

Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå

Volym 1

Slutbetänkande av Indelningskommittén

Stockholm 2018

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2018:10

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet

Omslag: Elanders Sverige AB

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2018

ISBN 978-91-38-245758-7

ISSN 0375-250X

Till statsrådet Ardalan Shekarabi

Regeringen bemyndigade den 2 juli 2015 statsrådet Ardalan Shekarabi att tillkalla en kommitté med uppgift att föreslå en ny indelning av län och landsting. Med stöd av bemyndigandet beslutades samma dag att förordna landshövdingen Barbro Holmberg som ordförande och förbundsordföranden Kent Johansson som vice ordförande i kommittén. Kommittén har tagit sig namnet Indelningskommittén.

Den 22 juni 2017 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till kommittén (dir. 2017:72).

Som experter förordnades den 11 december 2015 kanslirådet Ulf Andersson, ämnesrådet Matilda Berggren, kanslirådet Ina Berggård, kanslirådet Niclas Damm, departementssekreteraren Emma Hermansson, kanslirådet Sara Jendi Linder, departementssekreteraren Martin Jeppson och kanslirådet Henrik Källsbo. Den 15 mars 2016 entledigades Martin Jeppson och samma dag förordnades kanslirådet Petra Zetterberg Ferngren som expert i kommittén. Den 24 maj 2016 entledigades Niclas Damm och samma dag förordnades departementssekreteraren Erik Wahlström som expert. Den 21 september 2016 entledigades Ulf Andersson och samma dag förordnades rättssakkunniga Annika Rudestad som expert. Den 6 september 2017 entledigades Ina Berggård, Matilda Berggren och Emma Hermansson. Samma dag förordnades departementssekreteraren Lina Törner, kanslirådet Katarina Höög och departementssekreteraren Erika Nilsson som experter. Den 2 oktober 2017 förordnades departementssekreteraren Katarina Johansson som expert. Den 23 november 2017 entledigades Erik Wahlström och Petra Zetterberg Ferngren.

Den 2 juli 2015 anställdes Johan Krabb som huvudsekreterare i utredningen. Som sekreterare anställdes den 1 oktober 2015 Anna Hagstad. Anders Folkesson anställdes som sekreterare den 1 november 2015 till och med den 31 januari 2017. Den 1 mars 2016

anställdes Johan Mörck som sekreterare. Den 1 december 2016 anställdes Anna Hagstad som huvudsekreterare i kommittén. Den 15 december 2016 anställdes Henrik Frykman som sekreterare. Johan Krabb entledigades den 1 januari 2017 och Johan Mörck entledigades den 30 april 2017. Den 16 november 2017 anställdes Sami Mlayeh som sekreterare.

Den 30 juni 2016 överlämnade vi delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48).

Förslag och bedömningar i betänkandet är kommitténs egna. Expertgrupp, referensgrupp och de intressenter vi fört dialog med står fria i relation till våra slutsatser.

Härmed överlämnar vi vårt slutbetänkande Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå (SOU 2018:10).

Stockholm i februari 2018

Barbro Holmberg
Kent Johansson

/ Anna Hagstad
Henrik Frykman
Sami Mlayeh

Innehåll

Sammanfattning	13
Summary	25
1 Författningsförslag.....	37
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting	37
1.2 Förslag till lag om ändring i kommunallagen (2017:725).....	50
1.3 Förslag till förordning om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.....	82
1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	83
1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:996) med instruktion för Migrationsverket.....	84
1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen	85
1.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården	86
1.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten	87
1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket	88

1.10	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket	89
1.11	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten.....	90
1.12	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen.....	91
1.13	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten.....	92
2	Uppdrag och arbete	93
3	Myndighetsgemensam indelning.....	95
3.1	Förvaltningspolitisk bakgrund	95
3.1.1	Mål för förvaltningspolitiken	95
3.1.2	Förvaltningspolitiska förändringar av särskild betydelse för staten på regional nivå.....	96
3.1.3	Tidigare utredningar angående staten regionalt	98
3.2	Den statliga regionala nivån i dag	100
3.2.1	Regeringens styrning av myndigheternas regionala indelning	100
3.2.2	Regionala indelningar i staten	102
3.2.3	Statlig samordning på regional nivå	106
3.2.4	Landstings, regionförbunds och länsstyrelser uppfattning om vilka statliga myndigheter som bör ha samordnad regional indelning.....	108
3.3	Överväganden och förslag på myndighetsgemensam indelning.....	109
3.3.1	Våra utgångspunkter.....	112
3.3.2	Områden som involverar många myndigheter....	113
3.4	Myndigheter med gemensam indelning – förslag.....	119
3.4.1	Övriga myndigheter som har övervägts.....	121
3.4.2	Reglering av den regionala indelningen	124
3.4.3	Följder av samordnad indelning för länsstyrelsens samordningsuppdrag	124

3.5	Förslag till geografisk indelning.....	127
3.5.1	Utgångspunkter.....	128
3.6	Sex områden i en gemensam geografi.....	130
3.7	Alternativt förslag till geografisk indelning	134
3.8	Ikraftträdande	136
4	Beteckning och utformning av namn på kommuner på regional nivå.....	137
4.1	Beteckning för kommuner på regional nivå.....	137
4.1.1	Situationen i dag	137
4.1.2	Bakgrunden till dagens situation	139
4.1.3	Landsting, en kort historik	140
4.1.4	Regionbegreppet.....	142
4.1.5	Ansvarskommittén	147
4.1.6	Ändrad grundlag.....	148
4.1.7	Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län	150
4.1.8	Vad är det som gäller i dag?	152
4.1.9	Överväganden	154
4.1.10	Förslag till beteckning.....	158
4.2	Utformning av namn	164
4.3	Följändringar i författningar	166
4.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	171
5	Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen.....	173
5.1	Regleringen i dag.....	173
5.1.1	Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter	174
5.1.2	Sambandet mellan landstingsindelningen och länsindelningen	176
5.2	Tidigare utredningar om ändrad indelning i län och landsting	176

5.2.1	Kommundemokratikommittén.....	177
5.2.2	Utredningen om indelningsändringar.....	180
5.3	Regeringens proposition	183
5.4	Processen vid indelningsändringar	184
5.4.1	Heby kommun	186
5.4.2	Inhämtande av befolkningens synpunkter i samband med senare års indelningsändringar	188
5.5	Folkinitiativ enligt kommunallagen	190
5.5.1	2014 års Demokratiutredning	191
5.6	Konstitutionsutskottets betänkanden.....	192
5.7	Processen inför och efter Indelningskommitténs delbetänkande	195
5.8	Överväganden och förslag	197
5.8.1	Landstingens synpunkter vid indelningsändringar.....	200
5.8.2	Kommunernas synpunkter vid indelningsändringar.....	203
5.8.3	Befolkningens synpunkter vid indelningsändringar.....	204
5.8.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	212
6	Landstingens samverkansmönster.....	213
6.1	Kartläggning av befintlig samverkan	213
6.1.1	Hälso- och sjukvård	214
6.1.2	Regional utveckling och tillväxt	225
6.1.3	Infrastrukturplanering	230
6.1.4	Kollektivtrafik	232
6.1.5	Kultur och utbildning	234
6.1.6	På vilket sätt ges allmänheten möjlighet att ta del av diskussioner och beslut inom de olika samarbetsstrukturerna?	236
6.1.7	Den framtida utvecklingen av samverkan mellan landsting	237
6.2	Hur bör staten följa denna utveckling?.....	240

7	Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret	241
7.1	Det regionala utvecklingsansvaret	241
7.1.1	Våra utgångspunkter	241
7.2	Dagens finansieringsmodell är otydlig	242
7.3	En ny finansieringslösning	245
7.3.1	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	246
7.3.2	Utgiftsområde 19 Regional tillväxt	249
7.3.3	Förslag till ny finansieringslösning	250
8	Konsekvensanalys.....	253
8.1	Myndighetsgemensam indelning	253
8.1.1	Allmänna konsekvenser av myndighetsgemensam indelning	253
8.1.2	Konsekvenser för berörda myndigheter	254
8.2	Ny beteckning för kommuner på regional nivå	261
8.3	Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen	263
8.4	Landstingens samverkan.....	265
8.5	Finansiering av förvaltningsutgifter.....	266
8.6	Övriga konsekvenser av våra förslag.....	266
9	Författningskommentar	267
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting	267
9.2	Förslaget till lag om ändring i kommunallagen (2017:725)	268
9.3	Förslaget till förordning om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.....	269

9.4	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	269
9.5	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:996) med instruktion för Migrationsverket	270
9.6	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen	270
9.7	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården	271
9.8	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten	272
9.9	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket	272
9.10	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket	273
9.11	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten	273
9.12	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen	274
9.13	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten	274
9.14	Följdändringar med anledning av ändrad landstingsbeteckning	275
9.15	Förslaget till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen ...	277
9.16	Förslaget till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)	278
9.17	Förslaget till förordning om ändring i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	278
9.18	Förslaget till lag om ändring i ellagen (1997:857)	279
9.19	Förslaget till lag om ändring i lagen om kollektivtrafik (2010:1065)	279

9.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet	280
--	-----

Litteratur- och källförteckning 281

Bilagor

Bilaga 1 Kommittédirektiv 2015:77	283
Bilaga 2 Kommittédirektiv 2017:72	303
Bilaga 3 Myndigheter som föreslås ha samordnad geografisk indelning	313

Sammanfattning

Myndighetsgemensam regional indelning

För att statliga myndigheters verksamheter ska kunna tillgodose medborgarnas olika behov krävs specialisering och arbetsfördelning. Genom att verksamheterna struktureras i politikområden och uppgifter och ansvar fördelas på olika myndigheter skapas förutsättningar inte bara för hög kompetens och effektivitet utan också enhetlighet och likabehandling av medborgarna varhelst i landet man bor. Flera utredningar har dock pekat på sektoriseringens avigsidor, att helhetsperspektivet inom statsförvaltningen försvåras liksom samverkan myndigheter emellan och samverkan med kommuner och landsting.

Skarpa sektorsgränser i kombination med helt olika geografiska indelningar accentuerar problematiken. Vi delar därför Ansvarskommitténs (SOU 2007:10) och flera andra utredningars bedömning att det finns ett stort behov av att ”återsamla staten” på regional nivå, vilket skulle tillföra ett territoriellt perspektiv som balans till det sektoriella. En myndighetsgemensam indelning skulle främja samverkan och samordning av staten på regional nivå, till gagn för medborgare, näringsliv och det civila samhället liksom för samverkan med kommuner och landsting. Med en gemensam geografisk struktur skulle förutsättningar skapas för att hantera samordningsbehoven, såväl på regional som lokal nivå.

Den gemensamma geografin skulle kunna fungera som en plattform för samverkan, där olika myndigheter kan analysera problem och behov av insatser. Förutsättningar för att rätt funktioner i myndigheterna finner varandra och att beslutsnivåer matchar varandra ökar.

Både för medborgare och för kommuner, näringsliv och intressegrupper är det i dagsläget svårt att orientera sig i den statliga för-

valtningsorganisationen. En myndighetsgemensam indelning på regional nivå skapar en tydligare regional struktur inom vilken också uppdrag som kräver samordning mellan flera aktörer kan hanteras, när länsnivån inte bedöms vara ändamålsenlig. Möjligheter skapas att ta fram myndighetsgemensamma regionala lägesbilder i olika frågor som kan tjäna som beslutsunderlag för gemensamma strategiska åtgärder.

I dag har i princip alla statliga myndigheter olika regionala indelningar. Vi vill understryka att detta endast är ett av flera hinder för en effektiv samverkan mellan myndigheter och mellan stat och kommun. Vår bedömning är dock att en myndighetsgemensam indelning är en viktig del på vägen och en nödvändig förutsättning för en samlad stat regionalt.

Vi anser att den regionala indelningen för de aktuella statliga myndigheterna ska regleras i en gemensam förordning.

Vilka myndigheter?

Vi har i urvalet av myndigheter som bör ha en gemensam indelning utgått från nationella statliga myndigheter som redan i dag har en regional områdesindelning för hela eller delar av sin verksamhet samt har en inte obetydlig samverkan med antingen andra myndigheter eller med landsting och kommuner.

Relevanta myndigheter bör vidare ha en strategisk eller främjande funktion som kan ha betydelse för planeringskapacitet på regional nivå, eller ha starka kopplingar till andra sådana myndigheter. Det innebär att vi har undantagit rena tillsynsmyndigheter. Vi har också undantagit vissa myndigheter med regional organisation som för närvarande är föremål för särskild utredning, till exempel ett antal skolmyndigheter.

Vi har därtill identifierat tre verksamhetsområden som involverar många myndigheter, samt landsting och kommuner och där behovet av samordnad regional indelning är särskilt stort, nämligen krisberedskap och totalförsvaret, regionalt utvecklingsarbete samt mottagande av nyanlända.

Krisberedskapsarbetet och totalförsvaret är verksamheter som involverar en lång rad aktörer på lokal och regional nivå, såväl statliga myndigheter som kommunsektorn och andra samhällsaktörer. Det är av stor vikt att arbetet bedrivs samordnat och att det finns

upparbetade strukturer för detta som snabbt kan träda in vid en krissituation. Det civila försvaret inom totalförsvaret ska så långt möjligt bygga på de processer och strukturer som används inom krisberedskapen, vilket innebär att indelningen för dessa verksamhetsområden bör överensstämja. Vidare bör hanteringen av en kris så långt som möjligt ske med samma organisation och lokalisering som under normala förhållanden.

Regional utveckling är likaledes ett område där ett flertal myndigheter är involverade och där det finns ett stort behov av att kunna möta en samordnad stat på regional nivå.

Flyktingsituationen 2015 visade tydligt på det stora behovet av utvecklad samordning, inte minst mellan de många statliga och kommunala aktörer som är involverade i mottagande av asylsökande och nyanlända. De senaste decennierna har ansvaret för att ta emot asylsökande och nyanlända varierat mellan olika aktörer. Ett tecken på behovet av samverkan är att det finns en särskild samverkansdelegation bestående av en rad myndigheter som behandlar nationella och strategiska frågor på området.

Vi har gjort bedömningen att följande myndigheter har en sådan betydelse för regional samverkan att de ska ha en samordnad geografisk indelning:

- Arbetsförmedlingen
- Försvarsmakten
- Kriminalvården
- Migrationsverket
- Polismyndigheten
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (strukturfondsprogram)
- Tillväxtverket (strukturfondsprogram)
- Trafikverket
- Säkerhetspolisen
- Åklagarmyndigheten.

Inom viken geografi ska myndigheterna samverka?

Ett flertal utredningar har synliggjort svårigheterna med att statliga myndigheter har olika indelningar och vilka konsekvenser detta får för kvaliteten i verksamheterna. Senast pekade Försvarsberedningen i sin rapport från den 20 december 2017 på att en försvårande faktor för effektiv samordning på regional nivå är att flera viktiga totalförsvarsmyndigheter har olika regionala indelningar. Försvarsberedningen menar att det är ett problem att myndigheter som är viktiga för totalförsvaret har geografiska indelningar som vare sig stämmer överens med länens och länsstyrelsernas indelning eller med Försvarsmaktens militärregioner.

En grundläggande utgångspunkt i vårt arbete har varit att inte bryta några läns- och landstingsgränser. Vidare har vi sökt lösningar som innebär minst omställning för såväl de berörda statliga myndigheterna som för kommunsektorn. Därför har vi utgått ifrån redan existerande strukturer. En helt ny indelning som inte har någon motsvarighet vare sig inom staten eller kommunsektorn skulle innebära ytterligare en struktur lagd till den redan mångfacetterade förvaltningskartan.

Vårt förslag är att de myndigheter som föreslås ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden. Det stämmer väl överens med det antal områden som de flesta förvaltningsmyndigheter med regional indelning har i dag och som är det mest resurseffektiva. Det är det antal som vi bedömer innebär minst omställning för de flesta av våra föreslagna myndigheter. Vårt förslag innebär också ett begränsat behov när det gäller förändringar av lokaliseringar av verksamhetsorter för regionala kontor.

En statlig samordning och indelning kan inte ses isolerat från samverkan med landsting och kommuner. Även existerande samverkansstrukturer för det kommunala självstyret har varit en utgångspunkt i utredningen. Vi föreslår därför en myndighetsgemensam indelning som överensstämmer med de sex sjukvårdsregionerna, men med den justeringen att Halland, som i dag delas mellan två sjukvårdsregioner, ingår i samma område som Västra Götaland.

Med denna justering blir vårt förslag att de myndigheter som föreslås ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden som omfattar följande län:

- Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
- Dalarna, Gävleborg, Södermanland, Uppsala, Värmland, Västmanland, Örebro
- Gotland, Stockholm
- Jönköping, Kalmar, Östergötland
- Halland, Västra Götaland
- Blekinge, Kronoberg, Skåne.

Sjukvårdsregionerna är sedan 1960-talet inarbetade samverkansplattformar för landstingen i hela landet. Därutöver har sjukvårdsregionernas karta mycket gemensamt rent geografiskt med flera myndigheters nuvarande indelning.

Dessutom finns det mycket som talar för att samtliga landsting från och med 1 januari 2019 har ansvaret för regional utveckling. Visserligen samverkar landstingen om regional utveckling i stor utsträckning i andra konstellationer än de som motsvarar sjukvårdsregionernas områden, men givet landstingens egna bedömningar att samverkan generellt sett kommer att öka inom alla områden så bedömer vi att den nya geografin kan få betydelse också i det sammanhanget.

En betydande faktor för vårt val av en områdesindelning som motsvarar den som i dag finns på sjukvårdsområdet är att flera myndigheter, framför allt Försvarmakten, har och måste ha en samverkan med landstingens hälso- och sjukvård. Landstingens hälso- och sjukvård är en viktig del av totalförsvaret, då det inte är aktuellt för Försvarmakten att bygga upp någon mer omfattande egen sjukvårdsorganisation. Förvarsberedningen berör denna fråga specifikt och menar till exempel att ansvars- och ledningsförhållanden mellan landstingen och de geografiskt samordnade militärregionerna och civilområdena som föreslås måste tydliggöras.

Således bedömer vi att det inte bara finns ett värde rent allmänt med att staten och den kommunala sektorn delar regional geografi, utan att det finns ett särskilt värde i att denna gemensamma indelning omfattar hälso- och sjukvårdens organisation.

Med detta sagt kan vi konstatera att en myndighetsgemensam indelning utifrån sjukvårdsregionerna inte är helt oproblematiske. Området i mitten av Sverige blir ett område som omfattar sju län

och ett stort antal kommuner. Vi har därför pekat på möjliga justeringar av den föreslagna indelningen för detta område.

En alternativ indelning

Ett alternativ till den regionala indelning som vi förordar skulle kunna vara att de myndigheter vi föreslår indelas i en geografi som motsvarar Polismyndighetens sju regioner. En fördel med denna indelning är att den också tillämpas av Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten. För samtliga tre gäller att de relativt nyligen organiserats i dessa områden och att det för framför allt Polismyndigheten inneburit en genomgripande förändring. Polisregionerna är också den geografi som används inom ramen för regeringens satsning på myndighetsgemensam samverkan mot organiserad brottslighet.

Det som talar emot detta alternativ är att flera av de myndigheter som vi föreslår rent resursmässigt har svårt att bära fler än sex regioner. En sådan indelning har dessutom inte heller någon motsvarighet inom kommunsektorn, vilket är en viktig utgångspunkt i vårt huvudförslag.

Beteckning och utformning av namn på kommuner på regional nivå

Allt fler landsting har börjat använda sig av beteckningen region i stället för landsting i takt med att de har tagit över det regionala utvecklingsansvaret. I Skåne och Västra Götalands län har man gjort så sedan i slutet av 1900-talet. I dag får 13 av de 20 landstingen besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen med stöd av lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Gotlands kommun har också fått motsvarande möjlighet. Om förslagen i departementspromemorian Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) genomförs kommer samtliga landsting att få möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige respektive regionstyrelse.

Den officiella beteckningen är dock fortfarande Skåne läns landsting osv. Det innebär att olika beteckningar används i olika delar av landet och att det ofta är en annan beteckning på valsedeln vid all-

männa val än den som används i kommunikationen med medborgarna. Samma beteckning bör användas i hela landet och i alla sammanhang. Detta är särskilt betydelsefullt då det rör sig om en för vår demokrati viktig aktör.

När de första landstingen fick möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse motiverades detta med att det för medborgare, myndigheter och näringsliv skulle markera landstingens förändrade roll i länen, i och med att övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret. Med åren har denna förändring blivit ännu tydligare när landstingens arbete med regional utveckling ökat.

Till detta ska läggas att en viktig förändring har skett på så sätt att landstingen nu har ansvar för betydligt fler frågor som berör invånarna direkt, utöver hälso- och sjukvården. Det har, enligt vår mening, skett en sådan principiell förändring att ett namnbyte är motiverat.

Vi föreslår att beteckningen landsting ändras till region. Beteckningen region har använts under lång tid av landstingen i Västra Götalands län och Skåne län och allt fler landsting har valt att övergå till att använda denna beteckning i samband med att de tagit över det regionala utvecklingsansvaret.

Beteckningen är dock inte oproblematiserad, eftersom den används också i andra sammanhang. Vi har därför noga övervägt alternativet regionkommun för att få en mer distinkt beteckning. En fördel med regionkommun är att det skulle markera att det rör sig om ett kommunalt organ. Det tyngst vägande skälet mot regionkommun är dock enligt vår uppfattning att dagens problem med att olika begrepp används i olika sammanhang delvis skulle bestå. Detta eftersom det formella namnet inte skulle motsvara det som används i media och i kommunikation med medborgarna. Om beteckningen ska ändras delvis för att få en enhetlighet och större tydlighet är det en fördel att även formellt använda en beteckning som används och kommer att användas till vardags.

Trots nackdelarna är därför vår sammantagna bedömning att beteckningen landsting ska ändras till beteckningen region. Ändringen medför bland annat att ett stort antal följdändringar i författningar måste göras. Beträffande Gotland är dock vårt förslag att kommunen ska betecknas Gotlands kommun.

När det gäller utformningen av namn på de enskilda regionerna är vårt förslag att de utformas så att ordet Region placeras före namnet på respektive län och att ordet län ingår i namnet enligt följande modell: Region Norrbottens län, Region Skåne län, Region Örebro län, Region Västra Götalands län osv.

Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen

De regler som gäller vid ändringar av kommunindelning respektive landstingsindelning överensstämmer i stora delar. Det finns dock vissa skillnader. Vid ändringar i kommuners indelning ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som berörs av ändringen. Skulle en kommun motsätta sig en ändring kan en sådan beslutas endast om det finns synnerliga skäl. Vidare ska särskild hänsyn tas till befolkningens önskemål och synpunkter. När det finns skäl till det ska en särskild undersökning göras om vilken inställning befolkningen har. En sådan undersökning kan göras genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande.

Motsvarande bestämmelser finns inte när det gäller ändringar av landstingsindelningen. Det finns skäl att ytterligare harmonisera regleringen av kommunindelningsändringar och ändringar i landstingsindelningen. Det finns däremot, enligt vår uppfattning, skäl för att bestämmelserna när det gäller landstingen inte ska vara identiska med de regler som gäller för kommunindelningsändringar. Ett viktigt skäl är att landstingsindelningen är kopplat till länsindelningen och därmed också till statliga intressen av att organisera sin förvaltning.

Vi föreslår att det införs en bestämmelse om att särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter från berörda landsting. Mer omfattande förändringar av landstingsindelningen innebär att många landsting berörs. Det är därmed troligt att det kan vara svårt att få till stånd en indelning som tillgodoser varje enskilt landstings respektive kommuns förstahandsval. Det är naturligtvis angeläget att en indelningsförändring har en så bred acceptans som möjligt. Samtidigt är det omöjligt att tillgodose samtliga aktörers olika intressen. En ny administrativ indelning blir med nödvändighet en avvägning utifrån en helhetsbedömning där vissa synpunkter och

perspektiv kommer att behöva tillmätas större vikt än andra. I det läget är det svårt att se att man kan ge ett enskilt landsting möjlighet att i praktiken blockera genomförandet av en väl avvägd reform. Det bör därför endast krävas särskilda skäl, inte synnerliga, för att besluta om en ändring mot ett berört landstings vilja.

På motsvarande sätt föreslår vi att särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som berörs av en ändring i landstingsindelningen, men att det inte införs någon bestämmelse om krav på särskilda skäl för att beslut om en ändring i landstingsindelningen mot en berörd kommuns vilja. Det är ofrånkomligt att enstaka kommuner kan hamna i ett större landstings geografiska periferi. Det är också ofrånkomligt att till exempel färre landsting innebär färre residensstäder. Sådana och andra nackdelar för en enskild kommun bör inte, anser vi, läggas till grund för att enskilda kommuner ska kunna förhindra en i övrigt väl motiverad förändring. Om det däremot handlar om önskemål från en kommun som vill ”byta landsting” bör kommunens önskemål tillmätas stor vikt.

När det gäller befolkningens synpunkter är indelningsfrågornas karaktär sådana att det är rimligt att besluten föregås av information och diskussion, samt att de är väl förankrade. Det finns därför anledning att särskilt reglera att hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter. Befolkningens inställning måste dock vägas mot andra intressen och faktorer, som till exempel berörda kommuners och landstings inställning, näringsgeografiska och ekonomiska förhållanden samt statens behov av att göra förändringar i sin administrativa indelning. Den typ av avvägningar det är fråga om kräver en helhetsbedömning som i grunden vilar på politiska ställningstaganden och värderingar. Vi föreslår därför att regleringen när det gäller ändringar i landstingsindelningen bör utformas på så sätt att befolkningens önskemål och synpunkter *ska beaktas*.

Vi anser att inhämtandet av befolkningens synpunkter bör ske som ett led i den representativa demokratins beredningsprocess och inte som en särskild undersökning utförd av en myndighet. På detta sätt kan synpunkterna vägas in som en del av ett allsidigt beslutsunderlag såväl när fullmäktige ska ta ställning i frågan, som när regeringen ska fatta beslut om en eventuell ändring.

Vårt förslag är därför att berörda landsting, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad landstingsindel-

ning, ska inhämta synpunkter från sina medlemmar om det inte är uppenbart obehövt. Synpunkterna ska inhämtas som ett led i den egna beredningen och som ett underlag för regeringens och riksdagens ställningstagande i frågan.

Landstingens samverkansmönster

Vi har kartlagt landstingens samverkansmönster bland annat genom en enkät med frågor till samtliga landsting och i förekommande fall regionförbund. Av svaren framgår att det i dag sker en omfattande samverkan mellan landstingen inom framför allt områdena hälso- och sjukvård, regional utveckling, infrastrukturplanering och kollektivtrafik, samt utbildning och kultur.

Landstingen bedömer själva att denna utveckling kommer att öka inom samtliga verksamheter, bland annat därför att samhällsutvecklingen är komplex och olika aktörer liksom olika verksamhetsområden behöver samspela och samverka. Av svaren framgår att det inom hälso- och sjukvårdsområdet pågår en intensiv utveckling med bland annat kunskapsstyrning som kommer innebära ytterligare behov av samverkansstrukturer. Detsamma gäller utvecklingen av nivåstrukturering inom sjukvården. Framtida ekonomiska åtaganden och investeringsbehov behöver hanteras i samverkan, så att resurser kan användas mer effektivt och så att olika specialiseringar kan förläggas på olika platser. Även framtida utmaningar vad avser kompetensförsörjning leder till ökade behov av samverkan.

På många håll ställs det nya krav på tillgänglighet och utbyggd infrastruktur, bland annat för att befolkningen ökar. När infrastrukturen finns på plats behövs en god samverkan kring kollektivtrafiken för att kunna erbjuda en god trafikering med hög tillgänglighet, samordnade taxor- och biljettsystem och smidiga övergångar mellan trafikslag.

För att staten på en översiktlig nivå ska kunna följa denna utveckling föreslår vi att Göteborgs universitet får i uppdrag att löpande följa och vart fjärde år lämna en rapport till regeringen som beskriver utvecklingen av landstingens samverkan.

Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret

Det regionala utvecklingsansvaret kommer från och med 2019 att ligga hos landstingen i alla län utom Gotlands län, där kommunen har ansvaret, förutsatt att förslagen i Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) genomförs.

Förvaltningsutgifter inom det regionala utvecklingsansvaret finansieras i dag genom länsstyrelsernas förvaltningsanslag (5:1 Länsstyrelserna m.m.) under utgiftsområde 1. I län där landsting eller samverkansorgan har det regionala utvecklingsansvaret ska länsstyrelserna i sin tur betala ett visst belopp månatligen till dessa. Denna finansieringsmodell i flera steg innebär en omständlig och otydlig finansiell styrning av verksamheten.

Vi förslår i stället att statsbidrag till landstingen och Gotlands kommun ska utgå från utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Ikraftträdande

Den myndighetsgemensamma indelningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021. Den ändrade landstingsbeteckningen och ändringarna i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Summary

Common regional boundaries for agencies

The following agencies are of such importance to regional cooperation that they should have coordinated geographical boundaries:

- The Swedish Public Employment Service
- The Swedish Armed Forces
- The Swedish Migration Agency
- The Swedish Police
- The Swedish ESF Council (for the national social fund programme)
- The Swedish Agency for Economic and Regional Growth (for the administration of the regional structural fund programmes)
- The Swedish Transport Administration.

In turn, these agencies have strong links with additional agencies that have regional boundaries. Based on the objective to have cohesive and effective state administration, we therefore propose that the following agencies also should have coordinated regional boundaries:

- The Swedish Prison and Probation Service
- The Swedish Security Service
- The Swedish Prosecution Authority.

Advantages of coordinated boundaries

The objective of Swedish administration policy is innovative and cohesive state administration that is legally secure and effective, has advanced quality, service and accessibility and hence contributes to the development of Sweden and effective EU work.

A number of prior inquiries regarding administration policy have determined that a problem in terms of cohesive state administration is that the regional boundaries vary between different agencies. We agree that this is not appropriate. In our view, coordinated regional boundaries could present

- better clarity in state administration, and improved conditions for sector-wide cooperation,
- facilitation of contacts between representatives of different operations,
- simplification of priority coordination and cohesive action,
- facilitation of contacts between county councils/municipalities and the state, and opportunities for reaching consensus between the state and municipal level, and
- facilitation of the possibilities of the Government to govern and perform follow-up from an overarching and geographical perspective.

More effective and cohesive state administration is beneficial to individual citizens, industry and civil society alike.

At the same time, we wish to emphasise that the geographical asymmetry in state administration is only one of several obstacles to effective cooperation.

Our opinion is however that coordinating regional boundaries is an initial step towards a more cohesive state at the regional level. It improves conditions for the right functions to find each other, and for decision-making levels to match each other. Furthermore, coordinated geographical boundaries create a clearer regional structure within which tasks that require coordination between multiple entities can be managed, when the county level is not considered appropriate. Common regional boundaries also enable preparing, as part of a coordinated geographical structure, agency-wide status

reports in various matters, which could provide a basis for deciding on joint strategic measures.

Relevant agencies

In the selection of agencies that ought to have common boundaries, we have proceeded on the basis of national government agencies that already have operations that are fully or partially grouped into regional areas, and which have not-insignificant cooperation either with other agencies or with county councils and municipalities.

Furthermore, relevant agencies should have a strategic or promotive function that could be meaningful to planning capacity at the regional level, or have strong connections with other such agencies. For this reason, we have exempted agencies with purely controlling tasks. Finally, we have also exempted certain authorities with a regional organisation that is currently subject to a separate inquiry, such as a number of education agencies.

In order to identify the agencies which, based on these fundamentals, are relevant in terms of having coordinated boundaries, we have queried county councils, regional associations and county administrative boards, and also met with a great number of agencies, representatives of the municipal sector and representatives of civil society. We have identified certain operational sections where the need for coordinated regional boundaries is particularly strong; these being contingency planning and total defence, regional development work and reception of newly arrived immigrants. There are of course additional operational sections with a need for coordination, in which coordinated boundaries would facilitate the situation, for example physical planning, infrastructure, energy transition to fulfil the climate targets, work related to environmental targets, and the supply of skills.

Contingency planning and total defence are activities that involve a great number of entities at the local and regional level, including government agencies as well as the municipal sector and other entities in society. It is crucial that the work is conducted in a coordinated manner and that there are developed structures in place that can be implemented quickly in a crisis situation. Civil

defence within total defence should, as far as possible, be based on the processes and structures used within contingency planning.

Likewise, regional development is an area that involves numerous agencies, and in which there is a great need for the ability to meet a coordinated state at the regional level. Regional development responsibility includes a responsibility for the county's strategic development, and covers adopting a strategy for development in the county, deciding on funds for regional growth efforts, and establishing county plans for transportation infrastructure. It is also incumbent upon those responsible for regional development to prepare regional skills platforms. In addition to these duties, all county councils are responsible for a number of other tasks linked to regional development such as public transport and regional cultural operations. In its proposal for an action plan, the Agenda 2030 delegation proposes that those responsible for regional development also be given responsibility for coordinating efforts at the regional level with global sustainable development targets.

The refugee situation in 2015 clearly demonstrated a great need for advanced coordination, not least between the numerous state and municipal entities involved in the reception of asylum seekers and newly arrived immigrants. In recent decades, the responsibility for receiving asylum seekers and newly arrived immigrants has varied between different entities. One sign of the need for cooperation is that there is a specific coordination delegation consisting of a number of agencies that deal with national and strategic issues in the area.

Based thereon, we have judged that the agencies we propose are of such importance to regional cooperation that they should have coordinated boundaries.

Structuring the boundaries

In our view, the proposed agencies should follow common boundaries in six geographic areas. We consider this to be the number that entails the least adjustment for most of the proposed agencies. Our proposal also implies a limited need in terms of changes to the location of sites of operation for regional offices. It is a matter of implementing boundaries which, although not optimal for all parties

in every respect, can nevertheless function for as many as possible, and irrespective of the operational section.

Another fundamental element consists of the conditions for well-functioning contingency planning and total defence, regional development and reception of newly arrived immigrants, since these areas affect a great number of agencies, municipalities and county councils, as well as business and industry and civil society.

State coordination and boundaries cannot be seen in isolation from the municipal sector. Existing cooperation structures of municipal government have therefore also formed a premise of the inquiry. A new structure for coordinated state boundaries could create a new level at which the municipal sector could meet a coordinated state in a common geographical structure.

In our view, boundaries that match as far as possible the geographic boundaries decided for the six healthcare regions offer several advantages. First, in terms of number, they are consistent with the range that most government agencies with regional boundaries already apply and state are appropriate and resourceefficient. Also, the map of the healthcare regions has a lot in common in purely geographical terms with the existing boundaries of several agencies. It should also be added that the health and medical care of the county councils forms an important part of total defence.

However, the geography of the healthcare regions cannot be applied without further formality to the regional breakdown of the state. A fundamental premise for our proposal is that county and county-council boundaries are not broken. Halland county is split between two healthcare regions, so that boundary cannot be applied where our proposal is concerned.

With that adjustment made, our proposal is that the suggested agencies follow common boundaries in six geographic areas that include the following counties:

- Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
- Dalarna, Gävleborg, Södermanland, Uppsala, Värmland, Västmanland, Örebro
- Gotland, Stockholm
- Jönköping, Kalmar, Östergötland
- Halland, Västra Götaland
- Blekinge, Kronoberg, Skåne

Alternative boundaries

An alternative to the regional boundaries we recommend could be that the proposed agencies apply geographical boundaries that correspond to the seven regions of the Swedish Police. An advantage of these boundaries is that they are already also applied by the Swedish Security Service and the Swedish Prosecution Authority. All three were organised into these areas relatively recently, and for the Swedish Police in particular, this involved extensive change. The police regions also form the geographical structure used as part of the Government's initiative for agency-wide cooperation against organised crime.

A drawback in this alternative is that, purely in terms of resources, many of the agencies that we propose would have difficulty in bearing more than six regions. Also, such boundaries lack any equivalent in the municipal sector, which is an important premise in our main proposal.

Terms and wording for names of county councils

A growing number of county councils have started to use the term 'region' instead of 'county council' in line with them assuming regional development responsibility. In the counties of Skåne and Västra Götaland, this has been the case since the end of the 20th century. Today, 13 out of the 20 county councils may decide that county council assemblies and county council boards may instead be called regional assemblies and regional boards, pursuant to the Act on regional development responsibility in certain counties (2010:630). The municipality of Gotland has also obtained a similar possibility. If the proposals in the ministerial memorandum 'Uniform regional development responsibility' (Ref. 2017:61) are implemented, all county councils will be able to use the terms 'regional assembly' or 'regional board'.

The official term is still 'county council' however. The current situation is not sustainable. It means that different terms are used in different parts of the country, and the term used on the ballot paper in general elections often differs from that used in communication with citizens. The same term should be used throughout Sweden and in all contexts.

When the first county councils gained the possibility to use the terms ‘regional assembly’ and ‘regional board’, this was motivated by the fact that, for citizens, agencies and industry, it was to reflect the changed role of county councils in the county, in that they assumed regional development responsibility. Over the years, this change has become even clearer as the county councils’ work with regional development has increased.

A lot speaks in favour of keeping the term ‘county council’. It is an established term with an extensive cultural and linguistic history, and for which there is no risk of mix-ups because it is not used in any other contexts.

At the same time, in our opinion an important change has taken place in that the county councils now bear responsibility for many more issues that affect inhabitants directly, besides health and medical care. In our view, a change has occurred that is so fundamental as to merit a change of name.

However, the term ‘region’ presents a number of issues. We have therefore carefully considered the alternative ‘regional municipality’ in order to have a more distinct term. The most important advantage in this alternative is of course that the term ‘regional municipality’ would reduce the risk of confusion and misunderstanding. It might also be an advantage to make clear that it is a matter of a municipal body. The strongest reason against ‘regional municipality’ in our view, however, is that the current problem of the use of different terms in different contexts would partly persist. This is because the formal name would not match that used in the media and in communication with citizens. If the term is to be changed partly to attain uniformity and greater clarity, it would be beneficial to also formally use a term that is used, and that will be used, in everyday contexts.

Despite the drawbacks, our overall assessment is therefore that the term ‘county council’ should be changed to the term ‘region’. The change entails that a great number of consequent amendments must be made to regulations.

For Gotland, however, we propose that the municipality be called ‘the municipality of Gotland’.

When devising names for the individual regions, we propose that they be worded such that the word ‘Region’ comes before the

name of the county concerned, and that the word 'county' be included in the end of the name.

Viewpoints of the county councils, municipalities and population when changing county-council boundaries

The rules that apply to changes to municipal boundaries, and to county-council boundaries, respectively, are largely similar. However, there are some differences. When making changes to municipal boundaries, particular consideration must be given to the wishes and viewpoints of the affected municipalities. If a municipality opposes the change, such a decision can only be made if compelling grounds exist. Furthermore, particular consideration shall be given to the wishes and viewpoints of the population. Where such grounds exist, a specific investigation shall be carried out to determine the population's standpoint. Such an investigation can be conducted by means of a vote, survey, etc.

There are no equivalent provisions in terms of changes to county-council boundaries. In our view, great importance should be attributed to the standpoint of the county councils concerned when changing boundaries. There is therefore reason to introduce a provision setting out that particular consideration shall be given to the wishes and viewpoints of the closest affected county council. More extensive changes to county-council boundaries entail that many county councils are affected. It is therefore likely that it would be difficult to put boundaries in place that satisfy the first choice of each individual county council or municipality. It is of course crucial that a change in boundaries is as widely accepted as possible. At the same time, it is impossible to satisfy the different interests of all entities. New administrative boundaries are, by necessity, a trade-off based on an overall assessment, in which certain viewpoints and perspectives will need to be attributed greater importance than others. In that situation, it is difficult to envisage the possibility of enabling an individual county council – and even less an individual municipality – to block the implementation of a carefully considered reform.

In light thereof, compelling grounds should not be needed – but rather only special grounds – to carry out a boundary change against the will of an individual county council.

The municipalities work closely with the county councils and have a strong interest in how the latter work. It is therefore reasonable to give special consideration also to the viewpoints of other municipalities concerned. However, no provision should be introduced regarding a need for special grounds in order to circumvent such viewpoints.

In terms of the viewpoints of the population, the nature of the question of boundaries is such that it is reasonable that the decisions be preceded by information and discussions, and that they are broadly supported. There is therefore reason to specifically regulate that consideration shall be given to the wishes and viewpoints of the population. However, the population's standpoint must be weighed against other interests and factors, such as the standpoint of the municipalities and county councils concerned, geographical aspects of business and industry, economic conditions and the need of the state to make changes to its administrative boundaries. Yet, the type of consideration in question requires an overall assessment that fundamentally rests on political positions and values. We therefore propose that the regulation, in terms of changes to county-council boundaries, should be devised such that *account shall be taken* of the wishes and viewpoints of the population, and not that special consideration shall be given to such viewpoints.

In our view, gathering the viewpoints of the population should be carried out as part of the preparatory process of regional representative democracy, and not as a separate inquiry carried out by an agency. That way, the viewpoints can be weighed in as part of a comprehensive decision-making basis, both when the assembly is to decide on the matter, and when the Government is to decide on any change. We therefore propose that the county councils concerned obtain the viewpoints of their members unless that is clearly not necessary, as part of the preparation of a statement on or application for changed county-council boundaries.

The cooperation pattern of the county councils

We have identified the cooperation pattern of the county councils e.g. by sending out a survey with questions to all county councils and, where relevant, regional associations. The responses show that there is

currently extensive cooperation between the county councils mainly in the areas health and medical care, regional development, infrastructure planning and public transport, as well as education and culture.

In the opinion of the county councils themselves, these developments will intensify in all operations, one reason being that developments in society are complex and that different entities, and different operational sections, need to interact and cooperate. The responses show that, in the area of health and medical care, intensive developments are in progress in terms of e.g. skills governance, which will bring further needs for cooperation structures. The same applies to developments in level-structuring of healthcare. Future financial commitments and investment needs will need to be addressed in cooperation, so that resources can be used more efficiently and so that different areas of specialisation can be allocated to different locations. Future challenges too in terms of the supply of skills give rise to heightened needs for cooperation.

On many fronts, new demands are being placed on accessibility and extended infrastructure, one reason being the growing population. Once the infrastructure is in place, sound cooperation is needed regarding public transport, so as to offer sound traffic that is highly accessible, coordinated fares and ticketing systems, and smooth transition between modes of traffic.

So as to enable the state to monitor these developments at an overarching level, we propose that the University of Gothenburg be commissioned to submit a report to the Government once every four years, describing the progression of the county councils' cooperation.

Financing of administrative expenses for regional development responsibility

Regional development responsibility will, as of 2019, rest with the county councils in all counties except Gotland county, where the municipality bears the responsibility, provided that the proposals in 'Uniform regional development responsibility' (Ref. 2017:61) are implemented.

Administrative expenses within regional development responsibility are currently financed by the county administrative boards' administrative appropriation (5:1 County Administrative Boards, etc.) under expenditure area 1. In counties where the county coun-

cil or cooperative body bears regional development responsibility, the county administrative boards shall, in turn, pay a monthly amount thereto. This multi-stage financing model entails complex and unclear financial governance of the operations.

We propose that the state contribution for the county councils and the municipality of Gotland be based on expenditure area 19 Regional Growth.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

dels att rubriken till lagen, 2 kap. 1, 4, 6–8 §§, 3 kap. 1–5, 10–12, 14, 16–18, 22, 27, 29, 30, 32, 34, 37, 39, 40 §§, 4 kap. 1 § och rubriken närmast före 2 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om ändringar i Sveriges
indelning i kommuner och
landsting**

**Lag om ändringar i Sveriges
indelning i kommuner och
regioner¹**

**Ändring i indelningen
i landsting**

**2 kap.
Ändring i indelningen
i regioner**

1 §²

Regeringen får besluta om
ändring i rikets indelning i *lands-
ting*, om det inte finns hinder
mot en motsvarande ändring i

Regeringen får besluta om
ändring i rikets indelning i *region-
er*, om det inte finns hinder mot
en motsvarande ändring i läns-

¹ Senaste lydelse 1991:1693.

² Senaste lydelse 2017:732.

länsindelningen. Bestämmelser om sambandet mellan *landstingsindelningen* och länsindelningen finns i 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). En ändring i *landstingsindelningen* får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för *ett landsting* eller en del av *ett landsting* eller andra fördelar från allmän synpunkt. Regeringen får meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

Kammarkollegiet får dock besluta om en indelningsändring som bör ske med anledning av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 1 kap. 3 §.

indelningen. Bestämmelser om sambandet mellan *regionindelningen* och länsindelningen finns i 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). En ändring i *regionindelningen* får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för *en region* eller en del av *en region* eller andra fördelar från allmän synpunkt. Regeringen får meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

Vid prövning av frågan om indelningsändring ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de regioner samt den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Om en sådan region motsätter sig en indelningsändring, får beslut om ändringen meddelas endast om det finns särskilda skäl. Befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas.

4 §³

En fråga om ändring i *landstingsindelningen* kan väckas av *landsting* eller medlem av *ett landsting* som skulle beröras av ändringen. Ansökan om en sådan

En fråga om ändring i *regionindelningen* kan väckas av *en region* eller medlem av *en region* som skulle beröras av ändringen. Ansökan om en sådan ändring

³ Senaste lydelse 2016:740.

ändring ska ges in till Kammarkollegiet. ska ges in till Kammarkollegiet.

Regeringen och Kammarkollegiet kan också ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ.

6 §⁴

En indelningsändring träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Om ändringen är av sådan omfattning att *ett landsting* enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla *landstingsfullmäktige*, träder ändringen i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum.

En indelningsändring träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Om ändringen är av sådan omfattning att *en region* enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla *regionfullmäktige*, träder ändringen i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum.

Ett beslut om indelningsändring enligt 1 § första stycket ska meddelas senast ett år innan ändringen ska träda i kraft. Om det finns synnerliga skäl, får beslutet meddelas vid en senare tidpunkt, dock inte senare än åtta månader före ikraftträdandet. Ett beslut om indelningsändring enligt 1 § andra stycket ska meddelas senast tre månader innan ändringen ska träda i kraft.

7 §⁵

Vid ändringar i indelningen i *landsting* tillämpas bestämmelserna i 1 kap. om

Vid ändringar i indelningen i *regioner* tillämpas bestämmelserna i 1 kap. om

1. ekonomisk reglering i 6–10 §§,
2. rättskapacitet i 13 §,
3. fördelning av beslutanderätt i 14–16 §§,
4. indelningsdelegerade i 17 §,
5. beredning och verkställighet i 18 §,
6. överklagande i 19 §, och
7. utredning om indelningsändring i 22, 23, 25 och 26 §§.

Då ska det som där sägs om

⁴ Senaste lydelse 2016:740.

⁵ Senaste lydelse 2016:740.

1. kommun i stället gälla *landsting*,
 2. kommunfullmäktige i stället gälla *landstingsfullmäktige*, och
 3. kommunstyrelse i stället gälla *landstingsstyrelse*.

1. kommun i stället gälla *region*,
 2. kommunfullmäktige i stället gälla *regionfullmäktige*, och
 3. kommunstyrelse i stället gälla *regionstyrelse*.

7 a §

Berörda regioner ska, om det inte är uppenbart obehövt, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad regionindelning, inhämta synpunkter från sina medlemmar.

8 §⁶

Om en indelningsändring innebär att *ett nytt landsting* bildas, får

1. *landstinget* lämna bidrag till en kommun inom *landstinget* i den utsträckning det behövs för att motverka att bildandet leder till höjd kommunalskatt, och

2. kommunerna inom *landstinget* lämna bidrag till varandra, om det behövs för att jämna ut ekonomiska effekter mellan kommunerna på grund av att uppgifter förts över från *landstinget* till kommunerna eller omvänt.

Bidrag får som längst lämnas till utgången av det femte året från det att indelningsändringen har trätt i kraft.

De närmare villkoren för bidragsgivningen ska regleras i en överenskommelse mellan de berörda parterna.

Om en indelningsändring innebär att *en ny region* bildas, får

1. *regionen* lämna bidrag till en kommun inom *regionen* i den utsträckning det behövs för att motverka att bildandet leder till höjd kommunalskatt, och

2. kommunerna inom *regionen* lämna bidrag till varandra, om det behövs för att jämna ut ekonomiska effekter mellan kommunerna på grund av att uppgifter förts över från *regionen* till kommunerna eller omvänt.

⁶ Senaste lydelse 2016:740.

3 kap.**1 §⁷**

Detta kapitel innehåller bestämmelser som ska tillämpas om regeringen enligt 1 kap. 17 § eller 2 kap. 7 § första stycket 4 har beslutat att en kommun eller *ett landsting* ska företrädas av indelningsdelegerade.

Detta kapitel innehåller bestämmelser som ska tillämpas om regeringen enligt 1 kap. 17 § eller 2 kap. 7 § första stycket 4 har beslutat att en kommun eller *en region* ska företrädas av indelningsdelegerade.

2 §⁸

De indelningsdelegerade och ersättare för dessa utses från varje kommun eller *landsting* vars område helt eller delvis ska ingå i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen (ändringsberörda kommuner och *landsting*).

De indelningsdelegerade och ersättare för dessa utses från varje kommun eller *region* vars område helt eller delvis ska ingå i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen (ändringsberörda kommuner och *regioner*).

3 §⁹

Antalet indelningsdelegerade och ersättare från varje kommun och *landsting* bestäms av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och *landsting*. Om kommunerna eller *landstingen* inte är överens om antalet, ska regeringen fastställa antalet indelningsdelegerade och ersättare.

Antalet indelningsdelegerade och ersättare från varje kommun och *region* bestäms av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och *regioner*. Om kommunerna eller *regionerna* inte är överens om antalet, ska regeringen fastställa antalet indelningsdelegerade och ersättare.

4 §¹⁰

De indelningsdelegerade och deras ersättare ska väljas av fullmäktige i ändringsberörda kom-

De indelningsdelegerade och deras ersättare ska väljas av fullmäktige i ändringsberörda kom-

⁷ Senaste lydelse 2016:740.

⁸ Senaste lydelse 2016:740.

⁹ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁰ Senaste lydelse 2016:740.

muner och *landsting* inom 30 dagar efter det att kommunen eller *landstinget* fått del av regeringens beslut om indelningsändring, om inte regeringen bestämmer en senare tidpunkt.

muner och *regioner* inom 30 dagar efter det att kommunen eller *regionen* fått del av regeringens beslut om indelningsändring, om inte regeringen bestämmer en senare tidpunkt.

5 §¹¹

De indelningsdelegerade och deras ersättare väljs bland dem som är ledamöter eller ersättare i fullmäktige i ändringsberörda kommuner och *landsting*.

De indelningsdelegerade och deras ersättare väljs bland dem som är ledamöter eller ersättare i fullmäktige i ändringsberörda kommuner och *regioner*.

Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska valet vara proportionellt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska det vid valet bestämmas i vilken ordning ersättarna ska tjänstgöra.

10 §¹²

Indelningsdelegerade är enligt 1 kap. 17 § och 2 kap. 7 § första stycket 4 beslutande församling för kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen.

Indelningsdelegerade är enligt 1 kap. 17 § och 2 kap. 7 § första stycket 4 beslutande församling för kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen.

11 §¹³

Indelningsdelegerade ska tillsätta ett arbetsutskott för beredning av ärenden och verkställighet av beslut. Om det behövs för att fullgöra sådana uppgifter, får indelningsdelegerade tillsätta flera utskott eller anlita nämnder och beredningar i ändringsberörda kommuner och *landsting*.

Indelningsdelegerade ska tillsätta ett arbetsutskott för beredning av ärenden och verkställighet av beslut. Om det behövs för att fullgöra sådana uppgifter, får indelningsdelegerade tillsätta flera utskott eller anlita nämnder och beredningar i ändringsberörda kommuner och *regioner*.

¹¹ Senaste lydelse 2016:740.

¹² Senaste lydelse 2016:740.

¹³ Senaste lydelse 2016:740.

12 §¹⁴

Om inte något annat följer av lag eller annan författning får ansvaret för beredning, förvaltning och verkställighet inom ett utskotts verksamhetsområde lämnas över till partssammansatta organ. Detta gäller dock endast ärenden som avser förhållandet mellan kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen som arbetsgivare och dess anställda.

Bestämmelserna i 7 kap. 20–25 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas i fråga om partsammansatta organ. Det som där sägs om fullmäktige och nämnd ska då i stället gälla indelningsdelegerade och utskott.

14 §¹⁵

Indelningsdelegerade ska besluta i ärenden som har väckts av

1. ett utskott,
2. en indelningsdelegerad genom motion,
3. revisorerna om ärendet avser granskning eller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget, och
4. fullmäktige eller styrelse i *landsting*.

16 §¹⁶

Indelningsdelegerade får bestämman att ett utskott i sin tur får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos ändringsberörda kommuner och *landsting* att besluta på utskottets vägnar.

Indelningsdelegerade får bestämman att ett utskott i sin tur får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos ändringsberörda kommuner och *regioner* att besluta på utskottets vägnar.

¹⁴ Senaste lydelse 2017:732.

¹⁵ Senaste lydelse 2016:740.

¹⁶ Senaste lydelse 2017:732.

Första stycket gäller inte sådana ärenden som anges i 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725).

17 §¹⁷

Indelningsdelegerade samt ledamöter i ett fullmäktige som har utsett indelningsdelegerade får ställa interpellationer och frågor till

1. ordföranden i ett utskott, och
2. ordföranden i en nämnd eller beredning i ändringsberörda kommuner och *landsting*.
2. ordföranden i en nämnd eller beredning i ändringsberörda kommuner och *regioner*.

Indelningsdelegerade får även besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation eller fråga till någon som har utsetts av fullmäktige för ändringsberörda kommuner och *landsting* och som är ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som ändringsberörda kommuner och *landsting* är medlemmar i.

Indelningsdelegerade får även besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation eller fråga till någon som har utsetts av fullmäktige för ändringsberörda kommuner och *regioner* och som är ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som ändringsberörda kommuner och *regioner* är medlemmar i.

18 §¹⁸

I fråga om indelningsdelegerades arbetsformer i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) om

1. ordförande och vice ordförande i 5 kap. 11 §,
2. tillkännagivande om och kallelse till sammanträden i 5 kap. 13–15 §§,
3. ersättare i 4 kap. 22 § och 5 kap. 17–20 §§,
4. beslutsförhet i 5 kap. 45 och 46 §§,
5. jäv i 5 kap. 47 och 48 §§,

¹⁷ Senaste lydelse 2017:732.

¹⁸ Senaste lydelse 2017:732.

6. rätt och skyldighet för andra än ledamöterna att medverka i 5 kap. 40 och 41 §§,
7. hur ärenden bereds i 5 kap. 26, 28, 29 och 33 §§,
8. bordläggning och återremiss i 5 kap. 50 och 51 §§,
9. offentlighet och ordning vid sammanträdena i 5 kap. 42 och 43 §§,
10. hur ärendena avgörs i 5 kap. 52–57 §§,
11. interpellationer i 5 kap. 59–62 §§,
12. frågor i 5 kap. 64 §, dock inte till den del det i 64 § hänvisas till 63 §, och
13. protokollet i 5 kap. 65–69 §§ och 8 kap. 12 §.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. en ledamot i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad,
3. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
4. nämnd eller fullmäktigeberedning i stället gälla utskott, och
5. kommunens eller *landstingets* anslagstavla i 5 kap. 13 § andra stycket och 8 kap. 12 § kommunallagen avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och *landsting*.
5. kommunens eller *regionens* anslagstavla i 5 kap. 13 § andra stycket och 8 kap. 12 § kommunallagen avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och *regioner*.

Vid tillämpningen av 5 kap. 26, 28, 41 och 61 §§ kommunallagen ska dock det som där sägs om nämnd även gälla utskott.

22 §¹⁹

Valbar som ledamot eller ersättare i utskott är den som vid tidpunkten för ett sådant val

1. är indelningsdelegerad eller ersättare för indelningsdelegerad, eller
2. har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen
2. har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen

I fråga om valbarhet i övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhetshinder i 7 kap. 3 § och 4 kap. 5 § 1 kommunallagen (2017:725). Det som där sägs om nämnd ska då i stället gälla utskott.

¹⁹ Senaste lydelse 2017:732.

27 §²⁰

Arbetsutskottet ska upprätta förslag till budget för kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen. I fråga om tidsfrister tillämpas 11 kap. 8 och 9 §§ kommunallagen (2017:725).

Arbetsutskottet ska upprätta förslag till budget för kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen. I fråga om tidsfrister tillämpas 11 kap. 8 och 9 §§ kommunallagen (2017:725).

29 §²¹

I fråga om utskott i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) om

1. omröstning, beslut och reservation i 4 kap. 24–27 §§,
2. ersättarnas tjänstgöring och rätt att närvara vid sammanträden i 6 kap. 17 §,
3. ordförande och vice ordförande i 6 kap. 21 och 22 §§,
4. tidpunkt för sammanträden i 6 kap. 23 §,
5. offentlighet och närvarorätt i 6 kap. 25 § första och tredje styckena och 26 §,
6. beslutsförhet i 6 kap. 27 §,
7. jäv i 6 kap. 28–32 §§,
8. hur ärendena avgörs i 6 kap. 33 §,
9. protokollet i 6 kap. 35 §,
10. delgivning i 6 kap. 36 §, och
11. personalföreträdare i 7 kap. 10–19 §§.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
3. nämnd i stället gälla utskott,
4. en ledamot eller en ersättare i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad eller en ersättare,
5. förtroendevald i stället gälla ledamot i utskott, och
6. anslagstavla avse anslags- 6. anslagstavla avse anslags-
tavlan i ändringsberörda kom- tavlan i ändringsberörda kom-
muner och *landsting*. muner och *regioner*.

²⁰ Senaste lydelse 2017:732.

²¹ Senaste lydelse 2017:732.

30 §²²

Ändringsberörda kommuner och *landsting* ska tillhandahålla medel för indelningsdelegerades verksamhet.

Kostnaderna ska fördelas mellan kommuner och *landsting* i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster som enligt lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. ska ligga till grund för kommunernas bestämmande av skattesatsen för uttag av skatt för det år då beslutet om indelningsändringen meddelas.

Om endast en del av en kommun eller *ett landsting* ingår i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen, ska fördelningen ske i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för den kommun- eller *landstingsdelen*.

Ändringsberörda kommuner och *regioner* ska tillhandahålla medel för indelningsdelegerades verksamhet.

Kostnaderna ska fördelas mellan kommuner och *regioner* i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster som enligt lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. ska ligga till grund för kommunernas bestämmande av skattesatsen för uttag av skatt för det år då beslutet om indelningsändringen meddelas.

Om endast en del av en kommun eller *en region* ingår i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen, ska fördelningen ske i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för den *delen av kommunen* eller *regionen*.

32 §²³

Indelningsdelegerade ska lämna en redovisning till fullmäktige och revisorerna i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen. Redovisningen ska lämnas snarast möjligt och senast den 15 april det år indelningsändringen träder i kraft.

Indelningsdelegerade ska lämna en redovisning till fullmäktige och revisorerna i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen. Redovisningen ska lämnas snarast möjligt och senast den 15 april det år indelningsändringen träder i kraft.

²² Senaste lydelse 2016:740.

²³ Senaste lydelse 2016:740.

34 §²⁴

Valbar som revisor är den som vid tidpunkten för ett sådant val har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen.

Den som är indelningsdelegerad eller inte valbar som revisor. I övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhetshinder i 7 kap. 3 § och 4 kap. 4 § andra stycket kommunalagen (2017:725).

Valbar som revisor är den som vid tidpunkten för ett sådant val har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen.

37 §²⁵

Revisorerna ska det år indelningsändringen träder i kraft till fullmäktige i kommunen eller *landstinget* enligt den nya indelningen lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av revisionen av utskottens verksamhet.

De sakkunnigas rapporter ska lämnas tillsammans med revisionsberättelsen.

I fråga om anmärkningar tillämpas 12 kap. 13 § kommunalagen (2017:725). Det som där sägs om nämnder och förtroendevalda ska då i stället gälla utskott och ledamöter och ersättare i utskott.

Revisorerna ska det år indelningsändringen träder i kraft till fullmäktige i kommunen eller *regionen* enligt den nya indelningen lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av revisionen av utskottens verksamhet.

39 §²⁶

Ändringsberörda kommuner och *landsting* samt deras medlemmar har rätt att få prövat om ett beslut av indelningsdelegerade, ett utskott eller ett partsammansatt organ är lagligt genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

Ändringsberörda kommuner och *regioner* samt deras medlemmar har rätt att få prövat om ett beslut av indelningsdelegerade, ett utskott eller ett partsammansatt organ är lagligt genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

²⁴ Senaste lydelse 2017:732.

²⁵ Senaste lydelse 2017:732.

²⁶ Senaste lydelse 2016:740.

40 §²⁷

I fråga om överklagande gäller bestämmelserna i 13 kap. kommunallagen (2017:725) om

1. tillämpningsområde i 3 §,
2. hur besluten överklagas i 4 §,
3. tiden för överklagande i 5 och 6 §§,
4. grunder för upphävande av besluten i 7–9 §§,
5. handläggningen i domstol i 10–13 §§,
6. när beslut får verkställas i 14 §, och
7. rättelse av verkställighet i 15 §.

Det som i 13 kap. 13 § andra stycket kommunallagen sägs om rätten att överklaga domstolens beslut ska även gälla ändringsberörda kommuner och *landsting* samt deras medlemmar.

Det som i 13 kap. 13 § andra stycket kommunallagen sägs om rätten att överklaga domstolens beslut ska även gälla ändringsberörda kommuner och *regioner* samt deras medlemmar.

4 kap.

1 §²⁸

Om en ändrad *landstings-* eller kommunindelning *skall* träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie val hålls till *landstings-* och kommunfullmäktige, *skall* redan det valet avse *landstinget* och kommunen enligt den nya indelningen.

Om en ändrad *region-* eller kommunindelning *ska* träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie val hålls till *region-* och kommunfullmäktige, *ska* redan det valet avse *regionen* och kommunen enligt den nya indelningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁷ Senaste lydelse 2017:732.

²⁸ Senaste lydelse 2016:740.

1.2 Förslag till lag om ändring i kommunallagen (2017:725)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunallagen (2017:725)

dels att 3 kap. 14 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 14 § ska utgå,

dels att 1 kap. 1–4, 6, 8 och 10 §§, 2 kap. 1–9 §§, 3 kap. 1, 4 och 6–13 §§, 4 kap. 2, 4, 5, 18, 23, 29 och 33 §§, 5 kap. 1, 5, 13, 38, 41, 48, 61 och 63 §§, 6 kap. 1, 2, 7, 11, 12, 15, 26 och 31 §§, 7 kap. 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 och 23 §§, 8 kap. 1, 2, 9, 10, 13–15 och 17 §§, 9 kap. 2, 15, 19–22, 24–35 §§, 10 kap. 1–3, 6, 8 och 9 §§, 11 kap. 1, 2, 5, 8, 14 och 22 §§, 12 kap. 3 och 12 §§, 13 kap. 1, 5, 6, 8, 10 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 1 och 10 §§, 3 kap. 1 § och 4 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommuner och landsting

1 kap.

Kommuner och regioner

Sverige är indelat i kommuner och *landsting*. Varje *landsting* omfattar ett län, om inte något annat är särskilt beslutat.

1 §

Sverige är indelat i kommuner och *regioner*. *Kommuner* är *kommuner på lokal nivå*. *Regioner* är *kommuner på regional nivå*. Varje *region* omfattar ett län, om inte något annat är särskilt beslutat.

Kommuner och *landsting* sköter på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund de angelägenheter som anges i denna lag eller annan författning.

2 §

Kommuner och *regioner* sköter på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund de angelägenheter som anges i denna lag eller annan författning.

3 §

Bestämmelser om att kommuner och *landsting* har rätt att ta ut skatt för skötseln av sina uppgifter och att meddela föreskrifter finns i regeringsformen.

Bestämmelser om att kommuner och *regioner* har rätt att ta ut skatt för skötseln av sina uppgifter och att meddela föreskrifter finns i regeringsformen.

4 §

Beslutanderätten i kommuner och *landsting* utövas av valda församlingar (fullmäktige) som utses av röstberättigade medlemmar i allmänna val.

Beslutanderätten i kommuner och *regioner* utövas av valda församlingar (fullmäktige) som utses av röstberättigade medlemmar i allmänna val.

Beslut kan också fattas av andra kommunala organ i enlighet med vad som anges i denna lag eller annan författning.

6 §

Medlem av *ett landsting* är den som är medlem av en kommun inom *landstinget*.

Medlem av *en region* är den som är medlem av en kommun inom *regionen*.

8 §

Rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i *landstingsfullmäktige* har den som är röstberättigad vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige i en kommun inom *landstinget*.

Rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i *regionfullmäktige* har den som är röstberättigad vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige i en kommun inom *regionen*.

Ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *landsting*

Ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *regioner*

10 §

Bestämmelser om indelningsändringar finns i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *landsting*.

Bestämmelser om indelningsändringar finns i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *regioner*.

2 kap.**1 §**

Kommuner och *landsting* får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller *landstingets* område eller deras medlemmar.

Kommuner och *regioner* får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till Kommunens eller *regionens* område eller deras medlemmar.

2 §

Kommuner och *landsting* får inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, *ett annat landsting* eller någon annan ska ha hand om.

Kommuner och *regioner* får inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, *en annan region* eller någon annan ska ha hand om.

3 §

Kommuner och *landsting* ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Kommuner och *regioner* ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

4 §

Kommuner och *landsting* får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.

Kommuner och *regioner* får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.

5 §

Kommuner och *landsting* får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter

Kommuner och *regioner* får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter

endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

6 §

Kommuner och *landsting* får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Kommuner och *regioner* får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

7 §

Kommuner och *landsting* får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna.

Kommuner och *regioner* får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna.

8 §

Kommuner och *landsting* får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller *landstinget*.

Kommuner och *regioner* får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller *regionen*.

Individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.

9 §

Bestämmelser om kommunernas och *landstingens* angelägenheter finns även i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och i annan lag eller annan författning.

Bestämmelser om kommunernas och *regionernas* angelägenheter finns även i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och i annan lag eller annan författning.

Kommunernas och <i>landstingens</i> organisation och verksamhetsformer	3 kap. Kommunernas och <i>regionernas</i> organisation och verksamhetsformer
1 § I varje kommun och i varje <i>landsting</i> finns det en beslutande församling, ett fullmäktige.	1 § I varje kommun och i varje <i>region</i> finns det en beslutande församling, ett fullmäktige.
4 § Fullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kom- munens eller <i>landstingets</i> upp- gifter enligt lag eller annan för- fattning och för övrig verksam- het.	4 § Fullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kom- munens eller <i>regionens</i> uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet.
6 § Kommuner och <i>landsting</i> får inrätta partssammansatta organ som inom en nämnds verksam- hetsområde ska svara för bered- ning, förvaltning och verkställig- het av de ärenden som fullmäk- tige har bestämt.	6 § Kommuner och <i>regioner</i> får inrätta partssammansatta organ som inom en nämnds verksam- hetsområde ska svara för bered- ning, förvaltning och verkställig- het av de ärenden som fullmäk- tige har bestämt.
7 § Kommuner och <i>landsting</i> får besluta att en nämnd får uppdra åt ett självförvaltningsorgan under nämnden att helt eller del- vis sköta driften av en viss an- läggning eller en viss institution.	7 § Kommuner och <i>regioner</i> får besluta att en nämnd får uppdra åt ett självförvaltningsorgan under nämnden att helt eller del- vis sköta driften av en viss an- läggning eller en viss institution.
8 § Kommuner och <i>landsting</i> får bilda kommunalförbund och läm- na över skötseln av kommunala	8 § Kommuner och <i>regioner</i> får bilda kommunalförbund och läm- na över skötseln av kommunala

angelägenheter till sådana förbund.

angelägenheter till sådana förbund.

9 §

Kommuner och *landsting* får besluta att en nämnd ska vara gemensam med en annan kommun eller *ett annat landsting*.

Kommuner och *regioner* får besluta att en nämnd ska vara gemensam med en annan kommun eller *en annan region*.

10 §

Kommuner och *landsting* ska utse revisorer för granskning av den kommunala verksamheten.

Kommuner och *regioner* ska utse revisorer för granskning av den kommunala verksamheten.

11 §

Kommuner och *landsting* får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till kommunala bolag, stiftelser och föreningar.

Kommuner och *regioner* får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till kommunala bolag, stiftelser och föreningar.

12 §

Kommuner och *landsting* får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare.

Kommuner och *regioner* får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare.

13 §

Bestämmelser om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Bestämmelser om kommuners och *landstings* organisation och befogenheter vid extraordinära händelser i fredstid finns i lagen (2006:544) om kommu-

Bestämmelser om kommuners och *regioners* organisation och befogenheter vid extraordinära händelser i fredstid finns i lagen (2006:544) om kommu-

ners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

ners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

4 kap.

Kommunal- och *landstingsråd* Kommunal- och *regionråd*

2 §

Den som inom kommunen eller *landstinget* fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska ha benämningen kommunalråd, borgarråd, *landstingsråd*, oppositionsråd eller en annan benämning som fullmäktige bestämmer.

Den som inom kommunen eller *regionen* fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska ha benämningen kommunalråd, borgarråd, *regionråd*, oppositionsråd eller en annan benämning som fullmäktige bestämmer.

En sådan förtroendevald får tidigast väljas av fullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

4 §

Den som är vald till ledamot eller ersättare i fullmäktige är inte valbar som revisor inom den kommunen eller *det landstinget*.

Den som är vald till ledamot eller ersättare i fullmäktige är inte valbar som revisor inom den kommunen eller *den regionen*.

Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller *landstinget* är inte valbar som revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten. Detsamma gäller make, sambo, förälder, barn, syskon eller andra närstående till den redovisningsskyldige.

Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller *regionen* är inte valbar som revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten. Detsamma gäller make, sambo, förälder, barn, syskon eller andra närstående till den redovisningsskyldige.

5 §

Den som är vald till revisor är inom den kommunen eller *det landstinget* inte valbar som

Den som är vald till revisor är inom den kommunen eller *den regionen* inte valbar som

1. ledamot eller ersättare i fullmäktige, i en nämnd eller en fullmäktigeberedning, eller
2. ledamot eller ersättare i en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§.

18 §

Fullmäktige får besluta att en sådan förtroendevald som anges i 2 § första stycket för sina uppdrag ska få ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för dem som är anställda hos kommunen eller *landstinget*.

Fullmäktige får bestämma hur ersättare ska utses för förtroendevalda som beviljas ledighet till följd av bestämmelsen i första stycket.

Fullmäktige får besluta att en sådan förtroendevald som anges i 2 § första stycket för sina uppdrag ska få ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för dem som är anställda hos kommunen eller *regionen*.

23 §

Kommuner och *landsting* ska verka för att förtroendevalda med funktionsnedsättning kan delta i handläggningen av ärenden på samma villkor som andra förtroendevalda.

Kommuner och *regioner* ska verka för att förtroendevalda med funktionsnedsättning kan delta i handläggningen av ärenden på samma villkor som andra förtroendevalda.

29 §

Kommuner och *landsting* får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd).

Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837).

Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

Kommuner och *regioner* får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd).

33 §

Kommuner och *landsting* får anställa politiska sekreterare för att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. Kommuner och *regioner* får anställa politiska sekreterare för att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet.

Politiska sekreterare får inte anställas för längre tid än till utgången av det år då val av fullmäktige ska hållas nästa gång i hela landet.

Bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd ska inte tillämpas för politiska sekreterare.

5 kap.

1 §

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller *landstinget*, främst Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller *regionen*, främst

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller *landstinget*, och 9. extra val till fullmäktige.
8. folkomröstning i kommunen eller *regionen*,

Fullmäktige beslutar också i andra ärenden som anges i denna lag eller i andra författningar.

5 §

Fullmäktige bestämmer hur många ledamöter som fullmäktige ska ha. Antalet ska bestämmas till ett udda tal och till minst

1. 21 i kommuner med högst 8 000 röstberättigade,
2. 31 i kommuner med över 8 000 röstberättigade och i *landsting* med högst 140 000 röstberättigade,
2. 31 i kommuner med över 8 000 röstberättigade och i *regioner* med högst 140 000 röstberättigade,

3. 41 i kommuner med över 16 000 röstberättigade,	
4. 51 i kommuner med över 24 000 röstberättigade och i <i>landsting</i> med över 140 000 röstberättigade,	4. 51 i kommuner med över 24 000 röstberättigade och i <i>regioner</i> med över 140 000 röstberättigade,
5. 61 i kommuner med över 36 000 röstberättigade,	
6. 71 i <i>landsting</i> med över 200 000 röstberättigade, och	6. 71 i <i>regioner</i> med över 200 000 röstberättigade, och
7. 101 i kommuner med över 600 000 röstberättigade och i <i>landsting</i> med över 300 000 röstberättigade.	7. 101 i kommuner med över 600 000 röstberättigade och i <i>regioner</i> med över 300 000 röstberättigade.

13 §

Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens eller landstingets anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.

Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens eller <i>landstingets</i> anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.	Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens eller <i>regionens</i> anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.
---	--

38 §

Kommunen har rätt att få ersättning för de kostnader som föranleds av att <i>ett landsting</i> anlitar valnämnden.	Kommunen har rätt att få ersättning för de kostnader som föranleds av att <i>en region</i> anlitar valnämnden.
--	--

41 §

Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd, revisorerna och de anställda i kommunen eller <i>landstinget</i> är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om fullmäktige begär det och om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.	Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd, revisorerna och de anställda i kommunen eller <i>regionen</i> är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om fullmäktige begär det och om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.
--	---

48 §

Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller *landstinget* får inte delta i

1. val av revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten, eller

2. handläggningen av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten.

Detsamma gäller make, sambo, förälder, barn, syskon eller någon annan närstående till den redovisningsskyldige.

61 §

Interpellationer ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Interpellationer bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för kommunen eller *landstinget*.

Interpellationer bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för kommunen eller *regionen*.

63 §

Fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* är medlem i.

Fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen eller *regionen* är medlem i.

6 kap.

1 §

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller *landstingets* angelägenheter och ha uppsikt över övriga

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller *regionens* angelägenheter och ha uppsikt över övriga

nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2–6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* är medlem i.

nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2–6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller *regionen* är medlem i.

2 §

Fullmäktige ska, om inte något annat anges i lag eller annan författning, bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. Fullmäktige får besluta

1. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter i hela kommunen eller *landstinget*,

2. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter för en del av kommunen eller *landstinget*,

3. att en nämnd ska ha hand om verksamheten vid en eller flera anläggningar, och

4. att en nämnd ska tillhandahålla tjänster åt en annan nämnd.

1. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter i hela kommunen eller *regionen*,

2. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter för en del av kommunen eller *regionen*,

3. att en nämnd ska ha hand om verksamheten vid en eller flera

7 §

En nämnd får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen eller *landstinget* i ärenden där nämnden företräder kommunen eller *landstinget* som part.

En nämnd får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver.

En nämnd får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen eller *regionen* i ärenden där nämnden företräder kommunen eller *regionen* som part.

11 §

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens eller *landstingets* utveckling och

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens eller *regionens* utveckling och

ekonomiska ställning.

Styrelsen ska också hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs.

12 §

Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen eller *landstinget* begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

ekonomiska ställning.

Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen eller *regionen* begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

15 §

Styrelsen får själv eller genom ombud företräda kommunen eller *landstinget* i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige.

Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv företräda kommunen eller *landstinget* i målet.

Styrelsen får själv eller genom ombud företräda kommunen eller *regionen* i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige.

Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv företräda kommunen eller *regionen* i målet.

26 §

En nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller *landstinget* eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

En nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller *regionen* eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Den som har kallats till ett sammanträde får, om nämnden beslutar det, delta i överläggningarna men inte i besluten.

31 §

Om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där kommunen eller *landstinget* äger minst hälften av aktierna eller en stiftelse där kommunen eller *landstinget* utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska den som handlägger ärendet inte anses jävig enligt 28 § 2 eller 5 enbart på grund av att han eller hon är ställföreträdare för bolaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Detta gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

Om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där kommunen eller *regionen* äger minst hälften av aktierna eller en stiftelse där kommunen eller *regionen* utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska den som handlägger ärendet inte anses jävig enligt 28 § 2 eller 5 enbart på grund av att han eller hon är ställföreträdare för bolaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Detta gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

Den som handlägger ett ärende hos en nämnd ska inte heller anses jävig enligt 28 § 5 enbart på grund av att han eller hon tidigare har deltagit i handläggningen av ärendet hos en annan nämnd.

7 kap.

3 §

Direktören är inte valbar till förtroendeuppdrag i kommunen, *landstinget* eller kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* är medlem i.

Direktören är inte valbar till förtroendeuppdrag i kommunen, *regionen* eller kommunalförbund som kommunen eller *regionen* är medlem i.

Den som är chef för en förvaltning som hör till en nämnds verksamhetsområde får inte väljas till ledamot eller ersättare i nämnden.

5 §

En nämnd får uppdra åt en anställd hos kommunen eller *landstinget* att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller

En nämnd får uppdra åt en anställd hos kommunen eller *regionen* att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en

en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 38 §.

6 §

Om en nämnd med stöd av 5 § uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdraga åt en annan anställd inom kommunen eller *landstinget* att fatta beslutet.

Om en nämnd med stöd av 5 § uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdraga åt en annan anställd inom kommunen eller *regionen* att fatta beslutet.

11 §

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller *landstinget* har kollektivavtal med.

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller *regionen* har kollektivavtal med.

13 §

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller *landstinget* som arbetsgivare och dess anställda.

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller *regionen* som arbetsgivare och dess anställda.

Nämnden får i enskilda fall besluta att personalföreträdarna får närvara även vid behandlingen av andra ärenden.

14 §

Personalföreträdarna har inte rätt att närvara vid handläggning av

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
2. förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
3. uppsägningar av kollektivavtal,
4. arbetskonflikter,

5. rättstvister mellan kommunen eller *landstinget* och en arbetstagarorganisation, eller
6. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

20 §

Fullmäktige får inrätta partsammansatta organ för sådana ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller *landstinget* som arbetsgivare och dess anställda eller, i fråga om en gemensam nämnd, förhållandet mellan de samverkande kommunerna eller *landstingen* som arbetsgivare och deras anställda. Detta gäller dock inte om något annat följer av lag eller annan författning.

De partssammansatta organen ska inom en nämnds verksamhetsområde svara för beredning, förvaltning och verkställighet av de ärenden som fullmäktige har bestämt enligt första stycket.

23 §

Ett partssammansatt organ ska bestå av företrädare för dels kommunen eller *landstinget*, dels de anställda.

Kommunens eller *landstingets* företrädare väljs av fullmäktige eller, om fullmäktige bestämmer det, av en nämnd.

De anställdas företrädare utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller *landstinget* har slutit kollektivavtal med om partsammansatta organ.

Fullmäktige får inrätta partsammansatta organ för sådana ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller *regionen* som arbetsgivare och dess anställda eller, i fråga om en gemensam nämnd, förhållandet mellan de samverkande kommunerna eller *regionerna* som arbetsgivare och deras anställda. Detta gäller dock inte om något annat följer av lag eller annan författning.

Ett partssammansatt organ ska bestå av företrädare för dels kommunen eller *regionen*, dels de anställda.

Kommunens eller *regionens* företrädare väljs av fullmäktige eller, om fullmäktige bestämmer det, av en nämnd.

De anställdas företrädare utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller *regionen* har slutit kollektivavtal med om partsammansatta organ.

8 kap.

1 §

Den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom *landstinget* får, om fullmäktige har beslutat det, väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detsamma gäller unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket.

Den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom *regionen* får, om fullmäktige har beslutat det, väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detsamma gäller unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket.

2 §

Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige väckas av minst tio procent av de röstberättigade kommun- eller *landstingsmedlemmarna* enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ). Initiativet ska vara skriftligt, ange den aktuella frågan samt innehålla initiativtagarnas egenhändiga namnteckningar, uppgifter om när namnteckningarna gjorts, namnförtydliganden, personnummer och uppgift om deras adresser.

Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige väckas av minst tio procent av de röstberättigade kommun- eller *regionmedlemmarna* enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ). Initiativet ska vara skriftligt, ange den aktuella frågan samt innehålla initiativtagarnas egenhändiga namnteckningar, uppgifter om när namnteckningarna gjorts, namnförtydliganden, personnummer och uppgift om deras adresser.

Vid beräkningen av antalet initiativtagare ska endast de räknas med som har skrivit under initiativet under den sexmånadersperiod som föregått inlämnandet.

9 §

Varje kommun och *landsting* ska på sin webbplats ha en anslagstavla. Anslagstavlan ska vara lättillgänglig och kunna särskiljas från övrigt innehåll på webbplatsen.

Varje kommun och *region* ska på sin webbplats ha en anslagstavla. Anslagstavlan ska vara lättillgänglig och kunna särskiljas från övrigt innehåll på webbplatsen.

Kommuner och *landsting* ska i sina lokaler eller på annan plats ge allmänheten möjlighet att ta del av innehållet på anslagstavlan. Kommuner och *regioner* ska i sina lokaler eller på annan plats ge allmänheten möjlighet att ta del av innehållet på anslagstavlan.

10 §

Anslagstavlan ska innehålla

1. tillkännagivanden om fullmäktiges sammanträden,
2. tillkännagivanden av justerade protokoll,
3. tillkännagivanden av delegationsbeslut som inte ska anmälas till en nämnd,
4. justerade protokoll i den utsträckning kommunen eller *landstinget* bestämmer och det inte strider mot lag eller annan författning, och
5. upplysningar om hur beslut kan överklagas enligt 13 kap.

Anslagstavlan ska även innehålla kungörelser, tillkännagivanden eller annan information som med stöd av lag eller annan författning ska meddelas på anslagstavlan.

När en handling, som anslagits med stöd av andra stycket, varit anslagen under föreskriven tid ska den som begärt åtgärden få ett bevis om det.

13 §

Kommunala föreskrifter ska kungöras genom att det på kommunens eller *landstingets* anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats. Kommunala föreskrifter ska kungöras genom att det på kommunens eller *regionens* anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Gällande kommunala föreskrifter ska finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens eller *landstingets* webbplats. De ska där vara samlade i kommunens eller *landstingets* författningssamling eller på något annat sätt. Gällande kommunala föreskrifter ska finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens eller *regionens* webbplats. De ska där vara samlade i kommunens eller *regionens* författningssamling eller på något annat sätt. Innehållet i

Innehållet i samlingen ska framgå av ett register eller någon annan förteckning på webbplatsen. samlingen ska framgå av ett register eller någon annan förteckning på webbplatsen.

Första och andra styckena gäller inte om

1. det i lag eller annan författning anges att föreskrifterna ska kungöras eller göras tillgängliga på något annat sätt, eller

2. föreskrifterna på grund av sekretess inte får lämnas ut till var och en.

14 §

Styrelsens förslag till budget ska hållas tillgängligt för allmänheten på kommunens eller *landstingets* webbplats från och med tillkännagivandet av det sammanträde med fullmäktige då budgeten ska fastställas.

Styrelsens förslag till budget ska hållas tillgängligt för allmänheten på kommunens eller *regionens* webbplats från och med tillkännagivandet av det sammanträde med fullmäktige då budgeten ska fastställas.

15 §

Årsredovisningen ska hållas tillgänglig för allmänheten på kommunens eller *landstingets* webbplats från och med tillkännagivandet av det sammanträde med fullmäktige då årsredovisningen ska godkännas.

Årsredovisningen ska hållas tillgänglig för allmänheten på kommunens eller *regionens* webbplats från och med tillkännagivandet av det sammanträde med fullmäktige då årsredovisningen ska godkännas.

17 §

Bestämmelser om allmänhetens insyn i verksamhet som genom avtal lämnas över från en kommun, *ett landsting* eller ett helägt kommunalt bolag till en privat utförare finns i 10 kap. 3 och 9 §§.

Bestämmelser om allmänhetens insyn i verksamhet som genom avtal lämnas över från en kommun, *en region* eller ett helägt kommunalt bolag till en privat utförare finns i 10 kap. 3 och 9 §§.

9 kap.

2 §

Om inget annat anges eller följer av bestämmelserna om kommuner och *landsting* i denna lag, tillämpas dessa även för kommunalförbund.

När ett kommunalförbund har hand om en angelägenhet som det finns bestämmelser om i en särskild författning, ska den författningens bestämmelser om kommuner eller *landsting* tillämpas för förbundet.

Om det i någon annan författning finns särskilda bestämmelser om kommunalförbund för ett visst ändamål, ska de tillämpas i stället för bestämmelserna i denna lag.

Om inget annat anges eller följer av bestämmelserna om kommuner och *regioner* i denna lag, tillämpas dessa även för kommunalförbund.

När ett kommunalförbund har hand om en angelägenhet som det finns bestämmelser om i en särskild författning, ska den författningens bestämmelser om kommuner eller *regioner* tillämpas för förbundet.

15 §

Revisorer i ett kommunalförbund är skyldiga att på begäran lämna upplysningar till de förtroendevalda revisorerna i varje kommun eller *landsting* som är medlem i kommunalförbundet. Skyldigheten gäller upplysningar om

1. kommunalförbundets angelägenheter, och
2. sådana juridiska personer som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och till vilka kommunalförbundet enligt 10 kap. 2–6 §§ lämnat över skötseln av en kommunal angelägenhet.

19 §

Fullmäktige får besluta att en nämnd ska vara gemensam med en annan kommun eller *ett annat landsting*.

Fullmäktige får besluta att en nämnd ska vara gemensam med en annan kommun eller *en annan region*.

20 §

En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna eller *landstingen* och ingår i denna kommuns eller *detta landstings* organisation.

En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna eller *regionerna* och ingår i denna kommuns eller *denna regions* organisation.

21 §

Kommuner och *landsting* får genom en gemensam nämnd fullgöra uppgifter enligt 3 kap. 4 §.

En gemensam nämnd får fullgöra uppgifter för vilka det enligt lag eller annan författning ska finnas en eller flera nämnder i varje kommun eller *landsting*. Uppgifter som kommun- eller *landstingsstyrelsen* har vid höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får dock inte fullgöras av en gemensam nämnd.

Kommuner och *regioner* får genom en gemensam nämnd fullgöra uppgifter enligt 3 kap. 4 §.

En gemensam nämnd får fullgöra uppgifter för vilka det enligt lag eller annan författning ska finnas en eller flera nämnder i varje kommun eller *region*. Uppgifter som kommun- eller *regionstyrelsen* har vid höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får dock inte fullgöras av en gemensam nämnd.

22 §

En gemensam nämnds uppgifter ska närmare preciseras i en överenskommelse mellan de berörda kommunerna och *landstingen*.

En gemensam nämnds uppgifter ska närmare preciseras i en överenskommelse mellan de berörda kommunerna och *regionerna*.

24 §

Ledamöter och ersättare väljs av fullmäktige i de samverkande kommunerna och *landstingen*. Var och en av de samverkande kommunerna och *landstingen* ska vara representerade i den ge-

Ledamöter och ersättare väljs av fullmäktige i de samverkande kommunerna och *regionerna*. Var och en av de samverkande kommunerna och *regionerna* ska vara representerade i den ge-

mensamma nämnden med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter.

mensamma nämnden med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter.

25 §

Förtroendevalda i en gemensam nämnd har rätt till ersättning av den kommun eller *det landsting* som har valt dem.

Förtroendevalda i en gemensam nämnd har rätt till ersättning av den kommun eller *den region* som har valt dem.

26 §

Budgeten upprättas av den kommun eller *det landsting* som har tillsatt nämnden. Budgeten ska upprättas efter samråd med de övriga samverkande kommunerna och *landstingen*.

Budgeten upprättas av den kommun eller *den region* som har tillsatt nämnden. Budgeten ska upprättas efter samråd med de övriga samverkande kommunerna och *regionerna*.

27 §

Fullmäktige i en kommun eller *ett landsting* som bildat en gemensam nämnd har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordföranden och vice ordföranden i nämnden samt de anställda i de samverkande kommunerna och *landstingen* är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.

Fullmäktige i en kommun eller *en region* som bildat en gemensam nämnd har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordföranden och vice ordföranden i nämnden samt de anställda i de samverkande kommunerna och *regionerna* är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.

28 §

Företrädare för anställda i kommuner eller *landsting* som samverkar i en gemensam nämnd får i den omfattning som anges i 7 kap. 13–16 §§ närvara vid sam-

Företrädare för anställda i kommuner eller *regioner* som samverkar i en gemensam nämnd får i den omfattning som anges i 7 kap. 13–16 §§ närvara vid sam-

manträden med den gemensamma nämnden.

manträden med den gemensamma nämnden.

29 §

Ledamöter i fullmäktige i kommuner eller *landsting* som bildat en gemensam nämnd får ställa interpellationer om nämndens handläggning. För att hämta in upplysningar får ledamöterna ställa frågor. Interpellationer och frågor ska riktas till nämndens ordförande.

Ledamöter i fullmäktige i kommuner eller *regioner* som bildat en gemensam nämnd får ställa interpellationer om nämndens handläggning. För att hämta in upplysningar får ledamöterna ställa frågor. Interpellationer och frågor ska riktas till nämndens ordförande.

30 §

En gemensam nämnd får, utöver vad som anges i 7 kap. 5 §, även under samma förutsättningar uppdra åt en anställd i någon av de samverkande kommunerna eller *landstingen* att besluta på nämndens vägnar.

En gemensam nämnd får, utöver vad som anges i 7 kap. 5 §, även under samma förutsättningar uppdra åt en anställd i någon av de samverkande kommunerna eller *regionerna* att besluta på nämndens vägnar.

31 §

Om en gemensam nämnd med stöd av 7 kap. 5 § uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen eller *landstinget* eller i någon av de samverkande kommunerna eller *landstingen* att fatta beslutet.

Om en gemensam nämnd med stöd av 7 kap. 5 § uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen eller *regionen* eller i någon av de samverkande kommunerna eller *regionerna* att fatta beslutet.

32 §

Justeringen av en gemensam nämnds protokoll ska tillkännas på var och en av de samverkande kommunernas och *landstingens* anslagstavlor.

Justeringen av en gemensam nämnds protokoll ska tillkännas på var och en av de samverkande kommunernas och *regionernas* anslagstavlor.

33 §

Reglementet för en gemensam nämnd ska antas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna eller *landstingen*.

Reglementet för en gemensam nämnd ska antas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna eller *regionerna*.

34 §

En gemensam nämnd ska granskas av revisorerna i var och en av de samverkande kommunerna eller *landstingen*.

En gemensam nämnd ska granskas av revisorerna i var och en av de samverkande kommunerna eller *regionerna*.

35 §

Fråga om ansvarsfrihet och om anmärkning för en gemensam nämnd ska prövas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna eller *landstingen*.

Fråga om ansvarsfrihet och om anmärkning för en gemensam nämnd ska prövas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna eller *regionerna*.

10 kap.

1 §

Fullmäktige i kommuner eller *landsting* får, om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.

Fullmäktige i kommuner eller *regioner* får, om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.

Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag.

2 §

Med ett helägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag där kommunen eller *landstinget* direkt eller indirekt innehar samtliga aktier.

Med ett delägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag eller handelsbolag där kommunen eller *landstinget* bestämmer tillsammans med någon annan.

Med ett helägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag där kommunen eller *regionen* direkt eller indirekt innehar samtliga aktier.

Med ett delägt kommunalt bolag avses ett aktiebolag eller handelsbolag där kommunen eller *regionen* bestämmer tillsammans med någon annan.

3 §

Om en kommun eller *ett landsting* med stöd av 1 § lämnar över skötseln av en kommunal angelägenhet till ett helägt kommunalt bolag, ska fullmäktige

1. fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utse samtliga styrelseledamöter,
4. se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
5. utse minst en lekmannarevisor, och
6. se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

6 §

Det som anges i 3 § 1–4 och 6 gäller också när kommunen ensam eller *landstinget ensamt* bildar en stiftelse för en kommunal angelägenhet. Fullmäktige ska även utse minst en revisor i en sådan stiftelse. Till revisor i stiftelsen ska fullmäktige utse

Det som anges i 3 § 1–4 och 6 gäller också när kommunen ensam eller *regionen ensam* bildar en stiftelse för en kommunal angelägenhet. Fullmäktige ska även utse minst en revisor i en sådan stiftelse. Till revisor i stiftelsen ska fullmäktige utse

någon av de revisorer som valts enligt 12 kap. 4 §.

Det som anges i 4 § gäller också en förening där kommunen eller *landstinget* bestämmer tillsammans med någon annan och en stiftelse som kommunen eller *landstinget* bildar tillsammans med någon annan för en kommunal angelägenhet.

Det som anges i 3 § om bolagsordningen ska vid tillämpningen av första och andra styckena i stället avse stadgarna i en förening och stiftelseförordnandet eller stiftelseurkunden i en stiftelse.

någon av de revisorer som valts enligt 12 kap. 4 §.

Det som anges i 4 § gäller också en förening där kommunen eller *regionen* bestämmer tillsammans med någon annan och en stiftelse som kommunen eller *regionen* bildar tillsammans med någon annan för en kommunal angelägenhet.

8 §

När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen eller *landstinget* kontrollera och följa upp verksamheten.

När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen eller *regionen* kontrollera och följa upp verksamheten.

9 §

Om en kommun eller *ett landsting* sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen eller *landstinget* genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Om en kommun eller *en region* sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen eller *regionen* genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

11 kap.

1 §

Kommuner och *landsting* ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer

Kommuner och *regioner* ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer

som avses i 10 kap. 2–6 §§. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller *landstinget*. Om kommunen eller *landstinget* har en sådan resultatutjämningsreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

som avses i 10 kap. 2–6 §§. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller *regionen*. Om kommunen eller *regionen* har en sådan resultatutjämningsreserv som avses i 14 §, ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

2 §

Kommuner och *landsting* ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Kommuner och *regioner* ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

5 §

Kommuner och *landsting* ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår).

Kommuner och *regioner* ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår).

Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Undantag från andra stycket får göras

1. i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk enligt 14 §, eller

2. om det finns synnerliga skäl.

8 §

Förslag till budget ska upprättas av styrelsen före oktober månads utgång. Förslag till budget för revisorernas verksamhet ska upprättas av fullmäktiges presidium senast vid samma tidpunkt.

Om det finns särskilda skäl för det, får budgetförslaget upprättas i november månad. I så fall ska styrelsen före oktober månads utgång föreslå skattesatsen för den kommunalskatt eller *landstingskatt* som ingår i

Om det finns särskilda skäl för det, får budgetförslaget upprättas i november månad. I så fall ska styrelsen före oktober månads utgång föreslå skattesatsen för den kommunalskatt eller *regionskatt* som ingår i den

den preliminära inkomstskatten under det följande året. preliminära inkomstskatten under det följande året.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
En ändamålsenlig kommunal
bokföring och redovisning

14 §

Kommuner och *landsting* får till en resultatutjämningsreserv reservera medel som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Kommuner och *regioner* får till en resultatutjämningsreserv reservera medel som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:000) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller

2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller *landstinget* har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser. 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller *regionen* har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

22 §

Kommuner och *landsting* får inte upplåta panträtt i sin egendom till säkerhet för en fordran. Kommuner och *regioner* får inte upplåta panträtt i sin egendom till säkerhet för en fordran.

Vid förvärv av egendom får de dock överta betalningsansvaret för lån som tidigare har tagits upp mot säkerhet av panträtt i egendomen.

12 kap.**3 §**

Revisorernas granskning omfattar inte ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild i andra fall än

1. när handläggningen av sådana ärenden har vållat kommunen eller *landstinget* ekonomisk förlust,

2. när granskningen gäller hur nämnderna verkställer egna gynnande beslut enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen (2001:453),

3. när granskningen gäller hur nämnderna verkställer avgöranden av allmänna förvaltningsdomstolar, eller

4. när granskningen sker från allmänna synpunkter.

12 §

Revisorerna ska varje år till fullmäktige lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående budgetåret. De sakkunnigas rapporter ska bifogas revisionsberättelsen.

Granskningsrapport enligt 10 kap. 5 § aktiebolagslagen (2005:551) som har lämnats för ett aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § ska också bifogas revisionsberättelsen.

13 kap.**1 §**

Varje medlem av en kommun eller *ett landsting* har rätt att få lagligheten av kommunens eller *landstingets* beslut prövad genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

Lagligheten av en gemensam nämnds beslut får överklagas på samma sätt av varje medlem av de samverkande kommunerna och *landstingen*.

Lagligheten av ett kommunalförbunds beslut får överklagas

Varje medlem av en kommun eller *en region* har rätt att få lagligheten av kommunens eller *regionens* beslut prövad genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

Lagligheten av en gemensam nämnds beslut får överklagas på samma sätt av varje medlem av de samverkande kommunerna och *regionerna*.

Lagligheten av ett kommunalförbunds beslut får överklagas

på samma sätt av varje medlem av de kommuner eller *landsting* som ingår i kommunalförbundet samt av förbundsmedlemmarna.

på samma sätt av varje medlem av de kommuner eller *regioner* som ingår i kommunalförbundet samt av förbundsmedlemmarna.

5 §

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens, *landstingets* eller kommunalförbundets anslagstavla att protokollet över beslutet justerats. Tiden för överklagande av en gemensam nämnds beslut räknas från det att tillkännagivandet skett på anslagstavlor i samtliga samverkande kommuner och *landsting*.

Tillkännagivandet av protokolljusteringen måste finnas på anslagstavlan under hela överklagandetiden för att tiden ska löpa ut.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens, *regionens* eller kommunalförbundets anslagstavla att protokollet över beslutet justerats. Tiden för överklagande av en gemensam nämnds beslut räknas från det att tillkännagivandet skett på anslagstavlor i samtliga samverkande kommuner och *regioner*.

6 §

Om överklagandet före överklagandetidens utgång har kommit in till kommunen, *landstinget* eller kommunalförbundet i stället för till förvaltningsrätten, ska överklagandet ändå prövas. Detsamma gäller när överklagandet av en gemensam nämnds beslut kommit in till någon av de samverkande kommunerna eller *landstingen*.

Om överklagandet före överklagandetidens utgång har kommit in till kommunen, *regionen* eller kommunalförbundet i stället för till förvaltningsrätten, ska överklagandet ändå prövas. Detsamma gäller när överklagandet av en gemensam nämnds beslut kommit in till någon av de samverkande kommunerna eller *regionerna*.

8 §

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller *landstinget*,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Första stycket 3 och 4 gäller inte beslut enligt 11 kap. 5 § andra och tredje styckena samt 12 och 13 §§ och beslut om att använda medel från en resultatutjämningsreserv enligt 14 §.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

10 §

Vid tillämpningen av förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kommunen, *landstinget*, den gemensamma nämnden eller kommunalförbundet anses som part.

Vid tillämpningen av förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kommunen, *regionen*, den gemensamma nämnden eller kommunalförbundet anses som part.

13 §

Om förvaltningsrättens eller kammarrättens beslut har gått klaganden emot, får endast klaganden överklaga beslutet.

Om förvaltningsrätten eller kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, får domstolens beslut överklagas av kommunen eller *landstinget* och av deras medlemmar.

Om förvaltningsrätten eller kammarrätten har upphävt ett beslut av ett kommunalförbund eller en gemensam nämnd eller förbjudit att det verkställs, får domstolens beslut överklagas av förbundet eller av nämnden, liksom av varje kommun och *lands-*

Om förvaltningsrätten eller kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, får domstolens beslut överklagas av kommunen eller *regionen* och av deras medlemmar.

Om förvaltningsrätten eller kammarrätten har upphävt ett beslut av ett kommunalförbund eller en gemensam nämnd eller förbjudit att det verkställs, får domstolens beslut överklagas av förbundet eller av nämnden, liksom av varje kommun och *region*

ting som är medlem i förbundet eller samverkar i nämnden och av deras medlemmar. som är medlem i förbundet eller samverkar i nämnden och av deras medlemmar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.3 Förslag till förordning om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om myndighetsgemensam regional indelning för vissa förvaltningsmyndigheter.

2 § De förvaltningsmyndigheter under regeringen som anges i bilagan till denna förordning ska ha en regional indelning. Indelningen ska omfatta följande län.

1. Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, och Västernorrlands län.
2. Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Värmlands, Västmanlands och Örebro län.
3. Gotlands och Stockholms län.
4. Jönköpings, Kalmar och Östergötlands län.
5. Hallands och Västra Götalands län.
6. Blekinge, Kronobergs och Skåne län.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

Bilaga

1. Arbetsförmedlingen
2. Försvarsmakten
3. Kriminalvården
4. Migrationsverket
5. Polismyndigheten
6. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (för handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet)
7. Säkerhetspolisen
8. Tillväxtverket (för förvaltning av de regionala strukturfondsprogrammen på regional nivå)
9. Trafikverket
10. Åklagarmyndigheten

1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Härigenom föreskrivs att 7 § förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²⁹

För handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2014–2020 ska det inom myndigheten finnas regionala enheter i Luleå, Östersund, Gävle, Örebro, Jönköping, Stockholm, Göteborg och Malmö.

För handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet ska Svenska ESF-rådet ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

²⁹ Senaste lydelse 2014:1442.

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:996) med instruktion för Migrationsverket

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2007:996) med instruktion för Migrationsverket ska införas en ny paragraf, 5 a §, och närmast före 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Organisation

5 a §

Migrationsverket ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

dels att 14 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 20 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Arbetsförmedlingen ska särskilt samverka med Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Arbetsförmedlingen ska i samma syfte samverka med Försäkringskassan, kommun och *landsting* enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Arbetsförmedlingen ska särskilt samverka med Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Arbetsförmedlingen ska i samma syfte samverka med Försäkringskassan, kommun och *region* enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

20 a §

Arbetsförmedlingen ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020 i fråga om 14 § och i övrigt den 1 januari 2021.

1.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården ska införas en ny paragraf, 9 §, och närmast före 9 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Organisation

9 §

Kriminalvården ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

1.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten

dels att 16 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 a §

Försvarmakten ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

16 §

Försvarmakten bestämmer vilka organisationsenheter som ska samverka med länsstyrelser, kommuner, *landsting* och andra samhällsorgan för att åstadkomma dels en enhetlig inriktning och ledning av totalförsvarets olika delar, dels en samordnad användning av militära och civila resurser. Försvarmakten bestämmer inom sitt ansvarsområde också hur stöd och utbildning av hemvärn och frivilliga försvarsorganisationer ska organiseras.

Försvarmakten bestämmer vilka organisationsenheter som ska samverka med länsstyrelser, kommuner, *regioner* och andra samhällsorgan för att åstadkomma dels en enhetlig inriktning och ledning av totalförsvarets olika delar, dels en samordnad användning av militära och civila resurser. Försvarmakten bestämmer inom sitt ansvarsområde också hur stöd och utbildning av hemvärn och frivilliga försvarsorganisationer ska organiseras.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020 i fråga om 16 § och i övrigt den 1 januari 2021.

1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket

Härigenom föreskrivs att 15 § förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

För förvaltning av de regionala strukturfondsprogrammen på regional nivå ska tjänstemän vara stationerade i Luleå, Östersund, Gävle, Örebro, Jönköping, Stockholm, Göteborg och Malmö. Verksamheten ska organiseras i enlighet med Europeiska unionens regelverk för strukturfonder och godkända programdokument.

15 §³⁰

För förvaltning av de regionala strukturfondsprogrammen på regional nivå ska Tillväxtverket ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Verksamheten ska organiseras i enlighet med Europeiska unionens regelverk för strukturfonder och godkända programdokument.

I övrigt bestämmer Tillväxtverket sin egen organisation.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

³⁰ Senaste lydelse 2014:1540.

1.10 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket

Härigenom föreskrivs att 13 § förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Trafikverket ska ha en regional organisation och får ha det antal regioner som verket bestämmer. En region ska omfatta ett eller flera län.

Trafikverket ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

1.11 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten

Härigenom föreskrivs att 36 § förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Polismyndigheten ska *delas*
in i polisregioner.

36 §
Polismyndigheten ska *ha en*
regional indelning som ska följa
förordningen (xxxx:xx) om vissa
förvaltningsmyndigheters regionala
indelning

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

1.12 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen ska införas en ny paragraf, 20 a §, och närmast före 20 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Organisation

20 a §

Säkerhetspolisen ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

1.13 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten ska införas en ny paragraf, 17 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §

Åklagarmyndigheten ska ha en regional indelning som ska följa förordningen (xxxx:xx) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

2 Uppdrag och arbete

Direktiven

I det direktiv som beslutades av regeringen den 2 juli 2015 (dir. 2015:77) angavs att vi skulle föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebar att Sverige skulle delas in i väsentligt färre län och landsting.

Den 30 juni 2016 överlämnade vi delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48), i vilket vi föreslog att tre nya län skulle bildas fr.o.m. 2018 och att motsvarande landsting skulle bildas fr.o.m. 2019. Delbetänkandet remitterades till ett stort antal remissinstanser. Regeringen meddelade dock att den inte avsåg fortsätta bereda förslagen i delbetänkandet.

Den 22 juni 2017 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv (dir. 2017:72). I dessa angavs att uppdraget att dela in Sverige i väsentligt färre län och landsting och tillhörande deluppdrag skulle utgå. Vårt uppdrag i fråga om statliga myndigheters regionala indelning förtydligades. I tilläggsdirektiven angavs att vi ska föreslå en samordnad regional indelning för de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning är relevant för staten som helhet samt för kommuner och landsting. Vi behöll uppdraget i fråga om beteckningen för kommuner på regional nivå. Vidare fick vi i uppdrag att föreslå en reglering i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting (indelningslagen) om vilken hänsyn som ska tas till berörda landstings och kommuners samt befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen. När det gäller det regionala utvecklingsansvaret behöll vi uppdraget rörande finansiering av förvaltningsutgifter. Vi fick också i uppdrag att kartlägga landstingens samverkan och redogöra för hur landstingen ser på den framtida utvecklingen när det gäller samverkan. Utredningstiden förlängdes till den 28 februari 2018.

Vårt arbetssätt

Vårt arbete fram till överlämnandet av delbetänkandet finns beskrivet under motsvarande rubrik i det betänkandet. Här beskrivs i korthet vårt arbete med anledning av tilläggsdirektiven. Vi har bedrivit arbetet i dialog med berörda myndigheter. Vi har träffat dessa vid flera tillfällen såväl i grupp som enskilt. Vi har även träffat ett antal andra myndigheter än de vi föreslår ska ha en gemensam indelning. När det gäller landstingens samverkan och frågan om beteckning på kommuner på regional nivå har samtliga landsting fått besvara en enkät. Vi har också haft ett löpande samråd med Sveriges Kommuner och Landsting i dessa frågor. Vi har träffat representanter för samtliga landsting och berättat om vårt arbete.

Vi har skickat ett antal skriftliga frågor till samtliga länsstyrelser, besökt tre av dem och deltagit vid ett av landshövdingarnas möten.

Vidare har vi träffat företrädare för flera intresseorganisationer för att ta del av deras synpunkter gällande vårt uppdrag och arbete.

Vi har även träffat, och inhämtat synpunkter från, ett antal andra utredningar som arbetar med frågor som berör vårt uppdrag.

När det gäller uppdraget om landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid indelningsändringar har vi haft hjälp av en särskild referensgrupp. Denna har bestått av Ann-Cathrine Jungar, docent vid Södertörns högskola, Lena Marcusson, seniorprofessor emerita vid Uppsala Universitet, Bo Per Larsson, analytiker, David Karlsson, docent vid Förvaltningshögskolan i Göteborg och Daniel Lindvall, huvudsekreterare.

Kapitel 7 har utarbetats med hjälp av Mats Kryhl, senior utredare vid Länsstyrelsen i Skåne län.

Betänkandets disposition

I volym 1 har vi samlat de författningsförslag som innebär en materiell ändring samt samtliga texter och författningskommentar. I volym 2 finns de författningsförslag som är följdändringar med anledning av att vi föreslår en ny beteckning på landstingen.

3 Myndighetsgemensam indelning

3.1 Förvaltningspolitisk bakgrund

3.1.1 Mål för förvaltningspolitiken

I mars år 2010 överlämnade regeringen propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt till riksdagen (prop. 2009/10:175). I propositionen föreslog regeringen bland annat ett nytt mål för förvaltningspolitiken:

En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Sedan år 2010 har såväl tidigare som nuvarande regering hänvisat till detta mål i budgetpropositioner. I propositionen framhåller regeringen bland annat att den statliga samordningen och samverkan på regional nivå bör förbättras. Utvecklingen av s.k. enmyndigheter och ändrad regional ansvarsfördelning mellan staten och den kommunala nivån innebär ett fortsatt behov av att staten på ett samlat sätt kan samverka med den kommunala nivån. Betydelsen av att myndigheter och kommuner kan samverka växer då allt fler av samhällets utmaningar inte kan hanteras av enskilda aktörer. Regeringen hänvisar i propositionen till Ansvarskommitténs bedömning i betänkandet Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) om behovet av att återsamla staten på såväl nationell som regional nivå.

3.1.2 Förvaltningspolitiska förändringar av särskild betydelse för staten på regional nivå

Några förvaltningspolitiska tankar och förändringar har under senare decennier varit särskilt betydelsefulla för den statliga förvaltningen på regional nivå.

Under 1980-talets andra hälft växte idén om en samordnad länsförvaltning fram. Den byggde på tanken att länsstyrelsen skulle vara den ledande regionalpolitiska aktören i länet och samordna planeringen inom olika sakområden med betydelse för den regionala utvecklingen. Reformen innebar bland annat att vissa länsnämnder avskaffades och deras respektive förvaltning inordnades i länsstyrelserna.

I den förvaltningspolitiska propositionen (prop. 2009/10:175) slog regeringen fast att principen om den samordnande länsförvaltningen ligger fast och innebär att regional statlig verksamhet ska inordnas i länsstyrelserna i de fall det är lämpligt och att länsstyrelserna ska utgöra statens primära kontaktlänk gentemot kommunerna. I propositionen sägs att länsstyrelserna erbjuder en unik möjlighet till statlig samverkan och samordning på regional nivå, en möjlighet som regeringen emellertid ansåg borde utnyttjas bättre.

En central utgångspunkt i den förvaltningspolitiska propositionen är att förvaltningen ska bedrivas rättssäkert och effektivt och att myndigheterna ska ha en likvärdig service och tillgänglighet för alla medborgare och företag. En strategi för att uppnå detta har varit den s.k. enmyndighetsreformen, som kan beskrivas som en av de större förvaltningspolitiska reformerna under de senaste decennierna, inte minst när det gäller statens regionala organisation.

Enmyndighetsreformen har inneburit att regeringen och riksdagen beslutat att ombilda lokala och regionala fristående myndigheter och den centrala myndigheten inom samma verksamhetsområde till sammanhållna så kallade enmyndigheter. Sedan 1994 har 13 sådana myndigheter bildats. Exempel på myndigheter som ombildats till enmyndigheter är Arbetsförmedlingen, Försvarsmakten, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Försäkringskassan, Skatteverket och Polismyndigheten.

Ytterligare en viktig förändring gäller ansvaret för regional utveckling och tillväxt. Under senare hälften av 90-talet inleddes en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Kalmar,

Gotlands, Skåne och Västra Götalands län. Omfattningen av försöksverksamheten varierade något mellan länen, men gemensamt för samtliga fyra län var att ett regionalt självstyrelseorgan övertog det regionala utvecklingsansvaret från främst länsstyrelsen, ett ansvar som enligt lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning omfattade:

- regional utvecklingsplanering,
- användning av regionalpolitiska och andra utvecklingsmedel,
- planering av och beslut om regional transportplan, samt
- beslut om fördelning av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner (utom i Västra Götalands län, där detta ej ingick i försöksverksamheten).

Med tiden har huvuddelen av det som ingick i försöksverksamheten permanentats och allt fler landsting och kommunala samverkansorgan har sedan dess övertagit ungefär motsvarande regionala utvecklingsansvar. I departementspromemorian Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) föreslås att lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ändras så att lagen omfattar samtliga län. Från 1 januari 2019 är det således sannolikt att det är landsting som har det regionala utvecklingsansvaret i samtliga län, med undantag för Gotlands län där Gotlands kommun har motsvarande ansvar.

Även EU-medlemskapet har påverkat formerna för det regionala tillväxtarbetet. Det gäller exempelvis den verksamhet som sker inom ramen för EU:s strukturfonder.

Ytterligare en förändring av regional betydelse är införandet av den så kallade kultursamverkansmodellen. Den inrättades 2011 för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer i kulturpolitiken.

Tidigare hade staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som var berättigade till statligt stöd. Kultursamverkansmodellen innebär i stället att varje landsting får en samlad summa statliga medel att fördela till regional kulturverksamhet i respektive län. En förutsättning för att få fördela sådana medel är att en regional kulturplan har upprättats av landstinget och att kulturplanen överensstämmer med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Denna kulturplan arbetas fram i dialog

med kommuner, civilsamhälle och kulturskapare i länet. Landsting som ingår i modellen beslutar, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Sedan år 2013 är samtliga län, utom Stockholms län, med i kultursamverkansmodellen.

3.1.3 Tidigare utredningar angående staten regionalt

Sedan mitten av förra seklet har länsindelningen samt ansvars- och uppgiftsfördelning mellan såväl den nationella och den regionala nivån som mellan staten och det kommunala självstyret utretts och diskuterats. I detta avsnitt sammanfattas huvuddragen i tre av dessa utredningar när det gäller frågan om staten på regional nivå, myndigheters regionala organisation och behovet av samordning.

Ansvarskommittén

Ansvarskommittén pekade i sitt slutbetänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) på problem med en fragmentiserad stat, avsaknad av territoriella perspektiv för att balansera de sektoriella och framhöll behovet av att ”återsamla staten”. Myndigheternas organisationer har enligt utredningen utformats utifrån skilda krav och verksamhets-specifika förutsättningar. Det har inneburit en nödvändig sektorisering och effektivisering av statlig verksamhet, men också att statens organisation på regional nivå i viss utsträckning blivit svår att överblicka.

Ansvarskommittén föreslog ett antal kriterier som borde ligga till grund för en ny länsindelning och bedömde att dessa borde resultera i sex till nio län och regionkommuner. Kommittén bedömde att en mer gemensam geografi inom staten, där statliga myndigheter som princip skulle följa den nya länsindelningen, skulle innebära att den statliga verksamheten kunde fungera mer effektivt och bli mer samordnad och handlingskraftig på regional nivå. Detta fick stöd i remissvaren. De flesta av de tillfrågade statliga myndigheterna, kommunerna och landstingen var positiva till förslaget om en gemensam geografi för staten. De statliga myndigheterna angav i sina remissvar att förutsättningarna för samverkan och samordning skulle förbättras genom en gemensam geografi.

Förvaltningskommittén

På uppdrag av Förvaltningskommittén (Fi 2006:08) tog Statskontoret fram en promemoria om statens organisation på regional och lokal nivå (Statskontoret 2008:3). I promemorian anslöt man sig till Ansvarskommitténs resonemang om betydelsen av en mer geografiskt samordnad statlig förvaltning. Enligt rapporten borde regeringen ta tillbaka en del av det mandat som myndigheterna fått genom möjligheten att själva besluta om sin regionala organisatoriska indelning. Myndigheternas regionala organisationer borde så långt möjligt överensstämja med varandra och de regionala förvaltningsenheterna borde bli större. Detta skulle enligt promemorian leda till ökad administrativ effektivitet och förbättrad samverkan mellan de statliga myndigheterna. I sitt slutbetänkande gjorde Förvaltningskommittén bedömningen att en mer likformig indelning av olika myndigheters verksamheter skulle förbättra möjligheterna till samordning.¹

Utredningen om den statliga regionala förvaltningen

Regeringen gav i juni år 2009 en särskild utredare i uppdrag att ge förslag på hur den statliga regionala förvaltningens utformning kan göras tydligare, mer samordnad och ändamålsenlig. Utredningen tog namnet Utredningen om den statliga regionala förvaltningen och lämnade år 2012 över slutbetänkandet Statens regionala förvaltning – förslag till en angelägen reform (SOU 2012:81) till regeringen.

Utredningen pekade på att statliga myndigheters organisering skiljer sig åt och mycket sällan sammanfaller med länsindelningen, vilket försvårar för staten att agera samordnat i länen. Detta i kombination med ökad sektorisering och centralisering har lett till en svagare ställning för den samlade staten på regional nivå. För att komma tillrätta med brister i helhetssyn och samordning menade utredningen att det är nödvändigt med en strukturell reform. I syfte att åstadkomma detta föreslogs bland annat att antalet länsstyrelser ska reduceras till elva som ska kunna omfatta ett eller flera län.

Vidare presenterade utredningen ett preciserat förslag på geografisk indelning i sju statliga regionala områden som följande myn-

¹ Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning (SOU 2008:118).

digheter skulle följa: Trafikverket, Lantmäteriet, Polisen, Säkerhetspolisen, Arbetsmiljöverket, Skolinspektionen och Inspektionen för vård och omsorg.

Utredningen gjorde en avgränsning till myndigheter verksamma inom samhällsplanering, krisberedskap och tillsyn. Myndigheterna är också sådana där utredningen bedömde att det finns ett behov av regional samverkan inom staten och mellan staten och den kommunala nivån.

Utöver ovanstående myndigheter ansåg utredningen att de regionala strukturfondsprogrammen skulle följa samma karta. Försvarsmakten och Elsäkerhetsverket skulle utforma sina regionala organisationer så att de föreslagna gränserna inte bröts. Arbetsförmedlingen föreslogs inom sin organisation utveckla tydliga funktioner för regional samverkan.

Utredningens slutbetänkande remitterades inte.

3.2 Den statliga regionala nivån i dag

3.2.1 Regeringens styrning av myndigheternas regionala indelning

Ansvar för den enskilda myndighetens interna och eventuellt regionala organisation ligger i regel hos myndighetens ledning. Det finns dock undantag från detta. Till exempel föreskriver förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket att verket ska ha en regional organisation, men att myndigheten själv får bestämma antalet regioner – med förbehållet att en region ska omfatta ett eller flera län. Av förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet framgår att Lantmäteriet är inskrivningsmyndighet enligt 19 kap. 3 § jordabalken. Inskrivningsmyndigheten ska vara indelad i verksamhetsområden med ett inskrivningskontor på sju angivna orter som vart och ett ansvarar för ett antal kommuner inom en region.

Som ytterligare ett exempel föreskriver förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket att myndigheten ska ha tjänstemän placerade vid åtta angivna orter i landet och att verksamheten ska organiseras i enlighet med Europeiska unionens regelverk för strukturfonder och godkända programdokument. På ett liknande sätt räknar förordning (2007:907) med instruktion för Rådet för

Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) upp samma åtta orter där myndigheten ska ha regionala enheter för handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2014–2020.

Det finns fler exempel, men att regeringen på det här sättet reglerar en myndighets regionala närvaro tillhör numera undantagen. I propositionen En ny organisation för polisen sägs angående Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att de nya myndigheternas organisation, ”som är brukligt numera”, endast i liten utsträckning kommer att författningsregleras (prop. 2013/14:110, s. 396). I förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten anges endast att myndigheten ska delas in i polisregioner.

I den förvaltningspolitiska propositionen konstaterades att ansvaret för den enskilda myndighetens interna organisation i regel är delegerat till myndighetens ledning, men att regeringen samtidigt har det övergripande ansvaret för att den statliga förvaltningen bedrivs rättssäkert och effektivt och att myndigheterna har en likvärdig service och tillgänglighet för alla medborgare och företag.

Som konstaterats ovan föreslog Statskontoret i en rapport att regeringen borde ta tillbaka en del av det mandat som myndigheterna fått när det gäller möjligheten att själva besluta om sin regionala organisatoriska indelning. Myndigheternas regionala organisationer borde enligt Statskontoret så långt möjligt överensstämja med varandra och de regionala förvaltningsenheterna borde bli större. Detta skulle enligt promemorian leda till ökad administrativ effektivitet och förbättrad samverkan mellan de statliga myndigheterna.

Regeringen ansåg emellertid i förvaltningspropositionen att länsstyrelsernas samordningsansvar visserligen behöver vidareutvecklas och förtydligas genom bland annat organisatoriska förändringar, men skrev samtidigt att en statlig samordning på länsnivå inte omfattar myndigheters enskilda beslut över sin egen organisation.

Den senare tillsatta Utredningen om den statliga regionala förvaltningen delade dock i sitt slutbetänkande Statskontorets bedömning att regeringen borde ta tillbaka en del av det till myndigheterna delegerade mandatet att besluta om regional indelning.²

² Statens regionala förvaltning – förslag till en angelägen reform (SOU 2008:118).

3.2.2 Regionala indelningar i staten

Vid en jämförelse mellan ett antal statliga sektorsmyndigheter med regional indelning kan konstateras att deras respektive regionindelning skiljer sig åt och att det i princip inte är någon som är den andra lik. En av få gemensamma nämnare är att samtliga statliga myndigheter, förutom länsstyrelsen, har en regional indelning som omfattar betydligt större geografiska områden än de nuvarande länen.

I flera sammanhang har det framförts att myndigheternas olikartade regionala indelningar är en konsekvens av sektorisering och olikartade verksamhetslogiker. Emellertid har vi under utredningens arbete haft anledning att delvis revidera den uppfattningen. De flesta myndigheter har svårt att redogöra för logiken bakom den egna indelningen och menar inte sällan att den till viss del är en konsekvens av tillfälligheter och tidigare myndighetsledningars olikartade viljor som därefter har justerats.

De flesta myndigheter som har en regional indelning är indelade i mellan fyra och åtta områden. De enda statliga myndigheter som i dag är länsvis indelade är länsstyrelserna. Även detta är dock en sanning med modifikation, eftersom ett antal ärendetyper, till följd av beslut i riksdag och regering, har koncentrerats till ett begränsat antal länsstyrelser. Exempelvis är landet indelat i fem geografiska vattendistrikt med fem länsstyrelser som vattenmyndigheter. Vid tolv länsstyrelser finns miljöprövningsdelegationer och till sju utpekade länsstyrelser har vissa ärendegrupper koncentrerats.

Genom regleringar i författningar verkar flera myndigheter som saknar egen regional organisation genom länsstyrelserna. I någon mening kan således dessa myndigheter sägas ha en länsvis organisation. Exempel på sådana myndigheter är Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Boverket, Riksantikvarieämbetet, Energimyndigheten, och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Definitionsmissigt är det inte helt enkelt att avgöra vad som är en myndighet med en regional organisation eller indelning. Som ett exempel kan nämnas att Rättsmedicinalverket delat in Sverige i sex regioner (motsvarande Migrationsverkets) för medicinska åldersbedömningar i asylärenden. I någon mening är det ett exempel på en regionalt organiserad statlig verksamhet.

Utan att ha en regional indelning eller organisation kan en myndighet ändå finnas lokalt på flera orter och kan av olika skäl välja att

utlokalisera verksamhet från huvudkontoret. Ett bland flera exempel på detta är Skatteverket som, utan att ha en regional organisation eller indelning, finns på många orter i landet.

Nedanstående tabell redovisar flertalet av de förvaltningsmyndigheter som tillämpar någon form av regional indelning i hela eller delar av sin verksamhet. Länsstyrelserna är undantagna då de var för sig är självständiga myndigheter på regional nivå och inte en myndighet som tillämpar en regional indelning.

Tabell 3.1 Nationella förvaltningsmyndigheter med regional indelning

Myndighet	Regional indelning
Arbetsförmedlingen	Den operativa förmedlingsverksamheten är indelad i 3 geografiska regioner. Dessa är i sin tur indelade i 10 geografiska marknadsområden.
Arbetsmiljöverket	Verksamhetsområdet inspektion samt inspektionsjuridik är indelat i 5 geografiska regioner.
Ekobrottsmyndigheten	Ekobrottsmyndighetens 9 kammare och polisoperativa enheter är placerade vid 5 orter och delar av myndighetens verksamhet är indelad i lika många regioner.
Elsäkerhetsverket	Avdelningen för anläggningar är uppdelad i 4 regionala tillsynskontor.
Fortifikationsverket	Fortifikationsverkets förvaltningsverksamhet är indelad i 6 regioner, vilka i sin tur är indelade i ett antal driftdistrikt.
Försvarsmakten	Indelning i 4 militärregioner. Varje region har en stab som bland annat ska stärka samverkan mellan militära och civila aktörer.
Försäkringskassan	Verksamhetsområde sjukförsäkring är indelat i 5 geografiska regioner.
Inspektionen för vård och omsorg	Arbetet med tillsyn bedrivs vid 6 regionala avdelningar, vilka motsvarar sjukvårdsregionerna.
Kriminalvården	Indelning i 6 geografiska regioner, med vardera ett regionkontor och regionchef.
Kronofogdemyndigheten	Verksamheten verkställighet är indelad i 6 geografiska områden.
Lantmäteriet	Lantmäteriet är inskrivningsmyndighet enligt 19 kap. 3 § jordabalken. Inskrivningsmyndigheten ska enligt Lantmäteriets instruktion vara indelad i 7 geografiska verksamhetsområden.

Myndighet	Regional indelning
Livsmedelsverket	4 regionala avdelningar arbetar med offentlig kontroll av livsmedelsföretag.
Migrationsverket	Den operativa verksamheten är organiserad i 6 geografiska regioner. Inom varje region finns enheter som tar emot asylsökande och prövar olika typer av ansökningar om uppehållstillstånd.
Rättsmedicinalverket	6 regioner för medicinsk åldersbedömning av asylsökande.
Polismyndigheten	7 polisregioner med helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område.
Skogsstyrelsen	En stor del av den operativa fältverksamheten bedrivs inom 24 distrikt som geografiskt är indelade i 3 regioner.
Skolinspektionen	5 regionala inspektionsavdelningar.
Specialpedagogiska skolmyndigheten	5 regioner för specialpedagogiska stöd.
Svenska ESF-rådet	8 regioner för regionala strukturfondsprogram.
Säkerhetspolisen	7 regioner, samma som polisregionerna.
Tillväxtverket	8 regioner för regionala strukturfondsprogram.
Trafikverket	6 regioner med ansvar för bl.a. planering, underhåll, investering, trafikledning och stora projekt.
Tullverket	Verksamhetsområde brottsbekämpning är indelat i 4 geografiska kompetenscenter.
Åklagarmyndigheten	Den operativa åklagarverksamheten utövas i 7 geografiska åklagarområden (samma som polisregionerna) och en nationell åklagaravdelning.

När det sedan gäller domstolarna, som är myndigheter men inte förvaltningsmyndigheter, så är de indelade enligt följande:

Tabell 3.2 Domstolar på regional nivå

Domstol	Regional indelning
Tingsrätter	48 domsagor.
Hovrätter	6 domkretsar.
Förvaltningsrätter	12 domkretsar.
Kammarrätter	4 domkretsar.
Migrationsdomstolar (vid vissa förvaltningsrätter)	4 domkretsar.
Mark- och miljödomstolar (vid vissa tingsrätter)	5 domkretsar.
Hyses- och arrendenämnder	8 domkretsar.

Myndighetsövergripande och regionala strukturer i staten

Utöver myndigheternas egna regionala indelningar, finns det också exempel på vissa statliga frågor och uppdrag som bedrivs i regionala strukturer som omfattar hela landet. Ett exempel är regeringsuppdraget till myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten.

Sedan 2009 har en rad myndigheter samverkat på regeringens uppdrag, i en satsning mot den grova organiserade brottsligheten.

Regeringen beslutade den 1 december 2015 (Dnr: Ju2015/09350/PO) att ge Polismyndigheten i uppdrag att fortsätta och vidareutveckla det tidigare påbörjade arbetet.

Satsningen, som i dag omfattar tolv myndigheter, leds av ett nationellt samverkansråd, som verkar genom ett operativt råd, det nationella underrättelsecentret (NUC) samt dess styrgrupp. Regionalt finns sju regionala samverkansråd och sju regionala underrättelsecentra (RUC). Polismyndigheten har ett utpekat rapporteringsansvar för satsningen som följer Polismyndighetens regionala organisation och är indelad i sju regioner.

I det här sammanhanget kan också nämnas att Sverige är indelat i tre rovdjursförvaltningsområden: norra, mellersta och södra för-

valtningsområdet.³ Indelningen är ett sätt att underlätta samverkan mellan län med delade rovdjursstammar och likartade förhållanden.

Aktuella utredningar

Det finns flera pågående utredningar och utredningsförslag som på olika sätt avser regionala indelningar av statlig verksamhet.

Försvarsberedningen föreslår i sin rapport från december 2017 inrättandet av ett antal större geografiska civilområden med cirka 3–6 län i varje (se vidare i avsnitt 3.4.3 och 3.6).⁴

Servicekontorsutredningen presenterade i december 2017 ett delbetänkande med ett antal förslag som syftar till att utveckla de lokala servicekontor som för närvarande drivs av Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten.⁵ I delbetänkandet föreslås att hela den nuvarande servicekontorsverksamheten ska gå över till Statens servicecenter den 1 januari 2019. Utredningen föreslår att serviceorganisationen med de lokala kontoren delas in regionalt, initialt i fyra regioner som vid behov ska kunna utökas. Utredningen skriver att förslaget kan behöva justeras till följd av Indelningskommitténs förslag.

Vi har utöver dessa haft samråd med flera pågående utredningar som överväger förslag om regionala strukturer. Det gäller bland annat Skolmyndighetsöversynsutredningen (dir. 2017:37), Mottagandeutredningen (dir. 2015:02), Agenda 2030-delegationen (dir. 2016:18) och 112-utredningen (dir. 2015:113).

3.2.3 Statlig samordning på regional nivå

Samordning av statliga myndigheter på regional nivå sker i olika sammanhang och av olika aktörer. Som beskrivits ovan har landsting och kommunala samverkansorgan i nästan samtliga län tagit över det regionala utvecklingsansvaret från staten. I departementspromemorian Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61)

³ Förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

⁴ Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66).

⁵ Servicekontor i ny regim (SOU 2017:109).

föreslås att landstingen från 1 januari 2019 ska överta ansvaret i samtliga län, med undantag för Gotlands län.

I förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete anges att den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet bland annat ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling, en regional utvecklingsstrategi. Den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet ska samordna insatserna för genomförandet av strategin. Samordning ska ske med bland annat berörda länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Förordningen räknar upp ett 30-tal myndigheter som efter fastställande ska tillsändas den regionala utvecklingsstrategin. Bland dem finns till exempel Arbetsförmedlingen, Boverket, Försäkringskassan, Kulturrådet, Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Trafikverket. I den förordning som föregick den nuvarande pekades länsstyrelsen ut som ansvarig för att samordna statliga myndigheters insatser för regional tillväxt i länet.⁶

Länsstyrelsernas uppdrag att samordna staten

Länsstyrelserna är de enda statliga myndigheter som i likhet med landstingen och kommunerna har ett horisontellt uppdrag med en rad olika verksamhetsområden.

Länsstyrelsen ska enligt 2 § i länsstyrelseinstruktionen, inom ramen för sitt ansvarsområde, i länet samordna ”olika samhällsintressen” och ”statliga myndigheters insatser”.⁷

Utöver det allmänt hållna uppdraget i 2 § omfattar länsstyrelseinstruktionen också ett antal mer sakområdesspecifika samordningsuppdrag som ibland inbegriper samordning av andra statliga myndigheter. Bland annat ska länsstyrelserna samordna arbetet på länsnivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Länsstyrelserna ska också samordna arbetet kring miljö kvalitetsmålen och har samordningsuppgifter inom krisberedskap och vid höjd beredskap.

Instruktionen räknar även upp ett antal olika konstellationer som ska finnas vid samtliga eller några länsstyrelser, som i någon mening kan ses som möjliga arenor för samordning. Det gäller t.ex.

⁶ Förordning (2007:713) om regionalt tillväxtarbete.

⁷ Förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

de delegationer som numera ryms inom länsstyrelsen, med ledamöter som företräder olika former av intressen och sakkunskap.

Länsstyrelserna har dessutom ytterligare samordningsuppdrag, utpekade i andra författningar, regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut. Det anges inte alltid, eller ens i regel, vilka som ska bli föremål för samordning, utan det får i flera fall antas gällas såväl statlig som kommunal verksamhet och kanske även andra samhällsintressen. Det förekommer emellertid också att det i uppdrag specifikt anges vilka myndigheter som ska bli föremål för samordning.

3.2.4 Landstings, regionförbunds och länsstyrelser uppfattning om vilka statliga myndigheter som bör ha samordnad regional indelning

Hösten 2015 vände vi oss till landsting, kommunala samverkansorgan (regionförbund) och länsstyrelser med en enkät där mottagarna ombads redogöra för vilka myndigheter som ur deras perspektiv skulle vara relevanta för samordnad regional indelning.

I de svar som inkommit från landsting och regionförbund är det drygt 50 myndigheter som framhålls som betydelsefulla. Ett 20-tal av dessa myndigheter anges enbart av ett enstaka regionförbund eller landsting. Det rör sig då inte sällan om myndigheter som har verksamheter i länets centralort.

Av alla de myndigheter som tas upp i svaren är det några som förekommer mycket ofta. Detta gäller särskilt tre myndigheter: Trafikverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Av svaren kan man dra slutsatsen att det rör sig om en blandning av myndigheter som har betydelse för arbetet med hälso- och sjukvård liksom arbetet med regional utveckling och transportinfrastruktur.

I länsstyrelsernas svar är spridningen mindre. Totalt är det 19 myndigheter som pekas ut. Bland de 19 myndigheterna är det två som förekommer i 17 av svaren: Trafikverket och Migrationsverket. Därefter följer Polismyndigheten, Arbetsförmedlingen, Skogsstyrelsen, Försvarsmakten, Skatteverket och Försäkringskassan.

Svaren från de två grupperna kan sammanställas för att ge en samlad bild. Det kan då konstateras att Trafikverket är den myndighet som bland respondenterna bedöms vara mest relevant och betydelsefull för samordnad regional indelning. Trafikverket har det

övergripande ansvaret för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart. Myndigheten har också i uppdrag att samverka med många aktörer, bland annat genom att bidra med underlag till planeringsansvariga myndigheter och organ i arbetet med länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Tabell 3.3 Myndigheter som av länsstyrelser, landsting och regionförbund bedöms vara särskilt relevanta när det gäller samordnad regional indelning

Antal	Myndighet
34	Trafikverket
32	Arbetsförmedlingen
28	Försäkringskassan
27	Polismyndigheten
25	Migrationsverket
21	Skogsstyrelsen
17	Skatteverket
17	Tillväxtverket

3.3 Överväganden och förslag på myndighetsgemensam indelning

Förslag: Vi föreslår en myndighetsgemensam indelning, vilken regleras i en särskild förordning.

Följande myndigheter ska ingå i denna myndighetsgemensamma indelning:

- Arbetsförmedlingen
- Försvarsmakten
- Kriminalvården
- Migrationsverket
- Polismyndigheten
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (strukturfondsprogram)
- Säkerhetspolisen
- Tillväxtverket (strukturfondsprogram)
- Trafikverket
- Åklagarmyndigheten.

För att statliga myndigheters verksamheter ska kunna tillgodose medborgarnas olika behov krävs specialisering och arbetsfördelning. Genom att verksamheterna struktureras i politikområden och uppgifter och ansvar fördelas på olika myndigheter skapas förutsättningar, inte bara för hög kompetens och effektivitet, utan också enhetlighet och likabehandling av medborgarna varhelst i landet man bor. Flera utredningar har dock pekat på sektoriseringens avigsidor, att helhetsperspektivet inom statsförvaltningen försvåras liksom samverkan myndigheter emellan och samverkan med kommuner och landsting. Särskilt allvarligt är detta när det handlar om medborgare som har behov av insatser från flera sektorer samtidigt eller för frågor som måste hanteras av flera myndigheter tillsammans med kommunsektorn.

Skarpa sektorsgränser i kombination med helt olika geografiska indelningar accentuerar problematiken. Vi delar därför Ansvarskommitténs och flera andra utredningars bedömning av att det finns ett stort behov av att ”återsamla staten” på regional nivå, vilket skulle tillföra ett territoriellt perspektiv som balans till det sektoriella. En myndighetsgemensam indelning skulle främja samverkan och samordning av staten på regional nivå, till gagn för medborgare, näringsliv och det civila samhället liksom för samverkan med kommuner och landsting. Med en gemensam geografisk struktur skulle förutsättningar skapas för att hantera samordningsbehoven, såväl på regional som lokal nivå. Den gemensamma geografiska strukturen skulle kunna fungera som en plattform för samverkan, där olika myndigheter kan analysera problem och behov av insatser. Förutsättningar för att rätt funktioner i myndigheterna finner varandra och att beslutsnivåer matchar varandra ökar. Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har i dialog med oss framfört vikten av att utveckla samverkan på olika nivåer i organisationerna, vilket också har blivit ett resultat av att de båda myndigheterna sedan den 1 januari 2015 har samordnat sin regionala indelning. Denna geografiska samordning har i många avseenden utvecklats och underlättat den regionala samverkan myndigheterna emellan.

Både för medborgare och för kommuner, näringsliv och intressegrupper är det i dagsläget svårt att orientera sig i den statliga förvaltningsorganisationen. En myndighetsgemensam indelning på regional nivå har ett stort värde sett i ett medborgarperspektiv, genom att staten blir tydligare på regional nivå. I flera samman-

hang, bl.a. i propositionen En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55) har det från riksdag och regering uttalats önskemål om att utveckla relationerna mellan den offentliga och den ideella sektorn. En gemensam indelning för de statliga myndigheterna skulle underlätta dessa relationer.

En myndighetsgemensam indelning skapar en tydligare regional struktur inom vilken också uppdrag som kräver samordning mellan flera aktörer kan hanteras, när länsnivån inte bedöms vara ändamålsenlig. Möjligheter skapas att ta fram myndighetsgemensamma regionala lägesbilder i olika frågor. Den typen av lägesbilder har till exempel tagits fram inom ramen för regeringens satsning på samverkan mot organiserad brottslighet. Syftet med dessa lägesbilder är att få ett beslutsunderlag för gemensamma strategiska åtgärder.⁸

Vår bedömning är sammanfattningsvis att en myndighetsgemensam indelning skulle kunna medföra följande fördelar:

- att överskådligheten i statsförvaltningen skulle öka och förutsättningarna för en sektorsövergripande samverkan stärkas,
- att kontakter mellan företrädare för olika verksamheter skulle underlättas,
- att det skulle bli enklare att samordna prioriteringar och agera samlat,
- att landstingens och kommunernas kontakter och dialog med staten skulle underlättas liksom möjligheterna att uppnå en samsyn mellan staten och den kommunala nivån,
- att statens kontakter och dialog med civilsamhället, näringslivet och föreningslivet skulle underlättas samt
- att regeringens möjligheter att styra och följa upp utifrån ett geografiskt perspektiv skulle underlättas.

Samtidigt vill vi understryka att det faktum att i princip alla statliga myndigheter har olika regionala indelningar, endast är ett av flera hinder för en effektiv samverkan mellan myndigheter och mellan stat och kommun. Frågor om offentlighet och sekretess, styrning och prioriteringar kan också utgöra hinder. Likaså att myndig-

⁸ Nationella underrättelsecentret, Nuc, inom den myndighetsgemensamma satsningen mot den organiserade brottsligheten: Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet 2018–2019.

heternas regionala organisationer inte motsvarar varandra. Som framgår av tabellen i avsnitt 3.2.2 varierar inte bara den regionala indelningen mellan myndigheter, utan också hur stor del av verksamheten som bedrivs regionalt. Därtill kommer stora skillnader mellan vilket mandat och vilka resurser som finns på regional nivå.

Vår bedömning är dock att en myndighetsgemensam indelning är ett första steg på vägen och en nödvändig förutsättning för en mer organisatorisk kongruens och en mer samordnad stat regionalt.

3.3.1 Våra utgångspunkter

Vårt uppdrag är att, utifrån det förvaltningspolitiska målet om en samverkande och innovativ statsförvaltning, lämna förslag på en samordnad regional indelning för de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning är relevant både för staten som helhet och för kommuner och landsting.

Våra förslag ska inte förutsätta en ändrad länsindelning och vi ska inte utreda frågor om länsstyrelsens organisation. Det innebär att länsstyrelserna inte omfattas av vårt uppdrag.

Vi har valt att utgå från nationella statliga myndigheter som i dag har en regional områdesindelning för hela eller delar av sin verksamhet (se tabell i avsnitt 3.2.2). Detta innebär bland annat att vi inte föreslår någon ändring beträffande domstolarna, som är självständiga myndigheter på regional nivå eller nationella myndigheter utan regional indelning.

Vidare har vi utgått ifrån myndigheter som inom delar eller hela sin verksamhet har en inte obetydlig samverkan med antingen andra myndigheter eller med landstingens och kommunernas verksamheter.

Särskilt viktig är sådan samverkan som har betydelse för planeringskapacitet på regional nivå. Myndigheter som därför kan komma ifråga för en myndighetsgemensam indelning bör vidare, enligt vår bedömning, inom något av sina verksamhetsområden ha en strategisk eller främjande funktion som kan ha betydelse för planeringskapacitet på regional nivå, eller ha starka kopplingar till andra sådana myndigheter. Det innebär att vi har undantagit rena tillsynsmyndigheter. Det innebär också att vi har undantagit myndigheter som har utlokaliserat delar av sin verksamhet till andra orter än där huvud-

kontoret är lokaliserat, men ändå inte har en regional organisation och indelning.

Slutligen har vi också undantagit vissa myndigheter med regional organisation som för närvarande är föremål för särskild översyn, vilket bland annat gäller Skolinspektionen och Specialpedagogiska skolmyndigheten.⁹

För att identifiera vilka myndigheter som utifrån dessa utgångspunkter är relevanta för samordnad indelning har vi, utöver de frågor vi ställt till landsting, regionförbund och länsstyrelser, haft dialog med ett stort antal myndigheter, företrädare för den kommunala sektorn samt representanter för civilsamhället och intresseorganisationer samt Svenska Samernas Riksförbund.

3.3.2 Områden som involverar många myndigheter

Allt fler samhällsområden kräver samverkan mellan statliga myndigheter och mellan myndigheter och kommuner. Ett exempel på det stora behovet av utvecklad samordning, inte minst mellan många både statliga och kommunala aktörer samt företrädare för näringsliv och olika intresseorganisationer var den så kallade varsel-samordningen som skedde i samband med finanskrisen 2008.

Ytterligare exempel på verksamhetsområden med särskilt stort samverkansbehov är fysisk planering, energiomställning, klimatarbetet, miljömålsarbetet och kompetensförsörjning. Många av de statliga myndigheter som är verksamma inom dessa områden har dock inte en regional indelning. Vi har identifierat tre områden där behovet av samordning mellan myndigheter och mellan myndigheter och kommunsektorn är stort samtidigt som landsting och kommuner möter en rad statliga myndigheter med regional indelning. Det är krisberedskap och totalförsvar, regional utveckling samt mottagande av nyanlända.

⁹ Dir. 2017:37 Organisationsöversyn av de statliga myndigheterna inom skolväsendet.

Krisberedskap och totalförsvaret

Krisberedskapsarbetet och totalförsvaret involverar en lång rad aktörer på lokal och regional nivå, såväl statliga myndigheter och kommunsektorn som andra samhällsaktörer. Det är av stor vikt att arbetet bedrivs samordnat och att det finns upparbetade strukturer som snabbt kan träda in vid en krissituation.

Krisberedskap kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer.¹⁰ Målen för Sveriges krisberedskap är att minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet, värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.¹¹

Arbetet som bedrivs för att nå målen för krisberedskapen har sin utgångspunkt i ansvars-, närhets- och likhetsprincipen. Ansvarsprincipen innebär att den som har ett ansvar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar även under krissituationer. Närhetsprincipen innebär att en kris hanteras av de aktörer som är närmast berörda och ansvariga. Kriser ska således hanteras på lägsta möjliga nivå i samhället. Likhetsprincipen innebär att hanteringen av en kris så långt som möjligt ska ske med samma organisation och lokalisering som under normala förhållanden.¹²

Krisberedskapen är nationellt organiserad i tre nivåer, från lokal nivå till regional och sedan central nivå. På länsnivå har länsstyrelserna ett geografiskt områdesansvar, vilket regleras i ett antal förordningar¹³. De ska vara sammanhållande inom sitt geografiska område och före, under och efter en kris verka för samordning och gemensam inriktning av de åtgärder som behöver vidtas. Länsstyrelserna ska vara en sammanhållande funktion mellan lokala aktörer, som exempelvis kommuner, landsting och näringsliv, och den natio-

¹⁰ Prop. 2013/14:144 Lag om sprängämnesprekursorer och redovisning av krisberedskapens utveckling.

¹¹ Budgetproposition för 2018 (Prop. 2017/18:1).

¹² SOU 2016:32 En trygg dricksvattenförsörjning.

¹³ Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, förordning (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap samt förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

nella nivån. Länsstyrelserna ska stödja de aktörer i länet, bland annat kommuner, som är ansvariga för krisberedskapen. Det omfattar bland annat planering, att utarbeta risk- och sårbarhetsanalyser samt utbildning och övning.

Alla myndigheter som omfattas av förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, den s.k. krisberedskapsförordningen, ska genom sin verksamhet minska sårbarheten i samhället. I bilaga till förordningen räknas en lång rad statliga myndigheter upp som har särskilt ansvar för krisberedskap och civilt försvar inom några specificerade samverkansområden

Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då ska bedrivas. Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).

Den civila delen av totalförsvaret är inte en enskild organisation utan bedrivs i samma strukturer som används för att hantera kriser. Planeringsarbetet för civilt försvar ska utgå från att förmågan att hantera kriser i samhället i fredstid också ska ge en grundläggande förmåga att hantera krigssituationer. Processer och strukturer som används i krisberedskapen ska således så långt som möjligt användas i planeringen av det civila försvaret.

Länsstyrelserna är högsta civila totalförsvarsmyndighet i respektive län och ansvarar vid höjd beredskap bland annat för att samordna de civila försvarsåtgärderna.

Enligt förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap ska varje myndighet i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. Därutöver är ytterligare ett stort antal myndigheter bevakningsansvariga enligt krisberedskapsförordningen och har särskilt ansvar för krisberedskap och civilt försvar inom några specificerade samverkansområden. Viktiga regionalt indelade myndigheter inom detta område är Migrationsverket, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Trafikverket.

Försvarsmakten, som också omfattas av vårt förslag, är den myndighet som enligt sin instruktion ska upprätthålla och utveckla ett militärt försvar.¹⁴ Det är således Försvarsmakten som med stöd av andra aktörer ska lösa uppgifterna i totalförsvarets militära del. Försvarsmakten ska även samordna beredskapsplanläggningen och

¹⁴ Förordning (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten.

den operativa planläggningen inom myndigheten med motsvarande planläggning inom övriga delar av totalförsvaret.

Regional utveckling

Regional utveckling är likaledes ett område där det finns ett stort behov av att kunna möta en samordnad stat på regional nivå.

I varje län är en aktör ansvarig för regional utveckling. Från 1 januari 2019 är det sannolikt så att det är landsting som har det regionala utvecklingsansvaret i samtliga län, med undantag för Gotlands län.

Det regionala utvecklingsansvaret innebär, enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, ett ansvar för länets strategiska utveckling och omfattar bland annat att:

- arbeta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet
- samordna insatser för att genomföra denna strategi
- besluta om hur medel för regionalt tillväxtarbete ska användas
- följa upp, utvärdera och redovisa resultaten av tillväxtarbetet till regeringen
- utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram
- upprätta och fastställa länsplaner för transportinfrastruktur.

De regionalt utvecklingsansvariga har också bland annat fått uppgifter inom kompetensförsörjningsområdet. Vid sidan av dessa uppgifter ansvarar de landsting som har det regionala utvecklingsansvaret, liksom övriga landsting, för en rad andra uppgifter med anknytning till regional utveckling som kollektivtrafik och regional kulturverksamhet.

En viktig del när det gäller regional utveckling är arbetet inom EU:s strukturfonder och den verksamhet som sker inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Ett flertal myndigheter är involverade i det regionala tillväxtarbetet. Förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete räknar upp ett 30-tal statliga myndigheter som berörs. Många av dem har dock ingen regional organisation i dag. Bland de som vi föreslår ska ha samordnad regional indelning återfinns Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (ESF-rådet), Tillväxtverket och Trafikverket. Enligt förordningen (2017:583)

om regionalt tillväxtarbete ska den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet samordna insatserna för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin, bland annat med berörda statliga myndigheter.

Mottagande av nyanlända

Flyktingsituationen 2015 visade tydligt på behovet av utvecklad samordning, inte minst mellan de många både statliga och kommunala aktörer som är involverade i mottagande av asylsökande och nyanlända.

De senaste decennierna har ansvaret för att ta emot asylsökande och nyanlända varierat mellan olika aktörer. Även strategierna för mottagandet har växlat över tid. Migrationsverket har huvudansvar för mottagande av asylsökande. Av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. framgår bland annat att Migrationsverket ska ordna lämpligt boende för asylsökande som inte kan ordna boendet själva.

Vid sidan om Migrationsverket har också kommuner och lands- tings uppgifter inom ramen för mottagandet av asylsökande. Kommunerna ska bl.a. erbjuda de asylsökande barn som vistas i kommunen förskola, skola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Länsstyrelserna har ansvar för att samordna och organisera insatser för asylsökande som syftar till att stärka kunskaper i svenska och andra etableringsfrämjande åtgärder.

När det gäller bosättning av nyanlända är Migrationsverket ensam ansvarig myndighet sedan 1 januari 2017. Myndigheten har från Arbetsförmedlingen tagit över ansvaret för bosättning av nyanlända som omfattas av etableringslagen. Regeringen beslutar om fördelning av antalet nyanlända på länsnivå som ska omfattas av anvisningar under ett år, s.k. länstal. På grundval av länstalen beslutar länsstyrelsen om fördelning mellan kommuner i länet (kommuntal).

Länsstyrelsen ska medverka till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända och föra dialog med kommunerna om deras årsplanering. De ska även stötta kommuner i samordningen av kommunal verksamhet såsom utbildningen i svenska för invandrare (Sfi) och samhällsorientering. Länsstyrelserna ska främja

regional samverkan mellan kommuner, myndigheter, företag och organisationer som anordnar aktiviteter för nyanlända samt följa upp organisering och genomförande av insatser för nyanlända på både regional och kommunal nivå.

Sedan den 1 mars 2016 är en kommun enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Utöver detta tar kommunerna emot nyanlända som ordnar bosättning på egen hand, personer som kommer som anhöriga till en person som redan bor i kommunen och ensamkommande barn. Kommunerna har också ansvar för undervisning i svenska för invandrare, samhällsorientering och annan vuxenutbildning samt skola, förskola, barnomsorg och andra insatser för barn och ungdomar.

Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för insatser och samordning av etableringen för vissa nyanlända invandrare, enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringslagen). Inom ramen för det här uppdraget samverkar Arbetsförmedlingen enligt egna uppgifter främst med Migrationsverket, kommuner, Länsstyrelsen och Försäkringskassan.

Asylsökande ensamkommande barn anvisas av Migrationsverket till en kommun som ska ordna boende, omsorg och skola m.m.

Landstingens ansvar i mottagandet av asylsökande och nyanlända handlar framförallt om att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård. Landstingen stödjer också projekt som främjar integration.

Ett uttryck för samverkansbehovet inom området är att det finns en samverkansdelegation, som behandlar frågor av nationell och strategisk karaktär som rör mottagande och etablering av nyanlända invandrare. Samverkansdelegationen leds av Arbetsförmedlingen och andra medverkande är Migrationsverket, länsstyrelserna, Sveriges Kommuner och Landsting och Försäkringskassan.

Även Polismyndigheten har vissa uppgifter som anknyter till migration. Uppdragen när det gäller att upprätthålla ordning och säkerhet och vara tillgänglig för allmänheten gäller såväl människor på flykt som alla andra som vistas här. Polismyndigheten har också ett särskilt angivet ansvar för att utföra gränskontroller och inre utlänningskontroller.

3.4 Myndigheter med gemensam indelning – förslag

Utifrån de utgångspunkter som redogjorts för i tidigare avsnitt, våra frågor till länsstyrelser, landsting och regionförbund, synpunkter från statliga myndigheter samt de verksamhetsområden vi har identifierat som är i särskilt behov av regional samverkan är vår bedömning att följande myndigheter har en sådan betydelse för regional samverkan att de ska ha en myndighetsgemensam indelning:

- Arbetsförmedlingen
- Försvarsmakten
- Migrationsverket
- Polismyndigheten
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (strukturfondsprogram)
- Tillväxtverket (strukturfondsprogram)
- Trafikverket.

Dessa myndigheter har i sin tur starka kopplingar till ytterligare några myndigheter med regional indelning. Utifrån att de föreslagna myndigheterna ska vara relevanta för staten som helhet och det förvaltningspolitiska målet om en samverkande och effektiv statsförvaltning föreslår vi därför att även följande myndigheter ska ha samordnad regional indelning:

- Kriminalvården
- Säkerhetspolisen
- Åklagarmyndigheten.

Vi har kartlagt dessa myndigheters samverkansmönster och kan konstatera att de föreslagna myndigheterna i sin verksamhet har behov av omfattande samverkan regionalt, såväl med andra statliga myndigheter som med kommunsektorn, för att kunna fullfölja sina uppdrag. Försvarsmakten har till exempel en utbredd samverkan med både statliga myndigheter och kommuner och landsting. Särskilt viktiga statliga samverkanspartners är länsstyrelserna, polisen och andra totalförsvarsmyndigheter som till exempel Trafikverket. Till detta ska läggas det nära samarbete som krävs med landstingens hälso- och sjukvård samt de kommunala räddningstjänsterna. Det

som nu föranleder flera myndigheter att öka samverkan med Försvarsmakten är den politiska styrningen om mer konkret återuppbyggnad av totalförvarsplanering och återuppbyggande av det civila försvaret. Enligt förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap ska varje myndighet i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav, många av dem med en regional indelning.

Polismyndigheten är ytterligare ett exempel på en myndighet som har, och måste ha, en nära samverkan med andra myndigheter regionalt och lokalt. Polisen är en central myndighet i krisberedskapsarbetet och i totalförsvaret. Likaså har polisen uppgifter inom migrationsområdet och en mycket nära samverkan med landets kommuner. En annan myndighet som är central, både i arbetet med regional tillväxt och i mottagande och integration av nyanlända, är Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen ingår också i de regionala strukturfondspartnerskapen som ska göra prioriteringar mellan projektansökningar ur strukturfonderna, vilka vi anser också bör följa vår föreslagna indelning.

När det gäller Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige är det i dag handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2014–2020 som har reglerats avseende geografiska kontor. Enligt instruktionen ska det inom myndigheten finnas regionala enheter på åtta platser i landet, ett kontor i respektive programområde. Vi anser att denna del av myndighetens verksamhet i stället ska bedrivas i den myndighetsgemensamma regionala indelning vi föreslår. Detta förutsätter att de geografiska programområdena anpassas till detta under nästa programperiod.

Beträffande Tillväxtverket är det för förvaltningen av de regionala strukturfondsprogrammen reglerat var det ska finnas tjänstemän stationerade. Även här på åtta orter, samma orter som för ESF-rådet. I övrigt bestämmer Tillväxtverket enligt instruktionen sin egen organisation. Även om strukturfondsprogrammen är en integrerad del i den regionala tillväxtpolitiken sker mycket av den verksamhet som inte bedrivs inom programmen på länsnivå. Det är de regionalt utvecklingsansvariga i respektive län som Tillväxtverket främst samverkar med i dessa delar. Vårt förslag är därför att det bara är arbetet med strukturfondsprogrammen, vilket redan i dag bedrivs i en större geografi än länen, som ska regleras. Vi föreslår att denna del av myndighetens verksamhet ska följa vår myndig-

hetsgemensamma indelning. Även för Tillväxtverket förutsätter detta att de geografiska programområdena anpassas under nästa programperiod.

I bilaga 3 redogör vi mer ingående för varje föreslagen myndighets uppdrag, regionala organisation samt regionala samverkan.

3.4.1 Övriga myndigheter som har övervägts

Utöver de föreslagna myndigheterna har vi också haft omfattande kontakter med flera andra regionalt indelade myndigheter där det funnits anledning att överväga samordnad regional indelning.

I den enkät som vi har genomfört är Försäkringskassan en av de tre myndigheter som landsting och regionförbund bedömer är mest relevant för samordnad regional indelning. Likaså framhåller andra myndigheter Försäkringskassan som en viktig samverkansmyndighet.

En avgränsad del av Försäkringskassans verksamhet är i viss utsträckning regionalt organiserad. Det gäller delar av verksamheten vid avdelningen för sjukförsäkring, som bland annat hanterar sjukpenning och rehabiliteringsersättning. Avdelningen är indelad i fem regionala verksamhetsområden. Dessa geografiskt indelade verksamhetsområden fungerar också som en sorts regionala ingångar och företrädare för myndigheten i allmänhet, alltså även i andra frågor än bara de som rör sjukförsäkring. Försäkringskassan medverkar också i de regionala strukturfondspartnerskapen, där myndigheten agerar både som medfinansiär och projektägare.

Emellertid är dessa delvis regionalt organiserade verksamheter bara avgränsade delar av myndighetens totala verksamhet. Merparten av den samverkan som myndigheten medverkar i sker i verksamheter som inte är regionalt organiserade, även om arbetet bedrivs på olika orter fördelade över landet. Av det skälet föreslår vi inte att myndighetens regionala organisation ska regleras. Vi utgår dock ifrån att Försäkringskassan efterhand anpassar sin regionala indelning för de verksamheter som myndigheten anser bör finnas regionalt till den indelning som vi föreslår för flera andra myndigheter. Detta gäller särskilt den samverkan som krävs i de regionala strukturfondspartnerskapen och samverkan vad gäller mottagande av nyanlända.

Vi har också haft anledning att överväga samordnad regional indelning för Skatteverket, som framhållits som regionalt betydelse-

full i såväl vår enkät som i dialog med myndigheter och kommunsektorn. Skatteverket har emellertid sedan 1 juni 2017 i allt väsentligt avvecklat sin tidigare regionala organisation. Visserligen är Skatteavdelningen ännu indelad i fem regioner, men verksamheten är med vår definition utlokaliserad, men inte i sig regionalt organiserad och de ärenden som handläggs fördelas inte utifrån någon regional logik.

Såväl Skatteverket som Försäkringskassan ingår i den tidigare nämnda myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet. Skattebrottsavdelningen vid Skatteverket är placerad på de sju orter där det finns regionala underrättelsecenter (RUC). Även Försäkringskassan har anpassat sin organisation för att vara närvarande på dessa orter.

I utredningen om den statliga regionala förvaltningen föreslogs även Lantmäteriet, Arbetsmiljöverket, Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Skolinspektionen få en med flera andra myndigheter gemensam indelning. När det gäller Arbetsmiljöverket, IVO och Skolinspektionen har vi av skäl som redogjorts för ovan undantagit rena tillsynsmyndigheter som har att följa upp tillämpningen av ett nationellt regelverk. När det gäller Skolinspektionen tillkommer dessutom att myndigheten tillsammans med övriga myndigheter inom skolområdet för närvarande är föremål för en samlad översyn av de statliga myndigheterna inom skolväsendet.¹⁵

Lantmäteriet har enligt sin instruktion en regional indelning för den uppgift som gäller myndighetens funktion som inskrivningsmyndighet enligt jordabalken, en verksamhet som kräver begränsad regional samverkan. Division Fastighetsbildning inom Lantmäteriet, kräver däremot omfattande samverkan både med andra myndigheter och med kommuner. Fastighetsbildningen är indelad i två regioner med 5–6 enheter i varje region, totalt 11 i landet. Lantmäteriet har dock infört produktionsutjämning vilket innebär att ärenden fördelas centralt, ett ärende som rör en kommun i södra Sverige kan således handläggas av en enhet i norra Sverige. Av dessa skäl har vi valt att inte föreslå Lantmäteriet för en myndighetsgemensam indelning, även om vi också vad gäller Lantmäteriet utgår ifrån att myndigheten förhåller sig till den föreslagna områdesindelningen.

¹⁵ Dir. 2017:37 Organisationsöversyn av de statliga myndigheterna inom skolväsendet.

Utredningen om den statliga regionala förvaltningen föreslog vidare att Elsäkerhetsverket skulle utforma sin regionala organisation så att de föreslagna gränserna inte bryts. Här kan konstateras att myndigheten för det första är förhållandevis liten (drygt 50 anställda) och att de få anställda vid de fyra regionkontoren uteslutande bedriver tillsyn, även om elinspektörerna tillsammans med polis och åklagare gör utredningar vid elolycksfall och elbränder. Det kan också noteras att Elsäkerhetsverket har ett särskilt ansvar inom teknisk infrastruktur enligt krisberedskapsförordningen, varför vi anser att också Elsäkerhetsverket bör anpassa sin indelning enligt vårt förslag.¹⁶

Utredningen om statens regionala förvaltning föreslog också att Skogsstyrelsens regionala organisation skulle införlivas i länsstyrelsen. Vi har valt att inte lägga förslag om samordnad indelning för Skogsstyrelsen, huvudsakligen därför att verksamheten på den regionala nivån i myndigheten är så pass begränsad i omfattning. Det är i de 26 distrikten som själva verksamheten bedrivs när det gäller handläggning av ärenden, tillsyn, rådgivning osv. Skogsstyrelsens samverkan sker framförallt med länsstyrelserna och i viss utsträckning med Trafikverket.

Myndigheter bör anpassa sig till en gemensam indelning

När det gäller övriga myndigheter som tillämpar regional indelning för hela eller delar av sin verksamhet, eller myndigheter som överväger att införa regional organisation, utgår vi ifrån att dessa i stor utsträckning kommer att förhålla sig till och om möjligt anpassa sin indelning utifrån det förslag vi presenterar i avsnitt 3.6. Det behöver inte innebära en exakt motsvarande indelning, men gränser bör inte brytas utan att det finns starka verksamhetsmässiga skäl för detta. Särskilt viktigt är detta när det gäller myndigheter av betydelse för krisberedskap och totalförsvaret.

Den så kallade krisberedskapsförordningen räknar i bilaga upp ett stort antal myndigheter med uppgifter inom krisberedskap och vid höjd beredskap. Utöver de myndigheter som omfattas av vårt

¹⁶ Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

förslag till samordnad indelning (Försvarmakten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Trafikverket och Säkerhetspolisen) och Elsäkerhetsverket, Försäkringskassan och Skatteverket som redan kommenterats, återfinns också ytterligare några myndigheter som tillämpar någon form av regional indelning, t.ex. Livsmedelsverket och Tullverket. Livsmedelsverkets regionala verksamhet består dock av ren tillsynsverksamhet. Vi bedömer att det inte är motiverat att reglera de båda myndigheternas regionala indelning, men förutsätter att de förhåller sig till och anpassar sig till den indelning som gäller för de myndigheter som omfattas av vårt förslag.

Ifråga om nationella myndigheter utan regional indelning är vår bedömning att flera av dessa behöver utveckla ett tydligare regionalt förhållningssätt. Det innebär att säkerställa en regional närvaro med relevanta funktioner, beslutsmandat och kunskap om det geografiska området. Det här behovet har lyfts fram av såväl myndigheter som kommunsektorn. I dagsläget upplever många att det är svårt att i nationellt organiserade myndigheter hitta rätt person och dialogpart för regionala frågor.

3.4.2 Reglering av den regionala indelningen

Vi anser att den regionala indelningen för de aktuella statliga myndigheterna ska beslutas av regeringen i en gemensam förordning. Vi föreslår även att det i respektive myndighets instruktion ska finnas en hänvisning till denna förordning. Ett alternativ vore att endast reglera indelningen i myndighetsinstruktionerna. I sådant fall finns dock inte regleringen samlad på ett överskådligt sätt. Vi ser det som en fördel om regeringens samlade bedömning kring vilka myndigheter som bör omfattas och på vilket sätt dessa ska delas in finns i en gemensam reglering.

3.4.3 Följder av samordnad indelning för länsstyrelsens samordningsuppgift

I vårt uppdrag ingår att analysera vilka följder en myndighetsgemensam regional indelning skulle få för länsstyrelsernas uppgift att länsvis samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser samt för behovet av samverkan mellan länsstyrelserna.

Vi har därför frågat länsstyrelserna hur en samordnad indelning i sex områden för de myndigheter som föreslås skulle påverka dels länsstyrelsens uppdrag att samordna staten i länet, dels behovet av samverkan länsstyrelserna emellan.

Samtliga länsstyrelser har svarat på frågorna. Flertalet uppger att de generellt är positiva till samordnad regional indelning i staten och att en sådan i någon mån underlättar länsstyrelsens uppdrag att samordna staten i länet. Bland annat framförs uppfattningen att det blir lättare att samla berörda aktörer när det finns en gemensam indelning att utgå ifrån, att kontaktvägarna blir tydligare och att förutsättningarna för en samordnad organisationsstruktur förbättras.

Några länsstyrelser menar att en gemensam indelning för de föreslagna myndigheterna bara i obetydlig utsträckning påverkar länsstyrelsens uppdrag att samordna staten i länet. Oavsett hur man ställer sig i frågan framhåller flera att lika viktigt eller än viktigare är att centrala myndigheter, såväl de som har en regional indelning som de utan en sådan, för varje län har företrädare med relevant mandat och regional kunskap som länsstyrelserna kan samverka med.

När det gäller samverkan mellan länsstyrelserna framhåller flertalet länsstyrelser den långtgående samverkan mellan länsstyrelserna som redan i dag existerar på framförallt nationell nivå. Några länsstyrelser menar att samverkan skulle behöva öka i de områden som skulle bli resultatet av en samordnad indelning för andra statliga myndigheter. Någon länsstyrelse anser att det sannolikt skulle krävas att en länsstyrelse samordnar övriga länsstyrelser inom varje område.

Ytterligare några länsstyrelser anser att behovet av samverkan mellan länsstyrelserna inte påverkas och att det kan finnas en risk att den regionala samverkan som blir följderna av en myndighetsgemensam indelning i sex områden blir en ny överbyggnad som tar resurser och fokus från nationell samverkan länsstyrelserna emellan och den länsvisa samordningen av myndigheter.

Vår bedömning är att de författningsreglerade samordningsuppgifterna som länsstyrelsen har, till exempel enligt (PBL) Plan- och bygglagen (2010:900) inte kommer att påverkas i någon hög utsträckning, annat än att det sannolikt kommer att underlätta för länsstyrelserna att vissa statliga myndigheter har en gemensam indelning.

Hur ska staten samordnas regionalt?

Flera tidigare utredningar har konstaterat att många frågor, om än med en regional logik, har växt ur länsstrukturen. Att inga andra myndigheter än länsstyrelserna är kvar i den är ett av flera tecken på detta. Det är inte osannolikt att en myndighetsgemensam indelning på regional nivå, där flera län ingår, gör det mer attraktivt att hantera olika frågor i den strukturen, som då ökar i betydelse.

I sin rapport från december 2017 konstaterar Försvarsberedningen att flera länsstyrelser i dag har begränsade resurser och bristfällig förmåga att klara sin samordningsuppgift inför och vid höjd beredskap.¹⁷ Försvarsberedningen menar att större områden på regional nivå skulle gynna samordningen och ledningen av den civila delen av totalförsvaret och föreslår att de 21 länen bildar ett antal större geografiska civilområden med cirka 3 till 6 län inom varje område. Inom respektive civilområde, där flera län ingår, ska en av landshövdingarna utses att, i egenskap av civilbefälhavare, hålla samman beredskapsplaneringen för civilt försvar.

I vårt uppdrag har det inte ingått att föreslå någon myndighet som samordnare inom det myndighetsgemensamma området. Vi vill dock understryka vikten av att det i samtliga frågor finns någon utpekad myndighet med ett särskilt uppdrag att samordna andra myndigheter inom det myndighetsgemensamma området. Samordning och samverkan uppstår inte ”av sig självt”. Flera alternativ kan övervägas. En sektorsmyndighet kan utses, som exemplet med Polismyndighetens samordningsroll i myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet. Det skulle då innebära att olika frågor samordnades av olika myndigheter.

Med tanke på hur länsstyrelsens uppdrag är formulerat är det dock naturligt att överväga länsstyrelsen som samordnare i de myndighetsgemensamma områdena. Det skulle dock kräva samverkan och samordning mellan länsstyrelserna inom området. I de geografiska områden som vi föreslår är det vare sig realistiskt eller effektivt att ha från två till som mest sju länsstyrelser som samordnare. Då står således valet mellan att välja någon annan myndighet som samordnare eller att välja en av länsstyrelserna inom det geografiska

¹⁷ Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66).

området. I ett sådant scenario skulle länsstyrelsens samordningsuppdrag och behovet av samverkan länsstyrelserna emellan komma att påverkas till följd av andra myndigheters samordnade regionala indelning.

3.5 Förslag till geografisk indelning

Förslag: De myndigheter som föreslås i föregående avsnitt ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden som omfattar följande län:

- Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
- Dalarna, Gävleborg, Södermanland, Värmland, Uppsala, Västmanland, Örebro
- Stockholm, Gotland
- Jönköping, Kalmar, Östergötland
- Halland, Västra Götaland
- Blekinge, Kronoberg, Skåne.

Länsgrensar var tänkta att avgränsa den statliga förvaltningens och så småningom också landstingens verksamhet och länge var länsindelningen naturlig för statliga myndigheter. Men i takt med att myndigheterna lämnat länsindelningen och valt sin egen geografiska indelning har den svenska förvaltningsgeografiska kartan blivit mångfacetterad.

Ett flertal utredningar har synliggjort svårigheterna med att statliga myndigheter har olika indelningar och vilka konsekvenser detta får för verksamheterna och för kvaliteten i verksamheterna. Senast pekade Försvarsberedningen i sin rapport från den 20 december 2017 på att en försvårande faktor för effektiv samordning på regional nivå är att flera viktiga totalförsvarsmyndigheter har olika regional indelning. Försvarsberedningen menar att det är ett problem att myndigheter som är viktiga för totalförsvaret har geografiska indelningar som vare sig stämmer överens med länens och länsstyrelsernas indelning eller med Försvarsmaktens militärregioner.¹⁸

¹⁸ Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66), s. 98 ff.

Vi har i det föregående redogjort för vilka fördelar en myndighetsgemensam indelning skulle få, enligt vår bedömning. Vi har föreslagit att Arbetsförmedlingen, Försvarsmakten, Migrationsverket, Trafikverket, Polismyndigheten, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige och Tillväxtverket vad gäller strukturfondsprogrammen på regional nivå, Kriminalvården, Säkerhetspolisen samt Åklagarmyndigheten ska ha en gemensam indelning av sina regionala områden. Frågan som följer är: I hur många områden och i vilken geografi ska den myndighetsgemensamma indelningen utformas?

3.5.1 Utgångspunkter

En grundläggande utgångspunkt i vårt arbete har varit att inte bryta några läns- och landstingsgränser. Vidare har vi sökt lösningar som innebär minst omställning för såväl de berörda statliga myndigheterna som för kommunsektorn. Därför har vi utgått ifrån redan existerande strukturer. En helt ny statlig indelning som inte har någon motsvarighet vare sig inom staten eller kommunsektorn skulle innebära ytterligare en struktur lagd till den redan mångfacetterade förvaltningskartan. Vårt arbete har handlat om att hitta en indelning som kan fungera för alla oavsett verksamhetsområde. Ytterligare en utgångspunkt i bedömningen av antal områden och geografi har varit att se till samverkansbehovet inom sådana verksamhetsområden som involverar flera statliga myndigheter samt kommuner och landsting. Vi har i det ovanstående pekat på några sådana områden där samverkan mellan myndigheter och mellan myndigheter och kommunsektorn är helt avgörande för kvaliteten i verksamheten, nämligen krisberedskap och totalförsvaret, regional utveckling samt mottagande av nyanlända.

En indelning relevant för staten

Det finns ingen självklar statlig utgångspunkt för ett förslag om en myndighetsgemensam indelning. Dock kan konstateras att det är vanligt förekommande att några geografiska områden överensstämmer i myndigheternas regionala indelning. Till exempel utgör de fyra nordligaste länen ett område för de flesta myndigheter. På motsvarande sätt utgör Stockholm tillsammans med Gotland ett

område för de flesta myndigheter. Det kan också noteras att vissa län ingår tillsammans med andra län i flera myndighetsindelningar om än i olika konstellationer. Sålunda ingår Västra Götaland och Halland tillsammans i flertalet myndighetsindelningar, liksom Skåne och Blekinge.

Även om det finns områden som överensstämmer helt eller delvis har vi tidigt i vårt arbete kunnat konstatera att det inte finns en myndighetsindelning som skulle vara optimal för övriga. Under utredningens gång har vi också fått anledning att revidera vår initiala hypotes att den stora floran av indelningar är en effekt av olika verksamhetslogiker. Den förefaller snarare vara en effekt av tillfälligheter och justeringar som gjorts under lång tid, vars ändamålsenlighet i dag går att ifrågasätta.

De flesta statliga myndigheter är indelade i mellan fyra till sju områden, men indelningarna skiljer sig, som nämnts, från varandra. Det är endast tre myndigheter bland dem vi föreslår som har samma indelning och det är Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten, vilket då skulle bli den naturliga utgångspunkten i en indelning enbart utifrån ett statligt perspektiv.

En indelning relevant för kommunsektorn

Vår bedömning är att statlig samordning och indelning inte bör betraktas isolerat från kommunsektorn. Därför har existerande samverkansstrukturer för det kommunala självstyret varit en utgångspunkt i utredningen. En statlig indelning, som har en motsvarighet i kommunsektorn, innebär att denna kan möta en samordnad stat i en gemensam geografi.

Vi redovisar i kapitel 6 en översiktlig kartläggning av landstingens nuvarande samverkan inom olika verksamhetsområden och hur landstingen ser på den framtida utvecklingen av samverkan. Kartläggningen visar att landstingen samverkar med varandra inom en lång rad olika verksamhetsområden, alltifrån sjukvård och regional utveckling till kulturfrågor, kollektivtrafik och infrastruktur. Denna samverkan sker i olika geografier, vilket för ett landsting kan innebära att i sjukvårdssamarbetet är det en uppsättning landsting som ingår i samverkan medan det för en annan fråga inte sällan är andra landsting som ingår i samverkan. Som exempel kan nämnas

att Kalmar ingår i samma sjukvårdsregion som Jönköpings och Östergötlands län men att samverkan när det gäller regional utveckling och infrastruktur främst sker tillsammans med övriga län i Småland och i Regionsamverkan Sydsverige (se kap. 6). För landstinget i Östergötlands län är däremot mycket av fokus kring regional utveckling längs stråket mot Stockholm.

När det gäller Värmlands län sker samverkan i hälso- och sjukvårdsfrågor inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion medan man i andra frågor samverkar med Västra Götalandsregionen, som ingår i samma Trafikverksregion som Värmland.

Landstingens samverkan sker i olika former till exempel i kommunalförbund, aktiebolag, ekonomiska föreningar och genom samverkansavtal. Till detta ska läggas alla de mera informella samverkansformerna. De författningsreglerade samarbeten som täcker hela landet är samverkan i sjukvårdsregionerna samt arbetet inom programområdena för strukturfonderna, vilket därmed utgör en naturlig utgångspunkt för en indelning som är relevant för kommunsektorn.

3.6 Sex områden i en gemensam geografi

Vårt förslag är att de myndigheter som föreslås i föregående kapitel ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden. Det stämmer väl överens med det antal områden som de flesta förvaltningsmyndigheter med regional indelning har i dag och som är det mest ändamålsenliga och resurseffektiva. Det är också det antal som vi bedömer innebär minst omställning för de flesta av våra föreslagna myndigheter. Vårt förslag innebär ett begränsat behov när det gäller förändringar av lokaliseringar av verksamhetsorter för regionala kontor.

Vårt uppdrag är att föreslå en indelning som är relevant för staten som helhet och för kommuner och landsting och vi har, som nämnts, utgått ifrån existerande samverkansstrukturer. Utifrån detta är vår samlade bedömning att en indelning som så långt möjligt överensstämmer med de sex sjukvårdsregionerna har flera fördelar. Sjukvårdsregionernas karta har även mycket gemensamt rent geografiskt med flera myndigheters nuvarande indelning.

Indelningen i regioner för hälso- och sjukvården regleras i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80). I varje sjukvårdsregion finns

en samverkansnämnd vars uppgift bland annat är att inom regionen samordna den högspecialiserade vården. I Norra och Sydöstra sjukvårdsregionen har de ingående landstingen valt att utveckla samverkansnämnden och skapat en plattform med ett tydligare beslutsmandat. I propositionen En ny beslutsprocess för den högspecialiserade vården (prop. 2017/18:40) föreslås att samtliga sjukvårdsregioner ges beslutsmandat, vilket innebär att samverkan i sex regioner stärks ytterligare. Sjukvårdsregionerna har funnits sedan 1960-talet och är en inarbetad samverkansplattform för landstingen i hela landet.

Sjukvårdsregionerna är sex till antalet, vilket överensstämmer med det som de flesta statliga myndigheter med regional indelning tillämpar i dag. Som nämnts finns ytterligare en reglerad och inarbetad samverkansarena, programområdena för strukturfonderna. Dessa är emellertid åtta till antalet, vilket skulle innebära att de flesta myndigheter fick utöka antalet regioner, vilket i sin tur skulle innebära en stor omställning med stora kostnader som följd.

Det finns mycket som talar för att samtliga landsting från och med 1 januari 2019 har ansvaret för regional utveckling. Visserligen samverkar landstingen om regional utveckling i huvudsak i andra konstellationer än de som motsvarar sjukvårdsregionernas områden, men givet landstingens egna bedömningar att samverkan generellt sett kommer att öka inom alla områden så kan man förmoda att den nya geografin kan få betydelse i det sammanhanget.

En betydande faktor för vårt val av en områdesindelning som motsvarar den som i dag finns på sjukvårdsområdet är att flera myndigheter, framför allt Försvarmakten, har och måste ha en samverkan med landstingens hälso- och sjukvård. Landstingens hälso- och sjukvård är en viktig del av totalförsvaret, då det inte är aktuellt för Försvarmakten att bygga upp någon mer omfattande egen sjukvårdsorganisation. Försvarsberedningen berör denna fråga specifikt och menar till exempel att ansvars- och ledningsförhållanden mellan landstingen och de geografiskt samordnade militärregionerna och civilområdena som föreslås måste tydliggöras. Därtill föreslår beredningen att landstingen inom varje civilområde bör utpeka minst ett sjukhus till beredskapssjukhus¹⁹.

¹⁹ Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66), s. 192 ff.

Således bedömer vi att det inte bara finns ett värde rent allmänt med att staten och den kommunala sektorn delar regional geografi, utan att det finns ett särskilt värde i att denna gemensamma indelning omfattar hälso- och sjukvårdens organisation.

Dock anser vi att sjukvårdsregionernas geografi inte kan tillämpas fullt ut för den statliga regionala indelningen. En grundläggande utgångspunkt för vårt förslag är, som framhållits ovan, att läns- och landstingsgränser inte ska brytas. Hallands län är delat mellan två sjukvårdsregioner, vilket innebär att förvaltningskartan måste justeras i förhållande till de områden som i dag utgör sjukvårdsregionerna.

Med denna justering har vi landat i ett förslag som innebär att de myndigheter som föreslås i föregående kapitel ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden som omfattar följande län:

Tabell 3.4 Föreslagna områden

Område	Län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
Mitt	Dalarna, Gävleborg, Södermanland, Värmland, Uppsala, Västmanland, Örebro
Stockholm-Gotland	Stockholm, Gotland
Öst	Jönköping, Kalmar, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Kronoberg, Skåne

Ovanstående förslag skulle alltså ge sex områden där två områden, Nord och Öst, har en befolkning på cirka en miljon invånare, medan övriga fyra har cirka två miljoner invånare. Vi bedömer att det är acceptabla och delvis ofrånkomliga variationer. De flesta myndigheter har en indelning i dag som motsvarar både områdena nord och område Stockholm-Gotland. Halland och Västra Götaland tillhör samma område i samtliga av våra föreslagna myndigheters organisationer, så även i vårt förslag. Det område som vi föreslår som utgörs av Jönköpings, Kalmar och Östergötlands län finner sin ungefärliga motsvarighet i Polismyndighetens, Åklagarmyndighetens, Säkerhetspolisens och Migrationsverkets regionala indelning, med den skillnaden att Kalmar län ersätts av Södermanlands län. När det gäller det sydligaste området i vårt förslag tillhör Blekinge och Skåne

samma indelning i nästintill samtliga föreslagna myndigheters organisationer.

Område Stockholm-Gotland och område Väst omfattar två län vardera. Områdena Syd och Öst omfattar tre län, medan område Nord omfattar fyra län. Område Mitt däremot, omfattar hela sju län, vilket inte är oproblematiskt. Det kan också konstateras att ingen av de föreslagna myndigheterna i dag har ett område motsvarande det som i vårt förslag benämns område Mitt. Utifrån vår dialog med myndigheterna är dock vår sammantagna bedömning att det är en möjlig indelning.

Alternativa justeringar av den föreslagna geografin

Det finns mycket starka skäl, som redogjorts för ovan, att staten och den kommunala sektorn delar regional geografi och det finns ett särskilt värde i att denna gemensamma geografi innefattar hälso- och sjukvården, inte minst utifrån ett krisberedskaps- och totalförsvarsperspektiv. Samtidigt är en myndighetsgemensam indelning utifrån sjukvårdsregionerna inte helt oproblematisk. Område Mitt, som motsvarar Dalarnas, Gävleborgs, Uppsalas, Örebros, Västmanlands, Södermanlands och Värmlands län är inte stort till ytan jämfört med det nordligaste området som motsvarar Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. Område Mitt blir emellertid det näst största till ytan, i kombination med en befolkning på cirka två miljoner och omfattar dessutom sju län och 80 kommuner. Ingen av de myndigheter som vi föreslår har heller denna indelning.

Försvarsberedningen föreslår att de 21 länen bildar ett antal större geografiska civilområden med 3 till 6 län i varje område. Också mot bakgrund av att Försvarsberedningen gör bedömningen att varje civilområde bör omfatta högst sex län är det föreslagna området Mitt ett stort område. Ytterligare en invändning mot det föreslagna området Mitt är att ansvaret för Vänerne delas, vilket både utifrån ett infrastruktur- och krisberedskapsperspektiv kan innebära svårigheter.

Vår bedömning är därför att en justering av vårt huvudförslag att relativt strikt följa gränserna för sjukvårdsregionerna skulle kunna vara att Värmland, i stället för att ingå i område Mitt, skulle ingå i

område Väst. Med en sådan justering skulle område Mitt omfatta sex län och ansvaret för Väneren skulle hållas samman.

De myndigheter som påverkas mest av den föreslagna indelningen i område Mitt är Polismyndigheten och Kriminalvården. Polismyndigheten har två ledningscentraler i det föreslagna området och bedömer att det är mycket svårt att inom överskådlig tid genomföra en ny omorganisation och att reducera antalet områden från sju till sex. Kriminalvårdens nuvarande region Mitt är i dag den största sett till antalet klientplatser och skulle med vårt förslag bli ännu större. Detta får, enligt Kriminalvården, konsekvenser för regionkontorens förmåga att styra, stödja och följa upp verksamheten.

Vår bedömning är därför att ytterligare en möjlig justering av vårt huvudförslag är att Polismyndigheten, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten och Säkerhetspolisen skulle ha två områden inom det geografiska område Mitt som vi föreslår.

3.7 Alternativt förslag till geografisk indelning

Ett alternativ till den regionala indelning vi förordar skulle kunna vara att föreslagna myndigheter indelar sig i en geografi som motsvarar de sju polisregionerna. Bakgrunden till de sju polisregionernas indelning är ett beslut som Genomförandekommittén för den nya Polismyndigheten fattade i juni 2013. Indelningen bygger på tidigare samverkansområden inom polisen, alltså områden för geografisk samverkan mellan tidigare länspolismyndigheter.²⁰

En fördel med indelningen är naturligtvis att den utöver polisen också redan tillämpas av Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten. För samtliga tre gäller att de relativt nyligen organiserat sig i dessa områden och att det för framförallt Polismyndigheten var en genomgripande förändring. Polismyndigheten bedömer det, som nämnts, som mycket svårt att inom en överskådlig framtid genomföra en ny omorganisation och att reducera antalet regioner från sju till sex. En ytterligare omorganisation skulle innebära en effek-

²⁰ Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten (2013), Beslut om polisregioner och huvudorter. Beslut 2013-06-25.

tivitetsförlust för Polismyndigheten, som även är en central myndighet utifrån ett beredskapsperspektiv.

Som konstaterats tidigare är polisregionerna också den geografi som används inom ramen för regeringens satsning på myndighetsgemensam samverkan mot organiserad brottslighet. Denna samverkan innefattar många myndigheter och är den befintliga länsövergripande struktur som framför allt lyfts fram av de myndigheter vi föreslår.

Utifrån totalförsvarets behov torde sju geografiska områden kunna vara acceptabelt. Forsvarsberedningen föreslår att de 21 länen bildar ett antal större geografiska civilområden med cirka 3–6 län i varje. Det innebär ungefär 4–7 områden.

En indelning som motsvarar polisregionerna har dock inte någon motsvarighet i kommunsektorn, vilket har varit en viktig utgångspunkt i vårt huvudförslag. Med polisregionernas indelning förlorar man också den viktiga kopplingen till hälso- och sjukvården som vårt huvudalternativ innebär.

Det vi därutöver anser talar emot denna indelning är att flera av de myndigheter vi föreslår uppger att de resursmässigt har svårt att bära fler än sex regioner. Det gäller till exempel Migrationsverket.

Vårt alternativa förslag till regional indelning skulle ge följande områden, som alltså motsvarar de befintliga polisregionerna.

Tabell 3.5 Områden i alternativt förslag

Område	Län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
Bergslagen	Dalarna, Värmland, Örebro
Mitt	Gävleborg, Uppsala, Västmanland
Stockholm	Stockholm, Gotland
Öst	Jönköping, Södermanland, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Skåne

Detta förslag skulle ge sju områden där tre områden, Stockholm, Väst och Syd har en befolkning på cirka två miljoner invånare, medan övriga fyra har cirka en miljon invånare.

Ett första konstaterande är att flera polisregioner har exakta motsvarigheter i de områden som utgör vårt huvudsakliga förslag.

Det gäller polisregion Nord (Jämtlands län, Norrbottens län, Västerbottens län och Västernorrlands län), polisregion Stockholm (Stockholms län och Gotlands län) samt polisregion Väst (Hallands län och Västra Götalands län).

Det område som i vårt huvudförslag motsvarar de sju länen i sjukvårdsregionen Uppsala-Örebro, är indelat i två polisregioner, nämligen polisregion Bergslagen (Dalarnas län, Värmlands län, Örebro län) och polisregion Mitt (Gävleborgs län, Uppsala län och Västmanlands län).

Södermanlands län, som i vårt förslag ingår i det område som motsvarar Uppsala-Örebro sjukvårdsregion, tillhör i stället polisregion Öst med Jönköpings län och Östergötlands län. Det har en ungefärlig motsvarighet i det område vi föreslår med Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län. De två områdena är befolkningsmässigt och ifråga om kommunantal tämligen likvärdiga.

Slutligen skiljer sig förslagen åt med avseende på ett enda län när det gäller det sydligaste området som i vårt huvudsakliga förslag omfattar Blekinge län, Kronobergs län och Skåne län. Polisregion Syd har i stort sett samma indelning, men omfattar alltså även Kalmar län.

3.8 Ikraftträdande

Förslag: Ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Den nya regionala organisation för totalförsvaret som föreslås av Försvarsberedningen ska börja gälla 2021. Vidare löper nuvarande programperioder för strukturfonderna till och med 2020. Den nya programperioden börjar 2021. Innan dess är det svårt för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige och Tillväxtverket att ändra sin organisation för hanteringen av dessa program. Mot denna bakgrund föreslår vi att den myndighetsgemensamma indelningen ska träda i kraft den 1 januari 2021. Det ger även myndigheterna gott om tid att genomföra en ändrad regional indelning. Det är dock av stor vikt att beslutet fattas så snart som möjligt så att de myndigheter som vill successivt kan börja anpassa sig till det kommande förslaget.

4 Beteckning och utformning av namn på kommuner på regional nivå

Enligt direktiven ska kommittén analysera om det är lämpligt att ändra beteckningen landsting till en annan gemensam beteckning för kommuner på regional nivå samt utifrån den gemensamma beteckningen föreslå hur namnen på dessa ska utformas.

Vi gör inledningsvis en genomgång av bakgrunden till dagens situation och om det har skett en sådan principiell förändring som motiverar ett beteckningsbyte.

4.1 Beteckning för kommuner på regional nivå

4.1.1 Situationen i dag

I kommunallagen, vallagen och annan lagstiftning används beteckningen landsting för kommuner på regional nivå. I takt med att fler landsting har tagit över det regionala utvecklingsansvaret är det allt fler som har börjat använda sig av beteckningen region i stället för landsting. I Skåne och Västra Götalands län har man gjort så sedan i slutet av 1900-talet. Enligt 4 § lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län får 13 av de 20 landstingen i dag besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Alla dessa 13 använder sig av denna möjlighet. Även Gotlands kommun har fått möjlighet att använda regionfullmäktige och regionstyrelsen i stället för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen på motsvarande sätt. Det finns, förutom nämnda landsting och Gotlands kommun, även ett antal samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan

i länen och andra typer av kommunalförbund som använder beteckningen region och regionförbund.

Utöver denna möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse som ges i lagen, använder de aktuella landstingen även egna beteckningar på själva landstinget. Exempelvis använder Skåne läns landsting Region Skåne som egen beteckning och Västra Götalands läns landsting har valt Västra Götalandsregionen som beteckning. På motsvarande sätt använder Gotlands kommun Region Gotland som beteckning. Den officiella beteckningen är dock fortfarande Skåne läns landsting och så vidare (prop. 2001/02:7 s. 54). Det är även särskilt reglerat i 4 § tredje stycket lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län att vid genomförande av val enligt vallagen ska beteckningen landstingsfullmäktige användas, även om landstinget har rätt att använda regionfullmäktige i andra sammanhang.

Eftersom de officiella namnen inte har ändrats är det fortfarande dessa som finns registrerade i Statistiska centralbyråns register över landsting. Flera landsting har försökt få de egna regionbeteckningarna införda i registret men det har inte ansetts möjligt så länge de officiella namnen inte ändras.

Regeringen konstaterade i ovan nämnda proposition (prop. 2001/02:7 s. 54) att användandet av egna beteckningar inte torde komma i konflikt med bestämmelserna i kommunallagen och de dåvarande bestämmelserna i regeringsformen, men framhöll att det kunde finnas en viss risk för att alla medborgare inte är helt på det klara med att det är landstinget och inte en annan organisation som avses. Vid denna tid användes fortfarande benämningen landstingskommun i regeringsformen. Det är enligt vad regeringen anförde inte önskvärt om det skulle uppstå en situation där landstingen i olika delar av landet använder egna namn med helt olika konstruktioner. Vidare anfördes att det ligger ett värde i att namnet upplyser om vilken typ av organisation det är fråga om.

Dagens situation innebär att det på många håll är en annan beteckning än den som används av landstingen själva som står i officiella register och på valsedlar. Utöver vad regeringen anförde i ovanstående proposition kan detta också ställa till administrativa problem för landstingen, till exempel när det gäller deltagande i olika europeiska och internationella sammanhang samt vid tecknande av avtal.

4.1.2 Bakgrunden till dagens situation

Landstingen i Skåne och Västra Götalands län fick i samband med att det infördes en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i slutet av 1990-talet rätt att besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället skulle betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Den ändrade regionala ansvarsfördelningen innebar att så kallade regionala självstyrelseorgan i några län övertog bland annat ansvaret för att utarbeta en strategi för länets långsiktiga utveckling och ansvaret för transport och infrastrukturplanering från länsstyrelsen. Självstyrelseorganen var landsting eller samverkansorgan samt, när det gäller Gotland, en kommun. Till att börja med omfattades Gotlands, Kalmar och Skåne län av försökslagstiftningen, senare tillkom även Västra Götalands län.

Rätten att använda de nya beteckningarna på fullmäktige och styrelse motiverades i förarbetena med att namnändringen kunde markera för medborgare, myndigheter och näringsliv landstingets förändrade roll i regionen (prop. 1996/97:36, s. 36).

Försöksverksamhetens syfte var enligt regeringen att tillmötesgå det intresse som fanns i vissa län att pröva nya metoder för att utveckla den regionala verksamheten och ge den en starkare demokratisk förankring. En bred förankring av det regionala utvecklingsarbetet kunde bidra till en bättre samordning och därmed till ett effektivare utnyttjande av de resurser som fanns inom regionen. En sådan kraftsamling av resurser på regional nivå borde enligt regeringen kunna underlätta utvecklingen av konkurrenskraftiga regioner. Det framhölls också att det är angeläget att ha en tydlig politisk representation vid kontakter inom EU.

I diskussionerna i Skåne och Västra Götaland var även geografifrågan viktig. Medborgarnas ökade rörlighet över länsgränserna och frågan om valfrihet inom sjukvården gjorde att de dåvarande gränserna inte uppfattades som ändamålsenliga.

Försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning blev så småningom permanent och i dag är det 13 landsting som har tagit över det regionala utvecklingsansvaret. Resterande sju landsting har ansökt hos regeringen om att få göra detta. Det är endast i Stockholms län som det fortfarande är länsstyrelsen som har detta ansvar. I övriga län är det antingen landstinget eller ett samverkansorgan som har ansvaret. Två departementspromemorior, Regionalt

utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län (Ds 2017:20) och Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) med förslag om att samtliga landsting från och med 2019 ska ha det regionala utvecklingsansvaret har remitterats.

4.1.3 Landsting, en kort historik

För att analysera om det är lämpligt att ändra beteckningen landsting är beteckningens ursprung och de uppgifter landstingen har haft över tid av intresse.

Landstingen, eller landskapstingen, är en beteckning med medeltida rötter. Så kallades de allmänna folkmöten, som hölls i de gamla landen eller landskapen för behandling av rikets gemensamma angelägenheter. I början av 1400-talet gick landstingen upp i lagmans och råfstetingen, men återupplivades vid vissa tillfällen även därefter. I takt med att riksdagen fick större makt fick den gamla folkliga självstyrelsen ge vika, och landstingen försvann helt (SOU 1995:27, s. 64).

De moderna landstingen tillkom genom 1862 års kommunalförfattningar som upphöjdes till lag 1866 i samband med att tvåkammarriksdagen ersatte den gamla ständsriksdagen. Införandet av landsting hade diskuterats sedan 1830-talet i samband med förslag till en riksdagsreform. Man ville återuppliva de gamla landskapstingen, som helt försvann då lagmansrätten upphörde 1849¹.

Landstingen, som inte hade något direkt samband med de gamla landskapstingen, fick från början uppgiften att vara regionala kommunala självstyrelseorgan.² Landstingen skulle vara ett forum för att uttrycka folkviljan. Det skulle vara en regional förankrad institution som kunde sköta uppgifter som annars lades på staten³. Till en början stod dock landstingen under länsstyrelsernas tillsyn. Länsstyrelsen svarade för ärendenas beredning och verkställighet. Fram till 1894 utsågs i allmänhet landshövdingen till landstingets ordförande. Landstingens beslut skulle fram till 1924-års landstingslag underställas och fastställas av länsstyrelsen⁴.

¹ SKL, 150 år av självstyrelse, s. 411.

² Gustafsson, Kommunal självstyrelse, s. 17.

³ SKL, 150 år av självstyrelse, s. 411.

⁴ SKL, 150 år av självstyrelse, s. 413 och Gustafsson, Kommunal självstyrelse, s. 82.

Inledningsvis tillhörde inte de större städerna något landsting. Städer med minst 25 000 invånare ställdes utanför landstingen. Representerarna i landstingens beslutande organ utsågs från början indirekt av städer och landskommuner. Det var först i samband med röst-rättsreformerna 1910 som landstingen blev direktvalda.

Landstingen och de större städerna hade till uppgift att utse ledamöter till riksdagens första kammare, en funktion som upphörde 1971 då tvåkammarsdagen avskaffades⁵.

Landstingens verksamheter var inledningsvis mycket blandade. Dagens dominerande verksamhet, hälso- och sjukvård, hade en relativt undanskymd plats i landstingens tidiga historia vilken var mer närings- och utbildningsinriktad. Tre övergripande områden som i olika grad kommit att präglade landstingens verksamhet sedan den startade är 1) näringar och kommunikation, 2) hälso- och sjukvård samt 3) kultur och undervisning⁶. Under landstingens första år bestod 37 procent av de totala utgifterna av sjukvård. Cirka 10 procent av lantbruk med binärningar, 16 procent gick till kommunikationsområdet och 20 procent lades på undervisning samt övriga frågor. Med åren kom specialiseringen att öka. Redan mot slutet av 1800-talet utgjorde sjukvården nästan 70 procent av verksamheten. 1950 gick hela 85 procent av landstingens utgifter till de obligatoriska åtagandena rörande sjukvården (SOU 1995:27 s. 12).

1954 stiftades en ny landstingslag. Landstingets karaktär av kommun markerades genom införande av termen landstingskommun för att beteckna den juridiska personen och området, medan termen landsting förbehölls det beslutande organet⁷.

Även om hälso- och sjukvård tog en allt större del av anslag och andra resurser i anspråk innebar 1960-talet en breddning av landstingens verksamhet. Man kan även tala om en återvändo till samhällsområden som tidigare under 1800- och det tidiga 1900-talet utgjort viktiga sektorer för landstingen. Det gäller infrastruktur och kommunikation – men även till exempel kulturområdet⁸.

Under 1970-talet fick landstingen bland annat ansvar för gymnasial utbildning, exempelvis vårdutbildning och naturbrukslinjer. Landstingen har även haft huvudmannaansvar för folkhögskolor,

⁵ Gustafsson, Kommunal självstyrelse, s. 17.

⁶ SKL, 150 år av självstyrelse, s. 416 och 420.

⁷ Gustafsson, Kommunal självstyrelse s. 84.

⁸ SKL, 150 år av självstyrelse, s. 447.

vilket flera landsting fortfarande har. Utöver utbildningsfrågor kom landstingen även att få ett större ansvar för kulturfrågor. Under 1970-talet fick landstingen också ett delat huvudmannaskap för de regionala utvecklingsfonder som hade till syfte att främja utvecklingen i småföretag. Dessa fonder ersatte de tidigare företagareföreningarnas uppgifter som det näringspolitiska instrumentet i länen. Från och med 1980-talet tillkom ansvaret för den regionala kollektivtrafiken.

1992 ändrades beteckningen landstingskommun i kommunallagen och ersattes med den tidigare beteckningen landsting. I regeringsformen användes dock landstingskommun ända fram till 2011.

Sedan slutet av 1990-talet och försöken med en ändrad regional ansvarsfördelning har allt fler landsting tagit över ansvaret för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering från länsstyrelserna, det som i dag kallas för det regionala utvecklingsansvaret. Det innebär att dessa landsting numera ansvarar för att ta fram strategier för länets utveckling. Strategier som även andra aktörer ska beakta i sin verksamhet. I uppdraget ingår att ha nära samverkan med berörda aktörer t.ex. kommuner. Dessutom har landstingen genom kultursamverkansmodellen fått nya uppgifter inom kulturområdet.

Ansvaret för regional utveckling enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen är rent verksamhetsmässigt relativt begränsat. Dock har landstingens arbete med regionala utvecklingsfrågor sammantaget ökat. I detta inkluderas frågor kring utbildning, kultur, trafik och infrastruktur.

4.1.4 Regionbegreppet

1944 års kommitté för kommunal samverkan lanserade tidigt begreppet ”regionkommun”. Kommittén lämnade 1947 ett betänkande med förslag till lag om regionkommuner m.m. (SOU 1947:30). I betänkandet föreslogs att det skulle inrättas en ny slags direktvalda sekundärkommuner som skulle betecknas regionkommuner. De skulle framför allt ha till uppgift att upprätta regionplaner. Det riktades stark kritik mot förslaget från många remissinstanser och förslaget genomfördes aldrig.

Under hela efterkrigstiden har den offentliga förvaltningens organisation på den regionala nivån diskuterats. När det gäller ansvarsfördelningen av uppgifter och frågor om medborgarinflytande användes tidigare begreppet "länsdemokrati", vilket framför allt handlade om att ansvaret för politiskt betonade uppgifter skulle föras över från länsstyrelserna och andra myndigheter till landstingen.

I motioner till 1964 års riksdag hemställdes om en utredning av frågan om att ersätta den dåvarande landstingslagen med en lag om länsparlament och självstyrelseorganisation på länsplanet. Frågan hade tagits upp redan vid föregående års riksmöte, men då avvisats. Motionerna behandlades av konstitutionsutskottet, som ansåg att starka skäl talade för att de regionala och lokala organens ställning inom folkstyrelsen borde prövas (KU 1964:39). Utskottet framhöll samtidigt att reformer i en sådan omfattning att man kunde riskera en utveckling mot delstater var helt inaktuell för vårt lands vidkommande. Utskottet fann att frågan om nödvändigheten att samordna och förstärka den splittrade regionala förvaltningen och att stärka den kommunala självstyrelsen på det regionala planet var en författningspolitisk fråga av betydelse.

I december 1964 tillsattes Länsdemokratiutredningen. I sitt betänkande Förvaltning och folkstyre (SOU 1968:47) föreslog utredningen att sådana uppgifter, där ett stort mått av subjektivitet är nödvändigt vid beslutsfattandet, bör delegeras till kommunala organ och att länsstyrelserna i första hand skulle syssla med administrativ rättsprövning och skatteförvaltning. I utredningens förslag skulle dock landstingens dåvarande beteckning och organisation i huvudsak bibehållas, trots kraftigt utökat ansvar.

Den parlamentariska kommittén Länsdemokratikommittén lämnade 1978 i delbetänkandet Regional utvecklingsplanering, länsplanering m.m. (SOU 1978:35) förslag till en delreform rörande länsplaneringen, dvs. den regionala utvecklingsplaneringen. Som en del av Länsdemokratikommitténs underlag i det fortsatta arbetet utarbetades inom Statskontoret rapporten Regionkommunen – en skiss till samlad länsförvaltning (1981:8). I rapporten diskuterades en lösning med en regional förvaltning bestående av en regionkommun med ansvar för bl.a. den regionala samhällsplaneringen och en länsstyrelse med renodlade förvaltningsuppgifter. De statliga länsorganens uppgifter skulle i huvudsak föras över till regionkommunen.

Behandlingen av länsdemokratidebatten under 1960 och 70-talen ledde inte till någon omfördelning av ansvar och arbetsuppgifter mellan länsstyrelse och landsting. Vad som betonades var att samordningen inom den regionala statliga förvaltningen borde förbättras och länsstyrelsens ställning stärkas (prop. 1996/97:36 s. 24). Den länsdemokratiska linjen fick dock visst genomslag genom att länsstyrelsens högsta organ, styrelsen, genom en förändrad valordning år 1977 fick en politisk sammansättning som avspeglade länsopinionen.

Debatten om den regionala nivåns utveckling och organisation tog ny fart under 1990-talet, då utöver de tidigare länsdemokrati-frågorna även den regionala och lokala nivåns ökade betydelse lyftes fram (även denna diskussion var dock äldre än så). Bland förslagen om nya direktvalda organ som skulle ta över uppgifter från länsstyrelser och andra statliga myndigheter förekom olika beteckningar, exempelvis "länsparlament" och "länsting" (se t.ex. Konstitutionsutskottets betänkande Länsdemokrati-frågor (1991/92:KU4).

I augusti 1992 tillkallades en parlamentarisk kommitté, Regionberedningen, för att utforma förslag om den offentliga verksamhetens uppbyggnad och indelning på regional nivå. Regionberedningen ansåg i sitt slutbetänkande Regional framtid (SOU 1995:27) att staten även fortsättningsvis borde ha en regional samordnad organisation med ansvar för allmänna förvaltningsuppgifter, t.ex. tillståndsgivning. Det regionala utvecklingsansvaret borde dock flyttas från länsstyrelserna till landstingen.

Samhällsutvecklingen hade enligt Regionberedningens bedömning ökat den regionala och lokala nivåns betydelse och därmed behovet av förstärkt demokratiskt inflytande. Förutsättningarna för ekonomisk utveckling och välbefinnande skulle i framtiden bli alltmer beroende av de insatser som görs på regional nivå. För detta talade den ekonomiska och tekniska utvecklingen inte minst på informations-teknologins och transportsystemens områden. Den utvecklingen väntades fortgå i allt snabbare takt och leda till att näringslivet skulle bli alltmer internationaliserat och till att områden som samtidigt utgör funktionella och administrativa regioner skulle öka i betydelse. De framgångsrika regioner i Europa, med vilka svenska regioner i framtiden skulle vara tvungna att konkurrera, hade i regel väl utformade utvecklingsstrategier med betoning av goda utbildnings- och forskningsmöjligheter. För att bli konkurrenskraftiga

behövde därför även de funktionella svenska regionerna utforma och förverkliga sådana strategier. Sveriges inträde i EU väntades komma att påskynda vårt lands integrering i regionernas Europa. Detta skulle sannolikt öka kraven på att den regionala samhällsorganisationen blir betydligt mindre komplicerad och mer anpassad till tidens krav.

När det gäller beteckningsfrågan använde Regionberedningen i betänkandet både det mer generella uttrycket regionala självstyreorgan och benämningen landsting (landstingskommun). Eftersom den sistnämnda benämningen var grundlagsreglerad kunde någon annan beteckning inte officiellt användas förrän efter en grundlagsändring. Det alternativ till beteckningen landsting som enligt beredningens mening framstod som den lämpligaste var regionkommun. Med en sådan ordning markerades att de nya landstingen skulle fullgöra fler funktioner och uppgifter än de nuvarande (SOU 1995:27, s. 19–20). I debatten hade också andra namn föreslagits, bl.a. länssting och länsparlament. Mot det förstnämnda hade enligt beredningen anförts att det för tanken till en institution inom den juridiska sfären häradsting, tingsrätt, och mot det sistnämnda att det lätt kan associera till en statsrepresentation eller delstatsrepresentation och därmed också till en statsbildning av federativ karaktär.

Många remissinstanser var tveksamma eller negativa till Regionberedningens förslag. Regeringen ansåg att en framgångsrik samverkan på regional nivå inte kunde skapas om de offentliga organen i regionen motsatte sig föreslagna former för samverkan. Regeringen föreslog i stället i propositionen Den regionala samhällsorganisationen (prop. 1996/97:36) en försöksverksamhet med ändrad ansvarsfördelning i några län (se avsnittet Bakgrunden till dagens situation ovan). I propositionen anfördes bland annat att förutsättningarna för ekonomisk utveckling, välbefinnande och en god livsmiljö i framtiden allt mer skulle bli beroende av de insatser som görs på lokal och regional nivå. Huvuddelen av regeringens förslag kom att genomföras och det var i detta sammanhang som Skåne och Västra Götaland fick möjligheten att börja använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse.

I maj 1997 tillkallades Den parlamentariska regionkommittén (PARK) för att dels utvärdera den försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning mellan stat och kommun som riksdagen beslutat om, dels utforma vissa förslag om den framtida regionala

organisationen. Regionkommittén ansåg att självstyrelseorganen i Skåne, Västra Götalands och Gotlands län borde betecknas regioner i stället för landsting respektive kommun. Vidare att Gotlands kommun, på motsvarande sätt som självstyrelseorganen i Skåne län och Västra Götalands län, borde få rätt att använda beteckningen regionfullmäktige i stället för kommunfullmäktige. Kommittén motiverade detta på följande sätt. Inför en fortsatt och utvidgad försöksverksamhet är det också viktigt att klara ut namnfrågan, dvs. beteckningarna på självstyrelseorganen samt fullmäktigeförsamlingar och styrelser. Namnfrågan har en stor betydelse för självstyrelseorganen och därför föreslås en ändring av försökslagen som innebar att de självstyrelseorgan som har direktvalda fullmäktige ges rätt att benämna sig regioner.

Regeringen gjorde i propositionen Regional samverkan och statlig länsförvaltning (prop. 2001/02:7, s. 54) en annan bedömning. Regeringen konstaterade att det angavs i kommunallagen att "Sverige är indelat i kommuner och landsting" och i den dåvarande lydelsen av regeringsformen att det "I riket finns primärkommuner och landstingskommuner". Regeringsformens och kommunallagens bestämmelser var ett skäl till att regeringen inte följde Regionkommitténs förslag om namnbyte för landstingen i Skåne län och Västra Götalands län.

Regeringen anförde dock, som angivits i avsnitt 4.1.1, att bestämmelserna i kommunallagen och regeringsformen inte torde komma i konflikt med bruket av egna beteckningar som sedan länge hade använts på många håll. I alla formella sammanhang krävdes det dock enligt regeringen att det officiella namnet används, i annat fall kan beslutens giltighet ifrågasättas. Exempelvis är den officiella beteckningen "Södermanlands läns landsting" medan den egna beteckningen är "Landstinget i Sörmland". Regeringen konstaterade vidare att Skåne läns landsting använde Region Skåne som egen beteckning och att Västra Götalands läns landsting hade valt Västra Götalandsregionen. Dessa beteckningar kunde enligt regeringen ha en symbolisk funktion för att markera att en förändring hade inträffat jämfört med den tidigare ordningen. Samtidigt finns det en viss risk för att alla medborgare inte är helt klara på att det är landstinget och inte en annan organisation som avses. Det var enligt regeringens mening inte önskvärt om det skulle uppstå en situation där landstingen i olika delar av landet använder egna namn med helt

olika konstruktioner. Det ligger ett värde i att namnet upplyser om vilken typ av organisation det är fråga om.

När det gällde frågan om val konstaterade regeringen att det av vallagen (1997:157) framgår att val ska ske till landstingsfullmäktige och att det på valsedlarna ska stå ”Val till landstingsfullmäktige”. Valförfarandet är enligt vad regeringen anförde ett demokratiskt fundament och valet till landsting hade en lång tradition. Regeringen var därför inte beredd att föreslå en ändring av vallagen på denna punkt.

4.1.5 Ansvarskommittén

Ansvarskommittén föreslog i betänkandet Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) inrättandet av nya direktvalda regionkommuner. Denna beteckning hade som sagt föreslagits även tidigare i olika sammanhang. Regionkommunerna skulle ersätta landstingen och ha ett vidgat uppdrag. I förslaget ingick att uppgifter med anknytning till utveckling och tillväxt lades samman för att underlätta ett tvärsektorielt arbete som samtidigt skulle ges en demokratisk förankring på regional nivå. Regionkommunerna föreslogs också ha ansvar för att finansiera och tillhandahålla hälso- och sjukvård. Ett centralt tema i kommitténs analys var behovet av en enhetlig geografisk indelning på regional nivå med färre och mer jämnstora län och regioner än med dagens indelning.

När det gäller beteckningen regionkommun hade kommittén följande resonemang. Det finns flera skäl som talar för att de nya regionala organen ska ges en ny beteckning. För det första ska de ha en helt annan geografi än dagens landsting, vars namn är knutna till de nuvarande länen. För det andra ska de ha ett regionalt utvecklingsuppdrag vid sidan av hälso- och sjukvården, något som har föranlett landstingen i Skåne och Västra Götalands län att benämna sig Region Skåne respektive Västra Götalandsregionen. Båda dessa förhållanden gör att kommittén anser att det är lämpligt att välja en annan beteckning än landsting för att markera att det rör sig om en ny geografi och en delvis ny uppsättning uppgifter.

Ansvarskommittén ansåg att regionkommun var en lämplig beteckning, för att det å ena sidan markerar att det rör sig om ett kommunalt organ med samma konstitutionella ställning som lands-

tingen, och å andra sidan införlivar begreppet region, som redan var etablerat såväl bland de regionala självstyrelseorganen i Skåne och Västra Götaland som bland samverkansorganen. Även ur författningmässig synvinkel var det enligt kommitténs mening en fördel om ordet kommun ingår i beteckningen. I det rättsområde som benämns kommunalrätt tillämpas beteckningen kommun genomgående i bestämmelserna. De lagändringar som måste ske som en konsekvens av att regionkommuner infördes skulle bli betydligt mer omfattande om beteckningen kommun föll bort.

Vad som möjligen talade mot beteckningen regionkommun var enligt kommittén att den är lång och att förmodligen endast dess första led, region, kan förväntas användas i namnen på de enskilda regionkommunerna. Kommittén ansåg dock att begreppet region är så allmänt och redan har så många skilda innebörder, att det inte lämpar sig för författningar och andra sammanhang med krav på distinkta begrepp. Kommittén såg inte heller något oöverstigligt problem, vad gäller igenkännlighet, med att endast beteckningens första del används i benämningen av de enskilda regionkommunerna.

I regeringsformen användes då primärkommuner och landstingskommuner, trots att de kortare formerna kommun och landsting alltid använts av de enskilda kommunerna och landstingen. Bildandet av regionkommuner som skulle ersätta landstingen skulle kräva att beteckningen ändrades i regeringsformen.

En mycket stor majoritet av remissinstanserna var positiva till den föreslagna beteckningen regionkommuner. Ett stort antal av de som var huvudsakligen positiva framförde att regionkommunerna utanför mycket formella sammanhang borde benämnas "regioner". De som var negativa till förslaget var oftast negativa därför att de ansåg att själva den formella beteckningen borde vara "regioner" i stället för regionkommuner.

4.1.6 Ändrad grundlag

Grundlagsutredningen föreslog i betänkandet En reformerad grundlag (SOU 2008:125) att den tidigare lydelsen "I riket finns primärkommuner och landstingskommuner" skulle ersättas av "I riket finns kommuner på lokal och regional nivå". Utredningen anförde följande. I regeringsformen används för närvarande primärkommuner

och landstingskommuner som beteckning på det som i dagligt tal benämns kommuner och landsting. I kommunallagen har dock beteckningarna kommuner och landsting fått genomslag. I samband med tillkomsten av kommunallagen förutskickades också att denna bristande terminologiska överensstämmelse mellan kommunallagen och regeringsformen skulle övervägas i något lämpligt sammanhang (prop. 1990/91:117 s. 23). Enligt regeringsformens terminologi – och även juridiskt sett – är kommunerna och landstingen två typer av kommuner. I regeringsformen kommer det till uttryck genom att ordet kommun ingår i båda enheterna. Beteckningen primärkommuner och landstingskommuner har emellertid aldrig fått något genomslag i det allmänna språkbruket.

Utredningen anförde vidare att denna fråga hade aktualiserats i de pågående diskussionerna med anledning av Ansvarskommitténs förslag om en ny regional samhällsorganisation med tydligare roller och uppgiftsfördelning och en gemensam regionindelning för staten och den kommunala sektorn. Bl.a. förslaget att landstingen skulle ersättas av regionkommuner.

Det saknades enligt utredningens mening anledning att i regeringsformen närmare reglera frågan hur de olika kommuntyperna skulle betecknas. Det centrala var i stället att markera att det finns två slags kommuner. Utredningen föreslog mot denna bakgrund att primärkommuner och landstingskommuner i regeringsformen skulle ersättas med uttrycket kommuner på lokal och regional nivå. Uttrycket skulle omfatta de nuvarande kommuntyperna. Det skulle även inbegripa den typ av regionkommuner som Ansvarskommittén hade föreslagit. Det ändrade uttryckssättet innebar inte någon förändring av det förhållandet att kommuner (kommuner på lokal nivå) och landsting (kommuner på regional nivå) juridiskt sett är olika kommuntyper. När orden ”kommun” och ”kommunal” används i regeringsformen skulle även fortsättningsvis båda kommuntyperna avses.

Regeringen gjorde i propositionen En reformerad grundlag (prop. 2009/10:80, s. 209) liksom Grundlagsutredningen bedömningen att det inte är nödvändigt att i grundlag reglera hur de två typerna av kommuner ska betecknas. Det viktiga var i stället enligt regeringen att det i grundlag markeras att det i riket finns kommuner på både lokal och regional nivå. Mot denna bakgrund instämde regeringen i utredningens bedömning att uttrycken ”primär-

kommuner” och ”landstingskommuner” borde utmönstras ur regeringsformen och att kommuntyperna i regeringsformen i stället borde omtalas som ”kommuner på lokal och regional nivå”. Det innebar inte någon förändring av det förhållandet att kommuntyperna är jämställda i den meningen att den ena inte är överordnad den andra. Regeringen anförde att det genom förslaget klargörs att olika slags kommuner kan ges olika beteckningar genom annan lagstiftning utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om kommuner i regeringsformen. När ”kommun” och ”kommunal” används i regeringsformen skulle även i fortsättningen båda kommuntyperna avses.

Riksdagen biföll regeringens förslag. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2011.

4.1.7 Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

I takt med att allt fler landsting har ansökt om och fått ta över det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har dessa landsting också fått möjligheten att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. I departementspromemorian Ansvaret i vissa län för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering (Ds 2009:51) föreslogs att försöksverksamheten i bland annat Skåne och Västra Götalands län skulle permanentas. I promemorian föreslogs också att Skåne läns landsting och Västra Götalands läns landsting skulle få fortsätta använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse samt att även Hallands läns landsting skulle få göra detta.

Flera remissinsatser var positiva till förslagen. Men det fanns också kritiska röster som pekade på problemet med att låta olika beteckningar användas för samma slags institutioner. Bland annat ansåg en länsstyrelse att ytterligare en beteckning för ett offentligt organ skulle kunna göra det svårare för medborgare att begripa vad det är för organ som avses. En länsstyrelse pekade på problemen som kan uppstå om det finns en valfrihet att välja beteckning. Detta skulle kunna leda till att olika benämningar används i landet vilket riskerade att skapa otydlighet och leda till förvirring. En annan länsstyrelse ansåg att beteckningen landsting är att föredra eftersom det är etablerat och känt bland allmänheten. Tillväxtverket pekade på vikten av att den terminologi som skulle användas till

vardags också borde användas på valsedlarna för att så långt som möjligt minska den oklarhet som kan råda hos den enskilda medborgaren vid valhandlingen.

I den efterföljande propositionen Regionalt utvecklingsansvar i vissa län (prop. 2009/10:156) föreslog regeringen i enlighet med promemorians förslag att Skåne läns landsting, Hallands läns landsting och Västra Götalands läns landsting skulle få använda sig av beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. I fråga om val enligt vallagen (2005:837) skulle beteckningen val till landstingsfullmäktige användas även i de landsting som gavs rätten att använda beteckningen regionfullmäktige. I dag omfattas, som nämnts, 13 landsting av bestämmelserna i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Gotlands kommun

I samband med riksdagsbehandlingen av propositionen (2009/10:156) föreslog konstitutionsutskottet i sitt betänkande att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att skyndsamt se över vilka lagändringar som skulle behöva göras för att beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse även skulle få användas för Gotlands del och därefter återkomma till riksdagen i detta avseende. Riksdagen biföll utskottets förslag. Som en följd av detta gav regeringen tilläggsdirektiv till Utredningen om översyn av statlig regional förvaltning m.m.

Utredningens slutgiltiga bedömning var att det fanns rättsliga förutsättningar för att Gotlands kommun skulle få använda sig av beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. Bland annat ansåg utredningen att regeringsformen inte skulle innebära något hinder för att Gotlands kommun skulle kunna använda sig av beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse, detta trots att Gotland hade en särställning i sin egenskap av landstingsfri kommun.

Regeringen instämde i utredningens bedömning att det inte finns några rättsliga hinder för att låta Gotlands kommun använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse (prop. 2011/12:21). Eftersom beteckningarna kommun- och landstingsfullmäktige anges i kommunallagen krävdes det en lagändring i lagen om utvecklingsansvar för vissa län.

Flera remissinstanser ansåg dock att det fanns en risk för missförstånd och otydlighet om Gotlands kommun erhöll denna möjlighet. Den föreslagna ordningen innebar att beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse skulle kunna användas för två olika typer av valda församlingar, både för landstingsfullmäktige respektive landstingsstyrelse i vissa landsting och för kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse på Gotland. Regeringen instämde i att det kan komma uppstå begreppsförvirring. Det var därför enligt regeringen väsentligt att om kommunen valde att utnyttja möjligheten att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse tydligt informerade allmänheten om detta. I fråga om val enligt vallagen skulle emellertid beteckningen val till kommunfullmäktige i Gotlands kommun användas.

4.1.8 Vad är det som gäller i dag?

Sammanfattningsvis gäller i dag följande beträffande beteckningar och namn på dagens landsting. Kommuner på regional nivå betecknas som landsting i kommunallagen, vallagen och annan lagstiftning. I regeringsformen används uttrycket kommuner på regional nivå.

Regeringen fastställer namn på kommuner och landsting med stöd av lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting. Beslut om själva namnet är inte reglerat i indelningslagen, däremot finns namnfrågan behandlad i förarbetena till lagen (prop. 1978/79:157 s. 101). Där sägs att när en ny kommun bildas måste namn bestämmas för den nybildade enheten och att det ankommer på regeringen att besluta i namnfrågan, varvid berörda kommuners synpunkter ska beaktas. Frågan om befogenhet vid ändring av landstingsnamn utan samband med indelningsändring anses få utläsas indirekt (SOU 2004:128, s. 85–86).

Landstingens officiella namn står i överensstämmelse med respektive länsnamn. De officiella namnen är alltså ”Södermanlands läns landsting” och så vidare (prop. 2001/02:7, s. 54). För 13 av de 20 landstingen gäller dock att de får besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen (4 § lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län), utom i samband med val. Motsvarande gäller för Gotlands kommun.

Det är många landsting som har valt att använda egna beteckningar på själva landstinget. Bruket av egna beteckningar har inte ansetts komma i konflikt med gällande lagstiftning. I alla formella sammanhang krävs dock enligt regeringen att det officiella namnet används, i annat fall kan beslutens giltighet ifrågasättas (prop. 2001/02:7, s. 54).

Statistiska centralbyrån ska enligt förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret föra ett allmänt företagsregister. Registret ska bland annat omfatta uppgifter om dem som har tilldelats organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Kommuner, landsting, kommunalförbund och andra organ för samverkan mellan kommuner tilldelas organisationsnummer enligt denna lag. Enligt förordningen (2007:755) om det allmänna myndighetsregistret har SCB även i uppdrag att göra ett register över statliga myndigheter tillgängligt för allmänheten genom en publik webbplats. I SCB:s register är det de officiella landstingsnamnen som är registrerade.

Principer för namnsättning

När det gäller namnsättning finns det i 1 kap. 4 § kulturmiljölagen (1988:950) en så kallad hänsynsparagraf om god ortnamnsed. Ort-namn är den gemensamma termen för alla typer av geografiska namn, hit räknas exempelvis bebyggelsenamn och naturnamn, men även gatunamn och namn på administrativa enheter såsom kommuner, län och landsting. Samtliga namntyper som beslutas av någon statlig eller kommunal myndighet omfattas av hänsynsparagrafens bestämmelser. Detta innebär att:

- hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl,
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, och
- namn på svenska, samiska, finska och meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.

4.1.9 Överväganden

Hävdvunna namn och beteckningar ska enligt kulturmiljölagen inte ändras utan starka skäl. Ett sådant skäl skulle kunna vara att en principiellt viktig förändring skett och att ett namn- eller beteckningsbyte markerar denna förändring. Det motiv som angavs när landstingen i Skåne och Västra Götalands län fick börja använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse var för att markera landstingens förändrade roll i regionen. Ansvarskommittén föreslog en ändring av beteckningen från landsting till regionkommun. Detta förslag knöts inte bara till att landstingen skulle få nya och förändrade uppgifter utan framför allt till tanken på en förändrad geografi för landstingen genom sammanslagningar.

Har det då skett en sådan principiell förändring att ett generellt byte av beteckning är motiverad? Detta går att anlägga olika perspektiv på.

En principiell förändring har skett ...

I juni 2016 lämnade Indelningskommittén delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) i vilket det bl.a. föreslogs att tre nya län skulle bildas från och med 2018 samt att tre nya landsting skulle bildas från och med 2019. Regeringen avser, enligt Indelningskommitténs tilläggsdirektiv, inte att fortsätta bereda förslagen i delbetänkandet, vilket innebär att några förändringar av länsgränser och därmed landstingsgränser inte står på den politiska dagordningen. Däremot har en viktig förändring skett genom att 13 av de 20 landstingen samt Gotlands kommun har övertagit det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar och de övriga sju har ansökt hos regeringen om att få göra detta. Det betyder att till valet 2022 har med stor sannolikhet samtliga landsting samt Gotlands kommun ansvaret för denna uppgift inom sina respektive länsgränser. Ett sådant ansvar handlar inte enbart om att fördela medel utan framför allt om att formulera visioner och övergripande strategier för länets utveckling.

Utifrån ett sådant perspektiv kan hävdas att en principiell förändring har skett samt att det finns ett starkt skäl för byte av beteckning på landstingen. Till detta ska läggas att samtliga 13 landsting samt Gotlands kommun som i dagsläget får besluta om att

använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse har använt sig av den möjligheten. Landstingen i dessa län har också i stor utsträckning arbetat aktivt för att den nya beteckningen ska få så stort genomslag som möjligt.

Ytterligare ett skäl för att lämna beteckningen landsting är den begreppsförvirring som i dag kan uppstå på grund av att allt fler har antagit beteckningen region samtidigt som de formella namnen fortfarande är landsting. Särskilt otydligt är detta vid allmänna val då beteckningen landstingsfullmäktige måste användas även om man i alla andra sammanhang använder beteckningen regionfullmäktige. I en skrivelse till regeringen från Skåne läns landsting (Region Skåne) skriver man att Skåne läns landsting (Region Skåne) har arbetat hårt med att medvetandegöra och hos medborgarna förankra begreppet regionfullmäktige. Vidare att beteckningen regionfullmäktige genomgående används i den politiska debatten och av massmedia. För invånare som går till val i Skåne är det enligt Region Skåne av högsta vikt att det även på valsedlarna återspeglas samma beteckning på fullmäktigeförsamlingen som används i alla andra sammanhang.

Uppenbart är att det i dag finns en otydlighet som i förlängningen kan utgöra ett demokratiskt problem. Eftersom landstingen använder sig av olika beteckningar kan det för medborgarna bli otydligt vilken organisation som avses, vilket kan skapa förvirring och innebära risk för missförstånd. Detta illustrerar behovet av att på ett enhetligt sätt utforma namnen på kommuner på regional nivå och få en reglering som är enhetlig och tydlig.

En ny beteckning – för- och nackdelar med olika alternativ

Ett väsentligt kriterium vid val av en ny beteckning för kommuner på regional nivå är tydlighet, att det ska vara tydligt i lagstiftningen och för medborgarna vilken organisation som avses. En rad alternativ har diskuterats, bland annat Region, Regionkommun, Länssting, Landstingsregion och Regionting.

Beteckningen region. En fördel med beteckningen region är att det är en beteckning som faktiskt används av många landsting i dag. Ytterligare en fördel med beteckningen region är att den är internationellt mer gångbar och upplysande än landsting. En betydande

nackdel med enbart beteckningen region är att den är så allmän och har så många skilda innebörder. Begreppet förekommer redan i lagstiftning och avser då annat. Det framgår till exempel av hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) att för hälso- och sjukvård som berör flera landsting ska landet vara indelat i regioner. I förordningen räknas sedan de län och kommuner upp som ingår av varje region. I förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten framgår det att Polismyndigheten ska delas in i polisregioner. I nationalparksförordningen (1987:938) nämns den ”Sydsvenska barrskogsregionen”. I lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete används uttrycket ”Öresundsregionen”. Enligt förordningen (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande delas landet in i ett antal uppräknade regioner. Enligt förordningen (2012:520) om elektorsförsamling vid forskningsråd och ämnesråd fattas beslut att utse elektorer i olika uppräknade regioner osv. Dessutom används begreppet i den offentliga statistiken. Bland annat används lokala arbetsmarknadsregioner och funktionella analysregioner som enheter för statistikinsamling. Till detta kommer att såväl landsting som kommuner valt att kalla olika samarbeten inom sina egna verksamhetsområden, till exempel räddningstjänst och gymnasieverksamhet för region kombinerat med ett geografiskt namn.

Beteckningen regionkommun. Fördelen med beteckningen regionkommun är att den markerar att det rör sig om ett kommunalt organ med samma konstitutionella ställning som landstingen samtidigt som ordet region införlivas, som redan är etablerat sedan länge i bland annat Skåne och Västra Götaland och på senare år i allt fler landsting. Beteckningen knyter an till regional utveckling och diskussionen om den regionala nivåns ökade roll i samhället. Det som talar emot beteckningen regionkommun är att den är lång och att det i de flesta sammanhang bara är dess första led, region, som kan förväntas användas. När det gäller igenkännlighet blir dock detta ett betydligt mindre problem än att som i dagens situation förstå att landsting och region är samma sak. Ytterligare en fördel med beteckningen regionkommun är att den kan vara mer internationellt gångbar och upplysande än landsting.

Beteckningen länsting skulle rent språkligt vara en bra beskrivning av att det är en beslutande församling i länet som avses. Att ”ting” även fortsättningsvis skulle finnas med i beteckningen och

att ordet är så nära besläktat med landsting skulle vara ytterligare en fördel. En del av historiken och traditionen skulle därmed bevaras. Beteckningen länsting är dessutom ett mer precist begrepp än region. Samtidigt skulle det bli en helt ny beteckning som inte har använts någonstans i praktiken. Ordet länsting är snarlikt länsstyrelse vilket skulle kunna tydliggöra att det är just uppgifter från länsstyrelsen man har tagit över. Samtidigt är det en risk att begreppsförvirring kan uppstå just på grund av detta. Att hålla isär de olika aktörerna på regional nivå är redan i dag besvärligt för många.

Beteckningen landstingsregion har den fördelen att både beteckningarna landsting och region ingår. En nackdel är att det kan uppfattas som en större region bestående av flera landsting, ”en region av landsting”. Den har också den nackdelen att den inte har använts någonstans tidigare. Beteckningen är även relativt lång och omständlig att tillämpa i praktiken när det gäller till exempel hur fullmäktige och styrelse ska benämnas.

Beteckningen regionting har fördelen att beteckningen region ingår samtidigt som ”ting” även fortsättningsvis skulle finnas med i beteckningen. Även detta är dock en ny beteckning som inte använts tidigare och den markerar inte, som regionkommun, att det rör sig om ett kommunalt organ.

En principiell förändring har inte skett ...

Ett annat synsätt är att det visserligen har skett en förändring av landstingens uppgifter men att denna förändring inte är tillräckligt stor eller principiell för att ett namnbyte ska vara motiverat. Det regionala utvecklingsansvaret är en begränsad del av landstingens totala verksamhet som ekonomiskt domineras och även i framtiden kommer att ekonomiskt domineras av hälso- och sjukvårdsfrågor. Landstingen har dessutom över tid haft skiftande uppgifter utan att detta har inneburit att det har varit nödvändigt att byta beteckning.

Ansvarskommitténs förslag om en ändring av beteckningen knöts, som tidigare nämnts, framför allt till tanken på en förändrad geografi för landstingen. Det skulle således kunna te sig mer naturligt att ändra beteckning först i samband med en förändrad geografi. Region uppfattas och används ofta om ett större geografiskt område än dagens län och landsting. Ett exempel är de sjukvårds-

regioner inom vilka landstingen samverkar i frågor om hälso- och sjukvård som berör flera landsting. Ett annat exempel är statliga myndigheters regionala indelning där begreppet ofta används t.ex. polisregionerna, militärregionerna och Trafikverkets regioner vilka samtliga omfattar flera län.

En betydande negativ aspekt, som gäller varje ny beteckning som skulle ersätta landsting, är att landsting är en beteckning som har lång kulturell och språklig historia som då skulle försvinna för alltid. Även om begreppet region har använts länge i Skåne och Västra Götaland kan det knappast anses vara hävdvunnet på samma sätt som landsting. Beteckningen landsting har medeltida rötter och har använts i över 150 år för att beteckna de moderna landstingen. De flesta medborgare får antas ha en relativt god uppfattning om vilka uppgifter ett landsting ansvarar för. Beteckningen landsting är vidare ett begrepp som inte riskerar att förväxlas med någonting annat eftersom det är distinkt och inte används i några andra sammanhang än att beteckna just dagens landsting. Beteckningen som sådan, att dess första del speglar ett geografiskt område och dess andra del anknyter till en beslutande funktion, ger dessutom en god beskrivning av vad det rör sig om för organisation.

4.1.10 Förslag till beteckning

Förslag: Beteckningen för kommuner på regional nivå ska vara region.

En definition av vad som avses med region ska införas i kommunallagen. Av definitionen ska det framgå att en region är en kommun på regional nivå. Även en definition av kommun ska införas med innebörden att en kommun är en kommun på lokal nivå.

Dagens situation, med olika beteckningar som används i olika delar av landet för kommuner på regional nivå och där det ofta är en annan beteckning på valsedeln än den som används i kommunikationen med medborgarna är inte hållbar. Samma beteckning bör användas i hela landet och i alla sammanhang. Detta är särskilt betydelsefullt då det rör en demokratiskt viktig aktör. För att und-

vika dagens situation är det en fördel om det finns en acceptans hos landstingen för den formella beteckningen.

Beteckningen region har använts under lång tid av landstingen i Västra Götalands län och Skåne län. I dessa län har ordet landsting inte förekommit på många år vare sig i den politiska debatten eller i kontakterna med medborgarna och företagare. Allt fler landsting har valt att övergå till att använda beteckningen region i samband med att de tagit över det regionala utvecklingsansvaret. I dag är det en majoritet av landstingen som betecknar sig själva som regioner och eftersom de återstående har ansökt om att ta över det regionala utvecklingsansvaret är det sannolikt att även dessa inom några år kommer att använda denna beteckning.

De motiv som angavs när de första landstingen fick möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse var att det för medborgare, myndigheter och näringsliv kunde markera landstingens förändrade roll i länen, i och med att de tog över det regionala utvecklingsansvaret. Med åren har denna förändring blivit ännu tydligare när landstingens arbete med regional utveckling ökat.

Redan av remissvaren till Ansvarskommitténs betänkande framgick att landstingen själva var positiva till att byta beteckning på de nya föreslagna regionerna. En mycket stor majoritet ville byta till regionkommun, alternativt bara "region". Av de som var positiva framförde ett stort antal att regionkommunerna utanför mycket formella sammanhang borde benämnas "regioner".

Vi har i en enkät till samtliga landsting och kommunala samverkansorgan bland annat ställt frågan om beteckningen landsting bör ändras till en annan gemensam beteckning och i så fall vilken. Samtliga landsting och samverkansorgan, som har haft en uppfattning i frågan, har förordat antingen "region" eller "regionkommun". Svaren fördelar sig med ungefär hälften var för dessa alternativ. Bland de som föredrar begreppet regionkommun har dock ett antal anfört att denna beteckning enbart ska användas i formella sammanhang medan det ska stå varje kommun på regional nivå fritt att i andra sammanhang använda det vardagliga begrepp som anses bäst ur geografisk och språklig synvinkel.

I våra överväganden har vi redogjort för både för- och nackdelar med olika beteckningar. Det finns enligt vår uppfattning mycket som talar för att behålla beteckningen landsting. Det är en hävdvunnen beteckning som har en lång kulturell och språklig historia.

Det är ett begrepp som inte riskerar att förväxlas med någonting annat eftersom det inte används i några andra sammanhang än att beteckna just dagens landsting.

Samtidigt menar vi att en viktig förändring har skett på så sätt att landstingen nu har ansvar för betydligt fler frågor förutom hälso- och sjukvården som berör invånarna direkt i vardagen, t.ex. frågor kring utbildning, kultur, trafik och infrastruktur. Det har, enligt vår mening, skett en sådan principiell förändring att ett namnbyte är motiverat. Till detta ska läggas att beteckningen region har använts under lång tid i vissa delar av landet, och nu används av allt fler.

Att införa en helt ny beteckning som inte anknyter till ordet ”region” är enligt vår mening inte aktuellt. De alternativ vi har övervägt är ”region” eller ”regionkommun”, vilka båda dessutom anknyter väl till regeringsformens formulering kommuner på regional nivå.

Som framgått ovan medför beteckningen region ett antal problem. Vi har därför nogt övervägt alternativet regionkommun för att få ett mer distinkt begrepp. Det har flera fördelar jämfört med att bara använda region. Den viktigaste är naturligtvis att det skulle minska risken för sammanblandningar och missförstånd i förhållande till andra användningsområden för begreppet. Det är också mindre risk att det uppfattas som territoriet snarare än organisationen. Slutligen kan det vara en fördel att det markerar att det rör sig om ett kommunalt organ med samma konstitutionella ställning som landstingen. Som Ansvarskommittén påpekade är dock beteckningen lång och förmodligen kommer endast dess första led att användas i de flesta sammanhang. Därmed skulle också en del av problematiken med dagens situation kvarstå, även om risken för missförstånd sannolikt skulle bli mindre. Det finns även en risk att det för tankarna alltför mycket till kommuner på lokal nivå eftersom det är om sådana som begreppet kommuner används i dag, även om också landstingen formellt sett är kommuner. Det tyngst vägande skälet mot regionkommun är enligt vår uppfattning att dagens problem med att olika begrepp används i olika sammanhang delvis skulle bestå. Detta eftersom det formella namnet inte skulle bli detsamma som det som används i media och i kommunikation med medborgarna. Om man ska byta beteckning delvis för att få en enhetlighet och större tydlighet är det enligt vår mening lika bra att

gå hela vägen och även formellt använda en beteckning som används och kommer att användas till vardags.

En del av problemen med att använda endast region kan lösas genom en definition av vad som avses i kommunallagen. Det går sedan att lägga in hänvisningar till denna definition i författningstext där det finns risk för sammanblandning med andra användningar av regionbegreppet. Det löser dock inte problemen med denna beteckning i den praktiska användningen. Det är därför viktigt att såväl regeringen som landstingen själva är tydliga i sin kommunikation så att det i varje situation framgår vad som avses.

Trots nackdelarna är vår sammantagna bedömning att den mest ändamålsenliga beteckningen för en kommun på regional nivå är region. Fördelarna med att det är samma begrepp som används såväl i formella som i övriga sammanhang överväger enligt vår uppfattning nackdelarna.

Vår bedömning är att den nya beteckningen bör kunna hålla på sikt och klara av även större förändringar när det gäller vilket ansvar organisationen har. Det innebär att beteckningen inte behöver förändras varje gång nya uppgifter tillförs, vilket vore olyckligt. Det tar tid för en ny beteckning att bli etablerad. Tydlighet och överskådlighet är av stor vikt och försämras om organisationerna alltför ofta byter namn.

Eftersom det rör sig om ett grundläggande demokratiskt organ vill vi vidare understryka vikten av att bruket av region i andra sammanhang bör begränsas och användas med stor försiktighet.

Benämning på fullmäktige och styrelse

Förslag: Fullmäktige i kommuner på regional nivå ska i kommunallagen, vallagen och annan lagstiftning benämnas regionfullmäktige. Styrelsen ska benämnas regionstyrelse.

Som en följd av det ska möjligheten att använda dessa beteckningar i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län upphöra att gälla.

Enligt 4 § lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län får de landsting som avses i lagen besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och

regionstyrelsen. Det som sägs i andra författningar om landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen gäller i sådant fall regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Benämningarna landstingsfullmäktige respektive landstingsstyrelse används i exempelvis 1 kap. 1 § vallagen, 1 kap. 8 § kommunallagen och 9 kap. 21 § kommunallagen. Som en följd av att beteckningen landsting ändras till region ska även benämningarna landstingsfullmäktige och landstingsstyrelse ändras. Vårt förslag är att benämningarna regionfullmäktige och regionstyrelse ska användas. När dessa benämningar blir de som gäller formellt finns det ingen anledning att ha kvar möjligheten i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län för de uppräknade landstingen att använda dessa.

Gotlands kommun

Förslag: Möjligheten för Gotlands kommun att enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse ska upphöra att gälla.

En särskild fråga gäller Gotlands kommun. Gotlands kommun är en kommun på lokal nivå men ansvarar för uppgifter som landstingen utför i andra län, en s.k. landstingsfri kommun. Enligt 1 kap. 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) gäller exempelvis att: ”Vad som sägs i denna lag om landsting gäller också kommuner som inte ingår i ett landsting. Avdelning IV gäller de kommuner som inte ingår i ett landsting enbart i de fall det är särskilt föreskrivet.” Det finns i dag bara en sådan kommun som inte ingår i ett landsting och det är Gotlands kommun.

Gotlands kommun får, på motsvarande sätt som de i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län uppräknade landstingen, besluta att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Det som sägs i andra författningar om kommunfullmäktige och kommunstyrelsen gäller i sådant fall regionfullmäktige och regionstyrelsen. Eftersom de har denna möjlighet enligt 4 § lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län använder sig Gotlands kommun i dag av Region Gotland som egen beteckning. När bestämmelsen infördes i lagen ansåg flera remissinstanser att det fanns en risk för

missförstånd och otydlighet om Gotlands kommun fick denna möjlighet. Regeringen instämde i att det kunde komma att uppstå begreppsförvirring (prop. 2011/12:21). Det var därför enligt regeringen väsentligt att om kommunen valde att utnyttja möjligheten att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse tydligt informerade allmänheten om detta.

Om landstingen formellt byter beteckning till regioner enligt vårt förslag framstår det som problematiskt om Gotlands kommun även fortsättningsvis skulle använda denna beteckning. Det blir då inte längre fråga om att organisationer med olika formella namn har rätt att använda sig av samma beteckning utan att en kommun skulle använda det som är den formella beteckningen för en annan typ av organisation. Det innebär en ändring mot dagens situation och skulle motsvara att Gotland i dag hade rätt att som egen beteckning använda landsting, trots att det är en kommun. Det skulle inte bidra till den tydlighet som eftersträvas med en enhetlig beteckning, vare sig nationellt eller i internationella sammanhang.

Vi föreslår därför att Gotlands kommuns möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska upphöra att gälla. Det innebär att kommunen betecknas Gotlands kommun och att fullmäktige och styrelse betecknas kommunfullmäktige och kommunstyrelse.

Alternativt förslag för Gotlands kommun

Trots det som anförts ovan finns det dock även skäl som talar för att Gotlands kommun ska ha möjlighet att fortsätta använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. Kommunen har det regionala utvecklingsansvaret i länet, vilket är en principiell skillnad mot andra kommuner. Beteckningen används i dag och är etablerad hos befolkningen. Enligt ovan nämnda proposition hade Gotlands kommun angett att det innebär en stor förlust i status och brist när det gäller tydlighet att inte få använda sig av benämningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. Kommunen anförde då att benämningarna för omvärlden klargör kommunens befogenheter samt att det i det interregionala samarbetet kring Östersjön är viktigt att kunna få använda regionbegreppet.

Eftersom Gotlands kommun är den enda landstingsfria kommunen och den enda som har det regionala utvecklingsansvaret är risken för missförstånd när det gäller vilket organ beteckningen avser begränsad. Gotland har en väl avgränsad geografi och en förhållandevis liten befolkning. Det borde därför vara möjligt att nå ut till allmänheten med Gotlands speciella förhållanden. Det lär inte heller i framtiden bli aktuellt för någon annan kommun att ta över det regionala utvecklingsansvaret.

Om alternativet att Gotlands kommun även fortsättningsvis ska få möjlighet att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse skulle övervägas, kan det inte inom ramen för denna utredning komma ifråga att ändra den formella beteckningen på kommunen. I sådant fall skulle Gotlands kommun inte längre vara en kommun på lokal nivå med landstingsuppgifter, utan en kommun på regional nivå (motsvarande landsting). I stället bör möjligheten för Gotlands kommun att besluta om att använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finnas kvar. I lagen bör då även finnas kvar en bestämmelse med innebörden att det som sägs i andra författningar om kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i sådant fall gäller regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Liksom i dag bör dock vid genomförande av val enligt vallagen beteckningen kommunfullmäktige användas vid val i Gotlands kommun.

4.2 Utformning av namn

Förslag: Namnen på de enskilda regionerna ska utformas så att ordet Region placeras före namnet på respektive län och att ordet län ingår i namnet enligt följande modell: Region Norrbottens län, Region Skåne län, Region Stockholms län, Region Västra Götalands län osv.

I dag varierar, förutom beteckningarna, även konstruktionen av namn på de enskilda landstingen.

Bland de som använder landsting använder Stockholms läns landsting och Västerbottens läns landsting den konstruktion som är den officiella i bland annat SCB:s register. Många landsting har dock

valt andra konstruktioner som t.ex. Landstinget Sörmland, Landstinget Blekinge och Landstinget i Värmland.

De flesta som använder beteckningen region placerar ordet före namnet på länet, som Region Skåne och Region Halland. Västra Götalandsregionen har dock valt att ha ordet region efter länsnamnet. I Örebro län används hela namnet på länet: Region Örebro län. Även i Jönköpings län används denna konstruktion. Detta torde vara för att markera att det är hela länet som åsyftas och inte respektive stad eller kommun. I de flesta län är dock inte ordet län med i den egna beteckningen. I Jämtlands län används beteckningen Region Jämtland Härjedalen, trots att Härjedalen inte ingår i namnet på länet.

Liksom när det gäller frågan om beteckning så bör namnen på de enskilda regionerna utformas på ett likartat sätt. Utgångspunkten ska vara ordet region och det officiella namnet på länet. Om ordet region placeras efter länsnamnet, som i Västra Götalandsregionen, ökar enligt vår mening risken för att det kan uppfattas som det är det geografiska området som avses snarare än organisationen. Region ska därför placeras först i namnet. På grund av risken för att organisationen endast associeras med en av kommunerna i länet (i t.ex. Örebro och Jönköping) ska ordet län ingå i namnet. Fördelarna med en enhetlig utformning av namnen gör att detta bör gälla i alla län. Eftersom det är det officiella länsnamnet som ska användas innebär det för Jämtlands läns del att namnet ska vara Region Jämtlands län. Om landstinget vill använda ett annat namn måste namnet på själva länet ändras enligt den process som finns för detta. Det har gjorts i t.ex. Dalarna där länsnamnet ändrades från Kopparbergs till Dalarnas län den 1 januari 1997 (se prop. 1995/96:38).

4.3 Följändringar i författningar

Allmänt om följändringarna

Bedömning: Om våra förslag genomförs bör ord som region, regional osv. i framtiden undvikas i lagstiftningen i den mån de syftar på något annat än de nuvarande landstingen.

Vårt förslag om ändrad beteckning på landsting föranleder följändringar i ett stort antal författningar där beteckningen förekommer.

Flertalet av följändringarna är av okomplicerat slag, exempelvis att landsting ersätts av region eller landstingsfullmäktige av regionfullmäktige. I vissa fall har det emellertid krävts omformuleringar. Vi har bedömt att det för närvarande inte är lämpligt att använda adjektivformen regional som beteckning på företeelser med anknytning till landstingen eftersom den förekommer i så många andra sammanhang. Ord som landstingskommunal har då i stället ersatts med en omskrivning med substantivet region, till exempel i 8 § andra stycket 9 lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen. Vi föreslår vi att ”Statligt, primärkommunalt och landstingskommunalt uppdrag” ska ersättas med ”Uppdrag hos staten, eller hos en kommun eller region”.

I vissa fall där både kommunal och landstingskommunal förekommit i samma författning har vi bedömt att det varit möjligt att utmönstra sistnämnda beteckning. Detta mot bakgrund av att beteckningen kommunal, enligt regeringsformens terminologi, avser både kommuner och landsting (se prop. 2009/10:80, s. 209).

I de fall beteckningen landsting i en författning hänför sig till förhållanden i förfluten tid har vi inte föreslagit någon ändring. Detta gäller exempelvis lagen (2005:1137) om skattereduktion för virke från stormfällad skog vid 2006–2008 års taxeringar samt lagen (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220). Vi har vidare utgått från lagförslag i lagrådsremisser och propositioner, vilket bl.a. innebär att vi inte har föreslagit ändringar i författningar som föreslås bli upphävda.

Några följändringar kräver särskilda lösningar. Våra överväganden i fråga om dessa redovisas under särskilda rubriker nedan.

Ordet region, regional osv. förekommer i många författningar. Om våra förslag genomförs bör sådana ord i framtiden undvikas i lagstiftningen i den mån de syftar på något annat än de nuvarande landstingen. De bör också i så stor utsträckning som möjligt utmönstras ur befintliga författningar. Detta gäller särskilt substantivformen region.

Vi föreslår att begreppen region i ellagen respektive i hälso- och sjukvårdslagen samt hälso- och sjukvårdsförordningen ges nya beteckningar (se nedan). I övriga fall har vi bedömt att beteckningen inte omedelbart behöver bytas ut, utan att detta lämpligen kan övervägas i samband med att författningar ses över i andra sammanhang. Sådana exempel är beteckningen regional kollektivtrafikmyndighet i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik samt beteckningen region i förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Begreppet region förekommer även i samband med s.k. regionplanering, dvs. samhällsplanering som berör mer än en kommun. Regionplanering regleras i sjunde kapitlet plan- och bygglagen (2010:900) samt i lagen (1987:147) om regionplanering för kommunerna i Stockholms län. På dessa ställen används beteckningen region med avseende på något annat än landsting. Vi anser att beteckningen bör bytas ut om landstingsbeteckningen ändras. Med anledning av ett pågående lagstiftningsarbete som omfattar nämnda bestämmelser gör vi dock bedömningen att det inte är nödvändigt att lämna förslag till ändring i dessa delar.

Förtydligande hänvisningar till kommunallagen

Förslag: En hänvisning till den definition av regionbegreppet som vi föreslår i kommunallagen ska införas i lagen om kollektivtrafik och lagen om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

I lagen (2010:1065) om kollektivtrafik används beteckningen regional kollektivtrafikmyndighet. Av 2 kap. 1 och 2 §§ följer att en sådan kan utgöras av ett enskilt landsting, landstinget och kommunerna genom ett gemensamt organ, eller endast kommunerna genom ett gemensamt organ. Vad som utgör landsting och vad som utgör

en regional kollektivtrafikmyndighet behöver tydligt hållas isär. Vi föreslår därför att när det gäller ordet region införs en hänvisning till den definition av regioner som vi föreslår i kommunallagen, se avsnitt 4.1.10. Enligt denna utgör regioner kommuner på regional nivå.

Lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet består endast av två paragrafer. I 1 § anges att landsting får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av landstinget och planen överensstämmer med de föreskrifter som regeringen meddelar. Vi bedömer att det blir oklart vad som avses i lagen om enbart beteckningen landsting ändras till region. I förtydligande syfte bör därför en hänvisning till definitionen i kommunallagen införas även här.

Följändringar i ellagen

Förslag: Beteckningen region i 4 kap. 8 § ellagen ska ersättas med nätregion i samband med att beteckningen landsting byts ut mot region i 2 kap. 11 a § samma lag.

Ordet landsting förekommer i en paragraf i ellagen (1997:857). I 2 kap. 11 a § stadgas att en nätkoncessions giltighet får göras beroende av att säkerhet ställs för vissa kostnader. Landsting och vissa andra aktörer är enligt bestämmelsen undantagna från kravet på ställd säkerhet.

Beteckningen landsting i ellagen ska enligt vårt förslag ersättas med region. Detta ord används dock redan i en annan betydelse i 4 kap. 8 §. Bestämmelsen reglerar utformningen av nättariffer för regionledningar. Vid denna utformning ska vissa kostnader beaktas samlat för nätkoncessionshavarens samtliga regionledningar inom en och samma region.

Vad en regionledning är definieras i 1 kap. 4 a §. Det är en ledning som omfattas av en nätkoncession för linje och vars spänning understiger 220 kilovolt. Vad som utgör en region är däremot varken uttryckligen reglerat eller tydligt utifrån det sammanhang i vilket ordet förekommer. Begreppet fyller en funktion för utjämning av kostnaderna för de s.k. uttagskunderna, samtidigt som systemet med differentierade nättariffer för södra och norra delarna av landet upprätthålls. Enligt förarbetena får frågan om vad som utgör samma

region avgörs genom nätmyndighetens praxis (se prop. 1996/97:136 s. 155 och prop. 2008/09:141 s. 98).

Eftersom det inte tydligt framgår av ellagen att ordet region betecknar något annat än landsting behöver det ersättas. I ellagen används redan ordet "område" med en särskild betydelse (se 2 kap. 2 §). Vi föreslår därför att ordet region behålls som ett ordled men att det i 4 kap. 8 § förtydligas så att det framgår att termen avser något annat än landsting. Vi har därvid övervägt beteckningar som elregion, geografisk region, ledningsregion, linjeregion och region för linje, men har kommit fram till att det enklaste och tydligaste alternativet är beteckningen nätregion.

Följändringar i hälso- och sjukvårdslagen samt hälso- och sjukvårdsförordningen

Förslag: De regioner som landet har delats in i för hälso- och sjukvård som berör flera landsting ska i lagstiftningen benämnas samverkansregioner.

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL) samt hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) (HSF), förekommer såväl begreppet landsting som begreppet region. Regeringen får, med stöd av 6 kap. 1 § HSL, meddela föreskrifter om att landet ska delas in i regioner för den hälso- och sjukvård som berör flera landsting. Sådana föreskrifter har meddelats i 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdsförordningen. Enligt bestämmelsen är landet indelat i sex regioner: Stockholmsregionen, Linköpingsregionen, Lund/Malmöregionen, Göteborgsregionen, Uppsala/Örebroregionen och Umeåregionen. Dessa brukar i det allmänna språkbruket benämnas sjukvårdsregioner, även om de i den för tillfället gällande lagstiftningen alltså endast benämns regioner. I lagförslaget i propositionen En ny beslutsprocess för den högspecialiserade vården (prop. 2017/18:40) införs emellertid begreppet sjukvårdsregion i HSL. Vi har utgått från propositionens lagtext när vi har utformat vårt förslag.

Den nuvarande beteckningen på sjukvårdsregionerna behöver ersättas om vårt förslag om ändrad beteckning på landstingen genomförs. Detta eftersom regionbegreppet i HSL och HSF syftar på något annat än landsting.

Vi har övervägt att ersätta regionbegreppet i HSL och HSF med ordet område, eventuellt i sammansättning med ett annat ord. Ordet område har dock den nackdelen att det kan leda tanken till vårdområden, såsom kirurgi, ortopedi eller psykiatri.

Ett bättre alternativ är att lägga till ett led till ordet region. En möjlighet är då att benämna sjukvårdsregionerna "sjukvårdsregioner" även i lagstiftningen, i likhet med förslaget i ovan nämnda proposition. Detta tror vi dock skulle innebära en risk för sammanblandning med landstingen, eftersom även dessa, efter ändringen av beteckning, kommer att vara regioner som ansvarar för hälso- och sjukvård. Vi anser i stället att samverkansregion är en lämplig ersättning eftersom den knyter an till sjukvårdsregionernas syfte och samtidigt är mer distinkt i förhållande till landstingen. Namnet på de olika sjukvårdsregionerna bör då bli Samverkansregion Stockholm, Samverkansregion Linköping osv.

Även om sjukvårdsregionerna betecknas samverkansregioner hindrar inte detta att ordet sjukvårdsregion fortsättningsvis används i de sammanhang där det inte är nödvändigt att använda den juridiska termen. I sådana fall måste det dock tydligt framgå att det inte är landstinget som avses.

Följändringar i tryckfrihetsförordningen och riksdagsordningen

Förslag: De två bestämmelser i tryckfrihetsförordningen där beteckningen landsting används ska anpassas till regeringsformens terminologi. I dessa bestämmelser ska därför beteckningen "landstingsfullmäktige" ersättas med "fullmäktige i kommunen på regional nivå" och "landstingsstyrelsen" med "styrelsen i kommunen på regional nivå". I riksdagsordningen ska däremot beteckningen landsting ersättas med region i den tilläggsbestämmelse där den förekommer.

Den bestämmelse i tryckfrihetsförordningen som reglerar valet av jurymän om en kommun i ett län inte tillhör ett landsting ska upphävas.

Landsting förekommer i två bestämmelser i tryckfrihetsförordningen. Beteckningen används även i en bestämmelse i riksdagsordningen. I regeringsformen ersattes den med uttrycket ”kommuner på regional nivå” genom en ändring 2011. Regeringen bedömde då att det inte var nödvändigt att i grundlag reglera hur de två typer av kommuner som finns ska betecknas (prop. 2009/10:80 s. 209). Denna princip bör enligt vår uppfattning nu genomföras fullt ut.

I riksdagsordningen förekommer beteckningen landsting endast i en tillägsbestämmelse. Det finns inte anledning att använda regeringsformens uttryck i sådana bestämmelser eftersom de kan ändras på samma sätt som vanlig lag. I stället bör ”landsting” där ersättas med ”region”, i likhet med vad vi förslår för övriga lagar och förordningar.

De två aktuella bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen finns i tolfte kapitlet. Enligt dessa ska landstingsfullmäktige välja juryledamöter för vilka landstingsstyrelsen i vissa fall får utse ersättare. Bestämmelserna bör anpassas till regeringsformens terminologi. De bör alltså ändras så att ”landstingsfullmäktige” ersätts av ”fullmäktige i kommunen på regional nivå” och ”landstingsstyrelsen” med ”styrelsen i kommunen på regional nivå”.

Det finns vidare en föreskrift i tryckfrihetsförordningen som generellt reglerar valet av jurymän i den situationen att en kommun i ett län inte tillhör ett landsting. Den enda kvarvarande kommun som inte tillhör något landsting är emellertid Gotlands kommun, för vilken valet av jurymän är särskilt reglerat. Det finns därför anledning att upphäva den generella föreskriften eftersom den inte längre fyller någon funktion.

4.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna beträffande beteckning och utformning av namn för kommuner på regional nivå ska träda i kraft den 1 januari 2020.

Ändringarna i tryckfrihetsförordningen ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Ändringarna ska enligt vår uppfattning träda i kraft innan valåret 2022. Det blir tydligt för medborgarna att en ny formell beteckning har börjat gälla eftersom denna beteckning kommer att finnas på valsedlarna. Eftersom en del av förberedelserna för valet sker under året innan valåret är det lämpligt att ändringarna träder i kraft den 1 januari 2020.

Till dess har sannolikt samtliga, eller i vart fall de allra flesta, landsting redan själva börjat använda beteckningen region i samband med att de tagit över det regionala utvecklingsansvaret. Det bör därför vara en för befolkningen bekant beteckning för kommunerna på regional nivå som används i valet.

Vårt förslag till ändring i tryckfrihetsförordningen kan, med hänsyn till ordningen för grundlagsändringar, träda i kraft först efter valet 2022. Landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen kommer således behålla sin gamla beteckning i tryckfrihetsförordningen under perioden 2020–2022.

Förslaget innebär endast en ändrad beteckning på landstingen och deras organ. Det är inte fråga om att föra över befogenheter till en annan aktör eller att på något annat sätt förändra de nuvarande landstingen. Det kan därmed knappast uppstå någon tvekan om vilka organ som avses i tolfte kapitlet i tryckfrihetsförordningen. Därtill har bristande terminologisk samstämmighet mellan grundlag och annan lag tidigare tillfälligt godtagits i fråga om kommunbegreppen (se prop. 1990/91:117 s. 23).

I förhållande till flertalet landsting blir det inte någon förändring jämfört med den rådande situationen. Detta eftersom landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i en majoritet av landstingen redan betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen enligt den möjlighet som ges i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Denna bristande terminologiska samstämmighet kommer att upphöra genom vårt förslag. Det bör emellertid fram till att ändringarna trätt i kraft i TF även fortsättningsvis vara möjligt att tillämpa bestämmelserna om val av jurymän på regionfullmäktige och regionstyrelser.

5 Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen

Vi har i uppdrag att föreslå en reglering i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting (indelningslagen) om vilken hänsyn som ska tas till berörda landstings och kommuners samt befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen. Bakgrunden till uppdraget är att riksdagen i ett tillkännagivande i juni 2016 har anfört att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till bestämmelser av innebörden att befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas vid ändringar i landstingsindelningen.

Frågor om förutsättningarna för en ny läns- och landstingsindelning har utretts ett flertal gånger sedan indelningslagen trädde i kraft 1979. Utredningarna har på olika sätt tagit upp frågor om vilka utgångspunkter som bör gälla för beslut om indelningsändringar. Vi har därför ansett det värdefullt att ge en relativt utförlig bakgrundsbeskrivning av hur frågan har hanterats tidigare.

5.1 Regleringen i dag

Föreskrifter om grunderna för ändring i rikets indelning i kommuner ska enligt 14 kap. 6 § regeringsformen meddelas i lag. Med kommuner avses i detta sammanhang såväl kommuner på lokal som regional nivå. Den lag som reglerar detta är lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting (indelningslagen).

5.1.1 Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter

I indelningslagen regleras förutsättningar för ändringar i indelningen samt förfarandet vid sådana ändringar. Lagens bestämmelser täcker såväl överföringar av ett geografiskt område från en kommun till en annan kommun eller av ett geografiskt område från ett landsting till ett annat landsting, sammanläggningar av flera kommuner eller flera landsting samt delning av kommun eller landsting (prop. 1978/79:157 s. 35). Ändringar i kommunindelningen regleras i lagens första kapitel och ändringar i landstingsindelningen i dess andra kapitel. Reglerna i de båda kapitlen överensstämmer till stora delar med varandra, vilket vid lagens tillkomst ansågs vara naturligt med hänsyn till att flertalet ändringar i landstingsindelningen sker i samband med att kommunindelningen ändras och till att i övrigt i stort sett enhetliga regler gäller för de båda kommuntyperna (prop. 1978/79:157 s. 119). Det finns dock även skillnader mellan de två kommuntyperna i lagen.

Vid prövning av frågan om ändring i indelningen i kommuner ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Om en sådan kommun motsätter sig en indelningsändring, får beslut om ändringen meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Särskild hänsyn ska också tas till befolkningens önskemål och synpunkter (1 kap. 1 § andra stycket). När det finns skäl till det ska en särskild undersökning göras om befolkningens inställning. Undersökningen kan göras genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande (1 kap. 24 §).

När det gäller landstingsindelningen finns det inte några bestämmelser om att särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter hos berörda landsting, kommuner eller hos befolkningen. Däremot ska vid utredningen, liksom när det gäller kommuner, samråd ske med de landsting som har intresse av frågan. Det finns beträffande landstingen inte heller någon motsvarighet till 1 kap. 24 § om att det ska göras en särskild undersökning om befolkningens inställning till en indelningsändring när det finns skäl till det.

I förarbetena till indelningslagen uttalades bland annat följande angående ändringar i landstingsindelningen (prop. 1978/79:157 s. 87).

En ändring i den landstingskommunala indelningen påverkar knappast andra landstingskommuner än de som direkt berörs av ändringen. I allmänhet är sådana ändringar av mindre omfattning. De sker oftast som en följd av ändringar i den kommunala indelningen. Landstingsindelningen är vidare knuten till länsindelningen. Av dessa skäl anser jag det inte nödvändigt att införa en bestämmelse om att särskild hänsyn skall tas till de närmast berörda landstingskommunerna eller om att synnerliga skäl skall krävas för en indelningsändring mot en sådan landstingskommuns vilja.

Vad gäller befolkningens önskemål och synpunkter i frågor om ändringar i landstingsindelningen anfördes följande:

Ändringar i landstingsindelningen sker som jag nyss sagt oftast som följdändringar till ändringar i kommunindelningen. Om dessa ändringar innebär att en kommun delas eller att en del av en kommun överförs till en annan kommun skall, enligt vad jag tidigare har förordat, särskild hänsyn tas till ortsbefolkningens önskemål och synpunkter. Enligt min mening behövs ingen uttrycklig bestämmelse om att särskild hänsyn dessutom skall tas till samma ortsbefolkningens synpunkter på en ändring i landstingsindelningen som sker som en följd av ändringen i kommunindelningen. Om en hel kommun flyttas från en landstingskommun till en annan är det naturligt att kommunfullmäktige företräder ortsbefolkningen. Att landstingskommunernas och ortsbefolkningens intressen och synpunkter alltid skall beaktas i ärenden om ändringar i landstingsindelningen anser jag vara självklart.

Vid riksdagsbehandlingen av propositionen väcktes en motion om en ändring i den föreslagna utformningen av bestämmelsen om särskild hänsyn till ortsbefolkningens inställning till en ändring i kommunindelningen. Enligt regeringsförslaget skulle sådan hänsyn tas om en indelningsändring innebar att en kommun delas eller en del av en kommun överförs till en annan kommun. Motionsförslaget, som bifölls av riksdagen, innebar att bestämmelsen om att särskild hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter inte skulle begränsas till vissa typer av ändringar i kommunindelningen (KU 1978/79:40, rskr. 1978/79:363). Regeringens förslag om förutsättningarna för ändringar i landstingsindelningen uppmärksammades inte särskilt i riksdagsbehandlingen.

5.1.2 Sambandet mellan landstingsindelningen och länsindelningen

Regeringen får enligt 2 kap. 1 § indelningslagen besluta om ändring i rikets indelning i landsting, om det inte finns hinder mot en motsvarande ändring i länsindelningen. Landstingsindelningen är således avhängig av länsindelningen. Bestämmelser om sambandet mellan landstingsindelningen och länsindelningen har funnits sedan länge och finns nu i 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) där det framgår att varje landsting omfattar ett län, om inte något annat är särskilt beslutat. Om staten vill ändra sin administrativa indelning i län är således huvudregeln att även landstingsindelningen ska ändras.

Förfarandet vid eller kriterierna för ändring i länsindelningen är inte reglerat. När det gäller ändring i länsindelningen anses det att regeringen har rätt att besluta om mindre ändringar, medan frågor om mera omfattande ändringar ska underställas riksdagen (prop. 1978/79:157 s. 85 och prop. 1995/96:38 s. 7 f.). Den nuvarande länsindelningen framgår indirekt av regeringens tillkännagivande om länens indelning i kommuner (SFS 2007:229). Tillkännagivandet är inte normgivande utan anger endast hur Sveriges länsindelning ser ut vid en viss tidpunkt.

5.2 Tidigare utredningar om ändrad indelning i län och landsting

Frågor om förutsättningarna för en ny läns- och landstingsindelning har utretts ett flertal gånger sedan indelningslagen trädde i kraft 1979. Utredningarna har på olika sätt tagit upp frågor om vilka utgångspunkter som bör gälla för beslut om indelningsändringar. De två utredningar som under senare år har undersökt dessa frågor är Kommundemokratikommittén och Utredningen om indelningsändringar. Båda utredningarnas förslag har remitterats men ingen av dem har lett till några författningsändringar.

5.2.1 Kommundemokratikommittén

Kommundemokratikommittén var en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att föreslå åtgärder som ökar medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i den kommunala demokratin och som stärker den kommunala representativa demokratis funktionssätt och former. Genom tilläggsdirektiv fick kommittén också i uppdrag att se över förutsättningarna för, och förfarandet vid, ändringar i landstings- och kommunindelningen samt förfarandet vid ändringar i länsindelningen.

I sitt betänkande Ändrad indelning? – En översyn av reglerna för indelningsändringar (SOU 2002:33) lade Kommundemokratikommittén i mars 2002 fram förslag om bland annat ändringar i indelningslagen. Kommitténs förslag innebar att bestämmelserna om ändringar i kommun- respektive landstingsindelningen skulle harmoniseras så långt det var möjligt. Kommittén ansåg att de skäl som låg bakom flera skillnader i indelningslagen mellan reglerna för kommuner och landsting inte längre var relevanta.

När det gäller kommunernas och landstingens inställning menade Kommundemokratikommittén att den principiella likställigheten mellan kommuner och landsting gör att motsvarande bestämmelser om att hänsyn ska tas till landstings och kommuners synpunkter vid en indelningsförändring också bör införas för landstingens del. Genom att landstingstillhörighet sammanfaller med länstillhörighet blir dock frågan om ändrad landstingsindelning mer komplex än frågan om ändrad kommunindelning enligt kommittén. Att kräva synnerliga skäl för ett beslut om ändring i landstingsindelningen mot ett berört landstings vilja riskerar med hänsyn till detta att rubba den nuvarande balansen mellan kommuner och landsting. Någon bestämmelse om att det ska krävas synnerliga skäl för ett beslut om ändring i landstingsindelningen mot ett berört landstings vilja bör därför inte införas, menade kommittén.

Kommittén ansåg att det framstod som naturligt att särskild hänsyn även ska tas till berörda kommuners inställning vid en ändring i landstingsindelningen. Kommittén föreslog således att, vid prövning av frågan om ändring i landstingsindelningen, särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting samt den eller de kommuner som berörs av ändringen.

Beträffande befolkningens inställning fanns det enligt kommitténs mening inte några bärande skäl för att låta bli att undersöka och beakta befolkningens inställning vid ändringar i landstingsindelningen. Kommittén föreslog därför att de bestämmelser som i dag gäller för ändringar i kommunindelningen i detta hänseende skulle utvidgas till att gälla även vid ändringar i landstingsindelningen.

Kommundemokratikommittén anförde två skäl till varför befolkningens inställning bör ges särskild tyngd vid indelningsändringar för kommuner och landsting. Det första var att indelningsbeslut berör kommun- eller landstingsmedlemmarnas identitet och samhörighet. Att det finns en känsla av identitet och samhörighet kan ha stor betydelse för en kommuns och landstings legitimitet och möjlighet att genomföra sin politik inom respektive område. Om det saknas en sådan samhörighet kan slitningar mellan olika områden lätt uppstå.

Det andra skälet till varför befolkningens inställning bör ges särskild tyngd tar fasta på indelningsbeslutens långsiktiga karaktär. Att sådana beslut är av långsiktig karaktär innebär att de inte bör ändras och inte heller enkelt kan ändras i efterhand. Det är rimligt att beslut som har sådana egenskaper föregås av en omfattande diskussion och att de förankras mer än vad som normalt är fallet.

Kommundemokratikommittén ansåg att stor vikt bör fästas vid en klart uttryckt folkopinion vid beslut om indelningsändring. Befolkningens inställning måste dock i det enskilda fallet vägas mot andra intressen och faktorer, bland annat kommunens eller landstingets inställning samt näringsgeografiska och ekonomiska förhållanden. Eftersom dessa intressen och faktorer varierar från fall till fall är det inte möjligt att närmare ange hur en sådan avvägning bör göras. Avvägningen fordrar en helhetsbedömning som i grunden vilar på politiska ställningstaganden och värderingar. Kommittén bedömer därför att de avvägningar som utredande och beslutande myndighet har att göra täcks in av indelningslagen i dess nuvarande utformning. Den harmonisering av reglerna för kommun- och landstingsindelningen som kommittén föreslog innebär att dessa avvägningar även ska göras vid ändringar i landstingsindelningen.

Kommundemokratikommittén hade tidigare, i delbetänkandet Att tänka efter före – samråd i kommuner och landsting (SOU 2001:89), föreslagit ett införande av tvingande samrådsbestämmelser i kommunallagen. De folkbokförda i kommunerna eller i en kommun inom landstinget borde enligt kommittén särskilt bjudas in att på-

verka beslut som binder såväl en framtida generation som framtida politiska majoriteter i fullmäktige. De beslut som i betänkandet avsågs bli aktuella för samråd var t.ex. stora investeringar i infrastruktur och fastigheter eller stora försäljningar av kommunala tillgångar.

Kommittén bedömde att indelningsärenden i allt väsentligt liknar de ärenden som avsågs bli aktuella för samråd i det ovan nämnda betänkandet. En indelningsändring är avsedd att vara permanent och medför en omfattande ekonomisk reglering som inte lätt kan återställas. Eftersom remissvaret från berörda kommuner och landsting ofta har stor betydelse både för utgången av ärendet och för om en utredning ska genomföras var kommitténs bedömning att samråd ska genomföras innan kommunen eller landstinget lämnar sitt svar.

Om kommunen eller landstinget själv ansöker om en indelningsändring föreslog kommittén att samråd skulle genomföras innan beslut om en ansökan om indelningsändring fattas. Kommittén anförde att ett samråd kan genomföras på olika sätt beroende på vad som är lämpligt i sammanhanget, t.ex. i form av ett offentligt möte, en enkätundersökning eller ett rådslag på Internet. Om ett beslut om remissvar inte hade föregåtts av ett samrådsförfarande skulle det kunna överklagas av detta skäl.

Kommundemokratikommitténs förslag och remissbehandlingen

Sammanfattningsvis föreslog kommittén att vid prövning av frågan om ändring i landstingsindelningen ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting samt den eller de kommuner som berörs av ändringen. Särskild hänsyn ska också tas till önskemål och synpunkter från befolkningen i en kommun eller ett landsting som berörs av en ändring i kommun- eller landstingsindelningen. När det gäller utredningen om en ändring i kommun- eller landstingsindelningen föreslog kommittén att denna, liksom i dag, ska omfatta alla omständigheter som inverkar på frågan. En kommun eller ett landsting som berörs av en ändring och inte har ansökt om ändringen ska tillfrågas om sin preliminära inställning så tidigt som möjligt. Innan en kommun eller ett landsting anger sin preliminära inställning, ska kommunen eller landstinget

genomföra samråd (enligt kommitténs tidigare förslag). Detsamma gäller innan en kommun eller ett landsting ansöker om en indelningsändring. Kommittén föreslog även att det skulle vara möjligt att tidigarelägga en indelningsändring genom att regeringen skulle kunna besluta om extra val¹.

Betänkandet remissbehandlades med en i allt väsentligt positiv inställning hos remissinstanserna. Det var dock ingen av remissinstanserna som resonerade utifrån eventuella sammanslagningar av landsting eller större reformer av länsindelningen. De situationer som remissinstanserna främst diskuterade i sina svar är när en del av en kommun vill bilda en egen kommun eller en hel kommun vill byta landstingstillhörighet. I denna situation uppstår bland annat frågan om vilken befolkning som ska höras och vilken befolkningsinställning som ska väga tyngst. Där hade remissinstanserna delvis olika uppfattningar. Ett antal kommuner hade vidare invändningar mot kommitténs förslag om att en kommun eller ett landsting som undersökt befolkningens inställning alltid ska svara för kostnaden för denna undersökning.

Kommitténs förslag ledde inte till några författningsändringar.

5.2.2 Utredningen om indelningsändringar

Regeringen beslutade i mars 2004 till följd av ett tillkännagivande från riksdagen att ge en särskild utredare i uppdrag att bereda frågan om beslutsformer och förfarande vid ändringar i Sveriges indelning i län och landsting samt överlämna erforderliga lagförslag till riksdagen. Utredningen lämnade sitt betänkande En lag om Sveriges indelning i län och landsting (SOU 2004:128) i december 2004.

När det gäller beaktande av landstingens och kommunernas respektive befolkningens inställning ansåg utredningen att indelningslagens bestämmelser om kommunindelingsändringar kunde användas som utgångspunkt. Utredningen delade Kommundemokratikommitténs bedömning att bestämmelserna om ändring i kommun- respektive landstingsindelningen på grund av den principiella

¹ Denna uppfattning delades inte av Grundlagsutredningen (SOU 2008:125) som gjorde bedömningen att den tidigare möjligheten för regeringen att förordna om extra val vid större indelningsändringar inte borde återinföras.

likställigheten mellan kommuner och landsting så långt möjligt bör stämma överens.

När det gäller berörda landstings och kommuners inställning resonerade utredningen som följer. När man vid prövning av en fråga om indelningsändring väger styrkan av de intressen som talar för ändringen mot styrkan av dem som talar mot denna fäster man särskilt stor vikt vid kommunernas inställning. Enligt förarbetena kan det dock inte uteslutas att det kan förekomma fall när det är befogat att låta kommunen stå tillbaka för andra intressen. Bestämmelsen om synnerliga skäl har således inte den innebörden att en kommun har vetorätt mot en indelningsändring.

Mot bakgrund av vad utredningen anfört om den principiella likställigheten mellan kommuner och landsting ansåg utredningen att en bestämmelse om att särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting som berörs av ändringen bör tas in i indelningslagen. Sådan hänsyn bör enligt utredningen också tas till den eller de kommuner som berörs av en landstingsindelingsändring. Med ett berört landsting avsågs ett landsting som delas, nybildas, slås ihop, får ett område överfört från sig eller får ett område överfört till sig. Med en berörd kommun avsågs i dessa fall en kommun som genom ändringen skulle komma att ligga inom området för ett annat landsting.

När det gäller frågan om en bestämmelse om synnerliga skäl borde införas i indelningslagen beträffande landstingen gjorde utredningen samma bedömning som kommundemokratikommittén och menade att någon bestämmelse om att det ska krävas synnerliga skäl för att landstingsindelningen ska kunna ändras mot ett berört landstings vilja inte bör införas.

Enligt direktiven skulle utredaren överväga och lämna förslag om vilka hänsyn som ska tas till den lokala opinionen. Mot bakgrund av att Kommundemokratikommitténs betänkande hade remissbehandlats med en i allt väsentligt positiv inställning hos remissinstanserna fann utredningen att det i utredningsarbetet var ofrånkomligt att ta Kommundemokratikommitténs förslag som utgångspunkt.

Utredningen konstaterade emellertid att så länge sambandet mellan läns- och landstingsindelningen består blir en konsekvens av regleringar beträffande landstingsindelningen att dessa aktualiseras även vid sådana ändringar som ska ske till följd av ändring i länsindelningen. Mot denna bakgrund föreslogs att det i lagtexten inte

anges att särskild hänsyn *ska* tas till önskemål och synpunkter från ovan angiven befolkning utan att det *bör* göras. Det kunde enligt utredningen till exempel finnas skäl att inte närmare utreda och beakta befolkningens inställning till en större ändring i landstingsindelningen när ändringen är betingad av statens önskemål att åstadkomma en mer ändamålsenlig indelning.

Utredningens förslag och remissbehandlingen

Utredningen om indelningsändringar föreslog sammanfattningsvis i här aktuella delar följande. Vid prövning av frågan om indelningsändring ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting samt den eller de kommuner som berörs av ändringen. Särskild hänsyn *bör* också tas till önskemål och synpunkter från befolkningen i berörda kommuner. När det finns skäl till det ska en särskild undersökning göras om befolkningens inställning till en indelningsändring. Undersökningen får göras av kommunen eller landstinget. Om ingen av dessa har gjort någon undersökning och den som fått i uppdrag att göra utredningen finner att en undersökning bör göras eller att en gjord undersökning är otillräcklig, ska detta anmälas till regeringen som beslutar i frågan. Om regeringen beslutar om undersökning ska den göras av den länsstyrelse som regeringen bestämmer. Den kan ske genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande.

Ett flertal av remissinstanserna avstyrkte utredningens huvudsakliga förslag om en lag som reglerar hela landets indelning i län och landsting. Ett stort antal remissinstanser motsatte sig också den inskränkning av initiativrätten som blev följderna av utredningens förslag. När det gäller här aktuella frågor uttalar sig de flesta av remissinstanserna inte särskilt. *Justitiekanslern* anförde dock att i stället för "Särskild hänsyn bör också tas till önskemål och synpunkter från befolkningen ..." bör bestämmelsen formuleras så att "Hänsyn skall tas till önskemål och synpunkter [...] om inte särskilda skäl talar mot det". *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* anförde att det kan vara önskvärt att inhämta synpunkter från angränsande kommuner och från kommunmedlemmar som påverkas starkt. Vidare ansåg länsstyrelsen att det bör vara länsstyrelsen som anordnar folkomröstningen och att det tydligt bör regleras hur en sådan ska gå

till. *Västra Götalandsregionen* ansåg att det bör krävas synnerliga skäl för att ändra landstingsindelningen om ett landsting motsätter sig denna.

5.3 Regeringens proposition

Förslagen från Utredningen om indelningsändringar ledde inte till några författningsändringar. Regeringen gjorde i propositionen Förändrad länsindelning m.m. (prop. 2005/06:24) bedömningen att beslutsformer och förfarande vid ändringar i Sveriges indelning i län och landsting inte borde förändras. Regeringen uttalade sig inte specifikt angående de delar av utredningen som rör landstingens, kommunernas och befolkningens inställning.

Bakgrunden till utredningen var ett tillkännagivande från riksdagen och det huvudsakliga uppdraget var att undersöka förutsättningarna för att beslutanderätten rörande landstingsindelningen skulle kunna föras över från regeringen till riksdagen. Utredningens lösning på detta uppdrag var att landstingsindelningen skulle bestämmas genom en generell lag utifrån i varje landsting ingående kommuner, där de enskilda ändringarna åstadkoms i form av lagändringar. Lagrådet hade tidigare ansett att det stämmer dåligt med hierarkin mellan normerna om beslut som fattas av regeringen förutsätter att en lag ändras för att registrera regeringens beslut. En konsekvens av utredningens föreslagna ordning var enligt utredningen att den inte helt torde undgå den kritik Lagrådet tidigare framfört. Många av remissinstanserna delade utredningens bedömning av konsekvenserna av den föreslagna ordningen. Kritiken var av sådan art att regeringen bedömde att det inte var möjligt att omarbete förslagen och samtidigt följa intentionerna i riksdagens tillkännagivande. Regeringen ansåg således att det önskemål som tillkännagivandet avsåg inte kunde tillgodoses genom förändringar i lagstiftningen.

I propositionen togs även frågan om en ändrad länstillhörighet för Heby kommun upp (se avsnitt 5.4.1 nedan).

5.4 Processen vid indelningsändringar

Indelningsändringar utreds enligt huvudregeln i indelningslagen av Kammarkollegiet. Kammarkollegiet har dock i praktiken endast utrett mindre indelningsändringar på egen hand. Alla större utredningar har kollegiet uppdragit åt en särskild utredare att göra. Om det är regeringen som på eget initiativ tagit upp en fråga om indelningsändring har det vid flera tillfällen tillsatts särskilda utredningar som utrett frågan.

Om det inte är kommunen eller landstinget som har ansökt om indelningsändringen, har Kammarkollegiets förfarande inletts med en preliminär remiss för att ta reda på berörda kommuners och landstings inställning till en ändring. Remissen innebär att kommunen, landstinget och länsstyrelsen ombetts att yttra sig över ansökan. Om en berörd kommun eller ett berört landsting avstyrkt en föreslagen ändring i indelningen eller en utredning av en sådan ändring, har ofta ingen ytterligare utredning gjorts utan ansökan avslagits.

Det kan förekomma, framför allt i ärenden av mindre omfattning, att det finns en tillräcklig utredning redan vid ansöknings-tillfället. I sådant fall behöver någon särskild utredning inte göras (prop. 1978/79:157 s. 115). Vid utredningen ska samråd ske med de kommuner respektive landsting som "har intresse" av frågan. Detta innebär enligt förarbetena att samråd ska ske inte bara med kommuner respektive landsting som direkt skulle beröras av ändringen utan även med kringliggande kommuner respektive landsting i den mån en ändring skulle vara av betydelse för dessa, t.ex. genom att ett mellankommunalt samarbete påverkas (prop. 1978/79:157 s. 115 f.).

Upplýsningar brukar inhämtas från statliga myndigheter, till exempel Skatteverket. Kontakter tas även bland annat med den kommun eller det landsting som är aktuellt för indelningsändring och med aktionsgrupper. Vid ändringar i kommunindelningen ska, när det finns skäl till det, en särskild undersökning göras av befolkningens inställning till en indelningsändring. Enligt förarbetena bör undersökningen inte genomföras förrän utredningen framskridit så långt att frågorna blivit ordentligt belysta och information kunnat spridas till dem som ska delta i undersökningen. Om befolkningens mening redan står klar, till exempel för att kommunen som ett led i sin behandling av frågan har hört befolkningen, behöver naturligtvis

någon särskild undersökning som regel inte ske (prop. 1978/79:157 s. 117). Om den särskilda utredaren finner skäl till en sådan undersökning, anmäls detta till Kammarkollegiet, som beslutar i frågan.

Undersökningen kan ske genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande. Det är länsstyrelsen som bestämmer genom vilket förfarande undersökningen ska göras samt hur omfattande den ska vara. Länsstyrelsen får anlita valnämnden i kommunen, om inte nämndens verksamhet i övrigt hindras genom detta.

När Utredningen om indelningsändringar lämnade sitt betänkande i december 2004 hade det de senaste åren i genomsnitt kommit in cirka fem ansökningar om indelningsändring per år till Kammarkollegiet. Ansökningarna gällde till ungefär hälften var kommunindelningar och gränsjusteringar. Inga ansökningar om kommunsammanläggning hade gjorts. Genom kommunindelningsbeslut efter indelningslagens ikraftträdande år 1979 hade elva nya kommuner bildats, varav fem under 1980-talet, fem under 1990-talet och en därtills under 2000-talet. De enda ändringar i landstingsindelningen, utan samband med kommunindelningsändringar, som förekommit under denna tid skedde i samband med bildandet av Skåne län och Västra Götalands län. I samband med detta undersöktes befolkningens inställning angående överflyttning av Mullsjö och Habo kommuner från Skaraborgs läns landsting till Jönköpings läns landsting. I övrigt förekom inte någon undersökning av befolkningens inställning när Västra Götalands läns landsting och Skåne läns landsting bildades.

Under 2008 ansökte landstingen i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län om få slås samman till ett landsting. Jämtlands läns landsting ansökte samma år om att bilda ett nytt landsting där Ånge och Sundsvalls kommuner skulle ingå. Gävleborgs, Dalarnas och Uppsala läns landsting ansökte 2008 om att de tre landstingen samt Örebro läns landsting skulle läggas samman. Regeringen beslutade den 29 januari 2009 att överlämna samtliga ansökningar till Kammarkollegiet för utredning om en förändring av landstingsindelningen. Den 10 november 2009 avstyrkte Kammarkollegiet ansökningarna men förordade samtidigt fortsatt utredning. Kammarkollegiet ansåg att det fanns flera faktorer som talade för en landstingssammanläggning i Norrland och Svealand men att det fanns oklarheter kring de geografiska gränsdragningarna.

Regeringen beslutade därför den 11 februari 2010 att till Utredningen om indelningsändringar lägga ett nytt uppdrag att pröva om det är möjligt att finna en gränsdragning som uppfyller förutsättningarna för ändrad landstingsindelning. Utredningen redovisade uppdraget i rapporten Sammanläggningar av landsting i Norrland och Svealand.

5.4.1 Heby kommun

Heby kommun inkom första gången i december 1998 med en ansökan om att få byta län och landsting från Västmanlands län till Uppsala län och landsting. Regeringen avsåg ansökan. Hösten 2000 väcktes motioner i bostadsutskottet i vilka förordades att regeringen skyndsamt skulle bifalla Heby kommuns ansökan om ändrad länsstillhörighet. Motionerna behandlades av bostadsutskottet i betänkandet 2000/01:BoU13. Utskottet föreslog att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att en utredning skulle göras med syfte att öka medborgarnas inflytande över sådana förändringar i läns- och landstingsindelningen som gäller deras kommun och anförde därutöver: ”Genom ett tillkännagivande i enlighet med vad utskottet nu föreslår kommer riksdagen otvetydigt att ta ställning för att en fråga om indelningsändring, under angivna förutsättningar, skall avgöras med betydligt ökad tyngd lagd till den folkliga opinionen. Utskottet utgår från att regeringen efter tillkännagivandet kommer att avgöra indelningsfrågor i enlighet med riksdagens ställningstagande. Så bör t.ex. bli fallet om Heby kommun förnyar sin ansökan.” Utskottets förslag till tillkännagivande bifölls av riksdagen den 12 juni 2001.

Heby kommun inkom den 26 juni 2001 till regeringen med en ny ansökan om byte av landstings- och länsstillhörighet. Regeringen beslutade den 11 oktober 2001 att avslå även denna ansökan. Sedan regeringen för andra gången avslagit Heby kommuns begäran om att kommunen skulle överföras till Uppsala län behandlade bostadsutskottet hösten 2001 två motioner om Heby kommuns länsstillhörighet. I samband härmed upprättade utskottet på eget initiativ ett förslag till en ny lag som bestämmer kommunernas länsstillhörighet. Detta utmynnade så småningom i den ovan redovisade

Utredningen om indelningsändringar, som inte resulterade i några författningsändringar.

I februari 2005 inkom Heby kommun med en ny ansökan om att få byta län och landsting från Västmanlands län till Uppsala län. Ärendet utreddes av Kammarkollegiet som i juni 2005 yttrade sig till regeringen. Regeringen föreslog i propositionen Förändrad länsindelning m.m. (prop. 2005/06:24) en utvidgning av Uppsala län. I propositionen anförde regeringen bland annat följande. I samband med de allmänna valen 1998 genomfördes en rådgivande folkomröstning i Heby kommun i syfte att undersöka kommunmedlemmarnas åsikt i fråga om vilket län kommunen borde tillhöra i framtiden. Resultatet av folkomröstningen blev att 57,7 procent av de röstande valde alternativet Uppsala län medan 39,9 procent föredrog alternativet Västmanlands län. 2,4 procent av rösterna var blanka eller ogiltiga. Valdeltagandet var 75,3 procent. Det var endast befolkningen i Heby kommun som deltog i folkomröstningen, inte övriga invånare i Västmanlands respektive Uppsala län. Som skäl för sitt avslag av Heby kommuns första ansökan 1998 anförde regeringen bland annat att Västmanlands läns landsting hade avstyrkt indelningsändringen då den riskerade att medföra att sjukhuset i Sala skulle vara tvunget att läggas ned. En nedläggning av sjukhuset skulle enligt regeringen försämra sjukvården både i Heby kommun och för övriga invånare i Västmanland. Regeringen anförde vidare som skäl för sitt avslag att även om en majoritet i Heby kommun varit för länsbyte så var opinionen splittrad geografiskt där boende i öster ville tillhöra Uppsala län medan boende i väster ville tillhöra Västmanlands län. Vid en samlad bedömning fann regeringen den gången inte skäl att ändra länsindelningen.

I propositionen 2005 anförde regeringen: En överföring av Heby kommun från Västmanlands län till Uppsala län har diskuterats under lång tid. Kommunen genomförde redan 1998 en folkomröstning enligt vilken en majoritet av kommunmedlemmarna önskade tillhöra Uppsala län. Kommunen har i samband med sin ansökan i februari 2005 gjort bedömningen att den opinion för länsbytet som kom till uttryck i folkomröstningen finns kvar. Kammarkollegiet har låtit utreda frågan och förordar att den av Heby kommun önskade indelningsändringen genomförs. Vissa av remissinstanserna hade anförts att resultatet av Ansvarskommittén borde avvaktas innan beslut fattades om Heby kommuns länstillhörighet. Regeringen instämde

i att Ansvarskommitténs kommande slutbetänkande var en omständighet som talade mot en förändrad länstillhörighet för Heby kommun i det läget. På samma sätt var även det faktum att folkomröstningen 1998 visade att väljaropinionen i Heby kommun var splittrad på så vis att det finns en klar geografisk skiljelinje vad gällde befolkningens uppfattning i frågan om länsbytet en omständighet som talade mot en förändrad länstillhörighet. Regeringen ansåg dock att såväl de näringsgeografiska faktorerna som kommunmedlemmarnas önskan utgjorde starka skäl som talade för att Heby kommun borde föras över till Uppsala län. Dessa skäl övervägde enligt regeringens mening de omständigheter som talade mot ett länsbyte. Regeringen föreslog därför att Heby kommun från och med den 1 januari 2007 skulle ingå i Uppsala län. Västmanlands läns landsting hade då ändrat inställning och anfört att det vore lämpligast att avvakta resultatet av Ansvarskommittén innan man fattade beslut om Heby kommuns länstillhörighet. Om detta inte bedömdes möjligt tillstyrkte dock landstinget överföringen av Heby till landstinget i Uppsala län under förutsättning att Västmanlands läns landsting erhöll kompensation för omställningskostnaderna. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

Värt att notera är alltså att relativt stor vikt lades vid väljaropinionen i regeringens motivering trots att det inte finns någon bestämmelse om befolkningens önskemål och synpunkter i lagtexten när det gäller ändringar i landstingsindelningen. Regeringen kom dock fram till olika bedömningar i sakfrågan trots att ingen ny folkomröstning genomfördes vid det senare tillfället.

5.4.2 Inhämtande av befolkningens synpunkter i samband med senare års indelningsändringar

Några beslut om ändrad landstingsindelning har inte fattats sedan överföringen av Heby kommun till Uppsala län och landsting. I mars 2013 beslutade Trosa kommun att ansöka hos regeringen om en ändrad läns- och landstingstillhörighet från Södermanlands till Stockholms län och landsting. I maj 2013 genomfördes en folkomröstning i kommunen. Ungefär 60 procent av de röstande röstade för att fortsätta tillhöra Södermanlands län. Strax över 62 procent av kommunens röstberättigade deltog i omröstningen. Med anled-

ning av resultatet i folkomröstningen drog kommunen tillbaka sin ansökan om indelningsändring.

När det gäller ändrad kommunindelning har det varit 3–4 något större ärenden under senare år:

- 2009 beslutade regeringen (efter att Kammarkollegiet tillstyrkt ansökan från kommunerna) att gränsen mellan Vaxholms kommun och Lidingö kommun skulle ändras på så sätt att ögruppen Storholmen fördes över från Vaxholms till Lidingö kommun.
- Vid flera tillfällen har det kommit in ansökningar om att Torslanda (som tillhör Göteborgs kommun) ska bilda egen kommun. Ansökan avslogs av Kammarkollegiet senast 2011. Regeringen fattade beslut om Torslanda i juni 2012.
- Tullingepartiet har flera gånger ansökt om att Tullinge (som tillhör Botkyrka kommun) ska få bilda egen kommun. Kammarkollegiet avslog ansökan senast i november 2016. Ärendet överklagades till regeringen. Regeringen delade Kammarkollegiets bedömning och avslog överklagandet.

I övrigt har ärendena handlat om små justeringar av gränser, med någon eller några fastigheter som byter kommun.

I två av de ovan nämnda ärendena har Kammarkollegiet uppdragit åt Länsstyrelsen att göra en undersökning om befolkningens inställning:

Det ena gällde ögruppen Storholmens överföring från Vaxholms till Lidingö kommun. I detta ärende skickade länsstyrelsen i Stockholms län ut en enkät till 377 personer, varav 97 folkbokförda och 280 fastighetsägare på Storholmen. Av de folkbokförda svarade 79 personer på enkäten. 62 av dessa svarade ja (att Storholmen borde föras över till Lidingö kommun) och 16 svarade nej. Av fastighetsägarna svarade 186 personer, 102 svarade ja och 70 svarade nej.

I det andra ärendet uppdrog Kammarkollegiet i januari 2011 åt länsstyrelsen i Västra Götalands län att göra en undersökning om befolkningens inställning till en indelningsändring, som skulle avse befolkningen i den del som föreslogs skiljas från Göteborgs kommun (Torslanda och Björlanda församlingar). Länsstyrelsen beslöt att låta genomföra en opinionsundersökning och lämnade uppdraget till Markör Marknad och Kommunikation AB. Opinionsundersökningen genomfördes genom telefonintervjuer med 1 003 personer. De intervjuade fick svara på dels om de var för eller emot en

delning men också om de trodde att en delning skulle innebära en förbättring eller försämring inom skola, barnomsorg, äldreomsorg, kollektivtrafik, övrig kommunal service, kommunal demokrati, samhörighetskänsla och hur de trodde att skattetrycket skulle bli vid en delning. 47 procent av de intervjuade var för en delning medan 25 procent var emot, 24 procent var varken för eller emot och 4 procent svarade vet ej eller att de inte ville svara. Göteborgs kommun anförde i ärendet att befolkningen i hela nuvarande Göteborgs kommun borde ha tillfrågats om inställningen till en kommunindelning.

När det gäller frågan om Tullinge gjordes ingen särskild undersökning eftersom det då nyligen hade genomförts en folkomröstning i kommunen.

5.5 Folkinitiativ enligt kommunallagen

Enligt 5 kap. 36 § första stycket kommunallagen (2017:725) får fullmäktige besluta att det, som ett led i beredningen av ett ärende som fullmäktige ska handlägga, ska hämtas in synpunkter från medlemmarna. Detta kan enligt bestämmelsens andra stycke ske genom folkomröstning, opinionsundersökning eller något liknande förfarande.

Enligt 8 kap. 2 § samma lag får ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga väckas i fullmäktige av minst tio procent av de röstberättigade kommun- eller landstingsmedlemmarna enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ).

Enligt 5 kap. 37 § ska, om ett sådant folkinitiativ har väckts fullmäktige besluta att folkomröstning ska hållas, om

1. den fråga som initiativet avser är sådan att fullmäktige kan besluta om den, och

2. inte minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna röstar mot förslaget.

I kommunallagstiftningen har det sedan 1977 funnits bestämmelser som gör det möjligt för kommuner och landsting att anordna folkomröstningar. Ett sådant beslut fattas med enkel majoritet i fullmäktige. Den 1 juli 1994 infördes en möjlighet för kommun- och landstingsmedlemmar att väcka ett ärende i fullmäktige om att hålla folkomröstning i en viss fråga, s.k. folkinitiativ. Bestämmelserna byggde på frivillighet i den meningen att fullmäktige kunde

välja att avslå eller bifalla initiativtagarnas begäran om folkomröstning.

Folkinitiativet förstärktes den 1 jan 2011² på så sätt att huvudregeln blev att en folkomröstning ska hållas om inte en kvalificerad majoritet (två tredjedelar) av fullmäktige beslutar att en folkomröstning inte ska hållas. I samband med denna ändring höjdes också tröskeln för att väcka ett folkinitiativ från fem till tio procent av samtliga röstberättigade kommun- eller landstingsmedlemmar.

Vid prövningen av frågan om en folkomröstning ska hållas har fullmäktige dock initialt att ta ställning till om det ärende som initiativet rör faller inom ramen för den kommunala kompetensen och avser en sådan fråga som fullmäktige kan besluta om.

5.5.1 2014 års Demokratiutredning

I betänkandet Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5) resonerar 2014 års Demokratiutredning kring det förstärkta folkinitiativet i kommunallagen³. Införandet av det förstärkta folkinitiativet innebär utökade möjligheter för direktdeltagande i kommunernas och landstingens beslutsprocesser.

Den sammantagna erfarenheten av det förstärkta folkinitiativet vittnar dock enligt utredningen om en problemfylld process. Några av de initiativ till lokala folkomröstningar som har väckts i olika delar av landet har skapat spänningar och motsättningar i den lokala demokratin. Samtidigt visar det stora antalet folkinitiativ på medborgarnas intresse och efterfrågan av en möjlighet att påkalla kommunala folkomröstningar. Opinionen för kommunala folkomröstningar är dessutom stark i Sverige och det finns enligt utredningen inget som tyder på att erfarenheterna från de kommunala folkomröstningarna som genomförts sedan 2011 har påverkat denna.

Även om det har uppstått problem i samband med folkinitiativen och folkomröstningarna menar utredningen att värdet av att väljarna har en möjlighet till direktdeltagande i politiska beslutsprocesser överväger de negativa erfarenheterna från det förstärkta folkinitiativet. Vidare anser utredningen att dessa problem inte en-

² Prop. 2009/10:80.

³ s. 463–464.

bart kan ses som ett resultat av det reformerade folkinitiativet som sådant. Ett beslutsfattande som inte tar hänsyn till eller bemöter starka folkopinioner som uttrycks av olika väljargrupper mellan valen är i sig ett demokratiproblem. Att dessa väljare valt att kräva en folkomröstning visar på en svaghet i den representativa demokratin. Den styrande majoriteten har varit oförmögen att fånga upp och bemöta det missnöje som olika väljargrupper gett uttryck för.

Utredningen menade också att de grundläggande principerna för folkinitiativet, dvs. att det krävs ett stöd på tio procent av de röstberättigade i kommunen eller landstinget för att väcka ett initiativ och två tredjedelar av fullmäktigeledamöterna för att avslå det, är en bra avvägning mellan det representativa beslutsfattandet och inslaget av deltagardemokrati. Det finns inget som tyder på att tröskeln för antalet nödvändiga namnunderskrifter är för hög. Även om de flesta folkinitiativ har skett i små kommuner har även namninsamlingar varit framgångsrika i befolkningsrika och till ytan stora kommuner och landsting, såsom Göteborgs kommun och Västerbottens läns landsting. Möjligheten för en kvalificerad majoritet på två tredjedelar att avslå ett initiativ ger enligt utredningens mening fullmäktige en tillräcklig maktbefogenhet att avgöra vad som ska vara föremål för folkomröstning.

Utredningen föreslog bland annat att det inte ska vara nödvändigt för initiativtagare att uppvisa egenhändiga namnteckningar utan att det ska vara möjligt att samla in underskrifter via internet.

Utredningens betänkande har remitterats och bereds i regeringskansliet.

5.6 Konstitutionsutskottets betänkanden

I konstitutionsutskottets betänkande med anledning av regeringsförslaget om en utvidgning av Uppsala län behandlade utskottet även motioner från den allmänna motionstiden 2005 med förslag om en ändrad indelningslag. Motionerna innehöll förslag om dels en ändring i indelningslagen med innebörden att beslut om landstingsindelningen ska fattas av riksdagen, dels en förstärkning av medborgarnas makt vad gäller ändringar i indelningen av såväl kommuner som landsting. Utskottet avstyrkte dessa motioner med hänvisning till att Utredningen om indelningsändringar i sitt be-

tänkande hade pekat på ett antal principiella och praktiska problem med den beslutsordning som utredningen enligt sina direktiv hade haft i uppdrag att utreda (se avsnitt 5.3 ovan). Till detta ställningstagande fogade ledamöter (M, FP, KD, C, MP) ett särskilt yttrande där det framhölls att motionärernas önskan att öka riksdagens och kommuninvånarnas inflytande över kommunindelningen fortfarande var en angelägen fråga. Hur medborgarinflytandet i framtiden ska kanaliseras fick emellertid anstå enligt det särskilda yttrandet.

Under de därpå följande riksdagsåren behandlade konstitutionsutskottet vid ett flertal tillfällen motioner som tog upp olika frågor om den regionala indelningen. Motionerna avstyrktes med hänvisning till det arbete som bedrevs av Ansvarskommittén respektive Utredningen om den statliga regionala förvaltningen och sedermera till beredningen av de framlagda utredningsförslagen.

Våren 2014 föreslog utskottet med anledning av ett antal motioner från den allmänna motionstiden ett tillkännagivande om att regeringen borde återkomma till riksdagen med ett förslag om en helhetslösning för den regionala organisationen (bet. 2013/14:KU30). Utskottet konstaterade att den regionala nivån sett över landet kommit att få en asymmetrisk politisk organisation. Riksdagen biföll utskottets förslag om ett tillkännagivande (rskr. 2013/14:158). Även riksmötet 2014/15 behandlade konstitutionsutskottet ett antal motionsförslag om regionalisering med mera. Utskottet avstyrkte motionerna med hänvisning till att civilministern hade aviserat en regionreform och uttalat en ambition om en bred politisk förankring kring en kommande indelning (bet. 2014/15:KU18).

I juni 2016 har riksdagen i ett tillkännagivande i samband med behandlingen av propositionen Övergångsstyre och utjämning vid ändrad kommun- och landstingsindelning (prop. 2015/16:121) anført att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till bestämmelser av innebörden att befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas vid ändringar i landstingsindelningen (bet. 2015/16:KU25 och rskr. 2015/16:291).

Utskottet (vars förslag riksdagen biföll) ansåg att förändringar i landstingsindelningen kan påverka människors vardag lika mycket som förändringar i kommunindelningen. Landstingen ansvarar för viktiga offentliga uppgifter som sjukvård och kollektivtrafik. Medborgarperspektivet bör iaktas i lika hög grad vid ändringar i landstingsindelningen som vid ändringar i kommunindelningen.

Vidare ville utskottet särskilt framhålla att förändringar i landstingsindelningen påverkar den regionala demokratin och den regionala representationen. Det kan få stor betydelse för enskilda vilket landsting de tillhör. Det handlar om hur man som medborgare ska representeras och möjligheterna till politisk delaktighet. Det är därför av största betydelse att hänsyn tas till befolkningens önskemål och synpunkter vid förändringar av landstingsindelningen. Landstingsindelningen är avhängig av länsindelningen på det sättet att enligt 1 kap. 2 § kommunallagen (1991:900)⁴ ska varje landsting omfatta ett län, om inte något annat är särskilt föreskrivet. Om staten vill ändra sin administrativa indelning är således huvudregeln att även landstingsindelningen då ska ändras. Enligt utskottet är det dock från ett demokratiskt perspektiv viktigt att även i dessa fall ta hänsyn till befolkningens önskemål och synpunkter. Statens önskemål om att ändra den administrativa indelningen av landet bör således inte innebära att man avstår ifrån att beakta medborgarnas inställning.

Regleringen av ändringar i landstingsindelningen bör enligt utskottet innebära att hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter. En särskild undersökning av befolkningens inställning bör göras när det finns skäl till det. Hur önskemålen och synpunkterna ska inhämtas och beaktas bör övervägas på ett lämpligt sätt i varje enskilt fall, med beaktande av till exempel att förslag om sammanslagningar av flera landsting kan förväntas bygga på en helhetsanalys av den tilltänkta, nya enhetens behov och förutsättningar. Hänsynstagandet till befolkningens önskemål och synpunkter är enligt utskottet viktigt, samtidigt som det också är viktigt att beredningen av förslag till sammanslagningar inte onödigtvis fördröjs. Om regleringen bör vara identisk med den som i dag gäller för ändringar av kommunindelningar eller anpassas till de särskilda förhållanden som kan råda när landstingssammanslagningar övervägs bör bli föremål för närmare överväganden under den fortsatta beredningen av frågan.

Utskottet betonade att ställningstagandet i denna del inte inrymmer någon värdering av om landstingssammanslagningar är önskvärda och lämpliga eller inte, utan enbart rör processen för det fall sammanslagningar övervägs. Utskottet anser sammanfattningsvis att

⁴ 1 kap. 1 § i kommunallagen (2017:725).

regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder av innebörden att regler införs om att beakta befolkningens önskemål och synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen.

5.7 Processen inför och efter Indelningskommitténs delbetänkande

Enligt de ursprungliga direktiven skulle kommittén föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting (dir. 2015:77). Det var enligt direktiven av särskild vikt att kommittén förde dialog med och kontinuerligt inhämtade synpunkter från berörda landsting, kommuner, kommunala samverkansorgan, länsstyrelser, andra berörda myndigheter samt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Arbetet bedrevs i öppen dialog med berörda parter vilka också löpande informerades om processen. SKL bjöd in samtliga landsting att utse representanter till en samrådsgrupp. Gruppen bestod av ledande företrädare för kommuner, regionförbund och landsting i länen. I de flesta fall representerades såväl landstinget som kommuner från respektive län. Representanterna i samrådsgruppen uppmanades även att ta ett särskilt ansvar för att samordna diskussionerna i länet. Kommittén höll såväl gemensamma möten med samrådsgruppen som medverkade vid bilaterala möten med politiska företrädare för varje län för att inhämta kunskap och diskutera arbetet.

I januari 2016 presenterades ett utkast till utgångspunkter för en indelning och i mars 2016 presenterades ett diskussionsunderlag i form av en kartbild.

Kommittén träffade också ett stort antal intresseorganisationer för att diskutera förslagen och inhämta synpunkter. Vidare deltog kommittén i ett stort antal seminarier och konferenser.

Stora delar av samrådsgruppen uttryckte tidigt i arbetet en önskan att kommittén, efter att ha haft dialog med politiska företrädare för samtliga län, skulle presentera ett diskussionsunderlag i form av en kartbild. Detta presenterades, som nämnts, den 9 mars 2016. Efter det genomfördes gemensamma möten med politiska företrädare i respektive föreslaget nytt län. Vid mötena diskuterades bland annat hur respektive nuvarande län ställde sig till det

framlagda förslaget som helhet och i delar. Kommittén konstaterade, efter samtalen, att det fanns ett starkt stöd för att bilda färre och större län och landsting. I flertalet län gav en politisk majoritet uttryck för en acceptans av en fortsatt process utifrån det framlagda förslaget. Enligt direktiven skulle kommittén om det var möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kunde träda i kraft den 1 januari 2019 genomföra den utredning som krävs enligt indelningslagen och senast den 30 juni 2016 lämna ett delbetänkande med förslag om ny indelning i dessa delar.

Kommittén föreslog i delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) bildandet av Norrlands, Svealands och Västra Götalands län och motsvarande landsting. Kommittén bedömde att det i samtliga av de befintliga län som skulle ingå i dessa tre nya län och landsting fanns en politisk majoritet för förslagen. Detta bekräftades av remissvaren på delbetänkandet.

Kommittén hade inte i uppdrag att inhämta befolkningens synpunkter, utan förankringsprocessen skulle ske genom de politiskt valda företrädarna. Under processen, särskilt efter att förslaget till kartbild presenterats, blev debatten i flera län intensiv. I andra län uppmärksammades knappast frågan alls. I Jämtlands län bildades folkinitiativet ”Rösta om Stornorrland” som samlade in namnunderskrifter för att få till stånd en folkomröstning i frågan. Initiativet överlämnades till fullmäktige i landstinget. Även i Norrbotten lämnade ett folkinitiativ en begäran om folkomröstning till fullmäktige. Folkinitiativet valde följande formulering.

Folkinitiativet föreslår att de röstberättigade medborgarna i Norrbottens län ska få folkomrösta om Norrbotten ska ingå som en del i en storregion med andra län och landsting eller inte. Motivet är att Norrbotten är stort nog och själv klarar framtidens utmaningar inom sina ansvarsområden. Folkinitiativet föreslår vidare att landstingsfullmäktige i Norrbottens län, efter resultatet av en folkomröstning, ska besluta om att rikta en skrivelse till regering och riksdag där man kräver att folkomröstningens resultat ett ja eller nej till storregion respekteras.

Regionfullmäktige i Norrbotten beslutade vid ett sammanträde den 15 februari 2017 att avslå begäran om folkomröstning med följande motivering:

Folkinitiativet avslås då det inte längre finns något förslag från regeringen att ta ställning till och allmänna opinionsyttringar ligger inte inom den kommunala kompetensen för Region Norrbotten att besluta om.

Fullmäktiges beslut överklagades. I en dom meddelad den 6 oktober 2017 av Förvaltningsrätten i Luleå (mål nr 598-17) avslogs överklagandet. Domen har vunnit laga kraft. Förvaltningsrätten anförde i huvudsak följande.

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att frågan om regional indelning är en fråga som i högsta grad berör medborgarna i de län som omfattas av förslaget. Ett allmänt intresse förutsätter dock inte nödvändigtvis att det föreligger ett kvantitativt betydande behov av ett landstings engagemang. Allmänintresset får bedömas med utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt, skäligt osv, att regionfullmäktige befattar sig med angelägenheten. Att en fråga är av stort intresse för många av länets invånare medför inte att frågan också är av allmänt intresse ur ett landstings- och kommunalrättsligt perspektiv. För att så ska vara fallet måste frågan också täckas av landstingets kompetens (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom med mål nr 2643-06).

I målet har framkommit att Regeringen uttalat att det inte längre kommer att ingå i indelningskommitténs uppdrag att föreslå en ändrad länsindelning. Vidare har Region Norrbotten tidigare lämnat yttrande i frågan om ändrad länsindelning genom den tidigare landstingsstyrelsen.

Av indelningslagen framgår att det ankommer på Regeringen att besluta om ändring i rikets indelning i landsting. Av indelningslagen framgår uttryckligen att särskild hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter när det gäller ändringar i kommunindelningen. Motsvarande bestämmelse i indelningslagen saknas när det gäller ändringar i landstingsindelningen. Region Norrbotten har således inte någon egen beslutanderätt avseende frågan om indelning i landsting.

Förvaltningsrätten finner vid en samlad bedömning att folkinitiativet såsom det utformats framförallt rör en statlig angelägenhet och saknar en klar avgränsning gentemot Regeringens beslutanderätt i frågan. Folkinitiativet är därför inte en sådan fråga som Region Norrbotten får besluta om. Därmed är inte heller de formella förutsättningarna för att ta upp frågan om folkomröstning uppfyllda. Det var då inte olagligt för fullmäktige att med enkel majoritet avslå folkinitiativets begäran om folkomröstning. Sammantaget kan det inte anses att de klagande skulle ha visat att regionfullmäktiges beslut att avslå folkinitiativets begäran om folkomröstning skulle ha varit olagligt eller tillkommit på otillbörligt sätt. Överklagandet ska därför avslås.

5.8 Överväganden och förslag

De regler som gäller vid ändringar av kommunindelningen respektive landstingsindelningen överensstämmer i stora delar. Det finns dock vissa skillnader. När regeringen ska pröva frågan om en änd-

ring av en eller flera kommuners indelning ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som berörs av ändringen. Skulle en av dessa kommuner motsätta sig en ändring kan beslut om en ändring bara fattas om det finns synnerliga skäl. Det anges också i indelningslagen att när det gäller ändring av kommunindelningen ska särskild hänsyn tas till befolkningens önskemål och synpunkter. När det finns skäl till det ska en särskild undersökning göras om vilken inställning befolkningen har. En sådan undersökning kan göras genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande.

När det gäller frågor om ändring av landstingsindelningar finns det inte några bestämmelser om att särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter hos berörda landsting. Inte heller att hänsyn ska tas till berörda kommuners synpunkter. Däremot ska i den utredning som föregår beslutet samråd genomföras med de landsting som har intresse av frågan. Det finns inte heller någon bestämmelse om att särskild hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter när det gäller landstingsindelningen, eller någon motsvarighet till regeln om att det ska göras en särskild undersökning om befolkningens inställning till en indelningsändring.

Det är i huvudsak två skäl som har angetts för dessa skillnader. För det första såg lagstiftaren framför sig att ändringar av landstingsgränser i regel är ändringar av mindre omfattning som knappast påverkar andra landsting än de som är direkt berörda av ändringen. Oftast sker de som följdändringar till ändringar i den kommunala indelningen. Eftersom särskild hänsyn ska tas till befolkningens synpunkter i den processen behövdes det enligt förarbetena inte någon uttrycklig bestämmelse om detta när det gäller landstingsindelningen.

För det andra hänvisas det till att landstingsindelningen är knuten till länsindelningen och därmed också till den statliga administrationen. Det finns med andra ord inte bara ett kommun- och landstingsperspektiv, utan också ett statligt perspektiv i frågan om ändring av landstingsindelningen.

Olika sorters ändringar

Det finns ett antal olika typer av indelningsförändringar som bestämmelserna i indelningslagen ska kunna hantera. Det kan t.ex. handla om att:

- En kommun delas så att en eller flera delar av den tidigare kommunen bildar en eller flera nya kommuner. Detta är den vanligaste indelningsförändringen bland kommuner sedan kommunreformen avslutades 1974.
- Två eller flera kommuner läggs samman och bildar en större kommun – något som dock inte skett sedan kommunreformen avslutades, även om det diskuterats vid några tillfällen.
- Två eller flera landsting läggs samman och bildar ett större län – t.ex. vid bildandet av Skåne och Västra Götalands län i slutet av 1990-talet (vid dessa sammanläggningar ingick även s.k. landstingsfria kommuner med ansvar för hälso- och sjukvård).
- Ett landsting delas genom att en eller flera kommuner ”byter” län och därmed ingår i ett nytt landsting. Så skedde i samband att Västra Götalands län bildades genom att Habo och Mullsjö kommuner övergick till Jönköpings län, och i samband med att Heby kommun bytte län från Västmanlands till Uppsala län.
- En mer omfattande förändring av kommun- och landstingsindelningen genomförs som berör hela landet.

Det finns, enligt vår mening, skäl att ytterligare harmonisera regleringen av kommunindelingsändringar och ändringar i landstingsindelningen. En förändring av landstingsgränser kan vara en följdändring av en ändring i kommunindelningen, men det är långt ifrån det enda scenariot. Bildandet av Västra Götalands och Skåne län och landsting i slutet av 1990-talet är exempel på när flera landsting har lagts samman, vilket innebar att också den statliga förvaltningen förändrades.

Kammarkollegiet har behandlat ett flertal ansökningar om sammanslagningar av två eller flera landsting under det senaste decenniet. Till detta ska läggas att ett flertal utredningar har föreslagit en kraftig reduktion av antalet län och landsting. Vid överväganden om ändringar i lagen är det därför av stor vikt att lagstiftningen kan hantera även dessa typer av ändringar. Vi ser det därför som natur-

ligt att reglerna för kommunindelningsändringar och ändringar av landstingsindelningen harmoniseras.

Det finns däremot skäl för att bestämmelserna när det gäller landstingen inte ska vara identiska med de regler som gäller för kommuner. Det finns en direkt koppling mellan landstings- och länsindelning som innebär att varje län omfattar ett landsting. Som Utredningen om indelningsändringar konstaterade så blir en konsekvens av regleringar beträffande landstingsindelningen att dessa aktualiseras även vid sådana ändringar som sker till följd av ändring i länsindelningen. Läns- och därmed landstingsindelningen har således en tydlig koppling till statliga verksamheter och statlig administrativ förvaltning. Denna koppling har dock försvagats under de senaste decennierna. Länsgränserna är administrativa gränser tänkta att avgränsa den statliga verksamheten regionalt. Som nämnts har det skett omfattande förändringar av statliga myndigheters regionala indelning (se kapitel 3 om statsförvaltningen). Länsbaserade sektorsmyndigheter har ersatts av nationella en-myndigheter vilka har olika regionala indelningar som inte överensstämmer med länsindelningen.

Länsstyrelserna är i dag de enda statliga myndigheter vars indelning följer länsindelningen. Det kan ändock finnas skäl för förändringar av länsstyrelsernas indelning som kan väga lika tungt som berörda landstings och kommuners intressen. Detta samband gäller landstingsindelningen och inte den kommunala indelningen. Det är ett viktigt skäl till att bestämmelserna när det gäller landstingen inte ska vara identiska med de regler som gäller för kommuner enligt vår uppfattning.

5.8.1 Landstingens synpunkter vid indelningsändringar

Förslag: Vid prövning av frågan om ändring i landstingsindelningen ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting som närmast berörs av ändringen.

Det ska krävas särskilda skäl för att besluta om en ändring i landstingsindelningen mot ett berört landstings vilja.

Såväl Kommundemokratiutredningen som Utredningen om indelningsändringar menade att den principiella likställigheten mellan kommuner och landsting gör att motsvarande bestämmelser om

hänsyn till kommuners synpunkter vid en indelningsförändring också bör införas för landstingens del. Vi delar denna bedömning.

Vår uppfattning är att inställningen från berörda landsting ska tillmätas stor vikt vid den sammantagna bedömningen. Det finns skäl att införa en bestämmelse i indelningslagen som föreskriver att särskild hänsyn ska tas till önskemål och synpunkter från närmast berörda landsting. Detta gäller särskilt när det är fråga om indelningsändringar som bara berör ett fåtal landsting.

Erfarenheterna av de senaste årens indelningsförändringar visar att det bland såväl landsting som kommuner finns olika uppfattningar dels om en ändring över huvud taget ska ske, dels om hur en eventuell ny indelning bör utformas. En del av dessa olika uppfattningar handlar om hur man prioriterar mellan olika perspektiv och behov (t.ex. arbetsmarknad och tillväxt, hälso- och sjukvård, ekonomisk bärkraft samt formerna för politisk organisation).

Mer omfattande förändringar av landstingsindelningen innebär att många, kanske samtliga landsting berörs. Det är därmed troligt att det kan vara svårt att få till stånd en indelning som tillgodoser varje enskilt landstings respektive kommuns förstahandsval. Det är naturligtvis angeläget att en indelningsförändring har en så bred acceptans som möjligt i berörda län och kommuner. Samtidigt är det omöjligt att tillgodose samtliga aktörers olika intressen. En ny administrativ indelning blir med nödvändighet en avvägning utifrån en helhetsbedömning där vissa synpunkter och perspektiv kommer att behöva tillmätas större vikt än andra. I det läget är det svårt att se att man kan ge ett enskilt landsting och än mindre en enskild kommun möjlighet att blockera genomförandet av en för hela landet väl avvägd och nödvändig reform. Att en ändrad indelning ger bestående förbättringar för det stora flertalet landsting och kommuner inom flertalet relevanta perspektiv utesluter inte att något eller några landsting respektive kommuner kommer att motsätta sig förändringen utifrån i och för sig relevanta intressen.

Mot den bakgrunden bör det inte införas någon bestämmelse om att det ska krävas synnerliga skäl för att genomföra en indelningsförändring mot ett enskilt landstings vilja. En sådan bestämmelse skulle, även om den inte innebär ett veto, medföra alltför stora möjligheter att blockera en lösning som tillgodoser det stora flertalets behov.

Det gäller särskilt om det tas ett nationellt helhetsgrepp på den regionala indelningen som dessutom inkluderar länsindelningen. Här kan olika landstings intressen kollidera både med varandra och med statens intressen. I sådana situationer skulle krav på synnerliga skäl kunna innebära att enstaka landsting ges möjlighet att förhindra en väl avvägd helhetslösning som har ett brett stöd.

Samma frågeställning kan dock uppstå även när det gäller mindre indelningsändringar, som till exempel en kommun som vill lämna ett landsting för att ingå i ett annat. Det är i dessa fall inte självklart att landstingets intresse ska väga tyngre än den berörda kommunens, utan detta måste vara en bedömning i varje enskilt fall.

Vår uppfattning är att det i stället för synnerliga skäl ska krävas särskilda skäl för att besluta om en indelningsändring mot ett berört landstings vilja. Sådana särskilda skäl skulle kunna anses föreligga till exempel om det rör en "mindre" förändring där en kommun på goda grunder vill "byta län". Det skulle också kunna handla om att det finns starka skäl för en förändring av statens regionala myndighetsindelning eller att det finns anledning att genomföra en mer omfattande indelningsförändring där många landsting är berörda. I sådana situationer går det inte alltid att skapa konsensus om hur indelningen ska se ut och där bör intresset av en fungerande helhetslösning ges företräde framför enskilda landstings uppfattning.

Vilka landsting kan anses vara berörda?

Vår uppfattning är att de landsting vars indelning påverkas direkt ska anses berörda – oavsett om man föreslås ingå i ett större landsting eller om en eller flera kommuner vill lämna eller ingå i landstinget. Vid en heltäckande indelningsändring bör samtliga landstings synpunkter beaktas.

Även andra landsting än de vars indelning förändras bör ges möjlighet att framföra sina synpunkter. En ändring skulle till exempel kunna bryta upp eller försvåra befintliga regionala samarbeten. Här får göras en bedömning från fall till fall men utan att det krävs särskilda skäl för att förändra indelningen mot sådana landstings viljor.

5.8.2 Kommunernas synpunkter vid indelningsändringar

Förslag: Vid prövning av frågan om ändring i landstingsindelningen ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen.

Bedömning: Det bör inte krävas särskilda skäl för att besluta om en ändring i landstingsindelningen mot en berörd kommuns vilja.

Kommunerna har ett nära samarbete med landstingen till exempel när det gäller hälso- och sjukvård, regional utveckling, kollektivtrafik och kultur och har ett starkt intresse av hur landstinget fungerar. Det är därför rimligt att särskild hänsyn tas även till berörda kommuners synpunkter. Det bör dock inte krävas särskilda skäl för att frångå sådana synpunkter, utan dessa bör bedömas från fall till fall.

Det är ofrånkomligt att enstaka kommuner kan hamna i ett större landstings geografiska periferi. Det är också ofrånkomligt att färre landsting innebär färre residensstäder. Sådana och andra nackdelar för en enskild kommun bör inte läggas till grund för att enskilda kommuner ska kunna förhindra en i övrigt väl motiverad förändring.

När det däremot handlar om önskemål från en kommun som är belägen vid ett nytt större landstings gräns om att få ”byta landsting” kan det finnas anledning att tillmäta kommunens önskemål stor vikt. Kommunen lär i detta läge genom ansökan eller på annat sätt uttrycka sin vilja. I denna situation blir även de berörda (de avlämnande respektive mottagande) landstingens uppfattningar relevanta. Ett problem i sammanhanget kan dock vara att dessa nya, föreslagna landsting bara existerar i förslagsform och ännu inte har några valda företrädare som kan uttrycka sin uppfattning. Bland annat detta förhållande talar för att inte särskilt reglera sådana situationer.

Vilka kommuner kan anses vara berörda?

Synpunkter från samtliga kommuner inom berörda län bör inhämtas och beaktas. Önskemål från gränskommuner som vill byta län bör dock tillmätas större tyngd och prövas särskilt i samband med beredningen av förslaget av indelningsförändringen.

5.8.3 Befolkningens synpunkter vid indelningsändringar

Förslag: Befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas vid ändringar i landstingsindelningen.

Berörda landsting ska, om det inte är uppenbart obehövt, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad landstingsindelning inhämta synpunkter från sina medlemmar.

Enligt indelningslagens regler om ändring i kommunindelningen ska, förutom till berörda kommuners synpunkter, särskild hänsyn även tas till befolkningens önskemål och synpunkter. Riksdagen har alltså ansett att just när det gäller indelningsfrågor kan det finnas skäl att särskilt inhämta befolkningens synpunkter. Såväl Kommundemokratikommittén som Utredningen om indelningsändringar ansåg att motsvarande bestämmelser skulle införas även när det gäller ändringar i landstingsindelningen. Utredningen om indelningsändringar föreslog dock att det i stället för *ska* skulle formuleras som att det *bör* tas sådan särskild hänsyn till befolkningens önskemål och synpunkter. Det kan nämligen enligt utredningen finnas skäl att inte närmare utreda och beakta befolkningens inställning till en större ändring i landstingsindelningen när ändringen är betingad av statens önskemål att åstadkomma en mer ändamålsenlig indelning.

Vår uppfattning är att indelningslagens särskiljande av kommunerna genom sina folkvalda representanter respektive befolkningen kan problematiseras. Fullmäktigeförsamlingarna är valda av och ansvariga inför medborgarna i kommunen eller länet. Enligt den representativa demokratis principer företräder fullmäktige befolkningen och har ansvaret för att tolka den samlade folkviljan i kommunen eller länet. Det innebär att de politiska partierna och deras förtroendevalda förutsätts ha en kontinuerlig dialog med kommunens invånare. Fullmäktige förutsätts sedan kunna göra de ofta svåra och komplicerade avvägningar mellan olika intressen som kommer till uttryck. Det gäller inte minst en komplex fråga som en indelningsförändring. De frågor som en fullmäktigeförsamling måste väga samman och ta ställning till är dessutom svåra att täcka i en frågeformulering i till exempel en folkomröstning eller opinionsundersökning.

Vi delar dock Kommundemokratikommitténs uppfattning att det på grund av indelningsfrågornas karaktär är rimligt att besluten föregås av information och diskussion samt att de är väl förankrade. Kommittén hänvisade bland annat till indelningsbeslutens långsiktiga karaktär och att såväl kommande generationer som politiska majoriteter binds upp av besluten. Konstitutionsutskottet framhöll även att förändringar i landstingsindelningen påverkar den regionala demokratin och den regionala representationen. Det kan få stor betydelse för enskilda personer vilket landsting de tillhör, enligt utskottet. Det handlar om hur man som medborgare ska representeras och möjligheterna till politisk delaktighet.

Av dessa skäl finns det anledning att särskilt reglera att hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter. Befolkningens inställning måste dock vägas mot andra intressen och faktorer, bland annat berörda kommuners och landstings inställning, näringsgeografiska och ekonomiska förhållanden samt statens behov av att göra förändringar i sin administrativa indelning. Eftersom dessa intressen och faktorer varierar från fall till fall är det inte möjligt att närmare ange hur en sådan avvägning bör göras. Befolkningens synpunkter kommer sannolikt att tillmätas olika tyngd beroende på vilken typ av indelningsändring det är fråga om, hur tydligt folkopinionen kommit till uttryck och andra omständigheter.

Det förefaller rimligt att befolkningens uppfattning har mer avgörande betydelse exempelvis när en kommun överväger ett länsbyte. I detta sammanhang är det färre variabler som har betydelse vilket gör att de förtroendevalda kan få mer tydlig vägledning av medborgarnas synpunkter. Besluten bygger dock på olika avvägningar som kräver en helhetsbedömning som i grunden vilar på politiska ställningstaganden och värderingar. Vi föreslår därför att regleringen när det gäller ändringar i landstingsindelningen bör utformas på så sätt att befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas, inte att särskild hänsyn ska tas till dessa synpunkter.

Vem ska inhämta synpunkterna?

Om befolkningens synpunkter ska kunna beaktas måste de på något sätt hämtas in. När det gäller kommunindelningsändringar är det länsstyrelsen som, när det finns skäl till det, ska göra en särskild

undersökning om befolkningens inställning. Undersökningen kan enligt bestämmelsen ske genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande. Det vanligaste i praktiken har dock varit att kommunerna har genomfört folkomröstningar, varefter det inte har ansetts finnas skäl för en särskild undersökning. I de fall länsstyrelserna har genomfört undersökningar har det rört sig om opinionsundersökningar.

Vi anser att inhämtandet av befolkningens synpunkter bör ske som ett led i den regionala representativa demokratins beredningsprocess och inte som en särskild undersökning utförd av en myndighet. På detta sätt kan befolkningens synpunkter vägas in som en del av ett allsidigt beslutsunderlag såväl när fullmäktige ska ta ställning i frågan, som när regeringen ska fatta beslut om en eventuell ändring. Vårt förslag är därför att berörda landsting, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad landstingsindelning, ska som huvudregel inhämta synpunkter från sina medlemmar. Ansvaret för detta genomförs ligger hos landstingsfullmäktige.

Hur och när ska synpunkter inhämtas?

I vårt uppdrag ingår att analysera för- och nackdelar med att reglera hur och när befolkningens önskemål och synpunkter ska inhämtas. Om det inte regleras på vilket sätt synpunkterna ska inhämtas är det troligt att processerna kan komma att se olika ut i olika län. När det gäller ändringar i form av en landsomfattande reform, eller då flera landsting är berörda, finns det ett värde i en ordnad och samordnad process. Det kan annars bli svårt att värdera och analysera resultaten. Det finns en risk att uppfattningar blir svåra att tolka och att resultaten i vissa län får orimlig tyngd i förhållande till andra, där man har haft andra processer. Av dessa skäl kan det vara en fördel att reglera när och hur synpunkterna ska inhämtas.

Att reglera hur processen ska se ut innebär dock även nackdelar. Det finns starka skäl för att kunna inhämta befolkningens önskemål och synpunkter i olika delar av landet på olika sätt. Det kan vara stor skillnad mellan vilka frågor som är viktiga beroende på till exempel länets läge och storlek. Det kan också finnas frågor som bara är aktuella rent lokalt och som bör diskuteras i särskilda former.

Det är också troligt att olika processer lämpar sig för olika sorters indelningsändringar. Det krävs sannolikt olika metoder för inhämtande av befolkningens synpunkter beroende på om det är fråga om en kommun som vill byta län eller en nationell reform. Ett ytterligare skäl för att inte reglera när och hur en sådan process ska se ut är att det skulle kunna leda till överklaganden kring själva processen även om det egentligen handlar om ett missnöje med sakfrågan.

Det viktigaste enligt vår mening är att få en allsidig belysning med synpunkter som kan ligga till grund för ett gediget beslutsunderlag. Vår sammantagna bedömning är att, utöver att inhämtandet ska ske som ett led i landstingens beredning av ett yttrande eller en ansökan, bör det inte ytterligare regleras hur och när synpunkterna ska hämtas in.

Vilket underlag bör hämtas in?

För att beslutsfattarna ska ha en möjlighet att beakta och värdera befolkningens synpunkter är det viktigt att dessa inte bara består av ett ja eller nej till en tänkt förändring. Synpunkterna bör bygga på information om såväl motiven till förslaget som konsekvenserna av att det genomförs eller inte genomförs. De inhämtade synpunkterna bör vara av den karaktären och omfattningen att de kan utgöra en del av ett allsidigt underlag för fullmäktiges beslut och i slutändan även regeringens beslut. Det kan variera vilka frågor som är mest väsentliga att få belysta, även om det handlar om en reform som berör hela landet. Dokumentationen av befolkningens synpunkter bör innehålla människors uppfattning kring förslagets olika delar och dess konsekvenser för till exempel hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Även sådana uppgifter som hur viktig denna fråga är för medborgarna är av intresse.

För att en sådan process ska vara möjlig att genomföra krävs det att landstingen får tillräckligt lång remisstid inför ett yttrande. De tre månader som är normal remisstid är i detta fall inte tillräckligt.

Olika metoder för inhämtande av synpunkter

Befolkningens synpunkter kan som tidigare nämnts hämtas in på olika sätt. Ett alternativ är folkomröstningar, andra är medborgardialoger eller opinionsundersökningar. Det är också möjligt att kombinera olika metoder.

Under senare år har begreppet medborgardialog blivit den vanligaste benämningen på de olika former som kommuner och landsting använder för att bjuda in individer, intresseorganisationer eller andra aktörer att framföra synpunkter i en viss fråga. Begrepps-användningen i såväl forskning som i offentliga dokument är inte konsekvent utan medborgardialog används vanligen som en samlings-term för olika metoder för att inhämta synpunkter från allmänheten. Vad gäller de valda formerna för dialog finns det en stor variation. De sker bland annat i form av öppna möten, dialogmöten, möten med specifik målgrupp, sociala medier, e-förslag, e-panel, diskussionsforum på nätet samt medborgarstämmor eller byamöten. De mest populära metoderna är de som innebär fysiska möten, antingen öppna möten dit alla som vill bjuds in att delta eller möten som riktar sig till specifika målgrupper⁵.

Medborgardialoger bör enligt 2014 års demokratiutredning i första hand vara en metod för beslutsfattare att lyssna in och fånga upp intressen och åsikter i samhället för att på så vis få ett bättre beslutsunderlag. Genom en medborgardialog kan enskilda få möjligheter att framföra synpunkter och påverka beslut, men det måste vara tydligt att besluten i sig fattas av de folkvalda. Det är vidare enligt utredningen viktigt att det demokratiska deltagandet är meningsfullt och att deltagarna genom att framföra sina synpunkter kan göra avtryck i den politiska beslutsprocessen. Deltagandet får inte heller bli en aktivitet som enbart engagerar ett fåtal individer med specifika särintressen. Ett brett och representativt deltagande är avgörande för att medborgardialogerna ska vara relevanta.

Ett strategiskt betydelsefullt beslut som att ta initiativ eller ställning till ett förslag om indelningsförändring behöver beredas genom en förankrande dialog med länets befolkning. En sådan kan ske genom olika typer av medborgardialoger. Det är viktigt att det finns ett genomarbetat underlag som beskriver motiv för och kon-

⁵ Låt fler forma framtiden, s. 394.

sekvenser av en indelningsförändring vid genomförandet av sådana dialoger. Sådana kan även kombineras med olika typer av enkäter eller opinionsundersökningar. I en opinionsundersökning är det möjligt att få relativt nyanserade svar på olika aspekter av förslaget. Det går även att ställa frågor om vilken kunskap och intresse för ämnet den som svarar har. Fördelen med en dialog är dock att den som deltar kan få en omedelbar reaktion på de egna inläggen och möjlighet att ställa frågor.

En dialog bör vidare genomföras vid tillfällen som ger befolkningen i olika delar av länet en rimlig chans att delta – vilket bör innebära åtminstone ett dialogmöte i varje kommun. Sådana möten kan även med fördel kompletteras med interaktiva dialoger. Det är viktigt att medlemmarna informeras genom användandet av olika sorters kanaler, till exempel lokalpress och sociala medier. Deltagandet bör också vara tillgängligt. De synpunkter som framkommer under dialogen bör dokumenteras och bifogas landstingets formella ansökan om, eller yttrande över, förslaget till indelningsförändring.

På detta sätt kan man se till att förslag om indelningsändringar är kända av medborgarna, att de har haft möjlighet att framföra sina åsikter och att de förtroendevalda har kunnat värdera detta tillsammans med övrigt underlag när de tar ställning till förslaget.

Samtidigt utgör de synpunkter som inhämtats en del av det samlade beslutsunderlaget inför den helhetsbedömning som sker nationellt, i de fall det är fråga om en landsomfattande förändring.

Folkomröstningar

En annan metod för inhämtande av befolkningens synpunkter är folkomröstningar. Vi har tidigare kommit fram till att inhämtandet av befolkningens synpunkter bör vara ett led i landstingens beredning av ärendet. Folkomröstningar kan vara ett sådant led i beredningen, som det också uttrycks i kommunallagen. De uppfattas dock ofta som en alternativ beslutsprocess.

Grundlagsutredningen diskuterade i betänkandet En reformerad grundlag (SOU 2008:125) folkomröstningarnas roll inom den repre-

sentativa demokratin⁶. De förde bland annat följande resonemang. I regeringsformens inledningsparagraf slås fast att den svenska folkstyrelsen förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelse. Den representativa demokratin ger alla medborgare möjlighet att påverka politikens utformning samt utkräva ansvar. Dessutom skapar den förutsättningar för en långsiktig och sammanhängande politik där besluten kan utformas utifrån en helhetssyn.

Detta hindrar dock inte att det inom ramen för den representativa demokratin bör finnas utrymme för medborgarna att mer direkt ta ställning i vissa frågor och folkomröstningar kan enligt utredningens mening på många sätt bidra till att stärka demokratin. De helhetslösningar som väljarna tar ställning till vid val och som diskuteras under valrörelserna innebär många gånger att opinioner i flera viktiga sakfrågor inte alltid blir tillräckligt genomlysta och beaktade. Under en mandatperiod inträffar dessutom alltid oförutsedda händelser. Folkomröstningar kan vidare ge en särskild legitimitet och tyngd åt vissa politiska beslut. Detta kan vara värdefullt i frågor av stor vikt och långsiktig betydelse. Dessutom kan folkomröstningar förväntas öka medborgarnas intresse och engagemang för politik, liksom känslan av delaktighet. Folkomröstningar har även en folkbildande effekt. Slutligen har folkomröstningar en viktig funktion att fylla i frågor där partierna internt är splittrade eller där partimotsättningarna inte följer traditionella skiljelinjer i politiken.

Även om möjligheterna att hålla folkomröstningar således är ett värdefullt komplement till den representativa demokratin kan folkomröstningar enligt Grundlagsutredningen aldrig bli annat än undantagsföreteelser sett i relation till denna. De representanter som väljs att i folkets ställe fatta beslut ska stå till svars för dessa beslut vid nästa val. Detta ansvarsutkrävande är en fundamental del av den demokratiska processen i ett representativt system. En av nackdelarna med folkomröstningar är enligt Grundlagsutredningen att en folkomröstning ofta är en relativt onyanserad metod för beslutsfattande, där valet i regel står mellan ett ja- och ett nejalternativ. En annan risk med folkomröstningar är att helhetsperspektivet kan gå förlorat om en fråga rycks ut ur ett större sammanhang. Det beslut som en folkomröstning leder fram till i en enskild sakfråga kanske

⁶ s. 231 ff.

inte är anpassat till politikens övriga inriktning och till vad den ekonomiska situationen medger. Detta innebär inte minst att det kan uppstå svårigheter för de förtroendevalda att långsiktigt planera och ta ansvar för den förda politiken.

Grundlagsutredningen gjorde bedömningen att det inte borde göras några ändringar av reglerna om rådgivande nationella folkomröstningar. Regeringen anslöt sig till denna bedömning.

Utredningen diskuterade även om det bör införas en möjlighet till folkinitiativ på nationell nivå och konstaterade att det i dag finns en sådan möjlighet endast på kommunal nivå. Det är också enligt utredningens mening i lokala frågor som ligger nära medborgarna som möjligheten till folkinitiativ är av störst värde. Det finns enligt utredningen inte tillräckliga skäl för att införa en möjlighet till folkinitiativ på nationell nivå. Däremot föreslog utredningen en förstärkning av folkinitiativet i kommunallagen, vilket också genomfördes (se avsnitt 1.5).

Vi delar Grundlagsutredningens syn på den representativa demokratis roll när det gäller exempelvis ansvarsutkrävande, helhetsperspektiv och hänsyn till den ekonomiska situationen. Beträffande mer omfattande ändringar av landstingsindelningen anser vi att folkomröstningar är ett trubbigt instrument för inhämtande av befolkningens synpunkter. Dels finns en generell svårighet att tolka vad ett ja eller nej egentligen betyder, dels kräver en helhetslösning ett hänsynstagande till en mängd olika intressen och perspektiv. Samtidigt skapar folkomröstningar förväntningar om att väga tyngre än andra synpunkter.

Det är viktigt att notera att det som ska bedömas enligt indelninglagen är om en indelningsändring ger en bestående fördel, där avvägningar ska göras exempelvis kring näringsgeografiska och ekonomiska förhållanden. Detta gäller särskilt om det är fråga om mer omfattande förändringar av landstingsindelningen där det med nödvändighet blir fråga om en avvägning utifrån en helhetsbedömning och i än högre grad om man dessutom inkluderar statliga myndigheters regionala indelning.

Vår bedömning är därför att folkomröstningar inte är en lämplig metod för att inhämta befolkningens önskemål och synpunkter när det gäller omfattande ändringar i landstingsindelningen. När det gäller mindre förändringar i indelningen, som att en kommun vill byta län, framstår det som ett mer naturligt alternativ att hålla folk-

omröstningar. Detta har också skett i Habo, Mullsjö, Heby och Trosa kommuner. Möjlighet för fullmäktige att besluta om en sådan folkomröstning finns i dagens bestämmelser i kommunallagen.

I denna finns också bestämmelserna om folkinitiativ som gör det möjligt för 10 procent av befolkningen och en tredjedel av fullmäktige att få till stånd en folkomröstning. Det kan dock vara lämpligt att komplettera en sådan folkomröstning med mer komplexa frågeställningar i till exempel en opinionsundersökning.

Uppenbart obehövligt

Det finns situationer när något särskilt inhämtande av befolkningens önskemål och synpunkter inte är nödvändigt. Det gäller till exempel mindre omfattande gränsjusteringar eller om befolkningens synpunkter redan har inhämtats. I de flesta fall av något mer omfattande ändringar i indelningen finns det dock enligt vår mening skäl att inhämta befolkningens synpunkter på förslaget. Det bör därför anges i indelningslagen att befolkningens synpunkter ska inhämtas om det inte är uppenbart obehövligt.

5.8.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2020.

Enligt indelningslagen träder en indelningsändring i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum om ändringen är av sådan omfattning att ett landsting enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla landstingsfullmäktige.

Ett beslut om en sådan indelningsändring ska meddelas senast ett år innan ändringen ska träda i kraft. Vår bedömning är att nu föreslagna ändringar ska träda i kraft i god tid före valet 2022. En lämplig tidpunkt för ikraftträdande är den första januari 2020. Detta innebär att de nya bestämmelserna tillämpas först vid en eventuell mer omfattande ändring i landstingsindelningen som ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Det finns inget behov av några övergångsbestämmelser.

6 Landstingens samverkansmönster

Vi har i uppdrag att översiktligt kartlägga landstingens nuvarande samverkan inom olika verksamhetsområden, redogöra för hur landstingen ser på den framtida utvecklingen av samverkan, och föreslå hur staten på en översiktlig nivå skulle kunna följa utvecklingen av landstingens samverkan.

6.1 Kartläggning av befintlig samverkan

Landstingen samverkar med varandra i en mängd mer eller mindre formaliserade strukturer. Sjukvårdsregionerna och arbetet inom programområdena för strukturfonderna är författningsreglerade samarbeten på länsöverskridande regional nivå. Utöver dessa samverkansformer sker samverkan mellan landstingen i form av bland annat kommunalförbund, aktiebolag, ekonomiska föreningar, samverkansavtal och informella samarbeten inom olika projekt och nätverk.

Vi har ställt ett antal frågor till samtliga landsting och i förekommande fall kommunala samverkansorgan (regionförbund). Frågorna har gällt befintlig samverkan inom olika verksamhetsområden och hur landstingen bedömer att utvecklingen kommer att se ut i framtiden när det gäller samverkan landstigen emellan. Följande redogörelse bygger på de enkätsvar vi fått, och är inte en fullständig beskrivning av all befintlig samverkan.

6.1.1 Hälsa- och sjukvård

Flera utredningar har under senare tid berört samverkan inom hälso- och sjukvårdsområdet. Det gäller bland annat frågor om högspecialiserad vård och modeller för kunskapsstyrning.

Enligt 6 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) får regeringen meddela föreskrifter om att landet ska delas in i regioner för den hälso- och sjukvård som berör flera landsting. I 7 kap. 8 § samma lag anges att landstingen ska samverka i frågor som rör sådan hälso- och sjukvård. Regeringen har föreskrivit om regioner för hälso- och sjukvård i 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80), där landet har delats in i sex sjukvårdsregioner: Stockholmsregionen, Linköpingsregionen, Lund/Malmöregionen, Göteborgsregionen, Uppsala/Örebroregionen och Umeåregionen. Sjukvårdsregionerna själva använder andra benämningar än de som anges i förordningen (se nedan).

I varje sjukvårdsregion finns en samverkansnämnd vars uppgift bland annat är att inom sjukvårdsregionen samordna den högspecialiserade vården. Sjukvårdsregionerna är administrativa enheter vars syfte är att möjliggöra samverkan kring regionsjukvård och övergripande kunskapsstyrningsfrågor mellan de landsting som ingår i respektive sjukvårdsregion. Samverkansnämnderna består av företrädare från aktuella sjukvårdshuvudmän, vilka fattar rådgivande beslut. Besluten fastställs därefter formellt i vart och ett av de ingående landstingen. Samverkansnämnderna som från början var en relativt homogen funktion, ser i dag mer olika ut vad gäller utformning och ansvar.

I Norra och Sydöstra sjukvårdsregionen har exempelvis de ingående landstingen valt att utveckla samverkansnämnden och skapat en plattform med ett tydligare beslutsmandat. I Norra regionen har samverkansnämnden omvandlats till Norrlandstingens regionförbund som är ett kommunalförbund med de ingående landstingen som medlemmar. Regionförbundet sluter avtal bland annat om riks- och regionsjukvård. I Sydöstra regionen har en regionsjukvårdsnämnd inrättats med placering i Östergötlands läns landstings linjeorganisation med representation från de ingående landstingen.

Särskilda avtal reglerar ansvar och uppgifter för samverkans- och regionsjukvårdsnämnder samt regionförbund.

Landsting i samverkan, en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård

Under 2016 fattade landstingen beslut om att gemensamt och långsiktigt delta i, stödja och finansiera en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning. Det gemensamma beslutet ledde till att landsting i samverkan under våren 2017 presenterade Etableringen av en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning – hälso- och sjukvård, Med sikte mot ett gemensamt nationellt system. I maj 2017 beslutade SKL:s styrelse att ställa sig bakom förslaget och att rekommendera landsting och sjukvårdsregioner att etablera en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning i enlighet med detta. En del av den nya kunskapsmodellen handlar om att landsting och sjukvårdsregioner, med stöd av SKL, ska etablera en gemensam organisations- och styrmodell för en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning. Det innefattar bl.a. att nationella programområden inrättas, med experter inom sjukdomsspecifika eller organisatoriska fält, samt att nationella samverkansgrupper tillsätts, liksom en strategisk styrgrupp för kunskapsstyrning (SKS). Strukturen bygger på en representativ modell, med representanter för landsting och regioner, med stark förankring på hemmaplan, som i samverkan utgör de olika grupperingarna och genomför arbete på samtliga nivåer i systemet (prop. 2017/18:40 s. 22 f).

Kunskapsstödsutredningen

I juni 2017 lämnade Utredningen om ökad följsamhet till nationella kunskapsstöd i hälso- och sjukvården sitt betänkande Kunskapsbaserad och jämlik vård – Förutsättningar för en lärande hälso- och sjukvård (SOU 2017:48). Utredningens bedömning är att den statliga styrningen behöver utvecklas för att bättre stödja en kunskapsbaserad och jämlik vård. Staten bör bli mer övergripande i styrningen samt stärka uppföljning och utkräva ansvar av landsting och kommuner. Staten bör stödja en ökad nationell samverkan mellan landstingen och främja förutsättningar för professionernas deltagande på alla nivåer och ett ökat patientinflytande. Utredningen föreslår bland annat förtydliganden i hälso- och sjukvårdslagen om att landstingen ska vara skyldiga att samverka nationellt om kunskapsstyrning samt att landstingen och kommunerna som ingår i landstinget ska vara

skyldiga att samverka om kunskapsstyrning. Utredningen föreslår vidare att Socialstyrelsens instruktion ändras för att förtydliga Socialstyrelsens roll i kunskapsstödjande och kunskapsstyrande hänseende. Utredningen konstaterar att en mindre detaljerad statlig styrning ligger i linje med den inriktning som regeringen angett i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1). Regeringen framhåller i denna att den statliga styrningen ska utvecklas i en riktning som innebär att verksamhetsnära kunskap, erfarenhet och yrkesetik blir mer vägledande och att detaljstyrningen generellt bör minska till förmån för en mer strategisk styrning präglad av tillit och förtroende. Utredningens slutsats är att även om den nya landstingsgemensamma modellen för kunskapsstyrning i sig är ett stort och viktigt steg framåt, kommer en hel del arbete att krävas för att modellen och organisationen bakom ska bli den självklara aktören när det gäller landstingens arbete med kunskapsstyrning. Det handlar om hur huvudmännen arbetar med frågan och vilka resurser och mandat som ges de personer som ska vara involverade i arbetet, exempelvis representation från professioner och patientföreträdare, samt hur den kommunala hälso- och sjukvården behandlas. Det handlar också om samarbetet mellan staten och huvudmännen samt den övergripande statliga inriktningen för och uppföljningen av vården, samt effekterna av det nya arbetssättet. Utredningen har remitterats.

Högspecialiserad vård

I propositionen En ny beslutsprocess för den högspecialiserade vården (prop. 2017/18:40) föreslår regeringen att en ny beslutsprocess införs. Den ersätter den nationella samordningen av rikssjukvården och den nationella nivåstruktureringen av cancervården. Beslutsprocessen innebär att Socialstyrelsen beslutar vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård och på hur många enheter sådan vård ska bedrivas. Dagens Rikssjukvårdsnämnd bör enligt förslaget ersättas av ett nytt särskilt beslutsorgan, Nämnden för nationell högspecialiserad vård. Nämndens uppgift bör vara att, efter ansökningar från landstingen, besluta om tillstånd och villkor för att bedriva nationell högspecialiserad vård. Regeringen anser att nämnden, utöver ordföranden, bör bestå av sex ledamöter. De sex ledamöterna, samt ersättarna för dessa, bör utses av

regeringen och representera respektive sjukvårdsregion. Socialstyrelsens generaldirektör bör enligt förslaget vara ordförande i den nya nämnden.

När det gäller regional högspecialiserad vård anser regeringen att sjukvårdsregionerna själva bör besluta om koncentration av vård inom den egna sjukvårdsregionen och anför bland annat följande.

Regeringens bedömning innebär att ansvaret för att fatta beslut om vilken vård som ska koncentreras på regional nivå och om var den vården ska bedrivas ligger hos varje enskild sjukvårdsregion och dess landsting. För att det ska fungera måste landstingen utforma effektiva beslutsprocesser och sjukvårdsregionerna ha mandat att besluta om koncentration på regional nivå genom en regional beslutsfunktion. En sådan funktion saknas i flera regioner i dag [...]. De traditionella formerna för samarbete inom ramen för samverkansnämnden, där sjukvårdsregionen saknar beslutsmandat och där samtliga beslut därför behöver godkännas i respektive landsting, har visat sig vara ett hinder för en fungerande samordning och rationell resursanvändning inom sjukvårdsregionerna. Den uppföljning som bedrivs av Socialstyrelsen visar också på stora skillnader i samarbets- och beslutsförmåga mellan sjukvårdsregionerna. Regeringens bedömning är att sjukvårdsregionerna behöver få ett tydligare beslutsmandat i frågor som avser nivåstrukturering av vård på regional nivå. Det kan exempelvis ske genom att den traditionella samverkansnämnden ersätts med en gemensam nämnd eller ett kommunalförbund, till vilken landstingen i sjukvårdsregionen har överlåtit beslutanderätt [...]. Med regeringens förslag blir förväntan högre på sjukvårdsregionerna att förstärka sin beslutsförmåga att koncentrera vård inom den egna sjukvårdsregionen. Regeringen anser att det är viktigt att följa utvecklingen av hur koncentration av vård fortskrider på regional nivå.

Förslaget bereds för närvarande i riksdagen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Landstingens enkätsvar

Samverkan i hälso- och sjukvårdsfrågor sker enligt svaren från landstingen på olika nivåer och i olika former. På regional nivå är den viktigaste samverkan den som sker inom de sex sjukvårdsregionerna (se sammanställningar nedan). Det sker dock även samverkan på nationell nivå och i andra konstellationer. Här följer några exempel på sådan samverkan, utöver sjukvårdsregionerna, som landstingen har tagit upp i sina svar:

- Etableringen av en nationellt sammanhållen kunskapsstyrning.
- Nätverk via Sveriges kommuner och landsting. Bland annat nätverk för region/landstingsdirektörer, sjukvårdsdirektörer och ekonomidirektörer osv. Hanterar till exempel frågor om ordnat införande av nya dyra läkemedel och medicinsk utrustning.
- SKL Kommentus Inköpscentral som ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt en majoritet av Sveriges kommuner.
- Samtliga landsting samverkar genom kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg. Ändamålet är att för medlemmarnas räkning tillhandahålla ambulansflyg.
- Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HSF). En medlemsorganisation där samtliga landsting är medlemmar. Det svenska nätverket för Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS) etablerades 1996. Nätverket är en del av det internationella nätverket Health Promoting Hospitals and health services, HPH, initierat av WHO 1993.
- Samverkan kring e-hälsa inom ramen för Inera AB. Inera koordinerar landstingens gemensamma e-hälsoarbete och utvecklar digitala tjänster i samverkan med landsting och kommuner.

De landsting som har universitetssjukhus samarbetar, dels i form av olika nätverk, dels inom områden avseende rikssjukvård.

Skandionkliniken för avancerad strålbehandling drivs gemensamt som ett kommunalförbund av de sju landsting som har universitetssjukhus.

- Inom IT finns ett samarbete mellan landstingen i Södermanland, Västernorrland, Västerbotten, Örebro och Blekinge (kallat SUSSA) som handlar om gemensam upphandling av vårdinformationsstöd.
- Regionsamverkan Sydsverige har ett utskott och en arbetsgrupp inom Hälso- och sjukvård. Arbetet på området är pausat under 2017.

Norra sjukvårdsregionen

Norrlandstingens Regionförbund (NRF) bildades 2005 av de fyra nordligaste landstingen. Regionförbundet är ett kommunalförbund i norra sjukvårdsregionen som ska tillvarata och utveckla gemen-

samma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning och därmed sammanhängande verksamheter. Inom specifika områden finns även nätverk och mer informella samrådsfunktioner upprättade.

I regionförbundet har norrlandstingen ett gemensamt ansvar för beställning, planering och samordning av regionsjukvård, utbildning och forskning utifrån ett behovs- och befolkningsperspektiv. Förbundet beslutar om avtal för högspecialiserad vård och om regionens utvecklingsplan för cancervården. Samverkan inom regionen sker i de samverkansgrupper som inrättats inom förbundet.

Samverkan sker i hög grad inom läkemedelsområdet mellan de fyra norrlandstingens läkemedelsenheter och läkemedelskommittéer. Samverkan sker bl.a. inom upphandling av läkemedel och läkemedelsförsörjning, rådgivning, information och utbildning i läkemedelsfrågor samt styrning och stöd vid införande av nya läkemedel. Det finns ett tjugotal regionala chefsråd inom olika områden samt ytterligare ett antal expert- och arbetsgrupper. Det finns också ett chefsråd kring folkhälsa med en politisk referensgrupp med representation från alla fyra länen.

De fyra norrlandstingens har tillsammans med de närliggande universiteterna samverkat inom utbildning via ett gemensamt kompetensförsörjningsråd. Fortsättningsvis kommer denna samverkan att ske i det regionala FoUU-rådet som är en annan sedan länge etablerad form för samverkan i norr. De fyra norrlandstingens har sedan flera år etablerat en stark samverkan mellan de fyra huvudmännens FoUU-verksamheter tillsammans med relaterade universitet. Det för de fyra norrlandstingens gemensamma forskningsanslaget Visare Norr förutsätter samverkan mellan landstingen och regionerna. Det etablerade nätverket Forum Norr – för klinisk forskning underlättar för forskare och prövare att på ett säkert sätt få tillgång till sjukvårdens resurser i form av biobanksprov, journaluppgifter, kvalitetsregisterdata och patienter som vill medverka i studier. Målsättningen med Forum Norr är att producera konkurrenskraftig och användbar forskning av hög kvalitet genom att öka antalet patienter och forskningspersoner, samt att bidra till akademisering vid de fyra landsting där läkarutbildning bedrivs.

Gemensamt arbete sker också inom ramen för Regionalt cancercentrum (RCC) med en gemensamt framtagna cancerpreventionsplan och arbetsgrupper inom tobak, alkohol, fysisk aktivitet, mat,

säkrare sex samt ett antal befolkningskampanjer med folktandvården. Det finns även en regional samverkansgrupp för kunskapsstyrning (RSK).

Uppsala-Örebro sjukvårdsregion

Samverkansnämnden för Uppsala-Örebro sjukvårdsregion är ett regionalt politiskt organ för de sju landstingen i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion: Region Gävleborg, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län, Landstinget Dalarna, Landstinget Sörmland och Landstinget i Värmland. Samarbetet regleras i ett samverkansavtal. Nuvarande avtal inom regionen löper till utgången av 2019.

Inom denna samverkan ryms bland annat reglerat samarbete avseende remitterad vård med de två universitetssjukhusen men även exempelvis inom cancersatsningen, arbets- och miljömedicin, forskning, sällsynta sjukdomar liksom inom kunskapsstyrning, upphandlingar och utbildningsfrågor.

Samverkansnämnden är sjukvårdsregionens politiska ledning. Nämnden består av förtroendevalda från respektive landsting, som ingår i regionen. Landstings- och regiondirektörgruppen utgörs av landstings- och regiondirektörerna i de samverkande landstingen. Gruppen har det övergripande ansvaret för beredningsgruppens arbete och behandlar de ärenden som föreläggs Samverkansnämnden för beslut. Beredningsgruppen ansvarar för aktiviteter och åtgärder kopplade till samverkansnämndens verksamhetsplan. Beredningsgruppen utgörs av tjänstemän som utsetts och har mandat av respektive region-/landstingsdirektör. Varje landsting representeras av en tjänsteman. De två universitetssjukhusen har därutöver en representant vardera.

Inom ramen för samverkansnämnden i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion finns bl.a. dessa samarbeten:

- Regionala läkemedelsrådet (RLL)
- Regionalt cancercentrum (RCC)
- Arbets- och miljömedicinska kliniken
- Regionalt Biobankscentrum
- Regional HTA-enhet

- Registercentrum
- Centrum för sällsynta diagnoser
- Regionalt Forskningsråd
- Forum Uppsala-Örebro
- 24 specialitetsråd
- Flera medicinska programråd
- Regionala kunskapsstyrningsgruppen
- Utvecklingsgruppen
- Hornhinnebanken
- Regionala utbildnings- och kompetensråd (RuR)
- Vårdavtalsgruppen
- Upphandlingsgruppen.

Varuförsörjningsnämnden (VF) är en gemensam nämnd för upphandling av förbrukningsvaror inom sjukvård och tandvård. I denna ingår landstingen i Örebro, Västmanland, Södermanland och Uppsala.

Stockholm-Gotlands sjukvårdsregion

Stockholms läns landsting och Region Gotland samverkar i Samverkansnämnden Stockholm-Gotland. Samverkan är reglerad i avtal och samverkansnämndens uppdrag är att skapa förutsättningar som ger regionens invånare lika tillgång till sjukvård. Samverkan sker på politisk nivå och tjänstemannanivå. Huvuddelen av samarbetet mellan region Gotland och Stockholms läns landsting bygger dock på bilaterala överenskommelser.

Sjukvårdsregionen Stockholm-Gotland är i jämförelse med övriga sjukvårdsregioner speciell på så sätt att det handlar om landets största sjukvårdshuvudman i samverkan med landets minsta. Exempel på frågor som enligt samverkansnämnden måste hanteras är hur gotlänningarna får tillgång till den specialiserade sjukvård de inte själva har, hur kunskap och kompetens utvecklas och vidmakthålls samt hur samverkansformer utvecklas som gagnar båda parter.

Ö-läget och det begränsade befolkningsunderlaget gör att Gotland står inför särskilt stora utmaningar för att upprätthålla och utveckla hälso- och sjukvården med hänsyn till den medicinska och medicintekniska utvecklingen. Kostnadsutvecklingen inom hälso-

och sjukvården riskerar för Gotlands del att tränga undan det primärkommunala uppdraget. Region Gotland kommer på grund av ö-läget även fortsättningsvis att behöva erbjuda mer sjukvård på plats än befolkningsunderlaget medger.

I en avsiktsförklaring mellan Region Gotland och Stockholms läns landsting är samarbete inom vård och kunskap preciserade samverkansområden. Region Gotland och Stockholms läns landsting har samarbete avseende kunskapsstyrningsområdet och utgör tillsammans ett Regional cancercentrum (RCC). Region Gotland och Stockholms läns landsting har gemensamt journalsystem och samverkar också när det gäller upphandling.

Stockholms läns landsting har också ett mellanlänsavtal med landstinget i Uppsala län. Avtalet omfattar invånare som är folkbokförda inom Stockholms län och Uppsala län och avser valfrihet inom högspecialiserad slutenvård efter remiss från läkare i hemlandstinget, akut- och förlossningsvård i grannlandstinget även vid insjuknande i hemlandstinget, samt akut slutenvård.

Stockholms läns landsting har även samverkansavtal med landstingen i Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län avseende listning över länsgräns. Samverkansavtalet om listning över länsgräns ger invånarna i länen rätt att lista sig vid valfri husläkarmottagning/vårdcentral.

Region Gotland har ett samverkansavtal med Karolinska sjukhuset som reglerar köp av högspecialiserad vård. Region Gotland har också en överenskommelse om samverkan med Uppsala universitet. Hälso- och sjukvården samarbetar med universitetet inom flera områden.

Sydöstra sjukvårdsregionen

Sydöstra sjukvårdsregionen är ett samarbete kring högspecialiserad sjukvård mellan landstinget i Kalmar, Region Jönköping och Region Östergötland. Samverkansnämnden är en gemensam nämnd med representanter från landstingen i Östergötlands, Kalmar och Jönköpings län och med placering i Region Östergötland. Nämnden, som är underställd landstingsfullmäktige/regionfullmäktige, är en politisk nämnd med egen beslutanderätt i regionsjukvårdsfrågor.

Samverkansnämnden beslutar om vilken sjukvård inom de regiongemensamma sjukvårdsområdena som ska samordnas inom sydöstra sjukvårdsregionen. De beslutar även till vilken enhet den ska samordnas. Nämnden får besluta att viss regionsjukvård ska bedrivas vid enhet utanför regionen. Nämnden har också beslutanderätt över fördelning av tilldelad budget från respektive landsting/region för regiongemensam verksamhet. Nämndens uppgifter, arbetsformer och organisation regleras i särskilt reglemente. Förutom samverkansnämnden finns det en gemensam regionsjukvårdsledning, centrumråd och regionala medicinska programgrupper. Dessa samarbeten har lett till att man från och med den 1 januari 2015 enats om att samarbeta även i andra frågor än sjukvård i samverkansnämnden.

Inom Forskningsrådet i Sydöstra Sverige (FORSS) sker samverkan på forskningsområdet mellan Landstinget i Kalmar län, Region Östergötland, Region Jönköpings län, Region Kronoberg samt Medicinska fakulteten vid Linköpings universitet, Jönköping University och Linnéuniversitetet.

Landstinget i Kalmar län har också på flera områden samverkan med Kronoberg och Blekinge på tjänstemanna- och verksamhetsnivå. I specifika frågor eller projekt sker även samverkan i andra konstellationer.

Västra sjukvårdsregionen

För den västra sjukvårdsregionen sker samverkan mellan Västra Götalandsregionen och de norra kommunerna (Kungsbacka, Varberg, Falkenberg) i Region Halland. Samverkansnämnden är ett politiskt samverkansorgan som har en rådgivande och rekommenderande funktion. Nämndens uppgift är att handha, utveckla och följa upp den samverkan som regleras i samverkansavtalet.

Västra Götalandsregionen och region Halland har skrivit samverkansavtal som reglerar att alla invånare har tillgång till högspecialiserad vård, länssjukvård och möjlighet att välja öppenvård fritt inom området.

En verksamhet i Västra Sjukvårdsregionen är Regionalt cancercentrum väst (RCC Väst). Frågor bereds politiskt i Västra samverkansnämnden men beslut fattas av respektive huvudman.

Västra Götalandsregionen har även samverkansavtal med landstinget i Värmland inom Hälso- och sjukvårdsområdet.

Region Halland har mellanregionala samarbeten både genom Västra samverkansnämnden och Södra regionvårdsnämnden. Samarbete mellan kringliggande landsting och regioner sker både i samverkans- och utvecklingsfrågor och genom erfarenhetsutbyten avseende patientärenden. Både Södra och Västra sjukvårdsregionerna har som syfte att uppnå högsta möjliga kvalitet, tillgänglighet och valfrihet inom hälso- och sjukvården samt specialisttandvården liksom att sträva efter att tillvarata och utveckla gemensamma intressen och att effektivt utnyttja resurserna inom hälso- och sjukvård. Gemensamma intressen kan exempelvis vara forskning, utbildning och kompetensutveckling inom såväl det direkt patientinriktade som det administrativa området.

De båda sjukvårdsregionerna har startat ett gemensamt arbete kring nivåstrukturering. Det grundar sig i förståelsen att en del av den högspecialiserade vården enbart kan finnas på ett av de två universitetssjukhusen i framtiden, och att även den mer specialiserade vården behöver koncentreras, men inte automatiskt centraliseras på ett universitetssjukhus.

Det finns även ett samarbete kring ST-läkare. Samarbetet sker via de gemensamma nämnderna. Samverkan gör det möjligt för halländska ST-läkare att tillgodogöra sig klinisk utbildning och möjliggör för ST-läkare i Västra Götalandsregionen och Skåne att ta del av densamma på de halländska sjukhusen.

Region Halland samverkar även med landstingen i Blekinge, Kronoberg och Kalmar rörande 1177. Eftersom samarbetet regleras genom avtal sker beslut och beredning inom de ordinarie beslutsvägarna inom respektive organisation.

Södra sjukvårdsregionen

I den Södra sjukvårdsregionen samverkar landstingen i Blekinge, Kronobergs och Skåne län samt södra delen av Hallands län (kommunerna Halmstad, Laholm och Hylte). Södra Regionvårdsnämnden är en gemensam politisk nämnd där ledamöterna utses av de fyra landstingen. Inom denna sker samarbete bland annat kring cancerbehandlingar och registercentrum.

Region Kronoberg och Landstinget Blekinge har sedan länge en nära samverkan avseende hjärtsjukvården genom samarbetsavtal. Dessa två landsting har även en gemensam nämnd kring i huvudsak mikrobiologi och viss cancer.

Region Kronoberg samverkar även inom Forskningsrådet i Sydöstra Sverige (FORSS) med Landstinget i Kalmar län, Region Östergötland, Region Jönköpings län samt Medicinska fakulteten vid Linköpings universitet, Jönköping University och Linnéuniversitetet.

6.1.2 Regional utveckling och tillväxt

Nationella samarbeten om regional utveckling och tillväxt

Reglab är ett nationellt forum för erfarenhetsutbyte och lärande om regional utveckling. Reglab har 24 medlemmar, som äger och finansierar verksamheten: samtliga aktörer med regionalt utvecklingsansvar, Tillväxtverket, Vinnova och SKL.

Ett annat exempel på samverkan som omfattar alla regionalt utvecklingsansvariga är den som bedrivs inom ramen för det statliga bolaget *Almi Företagspartner AB (Almi)*. Almis uppdrag är att skapa tillväxt och förnyelse i näringslivet genom finansiering i kombination med rådgivning. Almi är moderbolag i en koncern med operativ verksamhet i 16 regionala dotterbolag samt riskkapitalverksamhet i Almi Invest AB. De regionala dotterbolagen ägs till 51 procent av moderbolaget och till 49 procent av regionala ägare såsom landsting eller regionförbund. Ett exempel bland de övriga är ALMI företagspartner Mitt AB som ägs gemensamt av Landstinget Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen och svenska staten.

Genom SKL finns nätverket *Regional kontakt*. Nätverket utgörs av direktörer eller chefer från självstyrelse- och samverkansorgan/landsting med ansvar för regional utveckling. Inriktningen är strategiskt och operativt regionalt tillväxtarbete liksom infrastrukturplanering.

Samarbete inom regional utveckling med anknytning till EU

Ett exempel på reglerat samarbete inom regional utveckling är strukturfondernas programområden. Därutöver ingår också flera regionalt utvecklingsansvariga i olika gränsöverskridande samarbeten via Interreg-program.

EU:s strukturfondsprogram inom målet för investeringar för tillväxt och sysselsättning är indelade i enlighet med de åtta så kallade NUTS¹-områdena. I varje sådant område fördelas medel från bland annat Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Inom det geografiska området för varje regionalt strukturfondsprogram och motsvarande regional handlingsplan för det nationella socialfondsprogrammet finns det ett gemensamt strukturfondspartnerskap som beslutar om ansökningar om medel. Partnerskapen består av förtroendevalda representanter för kommuner och landsting samt företrädare för arbetsmarknadens organisationer, länsstyrelser, Arbetsförmedlingen, intresseorganisationer och föreningar. I de två nordligaste regionerna ingår även representanter för Sametinget.

De åtta geografiska programområdena är:

- Övre Norrland, med Västerbottens och Norrbottens län.
- Mellersta Norrland, med Jämtlands och Västernorrlands län.
- Norra Mellansverige, med Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län.
- Östra Mellansverige, med Uppsala, Västmanlands, Södermanlands, Östergötlands och Örebro län.
- Stockholm, med Stockholms län.
- Västsverige, med Västra Götalands och Hallands län.
- Småland och Öarna med Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län.
- Skåne-Blekinge, med Skåne och Blekinge län.

Utöver dessa programområden samverkar flera landsting och regionförbund inom ramen för EU:s gränsregionala Interreg-program. EU:s program för territoriellt samarbete är det instrument inom sammanhållningspolitiken som utformats för att lösa utmaningar

¹ Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques.

som överskrider nationsgränser och kräver en gemensam lösning. Sverige deltar i flera Interreg-program. Ett exempel bland de övriga är Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak som i Sverige omfattar Skåne, Halland och Västra Götaland. I övervakningskommitté och styrkommitté för programmet sitter bland annat representanter för regionalt utvecklingsansvariga.

Ett annat exempel på EU-anknuten samverkan kring regional utveckling är de olika Bryssel-kontor kring vilka olika regionalt utvecklingsansvariga samverkar. Ett exempel är *Mid Sweden European Office* som är Jämtland Härjedalens och Västernorrlands gemensamma representation i Bryssel. Kontoret drivs som ett samarbete mellan Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och Kommunförbundet Västernorrland. Mid Sweden European Office bygger på ett samarbetsavtal mellan parterna. Ett ytterligare exempel är *Central Sweden*, som är en ekonomisk förening som driver ett gemensamt kontor i Bryssel för Region Örebro, Region Gävleborg och Region Dalarna.

Utöver att driva Bryssel-kontor samverkar regionalt utvecklingsansvariga också i konstellationer som utgör arenor för EU-frågor.

Europaforum Norra Sverige är de fyra nordligaste länens samarbete för att påverka EU. Syftet är att samordna insatserna från norra Sverige gentemot EU-nivån samt att sprida kunskap om och förankra EU-politiken hos lokala och regionala politiker. Arbetet leds av tolv rapportörer, tre från varje län. Som stöd i sitt arbete har rapportörerna en tjänstemannagrupp med representanter från landsting, regionförbund, kommunförbund och regionkontoren North Sweden och Mid Sweden. Samtliga rapportörer har ett politiskt mandat från respektive landsting, regionförbund och kommunförbund. Europaforum Norra Sverige är inte ett representativt organ utan ett nätverkssamarbete som bygger på intresse och engagemang från rapportörer och andra politiker.

Ett ytterligare exempel är *Stockholmsregionens Europaförening* som är en intresseförening för att påverka och dra nytta av EU-medlemskapet. Föreningen bildades 2011 av huvudmännen Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Kommunförbundet Stockholms län. Medlemmar är även Region Uppsala, Regionförbundet Sörmland, Region Västmanland, Region Gotland och Mälardalsrådet.

Länsöverskridande samverkan om regional tillväxt och utveckling

Regionalt utvecklingsansvariga aktörer samverkar i många konstellationer och i många olika former om frågor som rör regional tillväxt och utveckling. Nedan följer några exempel.

I *Analyssamverkan Norr* ingår Region Västerbotten, Länsstyrelsen Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen, Landstinget Norrbotten, Landstinget Västernorrland, Länsstyrelsen Västerbotten och Länsstyrelsen Norrbotten. Förvaltning sker av Region Västerbotten. Analyssamverkan Norr är ett forum för analytiker vars arbete har sin utgångspunkt på mer funktionella geografier än administrativa gränser. Syftet är att växla upp norra Sveriges analyskapacitet.

Mälardalsrådet är en ideell och politiskt styrd samverkansorganisation för kommuner, landsting och regioner i Stockholm-Mälardalenregionen. Mälardalsrådets fokusområden är infrastruktur och transporter, kunskap och kompetens, samt internationell konkurrenskraft. Dessa fokusområden får sitt mandat av Mälardalsrådets styrelse och drivs i processform av Mälardalsrådets kansli. I Mälardalsrådet ingår bland annat Södermanlands läns landsting, Stockholms läns landsting, Region Örebro län, Region Västmanland och Region Uppsala. Bland associerade medlemmar återfinns Region Östergötland, Region Gävleborg och Region Gotland.

Med visionen *Europas mest attraktiva storstadsregion* samarbetar regionalt utvecklingsansvariga i sju län i östra Mellansverige. Västmanlands, Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötland, Örebros och Gävleborgs län utgör *Östra Mellansverige-samarbetet* (ÖMS). Samarbetet kretsar kring befolkningsutmaningen och dess koppling till bostadsplanering, arbetsmarknad, utbildning, kompetensförsörjning och infrastruktur. Tillsammans har man också tagit fram dokumentet ÖMS 2050 – samverkan och planering i östra Mellansverige. Den politiska ÖMS-grupperingen består av ordförande i regionala utvecklingsnämnder, samhällsplaneringsnämnder och regionförbund eller motsvarande och möts sex gånger per år. Arbetet får stöd av ÖMS direktörsgrupp som omfattar regionala utvecklingsdirektörer och regiondirektörer eller motsvarande.

Inom regional utveckling finns flera samarbeten mellan Västra Götaland och Värmland. *Dalslandskanal* är ett aktiebolag som Västra Götalands läns landsting och Region Värmland driver tillsammans

med kommuner i Västra Götaland och Värmland. Bolaget svarar bland annat för drift, underhåll och förvaltning av dess slussar, fastigheter, markområden, serviceanläggningar och broar/bryggor utmed sjösystemet. Det så kallade *Vänersamarbetet* är en ekonomisk förening med drygt tio kommuner som medlemmar och finansiellt stöd från Region Värmland och Västra Götalandsregionen. Vänersamarbetet arbetar för en hållbar utveckling av Vänern inom områdena samordning, näringsliv och information.

En sydvästlig samarbetskonstellation är *Treregionmötena*, där Region Halland ingår tillsammans med Region Skåne och Västra Götalandsregionen. Sedan förra mandatperioden träffas regionstyrelsens ordförande och vice ordförande samt regiondirektörer och de regionala utvecklingsdirektörerna från Region Skåne, Region Halland och Västra Götalandsregionen på ett så kallat Treregionmöte ett par gånger per år. Syfte med dessa möten är att skapa samsyn och samverka i gemensamma frågor som rör de allt geografiskt större arbetsmarknadsregionerna i Sydvästra Sverige. Samverkan har till exempel handlat om att ta fram ett gemensamt positionspapper som avser infrastruktur och kollektivtrafik utmed den för alla så viktiga Väst kustbanan. Tregionmötena är ett samrådsorgan utan egen beslutanderätt.

Regionsamverkan Sydsverige är en ideell förening med överenskommen att, med medborgarnas bästa för ögonen, utveckla samarbetet mellan verksamheterna i Landstinget i Kalmar län, Regionförbundet i Kalmar län, Landstinget Blekinge, Region Blekinge, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, Region Kronoberg, Region Halland och Region Jönköpings län. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt i Sydsverige i ekonomiskt, ekologiskt, kulturellt och socialt hänseende. Grunden för denna ambition ska vara en strävan efter en helhetsorienterad och långsiktigt hållbar utveckling. Fokus för samarbetet i Regionsamverkan Sydsverige handlar om framtagande av gemensamma policyer och planer inom områdena regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur samt hälso- och sjukvård. I samarbetet finns utskott, styrelse och representantskap.

6.1.3 Infrastrukturplanering

Nedan följer ett urval av de samarbeten kring infrastrukturplanering som landsting och kommunala samverkansorgan tagit upp i sina svar.

En gemensam analysplan för de fyra nordligaste länen togs fram för perioden 2010–2020. Därefter gjordes en gemensam systemanalys för Norrbotten och Västerbottens transportsystem inför arbetet med länstransportplanen 2018–2029. Norrbotten AB ägs tillsammans av Region Norrbotten, landstinget i Västerbotten, Region Västerbotten samt berörda kommuner längs den tänkta bansträckan.

De regionalt utvecklingsansvariga i de fem nordligaste länen samt Region Örebro län samverkar i ett projekt som heter *Botniska korridoren*. Korridoren är en del av EU:s stomnätverk för transporter.

Projekt Mittstråket är en samverkan mellan landsting och kommuner i Jämtlands och Västernorrlands län för att förbättra trafiksituationen längs Mittstråket (Sundsvall–Trondheim).

Partnerskap Atlantbanan är ett samarbete mellan ett antal kommuner samt länsplaneupprättarna i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Partnerskapet har som övergripande uppgift att tillsammans med anslutande samarbeten verka för utveckling av Norra Stambanan, Mittbanan och trafiken på dessa banor.

Nya Ostkustbanan AB är ett gemensamt bolag mellan Region Gävleborg, Region Västernorrland och berörda kommuner utmed kusten från Gävle till Örnsköldsvik för att bedriva påverkansarbete och ta fram underlag i form av kartläggning, analyser, utredningar etc. Syftet är att påskynda en dubbelspårsutbyggnad på Ostkustbanan mellan Gävle och Härnösand.

En Bättre Sits är ett tematiskt infrastruktursamarbete inom Mälardalsrådet. Syftet är ta fram underlag i form av kartläggning, analyser, utredningar etc. för att kunna utveckla och prioritera infrastruktursatsningar i ett storregionalt perspektiv. I samarbetet deltar ett stort antal intressenter i de sju länen Stockholm, Uppsala, Västmanland, Örebro, Södermanland, Östergötland och Gotland. Arbetet har växt fram som en stark process mellan en stor grupp politiker från regionen med stöd av tjänstepersoner från sju län och många samverkande organisationer. På politisk nivå är samarbetet uppdelat i två grupper – den lilla och en stora politikergruppen.

Dessa grupper speglas sedan i en liknande uppdelning på tjänstemannanivå.

Partnerskap bergslagsdiagonalen är ett samarbete mellan landsting respektive regionförbund från Östergötlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län samt ett antal kommuner. Samarbetet syftar till att lyfta fram och utveckla i första hand väg 50 från Mjölby och norrut.

Samarbete mellan Västra Götalandsregionen, Värmland och Halland då parterna ingår i en gemensam region för Trafikverket.

Samarbete inom ramen för *Oslo–Stockholm 2.55 AB*. Syftet är bättre förbindelser mellan Oslo och Stockholm. Samarbete sker genom ett aktiebolag som ägs av Karlstads kommun, Region Värmland, Örebro kommun och Region Örebro län.

Västsvenska paketet är ett samarbete mellan staten genom Trafikverket, Västra Götalandsregionen, Region Halland, Göteborgs stad, Västtrafik och Göteborgsregionens kommunalförbund.

Götalandsbanan – Europakorridoren. En gemensam organisation mellan olika parter inom länen längs med Götalandsbanan. Det finns även nätverk kring t.ex. Jönköpingsbanan.

Stambanan.com. samverkar för att utveckla södra stambanan och har bland annat landstingen respektive regionförbund i Skåne, Blekinge och Småland samt ett antal kommuner som medlemmar.

E22 AB är ett samarbete mellan bland annat Region Blekinge, Region Skåne, Regionförbundet i Kalmar län och Region Östergötland som verkar för en utbyggnad av väg E22 till motorväg/fyrfältsväg mellan Trelleborg och Norrköping.

När det gäller bredband finns det bland annat samverkan inom *Bredbandskoordinatorer syd* som omfattar Småland, Blekinge och Halland samt inom Regionsamverkan Sydsverige.

I södra Sverige sker samverkan kring infrastrukturfrågor framför allt inom *Regionsamverkan Sydsverige*. Uppdraget inom infrastruktur är att synkronisera infrastrukturplaneringen i Sydsverige. Verksamheten utgår både ifrån statens uppdrag till regionalt utvecklingsansvariga att upprätta regionala transportinfrastrukturplaner och det bredare uppdraget att medverka i det nationella arbetet, företräda regionernas intressen samt att verka för att den statliga planeringen samordnas med de regionala och kommunala utvecklingsinsatserna. I samband med åtgärdsplaneringen för nationell plan och regionala planer 2018–2029 togs dokumentet ”Sydsvenska

prioriteringar” fram som pekar ut de prioriterade insatserna under planperioden.

Det finns även samarbeten mellan de tre storstäderna och de tre storstadsregionerna.

6.1.4 Kollektivtrafik

Samverkan mellan kollektivtrafikmyndigheter i angränsande län är delvis reglerad. Enligt 9 § i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) upprätta ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Detta ska ske efter samråd med motsvarande myndigheter i angränsande län.

Utöver samråd kring trafikförsörjningsprogram redovisar de flesta landsting och regionförbund att de samarbetar med flera andra regionala kollektivtrafikmyndigheter i främst angränsande län i frågor som rör både allmän och särskild kollektivtrafik, biljettsamverkan, gränsöverskridande trafik, teknikutveckling med mera. Detta regleras i regel genom avtal.

Svensk kollektivtrafik är en branschorganisation för regionala kollektivtrafikmyndigheter och länstrafikbolag. Svensk Kollektivtrafik driver ett antal olika nätverk som regelbundet träffas för erfarenhetsutbyte inom olika områden. Juridiskt är Svensk kollektivtrafik en förening med medlemmar.

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare som utgörs av 20 landsting/regionförbund och kollektivtrafikmyndigheter.

Nedan följer ett flertal exempel på samverkan kring regional kollektivtrafik.

- *Norrtåg AB* driver regional tågtrafik i de fyra nordligaste länen och ägs av numera av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten och Västernorrland, Länstrafikbolaget Västerbotten och Region Jämtland Härjedalen. Landstingen i de fyra nordligaste länen (Västerbottens Läns Landsting, Landstinget Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen och Norrbottens Läns Landsting) är delfinansierare i Norrtåg.
- *Tåg i Bergslagen AB* (TiB) ägs till lika delar av Region Örebro, Västmanlands Läns Landsting, Region Gävleborg samt Region Dalarna.

- Stockholms läns landsting har samverkansavtal om utveckling av regionaltågstrafik i Östra Sverige med de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Södermanlands, Uppsala, Västmanlands, Östergötlands och Örebro län.
- *Mälardalstrafik AB* (MÄLAB) är ett samarbete för utveckling och förvaltning av den regionala tågtrafiken i Stockholm-Mälardalensregionen. Det gemensamma bolaget MÄLAB ägs av Stockholm läns landsting, Region Uppsala, Landstinget Sörmland, Region Västmanland, Region Örebro län och Region Östergötland.
- Region Västmanland och Region Örebro län äger 50 procent vardera av ett gemensamt bussbolag, som kommer att utföra tilldelad trafik i delar av Örebro län från hösten 2019. Bolaget har i dag all trafik i Västmanlands län tilldelad.
- *Värmlandstrafik AB* bedriver regional tågtrafik mellan Örebro och Värmlands län. Trafiken regleras genom ett avtal mellan Region Örebro län och Värmlandstrafik AB.
- Västra Götalandsregionen upphandlar och utför all kollektivtrafik i Kungsbacka kommun i Hallands län. Västra Götalandsregionen har också avtal med ansvarig för regional kollektivtrafik i Jönköpings län om *Västtågen* och med ansvarig för regional kollektivtrafik i Värmlands län om tågtrafik Karlstad-Göteborg.
- Landstingen i sydlänen samverkar kring övergripande kollektivtrafik inom ramen för ovan beskrivna *Regionsamverkan Syd-sverige*.
- *Öresundståg* är ett gemensamt tågtrafiksystem i Sydsverige och Danmark Huvudman för trafiken med Öresundstågen är inom Sverige bolaget Öresundståg AB som ägs av Skånetrafiken, Blekingetrafiken, Kalmar Länstrafik, Länstrafiken Kronoberg, Hallandstrafiken och Västtrafik.
- *Krösatågen* är ett regionaltågssystem som sedan 1985 transporterat passagerare på vissa sträckor i Jönköpings län och Kronobergs län och in i närliggande län, på länstrafikbolagens uppdrag. Krösatågen är ett samarbete mellan länstrafikbolagen i Jönköping, Kalmar, Halland, Blekinge, Kronoberg och Skåne.

6.1.5 Kultur och utbildning

Nationella samverkansorganisationer för regional kulturverksamhet

Det finns flera nationella samverkansorganisationer för regional kulturverksamhet. Nedan följer några exempel.

För parterna i kultursamverkansmodellen finns nationella nätverk som initieras av Kulturrådet och dess samverkansråd. Samtliga landsting utom Stockholms läns landsting är med i denna modell.

Nationellt finns även till exempel *Regional Musik i Sverige (RMS)*, som är ett samverkansorgan som arbetar för de svenska regionala musikinstitutionernas intressen och främjar samarbeten dem emellan. RMS har för närvarande 22 medlemsorganisationer, alla med ett regionalt uppdrag. Utgångspunkten för arbetet i RMS är samverkan mellan politikerna i musikinstitutionernas styrelser samt med dess ledning. Samtliga medlemsorganisationer uppbär statligt bidrag och får sina uppdrag från respektive landsting eller regionförbund. Liknande samverkansorganisationer finns inom områdena teater och museum.

Föreningen för regional biblioteksverksamhet (FRB) har till syfte att utifrån ett regionalt perspektiv främja biblioteksutvecklingen i landet. Medlemmar är landets läns- och regionbibliotek.

Filmregionerna är en ideell förening med uppgift att främja regionala filmverksamheter och deras intressen inom filmområdet samt arbeta med information, opinionsbildning och övriga gemensamma frågor. Samtliga landets nitton regionala filmverksamheter är medlemmar och deltar i Filmregionernas arbete genom möten, arbetsgrupper och styrelse. Medlemmarna organiseras inom antingen regionförbund, landsting, offentligt ägt bolag eller förening.

Exempel på regional samverkan kring kulturverksamhet

De fyra nordligaste länen, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland har ett mångårigt samarbete med utgångspunkt i gemensamma utmaningar som att överbrygga avstånd, utveckla nationellt intressanta scener och verksamheter samt förmera ett kvalitativt utbud av kultur till medborgarna på jämlika villkor. Bland flera exempel på protokollförd verksamhet finns samverkan mellan

landstingens/regionernas verksamhet inom länsbiblioteksområdet, konstkonsulentområdet samt delar av scenkonstområdet.

Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans (NMD) är ett kommunalförbund med fullmäktige och styrelse med landstingen/regionförbund i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland som medlemmar. Kommunalförbundet NMD:s uppgift är bland annat att medverka till att musikteater och dans blir tillgänglig för alla i norra Sverige, etablera NMD regionalt, nationellt och internationellt samt svara för övergripande koordinering av de i förbundet ingående ensemblerna.

Kulturstiftelsen Dalarnas museum är tillsammans med sin motsvarighet i Västmanland stiftare av *Ekomuseum Bergslagen*, tillsammans med några kommuner i Dalarnas och Västmanlands län.

Det saknas i övrigt en formaliserad politisk samverkan i Mälardalen på kulturområdet. Övergripande strategiska kulturfrågor, framför allt rörande samverkansmodellen diskuteras dock i ett femlänsnätverk mellan kulturchefer i Örebro, Västmanland, Södermanland, Stockholm och Uppsala.

Kulturtinget är ett årligen återkommande evenemang och en mötesplats för politiker och tjänstemän och fungerar som en arena för dialog och förmedling av kunskap kring aktuella frågor rörande kultur och kulturpolitik. Kulturtinget är ett samarbete mellan Region Örebro län, Region Västmanland, Landstinget Sörmland, Region Uppsala och Region Gävleborg. Detta samarbete sker på uppdrag av regionernas olika kulturnämnder.

Kulturakademien Trappan drivs som en ideell förening och syftar till kompetensutveckling för scenkonst och TV. Region Halland är medlem liksom flera verksamheter under Västra Götalandsregionen, t.ex. Film i Väst AB och Göteborgs symfoniker AB.

Tidigare nämnda ideella föreningen *Regionsamverkan Sydsvrige* hanterar även kulturfrågor för sydlänen. Här handlar samarbetet framför allt om framtagande av gemensamma policyer och planer.

Musik i Syd är länsmusiken i Kronobergs län och Skåne län. Musik i Syd AB bildades 2003 genom en sammanslagning av verksamheterna i stiftelserna länsmusiken i Kronobergs län och länsmusiken i Skåne län. Bolaget ägs gemensamt av stiftelserna. Musik i Syd syftar till att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser.

Exempel på regional samverkan inom utbildning

Tidigare nämnda *Mälardalsrådet* utgör också en plattform för samverkan mellan landsting och regionförbund kopplat till kompetensförsörjning i projektet *En bättre matchning*. Samverkan omfattar regionalt utbildningsansvariga i sju län: Stockholm, Sörmland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Gävleborg och Östergötland.

Inom utbildningsområdet har Landstinget Sörmland politiskt förankrad samverkan med Region Östergötland för naturbruksgymnasium.

För folkhögskolor har Region Värmland utbyte och samverkan mellan folkhögskolor i andra regioner, framför allt Västra Götaland. Samverkan har informell struktur.

6.1.6 På vilket sätt ges allmänheten möjlighet att ta del av diskussioner och beslut inom de olika samarbetsstrukturerna?

Flera landsting konstaterar att frågan är svår att besvara eftersom samverkan är så mångskiftande. Allmänhetens möjlighet att ta del av diskussioner och beslut inom samarbetsstrukturerna sker dock bland annat genom sammanträdesprotokoll, årsredovisningar och verksamhetsberättelser för de gemensamma nämnderna samt årsredovisningar, verksamhetsberättelser och bolags-/förbundsordningar för bolagen och förbunden. Många av samarbetsforumen har även egna hemsidor där information publiceras. Inom vissa verksamheter sker regelbundna möten med t.ex. patientföreträdare. Det ordnas även medborgardialoger och öppna seminarier i vissa frågor, för att möjliggöra inspel och synpunkter från allmänheten. Något landsting noterar dock att de flesta diskussioner i de länsöverskridande sammanhangen sker utan allmänhetens tydliga insyn och att media endast i begränsad omfattning följer dessa processer. Andra konstaterar att själva beslutsfattandet och diskussionerna kring detta följer organisationernas ordinarie beslutsstruktur och att allmänheten därmed har lika stor möjlighet att ta del av diskussioner och besluten som om de helt skulle skett inom den egna organisationen.

6.1.7 Den framtida utvecklingen av samverkan mellan landsting

Landstingens bedömning är att det sker en utveckling mot ökad samverkan inom samtliga verksamhetsområden. Av svaren framgår att det inom hälso- och sjukvårdsområdet pågår en intensiv utveckling med bland annat kunskapsstyrning som kommer innebära ytterligare behov av samverkansstrukturer. Sådana strukturer krävs också för utvecklingen av nivåstrukturering inom hälso- och sjukvården. Framtida ekonomiska åtaganden och investeringsbehov behöver hanteras i samverkan, så att resurser kan användas mer effektivt och så att olika specialiseringar kan förläggas på olika platser. Även framtida utmaningar vad avser kompetensförsörjning leder till ökade behov av samverkan. På många håll ställs det nya krav på tillgänglighet och utbyggd infrastruktur, bland annat för att befolkningen ökar. När infrastrukturen finns på plats behövs en god samverkan kring kollektivtrafiken för att kunna erbjuda trafikering med hög tillgänglighet, samordnade taxor- och biljettsystem och smidiga övergångar mellan trafikslag. Nedan följer några exempel på svar från landsting och samverkansorgan.

Region Skåne uttrycker sig på följande sätt. Bedömningen är att samverkan mellan landsting och regioner kommer att öka framöver men även samverkan mellan landstingen och kommunerna och den nationella nivån. Samhällsutvecklingen är komplex och olika aktörer liksom olika verksamhetsområden behöver samspela och samverka för att få bästa möjliga resultat. Det handlar om att utveckla processer med nytänkande kring strategisk och operativ styrning. Det handlar om att utveckla konkret verksamhet tillsammans, samarbeta kring planer och prioriteringar och föra fram en gemensam röst för att få starkare genomslagskraft men också använda varandras kompetens, dela på resurser för att få spetskompetens och att arbeta mer effektivt.

Stockholms läns landsting anför att: Mot bakgrund av den starka befolkningsutvecklingen i storstadsregionerna, att samhällsfrågor blir alltmer komplexa och ställer krav på specialisering och samordning, samt den ökande rörligheten i regionen där allt fler pendlar och rör sig över större geografisk yta, finns det anledning att utgå från att behovet av samverkan över länsgränserna kommer att kvar-

stå eller till och med öka. Detta gäller samtliga områden inom vilka Stockholms läns landsting är verksamt.

Västerbottens läns landsting respektive *Regionförbundet Västerbotten* anför följande. Samverkan inom hälso- och sjukvården bedöms öka. Inom hälso- och sjukvården pågår just nu en mycket intensiv utveckling med kunskapsstyrning som kommer innebära ytterligare samverkans-/samarbetsstrukturer inom norra sjukvårdsregionen. När det gäller nivåstrukturer ställer nyligen slutförda statliga utredningar och regeringens beslut med anledning av dessa ökade krav på samverkan mellan landstingen i norra regionen och övriga Sverige. Även framtida utmaningar vad avser kompetensförsörjning leder till ökade behov av samverkan. Då det gäller infrastrukturplanering så bedöms samverkan mellan olika regionala partners – i Sverige och även gränsregionalt – att kvarstå antingen på dagens relativt höga nivå eller till och med öka. Det är svårare att sja om utvecklingen när det gäller regional utveckling efter att frågan om storregioner fallit. Antingen fortsätter trenden med många funktionella samarbeten eller så kanske det ersätts av bredare politiska plattformar. Mest troligt kommer behovet att göra sin röst hörd och att kraftsamla att stärka större och bredare samarbeten, samtidigt som det kanske utvecklas än fler funktionella delregionala samarbetsstrukturer. Samtal förs med Norrbotten, Västernorrland och Jämtland om gemensamma aktiviteter och ökad samverkan inom det regionala utvecklingsområdet.

Region Uppsala anför bland annat: Under senare år har tre utredningar genomförts, som alla drar slutsatsen att krävs förändringar av uppgiftsfördelning och struktur för att klara de utmaningar som de offentliga verksamheterna i framtiden kommer att ställas inför. Det har sedan dess inte framkommit något som talar för att behovet av samverkan skulle minska i framtiden. Tvärtom. Utmaningarna för regionalt utvecklingsansvariga kommer inte att försvinna. Behovet av samverkan kring kollektivtrafik, hälso- och sjukvård, regional utveckling och inom kulturområdet är fortsatt stort. Den optimala geografin för att lösa olika uppgifter kan dock variera. För Uppsala-regionen kan det innebära att samverkan kring infrastruktur, arbetsmarknad, näringsliv, forskning och innovation i första hand behöver stärkas söderut, mot den växande Stockholmsregionen. Medan det inom hälso- och sjukvårdens fält krävs fördjupad och långsiktig samverkan med länen inom nuva-

rande sjukvårdsregion. För Region Uppsala krävs långsiktighet i avtal och överenskommelser som garanterar patientunderlag för utveckling av Akademiska sjukhuset. Framtida ekonomiska åtaganden och investeringsbehov behöver hanteras i samverkan, så att resurser kan användas mer effektivt och att olika specialiseringar ska kunna förläggas på olika platser inom sjukvårdsregionen. En ökad befolkning kommer vidare att ställa helt nya krav på tillgänglighet och utbyggd infrastruktur. För att Mälardalen ska kunna få del av de nödvändiga statliga investeringarna krävs det samverkan mellan länen och starka överenskommelser kring de viktigaste prioriteringarna.

Landstinget och Regionförbundet i Kalmar län anför: Inom regional utveckling finns ett fortsatt stort behov av samverkan som inom vissa områden också behöver öka. Strukturer behöver fastställas för det arbetet. Samverkan kommer med all säkerhet att öka på hälso- och sjukvårdsområdet, både nationellt och sjukvårdsregionalt. Ett exempel är kunskapsstyrningen där alla landsting just fattat beslut om att samverka i en struktur där stor tyngd läggs sjukvårdsregionalt. Samverkan inom kollektivtrafik kommer att öka, särskilt vad gäller biljettsamverkan. I och med att Samverkansnämnden har öppnat för fler frågeområden än hälso- och sjukvård är ambitionen att utveckla samarbetet.

Region Halland anför bland annat följande. Samhället utvecklas i en sådan riktning att den förutsätter en annan form av styrning, ledning och koordinering av samhällsutmaningarna. Den organisation som har bäst förutsättningar att kunna arbeta brett i ett nära samarbete med invånarna utan uppsatta organisatoriska hinder för att lösa de gemensamma problemen klarar sig bäst. Då är inte samverkan lösningen utan själva förutsättningen för att kunna lösa samhällsutmaningarna. Varje fråga och utmaning kräver sina lösningar men inte ur ett ensidigt organisatoriskt perspektiv.

6.2 Hur bör staten följa denna utveckling?

Förslag: Göteborgs Universitet ska få i uppdrag att följa och vart fjärde år lämna en rapport till regeringen som beskriver utvecklingen av landstingens samverkan.

I våra direktiv konstateras att samverkan är viktig och nödvändig för att landstingen ska klara av sina uppgifter och upprätthålla en god service. Det hänvisas dock till att ett flertal utredningar och forskare har identifierat risker med en ökad samverkan, främst kopplade till ansvarsutkrävande, transparens och vissa effekter i form av ökad administration och kostnader. Indelningskommittén konstaterade i sitt delbetänkande att ett grundläggande krav på ett demokratiskt styrelseskick är att det ska vara överskådligt så att medborgarna har möjlighet att förstå var beslut fattas, samt att det ska vara möjligt att påverka processen och att utkräva ansvar av de valda representanterna. Ett svårbegripligt system kan försvaga legitimiteten för den regionala demokratin.

Som framgår ovan sker i dag en omfattande samverkan landstingen emellan. Den bedrivs i olika geografier och former, bland annat som kommunalförbund, aktiebolag, ekonomiska föreningar, genom samverkansavtal och informella samarbeten inom projekt och nätverk. Bedömningen är att samverkan kommer att fortsätta öka inom samtliga verksamhetsområden. Detta är nödvändigt för att landstingen ska kunna lösa gemensamma utmaningar. Det finns skäl för staten att på en översiktlig nivå följa denna utveckling. Också för landstingen är det värdefullt att få underlag för att kunna följa utvecklingen.

Göteborgs universitet har stor erfarenhet av forskning kring demokratifrågor. Universitetet har också följt utvecklingen efter bildandet av Västra Götalandsregionen². Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet bedriver forskningsverksamhet och projekt rörande den offentliga sektorns funktion och samhälleliga kontext.

Vårt förslag är att Göteborgs universitet får i uppdrag att löpande följa utvecklingen av landstingens samverkan och dess konsekvenser för bland annat den regionala demokratin samt vart fjärde år lämna en rapport om detta till regeringen.

² En region blir till, Lennart Nilsson (red) 2010.

7 Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret

Kommittén har i uppdrag att lämna förslag till hur förvaltningsutgifter kopplade till det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras.

7.1 Det regionala utvecklingsansvaret

7.1.1 Våra utgångspunkter

Om riksdagen beslutar i enlighet med förslagen i departementspromemorierna Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län (Ds 2017:20) respektive Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) kommer det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen att från och med den 1 januari 2019 ligga hos landstingen i samtliga län utom i Gotlands län, där Gotlands kommun även fortsättningsvis kommer ha ansvaret.

Vi har utgått från att riksdagen beslutar i enlighet med dessa förslag när vi har tagit fram vårt förslag om hur förvaltningsutgifterna för det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras.

7.2 Dagens finansieringsmodell är otydlig

Förslag: De medel som i dag finansierar förvaltningsutgifterna för det regionala utvecklingsansvaret ska flyttas från länsstyrelsernas förvaltningsanslag.

Bedömning: Dagens modell för finansiering av förvaltningsutgifterna via länsstyrelsernas förvaltningsanslag innebär en omständlig och otydlig finansiell styrning av verksamheten. Finansieringen av förvaltningsutgifterna bör i stället kopplas till verksamheten eller till de organ som har det lagreglerade ansvaret. Medlen bör tas från länsstyrelsernas förvaltningsanslag på ett sådant sätt att de finansiella konsekvenserna blir neutrala för varje enskild länsstyrelse.

Förvaltningsutgifter inom det regionala utvecklingsansvaret finansieras i dag genom länsstyrelsernas förvaltningsanslag, 5:1 Länsstyrelserna m.m., under utgiftsområde 1.

För varje länsstyrelse finns en anslagspost som länsstyrelsen har rätt att disponera. När landsting eller samverkansorgan har det regionala utvecklingsansvaret i länet regleras finansieringen av de förvaltningsuppgifter som hör till detta ansvar i en särskild villkorsbestämmelse under respektive länsstyrelses anslagspost. Enligt detta villkor, som definieras i länsstyrelsernas årliga regleringsbrev, förbinds länsstyrelsen att till det ansvariga landstinget eller samverkansorganet månadsvis betala ett visst belopp. Länsstyrelserna har således ingen möjlighet att nyttja dessa medel i den egna verksamheten.

Denna finansiering av förvaltningsutgifterna i flera led innebär en omständlig och otydlig finansiell styrning av verksamheten. Dagens modell riskerar att ge intryck av att det fortfarande är länsstyrelserna som har ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet.

Ändamålet med länsstyrelsernas förvaltningsanslag uttrycks så att anslaget får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till samverkansorgan och landsting för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna i vissa län.¹ Dessa ersättningar utgör således inte förvaltningsutgifter för staten

¹ Budgetpropositionen för 2018. Utgiftsområde 1 Rikets styrelse, avsnitt 7 Länsstyrelserna.

men belastar ett för statsförvaltningen avsett ramanslag (förvaltningsanslag) med följd att statsredovisningen i detta avseende kan uppfattas som missvisande. Otydligheten har förstärkts allt eftersom allt färre länsstyrelser har kvar det regionala utvecklingsansvaret.

Orsakerna till dagens finansieringsmodell är flera:

- Den stegvisa organisatoriska förflyttningen av ansvaret från länsstyrelserna till samverkansorgan och landsting över en relativt lång period.
- De första organisatoriska förändringarna påbörjades som försöksverksamheter som vid flera tillfällen förlängts. Först 2010 beslutade regeringen om att göra ansvarsfördelningen permanent.
- Ansvarsöverföringen bygger på frivillighet genom att kommunala samverkansorgan eller landsting ansöker om att få överta ansvaret.
- För olika län har olika aktörer samtidigt haft ansvar för uppgifterna.

Dessa samverkande omständigheter har sannolikt lett till oklarhet om i vilken riktning den organisatoriska förändringen slutligen skulle gå. Det har därför saknats incitament att förändra finansieringsmodellen.

Förslagen om att ge samtliga landsting ansvar för det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar innebär att förutsättningarna att omforma finansieringsmodellen underlättas, eftersom den återstående kopplingen till länsstyrelsernas förvaltningsanslag upphör. Finansieringen av förvaltningsuppgifter kopplat till det regionala utvecklingsansvaret bör därför frigöras från länsstyrelsernas förvaltningsanslag, vars huvudsakliga ändamål är att finansiera länsstyrelsernas förvaltningsutgifter. Medlen bör enligt vår bedömning tas från länsstyrelsernas förvaltningsanslag på ett sådant sätt att de finansiella konsekvenserna blir neutrala för varje enskild länsstyrelse.

Överföring av förvaltningskostnader i samband med att ansvaret förts över

Efter att riksdagen beslutat föra över ansvaret för den regionala utvecklingen i ett län, från en länsstyrelse till ett kommunalt samverkansorgan eller ett landsting, har parterna förhandlat bilateralt. Förhandlingarna har resulterat i överenskommelser som har reglerat vilka uppgifter och resurser som ska lämnas över från länsstyrelsen.

De medel som har följt med för att finansiera arbetsuppgifterna har bestämts utifrån en enkel schablonberäkning: överenskommen resursvolym multiplicerat med ett schablonbelopp. I de tidiga överenskommelserna utgjorde schablonbeloppet 600 000 kronor per årsarbetskraft. Det belopp som årligen betalas ut genom länsstyrelserna justeras upp varje år med en pris- och löneomräkningskoefficient för att följa en allmän kostnadsutveckling. Under senare år har schablonbeloppet justerats till 650 000 kronor.

Parterna inom respektive län har bedömt resursbehovet och kommit överens om en finansiering. Överenskommelserna torde i tillräcklig utsträckning spegla ett verkligt behov av resurser för att upprätthålla ansvaret enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, såväl inom ett enskilt län som totalt för hela riket. Vår bedömning är därför att det inte finns skäl för oss att utgå från något annat resursbehov.

Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder finansierar inte förvaltningsuppgifter kopplade till det regionala utvecklingsansvaret

Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet, regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster i stödområdet samt stöd till kommersiell service, enligt budgetpropositionen för 2018. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet. Fördelningen och villkoren för anslagets användning regleras i anslagets regleringsbrev.

Viss finansiering av administration, uppföljning och utvärdering är således möjlig, men det avser då utgifter som är direkt kopplade till att handlägga de bidrag, stöd och ersättningar som anslaget i

första hand avser finansiera. Anslaget användning för att täcka vissa administrativa kostnader är alltså kopplat till den eller de som har ansvar för beslut inom anslaget ändamål. Det innebär således inte att aktören med nödvändighet också innehar det regionala utvecklingsansvaret, så som det definieras i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Exempelvis har länsstyrelserna tilldelats ansvar att besluta om bidrag och stöd för en del av de medel som hanteras inom ramen för anslaget utan att samtidigt inneha det i lag angivna regionala utvecklingsansvaret. Vi drar därför slutsatsen att anslaget i dag inte är avsett att finansiera förvaltningsutgifter direkt kopplat till det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen.

Såväl landsting och länsstyrelser som andra myndigheter och organ har rätt att fatta beslut om bidrag och stöd som belastas anslaget. Vi bedömer att vårt uppdrag är begränsat till att lämna förslag på hur förvaltningsutgifter för det lagreglerade regionala utvecklingsansvaret ska finansieras, och att det därför inte ingår att utreda om anslag 1:1 även framledes ska disponeras av aktörer som inte har det regionala utvecklingsansvaret.

7.3 En ny finansieringslösning

Bedömning: De förvaltningsutgifter som föranleds av det regionala utvecklingsansvaret bör finansieras antingen genom statsbidrag under utgiftsområde 19 Regional tillväxt eller genom ett generellt statsbidrag till kommunsektorn under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Vår analys av den nuvarande finansieringsmodellen har utmynnat i att medel bör flyttas från länsstyrelseanslaget, och att modellen bör ersättas av en lösning som tydligare knyter an till landstingen eller den berörda verksamheten. Alternativet till dagens lösning är att staten ger landstingen statsbidrag direkt.

Staten bidrar till finansieringen av kommunernas och landstingens verksamhet dels genom generella statsbidrag, dels via riktade statsbidrag (även benämnda specialdestinerade statsbidrag).

Generella statsbidrag utgör ett allmänt stöd till kommuner och landsting som främst fördelas via det kommunalekonomiska ut-

jämningssystemet vilket hanteras inom anslaget för kommunalekonomisk utjämning under utgiftsområde 25.

Den grundläggande principen är att generella statsbidrag ska vara utgångspunkten när staten fördelar pengar till kommuner och landsting, även om det finns tillfällen när riktade statsbidrag kan vara lämpliga. Såväl riksdag som regering har ställt sig bakom principen, senast i samband med budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1, utgiftsområde 25, s. 22, 2017/18:FiU3, s. 19 och rskr. 2017/18:118).

Med riktade statsbidrag menas i första hand statsbidrag avsedda för konsumtion från anslag under andra utgiftsområden. De är avgränsade till vissa verksamheter och prestationer till skillnad från de generella bidragen, som disponeras fritt av kommuner och landsting. Bidrag lämnas i vissa fall per automatik enligt en schablon men kan också lämnas efter ett särskilt ansökningsförfarande. Oftast ges riktade bidrag då staten vill genomföra en särskild satsning inom något område och de är ofta tidsbegränsade.

De alternativ vi har övervägt är att förvaltningsutgifterna finansieras antingen genom ett generellt statsbidrag under utgiftsområde 25 eller genom ett riktat statsbidrag under utgiftsområde 19. I avsnitt 7.3.1 nedan redogörs översiktligt för dessa utgiftsområden samt det kommunala utjämningssystemet. Vi redovisar där även en simulering av utfallet vid en finansiering av förvaltningsutgifterna genom ett generellt statsbidrag till landstingen. Vi redovisar där efter vår bedömning och vårt förslag i avsnitt 7.3.2.

7.3.1 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Ändamålet för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner omfattar bland annat generella statliga bidrag till landsting. Detta utgiftsområde omfattar också det kommunala utjämningssystemet. Utgiftsområdet omfattar budgetåret 2018 fem anslag².

² Budgetpropositionen 2018, utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Inom ramen för anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning redovisas flera olika bidrag och avgifter. Det kommunala utjämnings-systemet syftar till att ge kommuner och landsting förutsättningar att ge sina invånare likvärdig service oberoende av strukturella förhållanden som kommunerna inte kan påverka. Systemet består av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införandebidrag samt en regleringspost. Varje del består i sin tur av ett system för kommuner och ett för landsting.

Det är framför allt regleringspostens funktion som är av intresse för frågan om finansiering av förvaltningsutgifterna kopplade till det regionala utvecklingsansvaret. Posten används för att reglera att statens utgifter för utjämning hamnar på den nivå som riksdagen beslutar om. Statens utgifter för finansiering av inkomstutjämnin-gen styrs till stor del av utvecklingen av det kommunala skatteunderlaget. För att storleken på anslaget ska kunna bestämmas ingår en regleringspost.

Regleringsposten används också för den ekonomiska regleringen av tillskott eller avdrag av medel baserade på den kommunala finansieringsprincipen³, eller för minskade anslag.

Regleringsposten beräknas som skillnaden mellan å ena sidan summan av inkomstutjämnin-gen, kostnadsutjämnin-gen, strukturbidraget och införandebidraget och å andra sidan det belopp som riksdagen beslutat tillföra kommunerna eller landstingen. Om det blir ett överskott får kommunerna och landstingen ett regleringsbidrag, och om det blir ett underskott får de betala en regleringsavgift. Detta innebär således att tillskott av nya medel, som höjer nivån på anslag 1:1, påverkar regleringsposten som tillsammans med en kommuns eller ett landstings utfall från utjämnings-systemets övriga delar utgör det generella statsbidraget. Såväl regleringsbidraget som regleringsavgiften beräknas med ett enhetligt belopp per invånare. Alla nivåförändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, såväl tillskott av nya medel som minskade anslag, fördelas således i kronor per invånare.

³ Med den kommunala finansieringsprincipen menas att staten inte bör införa nya obligatoriska uppgifter för kommuner och landsting utan medföljande finansiering.

Simulering av utfallet vid en finansiering genom generellt statsbidrag

Vi har genom en simulering undersökt hur landstingen skulle påverkas om de skulle tilldelas de villkorade medlen genom en höjning av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Detta redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 7.1

Landsting	Invånare 2017	Simulerat utfall	Villkorat belopp i	Differens
		kronor per invånare	lst regleringsbrev 2018	
Stockholm ⁴	2 303 417	18 510 023	2 600 000	15 910 023
Uppsala	368 020	2 957 371	2 065 000	892 371
Södermanland	290 997	2 338 422	2 065 000	273 422
Östergötland	457 020	3 672 566	2 512 000	1 160 566
Jönköping	356 640	2 865 923	2 006 000	859 923
Kronoberg	197 283	1 585 346	2 525 000	- 939 654
Kalmar	243 290	1 955 054	6 067 000	-4 111 946
Gotland	58 492	470 036	2 452 000	-1 981 964
Blekinge	159 352	1 280 536	2 065 000	- 784 464
Skåne	1 342 180	10 785 621	6 400 000	4 385 621
Halland	324 085	2 604 314	2 337 000	267 314
Västra Götaland	1 687 859	13 563 462	7 740 000	5 823 462
Värmland	280 122	2 251 032	2 424 000	- 172 968
Örebro	298 421	2 398 081	3 299 000	- 900 919
Västmanland	270 684	2 175 189	4 612 000	-2 436 811
Dalarna	285 697	2 295 832	2 756 000	- 460 168
Gävleborg	285 387	2 293 341	4 491 000	-2 197 659
Västernorrland	245 983	1 976 694	9 363 000	-7 386 306
Jämtland	129 712	1 042 352	4 995 000	-3 952 648
Västerbotten	268 278	2 155 855	3 465 000	-1 309 145
Norrbottnen	251 117	2 017 951	4 956 000	-2 938 049
Summa	10 104 036		81 195 000	0
Kronor per inv.		8,04		

⁴ För att kunna göra en simulering måste ett antagande göras för Stockholms läns del. I denna simulering antas 4 tjänster à 650 000 kronor gå över till landstinget 2019.

I tabellen framgår, i kolumnen längst till höger, skillnaderna i utfall mellan dagens fördelning mellan landstingen och den fördelning som skulle uppstå om samma medel fördelas som ett generellt statsbidrag. Landstingen i de befolkningsmässigt stora länen skulle på bekostnad av landsting med mindre folkmängd få en ökad medeltilldelning jämfört med nuvarande finansieringsmodell. Cirka 36 procent, 29 miljoner kronor, av det totala tillskottet skulle fördelas på annat sätt än i dag.

7.3.2 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Utgiftsområde 19 omfattar medel för hållbara regionala tillväxtinsatser i form av projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Utgiftsområdet omfattar följande anslag:

- 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Anslaget får bl.a. användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet, regionala företagsstöd, samt viss administration, uppföljning, utvärdering och central utvecklingsverksamhet. Anslaget uppgår 2018 till cirka 2,1 miljarder kronor.
- 1:2 Transportbidrag. Anslaget får användas till utgifter för statsbidrag till regionalt transportbidrag och avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för vissa kostnadsnackdelar. Anslaget uppgår 2018 till cirka 400 miljoner kronor.
- 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020. Anslaget får användas för utbetalningar av medel från fonden under programperioden och för eventuella slutregleringar för föregående programperiod. Anslaget uppgår 2018 till cirka 1,4 miljarder kronor.

7.3.3 Förslag till ny finansieringslösning

Förslag: De förvaltningsutgifter som föränleds av det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras genom statsbidrag som utgår från utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

De alternativ vi har övervägt är att de förvaltningsutgifter som föränleds av det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras genom generella statsbidrag från utgiftsområde 25 eller genom ett nytt riktat bidrag som utgår från utgiftsområde 19.

Grundprincipen är som nämnts att statsbidrag till kommuner ska ges i form av generella statsbidrag. Det finns många skäl som talar för att följa denna princip.

Det finns generellt fördelar med att samla permanenta förvaltningsmedel som går till kommuner och landsting inom utgiftsområde 25. Detta minskar detaljstyrningen, ökar tydligheten och innebär en enklare hantering både för staten och den kommunala sektorn. Finansieringen möjliggör för kommuner och landsting att själva fördela medel utifrån lokala eller regionala förhållanden. Riktade bidrag kan utgöra en risk om de blir alltför många, omfattande och detaljerade. Det sker vidare löpande anpassningar av utgiftsområde 25, anslag 1.1 Kommunalekonomisk utjämning, för att kompensera för nya åligganden och andra ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn. Inom utjämningsystemet sker en omfördelning som syftar till att ge kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar.

Finansiering genom ett generellt statsbidrag under utgiftsområde 25 innebär visserligen att landstingen inte får en exakt ersättning för sina kostnader. En eventuell omfördelning torde dock kunna hanteras av de enskilda landstingen eftersom det totala beloppet för finansieringen av det regionala utvecklingsansvaret, cirka 80 miljoner kronor, är litet sett till landstingens samlade medel. Då undviks även att finansieringen av landstingens verksamhet blir splittrad.

Det finns emellertid skäl som i detta fall talar för att principen om finansiering genom generellt statsbidrag bör frångås. Vid en sådan finansiering uppstår en inte obetydlig omfördelning mellan landstingen. Landstingen i de befolkningsmässigt stora länen, skulle på bekostnad av landsting med mindre folkmängd få en ökad medels-

tilldelning (se tabell i föregående avsnitt). Mot bakgrund av vår bedömning att överenskommelserna mellan landsting och länsstyrelser i tillräcklig utsträckning torde spegla ett verkligt behov av resurser framstår omfördelningen, sett endast till dessa medel, inte som rimlig. Med ett riktat bidrag sker inte någon sådan omfördelning.

Ett riktat statsbidrag torde i detta fall även bli administrativt enkelt för landstingen att hantera. Det är inte aktuellt att bygga upp ett särskilt ansökningsförfarande. Någon uppföljning eller återrapportering behöver inte heller införas utöver den i dag befintliga.

Vår slutsats är sammantaget att det i detta fall finns skäl att göra ett undantag från grundprincipen om generella statsbidrag till kommuner och landsting. Åtminstone bör en sådan ordning kunna förordas temporärt. Förvaltningsutgifterna bör därför till dess att till exempel finansieringen av det regionala tillväxtarbetet eller användningen av riktade statsbidrag ses över i ett större sammanhang finansieras under ett nytt eller befintligt anslag under utgiftsområde 19.

Oavsett om förvaltningsutgifterna finansieras under ett eget eller ett befintligt anslag kommer landstingen över tid att bli underkompenserade för faktiska kostnader efter produktivitetsavdrag. I dagens modell kompenseras landstingen för kostnadsutvecklingen eftersom medel till landsting och samverkansorgan betalas ut från länsstyrelsernas ramanslag. De får nämligen ta del av anslagets årliga så kallade PLO-uppräkning⁵, något som inte finns för andra anslag. Med viss frekvens behöver frågan om kostnadskompensation därför uppmärksammas och hanteras inom den årliga budgetprocessen.

⁵ En byggsten i ramanslagsmodellen är den så kallade pris- och löneomräkningen (PLO) som syftar till att myndigheterna i sina anslag kompenseras för omvärldens prisförändringar samtidigt som de åläggs ett effektivitets- och produktivitetskrav. PLO-systemet omfattar således statliga myndigheter och de anslag vars ändamål är att finansiera myndighetens förvaltning.

8 Konsekvensanalys

8.1 Myndighetsgemensam indelning

8.1.1 Allmänna konsekvenser av myndighetsgemensam indelning

Som framgår av kapitel 3 bedömer vi att förslaget till myndighetsgemensam indelning skapar bättre förutsättningar för samverkan mellan myndigheter emellan och mellan stat och kommun vilket innebär att resurser kan användas mer effektivt. Detta kommer att få positiva konsekvenser för såväl statsförvaltningen som för medborgare, näringslivet, civilsamhället samt kommuner och landsting.

Utöver de områden som vi tar upp särskilt nedan bedömer vi att frågor som kräver tvärsektoriella lösningar och samverkan mellan olika parter på regional nivå kommer att kunna hanteras på ett bättre sätt med vårt förslag till en myndighetsgemensam indelning. Det gäller bland annat jämställdheten mellan kvinnor och män, möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen och arbetet med klimatfrågor. När det gäller offentlig service i olika delar av landet kan förslaget få positiva konsekvenser beroende på hur myndigheterna väljer att fördela olika funktioner i den nya geografin.

Våra förslag bedöms inte ha någon direkt betydelse för brottsbekämpning och det brottsförebyggande arbetet utöver den ökade effektiviteten genom förbättrad samverkan mellan myndigheterna i rättskedjan som bedöms bli en effekt av våra förslag. När det gäller arbetet mot organiserad brottslighet finns redan en omfattande myndighetssamverkan.

8.1.2 Konsekvenser för berörda myndigheter

Vårt förslag är att ändringen av den regionala indelningen för berörda myndigheter ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Vi kan notera att myndigheterna över lag ser fördelar med en gemensam geografi för staten. Flertalet myndigheter konstaterar också att deras nuvarande indelning i betydande utsträckning motsvarar den vi föreslår.

Vi har begärt uppskattningar från berörda myndigheter (utom Säkerhetspolisen) om vilka ekonomiska och personella konsekvenser en samordnad regional indelning i sex områden enligt vårt huvudförslag skulle få.

Migrationsverket har inte ansett sig kunna göra några beräkningar eftersom myndigheten befinner sig mitt i en omfattande omställning till en kraftigt minskad dimensionering. Först när resultatet av den processen är klar och beslut fattats om hur verksamheten i områdena kommer att vara dimensionerad kan myndigheten bedöma hur en ändrad indelning skulle komma att påverka.

Andra myndigheter har också signalerat osäkerhet kring framtida organisation, dimensionering eller framtida uppdrag. Arbetsförmedlingen påtalar till exempel att delar av myndighetens regionalt organiserade verksamhet kan komma att flyttas över till Statens servicecenter från och med 1 januari 2020. Dessutom kan den regionalt organiserade verksamheten komma att påverkas av förslag från Arbetsmarknadsutredningen (A 2016:03) som väntas lämna slutbetänkande den 31 januari 2019. Arbetsförmedlingen har också för avsikt att på eget initiativ förändra den regionalt organiserade verksamheten inom myndigheten. Även Kriminalvården genomför för närvarande en egen översyn av sin regionala indelning. Försvarsmakten pekar på eventuella framtida förändringar och tycker att det är svårt att förhålla sig till förslaget så länge det inte koordineras med förslag från Försvarsberedningen avseende Försvarsmaktens framtida utveckling.

Våra bedömningar av personella och ekonomiska konsekvenser nedan bygger på myndigheternas egna uppskattningar.

Arbetsförmedlingen

För Arbetsförmedlingens del skulle fyra till sju av myndighetens orter påverkas av den föreslagna regionala indelningen. Myndigheten har i dag två ledningsorter inom fyra av de områden vi föreslår och i tre områden överväger Arbetsförmedlingen att omlokalisera till annan ort än den nuvarande ledningsorten.

Omorganisationen skulle inte enligt Arbetsförmedlingen innebära någon besparing, trots att myndighetens marknadsområden i dag är tio till antalet. Risken att personalrörligheten ökar under omställningen bedöms som stor. Det påverkar ledningsförmågan negativt på de orter som kan komma att beröras av förslaget.

När det gäller ekonomiska konsekvenser utifrån personalkostnader görs följande uppskattning utifrån två scenarier. I ena fallet avvecklas en ledningsort med 30 medarbetare och motsvarande rekrytering sker på annan ort. I det andra scenariot avvecklas en ledningsort med 30 medarbetare, men 15 av dem väljer att pendla till den nya orten, medan andra hälften väljer att sluta. Räknat på fyra förändringar av orter blir kostnaden för de olika scenarierna 75 till 150 miljoner kronor. Beräknat på sju förändringar blir kostnaden 130 till 275 miljoner kronor.

Kostnaden för att flytta en genomsnittlig ledningsort uppgår till cirka 6 miljoner kronor. Det innebär således att flyttkostnaderna uppgår till cirka 25 miljoner kronor för fyra orter och drygt 40 miljoner kronor för sju orter.

Arbetsförmedlingen håller för närvarande på med en översyn av sin regionala organisation. Vår bedömning är att det därför är troligt att myndigheten redan kommer att ha haft dessa omställningskostnader vid tidpunkten för ikraftträdandet av vårt förslag.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har i nuläget fyra militärregioner. Upprättandet av två nya regionala staber innebär ett ökat personalbehov på 70 heltidsanställda. Vidare bör staberna ha förmåga att växa med 56 deltidanställda reservofficerare. Försvarsmakten konstaterar att myndigheten redan i dag har ett vakansläge och har att hantera stora utmaningar inom officersförsörjningen. Av det skälet menar myndigheten angående personella konsekvenser att försörjningsbarheten

vid inrättande av ytterligare regionala staber måste analyseras ytterligare. Här bedömer Försvarmakten att lokaliseringen har stor betydelse för möjligheterna.

Baserat på Försvarmaktens budgetunderlag för år 2018 skulle den föreslagna organisationsförändringen medföra personalkostnadsökningar om 37–40 miljoner kronor per år undantaget personalkostnadsökningar för verksamhets- och ledningsfunktioner. Läggs dessa till tillkommer 15–17 miljoner kronor per år.

När det gäller lokalkostnader beräknar Försvarmakten kostnaden till 10,5 miljoner kronor per år. Tillkommer gör engångskostnader på 9–10 miljoner kronor för lokalanpassningar och sambands- och ledningssystem. Sammantaget innebär detta 70–80 miljoner kronor varav 60–70 miljoner kronor är ökade årliga kostnader.

Migrationsverket

Migrationsverket ser fördelar med att relevanta statliga myndigheter har en samordnad indelning. Myndigheten konstaterar också att dess nuvarande indelning i hög utsträckning motsvarar den som vi föreslår. Emellertid anser Migrationsverket att det i dagsläget är svårt att bedöma konsekvenser av vårt förslag. Myndigheten befinner sig mitt i en omfattande omställning till en kraftigt minskad dimensionering. Först när resultatet av den här processen är klart kan myndigheten få en tydlig bild av hur verksamheten i regionerna och de centrala funktionerna kommer att dimensioneras och påverkas av en ändrad regional indelning.

Kriminalvården

Kriminalvården har i dag sex regioner och myndigheten skulle därmed inte behöva fler kontor eller liknande vid en förändring i enlighet med förslaget. Däremot skulle det kunna krävas omfördelning av resurser (ekonomiska och personella). Framför allt region Nord bedöms svår att få ekonomisk bärighet i då regionen blir mycket liten vad gäller verksamhetens omfattning. Region Mitt å andra sidan, blir utifrån förslaget drygt fyra gånger större än region Nord, sett till antal klientplatser. Omfördelningar av medel och omflyttningar av personal kan behöva göras till följd av detta. Rent

allmänt anför Kriminalvården att om myndigheten inte själv får välja sin regionala indelning kan detta innebära en dyrare verksamhet än vad som bedöms nödvändigt sett till verksamhetens behov.

Kriminalvården bedömer att föreslagen regionindelning inte stödjer myndighetens förutsättningar att bedriva en likvärdig kriminalvård med god ekonomisk bärighet. De huvudsakliga konsekvenserna bedöms vara att regionerna utifrån antal verksamhetsställen (anstalter, häkten och frivård) samt personal, blir mycket ojämna i storlek vilket skapar betydande svårigheter gällande ledning, styrning och stöd av verksamheten.

Kriminalvårdens verksamhet, i form av anstalter, häkten och frivårdskontor, är placerad med stor spridning över landet och hyreskontrakten är ofta uppbundna på mycket långa perioder. Möjligheten att förändra verksamhetens placering är därmed mycket liten. Om det enbart är regionindelningen som ändras och regionkontoret kan ligga kvar på samma ställen som tidigare bedöms det inte behövas andra lokaler för myndighetens verksamhet. Dock kan placeringen av regionkontoret i region Nord behöva övervägas då en förändrad regionindelning medför att dagens placering av regionkontoret ej blir centrerad till regionen.

Polismyndigheten

Polismyndigheten konstaterar att fyra av de nuvarande sju polisregionerna i olika grad skulle påverkas organisatoriskt av vårt förslag om sex områden: Bergslagen, Mitt, Syd och Öst. Myndigheten bedömer att den största påverkan blir på ledningsstrukturen för Bergslagen och Mitt.

Den främsta påverkan på personella resurser är på de regionala enheterna som finns i nuvarande regioner Bergslagen, Mitt, Syd och Öst där det skulle krävas en ombyggnad av organisationen. Verksamheten inom de regionala enheterna består av kansli, utredning, underrättelse och operativ verksamhet såsom regionledningscentraler (RLC) och polisens kontaktcenter (PKC). Den personella resursen för ledningsstrukturen i primärt Bergslagen och Mitt berörs också.

Det är svårt att bedöma risken för kompetenstapp under omställning, men myndigheten uppskattar att den sammantaget bör vara liten relativt Polismyndighetens totala storlek.

I nuläget bedömer Polismyndigheten inte att de ekonomiska konsekvenserna av personella förändringar är av större omfattning eftersom polisen redan verkar med personal över hela landet. Polismyndigheten lämnar av detta skäl inte någon uppskattning av belopp. Myndigheten bedömer inte heller att förändringar kopplade till arbetsplatser och lokaler är av större omfattning. I det fallet de regionala ledningscentralerna (RLC) slås ihop och skulle kräva större lokaler kan det dock få stora ekonomiska konsekvenser. Polismyndigheten anser sig dock i dagsläget inte kunna göra någon kostnadsuppskattning för detta.

Polismyndigheten lämnar en relativt detaljerad uppskattning av tidsåtgång och kostnad för anpassning av it-stöd till ny struktur. Utvecklingskostnaden uppskattas uppgå till 26,6 miljoner kronor.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet)

Svenska ESF-rådet konstaterar att en minskning från de i dag åtta regionerna som myndigheten verkar i till sex områden kan komma att innebära att två kontor behöver avvecklas. Emellertid konstaterar myndigheten också att de två områden som främst berörs, det område som benämns som Mitt samt området med de fyra nordligaste länen, är så pass geografiskt stora att det kan finnas verksamhetsmässiga skäl att ha två kontor i dessa.

Skulle regeringen emellertid besluta att två kontor ska avvecklas berörs mellan 10–15 medarbetare. Det kan uppstå ett visst initialt kompetenstapp. Några personalkostnader kan ESF-rådet inte uppskatta i dagsläget. Lokalkostnader bedöms inte heller, men det rör sig vid avveckling av två kontor främst om eventuella kvardröjande hyreskostnader.

Tillväxtverket

Tillväxtverket ser inte att det finns någon anledning att ändra myndighetens organisation till följd av vårt förslag. Myndigheten har redan geografisk närvaro i samtliga områden vi föreslår. I två av de områden som vi föreslår skulle myndigheten komma att ha två lokalkontor. Eftersom Tillväxtverket inte ser behov av att ändra sin

organisation gör myndigheten ingen beskrivning av konsekvenser av en ny geografisk indelning.

Trafikverket

Trafikverket bedömer att de ekonomiska och personella konsekvenserna av förslaget till ny geografisk indelning är relativt begränsade. Myndigheten är redan i dag indelad i sex regioner och det handlar således om att förändra indelningen av dessa och att ställa om lokalkontor till regionkontor och vice versa, något som verket har erfarenhet av sedan tidigare. Eftersom Trafikverket redan finns representerade med antingen ett region- eller ett lokalkontor i varje föreslaget område (Trafikverket har i dag 27 allmänna kontor) bedöms förändringen ur ett lokaliseringssperspektiv få begränsade konsekvenser när det gäller kostnader för hyror.

När det gäller personella konsekvenser konstaterar Trafikverket att myndighetens budget enligt regeringens infrastruktur- och budgetpropositioner inom kort kommer att växa med cirka 20 procent. Anslagsökningen innebär ett stort rekryteringsbehov till befintliga orter. Det bidrar till att konsekvenserna ur ett personellt perspektiv vid en eventuellt förändrad områdesindelning blir mindre kännbara. Nya administrativa gränser kommer att innebära att ett antal medarbetare får ny regional tillhörighet, men en tidig bedömning från Trafikverket är att ny indelning inte leder till betydande omlokalisering av medarbetare. Till de begränsade ekonomiska och personella konsekvenserna bidrar att verket övergår till aktivitetsbaserade kontor i hela landet, vilket innebär en större flexibilitet för expansion eller omdisponering av ytor.

Åklagarmyndigheten

Eftersom medarbetarna främst finns inom de lokala åklagarkammarna bedömer Åklagarmyndigheten att en ändrad geografi endast får mindre påverkan på den regionala nivån. En minskning av antalet åklagarområden från sju till sex innebär att två personer berörs. En ändrad geografisk indelning enligt vårt förslag innebär marginella förändringar och begränsade kostnader.

Sammanfattande bedömning

Ett genomförande av vårt förslag om geografisk indelning innebär för flera av myndigheterna inte några stora vare sig personella eller ekonomiska konsekvenser. Detta gäller Tillväxtverket, Trafikverket och Åklagarmyndigheten. Ingen av dessa myndigheter räknar med vare sig betydande besparingar eller kostnader till följd av vårt förslag. Svenska ESF-rådet bedömer att det blir en begränsad påverkan på myndigheten, förutsatt att regeringen beslutar att myndighetens nuvarande åtta kontor kan vara kvar (men med ledning och styrning från sex regioner).

Det är två myndigheter, Arbetsförmedlingen och Försvarsmakten, som bedömer att förslaget skulle kunna få större ekonomiska konsekvenser och redovisar uppskattningar av kostnaderna. I båda fallen innehåller dock beräkningarna osäkerheter. När det gäller dessa myndigheter kan vi konstatera följande. Arbetsförmedlingen har redan själva initierat en översyn av sin regionala organisation och en särskild utredning analyserar hela myndighetens organisation. Arbetsförmedlingen kommer alltså sannolikt att omorganiseras oberoende av vårt förslag. När det gäller Försvarsmakten konstaterar försvarsberedningen att den nuvarande indelningen i fyra militärregioner inte är ändamålsenlig. Även när det gäller denna myndighet är det stor sannolikhet för att förändringar kommer att genomföras oavsett våra förslag.

Ytterligare några myndigheter pekar på eventuellt kvardröjande hyreskostnader. Polismyndigheten bedömer att en sammanläggning av de regionala ledningscentralerna (RLC) för region Mitt och Bergslagen kan få stora ekonomiska konsekvenser, men kan inte göra en kostnadsuppskattning för detta. Kriminalvården beskriver att myndigheten är uppbunden i hyreskontrakt över långa perioder. Placeringen av regionkontoret i region Nord kan behöva omprövas till följd av ny indelning. Någon beräkning av vad det skulle komma att kosta presenterar emellertid inte Kriminalvården och myndigheten beskriver även i övrigt endast att verksamheten eventuellt kan komma att bli dyrare.

Några myndigheter bedömer att förslaget får mer långtgående personella konsekvenser. Det gäller till exempel Försvarsmakten som måste öka antalet militärstaber från fyra till sex. Det gäller också Polismyndigheten och Arbetsförmedlingen som bedömer att per-

sonalrörligheten kan komma att öka under omställningen och ser vissa risker för kompetensförluster. Polismyndigheten menar också att en känsla av organisations- och förändringströtthet kan påverka produktionen, effektiviteten och arbetsmiljön negativt.

För att sammanfatta ovanstående är det flera myndigheter som bedömer att de inte alls skulle påverkas av förslaget. För några av de större myndigheterna skulle omställningen kunna få personella och ekonomiska konsekvenser. Framförallt de ekonomiska konsekvenserna är emellertid svåra att uppskatta. Vår bedömning utifrån de underlag vi har inhämtat är emellertid att konsekvenserna är förhållandevis begränsade. Vi menar att de vinster vi bedömer att en samordnad regional indelning skulle kunna medföra för statsförvaltningen som helhet (se avsnitt 3.3) överväger och motiverar de personella och ekonomiska konsekvenser som kan uppstå för enskilda myndigheter.

Vårt föreslagna ikraftträdandedatum 2021 innebär goda möjligheter för myndigheterna att minimera sina omställningskostnader. Vi föreslår att de övergångskostnader som kan uppstå inom vissa av myndigheterna finansieras genom att berörda myndigheter får en tillfällig ökning av sitt respektive anslag under ett år.

8.2 Ny beteckning för kommuner på regional nivå

Konsekvenser för landstingen

I dag får, som framgår av kapitel 4, 13 av de 20 landstingen besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Alla dessa använder sig av denna möjlighet. I promemorian Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61) föreslås att landstingen från den 1 januari 2019 ska ta över det regionala utvecklingsansvaret i samtliga län utom Gotlands. Samtliga landsting kommer då också att få möjligheten att besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen.

En ny beteckning och nya namn på landstingen medför naturligtvis kostnader under en övergångsperiod. Bland annat behöver styrdokument, andra typer av handlingar, informationsmaterial, hemsidor och e-postadresser ses över och uppdateras med det nya namnet. I de flesta landsting har dock detta redan gjorts eftersom de själva

har valt att byta beteckning. Som en illustration framgår exempelvis följande på Landstinget Västernorrlands hemsida:

Den 1 februari 2018 byter Landstinget Västernorrland namn till Region Västernorrland. Bakgrunden är att vi under 2017 tog över det statliga regionala utvecklingsansvaret.

Den 1 februari fullföljer vi arbetet med regionbildningen genom att byta namn till Region Västernorrland. När vi byter namn den 1 februari så kommer våra e-postadresser att sluta med @rvn.se istället för @lvn.se. För att säkerställa att du kan kontakta oss så kommer e-postmeddelanden till våra gamla e-postadresser att vidarebefordras till @rvn.se. Den 1 februari byter vi webbadress till www.rvn.se. För att inga länkar ska brytas på interna och externa webbsidor så kommer vår gamla webbadress att länka vidare till vår nya. Det gäller också alla delwebbplatser och slashadresser.

I samband med namnbytet kommer vi att byta ut skyltarna till våra fastigheter. Vid bytet så tar vi tillfället i akt att producera mer tydliga och enhetliga skyltar för hela verksamheten. Samtidigt kommer de nya skyltarna och belysningen att vara mer energieffektiva. Arbetet påbörjas den 1 februari och kommer att genomföras successivt.

Våra kallelser, fakturor, kuvert och annat kommunikationsmaterial ska anpassas med vår nya logotyp så det syns att det kommer från Region Västernorrland. För att uppnå en kostnadseffektiv förflyttning så kommer gammalt material att fasa ut. Det innebär att du fortfarande kan se foldrar eller annat kommunikationsmaterial med Landstinget Västernorrlands gamla logotyp under en period efter namnbytet.

Det är sannolikt att i princip alla landsting kommer att ha gjort detta före den 1 januari 2020, den tidpunkt då vi föreslår att den formella beteckningen och de enskilda namnen ska ändras. De kommer då redan att ha tagit kostnaderna för denna förändring.

I vissa län avviker det namn vi föreslår från det som landstinget själva har valt att använda. Det gäller exempelvis Västra Götalandsregionen som enligt vårt förslag ska heta Region Västra Götalands län samt Region Jämtland Härjedalen som vi föreslår ska heta Region Jämtlands län. Detsamma gäller vårt förslag om att ordet län ska ingå i samtliga namn. De flesta har i dag valt en konstruktion utan detta ord, exempelvis Region Skåne.

Dessa avvikelser innebär dock inte enligt vår bedömning en lika stor förändring som ett byte från landsting till region. Allmänna uttryck som "regionen" behöver inte ändras alls. I övrigt bör det vara möjligt att, som Landstinget Västernorrland anger ovan, fasa ut material successivt för en kostnadseffektiv anpassning. Samman-

taget bedömer vi därför att landstingens kostnader blir mycket begränsade.

För Gotlands kommun däremot innebär vårt huvudförslag att beteckningen Region Gotland inte längre ska användas. Där blir det alltså fråga om en återgång till det som gällde före 2011 då kommunen beslutade att byta namn.

Konsekvenser i samband med valet 2022

Att beteckningen landsting ändras formellt innebär att det vid valet 2022 kommer att stå val till regionfullmäktige på valsedlarna. Om beslutet träder i kraft den 1 januari 2020 är förutsättningarna för Valmyndigheten m.fl. kända i god tid före valet. En ändrad beteckning torde därmed inte innebära några ökade kostnader.

8.3 Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen

Ekonomiska konsekvenser för landstingen

Vårt förslag innebär att berörda landsting som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad landstingsindelning ska inhämta synpunkter från sina medlemmar, om det inte är uppenbart obehövligt.

Detta innebär en ny lagstadgad uppgift för landstingen. Visserligen ligger det redan i landstingens uppgifter att föra en dialog med medlemmarna inför olika typer av beslut, särskilt beslut av denna karaktär. Det blir dock nu fråga om en uppgift som framgår direkt i lag. Berörda landsting ska inhämta synpunkter från sina medlemmar som ett led i den egna beredningen, och som ett underlag för regeringens och riksdagens ställningstagande i frågan. Förfarandet kommer inte att aktualiseras särskilt ofta men när det aktualiseras kan det komma att bli fråga om särskilda kostnader.

När det gäller den nya bestämmelsen om inhämtande av synpunkter från landstingsmedlemmarna går det inte att förutsäga hur ofta det kommer att ske. Hittills har frågor om ändrad landstingsindelning sällan aktualiserats. Kostnaderna kommer vidare att vara beroende av på vilket sätt landstingen väljer att inhämta synpunkterna

och om de redan har uppbyggda strukturer för dialog med medborgarna. Eftersom det inte är möjligt att förutsäga i vilken omfattning bestämmelsen kommer att tillämpas eller hur undersökningen kommer att gå till i praktiken är det svårt att bedöma vilka närmare ekonomiska konsekvenser förslagen kan få för landstingen.

Vår bedömning är dock att det bland annat kommer att handla om kostnader för den arbetstid som måste läggas ner. Både tjänstemän och förtroendevalda kommer att behöva frigöra tid från andra arbetsuppgifter. Tjänstemännen kommer att behöva ta fram underlag, förbereda möten och samrådsformer, bearbeta resultat och sammanställa redogörelser. Kostnader kan också uppkomma för skriftligt informationsmaterial och annan typ av kommunikation.

2014 års demokratiutredning lämnade i betänkandet Låt fler forma framtiden (SOU 2016:5) förslag på att fullmäktige i kommuner och landsting skulle verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra synpunkter inför beslut. Utredningen tar som exempel upp en medborgardialog som genomfördes i Karlskoga om bibliotekets utveckling. Denna pågick i drygt en och en halv månad. Genom seminarier och torgmöten kunde medborgarna ge förslag på hur biblioteket i Karlskoga skulle utvecklas. När de direkta kostnaderna för dialogen beräknades kostade aktiviteten drygt 74 000 kronor, exklusive den arbetstid som lagts ned. För en medborgardialog som ska genomföras i ett helt län torde kostnaderna bli betydligt större, för vissa län kanske mer än det tiodubbla.

Kostnaderna för att genomföra medborgarpaneler och enkätundersökningar skiljer sig betydligt såväl mellan kommuner och landsting som mellan olika landsting. Kostnaderna för att etablera och använda en webbpanel beror på antalet frågor som ställs och antalet individer som är med i panelen. Demokratiutredningen tar som exempel bland annat Region Skåne som har etablerat en webbpanel som kostade cirka 450 000 kronor att sätta igång. Detta gjordes genom brevutskick. Panelen består av cirka 5 000 deltagare. Kostnaderna för fyra årliga enkätomgångar, publiceringsfärdiga rapporter och uppdateringar för att kompensera för löpande bortfall är enligt utredningen sammanlagt 360 000 kronor.

De flesta landsting har redan en omfattande demokratifrämjande verksamhet och för dem skulle vårt förslag inte behöva innebära särskilt stora extra kostnader.

Vårt förslag innebär inte några nya bestämmelser om krav på folkomröstningar. I den mån folkinstitut aktualiseras i fråga om ändrad landstingsindelning kommer det att ske enligt de regler om folkinstitut som redan gäller i kommunallagen. Sådana folkomröstningar kan alltså inte betraktas som några nya kostnader i förhållande till dagens situation.

Vi föreslår att de extra kostnaderna för landstingen finansieras genom en höjning av anslag 1:1 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner med 20 miljoner kronor per år. Vår bedömning är att vårt förslag till gemensam indelning för statliga myndigheter på sikt kommer att innebära sådana effektiviseringar inom statsförvaltningen att de kan finansiera dessa kostnader.

Vi vill också understryka att förslaget får konsekvenser för regeringskansliets handläggning av indelningsärenden. Om det handlar om en landsomfattande reform och landstingen har en remiss som ska besvaras måste remisstiden vara väl tilltagen så att det är realistiskt möjligt för landstingen att genomföra hörandet av befolkningen.

Konsekvenser för det kommunala självstyret

Förslaget innebär en påverkan på det kommunala självstyret eftersom landstingen blir skyldiga att som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad landstingsindelning inhämta synpunkter från sina medlemmar, om det inte är uppenbart obehövligt. Skälen för att införa denna bestämmelse finns i avsnitt 5.8.3. De skäl som anförs där anser vi är tillräckliga för att motivera inskränkningen i det kommunala självstyret. Vi har valt att utforma bestämmelsen på så sätt att landstingen själva kan bestämma på vilket sätt synpunkterna ska inhämtas. På så sätt blir förslaget mindre ingripande än om det också hade reglerats hur inhämtandet av synpunkter ska gå till.

8.4 Landstingens samverkan

Det uppdrag som vi föreslår att regeringen ska ge till Göteborgs universitet kommer att innebära vissa kostnader.

8.5 Finansiering av förvaltningsutgifter

Vi har utformat våra förslag på så sätt att förvaltningsanslaget för respektive länsstyrelse kommer att minskas med ett lika stort belopp som de i dag för över till landsting eller samverkansorgan. Detta innebär att förslaget inte får några konsekvenser för länsstyrelserna utöver viss minskad administration. När det gäller landstingen kommer dessa att få motsvarande belopp i statsbidrag som de i dag får från länsstyrelsen. Förslaget bedöms därmed inte heller medföra några konsekvenser för landstingen.

8.6 Övriga konsekvenser av våra förslag

Utöver det som redovisas under de särskilda rubrikerna ovan bedömer vi inte att våra förslag får några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företags.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

2 kap.

1 §

Bestämmelsens *första stycke* har ändrats på så sätt att ordet landsting har ersatts av ordet regioner, ordet landstingsindelningen har ersatts av ordet regionindelningen och uttrycket ett landsting har ersatts av en region. I paragrafen har ett nytt *tredje stycke* införts. Enligt bestämmelsen ska, vid prövning av fråga om ändring i landstingsindelningen, särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de regioner samt den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Om en sådan region motsätter sig en indelningsändring får beslut om ändringen meddelas endast om det finns särskilda skäl. Befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas. Våra överväganden finns i avsnitt 5.8.3.

7 a §

Paragrafen är ny. Enligt bestämmelsen gäller att berörda regioner, som ett led i beredningen av ett yttrande eller en ansökan om ändrad regionindelning, ska inhämta synpunkter från sina medlemmar om det inte är uppenbart obehövt. Våra överväganden finns i avsnitt 5.8.3.

Övriga ändringar

I övrigt har det i författningens rubrik och ett antal paragrafer, liksom i 2 kap. 1 §, gjorts följdändringar med anledning av vårt förslag om ändrad landstingsbeteckning (se nedan avsnitt 9.14 angående följdändringar).

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.2 Förslaget till lag om ändring i kommunallagen (2017:725)

1 kap.

1 §

Bestämmelsen har ändrats på så sätt att det i stället för att Sverige är indelat i kommuner och landsting anges att Sverige är indelat i kommuner och regioner. Det har vidare i bestämmelsen införts *dels* en definition av kommuner med innebörden att kommuner är kommuner på lokal nivå, *dels* en definition av regioner som innebär att regioner är kommuner på regional nivå. I bestämmelsens sista mening har ordet landsting ersatts med ordet region. Våra överväganden finns i avsnitt 4.1.10.

Övriga ändringar

Ett antal följdändringar har gjorts i lagen med anledning av förslaget i 1 kap. 1 § om ändrad landstingsbeteckning (se nedan avsnitt 9.14 angående följdändringar).

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.3 Förslaget till förordning om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning

1 §

I paragrafen anges att förordningen innehåller bestämmelser om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

2 §

I bestämmelsen anges att de förvaltningsmyndigheter under regeringen som anges i bilagan till förordningen ska ha en regional indelning. Vidare anges vilka län indelningen ska omfatta. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.5 och 3.6.

Bilagan

I bilagan anges vilka myndigheter som ska ha den indelning som framgår av 2 §. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3 och 3.4.

Ikraftträdande

Förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.4 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

7 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att det förts in en hänvisning till förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning i stället för att det anges på vilka orter det inom myndigheten ska finnas regionala enheter för handläggning av ärenden som avser socialfondsprogrammet. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.5 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:996) med instruktion för Migrationsverket

Rubriken närmast före 5 a §

Rubriken, som lyder organisation, är ny.

5 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Migrationsverket ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.6 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

14 §

En följdändring har gjorts i paragrafen med anledning av förslaget om ändrad landstingsbeteckning (se nedan avsnitt 9.14 angående följdändringar).

20 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Arbetsförmedlingen ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2020 i fråga om 14 § och den 1 januari 2021 ifråga om 20 a §.

9.7 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården

Rubriken närmast före 9 §

Rubriken, som lyder organisation, är ny.

9 §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Kriminalvården ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.8 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten

13 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Försvarmakten ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

16 §

En följdändring har gjorts i paragrafen med anledning av förslaget om ändrad landstingsbeteckning (se nedan avsnitt 9.14 angående följdändringar).

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2020 i fråga om 16 § och den 1 januari 2021 ifråga om 13 a §.

9.9 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket

15 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att det förts in en hänvisning till förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning i stället för att det anges på vilka orter tjänstemän ska vara stationerade för förvaltning av de regionala strukturfondsprogrammen. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.10 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket

13 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att det förts in en hänvisning till förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning i stället för att det anges att Trafikverket ska ha en regional organisation och får ha det antal regioner som verket bestämmer. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.11 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten

36 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att det förts in en hänvisning till förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning i stället för att det anges att Polismyndigheten ska delas in i polisregioner. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.12 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen

Rubriken närmast före 20 a §

Rubriken, som lyder organisation, är ny.

20 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Säkerhetspolisen ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.13 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten

17 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller en hänvisning till att Åklagarmyndigheten ska följa förordningen om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning. Våra överväganden finns i avsnitt 3.3, 3.4 och 3.5.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2021.

9.14 Följändringar med anledning av ändrad landstingsbeteckning

Generellt om följändringarna

Vårt förslag om ändrad landstingsbeteckning medför att följändringar har gjorts i ett stort antal författningar där beteckningen förekommer. Våra överväganden finns i avsnitt 4.1.10. Vi lämnar emellertid inte en kommentar till varje enskild ändring, utan beskriver här generellt vilka slags ändringar det varit fråga om. I några fall där vi ansett att det funnits skäl har vi dock kommenterat enskilda ändrade paragrafer under särskilda rubriker nedan.

I några fall har vi behövt ersätta en beteckning med en omskrivning. Vi har valt att inte använda adjektivformen regional med hänvisning till landstingen. Där beteckningen landstingskommunal har förekommit har vi därför valt en omformulering med substantivformen region. I vissa fall har vi bedömt att det är möjligt att utmönstra beteckningen utan att göra någon omformulering. Beteckningen landstingskommunal förekommer i följande bestämmelser:

- rubriken närmast efter 4 b § tandvårdslagen (1985:125)
- 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen
- 8 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229)
- rubriken närmast före 31 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- 21 § förordningen (1997:909) om handläggning av ärenden om statliga tjänstepensionsförmåner
- 11 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister
- 4 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister
- 2 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Rubriken närmast före 31 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen har även anpassats till kommunallagens (2017:725) terminologi (jfr 3 kap. 11 § kommunallagen).

I de fall namnet på ett enskilt landsting förekommer i författningstext har vi föreslagit att namnet ändras i enlighet med vårt förslag i avsnitt 4.2. I övrigt framgår de ändringar vi föreslår av följande tabell. I vissa fall har en ändrad beteckning inneburit att vi behövt formulera om en mening i en bestämmelse.

Tabell 9.1 Ändrad landstingsbeteckning

Ursprunglig beteckning	Ny beteckning
landsting/landstingskommun	region
landstingsfullmäktige	regionfullmäktige
landstingsstyrelse	regionstyrelse
landstingsråd	regionråd
landstingsmedlem	regionmedlem
landstingskatt	regionskatt
hemlandsting	hemregion
landstingsområde	regions område
landstingsdel	del av region
landstingsindelning	regionindelning
landstingsmöte	regions möte
landstingskattemedel	regioners skattemedel
landstingsprofession	regionprofession
landstingsfinansierad	finansierad av region
landstingsägd	ägd av region
landstingsmyndighet	regions myndighet
landstingsledamot	ledamot i regionfullmäktige

Därutöver har vi föreslagit ändringar, som innebär att rena skrivfel eller obsoleta uppgifter korrigeras, i 117 kap. 6 § socialförsäkringsbalken, 2 § lagen om (1981:324) om medborgarvittnen, 11 § förordningen (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande samt 7 § förordningen (2007:909) med instruktion för Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

9.15 Förslaget till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

12 kap.

9 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att beteckningen landstingsfullmäktige har ersatts med uttrycket fullmäktige i kommunen på regional nivå. Ändringen sker till följd av förslaget om ny landstingsbeteckning. Det är inte fråga om en ändring i sak, utan endast en anpassning till regeringsformens terminologi. Terminologin bygger på regeringens bedömning att det inte är nödvändigt att i grundlag reglera hur de två typer av kommuner som finns ska betecknas (prop. 2009/10:80, s. 209).

Paragrafen har vidare ändrats på så sätt att andra meningen i första stycket har tagits bort, vilken reglerar valet av jurymän om en kommun i ett län inte tillhör ett landsting. Ändringen föranleds av att det inte längre finns någon kommun för vilken bestämmelsen är tillämplig. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

12 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att beteckningen landstingsstyrelsen har ersatts med uttrycket styrelsen i kommunen på regional nivå. Vidare har beteckningen landstingsfullmäktige ersatts med beteckningen fullmäktige. Vad som sägs i första stycket under kommentaren till 9 § gäller även denna ändring. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i tryckfrihetsförordningen träder i kraft den 1 januari 2023. Våra överväganden finns i avsnitt 4.4.

9.16 Förslaget till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

6 kap.

1 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att *dels* beteckningen landsting ersatts med beteckningen region, *dels* den nuvarande beteckningen regioner, som avser de s.k. sjukvårdsregionerna, ersatts med beteckningen samverkansregioner. Ändringen är inte avsedd att innebära en förändring i sak, utan att syftar till att undvika att sjukvårdsregionerna förväxlas med landstingen när dessa betecknas regioner. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.17 Förslaget till förordning om ändring i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

3 kap.

1 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att ordet landsting har ersatts med region. Vidare har paragrafen ändrats så att beteckningen region, som avser de s.k. sjukvårdsregionerna, har ersatts med samverkansregion. Namnen på de enskilda sjukvårdsregionerna har ändrats så att ordledet ”region” i slutet av namnet har strukits och att beteckningen Samverkansregion lagts till före namnet, som således utformats på följande sätt: Samverkansregion Stockholm, Samverkansregion Linköping osv.

Ändringen är inte avsedd att innebära en förändring i sak, utan att syftar till att undvika att sjukvårdsregionerna förväxlas med landstingen när dessa betecknas regioner. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i förordningen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.18 Förslaget till lag om ändring i ellagen (1997:857)**4 kap.****8 §**

Paragrafen har ändrats på så sätt att beteckningen region ersatts med nätregion. Det är inte fråga om en ändring i sak, utan ändringen syftar endast till att undvika att begreppet förväxlas med landsting när dessa betecknas regioner. Tidigare förarbetsuttalanden (se prop. 2008/09:141, s. 98–99) och befintlig praxis ska således även fortsättningsvis tillämpas. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.19 Förslaget till lag om ändring i lagen om kollektivtrafik (2010:1065)**1 kap.****7 §**

Paragrafen är ny. I paragrafen görs en hänvisning till den definition av region som vi föreslår ska införas i 1 kap. 1 § kommunallagen. Syftet med denna hänvisning är att särskilja begreppet region från det befintliga begreppet regional kollektivtrafikmyndighet. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

9.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

1 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att ett nytt *tredje stycke* införts. I detta stycke finns en hänvisning till den definition av region som vi föreslår ska införas i 1 kap. 1 § kommunallagen. Syftet med hänvisningen är att tydliggöra vad som avses med beteckningen region i lagen om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Våra överväganden finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdande

Ändringarna i lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

Litteratur- och källförteckning

Utrednings- och kommittébetänkanden

SOU 1947:30 Betänkande med förslag till lag om regionkommuner m.m.

SOU 1968:47 Förvaltning och folkstyre.

SOU 1978:35 Regional utvecklingsplanering, länsplanering m.m.

SOU 1995:27 Regional framtid.

SOU 2000:85 Regionalt folkstyre och statlig länsförvaltning.

SOU 2001:89 Att tänka efter före – samråd i kommuner och landsting.

SOU 2002:33 Ändrad indelning? – En översyn av reglerna för indelningsändringar.

SOU 2004:128 En lag om Sveriges indelning i län och landsting.

SOU 2007:10 Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft.

SOU 2008:118 Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning.

SOU 2008:125 En reformerad grundlag.

SOU 2012:81 Statens regionala förvaltning – förslag till en angelägen reform.

SOU 2016:5 Låt fler forma framtiden!

SOU 2016:48 Regional indelning – tre nya län.

SOU 2016:32 En trygg dricksvattenförsörjning.

SOU 2017:48 Kunskapsbaserad och jämlik vård – Förutsättningar för en lärande hälso- och sjukvård.

Departementsserien

Ds 2017:20 Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län.

Ds 2017:61 Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar.

Ds 2017:66 Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025.

Rapporter och annan litteratur

Gustafsson, Agne (1999) Kommunal självstyrelse. Stockholm: Studentlitteratur AB.

Nationella underrättelsecentret (Nuc) inom den myndighetsgemensamma satsningen mot den organiserade brottsligheten (2017) Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet 2018–2019. Stockholm. Polismyndigheten.

Statskontoret 1981:8 Regionkommunen – en skiss till samlad länsförvaltning. Stockholm: Statskontoret.

Statskontoret 2008:3 Staten regionalt och lokalt – modeller för samverkan. Stockholm: Statskontoret.

Sveriges Kommuner och Landsting (2013) 150 år av självstyrelse – Kommuner och landsting i förändring. Stockholm: SKL.

Kommittédirektiv 2015:77

Ny indelning av län och landsting

Beslut vid regeringssammanträde den 2 juli 2015

Sammanfattning

En kommitté, bestående av en ordförande och en vice ordförande, ska föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. Kommittén ska utgå från vilka behov medborgare och näringsliv har i olika frågor bl.a. transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och en god miljö. Kommittén bör därför i sitt arbete utgå från kommungränser och gränserna för de s.k. arbetsmarknadsregionerna eller funktionella regionerna. Syftet är att skapa en ändamålsenlig indelning och effektiva organisationer som medför bestående fördelar bl.a. genom en bättre anpassning till demografiska, näringsgeografiska och miljömässiga förhållanden. Indelningen ska också ge stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen, bättre överensstämmelse mellan medborgarnas behov och deras möjligheter att utöva demokratiskt inflytande samt ökade möjligheter till ansvarsutkrävande. En ny indelning kan också möjliggöra en bättre samordning av arbetet med att vidta åtgärder för minskad klimatpåverkan, energiomställning och klimatanpassning samt att nå de nationella klimat- och miljömålen. Kommittén ska föreslå namn på de nya länen. Förslagen bör vara väl förankrade med berörda parter.

I uppdraget ingår bl.a. att göra den utredning som krävs för indelningsändringar samt att analysera behovet av ekonomiska regleringar och anpassning av systemet för kommunalekonomisk ut-

jämning. I uppdraget ingår även att föreslå en ändrad enhetlig beteckning för kommuner på regional nivå, om det visar sig lämpligt.

Kommittén ska vidare föreslå hur landstingen ska tilldelas det regionala utvecklingsansvaret och utreda vilka förvaltningsutgifter detta innebär och lämna förslag på finansiering.

I uppdraget ingår även att utreda om de verksamheter som i dag är koncentrerade till vissa länsstyrelser bör fortsätta vara det och analysera vilka eventuella organisatoriska åtgärder som kan vidtas för att höja effektiviteten i länsstyrelsernas verksamhet. Kommittén ska analysera behovet av andra verksamhetsorter än residensstaden för varje ny länsstyrelse samt behovet av en samordnad regionindelning avseende vissa statliga myndigheter.

Kommittén ska senast den 29 februari 2016 till regeringen lämna en delredovisning som innefattar en lägesbeskrivning av dialogen med berörda parter, förslag på den fortsatta processen och en redogörelse för behovet av eventuella kompletteringar av uppdraget. Kommittén ska lämna en motsvarande delredovisning senast den 31 januari 2017. Om kommittén finner att det är möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019 ska kommittén lämna ett delbetänkande senast den 30 juni 2016.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2017.

Sveriges administrativa indelning

Den svenska förvaltningen är organiserad på tre nivåer: central, regional och lokal. På lokal nivå är Sverige indelat i 290 kommuner. På regional nivå är landet indelat i 21 län med en statlig myndighet (länsstyrelse) i varje län och 20 landsting med direktvalda fullmäktige. Varje landsting omfattar ett län med undantag för Gotlands län där kommunen ansvarar för de uppgifter som sköts av landstingen i andra län. Den nuvarande länsindelningen framgår indirekt av regeringens tillkännagivande om länens indelning i kommuner (SFS 2007:229). Tillkännagivandet är inte normgivande utan anger endast hur Sveriges länsindelning ser ut vid en viss tidpunkt.

Riksdagen beslutar om indelningen i län och regeringen beslutar om indelningen i kommuner och landsting.

Rättsliga förutsättningar för indelning

Enligt 14 kap. 6 § regeringsformen ska föreskrifter om grunderna för ändring i rikets indelning i kommuner meddelas i lag. Indelningen av kommuner och landsting regleras i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting, fortsättningsvis kallad indelningslagen. Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i landsting, om hinder inte möter mot en ändring i länsindelningen. Av kommunallagen (1991:900) framgår att varje landsting omfattar ett län, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

En ändring i landstingsindelningen får endast ske om den kan antas medföra bestående fördel för ett landsting eller en del av ett landsting eller andra fördelar från allmän synpunkt.

I ett ärende om indelningsändring ska det göras en utredning som omfattar alla omständigheter som inverkar på frågan. Samråd ska ske med de kommuner och landsting som har intresse av frågan. Om utredningen visar att indelningen bör ändras, ska ett förslag upprättas till ändringen samt till den ekonomiska reglering och de övriga föreskrifter som ändringen kan ge anledning till.

En indelningsändring träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Regeringens beslut om indelningsändring ska som huvudregel meddelas senast ett år innan ändringen ska träda i kraft.

När det gäller länsnamn finns det inte någon rättslig reglering. Vid bildandet av ett nytt län beslutar riksdagen om det nya länets namn och vilken stad som ska vara residensstad. Även vid förändringar som enbart rör ändring av länens namn behövs riksdagens ställningstagande.

Indelning enligt vallagen

För val till riksdagen, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige ska det finnas geografiskt avgränsade områden för vilka det ska väljas ledamöter till den beslutande församling som valet gäller, s.k. valkretsar.

Av vallagen (2005:837) framgår det att landet, vid val till riksdagen, är indelat i 29 valkretsar. Valkretsarna sammanfaller till stor del med länen. Stockholms, Skåne och Västra Götalands län är dock indelade i flera valkretsar.

Valmyndigheten ska senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets vid val till riksdagen ska ha. För riksdagsvalet 2018 innebär det att Valmyndigheten senast den 30 april 2018 ska besluta om valkretsmandat.

Om ett beslut om ändrad länsindelning eller ändrad kommunal indelning påverkar antalet fasta valkretsmandat vid val till riksdagen och beslutet träder i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie val till riksdagen har hållits, ska den ändrade indelningen beaktas vid val till riksdagen redan från och med den dagen ändringen har beslutats.

Landstingsfullmäktige kan fatta beslut om att dela in landstinget i två eller flera valkretsar. Ett sådant beslut ska fattas senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen ska gälla för första gången. Det innebär att beslut om ändring av valkretsar inför 2018 års val måste fattas av landstingsfullmäktige senast den 31 oktober 2017. Regeringen får dock, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valkretsar får meddelas senare.

Om ett landsting är indelat i valkretsar, ska länsstyrelsen senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha.

Förändringar i indelningen på regional nivå

Det har skett ett antal större ändringar i läns- och landstingsindelningen sedan de inrättades, men endast ett fåtal på senare tid. Två stora förändringar skedde i slutet på 1990-talet då Skåne och Västra Götalands län och landsting bildades.

Samtidigt som Skåne och Västra Götalands läns landsting bildades lades de berörda länen samman till Västra Götalands län respektive Skåne län och två kommuner flyttades över från Västra

Götalands län till Jönköpings län. Sammanläggningarna byggde i huvudsak på Regionberedningens slutbetänkande (SOU 1995:27). I april 1996 beslutade riksdagen i överensstämmelse med kommitténs förslag om ändrad länsindelning i Skåne (prop. 1995/96:38, bet. 1995/96:BoU9, rskr. 1995/96:206). Beslutet om att bilda Skåne län trädde i kraft den 1 januari 1997. I maj 1997 beslutade riksdagen om att bilda Västra Götalands län och beslutet trädde i kraft den

1 januari 1998 (prop. 1996/97:228, bet. 1996/97:BoU13, rskr. 1996/97:228).

Landstingen i Skåne respektive Västra Götalands län bildades den 1 januari 1999. Samtidigt fick de båda landstingen, på försök, ansvar för vissa regionala utvecklingsuppgifter i enlighet med lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning.

Ytterligare en förändring av länsindelningen skedde när Heby kommun bytte länsstillhörighet från Västmanlands län till Uppsala län den 1 januari 2007 (prop. 2005/06:2, bet. 2005/06:KU12, rskr. 2005/06:67).

Tidigare utredningar om den regionala indelningen

Frågan om en ny läns- och landstingsindelning har utretts ett flertal gånger, senast av Ansvarskommittén (Fi 2003:02) och Utredningen om den statliga regionala förvaltningen (Fi 2009:07).

Ansvarskommittén

Regeringen beslutade i januari 2003 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att se över strukturen och uppgiftsfördelningen inom samhällsorganisationen (dir. 2003:10).

I februari 2007 överlämnade Ansvarskommittén sitt slutbetänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) till regeringen. Kommittén föreslog bl.a. att nya, större län och landsting skulle bildas, att ett antal uppgifter med anknytning till regional utveckling skulle föras över från staten till landstingen och att landstingen i fortsättningen skulle benämnas regionkommuner. Remissinstanserna var till övervägande del positiva till kommitténs förslag att inrätta direktvalda regionkommuner med ansvar för hälso- och sjukvård och regional utveckling. Ansvarskommitténs förslag ledde dock inte till några indelnings- eller författningsändringar.

Utredningen om den statliga regionala förvaltningen

I juni 2009 tillsatte regeringen en särskild utredare med uppdrag att bl.a. göra en översyn av den statliga regionala förvaltningen och lämna förslag på hur utformningen av denna kan göras tydligare, mer samordnad och ändamålsenlig (dir. 2009:62).

I oktober 2010 lämnade utredningen delbetänkandet Sammanläggningar av landsting – övergångsstyre och utjämning (SOU 2010:77). Utredningen föreslog bl.a. att vid bildandet av nya landsting eller vid andra omfattande ändringar i landstingsindelningen ska regeringen besluta att det ny- eller ombildade landstinget ska företrädas av indelningsdelegerade (övergångsstyre), fram till dess att de nyvalda fullmäktige tillträder. Utredningen föreslog vidare en särskild reglering om ekonomiska bidrag vid förändringar i landstingsindelningen. Remissinstanserna var i huvudsak positiva till förslagen. Förslagen har dock inte lett till några författningsändringar varför det i dagsläget enbart finns bestämmelser om att indelningsdelegerade ska utses när nya kommuner bildas.

I sitt slutbetänkande Statens regionala förvaltning – förslag till en angelägen reform (SOU 2012:81) föreslog utredningen en ny indelning för att skapa robusta länsstyrelser. Antalet länsstyrelser föreslogs vara elva, och flera länsstyrelser föreslogs få ansvar för mer än ett län. Vidare föreslogs att ett antal statliga myndigheter skulle följa en ny statlig regional geografi. Utredningen föreslog även att det regionala utvecklingsansvaret som huvudregel ska vara landstingens uppgift. Utredningen angav att landstingen, i egenskap av direktvalda politiska organ med egen beskattningsrätt, har förutsättningarna att kunna leda och samordna det regionala tillväxtarbetet med hög demokratisk legitimitet och effektivitet. Utredningens förslag har inte remitterats och har inte lett till några indelnings- eller författningsändringar.

Ansvar för regional utveckling

Regionalt utvecklingsansvar i vissa län

I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län anges genom uppräknings vilka län som omfattas av lagen och att lagen gäller för landstingen i de berörda länen och Gotlands kommun.

Dessa ska bl.a. utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling, samordna insatser för genomförandet av strategin samt upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Sedan lagen trädde i kraft 2011 har ytterligare landsting fått ansvar för de regionala utvecklingsuppgifterna. Lagen gäller nu för landstingen i Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Gävleborgs och Jämtlands län samt Gotlands kommun.

Kommunala samverkansorgan

Av lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen framgår att kommunala beslutande församlingar kan bilda samverkansorgan inom ett län för att ansvara för regionala utvecklingsfrågor i länet. De kommuner och landsting som beslutar att bilda ett sådant samverkansorgan ska anmäla detta till regeringen, som beslutar från vilken tidpunkt samverkansorganet ska ha det regionala utvecklingsansvaret i länet. I flera fall har det regionala utvecklingsansvaret från ett kommunalt samverkansorgan överförs till landstingen enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Kommunala samverkansorgan med regionalt utvecklingsansvar finns i dag i Uppsala, Södermanlands, Kalmar, Blekinge, Värmlands, Dalarnas och Västerbottens län.

Länsstyrelsernas arbete för regional utveckling

Länsstyrelserna i Stockholms, Västmanlands, Västernorrlands och Norrbottens län har det regionala utvecklingsansvaret i respektive län och fullgör de uppgifter som åligger vissa landsting och samverkansorgan enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen om kommunala samverkansorgan. Oavsett hur det regionala utvecklingsansvaret är fördelat har samtliga länsstyrelser i uppgift att på olika sätt verka inom den regionala tillväxtpolitiken. Länsstyrelserna ska enligt förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion bl.a. verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelserna ska arbeta sektorsövergripande och främja länets utveckling. Länsstyrelserna ska vidare bidra till att genera-

tionsmålet och miljö kvalitetsmålen beaktas i det regionala tillväxtarbetet. Enligt förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete ska samtliga länsstyrelser följa upp hur andra statliga myndigheter tillämpar det regionala utvecklingsprogrammet, främja och samordna andra statliga myndigheters insatser för regional tillväxt i länet och i förekommande fall löpande informera annat organ som har regionalt utvecklingsansvar om andra statliga myndigheters insatser för regional tillväxt i länet.

Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Den 1 januari 2010 trädde ändringar i bl.a. stiftelseförordningen (1995:1280) i kraft. Ändringarna syftade till att få till stånd en mer effektiv och enhetlig tillsyn över stiftelser (prop. 2008/09:84, bet. 2008/09:CU17, rskr. 2008/09:185). Ändringarna har inneburit att länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län pekats ut som tillsynsmyndigheter avseende stiftelser, en uppgift som tidigare samtliga länsstyrelser ansvarade för.

I propositionen Ändring av viss länsstyrelseverksamhet (prop. 2011/12:31, bet. 2011/12:KU2, rskr. 2011/12:135) föreslog regeringen att viss verksamhet skulle koncentreras till ett mindre antal länsstyrelser i syfte att åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella. Ytterligare ett syfte som angavs i propositionen var att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. Genom ett större antal förordningsändringar som trädde i kraft den 1 juli 2012 koncentrerades vissa ärendetyper till sju länsstyrelser.

Sedan 2012 finns vid tolv länsstyrelser särskilda miljöprövningsdelegationer som har till uppgift att pröva vissa ärenden enligt miljöbalken. Prövningsområdena för respektive delegation utgör i de flesta fall flera län. Dessa prövningar gjordes tidigare av respektive länsstyrelse. Regeringen har även valt att tillföra nya uppgifter till vissa länsstyrelser.

Beteckningarna landsting och region

I samband med att Skåne och Västra Götalands läns landsting fick vissa regionala utvecklingsuppgifter beslutades att de också skulle få möjlighet att beteckna landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen som regionfullmäktige respektive regionstyrelsen. Antalet landsting som fått den möjligheten har ökat eftersom fler landsting fått ta över det regionala utvecklingsansvaret. I dagsläget är det tio landsting samt Gotlands kommun som har denna möjlighet.

Det har inte gjorts någon ändring i kommunallagen som innebär att beteckningen region kan användas i stället för landsting. Inte heller i vallagen har beteckningen på de valda församlingarna på regional nivå förändrats.

Genom en ändring i regeringsformen som trädde i kraft den 1 januari 2011 togs begreppen primärkommun och landstingskommun bort. I regeringsformen anges nu att det finns kommuner på lokal och regional nivå. Enligt förarbetena omfattar uttrycket de båda nuvarande kommuntyperna: kommuner och landsting (prop. 2009/10:80 s. 208). Ändringen i regeringsformen innebär att det är möjligt för riksdagen att besluta om att ändra beteckningen landsting utan grundlagsändring.

En ändamålsenlig indelning

Behovet av en ändring av dagens indelning av län och landsting

Medborgarnas och näringslivets behov ryms alltmer sällan inom dagens administrativa gränser. Medborgarna rör sig över betydligt större geografiska områden än tidigare och de flesta samhällsfrågor berör mer än bara ett län. Detta ökar människors förväntningar på att kunna påverka och ta del av den offentliga verksamheten i allt större geografiska områden. Förändrade rörelsemönster och större geografiska bostads- och arbetsmarknader skapar också ett behov av att kunna lösa allt fler frågor på mellankommunal och regional nivå. Dessutom ökar behovet av samordning mellan olika ansvariga aktörer t.ex. när det gäller infrastruktur och kollektivtrafik.

Detta har vidare inneburit att allt fler frågor organiseras utifrån en annan indelning än län, t.ex. hälso- och sjukvårdsregionerna, koncentrationen av vattenförvaltningen och EU:s regionindelning

NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) som används för strukturfondsprogrammen i Sverige. Flera statliga myndigheter har också valt en annan regional indelning för sin verksamhet.

Den nuvarande indelningen av län och landsting är således inte tillräckligt ändamålsenlig och effektiv. Med en annan indelning är det dessutom möjligt att skapa mer ändamålsenliga och effektiva organisationer. En ny indelning kan också möjliggöra en bättre samordning av arbetet med att vidta åtgärder för minskad klimatpåverkan, energiomställning och klimatanpassning samt att nå de nationella klimat- och miljömålen.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar bl.a. till följd av en allt äldre befolkning och en intensiv kunskaps- och teknikutveckling. Flera landsting saknar i dagsläget tillräckligt befolkningsunderlag och resurser för att kunna göra effektiva investeringar i t.ex. teknisk utrustning och it-system. Förmågan att kunna bära, utveckla och rekrytera spetskompetens och förmågan att ta emot och omsätta ny kunskap kan också kopplas till landstingets storlek. Möjligheterna att bedriva en effektiv och god vård samt forskning och innovation av hög kvalitet förutsätter ofta större patientvolym och mer resurser än vad som är fallet med nuvarande landstingsindelning. Att landstingen dessutom är av varierande storlek bidrar till ojämlika förutsättningar när det gäller möjligheten att upprätthålla tillgången till en god och säker vård på lika villkor. Detta bidrar sammantaget till att dagens struktur försvårar möjligheterna att tillgodose hela befolkningens tillgång till likvärdig vård av god kvalitet.

Även den statliga organisationen på regional nivå behöver utvecklas. Länsstyrelserna är statens främsta företrädare på regional nivå. De bedriver en mycket bred verksamhet som kräver ett visst underlag för att kunna bedrivas på ett likvärdigt, effektivt och rättssäkert sätt. På sikt kommer flera länsstyrelser att vara för små för att klara de uppgifter de har i dag.

Behovet av en genomgripande förändring av läns- och landstingsindelningen har konstaterats vid flera tillfällen bl.a. av Ansvarskommittén och Utredningen om den statliga och regionala förvaltningen. Även Kammarkollegiet konstaterade i sitt yttrande över ansökningar om landstingssammanslagningar från landsting i Norrland och Svealand att den fortsatta diskussionen om indelning av landet borde utgå från en helhetssyn som omfattar hela riket och

att alternativ som inte är begränsade till dagens länsgränser borde undersökas. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser, enligt Inriktningsdokument för kongressperioden 2012–2016, att det ur ett nationellt tillväxtperspektiv bör genomföras en regionreform. Vidare anser SKL att en stark regional aktör med legitimitet och med ett tydligt utvecklingsuppdrag kan stärka utvecklingen och tillväxten till nytta inte bara för den egna regionen utan för hela landet.

Konstitutionsutskottet har vidare i betänkandet (bet. 2013/14:KU30 s. 23) avseende regeringens proposition Regionalt utvecklingsansvar i Jönköpings, Örebro och Gävleborgs län (prop. 2013/14:46) angett följande. ”Det är enligt utskottets mening uppenbart att det måste finnas principer för hur landet ska vara organiserat på kommunal, regional och statlig nivå. Konsekvenserna av regeringens förslag i den nu föreliggande propositionen blir att landstingens befogenheter ökar men att grundproblemet med för små landsting – både geografiska och befolkningsmässigt – finns kvar. Direktiven för Ansvarskommitténs arbete uppnås inte. Utskottet anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till en helhetslösning för den regionala organisationen. I avvaktan på detta bör det regionala utvecklingsansvaret som utskottet angett ovan överföras till den nuvarande regionala nivån i de län som kan uppvisa ett lokalt och regionalt initiativ.”

Det finns mot denna bakgrund starka skäl att se över dagens indelning i län och landsting och ta fram förslag på en framtida indelning som kan möta de framtida kraven på en ändamålsenlig indelning med effektiva organisationer. Utifrån ett medborgarperspektiv är det väsentligt att skapa en samhällsstruktur som är tydlig och som bättre stämmer överens med medborgarnas behov och det demokratiska ansvaret.

Uppdraget

En ny indelning av län och landsting

Kommittén ska föreslå en läns- och landstingsindelning för hela landet som medför bestående fördelar. Detta innebär bl.a. en bättre anpassning till demografiska och näringsgeografiska förhållanden, stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen, bättre överensstämmelse med medborgarnas behov av insyn och möjlighet

till inflytande i lokala och regionala beslutsprocesser samt till ansvarsutkrävande. I bedömningen ska kommittén utgå från funktionella geografiska samband och från vilka behov medborgare och näringsliv i alla delar av landet har i olika frågor bl.a. kommunikation, transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och god miljö. Indelningen ska också innebära effektivare organisationer och verksamheter. Kommittén bör därför i sitt arbete utgå ifrån kommungränser och gränserna för befintliga och framtida s.k. arbetsmarknadsregioner eller funktionella regioner. Kommitténs förslag ska innebära att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting än i dag. Kommittén ska även analysera hur förslagen påverkar möjligheterna till en ändamålsenlig organisering av lokal och regional kollektivtrafik.

Utöver att göra den utredning som krävs enligt indelningslagen ska kommittén i sin bedömning analysera och beakta hur länsstyrelsernas och andra berörda myndigheters verksamhet påverkas av de lämnade förslagen samt hur länsstyrelser och andra berörda myndigheter kan samverka med de nya landstingen. Kommittén ska även i övrigt beakta andra omständigheter som kan aktualiseras inom ramen för uppdraget. I detta ingår även att beakta förutsättningarna att verka för de riksdagsbundna målen som är knutna till länsstyrelsernas verksamhet.

Med undantag av förändring av ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret, ingår det inte i uppdraget att föreslå någon förändring av uppgiftsfördelningen inom eller mellan den statliga och den kommunala nivån.

Kommitténs förslag bör vara väl förankrade hos berörda parter. Kommittén ska därför föra dialog med och inhämta synpunkter från landsting, kommuner, kommunala samverkansorgan, länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter samt SKL. Utifrån ovanstående utgångspunkter ska kommittén analysera vilken indelning som är mest lämplig och effektiv.

Kommitténs förslag ska vara utformade så att de kan träda i kraft senast den 1 januari 2023. I uppdraget ingår att kommittén ska undersöka om det är möjligt och lämpligt att besluta om en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019. I bedömningen ska kommittén särskilt beakta hur detta påverkar indelningen i övriga delar av landet. Förslagen ska vara utformade

så att berörda aktörer ges goda möjligheter att förbereda de ändringar som förslagen om indelningsändring medför.

Kommittén ska därutöver

- föreslå namn på de nya länen,
- analysera aspekter som bör beaktas vid val av residensstad och om lämpligt föreslå residensstäder för de nya länen,
- lämna förslag på sådana författningsändringar som är nödvändiga för genomförandet av indelningsändringarna, analysera behovet av och lämna förslag på följdändringar i lagstiftning som indelningsändringen kan ge upphov till, samt
- i övrigt föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som kommittén utifrån sitt uppdrag anser behövs.

Ekonomiska regleringar

En ändring av läns- och landstingsindelningen kan innebära att ett befintligt landsting delas. I sådana fall ska det ske en ekonomisk reglering mellan de nya landstingen om en tillgång eller förbindelse bör föras över enligt den nya indelningen eller om det finns särskilda skäl till reglering. Regleringen fastställs av regeringen, när beslutet om indelningsändringen meddelas. Om landstingen är ense om regleringen, bör denna fastställas.

Kommittén ska därför analysera behoven av och i förekommande fall föreslå en ekonomisk reglering mellan landsting som berörs av indelningsändringen.

Kommunalekonomisk utjämning

Systemet för kommunalekonomisk utjämning har som syfte att på nationell nivå skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av invånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden. Systemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning. Vid en landstingssammanslagning påverkas det kommunala utjämningsystemet. En anpassning av

systemet till de nya förhållandena måste därför ske när en indelningsförändring beslutas.

Utjämningskommittén.08, som senast utredde utjämningsssystemet, föreslog i sitt betänkande Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämnings (SOU 2011:39) att om en kommun som bildas genom sammanläggning får lägre bidrag till följd av sammanläggningen vid beräkning av den nya kommunens bidrag och avgifter, ska vissa beräkningsmodeller baseras på den indelning som gällde före sammanläggningen under fyra år fr.o.m. det år indelningsändringen trädde i kraft. Kommittén gjorde bedömningen att en liknande kompensation för landstingen vore rimlig men lämnade dock inga förslag i denna del. Utredningens förslag gällande kommunerna genomfördes genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2014 (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU3, rskr. 2013/14:69).

Kommittén ska därför

- analysera och vid behov lämna förslag på författningsändringar som innebär att landsting, på motsvarande sätt som kommuner, kan kompenseras vid sammanläggning, och
- analysera och redovisa hur systemet för kommunalekonomisk utjämning i övrigt påverkas av en ändrad landstingsindelning.

Konsekvensändringar i vallagen

Vid val till riksdagen är landet indelat i 29 valkretsar. Valkretsarnas indelning framgår av vallagen och sammanfaller till stor del med länen. Stockholms, Skåne och Västra Götalands län är dock indelade i flera valkretsar. Som en konsekvens av en ny länsindelning behöver regleringen i vallagen om valkretsarna till riksdagsvalet ändras.

Kommittén ska utifrån förslaget till den nya länsindelningen

- lämna förslag på nödvändiga ändringar i vallagen, och
- redogöra för de konsekvenser som uppkommer för de nya länsstyrelserna i fullgörandet av sina uppgifter som regional valmyndighet och vid behov föreslå övergångsregler.

Beteckningen landsting

Eftersom landstingen använder sig av olika beteckningar kan det i vissa fall bli ottydligt vilken organisation som avses, t.ex. när Gotlands kommun och de landsting som har det regionala utvecklingsansvaret använder sig av beteckningen region. Detta kan skapa förvirring och innebära risk för missförstånd. Det finns därför behov av att analysera vilken beteckning som är mest lämplig som gemensam beteckning för att få en reglering som är enhetlig och tydlig. Det finns också behov av att på ett enhetligt sätt utforma namnen på kommuner på regional nivå. Som huvudregel gäller att beteckningen landsting läggs till efter länsnamnet, t.ex. Södermanlands läns landsting. Vid införandet av en eventuellt ny beteckning kan det vara lämpligt att utforma namnen på de nya kommunerna på regional nivå på ett annat sätt.

Kommittén ska därför

- analysera om det är lämpligt att ändra beteckningen landsting till en annan gemensam beteckning för kommuner på regional nivå,
- utifrån den gemensamma beteckningen föreslå hur namnen på de nya kommunerna på regional nivå ska utformas,
- lämna förslag på sådana författningsändringar som är nödvändiga för ändring av beteckningen, och
- analysera behovet av och lämna förslag på följdändringar i lagstiftning som ändringen kan ge upphov till.

Ändringar i kommunallagen

Av 5 kap. 1 § kommunallagen framgår det minsta antalet ledamöter som fullmäktige måste ha. En förändring av fullmäktiges storlek måste beslutas före utgången av februari månad det år då val av fullmäktige förrättas i hela landet.

I november 2013 beslutade riksdagen (prop. 2013/14:5, bet. 2013/14:KU7, rskr. 2013/14:71) att minska det lägsta antalet fullmäktigeledamöter i de minsta kommunerna. Av propositionen framgår att regeringen inte ansåg att det fanns behov av att ändra gränserna för landstingsfullmäktiges storlek eftersom det inte fanns samma problem när det gäller fullmäktiges storlek i landstingen jämfört med fullmäktiges storlek i de minsta kommunerna. Mot bakgrund

av att kommittén nu har i uppdrag att föreslå en ny indelning av landstingen finns det skäl att analysera på vilket sätt den påverkar antalet förtroendevalda i landstingsfullmäktige och om det finns behov av att ändra gränserna för landstingsfullmäktiges storlek.

Kommittén ska därför analysera behovet av att förändra fullmäktiges storlek och vid behov föreslå författningsändringar.

Regionalt utvecklingsansvar

Allt fler landsting omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Både Ansvarskommittén och Utredningen om den statliga regionala förvaltningen föreslog att landstingen skulle överta det regionala utvecklingsansvaret. Genom att ge landstingen detta ansvar uppnås en tydligare och enhetlig organisation för dessa frågor. Det finns därför skäl att ta fram förslag som innebär att landstingen tilldelas ansvaret för de regionala utvecklingsfrågorna enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Kommittén ska därför

- föreslå hur det regionala utvecklingsansvaret ska tilldelas landstingen och när detta bör ske,
- analysera om detta i vissa fall inte är lämpligt och då föreslå en annan ordning, samt
- utreda vilka förvaltningsutgifter detta innebär för landstingen samt lämna förslag på finansiering.

Länsstyrelsernas organisation

I varje län finns en länsstyrelse som svarar för den statliga förvaltningen i länet, i den utsträckning inte någon annan myndighet har särskilda förvaltningsuppgifter. Samtliga länsstyrelser har i grunden samma uppdrag men som redogjorts för ovan har vissa verksamheter koncentrerats till färre länsstyrelser för att uppnå en effektivare, mer likvärdig och mer rättssäker hantering. Flera av länsstyrelsernas uppgifter underlättas av myndigheternas regionala närvaro. Länsstyrelsernas verksamhet finansieras genom olika anslag, varav omkring hälften av förvaltningsanslaget. En stor del av verksamheten finansieras av inomstatliga bidrag. En förändrad länsindelning med-

för behov av att även ändra länsstyrelsernas organisation. En förändrad länsstyrelseorganisation bör utformas utifrån medborgarnas behov och det förvaltningspolitiska målet om en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, med en väl utvecklad och likvärdig kvalitet, service och tillgänglighet och så att övriga berörda nationella riksdagsbundna mål kan uppnås.

Kommittén ska mot denna bakgrund

- analysera behovet för varje ny länsstyrelse av andra verksamhetsorter än residensstaden,
- analysera eventuella åtgärder som kan vidtas för att höja länsstyrelsernas effektivitet,
- beräkna resursbehovet för den nya länsstyrelseorganisationen inom den ekonomiska ram som finns för dagens länsstyrelseverksamhet,
- analysera om den nya indelningen motiverar en ändrad koncentration av de verksamheter som i dag är koncentrerade till vissa länsstyrelser och om lämpligt föreslå förändringar, samt
- analysera behov av följdändringar i andra lagar och förordningar och, om ett sådant behov finns, föreslå författningsändringar.

Andra statliga myndigheters regionala indelning

För vissa nationella myndigheter är den geografiska organisationen helt eller delvis reglerad av riksdag och regering. Flertalet myndigheter bestämmer dock själva sin regionala indelning. Utredningen om den statliga regionala förvaltningen belyste svårigheter som kan uppstå i samordningen av de statliga myndigheternas verksamhet genom olika geografiska avgränsningar. En samverkande statsförvaltning är en viktig utgångspunkt för regeringens förvaltningspolitik. Hur centrala statliga myndigheter organiserar sin lokala närvaro och service är av stor vikt för den regionala utvecklingen, medborgarnas tillgång till statlig service och tillgången till kvalificerade arbetstillfällen i alla delar av landet. Länsstyrelsernas möjligheter att som statens regionala företrädare samordna statens agerande på regional nivå påverkas dock främst av respektive myndighets regionala struktur. En väl fungerande samordning inom den statliga förvaltningen underlättar arbetet med att, i samklang med andra samhällsmål, nå

de nationella miljömålen. Även kommunernas samverkan med statliga myndigheter kan försvåras av att regionala strukturer inte är samordnade.

Kommittén ska med utgångspunkt i tidigare gjorda analyser av frågan och med beaktande av befintliga regionala indelningar vid olika myndigheter

- analysera behovet av en samordnad regionindelning avseende vissa statliga myndigheter, och
- om ett sådant behov finns, identifiera de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning kan vara relevant för både staten som helhet och för kommunsektorn.

Konsekvensbeskrivningar

Kommittén ska, utöver att redovisa förslagets konsekvenser i enlighet med kommittéförordningen (1998:1474), särskilt beräkna och redovisa förslagets samhällsekonomiska konsekvenser. Om något förslag innebär kostnadsökningar eller intäktsminskningar för det offentliga ska kommittén föreslå en finansiering. För samtliga förslag som kommittén lämnar ska den göra en analys av hur de samhällsekonomiska kostnaderna för högre krav, ökad administrativ belastning och ändrade kostnader för företag, statliga myndigheter, kommuner, landsting och domstolar förhåller sig till den effekt som förväntas uppnås.

Kommittén ska belysa förslagets effekter på utvecklingen av företagandet, nyetableringen och konkurrensen. Om förslagen innebär en inskränkning av den kommunala självstyrelsen, ska kommittén utforma förslagen så att de inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till deras ändamål.

Kommittén ska också analysera vilka konsekvenser förslagen får för kvinnor och män samt förslagets effekter för jämställdheten.

Konsekvenserna ska anges enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. I samband med konsekvensutredningen ska kommittén inhämta synpunkter från Tillväxtverket.

Kommittén ska även redovisa de personella konsekvenserna vid statliga myndigheter av sina förslag samt belysa förslagets effekter på förutsättningarna att nå de nationella klimat- och miljömålen.

Uppdragets genomförande och redovisning

Uppdraget ska planeras och bedrivas så att hänsyn tas till den takt i vilken eventuella ändringar i läns- och landstingsindelningen kan komma att ske.

Om kommittén finner att det är möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019, ska kommittén genomföra den utredning som krävs enligt indelningslagen och senast den 30 juni 2016 lämna ett delbetänkande med förslag om ny indelning i dessa delar. Betänkandet ska även omfatta förslag på eventuell ekonomisk reglering och nödvändiga författningsändringar. Kommittén ska därutöver redovisa de överväganden i övrigt som ligger till grund för kommitténs förslag.

Det är av särskild vikt att kommittén för dialog med och kontinuerligt inhämtar synpunkter från berörda landsting, kommuner, kommunala samverkansorgan, länsstyrelser, andra berörda statliga myndigheter samt SKL. Kommittén ska även följa arbetet i och inhämta synpunkter från de utredningar som berör uppdraget.

Kommittén ska hålla berörda centrala arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer informerade samt ge dem tillfälle att framföra synpunkter.

Kommittén ska löpande informera regeringen (Finansdepartementet) om uppdragets genomförande.

Kommittén ska senast den 29 februari 2016 till regeringen lämna en delredovisning som innefattar en lägesbeskrivning av dialogen med berörda parter, förslag på den fortsatta processen och en redogörelse för behovet av eventuella kompletteringar av uppdraget. Kommittén ska lämna en motsvarande delredovisning senast den 31 januari 2017.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2017.

(Finansdepartementet)

Kommittédirektiv 2017:72

Tilläggsdirektiv till Indelningskommittén (Fi 2015:09)

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 2 juli 2015 att ge en kommitté i uppdrag att bl.a. föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting (dir. 2015:77). Kommittén har antagit namnet Indelningskommittén (Fi 2015:09). Regeringen beslutar nu att detta uppdrag och tillhörande deluppdrag ska utgå. Kommittén ska inte heller utreda länsstyrelsernas organisation eller lämna förslag till hur det regionala utvecklingsansvaret ska tilldelas landstingen. Kommittén behåller dock uppdragen i fråga om beteckningen för kommuner på regional nivå och statliga myndigheters regionala indelning. När det gäller det regionala utvecklingsansvaret behåller kommittén uppdraget rörande finansiering av förvaltningsutgifter.

Kommitténs uppdrag i fråga om statliga myndigheters regionala indelning förtydligas. Kommittén ska föreslå en samordnad regional indelning för de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning är relevant för staten som helhet samt för kommuner och landsting. Vidare får kommittén i uppdrag att föreslå en reglering i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting (indelninglagen) om vilken hänsyn som ska tas till berörda landstings och kommuners samt befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen. Kommittén får också i uppdrag att kartlägga landstingens samverkan och redogöra för hur landstingen ser på den framtida utvecklingen när det gäller samverkan.

Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska i sin helhet slutredovisas senast den 28 februari 2018.

Bakgrund

De ursprungliga direktiven

Enligt de ursprungliga direktiven ska kommittén föreslå en ny läns- och landstingsindelning. I uppdraget ingår även att föreslå en ändrad beteckning för kommuner på regional nivå, om det bedöms lämpligt. Kommittén ska vidare föreslå hur landstingen ska tilldelas det regionala utvecklingsansvaret, utreda vilka förvaltningsutgifter detta innebär och lämna förslag på finansiering.

I det ursprungliga uppdraget ingår även att analysera om den nya länsindelningen motiverar en ändrad fördelning av de verksamheter som i dag är koncentrerade till vissa länsstyrelser och, om lämpligt, föreslå förändringar och analysera vilka eventuella åtgärder som kan vidtas för att höja effektiviteten i länsstyrelsernas verksamhet. Kommittén ska vidare beräkna resursbehovet för den nya länsstyrelseorganisationen inom den ekonomiska ram som finns för dagens länsstyrelseverksamhet. Kommittén ska också analysera behovet av andra verksamhetsorter än residensstaden för varje ny länsstyrelse.

Kommittén ska vidare enligt de ursprungliga direktiven analysera behovet av en samordnad regionindelning avseende vissa statliga myndigheter, och, om ett sådant behov finns, identifiera de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning kan vara relevant för staten som helhet samt för kommuner och landsting.

Kommittén ska enligt de ursprungliga direktiven slutredovisa sitt uppdrag senast den 31 augusti 2017.

Kommitténs delbetänkande

I juni 2016 lämnade kommittén delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48), i vilket det föreslogs att tre nya län skulle bildas fr.o.m. 2018 och att motsvarande landsting skulle bildas fr.o.m. 2019. Delbetänkandet har remitterats till ett stort antal remissinstanser. Regeringen avser dock inte fortsätta bereda förslagen i delbetänkandet.

Andra statliga myndigheters regionala indelning

Målet för den statliga förvaltningspolitiken är en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete (prop. 2009/10:175, bet. 2009/10:FiU38, rskr. 2009/10:315).

En samverkande statsförvaltning är en viktig utgångspunkt för regeringens förvaltningspolitik. Hur centrala statliga myndigheter organiserar sin regionala och lokala närvaro samt sin service är av stor vikt för den regionala utvecklingen, medborgarnas tillgång till statlig service och tillgången till kvalificerade arbetstillfällen i alla delar av landet. Utredningen om den statliga regionala förvaltningen lyfte i sitt betänkande fram svårigheter i samordningen av de statliga myndigheternas verksamhet som kan uppstå genom olika geografiska avgränsningar (SOU 2012:81).

Länsstyrelserna ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom sina ansvarsområden samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. För vissa frågor är det särskilt önskvärt med en statlig samordning på regional nivå, där länsstyrelserna har en viktig roll. Därtill kommer att länsstyrelsernas breda verksamhet kräver en omfattande samverkan och samordning med andra statliga myndigheter. Länsstyrelserna är de enda statliga myndigheter som har territoriet som organisatorisk utgångspunkt. I övrigt skiljer sig den geografiska indelningen åt mellan de statliga myndigheterna. Länsstyrelsernas verksamhet utgår till stor del från en god regional och lokal kännedom. I syfte att åstadkomma en högre effektivitet, en mer rationell resursanvändning och en ökad rättssäkerhet bedriver länsstyrelserna också en utbredd samordning sinsemellan. Närliggande länsstyrelser kan även samverka vid hantering av ärenden.

Mot bakgrund av de krav som det förvaltningspolitiska målet ställer, och samhällsutvecklingen i stort, finns det skäl att se över statsförvaltningen på regional nivå, även utan en ändrad läns- och landstingsindelning.

Landstingens samverkan

Förekomsten av samverkan mellan landstingen kommer troligen att öka framöver, företrädesvis inom ramen för befintliga samarbetsformer, t.ex. mellan enskilda landsting och i de sex sjukvårdsregionerna. Landstingens samverkansbehov varierar mellan olika ansvarsområden. Behovet av samverkan inom sjukvården, kollektivtrafiken, regional utveckling och kulturområdet skiljer sig sannolikt åt. Flera utredningar har också föreslagit en stärkt samverkan inom sjukvården (SOU 2015:98, SOU 2016:2 och SOU 2017:48). Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Samverkan är viktig och nödvändig för att landstingen ska klara av sina uppgifter och upprätthålla en god service. Ett flertal utredningar och forskare har dock identifierat risker med en ökad samverkan, främst kopplade till ansvarsutkrävande, transparens och vissa effekter i form av ökad administration och kostnader (se t.ex. SOU 2012:30). I delbetänkandet Regional indelning – tre nya län anges att ett grundläggande krav på ett demokratiskt styrelseskick är att det ska vara överskådligt så att medborgarna har möjlighet att förstå var beslut fattas, samt att det ska vara möjlighet att påverka processen och att utkräva ansvar av de valda representanterna. Ett svårbegripligt system kan försvaga legitimiteten för den regionala demokratin. Flera instanser har i sina remissvar, när det gäller huvudmannskapet för det regionala utvecklingsansvaret, anfört att demokratin förstärks när uppgifter läggs på ett direktvalt organ. Det finns således skäl att särskilt beakta dessa aspekter vid den fortsatta utvecklingen av samverkan mellan landstingen.

Landstingens, kommunernas och befolkningens inställning vid ändringar i landstingsindelningen

Riksdagens tillkännagivande

Riksdagen har i ett tillkännagivande i samband med behandlingen av propositionen Övergångsstyre och utjämning vid ändrad kommun- och landstingsindelning (prop. 2015/16:121) anfört att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till bestämmelser av innebörden att befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas vid

ändringar i landstingsindelningen (bet. 2015/16:KU25 punkt 2, rskr. 2015/16:291).

Regleringen i indelningslagen

I indelningslagen regleras förutsättningarna för ändringar i rikets indelning i kommuner och landsting. Vid prövning av en ändring i kommunindelningen ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Om en sådan kommun motsätter sig en indelningsändring, får beslut om ändringen meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Särskild hänsyn ska också tas till befolkningens önskemål och synpunkter. När det finns skäl till det ska en särskild undersökning göras om befolkningens inställning. Undersökningen kan göras genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande.

Vid indelningslagens tillkomst förutsattes att ändringar i landstingsindelningen i allmänhet skulle vara av mindre omfattning och ske till följd av ändringar i kommunindelningen. Av dessa skäl, och då landstingsindelningen är knuten till länsindelningen, ansågs det inte vara nödvändigt att införa en bestämmelse om vilken hänsyn som ska tas till de närmast berörda landstingen eller om att synnerliga skäl ska krävas för en indelningsändring mot ett sådant landstings vilja. Det bedömdes vidare saknas behov av en uttrycklig bestämmelse om vilken hänsyn som ska tas till ortsbefolkningens synpunkter på en ändring i landstingsindelning som sker som en följd av ändringen i kommunindelningen. Att landstingets och ortsbefolkningens intressen och synpunkter alltid ska beaktas i ärenden om ändringar i landstingsindelningen ansågs däremot självklart (prop. 1978/79:157 s. 87).

Regeringen får enligt indelningslagen besluta om en ändring i rikets indelning i landsting, om det inte finns hinder mot en motsvarande ändring i länsindelningen. Landstingsindelningen är således avhängig länsindelningen. Bestämmelser om sambandet mellan landstingsindelningen och länsindelningen finns i 1 kap. 2 § kommunallagen (1991:900). En ändring av rikets administrativa indelning i län förutsätter som huvudregel en ändring i landstingsindelningen.

Tidigare utredningar om ändrad indelning i län och landsting

Frågor om förutsättningarna för en ny läns- och landstingsindelning har utretts ett flertal gånger sedan indelningslagen trädde i kraft 1979.

I Kommundemokratikommitténs betänkande *Ändrad indelning?* – En översyn av reglerna för indelningsändringar (SOU 2002:33) och i betänkandet *En lag om Sveriges indelning i län och landsting* (SOU 2004:128), som lämnades av Utredningen om indelningsändringar, föreslogs att särskild hänsyn skulle tas till önskemål och synpunkter från det eller de landsting samt den eller de kommuner som berörs av ändringen i landstingsindelningen. Bägge utredningarna konstaterade att frågan om ändrad landstingsindelning genom sambandet mellan läns- och landstingsindelning var mer komplex än frågan om ändrad kommunindelning och fann att någon bestämmelse om att det krävs synnerliga skäl för ett beslut om ändring i landstingsindelningen mot ett berört landstings vilja inte borde införas.

Enligt Kommundemokratikommitténs mening fanns det inte några bärande skäl för att låta bli att undersöka och beakta befolkningens inställning vid ändringar i landstingsindelningen. Kommittén föreslog därför att en bestämmelse skulle införas i indelningslagen om att särskild hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter. Även Utredningen om indelningsändringar ansåg att det fanns skäl för en uttrycklig reglering. En större ändring i landstingsindelningen ansågs dock, på grund av sambandet med länsindelningen, vara föranledd av statens önskan att ändra den administrativa indelningen. Det bedömdes i sådana fall finnas skäl att inte närmare utreda och beakta befolkningens inställning. Utredningen föreslog därför att det i lagtexten endast skulle anges att särskild hänsyn bör tas till synpunkter från befolkningen.

Utredningarnas förslag har remitterats, men har inte lett till några författningsändringar.

Ändring av uppdraget

Uppdrag som utgår eller förändras

Uppdraget att föreslå en ny läns- och landstingsindelning utgår, liksom de tillhörande deluppdragen. Det ingår därför t.ex. inte längre i kommitténs uppdrag att, utifrån en ny länsindelning, analysera behovet av att förändra nuvarande koncentration av länsstyrelsernas verksamheter. Kommittén ska inte utreda frågor om länsstyrelsernas organisation.

Kommittén behåller uppdragen som rör beteckningen för kommuner på regional nivå.

Med hänsyn till att det regionala utvecklingsansvaret den 1 januari 2017 har förts över till ytterligare fyra landsting (prop. 2015/16:176, bet. 2016/17:KU2, rskr. 2016/17:15) och att flera ansökningar har kommit in till regeringen om att landstingen ska ta över detta ansvar, bör även uppdraget att föreslå hur landstingen ska tilldelas ansvaret utgå. Kommittén ska dock alltjämt lämna förslag till hur förvaltningsuppgifter kopplade till det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras.

Kommitténs uppdrag i fråga om statliga myndigheters regionala indelning förtydligas. Förslaget ska vara utformat utifrån det förvaltningspolitiska målet. Kommitténs förslag ska också ta sin utgångspunkt i behovet av samordnings- och planeringskapacitet på regional nivå och ska inte förutsätta en ändrad länsindelning.

Kommittén ska mot denna bakgrund

- föreslå en samordnad regional indelning för de statliga myndigheter för vilka en geografisk samordning är relevant för både staten som helhet och för kommuner och landsting,
- analysera vilka följder en samordnad regional indelning för de statliga myndigheterna skulle få för länsstyrelsernas uppgift att samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser samt för behovet av samverkan mellan länsstyrelserna, och
- lämna förslag till författningsändringar.

Landstingens samverkan

I och med att landstingens behov av samverkan ökar inom de olika verksamheterna finns behov av att följa hur landstingens samverkan sinsemellan och med kommunerna utvecklas, bl.a. avseende frågor om organisering, administrativa bördor och demokratiska aspekter, som t.ex. ansvarsutkrävande och transparens. Det kan dessutom finnas skäl att överväga att t.ex. införa krav på information till medborgarna om landstingets samverkan eller göra analyser av representativitet, insyn och effektivitet i beslutsfattandet.

Kommittén ska mot denna bakgrund

- översiktligt kartlägga landstingens nuvarande samverkan inom deras olika verksamhetsområden,
- redogöra för hur landstingen ser på den framtida utvecklingen av samverkan, och
- föreslå hur staten på en översiktlig nivå skulle kunna följa utvecklingen av landstingens samverkan.

Landstingens, kommunernas och befolkningens inställning vid ändringar i landstingsindelningen

Under de senaste åren har frågan om en ändrad läns- och landstingsindelning utretts ett flertal gånger. Större förändringar i landstingsindelningen påverkar människors vardag och det kan få stor betydelse för dem vilket landsting de tillhör. Dessutom påverkas den regionala demokratin och den regionala representationen. Det kan därför finnas skäl att i indelningslagen införa krav på att hänsyn ska tas till befolkningens önskemål och synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen. Det finns i detta sammanhang också skäl att överväga om bestämmelser om vilken hänsyn som ska tas till de landsting och de kommuner som berörs av en ändring i landstingsindelningen samtidigt bör införas i indelningslagen.

Som ovan nämnts är landstingsindelningen kopplad till länsindelningen. Frågan om ändringar i landstingsindelningen är därför mer komplex och omfattande än en ändrad kommunindelning. Kommittén bör därför överväga om en reglering om inhämtande och beaktande av landstingens, kommunernas och befolkningens inställning vid ändringar i landstingsindelningen bör utformas på samma sätt

som den reglering som i dag gäller för ändringar i kommunindelningen eller anpassas utifrån dessa ärendens särskilda beskaffenhet.

Kommittén ska mot denna bakgrund

- analysera för- och nackdelar med att i indelningslagen införa bestämmelser om landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen,
- analysera för- och nackdelar med att reglera när och hur befolkningens önskemål och synpunkter ska inhämtas, och
- lämna förslag till författningsändringar.

Samråd och redovisning av uppdraget

För kommitténs återstående och tillkommande uppdrag ska, i stället för vad som angavs i de ursprungliga direktiven, följande gälla när det gäller samråd och redovisning.

Vid förslag som rör de statliga myndigheterna ska kommittén redovisa de ekonomiska och personella konsekvenserna. Det är av särskild vikt att kommittén inhämtar synpunkter från och för en dialog med kommuner och landsting samt Sveriges Kommuner och Landsting, kommunala samverkansorgan och berörda statliga myndigheter. Kommittén ska bedriva sitt arbete i dialog med länsstyrelserna.

Kommittén ska löpande informera regeringen (Finansdepartementet) om uppdragets genomförande.

Enligt de ursprungliga direktiven skulle kommittén slutredovisa sitt uppdrag senast den 31 augusti 2017. Utredningstiden förlängs och uppdraget ska i stället i sin helhet slutredovisas senast den 28 februari 2018.

(Finansdepartementet)

Myndigheter som föreslås ha samordnad geografisk indelning

I denna bilaga redogör vi för varje föreslagen myndighets uppdrag, regionala organisation samt regionala samverkan. Den enkät som vi har genomfört och som vi hänvisar till nedan redovisas i avsnitt 3.2.4.

Försvarsmakten

Uppgifter och regional organisation

Försvarsmakten ska enligt sin instruktion upprätthålla och utveckla ett militärt försvar som ytterst kan möta ett väpnat angrepp.

Försvarsmaktens organisation är förhållandevis detaljerat reglerad i bilaga till myndighetens instruktion. Försvarsmakten bestämmer dock själv enligt instruktionen vilka organisationsenheter som ska samverka med länsstyrelser, kommuner, landsting och andra samhällsorgan för att åstadkomma dels en enhetlig inriktning och ledning av totalförsvarets olika delar, dels en samordnad användning av militära och civila resurser.

Sverige är sedan 1 januari 2013 indelat i fyra militärregioner: nord, mitt, väst och syd (se nedan). Varje region har en stab. Militärregionstaber inrättades med syfte att öka Försvarsmaktens operativa förmåga och stärka samverkan mellan totalförsvarets civila och militära delar. De regionala staberna svarar för ledning av bevaknings- och skyddsuppgifter, de ska leda civil-militär samverkan samt svara för stöd till samhället. I uppgifternas lösande kan de då föra befälet över såväl krigs- som hemvärnsförband. De regionala cheferna med stab ska stödja samhällets krisberedskap såväl vid händelser i fred, vid kris och vid krig.

Den regionala stabens personal håller kontinuerlig kontakt med myndigheter som exempelvis länsstyrelserna inom regionen. Staben leder insatser vid till exempel större olyckor eller i krig. Vid nationella krissituationer är det de regionala stabernas ansvar att samordna den militära insatsen med andra myndigheters räddningsarbete. Det kan behövas när hjälpinsatser görs från flera håll samtidigt som vid bränder eller översvämningar. Då fungerar de regionala staberna som kontaktpunkter mellan exempelvis Försvarsmakten, Polisen, Sjöfartsverket, kommuner och landsting.

Tabell 1 Försvarsmaktens regionala indelning

Militärregion	Omfattar följande län
Nord	Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland
Mitt	Stockholm, Uppsala, Södermanland, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg
Väst	Västra Götaland, Halland, Värmland, Örebro
Syd	Skåne, Blekinge, Kronobergs, Jönköpings, Kalmar och Östergötland

Regional samverkan

Det som nu föranleder flera myndigheter att öka samverkan med Försvarsmakten är den politiska styrningen om mer konkret återupptagande av totalförsvarsplanering och återuppbyggande av det civila försvaret. Enligt förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap ska varje myndighet i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. Därutöver är ytterligare ett stort antal myndigheter bevakningsansvariga enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

Försvarsmaktens regionala staber samverkar med civila aktörer på regional nivå, däribland flera myndigheter. Särskilt viktiga är länsstyrelserna, polisen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, men även andra myndigheter som t.ex. Trafikverket har viktiga uppgifter på det här området. Landstingen och hälso- och sjukvården har viktiga uppgifter inom ramen för totalförsvaret. Detsamma gäller den kommunala räddningstjänsten.

Polismyndigheten

Uppgifter och regional organisation

Polismyndigheten ska tillsammans med övriga myndigheter inom och utom rättsväsendet genom sina insatser bidra till målet för kriminalpolitiken – att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten organiserad som en myndighet, indelad i sju polisregioner, åtta nationella avdelningar samt ett kansli. Att myndigheten ska delas in i regioner framgår av förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten.

De sju polisregionerna har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Ansvaret omfattar bland annat utredningsverksamhet, brottsförebyggande verksamhet och service (t.ex. passervice och tillstånd). Arbetet i regionen leds av en regionpolischef. Regionerna är i sin tur underindelade i polisområden (27 stycken) och därefter lokalpolisområden (95 stycken).

Tabell 2 Polismyndighetens regionala indelning

Region	Omfattar följande län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
Mitt	Gävleborg, Västmanland, Uppsala
Bergslagen	Dalarna, Värmland, Örebro
Stockholm	Stockholm, Gotland
Öst	Jönköping, Södermanland, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Skåne

Regional samverkan

I den tidigare nämnda enkäten hamnar Polismyndigheten bland de fem mest relevanta myndigheterna för samordnad regional indelning, både i svar från länsstyrelser och från landsting och kommunala samverkansorgan. Polisen har en utbredd regional samverkan, med såväl kommuner och landsting som med staten regionalt.

Samverkan med länsstyrelserna sker framför allt inom ramen för krisberedskap. Polismyndigheten är en av de bevakningsansvariga myndigheter som finns uppräknade i bilaga till krisberedskapsförordningen¹ med särskilt ansvar inom utpekade samverkansområden.

Polisen är vidare samordnare av regeringsuppdraget mot organiserad brottslighet som omfattar totalt tolv myndigheter. Uppdraget bedrivs regionalt i en geografi som motsvarar polisens regioner.

Polismyndigheten har också vissa uppgifter kopplade till frågor om migration. Det är i regionerna som funktionsansvaret för dessa uppgifter finns.²

Utöver länsstyrelserna samverkar polisen regionalt i det dagliga arbetet framför allt med Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten och Kriminalvården.

Åklagarmyndigheten

Uppgifter och regional organisation

Åklagarmyndigheten ansvarar för den allmänna åklagarverksamheten med undantag för den åklagarverksamhet som Ekobrottsmyndigheten ska bedriva.

Den operativa åklagarverksamheten utövas i sju geografiska åklagarområden och en nationell åklagaravdelning. Åklagarområdena består av landets 32 allmänna kammare, som har ett geografiskt arbetsfält ungefär motsvarande ett län. I Stockholm och Malmö finns flera åklagarkammare.

Åklagarmyndigheten fick sin nuvarande regionala indelning år 2014, en följd av att polisen organiserades om. Åklagarmyndigheten ville skapa en tydligare samverkansyta mot polisen och valde därför samma regionala indelning, även om motsvarigheten till polisens regioner benämns åklagarområden. Indelningen för åklagarkammare stämmer ungefär mot polisens polisområden.

¹ Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

² SOU 2017:12, s. 179.

Tabell 3 Åklagarmyndighetens regionala organisation

Åklagarområde	Omfattar följande län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
Mitt	Gävleborg, Västmanland, Uppsala
Bergslagen	Dalarna, Värmland, Örebro
Stockholm	Stockholm, Gotland
Öst	Jönköping, Södermanland, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Skåne

Regional samverkan

Åklagarmyndigheten samverkar mycket regionalt med polisen. Att myndigheterna parallellt omorganiserat sig i en kongruent indelning har enligt Åklagarmyndigheten fallit väl ut. Samverkan mellan chefer i polisregioner och Åklagarmyndighetens områdeschefer har utvecklats. Områdescheferna i Åklagarmyndigheten sitter på ett betydande regionalt mandat och har resurser för detta, vilket även polisens regionchefer gör.

Åklagarmyndigheten ingår också i regeringens myndighetsgemensamma uppdrag kring organiserad brottslighet, där tolv myndigheter samverkar i en geografi motsvarande polisregionerna. Lokalt samverkar Åklagarmyndigheten också med socialtjänsten i landets kommuner.

Utöver Polismyndigheten har Åklagarmyndigheten viss samverkan regionalt med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, bland annat kring bidragsbrott. I vissa enskilda ärenden arbetar Åklagarmyndigheten gemensamt med Ekobrottsmyndigheten, men regionalt är verksamheterna mer parallella än gemensamma. Frivårdsdelen inom Kriminalvården har viss, men ingen avgörande regional relevans för Åklagarmyndigheten.

Trafikverket

Uppgifter och regional organisation

Trafikverkets uppdrag är att bland annat att ansvara för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

Av förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket framgår att myndigheten ska ha en regional organisation och får ha det antal regioner som verket bestämmer. En region ska omfatta ett eller flera län. Trafikverket är indelat i sex regioner.

Trafikverket är vidare organisatoriskt indelat i sju centrala funktioner och i fem verksamhetsområden: planering, trafikledning, underhåll, investering och stora projekt. På regional nivå finns också beredningsplanering och kriskoordinering.

Tabell 4 Trafikverkets regionala organisation

Region	Omfattar följande län
Nord	Norrbottnen, Västerbotten
Mitt	Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Västernorrland
Stockholm	Stockholm, Gotland
Öst	Södermanland, Uppsala, Västmanland, Örebro, Östergötland
Väst	Halland, Värmland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Skåne

Regional samverkan

Av svaren på vår enkät framgår att Trafikverket är den myndighet som både länsstyrelser, landsting och regionförbund pekar ut som mest relevant när det gäller samverkan och samordnad statlig indelning.

Vid planering av statlig infrastruktur ger regeringen Trafikverket i uppdrag att ta fram en nationell plan för transportsystemet. De regionalt utvecklingsansvariga i länen, i de flesta fall landsting och kommunala samverkansorgan, tar fram regionala transportplaner. Trafikverket ska enligt sin instruktion ta fram underlag och bidra med kunskaper vid framtagandet av de regionala planerna. Trafikverket

är också en viktig aktör i förhållande till den regionala kollektivtrafikmyndigheten, i regel landsting eller kommunalförbund.

Trafikverket möter därutöver både kommuner och länsstyrelser inom ramen för deras uppgifter inom plan- och bygglagen samt miljöbalken, där Trafikverket ska tillhandahålla underlag.

I vardagen är Länsstyrelsen den myndighet Trafikverket samverkar mest med, framför allt när det gäller länsstyrelsernas uppgifter inom miljö- och naturvård, men också när det gäller kommunala översiktsplaner och detaljplaner. Vid särskilda händelser är också Polismyndigheten och Säkerhetspolisen viktiga samverkansmyndigheter för Trafikverket. Trafikverket är också en viktig myndighet inom ramen för krisberedskap enligt krisberedskapsförordningen³ och för totalförsvaret. Av instruktionen framgår att myndigheten, för att säkerställa att totalförsvarets krav beaktas i den fredstida verksamheten, ska samråda med Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och övriga berörda totalförsvarsmyndigheter, däribland länsstyrelserna.

Arbetsförmedlingen

Uppgifter och regional organisation

Arbetsförmedlingen ansvarar bland annat för den offentliga arbetsförmedlingen och dess arbetsmarknadspolitiska verksamhet.

Av instruktionen framgår att arbetssökande och arbetsgivare ska ha tillgång till en likvärdig service i hela landet. Däremot finns det ingen direkt styrning av hur detta ska uppnås. Av instruktionen framgår att Arbetsförmedlingen själv bestämmer sin organisation.

Arbetsförmedlingens har sedan den 1 september 2014 tre regioner: Syd, Mitt och Nord. Regionerna rymmer tillsammans tio geografiska marknadsområden (MO). I varje MO finns det sedan ett större antal lokala arbetsförmedlingskontor. Det finns i dag cirka 250 arbetsförmedlingskontor över hela landet.

³ Polismyndigheten är en av de myndigheter som finns uppräknade i bilaga till krisberedskapsförordningen med särskilt ansvar inom utpekade samverkansområden.

Tabell 5 Arbetsförmedlingens regionala indelning

Region och marknadsområde	Omfattar följande län
Region Nord	
Norra Norrland	Norrbottnen, Västerbotten
Södra Norrland	Jämtland, Västernorrland, Gävleborg
Region Mitt	
Stockholm Gotland	Stockholm, Gotland
Norra Mälardalen	Uppland, Västmanland
Västra Svealand	Dalarna, Värmland, Örebro
Södra Mälardalen Östergötland	Södermanland, Östergötland
Region Syd	
Nordvästra Götaland	Delar av Västra Götaland
Göteborg och Halland	Halland och delar av Västra Götaland
Småland Blekinge	Blekinge, Jönköping, Kronoberg
Skåne	Skåne

Regional samverkan

Arbetsförmedlingen har en utbredd samverkan med såväl flera andra statliga myndigheter som t.ex. Försäkringskassan, Kriminalvården och Migrationsverket, som den kommunala sektorn på regional och lokal nivå. Det gäller bland annat inom ramen för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och det så kallade etableringsuppdraget.

Vidare kan nämnas att Arbetsförmedlingen ingår i de regionala stukturfondspartnerskapen som ska göra prioriteringar mellan projektansökningar ur strukturfonderna. Myndigheten medverkar i och driver flera projekt med medel från Europeiska socialfonden. Arbetsförmedlingen är i regel också en av aktörerna som ingår i de regionala kompetensplattformar som i dag finns ute i länen, vilka har till uppgift att samla branschorganisationer, utbildningsaktörer samt offentliga och privata aktörer i kompetensförsörjningsfrågor.

Av svaren på vår enkät framgår tydligt att Arbetsförmedlingen är en av de myndigheter som anses vara mest relevant för samordnad regional indelning. Den bilden får stöd i de intervjuer vi genomfört med såväl myndigheter som kommunala företrädare.

När det gäller andra statliga regionalt organiserade myndigheter utöver länsstyrelserna, betonar Arbetsförmedlingen samverkan med

Försäkringskassan och Kriminalvården såväl nationellt som regionalt och lokalt. Arbetsförmedlingen har också viss regional samverkan med Migrationsverket.

Bland annat genom medverkan i de regionala strukturfondspartnerskapen samverkar Arbetsförmedlingen med Svenska ESF-rådet och med Tillväxtverket. I regel är det marknadsområdeschefer eller biträdande sådana som sitter i partnerskapen.

Arbetsförmedlingen har även betydelse ur civil- och totalförsvars-hänseende och har därigenom beröringspunkter med Försvarmakten. Myndigheten samverkar också regionalt med bland annat Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för regeringsuppdraget om myndighetsövergripande satsning mot organiserad brottslighet.

Kriminalvården

Uppdrag och regional organisation

Kriminalvården har ansvar för häkten, fängelser och frivård. I Kriminalvårdens uppdrag ingår också att transportera klienter mellan domstol, häkte och anstalt, men myndigheten utför även transporter för Polismyndighetens och Migrationsverkets räkning.

Kriminalvården har två olika regionala indelningar för sin verksamhet. En indelning för frivårdskontor, anstalter och häkten och en regional indelning för transporttjänsten.

Den regionala indelningen för frivårdskontor, anstalter och häkten utgörs av sex regioner, som är geografiskt indelade enligt nedanstående tabell.

Tabell 6 **Kriminalvårdens regionala organisation för frivårdskontor, anstalter och häkten**

Region	Omfattar följande län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Dalarna, Gävleborg
Mitt	Södermanland, Västmanland, Uppsala, Värmland, Örebro
Stockholm	Stockholm
Öst	Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Skåne

Regional samverkan

Myndigheten samverkar regionalt med övriga myndigheter i rättskedjan, främst Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och domstolarna. Kriminalvården samverkar också regionalt med kommuner, landsting och Arbetsförmedlingen när det gäller social omsorg, vård, behandling och andra insatser. Kriminalvården ingår på regional nivå även i myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet.

Migrationsverket

Uppgifter och regional organisation

Migrationsverkets huvudsakliga uppdrag är att pröva ansökningar från personer som vill bosätta sig i Sverige, komma på besök, söka skydd undan förföljelse eller få svenskt medborgarskap.

Migrationsverkets organisation består sedan 1 januari 2015 av en operativ verksamhet indelad i sex regioner, en kvalitetsavdelning, ett huvudkontor samt ett antal fristående funktioner. Inom varje region finns enheter som tar emot asylsökande och prövar olika typer av ansökningar om uppehållstillstånd.

Tabell 7 Migrationsverkets regionala indelning

Region	Omfattar följande län
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland
Mitt	Dalarna Gävleborg, Västmanland, Uppsala, Värmland, Örebro
Stockholm	Stockholm, Gotland
Öst	Jönköping, Södermanland, Östergötland
Väst	Halland, Västra Götaland
Syd	Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Skåne

Regional samverkan

Av svaren på vår enkät framgår att Migrationsverket är en av de myndigheter som nämns oftast. För landsting och regionförbund hamnar den på sjunde plats bland de som nämns flest gånger. Bland länsstyrelserna är det den myndighet som tillsammans med Trafikverket nämns av flest.

Regional samverkan är viktig för myndigheten. Migrationsverket är en av flera myndigheter som arbetar för att människor som fått uppehållstillstånd kan etablera sig i det svenska samhället. Ansvaret delas mellan kommuner, landsting och flera olika myndigheter, främst Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Länsstyrelserna.

Det har tidigare funnits ett behov av samverkan med Arbetsförmedlingen i frågor om bosättning för nyanlända enligt Bosättningslagen (2016:38), men från och med 2017 har ansvaret helt gått över till Migrationsverket.

De myndigheter som Migrationsverket själv bedömer att de huvudsakligen samverkar med regionalt är Polismyndigheten, Försäkringskassan och Skatteverket. När det gäller samverkan med landstingen handlar det främst om ersättningar och hälsoundersökningar, även om Migrationsverket totalt sett inte samverkar så mycket med landstingen. Däremot har myndigheten mycket samverkan med kommunerna, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och länsstyrelserna.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet)

Uppgifter och regional organisation

Svenska ESF-rådet har bland annat till uppgift att i Sverige förvalta Europeiska socialfonden. Europeiska socialfonden är en av EU:s strukturfonder, vilka utgör en viktig del av sammanhållningspolitiken som syftar till att minska regionala skillnader och ekonomisk ojämlikhet mellan människor inom EU.

Enligt förordningen (2007:907) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige ska det inom ESF-rådet, för handläggning på regional nivå av ärenden som avser det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2014–2020, finnas regionala enheter på åtta angivna orter. Regionkontoren ansvarar för varsitt av åtta svenska geografiska strukturfondsområden. De regionala enheterna ansvarar bland annat för utlysning, beredning, beslut, genomförande och uppföljning av projekt inom Europeiska socialfonden.

De geografiska programområdena för socialfonden följer de så kallade NUTS 2⁴-områdena.

Tabell 8 **Strukturfondernas geografiska områden**

Region	Omfattar följande län
Övre Norrland	Norrbottnen, Västerbotten
Mellersta Norrland	Jämtland, Västernorrland
Norra Mellansverige	Dalarna, Gävleborg, Värmland
Östra Mellansverige	Södermanland, Västmanland, Uppsala, Örebro, Östergötland
Stockholm	Stockholm
Småland och Öarna	Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg
Västsverige	Halland, Västra Götaland
Skåne och Blekinge	Skåne, Blekinge

⁴ Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques.

Regional samverkan

För varje geografiskt område finns ett regionalt strukturfondspartnerskap bestående av företrädare för bland annat kommuner och landsting samt länsstyrelser. Genom fonderna finansierar Svenska ESF-rådet i varje område projekt som arbetar med kompetensutveckling, sysselsättningsåtgärder och integrationsinsatser. Verksamheten syftar till att minska arbetslöshet och utanförskap, att stärka Sveriges långsiktiga kompetensförsörjning och tillväxt och att öka sammanhållningen inom EU.

När det gäller andra statliga myndigheter är det Arbetsförmedlingen som för ESF-rådet är i särklass viktigast att samverka med, därefter Försäkringskassan. Beträffande fondsamordning är Tillväxtverket viktigast (Europeiska regionalfonden), men även Jordbruksverket och länsstyrelserna (landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet).

Tillväxtverket

Uppgifter och regional organisation

Tillväxtverkets huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt samt genomföra strukturfondsprogram.

Enligt förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket ska myndigheten för förvaltning av de regionala strukturfondsprogrammen på regional nivå ha tjänstemän stationerade på åtta angivna orter. På dessa orter har Tillväxtverket regionkontor för bland annat hantering av EU-program, samlokaliserade med ESF-rådet. Regionkontoren ansvarar för varsitt av åtta svenska geografiska strukturfondsområden.

Tabell 9 **Strukturfondernas geografiska områden**

Region	Omfattar följande län
Övre Norrland	Norrbottnen, Västerbotten
Mellersta Norrland	Jämtland, Västernorrland
Norra Mellansverige	Dalarna, Gävleborg, Värmland
Östra Mellansverige	Södermanland, Västmanland, Uppsala, Örebro, Östergötland
Stockholm	Stockholm
Småland och Öarna	Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg
Västsverige	Halland, Västra Götaland
Skåne och Blekinge	Skåne, Blekinge

Regional samverkan

För varje geografiskt område finns ett regionalt strukturfondspartnerskap. De regionalt utvecklingsansvariga är Tillväxtverkets primära målgrupp i länen. I vissa frågor är det dock länsstyrelsen, till exempel gällande landsbygdsprogrammet och samhällsplanering.

Tillväxtverket ska enligt sin instruktion samverka med andra berörda nationella, regionala och lokala aktörer med uppgift att skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering. Bland myndigheter sker mycket samverkan med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan inom ramen för de regionala strukturfondspartnerskapen. Beträffande fondsamordning är ESF-rådet viktiga (genom Europeiska socialfonden), men även Jordbruksverket och länsstyrelserna (landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet).

Säkerhetspolisen*Uppgifter och regional organisation*

Säkerhetspolisen är en svensk säkerhetstjänst med polisiära uppgifter och en av Sveriges två operativa polismyndigheter. Från och med 1 januari 2015 är Säkerhetspolisen en egen myndighet. Säkerhetspolisens verksamhet omfattar bland annat kontraspionage, kontraterrorism, författningsskydd, säkerhetsskydd och personskydd.

Myndigheten ansvarar för att skydda Sverige mot inre och yttre samhällshotande verksamhet, bland annat genom att följa upp och

motverka brottsaktiva aktörer och nätverk. Säkerhetspolisen arbetar också till exempel med att stärka skyddet hos de objekt och mål som är skyddsvärda utifrån Sveriges säkerhet.

Säkerhetspolisen har ett nationellt uppdrag och bedriver verksamhet på flera geografiska platser, dels från huvudkontoret i Stockholm, dels vid sex regionalt placerade sektioner. Säkerhetspolisens regionala indelning motsvarar Polismyndighetens sju polisregioner, med de regionala kontoren på de orter där Polismyndigheten har sina regionala huvudkontor.

De regionala sektionerna arbetar på uppdrag av huvudkontoret med bland annat underrättelseinhämtning och hotreducerande åtgärder. De genomför också säkerhetskylldsupplysning och rådgivning. Av myndighetens cirka 1 200 medarbetare arbetar cirka tio procent vid de regionala kontoren. De regionala sektionerna leds av en sektionschef med personal- och budgetansvar samt visst delegerat beslutsansvar.

Regional samverkan

De regionala sektionerna inom Säpo är i varierande grad verksamma inom samtliga av myndighetens ansvarsområden. De regionala sektionerna samverkar också med flera andra regionalt organiserade myndigheter. Utöver Polismyndigheten gäller det t.ex. Migrationsverket, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Försäkringskassan och Kriminalvården. Därutöver har Säpos regionala sektioner, inom ramen för krisberedskap och civil försvarsberedskap, tämligen omfattande samverkan med Försvarsmaktens regionala staber i de fyra militärregionerna. Säkerhetspolisen har en viktig roll i den återupptagna totalförsvarsplaneringen och är bevakningsansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

Säkerhetspolisen ingår även i den tidigare nämnda myndighetsgemensamma samverkan mot organiserad brottslighet. Regionalt företräds myndigheten i denna samverkan av de regionala sektionscheferna.

Statens offentliga utredningar 2018

Kronologisk förteckning

1. Ett reklamlandskap i förändring
– konsumentskydd och tillsyn i en digitaliserad värld. Fi.
2. Stärkt straffrättsligt skydd
för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner. Ju.
3. En strategisk agenda
för internationalisering. U.
4. Framtidens biobanker. S.
5. Vissa processuella frågor på
socialförsäkringsområdet. S.
6. Grovt upphovsrättsbrott och
grovt varumärkesbrott. Ju.
7. Försvarsmaktens långsiktiga
materielbehov. Fö.
8. Kunskapsläget på kärnavfallsområdet
2018. Beslut under osäkerhet. M.
9. Ökad trygghet för studerande som
blir sjuka. U.
10. Myndighetsgemensam indelning –
samverkan på regional nivå. Volym 1.
Myndighetsgemensam indelning –
författningsändringar till följd av ny
landstingsbeteckning. Volym 2. Fi.

Statens offentliga utredningar 2018

Systematisk förteckning

Finansdepartementet

Ett reklamlandskap i förändring
– konsumentskydd och tillsyn
i en digitaliserad värld. [1]

Myndighetsgemensam indelning –
samverkan på regional nivå. Volym 1.
Myndighetsgemensam indelning –
författningsändringar till följd av ny
landstingsbeteckning. Volym 2. [10]

Försvarsdepartementet

Försvarsmaktens långsiktiga
materielbehov. [7]

Justitiedepartementet

Stärkt straffrättsligt skydd
för blåljusverksamhet och andra
samhällsnyttiga funktioner. [2]

Grovt upphovsrättsbrott och
grovt varumärkesbrott. [6]

Miljö- och energidepartementet

Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2018.
Beslut under osäkerhet. [8]

Socialdepartementet

Framtidens biobank. [4]

Vissa processuella frågor på social-
försäkringsområdet. [5]

Utbildningsdepartementet

En strategisk agenda
för internationalisering. [3]

Ökad trygghet för studerande
som blir sjuka. [9]

Myndighetsgemensam indelning – författningsändringar till följd av ny landstingsbeteckning

Volym 2

Slutbetänkande av Indelningskommittén

Stockholm 2018

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2018:10

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet

Omslag: Elanders Sverige AB

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2018

ISBN 978-91-38-245758-7

ISSN 0375-250X

Innehåll

Författningsförslag	27
1.1 Förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen	27
1.2 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen.....	29
1.3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	30
1.4 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	32
1.5 Förslag till lag om ändring i brottsbalken	34
1.6 Förslag till lag om ändring i jordabalken.....	38
1.7 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken	40
1.8 Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	43
1.9 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	45
1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred.....	49
1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.	52
1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.....	58
1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.....	59
1.14 Förslag till lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207)	60

1.15	Förslag till lag om ändring i expropriationslagen (1972:719)	61
1.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	64
1.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.	65
1.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare	66
1.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar	67
1.20	Förslag till lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)	68
1.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:417) om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och landsting	69
1.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter	70
1.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen	71
1.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m.	72
1.25	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen.....	73
1.26	Förslag till lag om ändring i lagen tandvårdslagen (1985:125)	74
1.27	Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619).....	80
1.28	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	82

1.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.	83
1.30	Förslag till lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950)	85
1.31	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	86
1.32	Förslag till lag om ändring i arkivlagen (1990:782)	89
1.33	Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)	92
1.34	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1402) om övertagande av vissa sjukhem och andra vårdinrättningar.....	94
1.35	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)	95
1.36	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor.....	96
1.37	Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481)	98
1.38	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	99
1.39	Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)	103
1.40	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	106
1.41	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument	107
1.42	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall.....	108
1.43	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	110

1.44	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård	114
1.45	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.....	115
1.46	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	116
1.47	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap	117
1.48	Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)	119
1.49	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:335) om Barnombudsman.....	121
1.50	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	122
1.51	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning.....	130
1.52	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi.....	140
1.53	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	150
1.54	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.....	151
1.55	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar	152
1.56	Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)	156
1.57	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt	158
1.58	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m.....	160

1.59	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster	164
1.60	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.....	166
1.61	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)	167
1.62	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.....	168
1.63	Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)	169
1.64	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen	170
1.65	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister.....	176
1.66	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer.....	180
1.67	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:735) om riksfärdtjänst	182
1.68	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:736) om färdtjänst.....	183
1.69	Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857).....	185
1.70	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet	187
1.71	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga....	188
1.72	Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)	189
1.73	Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)....	191
1.74	Förslag till lag om ändring i lagen inkomstskattelagen (1999:1229)	192

1.75	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken.....	198
1.76	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	199
1.77	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	207
1.78	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen	208
1.79	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.	210
1.80	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.	213
1.81	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet	214
1.82	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	216
1.83	Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	225
1.84	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor	231
1.85	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning.....	233
1.86	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter	242
1.87	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott	243
1.88	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)	244
1.89	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	245

1.90	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.	248
1.91	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund ...	249
1.92	Förslag till lag om ändring i vallagen (2005:837)	251
1.93	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler	271
1.94	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.....	273
1.95	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.....	274
1.96	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap.....	282
1.97	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	283
1.98	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap.....	288
1.99	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	289
1.100	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.	291
1.101	Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)	293
1.102	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands	301
1.103	Förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579)	304
1.104	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem	306

1.105 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter	308
1.106 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan	316
1.107 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	317
1.108 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	326
1.109 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden.....	327
1.110 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting	328
1.111 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305).....	329
1.112 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).....	330
1.113 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.....	332
1.114 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län	333
1.115 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)	337
1.116 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)	339
1.117 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)	341
1.118 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800).....	365
1.119 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	367
1.120 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik	371

1.121 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden	377
1.122 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet	378
1.123 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet	379
1.124 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	381
1.125 Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210) ..	386
1.126 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)	387
1.127 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ	388
1.128 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd	393
1.129 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet	396
1.130 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:514) om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet.....	398
1.131 Förslag till lag om ändring i bibliotekslagen (2013:801)	400
1.132 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn.....	402
1.133 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.....	403
1.134 Förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821)	404

1.135 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.....	406
1.136 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring	408
1.137 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton	409
1.138 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga	411
1.139 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården	413
1.140 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.....	415
1.141 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	417
1.142 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.....	419
1.143 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)	421
1.144 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter.....	440
1.145 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet	441
1.146 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.....	442
1.147 Förslag till lag om ändring i museilagen (2017:563)	445
1.148 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor.....	446

1.149 Förslag till lag om ändring i lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.....	448
1.150 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism...	453
1.151 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän	454
1.152 Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (2017:900)	455
1.153 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om insyn i finansiering av partier	456
1.154 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om bostadsanpassningsbidrag.....	458
1.155 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende	459
1.156 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar	460
1.157 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:000)	461
1.158 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om kommunal bokföring och redovisning	462
1.159 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (0000:000)	475
1.160 Förslag till förordning om ändring i förundersökningskungörelsen (1947:948)	477
1.161 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1957:515) om fullgörande av deklarationsskyldighet för staten, landsting, kommun, m.m.	478
1.162 Förslag till förordning om ändring i gränssjukvårdsförordningen (1962:390)	479

1.163 Förslag till förordning om ändring i författnings- samlingsförordningen (1976:725)	480
1.164 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:836) om upphävande av personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser	482
1.165 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:837) om ersättning för kostnader för vissa pensioner och livräntor	483
1.166 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.	485
1.167 Förslag till förordning om ändring i förfogande- förordningen (1978:558).....	486
1.168 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1981:1137) om vissa arbetstagare vid Karolinska sjukhuset	489
1.169 Förslag till förordning om ändring i tjänstledighets- förordningen (1984:111).....	490
1.170 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1984:535) om statliga myndigheters lån av konstföremål för lokalutsmyckning.....	491
1.171 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1984:908) om vissa statsbidrag för sjukvård m.m.....	492
1.172 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1989:891) om statsbidrag till enskild väghållning.....	494
1.173 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.....	496
1.174 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flykting- mottagande m.m.	497

1.175 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m.....	500
1.176 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1472) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.....	503
1.177 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:395) om uppdragsutbildning inom skolväsendet	504
1.178 Förslag till förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100)	505
1.179 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.....	507
1.180 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar.....	508
1.181 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar	509
1.182 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1120) om ersättning för fysioterapi	510
1.183 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning	513
1.184 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt	517
1.185 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga	522
1.186 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m.	524
1.187 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:649) om ledighet och fritid för totalförsvarspliktiga under tjänstgöring	526

1.188 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:1644) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting.....	529
1.189 Förslag till förordning om ändring i säkerhetsskyddsförordningen (1996:633)	531
1.190 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande	533
1.191 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer ...	535
1.192 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet	537
1.193 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.....	539
1.194 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:153) om statsbidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum	540
1.195 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur	541
1.196 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:909) om handläggning av ärenden om statliga tjänstepensionsförmåner	543
1.197 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1229) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga.....	544
1.198 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1318) om övervakningsnämndernas verksamhetsområden m.m.	549
1.199 Förslag till förordning om ändring i tandvårdsförordningen (1998:1338).....	551

1.200 Förslag till förordning om ändring i kommittéförordningen (1998:1474).....	554
1.201 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1519) om behörighet till vissa anställningar inom folktandvården m.m.....	555
1.202 Förslag till förordning om ändring i rättsinformationsförordningen (1999:175)	556
1.203 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister.....	557
1.204 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister.....	561
1.205 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service	564
1.206 Förslag till förordning om ändring i inskrivningsförordningen (2000:309)	565
1.207 Förslag till förordning om ändring i studiestödsförordningen (2000:655)	566
1.208 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken	567
1.209 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:375) om Försvarens stöd till civil verksamhet	569
1.210 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m.....	571
1.211 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:746) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.	574
1.212 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor.....	575
1.213 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation	576

1.214 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken.....	578
1.215 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.....	581
1.216 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.....	583
1.217 Förslag till förordning om ändring i smittskydds-förordningen (2004:255).....	585
1.218 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning.....	587
1.219 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2005:811) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund	604
1.220 Förslag till förordning om ändring i valförordningen (2005:874)	606
1.221 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:93) om statsbidrag till verksamhet inriktad mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar.....	608
1.222 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.....	609
1.223 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap.....	615
1.224 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.....	616
1.225 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:160) om stöd till planeringsinsatser för vindkraft ...	617

1.226 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:909) med instruktion för Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.....	618
1.227 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket.....	619
1.228 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen	620
1.229 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1021) med instruktion för Barnombudsmannen.....	622
1.230 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1069) med instruktion för regionala etikprövningsnämnder.....	624
1.231 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1132) med instruktion för Statens institutionsstyrelse.....	626
1.232 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1233) med instruktion för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering.....	627
1.233 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.....	629
1.234 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:81) om stöd till anläggning av kanalisation	631
1.235 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:347) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.....	632
1.236 Förslag till förordning om ändring i patientdataförordningen (2008:360)	633
1.237 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	634
1.238 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:1421) med instruktion för Kungl. biblioteket.....	636

1.239 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan	637
1.240 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning.....	640
1.241 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur	641
1.242 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:315) om samttjänst vid medborgarkontor.....	642
1.243 Förslag till förordning om ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).....	643
1.244 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:955) om statsbidrag till vissa juridiska personer som tillhandahåller meningsfull sysselsättning till personer med psykisk funktionsnedsättning.....	647
1.245 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet	649
1.246 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan	650
1.247 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.....	651
1.248 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1395) med instruktion för Sametinget	654
1.249 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer	655
1.250 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1533) om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting	656
1.251 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar	659

1.252 Förslag till förordning om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)	661
1.253 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	662
1.254 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.....	663
1.255 Förslag till förordning om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039)	667
1.256 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:130) med instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten.....	669
1.257 Förslag till förordning om ändring i plan- och byggförordningen (2011:338)	670
1.258 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige.....	672
1.259 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.....	673
1.260 Förslag till förordning om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261)	675
1.261 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:316) om statsbidrag för viss verksamhet på funktionshindersområdet	677
1.262 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd.....	678
1.263 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:545) om stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen	680
1.264 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:606) om samordning inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m.	682

1.265 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:176) med instruktion för Inspektionen för vård och omsorg	683
1.266 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.....	684
1.267 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar.....	686
1.268 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:711) om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden.....	688
1.269 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:1020) med instruktion för Folkhälsomyndigheten.....	692
1.270 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:1031) med instruktion för E-hälsomyndigheten	696
1.271 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet.....	699
1.272 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation	701
1.273 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:299) om statsbidrag för samordning av landstingens arbete med utrustning för elektronisk kommunikation	703
1.274 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter	707
1.275 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1071) om statsbidrag för att stärka ungas inflytande i den lokala demokratin.....	708

1.276 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1542) om statsbidrag till kommuner och landsting för att öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation	709
1.277 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:49) med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.....	711
1.278 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst	712
1.279 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag	714
1.280 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar.....	715
1.281 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen.....	716
1.282 Förslag till förordning om ändring i havsplaneringsförordningen (2015:400)	717
1.283 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder	718
1.284 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:407) om lokalt ledd utveckling.....	719
1.285 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten	720
1.286 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:579) om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer	722
1.287 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:605) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring	726
1.288 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:801) om internationella skolor	727

1.289 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap	728
1.290 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap	731
1.291 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:36) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga	733
1.292 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:82) om statsbidrag till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar	734
1.293 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:137) om utvecklingsstöd till tryckta allmänna nyhetstidningar.....	735
1.294 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:660) om avgiftsfrihet för screening för bröstcancer med mammografi	736
1.295 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:989) om statsbidrag till film	737
1.296 Förslag till förordning om ändring i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	738
1.297 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.....	747
1.298 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga	750
1.299 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete.....	751
1.300 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:617) om fastställande av belopp för vård av utskrivningsklara patienter.....	754

1.301 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän	755
1.302 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:811) om statsbidrag till telefon- och webbaserade stödinsatser inom områdena alkohol, tobak och spel om pengar	756
1.303 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:848) om statsbidrag till kommuner och landsting för åtgärder för att motverka och minska segregation	758
1.304 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion	760
1.305 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap.....	762
1.306 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1085) med instruktion för Delegationen mot segregation.....	764

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 9 och 12 §§ tryckfrihetsförordningen¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:49 Föreslagen lydelse

12 kap.

9 §

Juryledamöter väljs av *landstingsfullmäktige* i länet. Om en *kommun i länet inte tillhör ett landsting, väljer landstingsfullmäktige samt kommunfullmäktige i kommunen.* I Gotlands län är det kommunfullmäktige i Gotlands kommun som väljer.

Juryledamöter väljs av *fullmäktige för kommunen på regional nivå* i länet. I Gotlands län är det kommunfullmäktige i Gotlands kommun som väljer.

Ska valet utföras av mer än en valmyndighet, fördelar länsstyrelsen antalet juryledamöter inom vardera gruppen mellan valmyndigheterna med ledning av folkmängden.

När en juryledamot ska väljas, ska tingsrätten anmäla detta till den valmyndighet som enligt första stycket ska genomföra valet.

¹ Tryckfrihetsförordningen omtryckt 2015:151.

12 §

Om en juryledamot avgår eller han eller hon upphör att vara valbar, ska valmyndigheten enligt 9 § utse en ersättare för återstoden av valperioden. Valet ska göras inom den jurygrupp som juryledamoten tillhörde.

Valet får göras av *landstingsstyrelsen* i stället för av *landstingsfullmäktige*. Ett sådant val gäller dock endast fram till fullmäktiges nästa möte.

Valet får göras av *styrelsen för kommunen på regional nivå* i stället för av *fullmäktige*. Ett sådant val gäller dock endast fram till fullmäktiges nästa möte.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

1.2 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs att tilläggsbestämmelse 13.6.2 riksdagsordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13.6.2

En riksrevisor ska skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen:

1. innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

5. uppdrag hos en kommun eller en region, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. andra anställningar och uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 7 § och 15 kap. 6 § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

7 §²

Val av nämndeman i tingsrätt förrättas av kommunfullmäktige.

Val av nämndeman i hovrätt förrättas av *landstingsfullmäktige*. I Gotlands län förrättas valet av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Valet *skall* vara proportionellt, om det begärs av minst så många väljande som motsvarar det tal man får om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Vid val av nämndemän *skall* eftersträvas att nämndemanna-kåren får en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke. Om det finns flera alternativa sätt att uppnå en allsidig sammansättning, bör de personer väljas som inte tidigare tjänstgjort som nämndemän eller som tjänstgjort kortast tid.

Val av nämndeman i hovrätt förrättas av *regionfullmäktige*. I Gotlands län förrättas valet av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Valet *ska* vara proportionellt, om det begärs av minst så många väljande som motsvarar det tal man får om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Vid val av nämndemän *ska* eftersträvas att nämndemanna-kåren får en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke. Om det finns flera alternativa sätt att uppnå en allsidig sammansättning, bör de personer väljas som inte tidigare tjänstgjort som nämndemän eller som tjänstgjort kortast tid.

² Senaste lydelse 2006:850.

15 kap.**6 §³**

En åtgärd som avses i 1, 2 eller 3 § får beviljas endast om sökanden hos rätten ställer säkerhet för skada som kan tillfogas motparten. Förmår sökanden ej ställa säkerhet och har han visat synnerliga skäl för sitt anspråk, får rätten befria honom därifrån. Staten, kommuner, *landstingskommuner* och kommunalförbund behöver ej ställa säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerhet gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten *skall* prövas av rätten, om den ej har godkänts av motparten.

En åtgärd som avses i 1, 2 eller 3 § får beviljas endast om sökanden hos rätten ställer säkerhet för skada som kan tillfogas motparten. Förmår sökanden ej ställa säkerhet och har han visat synnerliga skäl för sitt anspråk, får rätten befria honom därifrån. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver ej ställa säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerhet gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten *ska* prövas av rätten, om den ej har godkänts av motparten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³ Senaste lydelse 1981:828.

1.4 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 16 § föräldrabalken⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

16 §⁵

I ärenden om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år ska rätten eller överförmyndaren ge denna person tillfälle att yttra sig, om det kan ske.

I ärenden om anordnande av godmanskap enligt 4 § eller förvaltarskap ska rätten också inhämta yttranden från den enskildes make eller sambo, barn och framtidsfullmaktshavare, överförmyndaren och vårdinrättning, om det inte är obehövt. Yttranden ska också, om det behövs, inhämtas från andra närstående samt från den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och den eller de nämnder som utövar *landstingets* ledning av omsorgs verksamheten. Den som ansökan avser ska höras muntligen, om det kan ske utan skada för honom eller henne och det inte är uppenbart att han eller hon inte förstår vad saken gäller. Rätten får dock avstå från att höra den enskilde muntligen om han eller hon själv

I ärenden om anordnande av godmanskap enligt 4 § eller förvaltarskap ska rätten också inhämta yttranden från den enskildes make eller sambo, barn och framtidsfullmaktshavare, överförmyndaren och vårdinrättning, om det inte är obehövt. Yttranden ska också, om det behövs, inhämtas från andra närstående samt från den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och den eller de nämnder som utövar *regionens* ledning av omsorgs verksamheten. Den som ansökan avser ska höras muntligen, om det kan ske utan skada för honom eller henne och det inte är uppenbart att han eller hon inte förstår vad saken gäller. Rätten får dock avstå från att höra den enskilde muntligen om han eller hon själv

⁴ Balken omtryckt 1995:974.

⁵ Senaste lydelse 2017:311.

har gjort ansökan eller medgett har gjort ansökan eller medgett
förordnandet eller det annars förordnandet eller det annars
finns särskilda skäl. finns särskilda skäl.

Andra stycket gäller även i ärenden hos överförmyndaren om
förordnande av god man enligt 4 § eller förvaltare.

Myndigheter och inrättningar som anges i andra stycket är skyl-
diga att lämna sådana uppgifter som kan vara av betydelse i ärendet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.5 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 och 5 §§ och 37 kap. 2 § brottsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

4 §⁶

Den som har valts till sådant uppdrag hos staten eller hos en kommun med vilket följer myndighetsutövning får av rätten skiljas från uppdraget, om han har begått brott för vilket är stadgat fängelse i två år eller däröver och han genom brottet har visat sig uppenbarligen olämplig att inneha uppdraget.

Med uppdrag hos staten eller hos kommun likställs uppdrag hos styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, *landsting* eller kommunalförbund.

Med uppdrag hos staten eller hos kommun likställs uppdrag hos styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, *region* eller kommunalförbund.

5 §⁷

Utan hinder av vad som annars är föreskrivet får åklagare åtala brott varigenom följande personer har åsidosatt vad som åligger dem i utövningen av anställningen eller uppdraget:

1. arbetstagare hos staten eller en kommun,
2. ledamot av styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, *landsting* eller kommunalförbund,
3. den som utövar uppdrag som är reglerat i författning,
4. den som omfattas av lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. eller som annars fullgör lagstadgad tjänsteplikt,

⁶ Senaste lydelse 2012:625.

⁷ Senaste lydelse 2012:301.

5. den som utan att inneha anställning eller uppdrag som avses i 1–4 utövar myndighet.

Utan hinder av bestämmelserna i första stycket ska dock gälla

1. vad som i denna balk föreskrivs om att åtal inte får ske utan förordnande av regeringen eller den regeringen har bemyndigat och

2. vad som i annan lag eller författning är föreskrivet om åtal för gärning, för vilken straff är föreskrivet endast om den förövas av innehavare av anställning eller uppdrag som avses i första stycket.

Om det inte finns särskilda bestämmelser för ett visst fall, får åklagare åtala brott mot sådan tystnadsplikt som gäller till förmån för enskild målsägande endast om denne anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Om åtal för brott som i utövningen av anställningen eller uppdraget begåtts av riksdagsledamot, statsråd, justitieråd eller innehavare av anställning eller uppdrag hos riksdagen eller dess organ gäller särskilda bestämmelser.

37 kap.

2 §⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar ordförande och vice ordförande i övervakningsnämnderna. Vice ordföranden tjänstgör vid förfall för ordföranden i dennes ställe. Vid förfall för både ordföranden och vice ordföranden förordnas tillfällig ersättare av Kriminalvården. Ordföranden, vice ordföranden och tillfällig ersättare *skall* vara lagfarna och ha erfarenhet av tjänstgöring som domare.

Övriga ledamöter utses genom val. För dessa väljs lika många ersättare. Val förrättas av kommunfullmäktige, om över-

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar ordförande och vice ordförande i övervakningsnämnderna. Vice ordföranden tjänstgör vid förfall för ordföranden i dennes ställe. Vid förfall för både ordföranden och vice ordföranden förordnas tillfällig ersättare av Kriminalvården. Ordföranden, vice ordföranden och tillfällig ersättare *ska* vara lagfarna och ha erfarenhet av tjänstgöring som domare.

Övriga ledamöter utses genom val. För dessa väljs lika många ersättare. Val förrättas av kommunfullmäktige, om över-

⁸ Senaste lydelse 2005:967.

vakningsnämndens verksamhetsområde omfattar endast en kommun, och annars av *landstingsfullmäktige*. Om det inom nämndens verksamhetsområde även finns en kommun som ej ingår i *ett landsting*, förrättas valet av *landstingsfullmäktige* och kommunfullmäktige med den fördelning dem emellan som länsstyrelsen bestämmer efter befolkningstalen. Ingår flera län eller delar av län i övervakningsnämnds verksamhetsområde, fastställer regeringen efter samma grunder antalet ledamöter och ersättare för varje län eller del av län.

Landstingsfullmäktiges och kommunfullmäktiges val av ledamöter eller ersättare *skall* vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter i *landstingsfullmäktige* eller kommunfullmäktige som motsvarar den kvot, vilken erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *skall* den avrundas till närmast högre hela tal. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, *skall* vid valet även den ordning bestämmas, i vilken de *skall* kallas till tjänstgöring.

vakningsnämndens verksamhetsområde omfattar endast en kommun, och annars av *regionfullmäktige*. Om det inom nämndens verksamhetsområde även finns en kommun som ej ingår i *en region*, förrättas valet av *regionfullmäktige* och kommunfullmäktige med den fördelning dem emellan som länsstyrelsen bestämmer efter befolkningstalen. Ingår flera län eller delar av län i övervakningsnämnds verksamhetsområde, fastställer regeringen efter samma grunder antalet ledamöter och ersättare för varje län eller del av län.

Regionfullmäktiges och kommunfullmäktiges val av ledamöter eller ersättare *ska* vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter i *regionfullmäktige* eller kommunfullmäktige som motsvarar den kvot, vilken erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *ska* den avrundas till närmast högre hela tal. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, *ska* vid valet även den ordning bestämmas, i vilken de *ska* kallas till tjänstgöring.

Ledamot och annan än tillfällig ersättare utses för fyra år. Om en ledamot som har utsetts vid proportionellt val avgår före tidens utgång, inträder en ersättare enligt den ordning mellan ersättarna som har bestämts vid valet. Avgår en ledamot eller ersättare som inte har utsetts vid proportionellt val, utses en ny ledamot eller ersättare för återstoden av tiden. Tillfällig ersättare förordnas för högst sex månader.

Då ledamot eller ersättare <i>skall</i> utses <i>skall</i> övervakningsnämnden göra anmälan därom till den som <i>skall</i> utse honom.	Då ledamot eller ersättare <i>ska</i> utses <i>ska</i> övervakningsnämnden göra anmälan därom till den som <i>ska</i> utse honom.
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.6 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 1 § jordabalken⁹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.¹⁰

1 §¹¹

Detta kapitel avser avtal, genom vilka hus eller delar av hus upplåts till nyttjande mot ersättning. Detta gäller även om lägenheten upplåtits genom tjänsteavtal eller avtal i anslutning till sådant avtal.

Innefattar avtalet även upplåtelse av jord att nyttjas tillsammans med lägenheten, ska detta kapitel tillämpas på avtalet, om jorden ska användas för trädgårdsodling i mindre omfattning eller för annat ändamål än jordbruk. Förenas ett tjänsteavtal, som inte är av ringa betydelse, med upplåtelse av såväl lägenhet för bostadsändamål som jord, ska kapitlet tillämpas, om upplåtelsen av lägenheten är mera betydelsefull än upplåtelsen av jorden.

Med bostadslägenhet avses lägenhet som upplåtits för att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad. Med lokal avses annan lägenhet än bostadslägenhet.

Det som föreskrivs i detta kapitel om sambor gäller endast sådana samboförhållanden där ingen av samborna är gift.

Förbehåll som strider mot en bestämmelse i detta kapitel är utan verkan mot hyresgästen eller den som har rätt att träda i hans eller hennes ställe, om inte annat anges.

Omfattar hyresavtalet minst tre bostadslägenheter, som hyresgästen ska hyra ut i andra hand eller upplåta med kooperativ hyresrätt, får parterna avtala om förbehåll som strider mot vad som sägs i detta kapitel om

Omfattar hyresavtalet minst tre bostadslägenheter, som hyresgästen ska hyra ut i andra hand eller upplåta med kooperativ hyresrätt, får parterna avtala om förbehåll som strider mot vad som sägs i detta kapitel om

⁹ Balken omtryckt 1971:1209.

¹⁰ Kapitlet omtryckt 1984:694.

¹¹ Senaste lydelse 2012:979.

sådana lägenheter, under förutsättning att förbehållet inte strider mot bestämmelserna om lokaler och inte heller avser rätten till förlängning av avtalet eller grunderna för fastställande av hyresvillkoren i samband med sådan förlängning. Ett sådant förbehåll gäller endast om det godkänts av hyresnämnden. Godkännande behövs dock inte om staten, kommun, *landsting* eller kommunalförbund är hyresvärd.

I lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad finns särskilda bestämmelser om upplåtelse av bostadslägenhet i vissa fall.

sådana lägenheter, under förutsättning att förbehållet inte strider mot bestämmelserna om lokaler och inte heller avser rätten till förlängning av avtalet eller grunderna för fastställande av hyresvillkoren i samband med sådan förlängning. Ett sådant förbehåll gäller endast om det godkänts av hyresnämnden. Godkännande behövs dock inte om staten, kommun, *region* eller kommunalförbund är hyresvärd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.7 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 27 §, 10 kap. 16 §, 12 kap. 35 § och 17 kap. 5 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

27 §¹²

Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund behöver ej ställa säkerhet.

Vite får ej föreläggas staten.

Staten, kommun, *region* och kommunalförbund behöver ej ställa säkerhet.

10 kap.

16 §¹³

Den som ropar in skeppet är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock ej mindre än de förrättningskostnader som *skall* utgå ur skeppet.

Handpenningen *skall* betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning i skeppet, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 22 § ersätt-

Den som ropar in skeppet är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock ej mindre än de förrättningskostnader som *ska* utgå ur skeppet.

Handpenningen *ska* betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning i skeppet, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, *region* och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 22 § ersätt-

¹² Senaste lydelse 2007:277.

¹³ Senaste lydelse 2007:277.

ningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *skall* betalas senast vid det sammanträde som enligt 6 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning. När köpeskillingen har till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför.

ningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *ska* betalas senast vid det sammanträde som enligt 6 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning. När köpeskillingen har till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

12 kap.

35 §¹⁴

Den som ropar in fastigheten är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en tiondel av köpeskillingen, dock ej mer än som enligt 34 § *skall* betalas kontant eller mindre än de förrättningskostnader som *skall* utgå ur fastigheten.

Handpenningen *skall* betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt i fastigheten, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 43 § ersättnings-

Den som ropar in fastigheten är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en tiondel av köpeskillingen, dock ej mer än som enligt 34 § *ska* betalas kontant eller mindre än de förrättningskostnader som *ska* utgå ur fastigheten.

Handpenningen *ska* betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt i fastigheten, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, *region* och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 43 § ersättnings-

¹⁴ Senaste lydelse 2007:277.

skyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *skall* betalas senast vid det sammanträde som enligt 20 § har kungjorts för köpeskillings fördelning.

skyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *ska* betalas senast vid det sammanträde som enligt 20 § har kungjorts för köpeskillings fördelning.

17 kap.

5 §¹⁵

Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar *skall* förskottas av honom, om Kronofogdemyndigheten begär det. Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund är dock inte skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas inte förskott inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten inställa verkställigheten och häva vidtagna åtgärder. Om förskottet avser en grundavgift, får myndigheten i stället avskriva målet.

Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar *ska* förskottas av honom, om Kronofogdemyndigheten begär det. Staten, kommun, *region* och kommunalförbund är dock inte skyldiga att lämna sådant förskott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁵ Senaste lydelse 2007:277.

1.8 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 6 e § och 16 kap. 3 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

6 e §¹⁶

Tillstånd till täkt får ges endast om det för uppfyllandet av de villkor som ska gälla för tillståndet ställs säkerhet enligt 16 kap. 3 §. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver dock inte ställa säkerhet.

Tillstånd till täkt får ges endast om det för uppfyllandet av de villkor som ska gälla för tillståndet ställs säkerhet enligt 16 kap. 3 §. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver dock inte ställa säkerhet.

16 kap.

3 §¹⁷

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver dock inte ställa säkerhet. Den som är skyldig att betala avgift eller ställa säkerhet enligt lagen (2006:647) om finan-

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver dock inte ställa säkerhet. Den som är skyldig att betala avgift eller ställa säkerhet enligt lagen (2006:647) om finan-

¹⁶ Senaste lydelse 2012:907.

¹⁷ Senaste lydelse 2007:661.

siella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet behöver inte ställa säkerhet för åtgärder som omfattas av sådana avgifter och säkerheter.

En säkerhet *skall* godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål. Säkerheten kan ställas efter hand enligt en plan som vid varje tid tillgodoser det aktuella behovet av säkerhet.

Säkerheten *skall* prövas av tillståndsmyndigheten.

siella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet behöver inte ställa säkerhet för åtgärder som omfattas av sådana avgifter och säkerheter.

En säkerhet *ska* godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål. Säkerheten kan ställas efter hand enligt en plan som vid varje tid tillgodoser det aktuella behovet av säkerhet.

Säkerheten *ska* prövas av tillståndsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.9 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs 52 kap. 20 §, 106 kap. 9 och 24 §§, 114 kap. 8, 20 och 35 §§ och 117 kap. 6 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

52 kap.

20 §

Ett anskaffningsbidrag ska minskas med sådant bidrag till inköp av ett fordon som den försäkrade får från en kommun eller *ett landsting* eller i form av försäkringsersättning.

Ett anskaffningsbidrag ska minskas med sådant bidrag till inköp av ett fordon som den försäkrade får från en kommun eller *en region* eller i form av försäkringsersättning.

106 kap.

9 §

För den som vårdas på en institution som tillhör eller till vars drift det betalas ut bidrag från staten, en kommun eller *ett landsting*, lämnas vårdbidrag endast om vården kan beräknas pågå högst sex månader. Detsamma gäller om han eller hon vårdas utanför institutionen genom dess försorg eller i annat fall vårdas utanför en sådan institution och staten, kommunen eller *landstinget* är huvudman för vården.

För den som vårdas på en institution som tillhör eller till vars drift det betalas ut bidrag från staten, en kommun eller *en region*, lämnas vårdbidrag endast om vården kan beräknas pågå högst sex månader. Detsamma gäller om han eller hon vårdas utanför institutionen genom dess försorg eller i annat fall vårdas utanför en sådan institution och staten, kommunen eller *regionen* är huvudman för vården.

24 §

Assistansersättning lämnas inte för tid när den funktionshindrade

1. vårdas på en institution som tillhör staten, en kommun eller <i>ett landsting</i>, 2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en kommun eller <i>ett landsting</i>, 3. bor i en gruppbostad, eller 4. vistas i eller deltar i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet enligt 9 § 10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.	1. vårdas på en institution som tillhör staten, en kommun eller <i>en region</i>, 2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en kommun eller <i>en region</i>,

114 kap.

8 §¹⁸

Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten för tillhandahållande av information som behövs

1. som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna, 2. för samordning av tjänstepensioner i den verksamhet som bedrivs av Statens tjänstepensionsverk och det för kommunerna och <i>landstingen</i> gemensamma organet för administration av personalpensioner, 3. för handläggning av ärenden hos Statens tjänstepensionsverk där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring ska tillämpas, eller 4. som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453) åt enskild i den verksamhet som bedrivs av socialnämnderna.	2. för samordning av tjänstepensioner i den verksamhet som bedrivs av Statens tjänstepensionsverk och det för kommunerna och <i>regionerna</i> gemensamma organet för administration av personalpensioner,

¹⁸ Senaste lydelse 2016:1291.

20 §¹⁹

Statens tjänstepensionsverk och det för kommunerna och *landstingen* gemensamma organet för administration av personalpensioner får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för samordning av tjänstepensioner med socialförsäkringsförmåner. Statens tjänstepensionsverk får även ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för handläggning av ärenden där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring ska tillämpas.

Bestämmelserna i 17 och 19 §§ gäller också för tjänstepensionsverket och det gemensamma organ som avses i första stycket.

Statens tjänstepensionsverk och det för kommunerna och *regionerna* gemensamma organet för administration av personalpensioner får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för samordning av tjänstepensioner med socialförsäkringsförmåner. Statens tjänstepensionsverk får även ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för handläggning av ärenden där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring ska tillämpas.

35 §

Den som genom sin befattning med personuppgifter som inhämtats från socialförsäkringsdatabasen till det för kommunerna och *landstingen* gemensamma organet för administration av personalpensioner får kännedom om uppgifter om enskildas ekonomiska och personliga förhållanden får inte obehörigen röja dessa uppgifter.

Den som genom sin befattning med personuppgifter som inhämtats från socialförsäkringsdatabasen till det för kommunerna och *regionerna* gemensamma organet för administration av personalpensioner får kännedom om uppgifter om enskildas ekonomiska och personliga förhållanden får inte obehörigen röja dessa uppgifter.

¹⁹ Senaste lydelse 2010:568.

117 kap.

6 §²⁰

Bestämmelserna i 7 och 8 §§ ska tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller *regeringens* beslut månatligen eller för längre tidsperiod ska betalas ut av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Efter överenskommelse mellan Pensionsmyndigheten och Statens tjänstepensionsverk ska Pensionsmyndigheten svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och *landstingen* gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 7 och 8 §§ på sådana pensioner.

Bestämmelserna i 7 och 8 §§ ska tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller *regeringens* beslut månatligen eller för längre tidsperiod ska betalas ut av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Efter överenskommelse mellan Pensionsmyndigheten och Statens tjänstepensionsverk ska Pensionsmyndigheten svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och *regionerna* gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 7 och 8 §§ på sådana pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁰ Senaste lydelse 2010:568.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 och 6 §§ och 3 kap. 11 och 12 §§ lagen (1933:269) om ägofred ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §²¹

Stängsel *skall* vara så beskaffat, att det fredar mot större hemdjur (hästar och nötkreatur).

Prövas i fråga om visst län eller viss del av län erforderligt, att stängsel fredar jämväl mot mindre hemdjur eller visst slag av sådana djur, ankommer på regeringen att efter hörande av vederbörande *landsting* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift. Sådan föreskrift äge tillämpning jämväl i fråga om stängsel, som *skall* hållas i gränsen mellan det område föreskriften avser och invidliggande mark.

Stängsel *ska* vara så beskaffat, att det fredar mot större hemdjur (hästar och nötkreatur).

Prövas i fråga om visst län eller viss del av län erforderligt, att stängsel fredar jämväl mot mindre hemdjur eller visst slag av sådana djur, ankommer på regeringen att efter hörande av vederbörande *region* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift. Sådan föreskrift äge tillämpning jämväl i fråga om stängsel, som *ska* hållas i gränsen mellan det område föreskriften avser och invidliggande mark.

6 §²²

Stängsel *skall* om våren vara i fredgillt stånd den 15 maj och därefter underhållas, intill dess på hösten tjäle kommer i marken.

Prövas i fråga om visst län eller viss del av län lämpligt, att den tid, då stängsel om våren *skall* vara fredgillt, sättes till annan

Stängsel *ska* om våren vara i fredgillt stånd den 15 maj och därefter underhållas, intill dess på hösten tjäle kommer i marken.

Prövas i fråga om visst län eller viss del av län lämpligt, att den tid, då stängsel om våren *ska* vara fredgillt, sättes till annan

²¹ Senaste lydelse 1977:667.

²² Senaste lydelse 1977:667.

dag än den 15 maj, ankommer på regeringen att efter hörande av vederbörande *landsting* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift.

Om rätt för länsstyrelse att bestämma, vilken tid av året grind över allmän väg *skall* hållas avlyftad, är särskilt stadgat.

dag än den 15 maj, ankommer på regeringen att efter hörande av vederbörande *region* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift.

Om rätt för länsstyrelse att bestämma, vilken tid av året grind över allmän väg *ska* hållas avlyftad, är särskilt stadgat.

3 kap.

11 §²³

Prövas för skogsäterväxtens skyddande inom visst län eller viss del av län erforderligt, att rätt till bete å ohägnad mark, som i 10 § sägs, varder helt eller i viss mån, såsom beträffande vissa slag av hemdjur eller viss tid av året, förbjuden, må regeringen på framställning av vederbörande *landsting* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift.

Prövas för skogsäterväxtens skyddande inom visst län eller viss del av län erforderligt, att rätt till bete å ohägnad mark, som i 10 § sägs, varder helt eller i viss mån, såsom beträffande vissa slag av hemdjur eller viss tid av året, förbjuden, må regeringen på framställning av vederbörande *region* och hushållningssällskap därom meddela föreskrift.

12 §²⁴

Där inom visst län eller viss del av län skogs- eller utmark på grund av bestämmelserna i § 5 förordningen den 21 december 1857 om ägors fredande emot skada av annans hemdjur samt om stängselskyldighet den 1 januari 1933 var upplåten till gemensamt bete, må regeringen då skäl därtill äro, på framställning

Där inom visst län eller viss del av län skogs- eller utmark på grund av bestämmelserna i § 5 förordningen den 21 december 1857 om ägors fredande emot skada av annans hemdjur samt om stängselskyldighet den 1 januari 1933 var upplåten till gemensamt bete, må regeringen då skäl därtill äro, på framställning

²³ Senaste lydelse 1977:667.

²⁴ Senaste lydelse 2005:1168.

av vederbörande *landsting* och av vederbörande *region* och hushållningssällskap förordna, att inom länet eller länsdelen betesreglering å sådan mark må äga rum på sätt och under villkor, som i 13–19 §§ stadgas.

Har statsbidrag beviljats till utförande av åtgärder för skogsproduktionens höjande enligt skogsvårdsplan, fastställd av Skogsstyrelsen för viss del av län, må regeringen rörande länsdelen på framställning av Skogsstyrelsen meddela förordnande, som i första stycket sägs.

Inom län eller länsdel, där förordnande enligt första eller andra stycket gäller, må stängsel enligt 2 § ej fordras mellan ägor, som utgörs av skogs- eller utmark, med mindre stängsel mellan ägorna fanns den 1 januari 1933.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 och 3–4 §§ lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²⁵

Skattesatsen för kommuns uttag av kommunal inkomstskatt och *landstings* uttag av *landstings*skatt samt avgiftssatsen för uttag av begravningsavgift enligt 9 kap. begravningslagen (1990:1144) ska bestämmas i förhållande till de av Skatteverket beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i beslutet om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) det år skatte- och avgiftssatserna ska fastställas. Motsvarande gäller vid bestämmande av avgiftssatsen för ett trossamfunds uttag av avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Skattesatsen för kommuns uttag av kommunal inkomstskatt och *regions* uttag av *regions*skatt samt avgiftssatsen för uttag av begravningsavgift enligt 9 kap. begravningslagen (1990:1144) ska bestämmas i förhållande till de av Skatteverket beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i beslutet om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) det år skatte- och avgiftssatserna ska fastställas. Motsvarande gäller vid bestämmande av avgiftssatsen för ett trossamfunds uttag av avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Om enligt 11 kap. 11 § andra stycket kommunallagen (2017:725) någon annan skatte- eller avgiftssats slutligt fastställts än den som har bestämts tidigare, ska den nya skatte- eller avgiftssatsen om möjligt bestämmas med hänsyn till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i beslutet om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen det år skatte- eller avgiftssatsen ska fastställas.

²⁵ Senaste lydelse 2017:728.

3 §²⁶

Skatteverket ska senast den 8 mars till kommuner och *landsting* redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller *landstinget*. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skatteverket ska senast den 10 september varje år lämna kommuner och *landsting* uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

Skatteverket ska i fråga om avgifter till trossamfund lämna redovisning och uppgifter motsvarande dem som anges i första och andra styckena till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund, som enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund har beviljats statlig hjälp med att ta in avgifterna. Skatteverket ska lämna motsvarande redovisning och uppgifter i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144) till den församling, kyrkliga samfällighet eller kommun som är huvudman för begravningsverksamheten. För den begravningsverksamhet som bedrivs under huvudmannaskap av en församling eller kyrklig samfällighet ska dock uppgifter som anges i andra stycket lämnas till Kammarkollegiet och avse den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten i samtliga huvudmäns förvaltningsområden.

Skatteverket ska till kommuner lämna motsvarande redovisning som anges i första stycket i fråga om fastighetsavgiftsmedel. Senast samma dag ska Skatteverket till kommuner också lämna uppgift om de sammanlagda fastighetsavgifterna i kommunen enligt Skatteverkets senaste beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Skatteverket ska senast den 8 mars till kommuner och *regioner* redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller *regionen*. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skatteverket ska senast den 10 september varje år lämna kommuner och *regioner* uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

²⁶ Senaste lydelse 2013:377.

3 a §²⁷

När en kommun eller *ett landsting* har fastställt budgeten, *skall* kommunstyrelsen respektive *landstingsstyrelsen* genast underrätta Skatteverket om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, *skall* styrelsen genast underrätta Skatteverket om styrelsens förslag till skattesats. Har någon annan skattesats än den föreslagna fastställts, *skall* styrelsen genast underrätta Skatteverket om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång, *skall*, så snart skattesatsen för den preliminära skatten har fastställts, Skatteverket underrättas om skattesatsen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även underrättelse om avgiftssats enligt begravningslagen (1990:1144).

4 §²⁸

Det som sägs i denna paragraf om kommun och kommunal-skattemedel tillämpas också i fråga om *landsting* och *landstingskattemedel* samt kommuns begravningsavgiftsmedel. I fråga om slutavräkning av begravningsavgiftsmedel gäller dock i stället bestämmelserna i sjätte stycket.

När en kommun eller *en region* har fastställt budgeten, *ska* kommunstyrelsen respektive *regionstyrelsen* genast underrätta Skatteverket om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, *ska* styrelsen genast underrätta Skatteverket om styrelsens förslag till skattesats. Har någon annan skattesats än den föreslagna fastställts, *ska* styrelsen genast underrätta Skatteverket om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång, *ska*, så snart skattesatsen för den preliminära skatten har fastställts, Skatteverket underrättas om skattesatsen.

Det som sägs i denna paragraf om kommun och kommunal-skattemedel tillämpas också i fråga om *regioner* och *regioners skattemedel* samt kommuns begravningsavgiftsmedel. I fråga om slutavräkning av begravningsavgiftsmedel gäller dock i stället bestämmelserna i sjätte stycket.

²⁷ Senaste lydelse 2003:679.

²⁸ Senaste lydelse 2011:1300.

En kommun har rätt att under visst år (beskattningsåret) av staten uppbära preliminära kommunalskattemedel med ett belopp som motsvarar produkten av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i kommunen enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i fråga om kommunal inkomstskatt (skatteunderlaget) året före beskattningsåret, den skattesats som har beslutats för beskattningsåret och de uppräkningsfaktorer enligt tredje stycket som har fastställts senast i september året före beskattningsåret. En kommun har också rätt att under visst år (avgiftsåret) av staten uppbära fastighetsavgiftsmedel med belopp som motsvarar vad kommunen haft rätt att uppbära i sådana medel närmast föregående år med justering för skillnaden mellan de sammanlagda fastighetsavgifterna i kommunen enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen året före avgiftsåret och motsvarande summa andra året före avgiftsåret.

Senast i september varje år ska regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, fastställa två uppräkningsfaktorer som ska svara mot den uppskattade procentuella förändringen av skatteunderlaget i riket. Den ena ska avse förändringen mellan andra och första året före beskattningsåret. Den andra ska avse förändringen mellan året före beskattningsåret och beskattningsåret. Under år då riksdagsval hålls i september, får regeringen dock ändra redan fastställda uppräkningsfaktorer. Detta ska ske senast en vecka efter att regeringen avlämnat budgetpropositionen.

Innan Skatteverket betalar ut kommunalskattemedel och fastighetsavgiftsmedel till kommunerna ska avräkning och tillägg för bidrag göras enligt 19 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och 6 § lagen (2008:342) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade. Vidare ska avräkning göras enligt 62 kap. 10 § skatteförfarandelagen. Det belopp som framkommer ska betalas ut med en tolfte del per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid dag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämföras med allmän helgdag inte ska medräknas. Är kommunens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, ska utbetalningarna dessa månader grundas på samma belopp som utbetalningen i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får Skatteverket dock förordna att utbetalningen ska

grundas på ett annat belopp. Om något av de belopp som utbetalningen i månaderna januari, februari och mars grundats på inte motsvarar en tolfedel av kommunens fordran, ska den jämkning som föranleds av detta ske i fråga om utbetalningen i april eller, om det är fråga om ett större belopp, fördelas på utbetalningarna i april, maj och juni månader.

En slutavräkning av kommunalskattemedlen ska ske när besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen under året efter beskattningsåret har fattats. Därvid ska en kommun som inte ingår i *ett landsting* behandlas som om den även utgjorde *ett landsting*. Produkten av skatteunderlaget enligt besluten om slutlig skatt och den skattesats som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga kommunalskattemedlen. Om summan av dessa överstiger summan av de preliminära kommunalskattemedlen enligt andra stycket ska skillnaden betalas ut till kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. I motsatt fall ska skillnaden återbetalas av kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. Utbetalning eller återbetalning ska göras i januari andra året efter beskattningsåret.

En slutavräkning av kommunens begravningsavgiftsmedel ska ske när besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen under året efter beskattningsåret har fattats. Produkten av skatteunderlaget enligt besluten om slutlig skatt och den avgiftssats för

En slutavräkning av kommunalskattemedlen ska ske när besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen under året efter beskattningsåret har fattats. Därvid ska en kommun som inte ingår i *en region* behandlas som om den även utgjorde *en region*. Produkten av skatteunderlaget enligt besluten om slutlig skatt och den skattesats som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga kommunalskattemedlen. Om summan av dessa överstiger summan av de preliminära kommunalskattemedlen enligt andra stycket ska skillnaden betalas ut till kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. I motsatt fall ska skillnaden återbetalas av kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. Utbetalning eller återbetalning ska göras i januari andra året efter beskattningsåret.

begravningsavgiften som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga begravningsavgiftsmedlen. Om dessa överstiger de preliminära begravningsavgiftsmedlen enligt andra stycket ska skillnaden betalas ut till kommunen. I motsatt fall ska skillnaden återbetalas av kommunen. Utbetalning eller återbetalning ska göras i januari andra året efter beskattningsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln

Härigenom föreskrivs att 4 c § lagen (1966:314) om kontinentalsockeln ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 c §²⁹

Ett tillstånd får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort anläggningar och för andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om det kan antas att den ställda säkerheten inte är tillräcklig, får beslut fattas om ytterligare säkerhet.

I fråga om beskaflenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsokningsbalken. Säkerheten *skall* prövas av tillståndsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller som närmaste del av Sveriges sjöterritorium ligger i.

Ett tillstånd får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort anläggningar och för andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

I fråga om beskaflenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsokningsbalken. Säkerheten *ska* prövas av tillståndsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller som närmaste del av Sveriges sjöterritorium ligger i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁹ Senaste lydelse 1998:819.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 19 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar³⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §³¹

Nämndemän utses genom val. Val förrättas av *landstingsfullmäktige*. I Gotlands län förrättas val av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Nämndemän utses genom val. Val förrättas av *regionfullmäktige*. I Gotlands län förrättas val av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Valet ska vara proportionellt, om det begärs av minst så många väljande som motsvarar det tal man får om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Regeringen får för ett visst län besluta att nämndemän i kammarrätt ska väljas bland dem som för samma tjänstgöringstid har utsetts till nämndemän i hovrätt. En nämndeman i hovrätt får även i annat fall, om han eller hon är behörig, tjänstgöra som nämndeman i den kammarrätt inom vars domkrets han eller hon är folkbokförd.

Vid val av nämndemän ska eftersträvas att nämndemannakåren får en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke. Om det finns flera alternativa sätt att uppnå en allsidig sammansättning, bör de personer väljas som inte tidigare tjänstgjort som nämndemän eller som tjänstgjort kortast tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁰ Lagen omtryckt 1981:1323.

³¹ Senaste lydelse 2014:905.

1.14 Förslag till lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 § skadeståndslagen³² (1972:207) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §³³

Den som har arbetstagare i sin tjänst *skall* ersätta

Den som har arbetstagare i sin tjänst *ska* ersätta

1. personskada eller sakskada som arbetstagaren vållar genom fel eller försummelse i tjänsten,

2. ren förmögenhetsskada som arbetstagaren i tjänsten vållar genom brott, och

3. skada på grund av att arbetstagaren kränker någon annan på sätt som anges i 2 kap. 3 § genom fel eller försummelse i tjänsten.

I fråga om skadeståndsansvar för staten eller en kommun gäller även vad som sägs nedan i detta kapitel. Vad som där sägs om en kommun gäller också *ett lands- ting* och ett kommunalförbund.

I fråga om skadeståndsansvar för staten eller en kommun gäller även vad som sägs nedan i detta kapitel. Vad som där sägs om en kommun gäller också *en region* och ett kommunalförbund.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³² Lagen omtryck 2001:732.

³³ Senaste lydelse 2001:732.

1.15 Förslag till lag om ändring i expropriationslagen (1972:719)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 10–12 §§ och 7 kap. 7 § expropriationslagen (1972:719) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §³⁴

Expropriation får ske för att ge en kommun möjlighet att förfoga över mark eller annat utrymme som med hänsyn till den framtida utvecklingen krävs för tätbebyggelse eller därmed sammanhängande anordning.

Expropriation för ändamål som anges i första stycket får avse endast mark eller annat utrymme inom kommunens eget område.

Inom tätbyggt område får expropriation ske endast om

1. det med skäl kan antas att marken eller utrymmet inom överskådlig tid kommer att beröras av byggnads- eller anläggningsåtgärd, som är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt, eller

2. det med hänsyn till intresset av att främja ett planmässigt byggnadsskick eller av annan därmed jämförlig orsak är angeläget att kommunen får rådighet över marken eller utrymmet.

Med motsvarande tillämpning av första–tredje styckena får expropriation ske till förmån för *landsting* eller kommunalförbund, som handhar sådan angelägenhet som första stycket avser att främja.

Med motsvarande tillämpning av första–tredje styckena får expropriation ske till förmån för *regioner* eller kommunalförbund, som handhar sådan angelägenhet som första stycket avser att främja.

10 §³⁵

Även i annat fall än som avses i 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 7, 7 a, 8 eller 9 § får expropriation ske för att

Även i annat fall än som avses i 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 7, 7 a, 8 eller 9 § får expropriation ske för att

³⁴ Senaste lydelse 2010:832.

³⁵ Senaste lydelse 2010:832.

tillgodose behov av utrymme för byggnad, lokal eller annan anläggning för verksamhet som staten, kommun, *landsting* eller kommunalförbund har att tillgodose eller som annars är av väsentlig betydelse för riket eller orten eller för viss befolkningsgrupp.

tillgodose behov av utrymme för byggnad, lokal eller annan anläggning för verksamhet som staten, kommun, *region* eller kommunalförbund har att tillgodose eller som annars är av väsentlig betydelse för riket eller orten eller för viss befolkningsgrupp.

11 §³⁶

Ska genom statens, kommuns, *landstings* eller kommunalförbunds försorg inom ett visst område vidtas en byggnads- eller anläggningsåtgärd som kan föranleda expropriation enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 7, 7 a, 8, 9 eller 10 § och kan med skäl antas att åtgärden medför ett väsentligt ökat värde för en fastighet i områdets omedelbara närhet eller avsevärt ökar möjligheterna att utnyttja en sådan fastighet, får fastigheten exproprieras av den som vidtar åtgärden, om det med hänsyn till kostnaderna för åtgärden och övriga omständigheter är skäligt. Det som sagts nu om fastighet tillämpas också på särskild rätt till fastighet.

Ska genom statens, kommuns, *regions* eller kommunalförbunds försorg inom ett visst område vidtas en byggnads- eller anläggningsåtgärd som kan föranleda expropriation enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 7, 7 a, 8, 9 eller 10 § och kan med skäl antas att åtgärden medför ett väsentligt ökat värde för en fastighet i områdets omedelbara närhet eller avsevärt ökar möjligheterna att utnyttja en sådan fastighet, får fastigheten exproprieras av den som vidtar åtgärden, om det med hänsyn till kostnaderna för åtgärden och övriga omständigheter är skäligt. Det som sagts nu om fastighet tillämpas också på särskild rätt till fastighet.

12 §³⁷

Expropriationstillstånd ska inte meddelas, om ändamålet lämpligen bör tillgodoses på annat sätt eller olägenheterna av expropriationen från allmän och enskild synpunkt överväger de fördelar som kan vinnas genom den.

³⁶ Senaste lydelse 2010:832.

³⁷ Senaste lydelse 2010:832.

Expropriation till förmån för annan än staten, kommun, *landsting* eller kommunalförbund får ske endast om den exproprierande på ett betryggande sätt kan svara för att den exproprierade egendomen används för det avsedda ändamålet.

Expropriation till förmån för annan än staten, kommun, *region* eller kommunalförbund får ske endast om den exproprierande på ett betryggande sätt kan svara för att den exproprierade egendomen används för det avsedda ändamålet.

7 kap.

7 §³⁸

Har säkerhet som ska ställas enligt denna lag inte godkänts av den, till vars förmån den ställs, prövas säkerheten av länsstyrelsen.

Borgen får godkännas av länsstyrelsen endast om borgensman svarar som för egen skuld och, om två eller flera tecknat borgen, de svarar solidariskt.

Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Staten, kommun, *region* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁸ Senaste lydelse 2010:832.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁹

Identitetsbeteckning i numerisk form (organisationsnummer) ska fastställas för

1. aktiebolag, europabolag och europakooperativ med säte i Sverige, handelsbolag, ekonomisk förening och samfällighetsförening,
2. erkänd arbetslöshetskassa, försäkringsförening och annan allmän inrättning som enligt lag eller annan författning står under offentlig tillsyn,
3. kommun, *landsting*, kommunalförbund och annat organ för samverkan mellan kommuner,
3. kommun, *region*, kommunalförbund och annat organ för samverkan mellan kommuner,
4. registrerat trossamfund och dess organisatoriska delar, och
5. stiftelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁹ Senaste lydelse 2011:70.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.

Härigenom föreskrivs att 34 § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.⁴⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §⁴¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för kommuner, *landsting* och enskilda att

1. vidta åtgärder i anslutning till att en nöjdförklaring får lämnas, och

2. lämna de uppgifter med anledning av verkställighet av dom som behövs enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för kommuner, *regioner* och enskilda att

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁰ Lagen omtryckt 1990:1010.

⁴¹ Senaste lydelse 2013:857.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴²

Denna lag tillämpas på tolkar och översättare som

1. anlitas av en myndighet eller ett annat organ som utövar verksamhet för vars fullgörande staten eller en kommun svarar,
2. genomgått sådan prövning som föreskrivs av regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer, eller
3. yrkesmässigt anlitas vid överläggning mellan en misstänkt i ett brottmål och hans eller hennes försvarare eller i övrigt vid förberedande av en misstänkts försvar.

Med kommuner enligt första stycket 1 likställs *landsting* och kommunalförbund.

Med kommuner enligt första stycket 1 likställs *regioner* och kommunalförbund.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴² Senaste lydelse 2013:664.

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar

Härigenom föreskrivs att 6 a § lagen (1978:160) om vissa rörledningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a §⁴³

En koncession får för sin giltighet göras beroende av att säkerhet ställs för att den som innehar koncessionen *skall* fullgöra skyldigheten enligt 16 § att ta bort ledningen och vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om det kan antas att den ställda säkerheten inte är tillräcklig, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta om ytterligare säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *skall* prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs.

En koncession får för sin giltighet göras beroende av att säkerhet ställs för att den som innehar koncessionen *ska* fullgöra skyldigheten enligt 16 § att ta bort ledningen och vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *ska* prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴³ Senaste lydelse 1998:826.

1.20 Förslag till lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)

Härigenom föreskrivs att 7 § förfogandelagen (1978:262) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §⁴⁴

Om förfogande beslutar regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommuner, *landsting* eller statliga myndigheter. Förfogande över egendom *skall* riktas mot en bestämd ägare eller innehavare av egendomen. I fall som avses i 1 § eller 2 § första stycket 1 eller 2 får dock regeringen föreskriva om förfogande som avser alla eller en viss krets av ägare och innehavare av egendom av det slag som förfogandet gäller.

Dispositionsförbud och förlängning av tiden för sådant förbud beslutas av den myndighet som har rätt att besluta om förfogandet.

Om förfogande *göres* för annans räkning än statens, gäller vad som i denna lag sägs om staten i tillämpliga delar den för vars räkning förfogandet sker.

Om förfogande beslutar regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommuner, *regioner* eller statliga myndigheter. Förfogande över egendom *ska* riktas mot en bestämd ägare eller innehavare av egendomen. I fall som avses i 1 § eller 2 § första stycket 1 eller 2 får dock regeringen föreskriva om förfogande som avser alla eller en viss krets av ägare och innehavare av egendom av det slag som förfogandet gäller.

Om förfogande *görs* för annans räkning än statens, gäller vad som i denna lag sägs om staten i tillämpliga delar den för vars räkning förfogandet sker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁴ Senaste lydelse 1994:1724.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:417) om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1979:417) om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och landsting samt 4 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och *landsting*

Lag om utdebitering och utbetalning av skatt vid ändring i rikets indelning i kommuner och *regioner*

Vad som sagts i denna lag om kommun och kommunalskatt *skall* gälla också för *landsting* och *landstingskatt*. Bestämmelserna i 1 § *skall* gälla också för begravningsavgift som *skall* betalas till kommun enligt begravningslagen (1990:1144).

4 §⁴⁵

Vad som sagts i denna lag om kommun och kommunalskatt *ska* gälla också för *regioner* och *regionskatt*. Bestämmelserna i 1 § *ska* gälla också för begravningsavgift som *ska* betalas till kommun enligt begravningslagen (1990:1144).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁵ Senaste lydelse 1999:299.

1.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

Härigenom föreskrivs att 2 b § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och *landsting*.

2 b §⁴⁶

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och *regioner*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶ Senaste lydelse 2010:295.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1981:324) om medborgarvittnen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Medborgarvittnen väljs av kommunfullmäktige till det antal och för den tid som fullmäktige bestämmer.

Valet *skall* vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter som motsvarar den kvot, vilken erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *skall* den avrundas till närmast högre hela tal. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1955:138) om *proportionellt valsätt vid val inom lands- ting, kommunfullmäktige m.m.*

Valet *ska* vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter som motsvarar den kvot, vilken erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *ska* den avrundas till närmast högre hela tal. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns bestämmelser i lagen (1992:339) om *proportionellt valsätt.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴⁷

Med offentliga funktionärer avses i denna lag

1. arbetstagare hos staten,	
2. arbetstagare hos kommuner, <i>landsting</i> , kommunalförbund, församlingar eller kyrkliga samfälligheter,	2. arbetstagare hos kommuner, <i>regioner</i> , kommunalförbund, församlingar eller kyrkliga samfälligheter,
3. arbetstagare hos andra arbetsgivare, om anställningen är statligt reglerad,	
4. ledamöter av sådana styrelser, verk, nämnder, kommittéer eller andra myndigheter som hör till staten eller till någon kommun eller <i>något landsting</i> eller andra organ som avses i 2 eller 3,	4. ledamöter av sådana styrelser, verk, nämnder, kommittéer eller andra myndigheter som hör till staten eller till någon kommun eller <i>region</i> eller andra organ som avses i 2 eller 3,
5. de som utövar uppdrag åt staten eller åt en kommun eller annat organ som avses i 2, om de har valts till uppdraget eller inte äger undandra sig detta liksom eljest om uppdraget är reglerat i författning,	
6. krigsmän och andra som fullgör lagstadgad tjänsteplikt,	
7. de som utövar myndighet utan att ha sådan anställning eller sådant uppdrag som anges i 1–5 och utan att fullgöra sådan tjänsteplikt som nämns i 6.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁷ Senaste lydelse 2004:810.

1.25 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴⁸

Ägare eller innehavare av industriella anläggningar, andra näringsidkare samt sådana arbetsgivarorganisationer och arbetstagarorganisationer som avses i 6 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, är skyldiga att på begäran av den myndighet som regeringen bestämmer (totalförsvarsmyndighet), delta i totalförsvarsplaneringen enligt bestämmelserna i denna lag.

Lagen gäller *inte* statliga myndigheter, *kommunala* myndigheter *eller landstingsmyndigheter* och inte heller den som i stället omfattas av särskilda föreskrifter för totalförsvaret.

Lagen gäller *varken* statliga myndigheter *eller kommuners eller regioners* myndigheter och inte heller den som i stället omfattas av särskilda föreskrifter för totalförsvaret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁸ Senaste lydelse 1994:1725.

1.26 Förslag till lag om ändring i lagen tandvårdslagen (1985:125)

Härigenom föreskrivs i fråga om tandvårdslagen (1985:125) dels att 5–10, 13, 15 a och 15 b §§ och rubriken närmast före 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 4 b §⁴⁹ ska lyda ”Tandvård som bedrivs av regioner”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Landstingskommunens ansvar

Regionens ansvar

5 §⁵⁰

Varje *landsting* ska erbjuda en god tandvård åt dem som är bosatta inom *landstinget*. Detsamma gäller dem som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas inom *landstinget*. Även i övrigt ska *landstinget* verka för en god tandhälsa hos befolkningen. Tandvård som *landstinget självt* bedriver benämns i denna lag folktandvård.

Vad som i denna lag sägs om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Ett landsting får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som *landstinget* och dess folktandvård ansvarar för enligt denna lag. Uppgifter som innefattar myndighetsutövning

Varje *region* ska erbjuda en god tandvård åt dem som är bosatta inom *regionen*. Detsamma gäller dem som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas inom *regionen*. Även i övrigt ska *regionen* verka för en god tandhälsa hos befolkningen. Tandvård som *regionen själv* bedriver benämns i denna lag folktandvård.

Vad som i denna lag sägs om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

En region får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som *regionen* och dess folktandvård ansvarar för enligt denna lag. Uppgifter som innefattar myndighetsutövning får

⁴⁹ Senaste lydelse 2016:656.

⁵⁰ Senaste lydelse 2014:575.

får dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till en juridisk person eller en enskild individ.

dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till en juridisk person eller en enskild individ.

5 a §⁵¹

Landstinget ska även erbjuda en god tandvård åt dem som, utan att vara bosatta i Sverige, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetsystemen. Detsamma ska gälla för den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av nämnda förordning. Tandvården ska i dessa fall erbjudas av *det landsting* inom vars område personen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *det landsting* inom vars område denne är registrerad som arbetssökande. I den utsträckning familjemedlemmar till dessa personer har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom, enligt vad som följer av den nämnda förordningen, ska familjemedlemmarna erbjudas tandvård av samma *landsting*. Om familjemedlemmarna är bosatta i Sverige gäller dock 5 §.

Regionen ska även erbjuda en god tandvård åt dem som, utan att vara bosatta i Sverige, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetsystemen. Detsamma ska gälla för den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av nämnda förordning. Tandvården ska i dessa fall erbjudas av *den region* inom vars område personen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *den region* inom vars område denne är registrerad som arbetssökande. I den utsträckning familjemedlemmar till dessa personer har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom, enligt vad som följer av den nämnda förordningen, ska familjemedlemmarna erbjudas tandvård av samma *region*. Om familjemedlemmarna är bosatta i Sverige gäller dock 5 §.

⁵¹ Senaste lydelse 2010:1315.

6 §⁵²

Om någon som vistas i *landstingskommunen* utan att vara bosatt där behöver omedelbar tandvård, ska *landstingskommunen* erbjuda sådan tandvård. Om någon som vistas i *regionen* utan att vara bosatt där behöver omedelbar tandvård, ska *regionen* erbjuda sådan tandvård.

Särskilda bestämmelser om tandvård finns i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

7 §⁵³

Folktandvården ska svara för

1. regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med det år då de fyller 23 år,
2. specialisttandvård för personer från och med det år då de fyller 24 år, och
3. övrig tandvård för personer från och med det år då de fyller 24 år i den omfattning som *landstinget* bedömer lämplig.

3. övrig tandvård för personer från och med det år då de fyller 24 år i den omfattning som *regionen* bedömer lämplig.

8 §⁵⁴

Landstinget skall planera tandvården med utgångspunkt i befolkningens behov av tandvård. *Landstinget* skall se till att det finns tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvårdsinsatser och att patientgrupper med behov av särskilt stöd erbjuds tandvård.

Planeringen *skall* avse även den tandvård som erbjuds av annan än *landstinget*.

Regionen ska planera tandvården med utgångspunkt i befolkningens behov av tandvård. *Regionen* ska se till att det finns tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvårdsinsatser och att patientgrupper med behov av särskilt stöd erbjuds tandvård.

Planeringen *ska* avse även den tandvård som erbjuds av annan än *regionen*.

⁵² Senaste lydelse 2013:409.

⁵³ Senaste lydelse 2016:1301.

⁵⁴ Senaste lydelse 1998:554.

8 a §⁵⁵

Vid tillämpningen av 8 § ska *landstinget* särskilt se till att uppsökande verksamhet bedrivs bland dem som

1. omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller

2. har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser och som

a) omfattas av en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 12 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

b) får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård), eller

c) är bosatta i egen bostad och har motsvarande behov av vård eller omsorg som personer som omfattas av 2 a eller 2 b ovan.

Landstinget ska också se till att nödvändig tandvård erbjuds patienter som avses i första stycket.

Landstinget ska vidare se till att tandvård kan erbjudas

1. dem som har behov av särskilda tandvårdsinsatser som ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid, och

2. dem som har stora behov av tandvård på grund av en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning.

9 §

I planeringen och utvecklingen av tandvården *skall landstingskommunen* samverka med samhällsorgan, organisationer och enskilda.

10 §

Landstingskommunerna skall samverka i tandvårdsfrågor som berör flera *landstingskommuner*.

Regionerna ska samverka i tandvårdsfrågor som berör flera *regioner*.

⁵⁵ Senaste lydelse 2017:34.

13 §⁵⁶

I *landstingen* ska det finnas möjlighet till anställning för tandläkares specialiseringstjänstgöring enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av tandläkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

I *regionerna* ska det finnas möjlighet till anställning för tandläkares specialiseringstjänstgöring enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av tandläkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

15 a §⁵⁷

Tandvård som avses i 7 § 1 ska vara avgiftsfri för patienten. Uppkommer kostnader med anledning av att patienten uteblivit från avtalat tandvårdsbesök, får avgift tas ut av patienten enligt grunder som *landstinget* bestämmer. *Landstinget* får också ta ut avgift, om patienten på begäran ges tandvård som inte är nödvändig för att uppnå ett från odontologisk synpunkt funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat.

Tandvård som avses i 7 § 1 ska vara avgiftsfri för patienten. Uppkommer kostnader med anledning av att patienten uteblivit från avtalat tandvårdsbesök, får avgift tas ut av patienten enligt grunder som *regionen* bestämmer. *Regionen* får också ta ut avgift, om patienten på begäran ges tandvård som inte är nödvändig för att uppnå ett från odontologisk synpunkt funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat.

Avgiften tas ut av patientens förmyndare om patienten är under 18 år när

1. vården ges, eller
2. patienten uteblir från ett avtalat besök.

Om det finns flera förmyndare svarar de solidariskt för avgiften. Om det finns särskilda skäl får avgiften tas ut av den underårige.

Av patienter som får tandvård som avses i 7 § 2 och 3 får *landstinget* ta ut vårdavgifter enligt grunder som *landstingsfull-*

Av patienter som får tandvård som avses i 7 § 2 och 3 får *regionen* ta ut vårdavgifter enligt grunder som *regionfullmäktige* be-

⁵⁶ Senaste lydelse 2013:1143.

⁵⁷ Senaste lydelse 2017:34.

måktige bestämmer, om inte stämmer, om inte något annat är något annat är särskilt föreskrivet. särskilt föreskrivet.

Vid tandvård som avses i 8 a § samt vid undersökning för och utförande av oralkirurgisk behandling som kräver ett sjukhus tekniska och medicinska resurser gäller bestämmelserna om avgifter i den öppna vården enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Patienten ska ha rätt att välja om sådan tandbehandling som avses i 8 a § ska utföras av folktandvården eller av en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person vars vård kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

15 b §⁵⁸

För tandvård enligt 8 a § andra och tredje styckena lämnar *landstinget* ersättning till vårdgivaren med belopp som motsvarar folktandvårdens priser för tandvård om inte *landstinget* kommer överens med vårdgivaren om något annat. Den patientavgift som patienten betalat *skall* räknas av från ersättningen.

För tandvård enligt 8 a § andra och tredje styckena lämnar *regionen* ersättning till vårdgivaren med belopp som motsvarar folktandvårdens priser för tandvård om inte *regionen* kommer överens med vårdgivaren om något annat. Den patientavgift som patienten betalat *ska* räknas av från ersättningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁸ Senaste lydelse 2003:1209.

1.27 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 2 och 3 §§ och 8 kap. 4 § sparbankslagen (1987:619)⁵⁹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 §⁶⁰

En huvudman får inte vara

1. underårig eller i konkurs,
2. bosatt utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Finansinspektionen på grund av särskilda förhållanden medger det,
3. anställd i sparbanken, om inte reglementet uttryckligen medger detta, eller

4. huvudman, styrelseledamot eller anställd i annan sparbank.

En huvudman får inte ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

En huvudman, som utses av kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige* enligt 3 §, får inte heller vara anställd eller styrelseledamot i något annat bankaktiebolag än Swedbank AB (publ) eller i en medlemsbank.

En huvudman, som utses av kommunfullmäktige eller *regionfullmäktige* enligt 3 §, får inte heller vara anställd eller styrelseledamot i något annat bankaktiebolag än Swedbank AB (publ) eller i en medlemsbank.

3 §⁶¹

Av antalet huvudmän *skall* hälften, i enlighet med närmare föreskrifter i reglementet, väljas av kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige* inom sparbankens verksamhetsområde.

Av antalet huvudmän *ska* hälften, i enlighet med närmare föreskrifter i reglementet, väljas av kommunfullmäktige eller *regionfullmäktige* inom sparbankens verksamhetsområde.

⁵⁹ Lagen omtryckt 1996:1005.

⁶⁰ Senaste lydelse 2011:456.

⁶¹ Senaste lydelse 2004:304.

Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna i sparbanken. Kravet på att dessa huvudmän *skall* vara insättare gäller dock inte vid huvudmannaval i samband med sparbankens bildande. En huvudman som står i tur att avgå får inte delta i valet för besättande av hans egen plats.

Skall flera korporationer förätta val av huvudmän *skall*, om inte särskilda skäl föranleder till något annat, fördelningen av antalet mandat mellan dem ske efter det invånarantal som de företräder.

Bestämmelserna i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt val sätt *skall* tillämpas också på kommunfullmäktiges och *landstingsfullmäktiges* val av huvudmän.

Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna i sparbanken. Kravet på att dessa huvudmän *ska* vara insättare gäller dock inte vid huvudmannaval i samband med sparbankens bildande. En huvudman som står i tur att avgå får inte delta i valet för besättande av hans egen plats.

Ska flera korporationer förätta val av huvudmän *ska*, om inte särskilda skäl föranleder till något annat, fördelningen av antalet mandat mellan dem ske efter det invånarantal som de företräder.

Bestämmelserna i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt val sätt *ska* tillämpas också på kommunfullmäktiges och *regionfullmäktiges* val av huvudmän.

8 kap.

4 §

En sådan stiftelse som avses i 1 § andra stycket får förutom styrelsen finnas huvudmän till det antal och med de uppgifter som framgår av stiftelseförordnandet. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § om kommunfullmäktiges och *landstingsfullmäktiges* val av huvudmän i sparbanker gäller också huvudmän i en sådan stiftelse.

En sådan stiftelse som avses i 1 § andra stycket får förutom styrelsen finnas huvudmän till det antal och med de uppgifter som framgår av stiftelseförordnandet. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § om kommunfullmäktiges och *regionfullmäktiges* val av huvudmän i sparbanker gäller också huvudmän i en sådan stiftelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.28 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 11 § konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

11 §

Säkerhet enligt 10 § *skall* bestå av pant eller borgen. Borgen *skall* ställas såsom för egen skuld och, om den ingås av två eller flera personer gemensamt, vara solidarisk.

Om en bank eller något annat jämförbart kreditinstitut *skall* ställa säkerhet, får förvaltaren godta en utfästelse av institutet att infria den förpliktelse som säkerheten *skall* avse.

Staten, kommun, *landstingskommun* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Säkerhet enligt 10 § *ska* bestå av pant eller borgen. Borgen *ska* ställas såsom för egen skuld och, om den ingås av två eller flera personer gemensamt, vara solidarisk.

Om en bank eller något annat jämförbart kreditinstitut *ska* ställa säkerhet, får förvaltaren godta en utfästelse av institutet att infria den förpliktelse som säkerheten *ska* avse.

Staten, kommun, *region* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁶²

I denna lag avses med fullmäktige: kommunfullmäktige, *landstingsfullmäktige* och förbundsfullmäktige i kommunalförbund, styrelse: kommunstyrelse, *landstingsstyrelse* och förbundsstyrelse i kommunalförbund med förbundsfullmäktige.

fullmäktige: kommunfullmäktige, *regionfullmäktige* och förbundsfullmäktige i kommunalförbund, styrelse: kommunstyrelse, *regionstyrelse* och förbundsstyrelse i kommunalförbund med förbundsfullmäktige.

7 §⁶³

Styrelsen får i ett ärende som inte kan anstå besluta i stället för fullmäktige. Styrelsen får dock inte besluta i ett ärende som rör

1. val av ledamöter och ersättare i styrelsen eller någon annan nämnd eller av revisorer,

2. ansvarsfrihet för styrelsens eller en annan nämnds ledamöter eller åtgärd för att bevara kommunens, *landstingets* eller kommunalförbundets rätt.

2. ansvarsfrihet för styrelsens eller en annan nämnds ledamöter eller åtgärd för att bevara kommunens, *regionens* eller kommunalförbundets rätt.

⁶² Senaste lydelse 1999:941.

⁶³ Senaste lydelse 2006:371.

Beslut som har fattats med stöd av första stycket *skall* anmälas till fullmäktige vid nästa sammanträde.

Beslut som har fattats med stöd av första stycket *ska* anmälas till fullmäktige vid nästa sammanträde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.30 Förslag till lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 11 § kulturmiljölagen (1988:950)⁶⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

11 §⁶⁵

Även om ett föremål är av stor betydelse för kulturarvet ska tillstånd till utförsel ges om

1. ägaren flyttar från Sverige för att bosätta sig i ett annat land,
2. föremålet genom arv, testamente eller bodelning har förvärvats av en enskild person som är bosatt i ett annat land,
3. föremålet förs ut ur landet av en offentlig institution här i landet eller en institution som får bidrag av stat, kommun eller *landsting* och det ska föras tillbaka till Sverige,
3. föremålet förs ut ur landet av en offentlig institution här i landet eller en institution som får bidrag av stat, kommun eller *region* och det ska föras tillbaka till Sverige,
4. föremålet förs ut av en enskild person för att användas i samband med offentlig kulturverksamhet och det ska föras tillbaka till Sverige, eller
5. föremålet tillfälligt är i landet.

Även om ett föremål är av stor betydelse för kulturarvet får tillstånd till utförsel ges om föremålet har förvärvats av en institution i utlandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁶⁴ Lagen omtryckt 2002:620.

⁶⁵ Senaste lydelse 2017:562.

1.31 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster⁶⁶ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁶⁷

Särskild löneskatt ska för varje år betalas till staten med 6,15 procent på sådan ersättning som avses i 2 kap. 10 och 11 §§ socialavgiftslagen (2000:980) till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och med 24,26 procent på

1. ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknas av arbetsgivare till förmån för arbetstagare,

2. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten, kommun eller kommunalförbund som arbetsgivare eller av Sveriges Kommuner och Landsting eller det för kommunerna och *landstingen* gemensamma organet för administration av personalpension, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen eller liknande garanti

2. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten, kommun eller kommunalförbund som arbetsgivare eller av Sveriges Kommuner och Landsting eller det för kommunerna och *regionerna* gemensamma organet för administration av personalpension, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen eller liknande garanti

⁶⁶ Senaste lydelse av lagens rubrik 1991:688.

⁶⁷ Senaste lydelse 2015:772.

tecknats av kommun, kommunalförbund eller Sveriges Kommuner och Landsting, tecknats av kommun, kommunalförbund eller Sveriges Kommuner och Landsting,

3. avgångsersättning som omfattas av s.k. trygghetsavtal,

4. ersättning som utges enligt gruppsjukförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgör komplement till sjukersättning eller till aktivitetsersättning,

5. ersättning som utges på grund av ansvarighetsförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utges i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för förlorad inkomst,

6. bidrag som en arbetsgivare lämnar till

– en sådan vinstandelsstiftelse som avses i 25 kap. 21 § socialförsäkringsbalken om ersättningar från stiftelsen är avgiftsfria enligt 2 kap. 18 § socialavgiftslagen, eller

– en annan juridisk person med motsvarande ändamål med undantag för bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Skattskyldig är den som utgett sådan ersättning eller sådant bidrag som avses i första stycket. I fråga om sådan för mottagaren skattepliktig intäkt som utgörs av rabatt, bonus eller annan ersättning på grund av kundtrohet eller liknande, är den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för ersättningen skattskyldig enligt denna lag. I fråga om sådan förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) är den i vars tjänst rättigheten förvärvats skattskyldig enligt denna lag. I fråga om annan för mottagaren skattepliktig ersättning som utgetts av en utomlands bosatt fysisk person eller av en utländsk juridisk person och som har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som utgett ersättningen, är den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige skattskyldig enligt denna lag.

Vid bestämmande av skatteunderlaget tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4–15 och 17–25 §§ socialavgiftslagen.

Vid bestämmande av skatteunderlaget enligt första stycket 5 ska bortses från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter samt från ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan

anmälts till allmän försäkringskassa eller Försäkringskassan efter utgången av juni 1993. Detta gäller dock endast ersättning som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.32 Förslag till lag om ändring i arkivlagen (1990:782)

Härigenom föreskrivs att 8 och 14–16 §§ arkivlagen (1990:782) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §⁶⁸

Regeringen bestämmer vilken arkivmyndighet som ska finnas för tillsynen över de statliga myndigheterna. Tillsynen över att sådana organ som avses i 2 § fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ska skötas av den statliga arkivmyndigheten.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i kommunen och *landstingsstyrelsen* i *landstinget*, om inte kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige* har utsett någon annan nämnd eller styrelse till arkivmyndighet.

Den kommunala arkivmyndigheten ska se till att sådana juridiska personer som avses i 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ denna lag. I de fall flera kommuner eller flera *landsting* bestämmer tillsammans i ett sådant företag fullgörs uppgiften av arkivmyndigheten i den kommun eller *det landsting* som kommunerna eller *landstingen* kommer överens om.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i kommunen och *regionstyrelsen* i *regionen*, om inte kommunfullmäktige eller *regionfullmäktige* har utsett någon annan nämnd eller styrelse till arkivmyndighet.

Den kommunala arkivmyndigheten ska se till att sådana juridiska personer som avses i 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ denna lag. I de fall flera kommuner eller flera *regioner* bestämmer tillsammans i ett sådant företag fullgörs uppgiften av arkivmyndigheten i den kommun eller *den region* som kommunerna eller *regionerna* kommer överens om.

⁶⁸ Senaste lydelse 2010:1999.

Tillsynen över att sådana enskilda organ som avses i 1 § tredje stycket 1 fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ska skötas av den statliga arkivmyndigheten i de fall det enskilda organet förvarar ett statligt arkiv och av de kommunala arkivmyndigheterna i de fall det enskilda organet förvarar ett kommunalt arkiv.

Den statliga arkivmyndigheten ska också sköta tillsynen över att Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ avseende handlingar som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

14 §⁶⁹

Om en kommunal myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan kommunal myndighet, ska myndighetens arkiv överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader såvida inte kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige* har beslutat något annat.

Om en kommunal myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan kommunal myndighet, ska myndighetens arkiv överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader såvida inte kommunfullmäktige eller *regionfullmäktige* har beslutat något annat.

I lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring finns bestämmelser om förvaring av kommunala myndigheters arkiv hos enskilda organ i vissa fall.

15 §⁷⁰

Utöver vad som följer av bestämmelserna i 9, 10 och 14 §§ får en kommunal myndighet avhända sig allmänna handlingar endast genom sådant återlämnande eller överlämnande som sker med stöd av

1. lag, eller
2. särskilt beslut av kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige*.
2. särskilt beslut av kommunfullmäktige eller *regionfullmäktige*.

Första stycket gäller inte handlingar som en myndighet har fått som lån.

⁶⁹ Senaste lydelse 2015:604.

⁷⁰ Senaste lydelse 1993:1296.

16 §⁷¹
Kommunfullmäktige eller Kommunfullmäktige eller
landstingsfullmäktige får meddela *regionfullmäktige* får meddela
föreskrifter om arkivvården inom föreskrifter om arkivvården inom
kommunen, i den utsträckning kommunen, i den utsträckning
något annat inte är särskilt föreskrivet. något annat inte är särskilt föreskrivet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁷¹ Senaste lydelse 1993:1296.

1.33 Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 och 4 §§ begravningslagen (1990:1144) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §⁷²

En församling som är huvudman för begravningsverksamheten *skall* vidta de beredskapsförberedelser som behövs för denna verksamhet under höjd beredskap.

Bestämmelser om vilket ansvar kommuner i detta sammanhang har inom det civila försvaret finns i lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

En församling som är huvudman för begravningsverksamheten *ska* vidta de beredskapsförberedelser som behövs för denna verksamhet under höjd beredskap.

Bestämmelser om vilket ansvar kommuner i detta sammanhang har inom det civila försvaret finns i lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

4 §⁷³

Skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap gäller för huvudman och annan församling

Skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap gäller för huvudman och annan församling

⁷² Senaste lydelse 2006:633.

⁷³ Senaste lydelse 2006:633.

som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser. som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.34 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1402) om övertagande av vissa sjukhem och andra vårdinrättningar

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1990:1402) om övertagande av vissa sjukhem och andra vårdinrättningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

En kommun får den 1 januari 1992 eller senare även överta ansvaret för och driften av en annan vårdinrättning för långtidssjukvård än som avses i 1 §, om *landstingskommunen* och kommunen kommer överens om det.

En kommun får den 1 januari 1992 eller senare även överta ansvaret för och driften av en annan vårdinrättning för långtidssjukvård än som avses i 1 §, om *regionen* och kommunen kommer överens om det.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.35 Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 2 § minerallagen (1991:45) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

2 §⁷⁴

Om säkerhet som *skall* ställas enligt denna lag inte har godkänts av den till vars förmån den ställs, *skall* säkerheten prövas av länsstyrelsen.

Borgen får godkännas av länsstyrelsen endast om borgensmännen svarar som för egen skuld och, om flera har tecknat borgen, de svarar solidariskt.

Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om säkerhet som *ska* ställas enligt denna lag inte har godkänts av den till vars förmån den ställs, *ska* säkerheten prövas av länsstyrelsen.

Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁷⁴ Senaste lydelse 2005:161.

1.36 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁷⁵

Landsting och kommuner som inte tillhör *något landsting* (sjukvårdshuvudmän) ska, i fråga om personer som är försäkrade för bosättningsbaserade förmåner enligt 4 och 5 kap. socialförsäkringsbalken, lämna ersättning för resekostnader

1. i samband med öppen hälso- och sjukvård som anordnas av *ett landsting* eller en kommun som inte ingår i *ett landsting* eller i samband med sjukhusvård,

2. i samband med rådgivning om födelsekontrollerande verksamhet m.m. som ersätts enligt föreskrifter som regeringen meddelat,

3. vid resor till och från sjukhus eller läkare som föranleds av en undersökning enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m.m.,

4. i samband med tillhandahållande av hjälpmedel åt en person med funktionsnedsättning,

5. i samband med tandvård som avses i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd,

6. vid besök som med anledning av sjukdom görs hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse,

Regioner och kommuner som inte tillhör *någon region* (sjukvårdshuvudmän) ska, i fråga om personer som är försäkrade för bosättningsbaserade förmåner enligt 4 och 5 kap. socialförsäkringsbalken, lämna ersättning för resekostnader

1. i samband med öppen hälso- och sjukvård som anordnas av *en region* eller en kommun som inte ingår i *en region* eller i samband med sjukhusvård,

⁷⁵ Senaste lydelse 2017:36.

7. i samband med konvalescentvård som ges i konvalescenthem som har tagits upp på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,

8. vid besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med en insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

9. vid besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

I fråga om resekostnader enligt första stycket 2 ska ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg.

För resekostnader som avses i första stycket 1 behöver ersättning lämnas endast om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning.

Sjukvårdshuvudmännen ska också lämna ersättning för resekostnader vid vård enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning och vid fysioterapi enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.37 Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481)

Härigenom föreskrivs att 10 § folkbokföringslagen (1991:481) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En vistelse anses inte leda till ändrad bosättning om den för-
anleds enbart av uppdrag som
riksdagsledamot, statsråd eller
heltidsarvoderad förtroendevald
i *landsting*.

10 §⁷⁶

En vistelse anses inte leda till
ändrad bosättning om den för-
anleds enbart av uppdrag som
riksdagsledamot, statsråd eller
heltidsarvoderad förtroendevald
i *region*.

En vistelse på viss fastighet som inte enbart för-
hållande som avses i första stycket anses inte heller leda till ändrad
bosättning om personen har anknytning till en annan fastighet
genom att disponera en bostad där.

En person som regelmässigt tillbringar dygnsvilan endast på en
fastighet där han eller hon med tillämpning av första eller andra
stycket inte ska anses bosatt, anses bosatt på den fastighet som han
eller hon med hänsyn till omständigheterna i övrigt kan anses ha
sin starkaste anknytning till.

Sammanlever en person som omfattas av första eller andra
stycket med sin familj på en fastighet där han eller hon enligt 7 §
skulle anses vara bosatt, får Skatteverket på ansökan besluta att han
eller hon ska folkbokföras på den fastigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁷⁶ Senaste lydelse 2013:380.

1.38 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁷⁷

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är:

1. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller *svenskt landsting*;

2. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag än hos svenska staten, svensk kommun eller *svenskt landsting*, i den mån inkomsten förvärvats genom verksamhet här i riket;

3. arvode och liknande ersättning som uppburits av någon i egenskap av ledamot eller suppleant i styrelse eller annat liknande organ i svenskt aktiebolag eller annan svensk juridisk person, oavsett var verksamheten utövats;

4. ersättning i form av pension, med undantag av barnpension, sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken till den del det totala beloppet av uppburna ersättningar för varje kalendermånad överstiger en tolfedel av 0,77 prisbasbelopp, samt annan ersättning enligt samma balk;

5. pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller *svenskt landsting*;

1. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller *svensk region*;

2. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag än hos svenska staten, svensk kommun eller *svensk region*, i den mån inkomsten förvärvats genom verksamhet här i riket;

5. pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller *svensk region*;

⁷⁷ Senaste lydelse 2012:833.

6. belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedrivna försäkringsrörelse samt belopp som utbetalas från pensionsparkonto fört av ett svenskt pensionssparinstitut eller av ett utländskt instituts filial i Sverige enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande samt avskattning av en sådan försäkring eller ett sådant pensionssparkonto;

6 a. belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring samt avskattning av sådan annan försäkring, om försäkringen meddelats i en utländsk försäkringsrörelse i den utsträckning den skattskyldige vid den årliga beskattningen fått avdrag för premier eller om premierna inte räknats som inkomst för den försäkrade enligt inkomstskattelagen (1999:1229);

7. pension på grund av tjänstepensionsförsäkring eller avtal om tjänstepension som är jämförbart med försäkring inklusive avskattning av sådan försäkring eller sådant avtal, samt annan pension eller förmån, om förmånen utgår på grund av förutvarande tjänst och den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats i Sverige;

8. ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller annan författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring;

9. dagpenning från arbetslöshetskassa enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring;

10. annan härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

11. återfört avdrag för egenavgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), arbetsgivaravgifter och egenavgifter som satts ned genom ändrad debitering, i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna samt avgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen och som satts ned genom ändrad debitering, i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna och dessa inte hänförs till näringsverksamhet;

12. sjöinkomst som avses i 64 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen i den utsträckning inkomsten förvärvats genom verksamhet på
– ett handelsfartyg som ska anses som svenskt enligt sjölagen (1994:1009), utom i de fall fartyget hyrs ut i huvudsak obemannat till en utländsk redare och sjömannen inte är anställd hos fartygets ägare eller hos en arbetsgivare som ägaren anlitar, eller

– ett utländskt handelsfartyg som en svensk redare hyr i huvudsak obemannat, om sjömannen är anställd hos redaren eller hos arbetsgivare som redaren anlitar.

Som inkomst enligt första stycket 1–3 och 12 anses också förskott på sådan inkomst.

Verksamhet på grund av anställning eller uppdrag i svenskt företag eller vid ett utländskt företags fasta driftställe i Sverige anses utövad här i riket även om den enskilde inom ramen för verksamheten

– gör tjänsteresor utomlands, eller

– utför arbete utomlands i sin bostad under förutsättning att tiden för arbetet där uppgår till högst hälften av den enskildes totala arbetstid i verksamheten under varje tremånadersperiod.

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är dock endast sådan inkomst som skulle ha beskattats hos en obegränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen.

6 §⁷⁸

Från skatteplikt enligt denna lag undantas utomlands bosatt person för:

<p>1. avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag än hos svenska staten, svensk kommun eller <i>svenskt landsting</i>, om</p>	<p>1. avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag än hos svenska staten, svensk kommun eller <i>svensk region</i>, om</p>
---	---

a) mottagaren av inkomsten vistas här i riket, under tidrymd eller tidrymder, som sammanlagt inte överstiger 183 dagar under en tolv månadersperiod, och

b) ersättningen betalas av arbetsgivare, som inte har hemvist här i riket eller på dennes vägnar, samt

c) ersättningen inte belastar fast driftställe, som arbetsgivaren har här i riket;

2. ersättning som vid tillfällig anställning i Sverige betalats av arbetsgivare för kostnad

a) för resa till respektive från Sverige vid anställningens början respektive slut och

b) för logi för den tid under vilken arbetet utförts i Sverige;

⁷⁸ Senaste lydelse 2009:1062.

3. ersättning som sådan person i sin egenskap av ledamot eller suppleant i styrelse eller annat liknande organ i svenskt aktiebolag eller annan svensk juridisk person uppburit i samband med förrättning och som betalats av bolaget eller den juridiska personen för kostnad

- a) för resa till respektive från förrättningen och
- b) för logi i samband med förrättningen;

4. sådan inkomst för vilken skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. ska betalas och sådan inkomst som ska beskattas enligt 3 kap. 18 § första stycket 2 inkomstskattelagen (1999:1229);

5. avlöning eller därmed jämförlig förmån eller pension, som utgått på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, om mottagaren är medborgare i anställningslandet och anställd av svensk utlandsmyndighet eller utomlands för fältprojekt för bilateral biståndsverksamhet (lokanställd);

6. inkomst som är undantagen från beskattning på grund av bestämmelse i dubbelbeskattningsavtal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.39 Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § och 6 kap. 3 § och 7 kap. 10 och 19 §§ bostadsrättslagen (1991:614) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §⁷⁹

En juridisk person som har förvärvat bostadsrätt till en bostadslägenhet, som inte är avsedd för fritidsändamål, får vägras inträde i föreningen även om de i 3 § angivna förutsättningarna för medlemskap är uppfyllda.

<p>En kommun eller <i>ett landsting</i> som har förvärvat bostadsrätt till en bostadslägenhet får inte vägras inträde i föreningen.</p>	<p>En kommun eller <i>region</i> som har förvärvat bostadsrätt till en bostadslägenhet får inte vägras inträde i föreningen.</p>
---	--

6 kap.

3 §⁸⁰

En juridisk person som är medlem i en bostadsrättsförening får inte utan samtycke av föreningens styrelse genom överlåtelse förvärva bostadsrätt till en bostadslägenhet som inte är avsedd för fritidsändamål.

Samtycke behövs dock inte vid

1. förvärv vid exekutiv försäljning eller tvångsförsäljning enligt 8 kap., om den juridiska personen hade panträtt i bostadsrätten, eller 2. förvärv som görs av en kommun eller <i>ett landsting</i>.	2. förvärv som görs av en kommun eller <i>region</i>.

⁷⁹ Senaste lydelse 1992:505.

⁸⁰ Senaste lydelse 1995:1464.

7 kap.

10 §⁸¹

En bostadsrättshavare får upplåta sin lägenhet i andra hand till annan för självständigt brukande endast om styrelsen ger sitt samtycke. Detta gäller även i de fall som avses i 6 § andra stycket.

Samtycke behövs dock inte,

1. om en bostadsrätt har förvärvats vid exekutiv försäljning eller tvångsförsäljning enligt 8 kap. av en juridisk person som hade pant-rätt i bostadsrätten och som inte antagits till medlem i föreningen, eller

2. om lägenheten är avsedd för permanentboende och bostadsrätten till lägenheten innehas av en kommun eller *ett landsting*.

Styrelsen *skall* genast under-rättas om en upplåtelse enligt andra stycket.

2. om lägenheten är avsedd för permanentboende och bostadsrätten till lägenheten innehas av en kommun eller *region*.

Styrelsen *ska* genast under-rättas om en upplåtelse enligt andra stycket.

19 §⁸²

Nyttjanderätten är inte förverkad, om det som ligger bostadsrättshavaren till last är av ringa betydelse. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om det som ligger bostadsrättshavaren till last har sin grund i att en närstående eller tidigare närstående har utsatt bostadsrättshavaren eller någon i bostadsrättshavarens hushåll för brott.

Nyttjanderätten till en bostadslägenhet är inte förverkad på grund av att en skyldighet som avses i 18 § 7 inte fullgörs, om bostadsrättshavaren är en kommun eller *ett landsting* och skyldigheten inte kan fullgöras av en kommun eller *ett landsting*.

Nyttjanderätten till en bostadslägenhet är inte förverkad på grund av att en skyldighet som avses i 18 § 7 inte fullgörs, om bostadsrättshavaren är en kommun eller *region* och skyldigheten inte kan fullgöras av en kommun eller *region*.

⁸¹ Senaste lydelse 2003:31.

⁸² Senaste lydelse 2014:334.

En skyldighet för bostadsrättshavaren att inneha anställning i ett visst företag eller någon liknande skyldighet får inte läggas till grund för förverkande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.40 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁸³

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229). Med beskattningsår för staten, *landstingskommuner*, kommuner och kommunalförbund avses dock i denna lag kalenderår. Med beskattningsår för svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar avses i denna lag räkenskapsåret.

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229). Med beskattningsår för staten, *regioner*, kommuner och kommunalförbund avses dock i denna lag kalenderår. Med beskattningsår för svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar avses i denna lag räkenskapsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁸³ Senaste lydelse 2014:284.

1.41 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument⁸⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §⁸⁵

<p>Prospekt behöver inte upprättas, om de överlåtbara värdepapperen</p> <p>1. villkorslöst och oåterkalleligt garanteras av en stat inom EES eller av <i>ett landsting</i> eller <i>en kommun</i> eller en motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES, eller</p> <p>2. utgörs av icke aktierelaterade överlåtbara värdepapper som ges ut av en stat eller en centralbank inom EES, av <i>ett landsting</i> eller <i>en kommun</i> eller en motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar.</p>	<p>1. villkorslöst och oåterkalleligt garanteras av en stat inom EES eller av <i>en region</i> eller kommun eller en motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES, eller</p> <p>2. utgörs av icke aktierelaterade överlåtbara värdepapper som ges ut av en stat eller en centralbank inom EES, av <i>en region</i> eller kommun eller en motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar.</p>
--	--

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁸⁴ Lagen omtryckt 1992:558.

⁸⁵ Senaste lydelse 2007:535.

1.42 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 1, 2 och 5 §§ lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Med uppdragsutbildning avses i denna lag utbildning som innebär att kommuner och *landstingskommuner* mot särskild ersättning från annan än enskild, för dennes räkning anordnar utbildning för personer som uppdragsgivaren utser. Uppdragsutbildning får bedrivas på de villkor som anges i denna lag.

Med uppdragsutbildning avses i denna lag utbildning som innebär att kommuner och *regioner* mot särskild ersättning från annan än enskild, för dennes räkning anordnar utbildning för personer som uppdragsgivaren utser. Uppdragsutbildning får bedrivas på de villkor som anges i denna lag.

2 §⁸⁶

Kommuner och *landsting* får bedriva uppdragsutbildning som i fråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen eller *landstinget* får bedriva inom skolväsendet. Uppdragsutbildningen får dock inte motsvara ett helt nationellt program i gymnasieskolan.

Kommuner och *regioner* får bedriva uppdragsutbildning som i fråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen eller *regionen* får bedriva inom skolväsendet. Uppdragsutbildningen får dock inte motsvara ett helt nationellt program i gymnasieskolan.

5 §

Kommuner och *landstingskommuner* som är huvudmän för folkhögskolor som kan få statsbidrag, får bedriva uppdrags-

Kommuner och *regioner* som är huvudmän för folkhögskolor som kan få statsbidrag, får bedriva uppdragsutbildning vid

⁸⁶ Senaste lydelse 2010:876.

utbildning vid skolorna vid sidan av den verksamhet som kan berättiga till statsbidrag. skolorna vid sidan av den verksamhet som kan berättiga till statsbidrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.43 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 1, 4, 7 a, 15 och 40 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård⁸⁷ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁸⁸

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och patientlagen (2014:821) gäller all psykiatrisk vård. Kompletterande föreskrifter om psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång (tvångsvård) ges i denna lag.

Föreskrifter om psykiatrisk tvångsvård finns också i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Vad som sägs i denna lag om *ett landsting* gäller även en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som sägs i denna lag om *en region* gäller även en kommun som inte ingår i *en region*.

Med chefsöverläkare avses i denna lag chefsöverläkaren vid den sjukvårdsinrättning där patienten är inskriven.

4 §⁸⁹

Ett beslut om intagning på en sjukvårdsinrättning för tvångsvård får inte fattas utan att ett läkarintyg (vårdintyg) har utfärdats, av vilket det framgår att det finns sannolika skäl för att förutsättningarna för slutna psykiatrisk tvångsvård av patienten är uppfyllda. Vårdintyget ska grundas på en särskild läkarundersökning.

En undersökning för vårdintyg får företas endast om det finns skälig anledning till det. Undersökningen utförs av en legitimerad läkare. Om undersökningen inte kan utföras med patientens samtycke, får patien-

En undersökning för vårdintyg får företas endast om det finns skälig anledning till det. Undersökningen utförs av en legitimerad läkare. Om undersökningen inte kan utföras med patientens samtycke, får patien-

⁸⁷ Lagen omtryckt 2008:415.

⁸⁸ Senaste lydelse 2017:37.

⁸⁹ Senaste lydelse 2008:415.

ten tas om hand för undersökning. Beslut om sådant omhändertagande får fattas endast av en läkare i allmän tjänst eller av en läkare som enligt avtal med *landstinget* har till uppgift att utföra undersökningar för vårdintyg.

ten tas om hand för undersökning. Beslut om sådant omhändertagande får fattas endast av en läkare i allmän tjänst eller av en läkare som enligt avtal med *regionen* har till uppgift att utföra undersökningar för vårdintyg.

7 a §⁹⁰

En samordnad vårdplan ska innehålla uppgifter om

– det bedömda behovet av insatser från *landstingets* hälso- och sjukvård och kommunens socialtjänst eller hälso- och sjukvård,

– beslut om insatser och, så långt möjligt, patientens inställning till insatserna i vårdplanen,

– vilken enhet vid *landstinget* eller kommunen som ansvarar för respektive insats, och

– eventuella åtgärder som vidtas av andra än *landstinget* eller kommunen.

Vårdplanen ska upprättas av chefsöverläkaren, om han eller hon bedömer att patienten kommer att vara i behov av insatser enligt första stycket i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård. Vårdplanen ska så långt möjligt utformas i samråd med patienten och, om det inte är olämpligt, med dennes närstående. Vårdplanen ska utformas i samarbete mellan de enheter vid kommunen eller *landstinget* som svarar för insatserna. Vårdplanen

– det bedömda behovet av insatser från *regionens* hälso- och sjukvård och kommunens socialtjänst eller hälso- och sjukvård,

– vilken enhet vid *regionen* eller kommunen som ansvarar för respektive insats, och

– eventuella åtgärder som vidtas av andra än *regionen* eller kommunen.

Vårdplanen ska upprättas av chefsöverläkaren, om han eller hon bedömer att patienten kommer att vara i behov av insatser enligt första stycket i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård. Vårdplanen ska så långt möjligt utformas i samråd med patienten och, om det inte är olämpligt, med dennes närstående. Vårdplanen ska utformas i samarbete mellan de enheter vid kommunen eller *regionen* som svarar för insatserna. Vårdplanen

⁹⁰ Senaste lydelse 2017:369.

är upprättad när den har justerats av enheterna.

Chefsöverläkaren ska underätta berörd enhet vid *landsting*, kommun eller annan huvudman om beslut om öppen psykiatrisk tvångsvård.

är upprättad när den har justerats av enheterna.

Chefsöverläkaren ska underätta berörd enhet vid *region*, kommun eller annan huvudman om beslut om öppen psykiatrisk tvångsvård.

15 §⁹¹

Vård enligt denna lag ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av *ett landsting*.

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen bestämma att vård får ges även på någon annan vårdinrättning. På en sådan inrättning ska tillämpas det som i denna lag sägs om sjukvårdsinrättning som drivs av *ett landsting*.

Vård enligt denna lag ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av *en region*.

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen bestämma att vård får ges även på någon annan vårdinrättning. På en sådan inrättning ska tillämpas det som i denna lag sägs om sjukvårdsinrättning som drivs av *en region*.

40 §⁹²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag från kravet i 4 § på att läkare som utför undersökning för vårdintyg ska vara legitimerad och från kravet i 39 § på specialistkompetens.

Om regeringen enligt 15 § andra stycket bestämt att vård enligt denna lag får ges på någon annan vårdinrättning än en sådan som drivs av *ett landsting*, ska regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, uppdra åt en erfaren läkare med specialistkompetens inom någon av de psykiatriska specialiteterna att fullgöra de uppgifter som

Om regeringen enligt 15 § andra stycket bestämt att vård enligt denna lag får ges på någon annan vårdinrättning än en sådan som drivs av *en region*, ska regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, uppdra åt en erfaren läkare med specialistkompetens inom någon av de psykiatriska specialiteterna att fullgöra de uppgifter som

⁹¹ Senaste lydelse 2008:415.

⁹² Senaste lydelse 2008:415.

enligt denna lag ankommer på chefsöverläkare. enligt denna lag ankommer på chefsöverläkare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.44 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård

Härigenom föreskrivs att 2 och 6 §§ lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård⁹³ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁹⁴

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) om skyldighet för *ett landsting* att erbjuda hälso- och sjukvård gäller även rättspsykiatrisk vård.

Vad som sägs i denna lag om *ett landsting* gäller också en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

Med chefsöverläkare avses i denna lag chefsöverläkaren vid den sjukvårdsinrättning där patienten är inskriven.

Föreskrifterna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) om skyldighet för *en region* att erbjuda hälso- och sjukvård gäller även rättspsykiatrisk vård.

Vad som sägs i denna lag om *en region* gäller också en kommun som inte ingår i *en region*.

6 §⁹⁵

Rättspsykiatrisk vård ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av *ett landsting*. Den som ges öppen rättspsykiatrisk vård får vistas utanför en sådan sjukvårdsinrättning.

Vid rättspsykiatrisk vård gäller i tillämpliga delar 15 a–17 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.

På en enhet för rättspsykiatrisk undersökning får rättspsykiatrisk vård ges åt den som genomgår undersökning.

Rättspsykiatrisk vård ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av *en region*. Den som ges öppen rättspsykiatrisk vård får vistas utanför en sådan sjukvårdsinrättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁹³ Lagen omtryckt 2008:416.

⁹⁴ Senaste lydelse 2017:38.

⁹⁵ Senaste lydelse 2008:416.

1.45 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁹⁶

Denna lag gäller proportionella val som förrättas av

- kommunfullmäktige,
- *landstingsfullmäktige*,
- styrelsen eller någon annan nämnd i en kommun, *ett lands-* *ting* eller ett kommunalförbund,
- förbundsfullmäktige eller förbundsdirektionen i kommunalförbund, och
- indelningsdelegerade.

– *regionfullmäktige*,

– styrelsen eller någon annan nämnd i en kommun, *en region* eller ett kommunalförbund,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁹⁶ Senaste lydelse 2016:739.

1.46 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Härigenom föreskrivs att 5 b § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b §⁹⁷

Ett tillstånd får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort anläggningar och andra inrättningar samt för andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om det kan antas att den ställda säkerheten inte är tillräcklig, får tillståndsmyndigheten besluta om ytterligare säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *skall* prövas av tillståndsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län som närmaste del av Sveriges sjöterritorium ligger i.

Ett tillstånd får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort anläggningar och andra inrättningar samt för andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *ska* prövas av tillståndsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län som närmaste del av Sveriges sjöterritorium ligger i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

⁹⁷ Senaste lydelse 1998:847.

1.47 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §⁹⁸

Vid höjd beredskap *skall* kommuner och *landsting* vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena *skall* kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret.

Vid höjd beredskap *skall* de enskilda organisationer och företag som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena *skall* kunna fullgöra dessa skyldigheter.

Vid höjd beredskap *ska* kommuner och *regioner* vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena *ska* kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret.

Vid höjd beredskap *ska* de enskilda organisationer och företag som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena *ska* kunna fullgöra dessa skyldigheter.

⁹⁸ Senaste lydelse 1999:946.

Innebörden i övrigt av att höjd beredskap råder framgår av andra författningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.48 Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § och 3 kap. 32 a § sametingslagen (1992:1433) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §⁹⁹

Sametinget *skall* bestå av 31 ledamöter, utsedda genom val. För ledamöterna *skall* det utses ersättare. I fråga om antalet ersättare och hur de *skall* utses gäller bestämmelserna i 14 kap. 15 § vallagen (2005:837) om val till *landstingsfullmäktige*. Ledamöterna *skall* vara svenska medborgare.

Efter förslag av Sametinget förordnar regeringen ordförande i Sametinget. Ordföranden *skall* utses bland tingets ledamöter. Sametinget väljer en eller flera vice ordförande bland ledamöterna. Sametinget får återkalla vice ordförandes uppdrag.

Sametinget *ska* bestå av 31 ledamöter, utsedda genom val. För ledamöterna *ska* det utses ersättare. I fråga om antalet ersättare och hur de *ska* utses gäller bestämmelserna i 14 kap. 15 § vallagen (2005:837) om val till *regionfullmäktige*. Ledamöterna *ska* vara svenska medborgare.

Efter förslag av Sametinget förordnar regeringen ordförande i Sametinget. Ordföranden *ska* utses bland tingets ledamöter. Sametinget väljer en eller flera vice ordförande bland ledamöterna. Sametinget får återkalla vice ordförandes uppdrag.

3 kap.

32 a §¹⁰⁰

Om en ledamot har avgått före utgången av den tid för vilken ledamoten blivit vald, *skall* länsstyrelsen på anmälan av Sametingets ordförande inkalla en ny

Om en ledamot har avgått före utgången av den tid för vilken ledamoten blivit vald, *ska* länsstyrelsen på anmälan av Sametingets ordförande inkalla en ny

⁹⁹ Senaste lydelse 2006:803.

¹⁰⁰ Senaste lydelse 2006:803.

ordinarie ledamot enligt de bestämmelser i 14 kap. 21 § vallagen (2005:837) som avser ny ordinarie *landstingsledamot*.

Om en ersättare för ledamot har inträtt som ordinarie ledamot eller avgått som ersättare av annan orsak, *skall* länsstyrelsen på anmälan av Sametingets ordförande utse ytterligare ersättare enligt de bestämmelser i 14 kap. 22 § vallagen som avser ersättare för *landstingsledamot*.

Den förrättning som avses i första och andra styckena är avslutad när protokollet från förrättningen har lagts fram för granskning. Efter sammanräkningen *skall* valsedlarna åter läggas i omslag på det sätt som föreskrivs i 31 §.

ordinarie ledamot enligt de bestämmelser i 14 kap. 21 § vallagen (2005:837) som avser ny ordinarie *ledamot i regionfullmäktige*.

Om en ersättare för ledamot har inträtt som ordinarie ledamot eller avgått som ersättare av annan orsak, *ska* länsstyrelsen på anmälan av Sametingets ordförande utse ytterligare ersättare enligt de bestämmelser i 14 kap. 22 § vallagen som avser ersättare för *ledamot i regionfullmäktige*.

Den förrättning som avses i första och andra styckena är avslutad när protokollet från förrättningen har lagts fram för granskning. Efter sammanräkningen *ska* valsedlarna åter läggas i omslag på det sätt som föreskrivs i 31 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.49 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:335) om Barnombudsman

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1993:335) om Barnombudsman ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förvaltningsmyndigheter, kommuner och *landsting skall* på Barnombudsmannens uppmaning lämna uppgifter till ombudsmannen om vilka åtgärder som vidtagits för att i den egna verksamheten genomföra barns och ungas rättigheter enligt barnkonventionen. De är också skyldiga att på ombudsmannens uppmaning komma till överläggningar med denne.

Föreslagen lydelse

5 §¹⁰¹

Förvaltningsmyndigheter, kommuner och *regioner ska* på Barnombudsmannens uppmaning lämna uppgifter till ombudsmannen om vilka åtgärder som vidtagits för att i den egna verksamheten genomföra barns och ungas rättigheter enligt barnkonventionen. De är också skyldiga att på ombudsmannens uppmaning komma till överläggningar med denne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁰¹ Senaste lydelse 2002:377.

1.50 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 2, 3, 10, 16, 17, 21 d, 22, 23, 26 f, 28 a och 28 c–28 e §§ och rubriken närmast före 16 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹⁰²

Varje *landsting skall*, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 1.

Varje *kommun skall*, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 2–10.

Varje *region ska*, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 1.

Varje *kommun ska*, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 2–10.

3 §

Vad som föreskrivs för *landsting* i denna lag gäller också *kommuner* som inte ingår i *något landsting*.

Vad som föreskrivs för *regioner* i denna lag gäller också *kommuner* som inte ingår i *någon region*.

10 §¹⁰³

I samband med att en insats enligt denna lag beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Den som har beviljats en insats ska när som helst kunna begära att en plan upprättas, om det inte redan har skett. I planen ska

I samband med att en insats enligt denna lag beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Den som har beviljats en insats ska när som helst kunna begära att en plan upprättas, om det inte redan har skett. I planen ska

¹⁰² Senaste lydelse 2005:125

¹⁰³ Senaste lydelse 2010:480.

även åtgärder redovisas som vidtas av andra än kommunen eller *landstinget*. Planen ska omprövas fortlöpande och minst en gång om året.

Landstinget och kommunen ska underrätta varandra om upprättade planer.

även åtgärder redovisas som vidtas av andra än kommunen eller *regionen*. Planen ska omprövas fortlöpande och minst en gång om året.

Regionen och kommunen ska underrätta varandra om upprättade planer.

Gemensamma bestämmelser om *landstingens* och kommunernas ansvar

Gemensamma bestämmelser om *regionernas* och kommunernas ansvar

16 §¹⁰⁴

En kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen. Ansvaret för insatser enligt 9 § 2–10 omfattar dock inte dem som är bosatta i kommunen genom beslut av en annan kommun i fall som avses i 16 c eller 16 d §.

Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, ska kommunen på ansökan meddela förhandsbesked om rätten till insatser enligt 9 §. Vid prövningen av en ansökan om förhandsbesked ska bestämmelserna i denna lag gälla. Kommunen ska utan dröjsmål planera och förbereda insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till om han eller hon bosätter sig i kommunen. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde.

Förhandsbesked enligt andra stycket ska också meddelas på ansökan av en person som redan är bosatt i kommunen, om en annan kommun enligt 16 c eller 16 d § har ansvaret enligt denna lag, och om ansökan avser

1. insats enligt 9 § 8 eller 9, eller
2. andra insatser enligt 9 § och den enskilde ordnar eget boende.

Om behov av insatser enligt denna lag uppkommer under en tillfällig vistelse i en kommun ska kommunen ansvara för det stöd och den hjälp som behövs i akuta situationer.

¹⁰⁴ Senaste lydelse 2011:329.

I fråga om *landstingets* förpliktelser gäller vad som sägs i denna paragraf om kommunen i stället *landstinget*.

I fråga om *regionens* förpliktelser gäller vad som sägs i denna paragraf om kommunen i stället *regionen*.

17 §¹⁰⁵

Ett landsting eller en kommun får med bibehållet ansvar sluta avtal med någon annan om att tillhandahålla insatser enligt denna lag. Om ett avtal som en kommun träffar med en enskild innebär att en insats enligt 9 § 8 eller 9 ska tillhandahållas i en annan kommun, ska den kommunen underrättas om avtalet.

Ett landsting och en kommun som ingår i *landstinget* får träffa avtal om att ansvar för en eller flera uppgifter enligt denna lag överläts från *landstinget* till kommunen eller från kommunen till *landstinget*. Om en sådan överlåtelse sker ska föreskrifterna i denna lag om *landsting* eller kommun gälla för den till vilken uppgiften överlåtits.

Om *ett landsting* och en kommun har träffat en överenskommelse enligt andra stycket, får överlåtaren lämna sådant ekonomiskt bidrag till mottagaren som motiveras av överenskommelsen. Har en överlåtelse skett från *ett landsting* till samtliga kommuner som ingår i *landstinget*, får kommunerna lämna ekonomiska bi-

En region eller en kommun får med bibehållet ansvar sluta avtal med någon annan om att tillhandahålla insatser enligt denna lag. Om ett avtal som en kommun träffar med en enskild innebär att en insats enligt 9 § 8 eller 9 ska tillhandahållas i en annan kommun, ska den kommunen underrättas om avtalet.

En region och en kommun som ingår i *regionen* får träffa avtal om att ansvar för en eller flera uppgifter enligt denna lag överläts från *regionen* till kommunen eller från kommunen till *regionen*. Om en sådan överlåtelse sker ska föreskrifterna i denna lag om *region* eller kommun gälla för den till vilken uppgiften överlåtits.

Om *en region* och en kommun har träffat en överenskommelse enligt andra stycket, får överlåtaren lämna sådant ekonomiskt bidrag till mottagaren som motiveras av överenskommelsen. Har en överlåtelse skett från *en region* till samtliga kommuner som ingår i *regionen*, får kommunerna lämna ekonomiska bidrag

¹⁰⁵ Senaste lydelse 2010:480.

drag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna.

till varandra, om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna.

21 d §¹⁰⁶

Handlingar som kommit in eller upprättats i samband med att en insats lämnas enligt 9 § 8 får inte gallras med stöd av bestämmelserna i 21 c §.

Handlingar *skall* vidare undantäckas från gallring enligt bestämmelserna i 21 c § av hänsyn till forskningens behov i ett representativt urval av kommuner och *landsting* och i övriga kommuner och *landsting* beträffande ett representativt urval av personer.

Handlingar *ska* vidare undantäckas från gallring enligt bestämmelserna i 21 c § av hänsyn till forskningens behov i ett representativt urval av kommuner och *regioner* och i övriga kommuner och *regioner* beträffande ett representativt urval av personer.

22 §¹⁰⁷

Ledningen av *landstingets* eller kommunens verksamhet enligt denna lag *skall* utövas av en eller flera nämnder som fullmäktige utser. Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

Ledningen av *regionens* eller kommunens verksamhet enligt denna lag *ska* utövas av en eller flera nämnder som fullmäktige utser. Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

¹⁰⁶ Senaste lydelse 2005:125.

¹⁰⁷ Senaste lydelse 2003:197.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Tillstånd att ta emot offentlig
finansiering inom socialtjänsten,
assistansersättningen och
skollagsreglerad verksamhet

23 §

En enskild person får inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva verksamhet som avses i 9 § 2–10.

Tillstånd att bedriva verksamhet som avses i första stycket får endast lämnas om den enskilde är en juridisk person och om företrädarna för den juridiska personen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Med företrädare avses

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Vidare krävs att samtliga som anges i andra stycket 1–4 i övrigt bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Kommun och *landsting* som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg innan assistenten påbörjar sitt arbete.

Kommun och *region* som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Ökade tillståndskrav inom
socialtjänsten och skolväsendet

26 f §

Om Inspektionen för vård och omsorg finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får inspektionen förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Om inspektionen finner att kraven i 23 § andra och tredje styckena eller 23 a § inte är uppfyllda i verksamhet som beviljats tillstånd, eller att en sådan förändring som avses i 23 b § inte har anmälts, får inspektionen förelägga den som har beviljats tillståndet att avhjälpa bristen. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som inspektionen anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet eller bristen ska kunna avhjälpas. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller *det landsting* som inte har fullgjort sin anmälnings-skyldighet enligt 23 § fjärde stycket att fullgöra denna skyldighet. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller *den region* som inte har fullgjort sin anmälnings-skyldighet enligt 23 § fjärde stycket att fullgöra denna skyldighet. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 a §¹⁰⁸

En kommun eller *ett landsting* som inte inom skäligen tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av en sådan nämnd som avses i 22 §, ska åläggas att betala en särskild avgift. Det-

En kommun eller *en region* som inte inom skäligen tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av en sådan nämnd som avses i 22 §, ska åläggas att betala en särskild avgift. Det-

¹⁰⁸ Senaste lydelse 2011:329.

samma gäller en kommun eller *ett landsting* som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant beslut avbrutits.

En kommun eller *ett landsting* som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller *ett landsting* som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant avgörande avbrutits.

Om en bosättningskommun med stöd av 16 a § 2 har begärt att en vistelsekommun ska verkställa ett beslut, ska vistelsekommunen i fall som avses i första och andra styckena betala den särskilda avgiften enligt denna paragraf.

Avgifter enligt denna paragraf tillfaller staten.

28 c §¹⁰⁹

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av Inspektionen för vård och omsorg av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen. En ansökan som avser *ett landsting* prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets *landstingets* förvaltning utövas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

samma gäller en kommun eller *en region* som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant beslut avbrutits.

En kommun eller *en region* som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller *en region* som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant avgörande avbrutits.

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av Inspektionen för vård och omsorg av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen. En ansökan som avser *en region* prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets *regionens* förvaltning utövas.

¹⁰⁹ Senaste lydelse 2012:940.

28 d §¹¹⁰

Om en kommun eller *ett landsting* efter att ha ålagts att betala särskild avgift fortfarande underlåter att tillhandahålla insatsen får ny särskild avgift enligt 28 a § första eller andra stycket dömas ut.

Om en kommun eller *en region* efter att ha ålagts att betala särskild avgift fortfarande underlåter att tillhandahålla insatsen får ny särskild avgift enligt 28 a § första eller andra stycket dömas ut.

28 e §¹¹¹

Särskild avgift enligt 28 a § första stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller *landstinget* inom två år från tidpunkten för det gynnande beslutet om insatsen eller inom två år från det att verkställigheten av det gynnande beslutet avbrutits.

Särskild avgift enligt 28 a § första stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller *regionen* inom två år från tidpunkten för det gynnande beslutet om insatsen eller inom två år från det att verkställigheten av det gynnande beslutet avbrutits.

Särskild avgift enligt 28 a § andra stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller *landstinget* inom två år från det att domen om insatsen vunnit laga kraft eller inom två år från det att verkställigheten av domen avbrutits.

Särskild avgift enligt 28 a § andra stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller *regionen* inom två år från det att domen om insatsen vunnit laga kraft eller inom två år från det att verkställigheten av domen avbrutits.

Om en vistelsekommun enligt 28 a § tredje stycket ska betala den särskilda avgiften, ska första och andra styckena avse vistelsekommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹¹⁰ Senaste lydelse 2008:77.

¹¹¹ Senaste lydelse 2011:329.

1.51 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning

Härigenom föreskrivs att 1, 3–6, 9, 19, 20, 23 och 26 §§ och rubriken närmast före 6 § lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹¹²

Denna lag innehåller bestämmelser om vissa ersättningar till läkare i privat verksamhet i primärvården och den öppna hälso- och sjukvården i övrigt och om patientavgifter i samband därmed (läkarvårdsersättning).

Vad som i lagen sägs om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som i lagen sägs om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

3 §¹¹³

Med vård avses i denna lag medicinskt motiverad vård, behandling eller undersökning som ges av en läkare eller under läkarens överinseende samt rådgivning som lämnas av läkare i födelsekontrollerande syfte eller i fråga om abort eller sterilisering.

Ett landsting får, som villkor för att lämna läkarvårdsersättning enligt denna lag, kräva remiss för vård hos en privat verksam läkare med specialistkompetens under förutsättning att remisskrav gäller för motsvarande vård hos en specialist inom *landstinget*. Remiss får dock inte krävas för läkarvård inom verksamheter som avser barnmedicin, gynekologi eller psykiatri.

En region får, som villkor för att lämna läkarvårdsersättning enligt denna lag, kräva remiss för vård hos en privat verksam läkare med specialistkompetens under förutsättning att remisskrav gäller för motsvarande vård hos en specialist inom *regionen*. Remiss får dock inte krävas för läkarvård inom verksamheter som avser barnmedicin, gynekologi eller psykiatri.

¹¹² Senaste lydelse 1995:837.

¹¹³ Senaste lydelse 2009:79.

4 §¹¹⁴

Om inte annat föreskrivs avses i denna lag med *landstinget* det *landsting* inom vars område läkaren bedriver eller avser att bedriva sin verksamhet.

Om inte annat föreskrivs avses i denna lag med *regionen* den *region* inom vars område läkaren bedriver eller avser att bedriva sin verksamhet.

5 §¹¹⁵

Läkarvårdsersättning enligt denna lag lämnas endast till läkare som har samverkansavtal med *landstinget* rörande sin verksamhet.

Läkarvårdsersättning enligt denna lag lämnas endast till läkare som har samverkansavtal med *regionen* rörande sin verksamhet.

Bestämmelsen om samverkansavtal gäller inte för en vikarie som avses i 10 §.

En läkare i privat verksamhet som ger vård enligt avtal med *landstinget*, får ta emot ersättning från *landstinget* på de villkor och enligt de grunder som *landstinget* och läkaren kommit överens om. Vårdavtalet gäller i stället för bestämmelserna i denna lag.

En läkare i privat verksamhet som ger vård enligt avtal med *regionen*, får ta emot ersättning från *regionen* på de villkor och enligt de grunder som *regionen* och läkaren kommit överens om. Vårdavtalet gäller i stället för bestämmelserna i denna lag.

Vid ingående av samverkansavtal och vårdavtal ska *landstinget* tillämpa lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 h §§. Vid en sådan tillämpning av lagen om offentlig upphandling ska de bestämmelser tillämpas som gäller tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 till den lagen.

Vid ingående av samverkansavtal och vårdavtal ska *regionen* tillämpa lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 h §§. Vid en sådan tillämpning av lagen om offentlig upphandling ska de bestämmelser tillämpas som gäller tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 till den lagen.

¹¹⁴ Senaste lydelse 1995:837.

¹¹⁵ Senaste lydelse 2016:1151.

5 a §¹¹⁶

En läkare som är verksam med rätt till ersättning enligt denna lag och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till *landstinget* om han eller hon i samband härmed vill

– säga upp sin rätt till ersättning, och

– möjliggöra för annan läkare att få ingå samverkansavtal med *landstinget* med motsvarande villkor (ersättningsetablering).

En läkare som är verksam med rätt till ersättning enligt denna lag och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till *regionen* om han eller hon i samband härmed vill

– säga upp sin rätt till ersättning, och

– möjliggöra för annan läkare att få ingå samverkansavtal med *regionen* med motsvarande villkor (ersättningsetablering).

5 b §¹¹⁷

Efter anmälan enligt 5 a § ska *landstinget* utan dröjsmål publicera en ansökningsinbjudan om att få ingå samverkansavtal. Publiceringen ska ske genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i någon annan form som möjliggör effektiv konkurrens.

Av inbjudan, eller annat för sökande tillgängligt underlag, ska framgå

1. vilken verksamhet som ska överlåtas,
2. vilka villkor som ska gälla för samverkansavtalet,
3. de i 5 e § första stycket angivna kraven för ingående av samverkansavtal,

4. hur en ansökan får lämnas, och

5. vilken dag ansökan senast ska ha kommit in.

Sökande ska ges skäligen tid att komma in med ansökningar.

Efter anmälan enligt 5 a § ska *regionen* utan dröjsmål publicera en ansökningsinbjudan om att få ingå samverkansavtal. Publiceringen ska ske genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i någon annan form som möjliggör effektiv konkurrens.

¹¹⁶ Senaste lydelse 2009:79.

¹¹⁷ Senaste lydelse 2009:79.

5 c §¹¹⁸

Landstinget ska behandla sökande på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Regionen ska behandla sökande på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

5 d §¹¹⁹

Landstinget får utesluta en sökande från att delta i ansökningsförfarandet i enlighet med vad som föreskrivs i 7 kap. 1 och 2 §§ lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Vad som sägs där om upphandlande myndighet ska i stället avse *landsting*.

Regionen får utesluta en sökande från att delta i ansökningsförfarandet i enlighet med vad som föreskrivs i 7 kap. 1 och 2 §§ lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Vad som sägs där om upphandlande myndighet ska i stället avse *region*.

5 e §¹²⁰

Landstinget ska fatta beslut om att ingå samverkansavtal med den sökande som har erbjudit högsta pris för verksamheten och som

1. vid övertagandet av verksamheten kan uppfylla de krav som anges i 7–9 §§,

2. inte har uteslutits enligt 5 d §, och

3. inte redan har, eller kan få, rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett sådant valfrihetssystem som avses i lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Efter det att verksamheten överlåtits till den sökande som avses i första stycket, ska *landstinget* ingå samverkansavtal med denne. Samverkansavtalet ska innehålla motsvarande villkor

Regionen ska fatta beslut om att ingå samverkansavtal med den sökande som har erbjudit högsta pris för verksamheten och som

Efter det att verksamheten överlåtits till den sökande som avses i första stycket, ska *regionen* ingå samverkansavtal med denne. Samverkansavtalet ska innehålla motsvarande villkor

¹¹⁸ Senaste lydelse 2009:79.

¹¹⁹ Senaste lydelse 2009:79.

¹²⁰ Senaste lydelse 2009:79.

som gällt för den överlåtande läkarens rätt till ersättning. *Landstinget* får dock ändra villkoren om den överlåtande läkaren godkänt de nya villkoren och dessa angivits i ansökningsinbjudan eller annat för sökandena tillgängligt underlag.

Om den överlåtande läkaren återkallar sin anmälan enligt 5 a § eller om det annars saknas förutsättningar att fullfölja ärendet har detta förfallit.

som gällt för den överlåtande läkarens rätt till ersättning. *Regionen* får dock ändra villkoren om den överlåtande läkaren godkänt de nya villkoren och dessa angivits i ansökningsinbjudan eller annat för sökandena tillgängligt underlag.

5 f §¹²¹

Landstinget ska utan dröjsmål skriftligen underrätta sökandena och den överlåtande läkaren om ett beslut att ingå samverkansavtal enligt 5 e § första stycket. Detsamma gäller om ärendet förfallit enligt 5 e § sista stycket.

Regionen ska utan dröjsmål skriftligen underrätta sökandena och den överlåtande läkaren om ett beslut att ingå samverkansavtal enligt 5 e § första stycket. Detsamma gäller om ärendet förfallit enligt 5 e § sista stycket.

5 g §¹²²

Bestämmelserna om avtalsparr, överprövning och skadestånd i 20 kap. 1, 4–12, 14, 16 och 18–21 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt denna lag. Vad som sägs där om upphandlande myndighet, kontrakt, upphandling samt leverantör eller anbudsgivare ska i stället avse *landsting*, samverkansavtal, förfarande för ersättningsetablering respektive sökande.

Bestämmelserna om avtalsparr, överprövning och skadestånd i 20 kap. 1, 4–12, 14, 16 och 18–21 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt denna lag. Vad som sägs där om upphandlande myndighet, kontrakt, upphandling samt leverantör eller anbudsgivare ska i stället avse *regioner*, samverkansavtal, förfarande för ersättningsetablering respektive sökande.

¹²¹ Senaste lydelse 2009:79.

¹²² Senaste lydelse 2016:1151.

Hänvisningarna i 20 kap. 1 § första stycket lagen om offentlig upphandling till underrättelse enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse underrättelse enligt 5 f § denna lag.

Hänvisningarna i 20 kap. 6 § första stycket och 20 § lagen om offentlig upphandling till andra bestämmelser i den lagen ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse 5 b–5 f §§ denna lag.

Hänvisningarna i 20 kap. 7, 14 och 21 §§ lagen om offentlig upphandling till 13–15 §§ samma kapitel ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse 5 h § denna lag.

5 h §¹²³

Vid en ansökan enligt 20 kap. 4 § 2 lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska rätten besluta att ett samverkansavtal som har ingåtts i samband med en ersättningsetablering är ogiltigt om det har ingåtts utan föregående annonsering enligt 5 b §.

Ett sådant samverkansavtal ska också förklaras ogiltigt, om det har ingåtts i strid med tillämpliga bestämmelser om överprövning eller avtalsspärr enligt 5 g § eller före en underrättelse enligt 5 f §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 5 c § har överträtts och detta har medfört att en sökande har lidit eller kan komma att lida skada.

En ansökan om överprövning enligt första eller andra stycket ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet ingicks. Om *landstinget* skriftligen har underrättat sökandena om att samverkansavtal har ingåtts, ska ansökan ha kommit in innan 30 dagar har gått från underrättelsen.

En ansökan om överprövning enligt första eller andra stycket ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet ingicks. Om *regionen* skriftligen har underrättat sökandena om att samverkansavtal har ingåtts, ska ansökan ha kommit in innan 30 dagar har gått från underrättelsen.

¹²³ Senaste lydelse 2016:1151.

*Landstingets ansvar m.m.**Regionens ansvar m.m.*6 §¹²⁴

Landstinget skall svara för den läkarvårdsersättning som inte täcks av patientavgiften. Om vården har avsett en patient som inte är bosatt inom landstingets område, skall det landsting inom vars område patienten är bosatt svara för den utbetalda läkarvårdsersättningen, om inte landstingen kommer överens om något annat. Om patienten inte är bosatt inom något landstings område, skall det landsting inom vars område patienten eller familjemedlemmen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, det landsting inom vars område personen är registrerad som arbetssökande, svara för den utbetalda läkarvårdsersättningen.

Försäkringskassan får efter överenskommelse med *landstinget* ha hand om utbetalning av läkarvårdsersättning.

Regionen ska svara för den läkarvårdsersättning som inte täcks av patientavgiften. Om vården har avsett en patient som inte är bosatt inom regionens område, ska den region inom vars område patienten är bosatt svara för den utbetalda läkarvårdsersättningen, om inte regionerna kommer överens om något annat. Om patienten inte är bosatt inom någon regions område, ska den region inom vars område patienten eller familjemedlemmen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, den region inom vars område personen är registrerad som arbetssökande, svara för den utbetalda läkarvårdsersättningen.

Försäkringskassan får efter överenskommelse med *regionen* ha hand om utbetalning av läkarvårdsersättning.

9 §¹²⁵

Läkarvårdsersättning lämnas inte till en läkare som är anställd i *något landstings* hälso- och sjukvård eller i ett bolag eller annan juridisk person inom hälso- och sjukvården som *landstinget* har ett

Läkarvårdsersättning lämnas inte till en läkare som är anställd i *någon regions* hälso- och sjukvård eller i ett bolag eller annan juridisk person inom hälso- och sjukvården som *regionen* har ett

¹²⁴ Senaste lydelse 2004:830.

¹²⁵ Senaste lydelse 2010:864.

rättsligt bestämmande inflytande i. Ersättning kan dock lämnas om läkaren är tjänstledig och vikarierar för en annan läkare.

Läkarvårdsersättning lämnas inte till en läkare för verksamhet inom företagshälsovård eller elevhälsa som avser medicinska insatser enligt 2 kap. 25 § skollagen (2010:800).

19 §¹²⁶

Ett landsting är inte skyldigt att betala läkarvårdsersättning innan samverkansavtal har ingåtts.

Om en läkare har fått läkarvårdsersättning med för högt belopp, får *landstinget* återkräva det belopp som felaktigt har utbetalats. *Landstinget* får i sådant fall i stället avräkna beloppet från annan fordran från läkaren på läkarvårdsersättning.

Om en läkare trots påminnelser vid upprepade tillfällen eller annars i väsentlig utsträckning begär läkarvårdsersättning med för höga belopp eller på annat felaktigt sätt, får *landstinget* sätta ned den samlade läkarvårdsersättning som begärs för viss tid till skäligt belopp.

rättsligt bestämmande inflytande i. Ersättning kan dock lämnas om läkaren är tjänstledig och vikarierar för en annan läkare.

En region är inte skyldigt att betala läkarvårdsersättning innan samverkansavtal har ingåtts.

Om en läkare har fått läkarvårdsersättning med för högt belopp, får *regionen* återkräva det belopp som felaktigt har utbetalats. *Regionen* får i sådant fall i stället avräkna beloppet från annan fordran från läkaren på läkarvårdsersättning.

Om en läkare trots påminnelser vid upprepade tillfällen eller annars i väsentlig utsträckning begär läkarvårdsersättning med för höga belopp eller på annat felaktigt sätt, får *regionen* sätta ned den samlade läkarvårdsersättning som begärs för viss tid till skäligt belopp.

20 §¹²⁷

Till en läkare som etablerar sig på en ort inom ett särskilt stödområde ska arvoden enligt 15 § lämnas med tjugo procents förhöjning.

Arvodeshöjning enligt första stycket ska betalas av *landstinget*.

Arvodeshöjning enligt första stycket ska betalas av *regionen*.

¹²⁶ Senaste lydelse 2009:79.

¹²⁷ Senaste lydelse 2009:79.

Efter två år från etableringen ska höjningen minskas med fem procentenheter årligen ner till fem procent.

Till en läkare som har sin verksamhet inom ett särskilt stödområde ska *landstinget* lämna särskild ersättning för telefonkonsultationer och medicinskt motiverade hembesök.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka områden som ska anses som särskilda stödområden enligt denna paragraf.

Efter två år från etableringen ska höjningen minskas med fem procentenheter årligen ner till fem procent.

Till en läkare som har sin verksamhet inom ett särskilt stödområde ska *regionen* lämna särskild ersättning för telefonkonsultationer och medicinskt motiverade hembesök.

23 §¹²⁸

Patientavgift enligt denna lag får tas ut med högst samma belopp som gäller för motsvarande vård inom *landstinget*.

Om läkaren tar ut en lägre patientavgift än vad som är medgivet enligt första stycket, *skall* detta inte påverka den del av läkarvårdsersättningen som betalas av *landstinget*.

Om patientavgiften skulle överstiga det arvode som lämnas för vården, *skall* mellanskillnaden betalas till *landstinget*.

Patientavgift enligt denna lag får tas ut med högst samma belopp som gäller för motsvarande vård inom *regionen*.

Om läkaren tar ut en lägre patientavgift än vad som är medgivet enligt första stycket, *ska* detta inte påverka den del av läkarvårdsersättningen som betalas av *regionen*.

Om patientavgiften skulle överstiga det arvode som lämnas för vården, *ska* mellanskillnaden betalas till *regionen*.

26 §¹²⁹

En läkare som begär läkarvårdsersättning ska medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas. Läkaren ska årligen till *landstinget* lämna en redovisning med upp-

En läkare som begär läkarvårdsersättning ska medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas. Läkaren ska årligen till *regionen* lämna en redovisning med uppgifter

¹²⁸ Senaste lydelse 1997:435.

¹²⁹ Senaste lydelse 2009:79.

gifter om mottagningens personal och medicintekniska utrustning samt om utförda vårdåtgärder och antalet patientbesök.

Läkaren ska på begäran av *landstinget* lämna upplysningar och visa upp patientjournal samt övrigt material som rör undersökning, vård eller behandling av en patient och som behövs för kontroll av begärd läkarvårdsersättning.

Av 6 § lagen (1998:543) om hälsodataregister följer att läkaren också ska lämna uppgifter till hälsodataregister. 9 Senaste lydelse 1995:837.

om mottagningens personal och medicintekniska utrustning samt om utförda vårdåtgärder och antalet patientbesök.

Läkaren ska på begäran av *regionen* lämna upplysningar och visa upp patientjournal samt övrigt material som rör undersökning, vård eller behandling av en patient och som behövs för kontroll av begärd läkarvårdsersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.52 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi

Härigenom föreskrivs att 1, 3–6, 9, 19, 20, 22 och 25 §§ och rubriken närmast före 6 § lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi¹³⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹³¹

Denna lag innehåller bestämmelser om vissa ersättningar till fysioterapeuter i privat verksamhet i den öppna hälso- och sjukvården och om patientavgifter i samband därmed (fysioterapiersättning).

Vad som i lagen sägs om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som i lagen sägs om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

3 §¹³²

Med fysioterapi avses i denna lag fysioterapeutisk behandling som är föranledd av skada eller sjukdom. Om det krävs remiss från läkare eller tandläkare för fysioterapi inom *landstinget*, gäller det kravet även för fysioterapiersättning enligt denna lag.

Med fysioterapi avses i denna lag fysioterapeutisk behandling som är föranledd av skada eller sjukdom. Om det krävs remiss från läkare eller tandläkare för fysioterapi inom *regionen*, gäller det kravet även för fysioterapiersättning enligt denna lag.

4 §¹³³

Om inte annat föreskrivs avses i denna lag med *landstinget* *det landsting* inom vars område fysioterapeuten bedriver eller avser att bedriva sin verksamhet.

Om inte annat föreskrivs avses i denna lag med *regionen* *den region* inom vars område fysioterapeuten bedriver eller avser att bedriva sin verksamhet.

¹³⁰ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:1145.

¹³¹ Senaste lydelse 2013:1145.

¹³² Senaste lydelse 2013:1145.

¹³³ Senaste lydelse 2013:1145.

5 §¹³⁴

Fysioterapiersättning enligt denna lag lämnas endast till fysioterapeut som har samverkansavtal med *landstinget* rörande sin verksamhet.

Bestämmelsen om samverkansavtal gäller inte för en vikarie som avses i 10 §.

En fysioterapeut i privat verksamhet som ger fysioterapi enligt avtal med *landstinget*, får ta emot ersättning från *landstinget* på de villkor och enligt de grunder som *landstinget* och fysioterapeuten kommit överens om. Vårdavtalet gäller i stället för bestämmelserna i denna lag.

Vid ingående av samverkansavtal och vårdavtal ska *landstinget* tillämpa lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 h §§. Vid en sådan tillämpning av lagen om offentlig upphandling ska de bestämmelser tillämpas som gäller tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 till den lagen.

Fysioterapiersättning enligt denna lag lämnas endast till fysioterapeut som har samverkansavtal med *regionen* rörande sin verksamhet.

En fysioterapeut i privat verksamhet som ger fysioterapi enligt avtal med *regionen*, får ta emot ersättning från *regionen* på de villkor och enligt de grunder som *regionen* och fysioterapeuten kommit överens om. Vårdavtalet gäller i stället för bestämmelserna i denna lag.

Vid ingående av samverkansavtal och vårdavtal ska *regionen* tillämpa lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 h §§. Vid en sådan tillämpning av lagen om offentlig upphandling ska de bestämmelser tillämpas som gäller tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 till den lagen.

5 a §¹³⁵

En fysioterapeut som är verksam med rätt till ersättning enligt denna lag och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till *landstinget* om han eller hon i

En fysioterapeut som är verksam med rätt till ersättning enligt denna lag och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till *regionen* om han eller hon i

¹³⁴ Senaste lydelse 2016:1152.

¹³⁵ Senaste lydelse 2013:1145.

samband med överlåtelsen vill

1. säga upp sin rätt till ersättning, och

2. möjliggöra för någon annan fysioterapeut att få ingå samverkansavtal med *landstinget* med motsvarande villkor (ersättnings-etablering).

samband med överlåtelsen vill

1. säga upp sin rätt till ersättning, och

2. möjliggöra för någon annan fysioterapeut att få ingå samverkansavtal med *regionen* med motsvarande villkor (ersättnings-etablering).

5 b §¹³⁶

Efter anmälan enligt 5 a § ska *landstinget* utan dröjsmål publicera en ansökningsinbjudan om att få ingå samverkansavtal. Publiceringen ska ske genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i någon annan form som möjliggör effektiv konkurrens.

Av inbjudan, eller annat för sökande tillgängligt underlag, ska framgå

1. vilken verksamhet som ska överlätas,
 2. vilka villkor som ska gälla för samverkansavtalet,
 3. de i 5 e § första stycket angivna kraven för ingående av samverkansavtal,
 4. hur en ansökan får lämnas, och
 5. vilken dag ansökan senast ska ha kommit in.
- Sökande ska ges skälig tid att komma in med ansökningar.

5 c §¹³⁷

Landstinget ska behandla sökande på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Regionen ska behandla sökande på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

¹³⁶ Senaste lydelse 2009:80.

¹³⁷ Senaste lydelse 2009:80.

5 d §¹³⁸

Landstinget får utesluta en sökande från att delta i ansökningsförfarandet i enlighet med vad som föreskrivs i 7 kap. 1 och 2 §§ lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Vad som sägs där om upphandlande myndighet ska i stället avse *landsting*.

Regionen får utesluta en sökande från att delta i ansökningsförfarandet i enlighet med vad som föreskrivs i 7 kap. 1 och 2 §§ lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Vad som sägs där om upphandlande myndighet ska i stället avse *region*.

5 e §¹³⁹

Landstinget ska fatta beslut om att ingå samverkansavtal med den sökande som har erbjudit högsta pris för verksamheten och som

Regionen ska fatta beslut om att ingå samverkansavtal med den sökande som har erbjudit högsta pris för verksamheten och som

1. vid övertagandet av verksamheten kan uppfylla de krav som anges i 7–9 §§,
2. inte har uteslutits enligt 5 d §, och
3. inte redan har, eller kan få, rätt till offentlig ersättning för sina hälso- och sjukvårdstjänster inom ramen för ett sådant valfrihetssystem som avses i lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Efter det att verksamheten överlåtits till den sökande som avses i första stycket, ska *landstinget* ingå samverkansavtal med denne. Samverkansavtalet ska innehålla motsvarande villkor som gällt för den överlåtande fysioterapeutens rätt till ersättning. *Landstinget* får dock ändra villkoren om den överlåtande fysioterapeuten godkänt de nya villkoren och dessa angetts i ansökningsinbjudan eller annat för sökandena tillgängligt underlag.

Efter det att verksamheten överlåtits till den sökande som avses i första stycket, ska *regionen* ingå samverkansavtal med denne. Samverkansavtalet ska innehålla motsvarande villkor som gällt för den överlåtande fysioterapeutens rätt till ersättning. *Regionen* får dock ändra villkoren om den överlåtande fysioterapeuten godkänt de nya villkoren och dessa angetts i ansökningsinbjudan eller annat för sökandena tillgängligt underlag.

¹³⁸ Senaste lydelse 2009:80.

¹³⁹ Senaste lydelse 2013:1145.

Om den överlåtande fysioterapeuten återkallar sin anmälan enligt 5 a § eller om det annars saknas förutsättningar att fullfölja ärendet, har detta förfallit.

5 f §¹⁴⁰

Landstinget ska utan dröjsmål skriftligen underrätta sökandena och den överlåtande fysioterapeuten om ett beslut att ingå samverkansavtal enligt 5 e § första stycket. Detsamma gäller om ärendet förfallit enligt 5 e § tredje stycket.

Regionen ska utan dröjsmål skriftligen underrätta sökandena och den överlåtande fysioterapeuten om ett beslut att ingå samverkansavtal enligt 5 e § första stycket. Detsamma gäller om ärendet förfallit enligt 5 e § tredje stycket.

5 g §¹⁴¹

Bestämmelserna om avtals-spärr, överprövning och skadestånd i 20 kap. 1, 4–12, 14, 16 och 18–21 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt denna lag. Vad som sägs där om upphandlande myndighet, kontrakt, upphandling samt leverantör eller anbudsgivare ska i stället avse *landsting*, samverkansavtal, förfarande för ersättningsetablering respektive sökande.

Bestämmelserna om avtals-spärr, överprövning och skadestånd i 20 kap. 1, 4–12, 14, 16 och 18–21 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt denna lag. Vad som sägs där om upphandlande myndighet, kontrakt, upphandling samt leverantör eller anbudsgivare ska i stället avse *region*, samverkansavtal, förfarande för ersättningsetablering respektive sökande.

Hänvisningarna i 20 kap. 1 § första stycket lagen om offentlig upphandling till underrättelse enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse underrättelse enligt 5 f § denna lag.

Hänvisningarna i 20 kap. 6 § första stycket och 20 § lagen om offentlig upphandling till andra bestämmelser i den lagen ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse 5 b–5 f §§ denna lag.

¹⁴⁰ Senaste lydelse 2013:1145.

¹⁴¹ Senaste lydelse 2016:1152.

Hänvisningarna i 20 kap. 7, 14 och 21 §§ lagen om offentlig upphandling till 13–15 §§ samma kapitel ska vid tillämpningen av denna lag i stället avse 5 h § denna lag.

5 h §¹⁴²

Vid en ansökan enligt 20 kap. 4 § 2 lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska rätten besluta att ett samverkansavtal som har ingåtts i samband med en ersättningsetablering är ogiltigt om det har ingåtts utan föregående annonsering enligt 5 b §.

Ett sådant samverkansavtal ska också förklaras ogiltigt, om det har ingåtts i strid med tillämpliga bestämmelser om överprövning eller avtalsspärr enligt 5 g § eller före en underrättelse enligt 5 f §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 5 c § har överträtts och detta har medfört att en sökande har lidit eller kan komma att lida skada.

En ansökan om överprövning enligt första eller andra stycket ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet ingicks. Om *landstinget* skriftligen har underrättat sökandena om att samverkansavtal har ingåtts, ska ansökan ha kommit in innan 30 dagar har gått från underrättelsen.

En ansökan om överprövning enligt första eller andra stycket ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet ingicks. Om *regionen* skriftligen har underrättat sökandena om att samverkansavtal har ingåtts, ska ansökan ha kommit in innan 30 dagar har gått från underrättelsen.

Landstingets ansvar m.m.

Regionens ansvar m.m.

6 §¹⁴³

Landstinget ska svara för den fysioterapiersättning som inte täcks av patientavgiften. Om fysioterapin har avsett en patient som inte är bosatt inom *landstingets* område, ska *det landsting* inom vars område patienten är

Regionen ska svara för den fysioterapiersättning som inte täcks av patientavgiften. Om fysioterapin har avsett en patient som inte är bosatt inom *regionens* område, ska *den region* inom vars område patienten är bosatt

¹⁴² Senaste lydelse 2016:1152.

¹⁴³ Senaste lydelse 2013:1145.

bosatt svara för den utbetalda fysioterapiersättningen, om inte *landstingen* kommer överens om något annat. Om patienten inte är bosatt inom *något landstings* område, ska *det landsting* inom vars område patienten eller familjemedlemmen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *det landsting* inom vars område personen är registrerad som arbetsökande, svara för den utbetalda fysioterapiersättningen.

Försäkringskassan får efter överenskommelse med *landstinget* ha hand om utbetalning av fysioterapiersättning.

svara för den utbetalda fysioterapiersättningen, om inte *regionerna* kommer överens om något annat. Om patienten inte är bosatt inom *någon regions* område, ska *den region* inom vars område patienten eller familjemedlemmen är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *den region* inom vars område personen är registrerad som arbetsökande, svara för den utbetalda fysioterapiersättningen.

Försäkringskassan får efter överenskommelse med *regionen* ha hand om utbetalning av fysioterapiersättning.

9 §¹⁴⁴

Fysioterapiersättning lämnas inte till en fysioterapeut som är anställd i *något landstings* hälso- och sjukvård eller i ett bolag eller annan juridisk person inom hälso- och sjukvården som *landstinget* har ett rättsligt bestämmande inflytande i. Ersättning kan dock lämnas om fysioterapeuten är tjänstledig och vikarierar för en annan fysioterapeut.

Fysioterapiersättning lämnas inte till en fysioterapeut för verksamhet inom företagshälsovård. fysioterapeut.

Fysioterapiersättning lämnas inte till en fysioterapeut som är anställd i *någon regions* hälso- och sjukvård eller i ett bolag eller annan juridisk person inom hälso- och sjukvården som *regionen* har ett rättsligt bestämmande inflytande i. Ersättning kan dock lämnas om fysioterapeuten är tjänstledig och vikarierar för en annan fysioterapeut.

¹⁴⁴ Senaste lydelse 2013:1145.

19 §¹⁴⁵

Ett landsting är inte skyldigt att betala fysioterapiersättning innan samverkansavtal har ingåtts.

Om en fysioterapeut har fått ersättning med för högt belopp, får *landstinget* återkräva det belopp som felaktigt har utbetalats. *Landstinget* får i sådant fall i stället avräkna beloppet från annan fordran från fysioterapeuten på fysioterapiersättning.

Om en fysioterapeut trots påminnelser vid upprepade tillfällen eller annars i väsentlig utsträckning begär fysioterapiersättning med för höga belopp eller på annat felaktigt sätt, får *landstinget* sätta ned den samlade fysioterapiersättning som begärs för viss tid till skäligt belopp.

En region är inte skyldigt att betala fysioterapiersättning innan samverkansavtal har ingåtts.

Om en fysioterapeut har fått ersättning med för högt belopp, får *regionen* återkräva det belopp som felaktigt har utbetalats. *Regionen* får i sådant fall i stället avräkna beloppet från annan fordran från fysioterapeuten på fysioterapiersättning.

Om en fysioterapeut trots påminnelser vid upprepade tillfällen eller annars i väsentlig utsträckning begär fysioterapiersättning med för höga belopp eller på annat felaktigt sätt, får *regionen* sätta ned den samlade fysioterapiersättning som begärs för viss tid till skäligt belopp.

20 §¹⁴⁶

Till en fysioterapeut som etablerar sig på en ort inom ett särskilt stödområde ska arvoden enligt 15 § lämnas med tjugo procents förhöjning.

Arvodeshöjning enligt första stycket ska betalas av *landstinget*. Efter två år från etableringen ska höjningen minskas med fem procentenheter årligen ner till fem procent.

Till en fysioterapeut som har sin verksamhet inom ett särskilt stödområde ska *landstinget* lämna särskild ersättning för telefon-

Arvodeshöjning enligt första stycket ska betalas av *regionen*. Efter två år från etableringen ska höjningen minskas med fem procentenheter årligen ner till fem procent.

Till en fysioterapeut som har sin verksamhet inom ett särskilt stödområde ska *regionen* lämna särskild ersättning för telefon-

¹⁴⁵ Senaste lydelse 2013:1145.

¹⁴⁶ Senaste lydelse 2013:1145.

konsultationer och behandlings- konsultationer och behandlings-
mässigt motiverade hembesök. mässigt motiverade hembesök.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka områden som ska anses som särskilda stödområden enligt denna paragraf.

22 §¹⁴⁷

För fysioterapi som ges av en fysioterapeut som får ersättning enligt denna lag får patienten avkrävas en patientavgift, om inte något annat är särskilt föreskrivet. Patientavgift får tas ut med högst samma belopp som en patient betalar för motsvarande fysioterapi hos *landstinget*.

Om fysioterapeuten tar ut en lägre patientavgift än vad som är medgivet enligt första stycket ska detta inte påverka den del av fysioterapiersättningen som betalas av *landstinget*.

Om patientavgiften skulle överstiga det arvode som lämnas för vården, ska mellanskillnaden betalas till *landstinget*.

För fysioterapi som ges av en fysioterapeut som får ersättning enligt denna lag får patienten avkrävas en patientavgift, om inte något annat är särskilt föreskrivet. Patientavgift får tas ut med högst samma belopp som en patient betalar för motsvarande fysioterapi hos *regionen*.

Om fysioterapeuten tar ut en lägre patientavgift än vad som är medgivet enligt första stycket ska detta inte påverka den del av fysioterapiersättningen som betalas av *regionen*.

Om patientavgiften skulle överstiga det arvode som lämnas för vården, ska mellanskillnaden betalas till *regionen*.

25 §¹⁴⁸

En fysioterapeut som begär fysioterapiersättning enligt denna lag ska medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas. Fysioterapeuten ska årligen till *landstinget* lämna en redovisning med uppgifter om mottagningens personal och medicintekniska utrustning samt

En fysioterapeut som begär fysioterapiersättning enligt denna lag ska medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas. Fysioterapeuten ska årligen till *regionen* lämna en redovisning med uppgifter om mottagningens personal och medicintekniska utrustning samt

¹⁴⁷ Senaste lydelse 2013:1145.

¹⁴⁸ Senaste lydelse 2013:1145.

om utförda behandlingsåtgärder och antalet patientbesök.

Fysioterapeuten ska på begäran av *landstinget* lämna upplysningar och visa upp patientjournal samt övrigt material som rör behandling av en patient och som behövs för kontroll av begärd fysioterapiersättning.

om utförda behandlingsåtgärder och antalet patientbesök.

Fysioterapeuten ska på begäran av *regionen* lämna upplysningar och visa upp patientjournal samt övrigt material som rör behandling av en patient och som behövs för kontroll av begärd fysioterapiersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.53 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 16 § och 3 kap. 29 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹⁴⁹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

16 §¹⁵⁰

Med staten avses inte de statliga affärsverken. Med kommun förstås kommun och *landsting* enligt kommunallagen (2017:725).

Med staten avses inte de statliga affärsverken. Med kommun förstås kommun och *region* enligt kommunallagen (2017:725).

3 kap.

29 §¹⁵¹

Från skatteplikt undantas kommunernas uttag av varor och tjänster för eget behov. Från skatteplikt undantas även statens uttag av tjänster som avses i 2 kap. 8 §.

Undantaget omfattar inte statens eller en kommuns uttag av tjänster när det gäller arbeten på stadigvarande bostad i sådana fall som avses i 2 kap. 8 §. Undantaget gäller dock för kommunernas uttag av tjänster i fråga om sådana boendeformer som avses i 4 § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*, kommunalförbund och samordningsförbund.

Undantaget omfattar inte statens eller en kommuns uttag av tjänster när det gäller arbeten på stadigvarande bostad i sådana fall som avses i 2 kap. 8 §. Undantaget gäller dock för kommunernas uttag av tjänster i fråga om sådana boendeformer som avses i 4 § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*, kommunalförbund och samordningsförbund.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁴⁹ Lagen omtryckt 2000:500.

¹⁵⁰ Senaste lydelse 2017:737.

¹⁵¹ Senaste lydelse 2015:888.

1.54 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹⁵²

Följande föreskrifter i lagen gäller också arbetstagare hos kommuner, *landsting* och kommunalförbund, nämligen

7–7 c §§ om bisysslor,
23–29 §§ om arbetskonflikter,
38 § om interimistiskt beslut,
42 § första och andra styckena om vissa undantag från lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Föreskrifterna i 30 § om periodiska hälsoundersökningar gäller också arbetstagare hos kommuner och *landsting*.

Följande föreskrifter i lagen gäller också arbetstagare hos kommuner, *regioner* och kommunalförbund, nämligen

Föreskrifterna i 30 § om periodiska hälsoundersökningar gäller också arbetstagare hos kommuner och *regioner*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁵² Senaste lydelse 2001:1016.

1.55 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar

Härigenom föreskrivs att 3–6, 8, 9, 12 och 13 §§ lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Kommunen eller *landstinget* *skall* på lämpligt sätt informera sina medlemmar om det som fullmäktige beslutat enligt 2 § och om vad som i övrigt gäller för folkomröstningen.

Kommunen eller *regionen ska* på lämpligt sätt informera sina medlemmar om det som fullmäktige beslutat enligt 2 § och om vad som i övrigt gäller för folkomröstningen.

4 §

För folkomröstningens genomförande i en kommun svarar valnämnden.

För folkomröstningens genomförande i *ett landsting* svarar valnämnden i den kommun inom *landstingets* område som *landstinget* träffar överenskommelse med. Om överenskommelse inte kan träffas, *skall* folkomröstningen genomföras av valnämnden i den kommun där *landstinget* har sin anslagstavla.

För folkomröstningens genomförande i *en region* svarar valnämnden i den kommun inom *regionens* område som *regionen* träffar överenskommelse med. Om överenskommelse inte kan träffas, *ska* folkomröstningen genomföras av valnämnden i den kommun där *regionen* har sin anslagstavla.

5 §¹⁵³

Rösträtt vid folkomröstning i en kommun har den som är folkbokförd i kommunen, senast på dagen för folkomröstningen fyller 18 år och

1. är medborgare i Sverige eller i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare),

¹⁵³ Senaste lydelse 2017:738.

2. är medborgare i Island eller Norge, eller

3. varit folkbokförd i Sverige tre år i följd före dagen för folkomröstningen.

Rösträtt vid folkomröstning i en kommun har också en sådan unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket kommunalagen (2017:725).

Rösträtt vid folkomröstning i ett *landsting* har den som har rösträtt vid folkomröstning i en kommun inom *landstinget*.

Rösträtt vid folkomröstning i en *region* har den som har rösträtt vid folkomröstning i en kommun inom *regionen*.

6 §¹⁵⁴

När en kommunal folkomröstning *skall* hållas, *skall* en röstlängd upprättas för varje omröstningsdistrikt. Det är uppgifterna i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet och i fastighetsregistret enligt lagen (2000:224) om fastighetsregister 30 dagar före dagen för folkomröstningen som *skall* ligga till grund för uppgifterna i röstlängderna.

När en kommunal folkomröstning *ska* hållas, *ska* en röstlängd upprättas för varje omröstningsdistrikt. Det är uppgifterna i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet och i fastighetsregistret enligt lagen (2000:224) om fastighetsregister 30 dagar före dagen för folkomröstningen som *ska* ligga till grund för uppgifterna i röstlängderna.

Uppgifter för framställning av röstlängder och röstkort tillhandahålls av den centrala valmyndigheten efter anmälan.

Skall folkomröstning äga rum samtidigt med ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, får röstlängderna och röstkortet för den kommunala folkomröstningen samordnas med valet eller den nationella folkomröstningen. I annat fall och för de personer som inte är röstberät-

Ska folkomröstning äga rum samtidigt med ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, får röstlängderna och röstkortet för den kommunala folkomröstningen samordnas med valet eller den nationella folkomröstningen. I annat fall och för de personer som inte är röstberät-

¹⁵⁴ Senaste lydelse 2002:250.

tigade i det allmänna valet eller den nationella folkomröstningen *skall* kommunen eller *landstinget* framställa röstlängd och upprätta röstkort med ledning av registeruppgifterna från den centrala valmyndigheten.

Centrala valmyndigheten har rätt till ersättning för de kostnader som föranleds av den kommunala folkomröstningen.

tigade i det allmänna valet eller den nationella folkomröstningen *ska* kommunen eller *regionen* framställa röstlängd och upprätta röstkort med ledning av registeruppgifterna från den centrala valmyndigheten.

8 §¹⁵⁵

Väljare som har förlorat sitt röstkort eller inte fått något röstkort *skall* få ett duplettröstkort om de begär det.

Om den kommunala folkomröstningen *skall* hållas på samma dag som ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, får duplettröstkort tillhandahållas hos centrala valmyndigheten, länsstyrelsen, en utlandsmyndighet eller kommunen. I annat fall får duplettröstkort tillhandahållas hos den kommun eller *det landsting* som ansvarar för folkomröstningen.

De som vill ha ett duplettröstkort *skall* lämna uppgift om namn och personnummer.

Väljare som har förlorat sitt röstkort eller inte fått något röstkort *ska* få ett duplettröstkort om de begär det.

Om den kommunala folkomröstningen *ska* hållas på samma dag som ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, får duplettröstkort tillhandahållas hos centrala valmyndigheten, länsstyrelsen, en utlandsmyndighet eller kommunen. I annat fall får duplettröstkort tillhandahållas hos den kommun eller *den region* som ansvarar för folkomröstningen.

De som vill ha ett duplettröstkort *ska* lämna uppgift om namn och personnummer.

9 §¹⁵⁶

Om folkomröstning *skall* äga rum samtidigt med ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, kan de som anser att röst-

Om folkomröstning *ska* äga rum samtidigt med ett allmänt val eller en nationell folkomröstning, kan de som anser att röst-

¹⁵⁵ Senaste lydelse 2002:250.

¹⁵⁶ Senaste lydelse 2005:844.

längden innehåller felaktiga uppgifter om dem skriftligen begära att uppgifterna rättas. Bestämmelserna i 5 kap. 5–7 §§ samt 15 kap. 3 § 2, 5 §, 6 § första stycket 2 och andra stycket samt 9 § vallagen (2005:837) *skall* då tillämpas.

I annat fall *skall* de som anser att röstlängden innehåller felaktiga uppgifter om dem skriftligen begära hos den kommun eller *det landsting* som ansvarar för omröstningen att uppgifterna rättas. Det som inträffat senare än 30 dagar före valdagen får inte ligga till grund för rättelse enligt denna paragraf.

längden innehåller felaktiga uppgifter om dem skriftligen begära att uppgifterna rättas. Bestämmelserna i 5 kap. 5–7 §§ samt 15 kap. 3 § 2, 5 §, 6 § första stycket 2 och andra stycket samt 9 § vallagen (2005:837) *ska* då tillämpas.

I annat fall *ska* de som anser att röstlängden innehåller felaktiga uppgifter om dem skriftligen begära hos den kommun eller *den region* som ansvarar för omröstningen att uppgifterna rättas. Det som inträffat senare än 30 dagar före valdagen får inte ligga till grund för rättelse enligt denna paragraf.

12 §¹⁵⁷

Tillkännagivandet om justering av valnämndens protokoll med anledning av en folkomröstning i *ett landsting skall* anslås på *landstingets* anslagstavla.

Tillkännagivandet om justering av valnämndens protokoll med anledning av en folkomröstning i *en region ska* anslås på *regionens* anslagstavla.

13 §¹⁵⁸

Valnämndens beslut med anledning av en folkomröstning i *ett landsting* får på begäran av en medlem av *det landstinget* överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725).

Valnämndens beslut med anledning av en folkomröstning i *en region* får på begäran av en medlem av *den regionen* överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁵⁷ Senaste lydelse 2002:250.

¹⁵⁸ Senaste lydelse 2017:738.

1.56 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 15 § stiftelselagen¹⁵⁹ (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

15 §¹⁶⁰

Revisorerna får inte obehörigen lämna upplysningar till utomstående om sådana stiftelsens angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag, om det kan vara till nackdel för stiftelsen.

Revisorerna är skyldiga att

1. till medrevisor, ny revisor, tillsynsmyndigheten och, om stiftelsen har försatts i konkurs, konkursförvaltaren lämna behövliga upplysningar om stiftelsens angelägenheter, samt

2. på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelsen i andra stycket 1 om upplysningsskyldighet till tillsynsmyndigheten gäller inte när det är fråga om sådan stiftelse som avses i 9 kap. 10 § första stycket. Detsamma gäller upplysningar i sådana hänseenden där stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt 9 kap. 10 a §.

Revisorerna i en stiftelse som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldiga att på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *landstinget* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* ingår i.

Revisorerna i en stiftelse som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldiga att på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *regionen* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *regionen* ingår i.

¹⁵⁹ Lagen ikraft genom 1994:1221.

¹⁶⁰ Senaste lydelse 2009:461.

Revisorerna i en stiftelse som avses i 2 § 5 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. är skyldiga att på begäran lämna upplysningar om stiftelsens angelägenheter till Riksrevisionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.57 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 4 §§, 3. kap. 15 § och 5 kap. 15 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹⁶¹

För att en totalförsvarspliktigs förutsättningar att fullgöra värnplikt eller civilplikt ska kunna utredas och bedömas är han eller hon skyldig att, på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, en annan statlig myndighet som regeringen bestämmer, en kommun eller *ett landsting*, skriftligen eller muntligen eller, om det behövs, vid en personlig inställelse lämna nödvändiga uppgifter om hälsotillstånd, utbildning, arbete och personliga förhållanden i övrigt.

För att en totalförsvarspliktigs förutsättningar att fullgöra värnplikt eller civilplikt ska kunna utredas och bedömas är han eller hon skyldig att, på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, en annan statlig myndighet som regeringen bestämmer, en kommun eller *region*, skriftligen eller muntligen eller, om det behövs, vid en personlig inställelse lämna nödvändiga uppgifter om hälsotillstånd, utbildning, arbete och personliga förhållanden i övrigt.

4 §¹⁶²

Kommuner, *landsting* och enskilda vårdinrättningar ska till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om en totalförsvarspliktigs hälsotillstånd och personliga förhållanden i övrigt som behövs för att bedöma hans eller hennes förutsättningar

Kommuner, *regioner* och enskilda vårdinrättningar ska till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om en totalförsvarspliktigs hälsotillstånd och personliga förhållanden i övrigt som behövs för att bedöma hans eller hennes förutsättningar

¹⁶¹ Senaste lydelse 2010:448.

¹⁶² Senaste lydelse 2010:448.

att fullgöra värnplikt eller civilplikt.

att fullgöra värnplikt eller civilplikt.

3 kap.

15 §¹⁶³

Beslut om krigsplacering fattas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet efter framställningar från statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, bolag, föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund, organisatoriska delar av sådana samfund eller andra enskilda (bemanningansvariga). Om ett beslut om krigsplacering upphävs, gäller 14 §.

Beslut om krigsplacering fattas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet efter framställningar från statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, bolag, föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund, organisatoriska delar av sådana samfund eller andra enskilda (bemanningansvariga). Om ett beslut om krigsplacering upphävs, gäller 14 §.

Även utan sådan framställning som avses i första stycket får Totalförsvarets rekryteringsmyndighet besluta om krigsplacering, om det sker i enlighet med en anmälan om behov av totalförsvarspliktiga och den bemanningansvarige inte har meddelat annat.

5 kap.

15 §¹⁶⁴

Ärenden om avbrott ska prövas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller efter myndighetens bestämmande av en annan statlig myndighet, en kommun eller *ett landsting*. Ärenden som avses i 14 § ska dock alltid prövas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.

Ärenden om avbrott ska prövas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller efter myndighetens bestämmande av en annan statlig myndighet, en kommun eller *en region*. Ärenden som avses i 14 § ska dock alltid prövas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁶³ Senaste lydelse 2010:448.

¹⁶⁴ Senaste lydelse 2010:448.

1.58 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m.

Härigenom föreskrivs att 19, 22–24, 50, 51, 58 och 62 §§ lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹⁶⁵

Frågor om disciplinansvar eller åtalsanmälan prövas av den myndighet, den kommun eller *det landsting* där den disciplinansvarige tjänstgör eller senast har tjänstgjort eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

Frågor om disciplinansvar eller åtalsanmälan prövas av den myndighet, den kommun eller *den region* där den disciplinansvarige tjänstgör eller senast har tjänstgjort eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

I fråga om disciplinansvariga som tjänstgör eller har tjänstgjort hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse, ett registrerat trossamfund eller någon av dess organisatoriska delar eller hos en annan enskild, prövas frågor om disciplinförseelse eller åtalsanmälan av den myndighet som regeringen bestämmer.

22 §¹⁶⁶

Ärenden som *skall* prövas av andra myndigheter än Försvarsmakten, av kommuner eller av *landsting* där den disciplinansvarige tjänstgör eller har tjänstgjort prövas av chefen för den organisatoriska enhet där den disciplinansvarige tjänstgör eller har tjänstgjort eller av någon annan högre chef.

Ärenden som *ska* prövas av andra myndigheter än Försvarsmakten, av kommuner eller av *regioner* där den disciplinansvarige tjänstgör eller har tjänstgjort prövas av chefen för den organisatoriska enhet där den disciplinansvarige tjänstgör eller har tjänstgjort eller av någon annan högre chef.

¹⁶⁵ Senaste lydelse 1999:951.

¹⁶⁶ Senaste lydelse 1999:951.

23 §¹⁶⁷

För att biträda de myndigheter, kommuner eller *landsting* som har att handlägga disciplinärenden *skall* det finnas auditörer.

Auditörerna *skall* vara jurister. De förordnas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

För att biträda de myndigheter, kommuner eller *regioner* som har att handlägga disciplinärenden *ska* det finnas auditörer.

Auditörerna *ska* vara jurister. De förordnas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

24 §¹⁶⁸

Innan en disciplinpåföljd beslutas eller en åtalsanmälan görs i fråga om en disciplinansvarig, *skall* yttrande inhämtas från auditören. Ett sådant yttrande behövs dock inte om

1. förseelsen inte kan antas utgöra brott,
2. förseelsen har erkänts,

3. förseelsen inte bör medföra svårare påföljd än varning, och
4. den disciplinansvarige inte begär att yttrande från auditör *skall* inhämtas i ärendet.

Auditören är medansvarig för de beslut som myndigheten, kommunen eller *landstinget* fattar på hans eller hennes tillstyrkan.

Innan en disciplinpåföljd beslutas eller en åtalsanmälan görs i fråga om en disciplinansvarig, *ska* yttrande inhämtas från auditören. Ett sådant yttrande behövs dock inte om

4. den disciplinansvarige inte begär att yttrande från auditör *ska* inhämtas i ärendet.

Auditören är medansvarig för de beslut som myndigheten, kommunen eller *regionen* fattar på hans eller hennes tillstyrkan.

50 §¹⁶⁹

Ett beslut av en sådan chef vid Försvarsmakten som avses i 20 §, av en annan myndighet än Försvarsmakten, eller av en kommun eller *ett landsting* att ålägga någon disciplinpåföljd får av den

Ett beslut av en sådan chef vid Försvarsmakten som avses i 20 §, av en annan myndighet än Försvarsmakten, eller av en kommun eller *en region* att ålägga någon disciplinpåföljd får av den

¹⁶⁷ Senaste lydelse 1999:951.

¹⁶⁸ Senaste lydelse 2002:277.

¹⁶⁹ Senaste lydelse 1999:951.

disciplinansvarige överklagas hos den tingsrätt inom vars domkrets det verksamhetsställe där den disciplinansvarige tjänstgör är lokaliserat. Om verksamhetsstället inte är lokaliserat i Sverige eller om det finns särskilda skäl, får beslutet överklagas hos den tingsrätt som regeringen bestämmer.

disciplinansvarige överklagas hos den tingsrätt inom vars domkrets det verksamhetsställe där den disciplinansvarige tjänstgör är lokaliserat. Om verksamhetsstället inte är lokaliserat i Sverige eller om det finns särskilda skäl, får beslutet överklagas hos den tingsrätt som regeringen bestämmer.

51 §¹⁷⁰

Beslutet överklagas genom att överklagandet skickas till den myndighet, den kommun eller *det landsting* som har meddelat beslutet. I överklagandet *skall* klaganden ange det beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs.

Överklagandet *skall* ha kommit in till den myndighet, som har meddelat beslutet, inom tio dagar från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Tingsrätten *skall*, sedan handlingarna i ärendet överlämnats dit, pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Ett överklagande som kommit in för sent *skall* avvisas.

Beslutet överklagas genom att överklagandet skickas till den myndighet, den kommun eller *den region* som har meddelat beslutet. I överklagandet *ska* klaganden ange det beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs.

Överklagandet *ska* ha kommit in till den myndighet, som har meddelat beslutet, inom tio dagar från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Tingsrätten *ska*, sedan handlingarna i ärendet överlämnats dit, pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Ett överklagande som kommit in för sent *ska* avvisas.

58 §¹⁷¹

Om materiel som har utlämnats för personligt bruk till en disciplinansvarig går förlorad eller

Om materiel som har utlämnats för personligt bruk till en disciplinansvarig går förlorad eller

¹⁷⁰ Senaste lydelse 1999:951.

¹⁷¹ Senaste lydelse 1999:951.

skadas, får en myndighet, en kommun eller *ett landsting* besluta om ersättningsskyldighet enligt skadeståndslagen (1972:207) för honom eller henne. Om någon åtgärd har vidtagits för att åtal *skall* väckas mot den disciplinansvarige, får ersättningsärende inte inledas eller fortsättas i fråga om det förfarande som avses med åtgärden.

skadas, får en myndighet, en kommun eller *en region* besluta om ersättningsskyldighet enligt skadeståndslagen (1972:207) för honom eller henne. Om någon åtgärd har vidtagits för att åtal *ska* väckas mot den disciplinansvarige, får ersättningsärende inte inledas eller fortsättas i fråga om det förfarande som avses med åtgärden.

62 §¹⁷²

Ett beslut om ersättningsskyldighet som fattas av en sådan chef i Försvarsmakten som avses i 20 §, av en annan myndighet än Försvarsmakten, eller av en kommun eller *ett landsting* får överklagas av den disciplinansvarige till tingsrätten. Bestämmelserna i 50–53 och 55 §§ gäller vid sådant överklagande.

Ett beslut om ersättningsskyldighet som fattas av en sådan chef i Försvarsmakten som avses i 20 §, av en annan myndighet än Försvarsmakten, eller av en kommun eller *en region* får överklagas av den disciplinansvarige till tingsrätten. Bestämmelserna i 50–53 och 55 §§ gäller vid sådant överklagande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁷² Senaste lydelse 1999:951.

1.59 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster

Härigenom föreskrivs att 3 och 4 §§ lagen (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster¹⁷³ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansvarig myndighet enligt artikel 9 i konventionen är den kommun eller *det landsting* som har ansvaret för motsvarande insatser till enskilda som är bosatta i Sverige.

Till uppfyllande av artiklarna 9 och 10 i konventionen får kommuner och *landsting*, utan hinder av annars gällande bestämmelser, själva fatta de beslut och ingå de överenskommelser som enligt konventionen är en uppgift för de ansvariga myndigheterna i respektive land.

De ansvariga myndigheterna *skall* underrätta Socialstyrelsen om sådana beslut och överenskommelser.

Föreslagen lydelse

3 §

Ansvarig myndighet enligt artikel 9 i konventionen är den kommun eller *region* som har ansvaret för motsvarande insatser till enskilda som är bosatta i Sverige.

Till uppfyllande av artiklarna 9 och 10 i konventionen får kommuner och *regioner*, utan hinder av annars gällande bestämmelser, själva fatta de beslut och ingå de överenskommelser som enligt konventionen är en uppgift för de ansvariga myndigheterna i respektive land.

De ansvariga myndigheterna *ska* underrätta Socialstyrelsen om sådana beslut och överenskommelser.

4 §

Det ekonomiska ansvaret för de beslut och överenskommelser som avses i 3 § *skall* vila på kommunerna och *landstingen*

Det ekonomiska ansvaret för de beslut och överenskommelser som avses i 3 § *ska* vila på kommunerna och *regionerna*

¹⁷³ Lagen i kraft genom 1996:908.

själva, om regeringen inte föreskriver annat.

själva, om regeringen inte föreskriver annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.60 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹⁷⁴

Följande insättare, eller utländska motsvarigheter, kan inte få ersättning enligt garantin:

1. en bank,
2. ett kreditmarknadsföretag,
3. ett värdepappersbolag,
4. ett försäkringsföretag,
5. ett återförsäkringsföretag,
6. en understödsförening,
7. ett finansiellt institut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
8. en värdepappersfond eller en alternativ investeringsfond,
9. en pensionsfond,
10. *ett landsting*, en kommun 10. *en region*, en kommun eller
eller en statlig myndighet, eller en statlig myndighet, eller
11. en insättare som inte har identifierats enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁷⁴ Senaste lydelse 2017:638.

1.61 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 § vapenlagen (1996:67) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹⁷⁵

Tillstånd att inneha skjutvapen får meddelas

1. enskilda personer,
2. sammanslutningar för jakt- eller målskytte, som uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av vapen och
 - a) har auktoriserats enligt 17 §, eller
 - b) är anslutna till en auktoriserad sammanslutning och har en stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet,
3. huvudmän för museer, om museet får statsbidrag enligt särskilda föreskrifter eller om museet ägs av en kommun, *ett lands-ting* eller en stiftelse som står under länsstyrelsens tillsyn: för vapen som ska ingå i samlingarna, och
4. auktoriserade bevakningsföretag: för utlåning till väktare som har meddelats tillstånd att som lån inneha ett sådant vapen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁷⁵ Senaste lydelse 2014:895.

1.62 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 3 §¹⁷⁶

Bestämmelserna i denna lag om gäldenär gäller inte bankaktiebolag, sparbank, medlemsbank, kreditmarknadsföretag, försäkringsföretag, värdepappersbolag, clearingorganisation och värdepapperscentral.

Bestämmelserna avser inte heller sådana gäldenärer i vars verksamhet staten, en kommun, ett landsting, ett kommunalförbund, en församling eller en kyrklig samfällighet har ett bestämmande inflytande.

Bestämmelserna avser inte heller sådana gäldenärer i vars verksamhet staten, en kommun, en region, ett kommunalförbund, en församling eller en kyrklig samfällighet har ett bestämmande inflytande.

Bestämmelserna i denna lag om gäldenär gäller inte heller ett finansiellt institut eller holdingföretag som är försatt i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁷⁶ Senaste lydelse 2016:50.

1.63 Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)

Härigenom föreskrivs att 5 § patientskadelagen (1996:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹⁷⁷

I denna lag avses med

<p><u>hälso- och sjukvård</u>: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659), <u>vårdgivare</u>: statlig myndighet, <i>landsting</i> eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, <i>landstinget</i> eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).</p>	<p><u>vårdgivare</u>: statlig myndighet, <i>region</i> eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, <i>regionen</i> eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).</p>
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁷⁷ Senaste lydelse 2017:43.

1.64 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 §¹⁷⁸

Registret ska innehålla uppgifter om namn, partibeteckning och valkrets beträffande ledamöter som har gjort anmälan om registrering.

För varje ledamot ska följande uppgifter registreras:

Art av åtagande eller ekonomiskt intresse Uppgifter som ska registreras

1. Innehav av aktier i ett aktiebolag, andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person, om värdet av aktierna eller andelen beträffande varje bolag eller förening eller motsvarande juridiska person vid anmälningsstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Med aktier jämställs sådana finansiella instrument som berättigar till förvärv av aktier.

Bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.

¹⁷⁸ Senaste lydelse 2016:1118.

2. Ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229). Fastighetens beteckning.
3. Avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär. Befattningens art samt arbetsgivarens namn.
4. Avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller annan förmån som utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot. Avtalets art och arbetsgivarens namn.
5. Avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört. Avtalets art och arbetsgivarens eller uppdragsgivarens namn.
6. Inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot. Arten av verksamhet samt i förekommande fall namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs.
7. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening eller motsvarande utländsk juridisk person. Uppdragets art samt bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.
8. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ideell förening som har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, i en stiftelse som bedriver rörelse eller annan ekonomisk verksamhet eller i en motsvarande utländsk juridisk person. Uppdragets art samt föreningens, stiftelsens eller den utländska juridiska personens namn.

9. *Statligt, primärkommunalt och landstingskommunalt uppdrag* som inte är av endast tillfällig karaktär. Uppdragets art och uppdragsgivarens namn.
10. Stadigvarande materiell förmån samt sekreterar- eller utredningshjälp som inte har betalats av ledamoten själv och som har anknytning till uppdraget som riksdagsledamot. Arten av förmån samt den som har bekostat den.
11. Skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen enligt 1, 2 och 6. Anmälan behöver endast göras för en skuld eller ett åtagande som vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Arten av skuld eller åtagande och vilken verksamhet eller vilket intresse enligt 1, 2 och 6 som skulden eller åtagandet hänför sig till samt borgenärens namn.
- Uppgifterna i registret ska vara offentliga.

*Föreslagen lydelse*8 §¹⁷⁹

Registret ska innehålla uppgifter om namn, partibeteckning och valkrets beträffande ledamöter som har gjort anmälan om registrering.

För varje ledamot ska följande uppgifter registreras:

Art av åtagande eller ekonomiskt intresse Uppgifter som ska registreras

1. Innehav av aktier i ett aktiebolag, andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person, om värdet av aktierna eller andelen beträffande varje bolag eller förening eller motsvarande juridiska person vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Med aktier jämställs sådana finansiella instrument som berättigar till förvärv av aktier.	Bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.
2. Ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229).	Fastighetens beteckning.
3. Avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär.	Befattningens art samt arbetsgivarens namn.
4. Avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller annan förmån som	Avtalets art och arbetsgivarens namn.

¹⁷⁹ Senaste lydelse 2016:1118.

utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot.

5. Avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört.

Avtalets art och arbetsgivarens eller uppdragsgivarens namn.

6. Inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot.

Arten av verksamhet samt i förekommande fall namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs.

7. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening eller motsvarande utländsk juridisk person.

Uppdragets art samt bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.

8. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ideell förening som har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, i en stiftelse som bedriver rörelse eller annan ekonomisk verksamhet eller i en motsvarande utländsk juridisk person.

Uppdragets art samt föreningens, stiftelsens eller den utländska juridiska personens namn.

9. *Uppdrag hos staten, eller hos en kommun eller region, som inte är av endast tillfällig karaktär.*

Uppdragets art och uppdragsgivarens namn.

10. Stadigvarande materiell förmån samt sekreterar- eller utredningshjälp som inte har betalats av ledamoten själv och som har anknytning till uppdraget som riksdagsledamot.

Arten av förmån samt den som har bekostat den.

11. Skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen enligt 1, 2 och 6. Anmälan behöver endast göras för en skuld eller ett åtagande som vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Arten av skuld eller åtagande och vilken verksamhet eller vilket intresse enligt 1, 2 och 6 som skulden eller åtagandet hänför sig till samt borgenärens namn.

Uppgifterna i registret ska vara offentliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.65 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister

Härigenom föreskrivs att 2, 6 och 14 §§ och rubriken närmast 14 § lagen (1996:1156) om receptregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Vad som sägs om *landsting* i denna lag gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som sägs om *regioner* i denna lag gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

Lydelse enligt lagrådsremissen
Kvalitet och säkerhet på
apoteksmarknaden

Föreslagen lydelse

6 §

Personuppgifterna i receptregistret får behandlas om det är nödvändigt för

1. expediering av läkemedel och andra varor som förskrivits,
2. registrering av underlaget för tillämpningen av bestämmelserna om läkemedelsförmåner vid köp av läkemedel m.m.,
3. debiteringen till *landstingen*,
3. debiteringen till *regionerna*,
4. ekonomisk uppföljning och framställning av statistik hos E-hälsomyndigheten,
5. registrering och redovisning till *landstingen* av uppgifter för ekonomisk och medicinsk uppföljning samt för framställning av statistik,
5. registrering och redovisning till *regionerna* av uppgifter för ekonomisk och medicinsk uppföljning samt för framställning av statistik,
6. registrering och redovisning till förskrivare, till verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och till läkemedelskommittéer enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer av uppgifter för medicinsk uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring i hälso- och sjukvården,
7. registrering och redovisning till Socialstyrelsen av uppgifter för epidemiologiska undersökningar, forskning, framställning av statistik,

uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring inom hälso- och sjukvårdsområdet,

8. registrering av recept och blanketter som används för flera uttag, samt registrering av dosrecept och elektroniska recept,

9. registrering och redovisning till Inspektionen för vård och omsorg av uppgifter om enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel, för inspektionens tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonal enligt patient-säkerhetslagen (2010:659),

10. registrering och redovisning av uppgifter för Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets tillsyn över utbyte av läkemedel enligt 21 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. och för prövning och tillsyn enligt samma lag av läkemedel som får säljas enligt 4 kap. 10 § andra stycket och 5 kap. 1 § tredje stycket läkemedelslagen (2015:315), eller

11. registrering och redovisning av uppgifter för Läkemedelsverkets tillsyn över tillhandahållandeskyldigheten enligt 2 kap. 6 § 3 lagen (2009:366) om handel med läkemedel samt för Läkemedelsverkets tillsyn över uppgiftslämnande vid expediering av en förskrivning i enlighet med 2 kap. 6 § 5 lagen om handel med läkemedel.

Behandling av personuppgifter för ändamål som avses i första stycket 2 och 8, med undantag för registrering av elektroniska recept, får endast ske i fråga om den som har lämnat sitt samtycke till behandlingen. För ändamål som avses i första stycket 3 får uppgifter som kan hänföras till en enskild person inte omfatta annat än inköpsdag, kostnad, kostnadsreducering enligt lagen om läkemedelsförmåner m.m., kostnadsfrihet enligt smittskyddslagen (2004:168) och patientens personnummer.

För ändamål som avses i första stycket 4, 6 och 10 får inga uppgifter redovisas som kan hänföras till en enskild person. Ändamålen enligt första stycket 5 får inte, med undantag för utlämnande av uppgifter enligt 14 §, omfatta några åtgärder som innebär att uppgifter som kan hänföras till någon enskild patient redovisas. Dock får uppgifter som kan hänföras till en enskild förskrivare ingå i redovisning enligt första stycket 6 till samma förskrivare och till verksamhetschefen vid den enhet där förskrivaren tjänstgör samt i redovisning enligt första stycket 9 till Inspektionen för vård och omsorg.

Förskrivningsorsak får redovisas endast för de ändamål som avses i första stycket 5–7.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***Skyldighet att lämna uppgifter till landstingen****Skyldighet att lämna uppgifter till regionerna¹⁸⁰**14 §¹⁸¹

E-hälsomyndigheten ska, för de ändamål som avses i 6 § första stycket 3 och 5, till *det landsting* som enligt 22 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. ska ersätta kostnaderna för läkemedelsförmåner, lämna ut uppgifter om uttag av förskrivna läkemedel och andra varor som omfattas av den lagen.

E-hälsomyndigheten ska, för samma ändamål som anges i första stycket, till *det landsting* som enligt 7 kap. 4 § smittskyddslagen (2004:168) ska ersätta kostnader för läkemedel, lämna ut uppgifter om uttag av förskrivna läkemedel som är kostnadsfria enligt den lagen.

Vid utlämnande av uppgifter för de ändamål som avses i 6 § första stycket 5 ska uppgifter om patientens identitet vara krypterade på ett sådant sätt att dennes identitet skyddas. I 4 kap. 6 § andra stycket patientdatalagen (2008:355) finns bestämmelser

E-hälsomyndigheten ska, för de ändamål som avses i 6 § första stycket 3 och 5, till *den region* som enligt 22 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. ska ersätta kostnaderna för läkemedelsförmåner, lämna ut uppgifter om uttag av förskrivna läkemedel och andra varor som omfattas av den lagen.

E-hälsomyndigheten ska, för samma ändamål som anges i första stycket, till *den region* som enligt 7 kap. 4 § smittskyddslagen (2004:168) ska ersätta kostnader för läkemedel, lämna ut uppgifter om uttag av förskrivna läkemedel som är kostnadsfria enligt den lagen.

Vid utlämnande av uppgifter för de ändamål som avses i 6 § första stycket 5 ska uppgifter om patientens identitet vara krypterade på ett sådant sätt att dennes identitet skyddas. I 4 kap. 6 § andra stycket patientdatalagen (2008:355) finns bestämmelser

¹⁸⁰ Senaste lydelse 2009:370.

¹⁸¹ Senaste lydelse 2016:522.

om att detta skydd för patientens identitet ska bestå hos *landstingen*.

om att detta skydd för patientens identitet ska bestå hos *regionerna*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.66 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 6 §§ lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I varje *landsting* skall det finnas en eller flera läkemedelskommittéer.

Landstinget bestämmer hur många sådana kommittéer som skall finnas och vilket organ inom *landstinget* som skall tillsätta en kommitté. *Landstinget* bestämmer också antalet ledamöter i varje kommitté och mandattiden för ledamöterna.

Vad som i denna lag sägs om *landsting* gäller även kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Föreslagen lydelse

1 §

I varje *region* ska det finnas en eller flera läkemedelskommittéer.

Regionen bestämmer hur många sådana kommittéer som ska finnas och vilket organ inom *regionen* som ska tillsätta en kommitté. *Regionen* bestämmer också antalet ledamöter i varje kommitté och mandattiden för ledamöterna.

Vad som i denna lag sägs om *regioner* gäller även kommuner som inte ingår i *en region*.

3 §

En läkemedelskommitté skall genom rekommendationer till hälso- och sjukvårdspersonalen eller på annat lämpligt sätt verka för en tillförlitlig och rationell läkemedelsanvändning inom *landstinget*. Rekommendationerna skall vara grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet.

En läkemedelskommitté ska genom rekommendationer till hälso- och sjukvårdspersonalen eller på annat lämpligt sätt verka för en tillförlitlig och rationell läkemedelsanvändning inom *regionen*. Rekommendationerna ska vara grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet.

6 §

Landstinget skall utfärda ett reglemente med de föreskrifter om en läkemedelskommittés verksamhet och arbetsformer som behövs.

Regionen ska utfärda ett reglemente med de föreskrifter om en läkemedelskommittés verksamhet och arbetsformer som behövs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.67 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:735) om riksfärdtjänst

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹⁸²

Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer.

Kommunen får, efter överenskommelse med *landstinget*, om *det* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet.

Kommunen får, efter överenskommelse med *regionen*, om *den* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁸² Senaste lydelse 2010:1067.

1.68 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:736) om färdtjänst

Härigenom föreskrivs att 4 och 11 §§ lagen (1997:736) om färdtjänst ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹⁸³

Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer.

Kommunen får, efter överenskommelse med *landstinget*, om *det* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet.

Kommunen får, efter överenskommelse med *regionen*, om *den* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet.

11 §¹⁸⁴

Är en kommun tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunen.

Är en regional kollektivtrafikmyndighet tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av

1. kommunerna och *landstinget* i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet, eller

2. enbart kommunerna i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet och om överenskommelse om detta har träffats med *landstinget*, om *det* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet.

1. kommunerna och *regionen* i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet, eller

2. enbart kommunerna i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet och om överenskommelse om detta har träffats med *regionen*, om *den* hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet.

¹⁸³ Senaste lydelse 2010:1068.

¹⁸⁴ Senaste lydelse 2010:1068.

De kommuner som inte har överlåtit sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten får dock inte delta i beslutet. Kan enighet inte uppnås om grunderna för avgifterna, ska dessa bestämmas av regeringen.

Avgifterna ska vara skäligen och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.69 Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 11 a § och 4 kap. 8 § ellagen (1997:857) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

11 a §¹⁸⁵

En nätkoncession får för sin giltighet göras beroende av att den som innehar koncessionen ställer säkerhet för kostnaderna att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och att vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om det kan antas att den ställda säkerheten inte längre är tillräcklig, får regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten besluta om ytterligare säkerhet.

I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utskökningsbalken. Säkerheten skall prövas av den myndighet som prövar frågan om nätkoncession och förvaras av länsstyrelsen.

En nätkoncession får för sin giltighet göras beroende av att den som innehar koncessionen ställer säkerhet för kostnaderna att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och att vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

4 kap.

8 §

På en regionledning ska inom varje normalt spänningsintervall nättariffen utformas utifrån nätkoncessionshavarens kostnader för samtliga regionledningar i hela landet som kan hänföras till respektive spänningsintervall.

Den del av de beräknade kostnaderna som utgörs av betalning för överföring på stamnätet och andra regionledningar ska dock

Den del av de beräknade kostnaderna som utgörs av betalning för överföring på stamnätet och andra regionledningar ska dock

¹⁸⁵ Senaste lydelse 1998:854.

beaktas samlat endast för nätkon-
cessionshavarens samtliga region-
ledningarna inom en och samma
region.

beaktas samlat endast för nätkon-
cessionshavarens samtliga region-
ledningarna inom en och samma
nätregion.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.70 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 3 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

3 §

Om en säkerhet som *skall* ställas enligt denna lag eller miljöbalken inte har godkänts av den till vars förmån den ställs, *skall* säkerheten prövas av länsstyrelsen.

Borgen får godkännas av länsstyrelsen endast om borgensmannen svarar som för egen skuld och, om flera har tecknat borgen, de svarar solidariskt.

Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om en säkerhet som *ska* ställas enligt denna lag eller miljöbalken inte har godkänts av den till vars förmån den ställs, *ska* säkerheten prövas av länsstyrelsen.

Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.71 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹⁸⁶

Känsliga personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för de ändamål som anges i 1 § första stycket.

Första stycket gäller även kommuner, *landsting* och statliga myndigheter om uppgifterna behövs för utredning om den totalförsvarspliktiges personliga förhållanden enligt 2 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Första stycket gäller även kommuner, *regioner* och statliga myndigheter om uppgifterna behövs för utredning om den totalförsvarspliktiges personliga förhållanden enligt 2 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁸⁶ Senaste lydelse 1999:955.

1.72 Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 och 5 §§ bokföringslagen (1999:1078) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹⁸⁷

Stiftelser är bokföringsskyldiga, om värdet av tillgångarna, beräknat enligt 4 §, överstiger en och en halv miljon kronor. Bokföringsskyldigheten inträder

1. från och med tidpunkten för stiftelsens bildande, om tillgångarna då överstiger det angivna gränsbeloppet, eller
2. från och med det kalenderår vid vars ingång värdet av tillgångarna överstiger gränsbeloppet.

Bokföringsskyldigheten enligt första stycket upphör, om tillgångarnas värde vid utgången av de tre senaste åren har varit lägre än det angivna gränsbeloppet.

Följande stiftelser är dock bokföringsskyldiga även om förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda:

1. stiftelser som bedriver näringsverksamhet, 2. stiftelser som är moderstiftelser, 3. insamlingsstiftelser enligt 11 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220), 4. kollektivavtalsstiftelser enligt 11 kap. 3 § samma lag, 5. stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun eller <i>ett landsting</i>, 6. pensionsstiftelser enligt 9 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., 7. personalstiftelser enligt 27 § samma lag.	5. stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun eller <i>en region</i>, 6. pensionsstiftelser enligt 9 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., 7. personalstiftelser enligt 27 § samma lag.

¹⁸⁷ Senaste lydelse 2009:249.

5 §

Följande juridiska personer är inte bokföringsskyldiga enligt denna lag:

1. staten, kommunerna, <i>lands-</i>	1. staten, kommunerna, <i>region-</i>
<i>tingen</i> , kommunalförbunden och	<i>erna</i> , kommunalförbunden och
regionförbunden,	regionförbunden,
2. konkursbon, samt	
3. stiftelser vars tillgångar enligt stiftelseförordnandet får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.73 Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Häri genom föreskrivs att 36 § revisionslagen (1999:1079) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹⁸⁸

Revisorn är skyldig att lämna medrevisor, ny revisor och, om företaget har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om företagets angelägenheter.

Revisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om företagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorn i ett handelsbolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen eller *landstinget*.

Revisorn i ett handelsbolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen eller *regionen*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁸⁸ Senaste lydelse 2009:485.

1.74 Förslag till lag om ändring i lagen inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 §, 2 kap. 2 §, 3 kap. 9 §, 7 kap. 2 §, 8 kap. 18 §, 14 kap. 17 §, 29 kap. 2 §, 65 kap. 3 och 4 §§ och 67 kap. 13 c § inkomstskattelagen¹⁸⁹ (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret ska betala kommunal inkomstskatt i form av kommunalskatt till hemortskommunen och, om hemortskommunen ingår i ett landsting, landstingskatt till det landstinget. Vad som avses med hemortskommun framgår av 65 kap. 3 §.

Fysiska personer som är begränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret ska betala kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål.

För sådana begränsat skattskyldiga fysiska personer med anknytning till utländsk stats beskickning eller karriärkonsulat som avses i 3 kap. 17 § 2–4 tillämpas dock bestämmelserna i första stycket.

Fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret ska betala kommunal inkomstskatt i form av kommunalskatt till hemortskommunen och, om hemortskommunen ingår i en region, regionskatt till den regionen. Vad som avses med hemortskommun framgår av 65 kap. 3 §.

2 kap.

2 §

De termer och uttryck som används omfattar också motsvarande utländska företeelser om det inte anges eller framgår av sammanhanget att bara svenska företeelser avses.

Första stycket gäller inte bestämmelser som avser staten, Första stycket gäller inte bestämmelser som avser staten,

¹⁸⁹ Lagen omtryckt 2008:803.

regeringen, *landsting*, kommuner och kommunalförbund.

regeringen, *regioner*, kommuner och kommunalförbund.

3 kap.

9 §¹⁹⁰

En obegränsat skattskyldig person som har anställning som innebär att han vistas utomlands i minst sex månader, är inte skattskyldig för inkomst av sådan anställning till den del inkomsten beskattas i verksamhetslandet (sexmånadersregeln). Detta gäller dock inte om det framkommer att inkomsten beskattats i verksamhetslandet i strid med landets lagstiftning eller gällande skatteavtal.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, *landsting*, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, *regioner*, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

7 kap.

2 §

Helt undantagna från skattskyldighet är

1. staten,
2. *landsting*, kommuner och kommunalförbund,
3. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnadsavtal och pensionsutfästelse m.m., och

2. *regioner*, kommuner och kommunalförbund,

¹⁹⁰ Senaste lydelse 2009:583.

4. samordningsförbund enligt 4 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

I lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel finns bestämmelser om avkastningsskatt för pensionsstiftelser.

8 kap.

18 §

<p>Hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag som betalas ut av <i>kommunala</i> eller <i>landstingskommunala</i> medel till en vårdbehövande är skattefria.</p>	<p>Hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag som betalas ut av <i>kommuners</i> eller <i>regioners</i> medel till en vårdbehövande är skattefria.</p>
---	---

14 kap.

17 §

<p>Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening överlåter den huvudsakliga delen av sin näringsverksamhet eller sina tillgångar till staten, <i>ett landsting</i> eller en kommun, ska bestämmelserna i 18 § tillämpas. Detsamma gäller om överlåtelsen sker till ett bolag som till övervägande del innehas, direkt eller indirekt, av staten, <i>ett landsting</i> eller en kommun.</p>	<p>Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening överlåter den huvudsakliga delen av sin näringsverksamhet eller sina tillgångar till staten, <i>en region</i> eller en kommun, ska bestämmelserna i 18 § tillämpas. Detsamma gäller om överlåtelsen sker till ett bolag som till övervägande del innehas, direkt eller indirekt, av staten, <i>en region</i> eller en kommun.</p>
--	--

Bestämmelserna i 18 § tillämpas dock inte vid överlåtelser inom en svensk koncern. De tillämpas inte heller om överlåtelsen framstår som ett normalt led i företagets verksamhet.

Vid bedömningen av om det är en huvudsaklig del som överlåts, ska hänsyn tas till hela den näringsverksamhet som bolaget eller föreningen bedrivit vid beskattningsårets ingång, förhållandena efter överlåtelsen samt verksamhetens allmänna art och inriktning.

29 kap.**2 §¹⁹¹**

Med *näringsbidrag* avses stöd utan återbetalningsskyldighet som lämnas till en näringsidkare för näringsverksamheten av staten, Europeiska unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen, *landsting*, kommuner, juridiska personer som avses i 7 kap. 16, 17 och 20 §§, allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna samt stöd av detta slag som beslutas av en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.

Med näringsbidrag avses också stöd som lämnas i form av

1. elcertifikat till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 a § 1,
2. utsläppsrätter till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § första stycket,
3. utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § andra stycket 1, och
4. stöd enligt lagen (2015:1016) om resolution eller lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, om stödet inte
 - redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller
 - avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.

65 kap.**3 §¹⁹²**

För fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten

För fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten

¹⁹¹ Senaste lydelse 2015:1028.

¹⁹² Senaste lydelse 2011:1256.

summan av de skattesatser för kommunalskatt och *landstings-skatt* som gäller i hemortskommunen för beskattningsåret multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

summan av de skattesatser för kommunalskatt och *regionskatt* som gäller i hemortskommunen för beskattningsåret multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före beskattningsåret. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades i Sverige under någon del av beskattningsåret, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3, avses med hemortskommun den kommun som anknytningen var starkast till under året före beskattningsåret.

Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, ska dock hemortskommunen för dödsboet från och med beskattningsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

För en enskild näringsidkare som enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, avses med beskattningsår enligt första–tredje styckena det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut.

4 §¹⁹³

För fysiska personer som är begränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten 25 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

För fysiska personer som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 6 under hela beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten summan av de skatte-

För fysiska personer som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 6 under hela beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten summan av de skatte-

¹⁹³ Senaste lydelse 2015:775.

satser för kommunal skatt och *landstingsskatt* som genomsnittligt tillämpas för beskattningsåret, multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

För begränsat skattskyldiga fysiska personer med anknytning till utländsk stats beskickning som avses i 3 kap. 17 § 2–4 tillämpas 3 §.

67 kap.

13 c §¹⁹⁴

Som hushållsarbete räknas inte

1. arbete som enbart avser installationer eller service på maskiner och andra inventarier vid tillämpningen av 13 a eller 13 b §,

2. arbete för vilket försäkringsersättning lämnats,

3. arbete för vilket bidrag eller annat ekonomiskt stöd lämnats från staten, en kommun eller *ett landsting*,

3. arbete för vilket bidrag eller annat ekonomiskt stöd lämnats från staten, en kommun eller *en region*,

4. om- eller tillbyggnad av ett småhus för vilket fastighetsavgift inte har tagits ut för de fem första kalenderåren efter beräknat värdeår, eller

5. sådana tjänster som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 5 mervärdesskattelagen (1994:200).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁹⁴ Senaste lydelse 2012:757.

1.75 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹⁹⁵

Följande är skyldiga att till de statistikansvariga myndigheterna lämna uppgifter för den officiella statistiken och uppgifter för framställning av europeisk statistik som en myndighet enligt en EU-förordning ska ge in till Europeiska kommissionen:

1. näringsidkare,
2. ägare till en fastighet där någon annan driver jordbruk, skogsbruk, eller trädgårdsodling eller håller djur,
3. stiftelser och ideella föreningar, samt
4. kommuner, *landsting* och kommunalförbund.

Skyldigheten att lämna uppgifter för den officiella statistiken gäller inte uppgifter som avser förhållanden som ligger mer än tre år tillbaka i tiden.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första stycket.

Regeringen får vidare bemyndiga en myndighet att meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter för den officiella statistiken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹⁹⁵ Senaste lydelse 2013:945.

1.76 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 och 7 §§, 5 kap. 1 d, 6, 8, 8 a och 9 a §§, 6 kap. 3 §, 7 kap. 1 §, 11 kap. 3 a §, 13 kap. 8 §§ och 16 kap. 7 och 8 §§ samt rubriken närmast före 16 kap. 8 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

6 §¹⁹⁶

Kommunen får även träffa överenskommelse med *landsting- et*, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att, inom ramen för socialtjänstens uppgifter, samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Kommunen *skall* bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt bestämmelser i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får kommunen delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Kommunen får även träffa överenskommelse med *regionen*, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att, inom ramen för socialtjänstens uppgifter, samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Kommunen *ska* bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt bestämmelser i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får kommunen delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Vid en sådan granskning har Riksrevisionen rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten.

¹⁹⁶ Senaste lydelse 2007:409.

7 §¹⁹⁷

När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med *landstinget* upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om kommunen eller *landstinget* bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med *regionen* upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om kommunen eller *regionen* bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än kommunen eller *landstinget*, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

5 kap.

1 d §¹⁹⁸

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *landstinget* om ett samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa barn och unga eller deras närstående ges möjlighet att

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *regionen* om ett samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa barn och unga eller deras närstående ges möjlighet att

¹⁹⁷ Senaste lydelse 2009:981.

¹⁹⁸ Senaste lydelse 2017:210.

lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

6 §¹⁹⁹

Socialnämnden ska göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för äldre människor samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på detta område.

Kommunen ska planera sina insatser för äldre. I planeringen ska kommunen samverka med *landstinget* samt andra samhällsorgan och organisationer.

Kommunen ska planera sina insatser för äldre. I planeringen ska kommunen samverka med *regionen* samt andra samhällsorgan och organisationer.

Kommunen ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli eller samiska där detta behövs i omvårdnaden om äldre människor.

8 §

Socialnämnden *skall* göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för människor med fysiska och psykiska funktionshinder samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på dessa områden.

Kommunen *skall* planera sina insatser för människor med fysiska och psykiska funktionshinder. I planeringen *skall* kommunen samverka med *landstinget* samt andra samhällsorgan och organisationer.

Socialnämnden *ska* göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för människor med fysiska och psykiska funktionshinder samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på dessa områden.

Kommunen *ska* planera sina insatser för människor med fysiska och psykiska funktionshinder. I planeringen *ska* kommunen samverka med *regionen* samt andra samhällsorgan och organisationer.

¹⁹⁹ Senaste lydelse 2009:726.

8 a §²⁰⁰

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *landstinget* om ett samarbete i fråga om personer med psykisk funktionsnedsättning. Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *regionen* om ett samarbete i fråga om personer med psykisk funktionsnedsättning. Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

9 a §²⁰¹

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *landstinget* om ett samarbete i fråga om personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar.

Kommunen ska ingå en överenskommelse med *regionen* om ett samarbete i fråga om personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar.

Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

6 kap.

3 §²⁰²

Behovet av sådana hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga samt 22 och 23 §§ lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall ska tillgodoses av staten. Statens institutionsstyrelse leder verksamheten vid hemmen. Bestämmelser om tillsyn m.m. över verksamheten vid hemmen finns i 13 kap.

Statens institutionsstyrelse får, om det finns särskilda skäl för det, genom avtal uppdra åt *ett*

Statens institutionsstyrelse får, om det finns särskilda skäl för det, genom avtal uppdra åt *en*

²⁰⁰ Senaste lydelse 2009:981.

²⁰¹ Senaste lydelse 2017:809.

²⁰² Senaste lydelse 2009:596.

landsting eller en kommun att inrätta och driva ett sådant hem som avses i första stycket. *region* eller en kommun att inrätta och driva ett sådant hem som avses i första stycket.

För vård i ett hem som avses i denna paragraf får staten ta ut avgift av den kommun som begärt placeringen.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Tillstånd att ta emot offentlig
finansiering inom socialtjänsten,
assistansersättningen och
skollagsreglerad verksamhet

7 kap.

1 §

Endast juridiska personer får efter tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva

1. verksamhet i form av stödboende eller hem för vård eller boende enligt 6 kap.,

2. verksamhet i form av boenden som motsvarar dem som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 5 kap. 7 § tredje stycket,

3. verksamhet i form av hem för viss annan heldygnsvård,

4. verksamhet i form av hem eller öppen verksamhet för vård under en begränsad del av dygnet, oavsett var verksamheten bedrivs,

5. verksamhet som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt som lämnar stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn, eller

6. hemtjänst.

Kommun och *landsting* som driver verksamhet som avses i första stycket 1–4 och 6, ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

Kommun och *region* som driver verksamhet som avses i första stycket 1–4 och 6, ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***11 kap.**3 a §²⁰³

Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta *landstinget* om att ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år, i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en sådan hälsoundersökning som avses i lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta *regionen* om att ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år, i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en sådan hälsoundersökning som avses i lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Lydelse enligt lagrådsremissen
Ökade tillståndskrav inom socialtjänsten och skolväsendet

Föreslagen lydelse

13 kap.

8 §

Om Inspektionen för vård och omsorg finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får inspektionen förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Om inspektionen finner att kraven i 7 kap. 2 § andra, tredje och fjärde styckena inte är uppfyllda i verksamhet som beviljats tillstånd, eller att en sådan förändring som avses i 7 kap. 2 a § inte har anmälts, får inspektionen förelägga den som beviljats tillståndet att avhjälpa bristen. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som inspektionen anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet eller bristen ska kunna avhjälpas. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

²⁰³ Senaste lydelse 2017:210.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller *det landsting* som inte har fullgjort sin anmälnings-skyldighet enligt 7 kap. 1 § andra stycket att fullgöra denna skyldighet. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller *den region* som inte har fullgjort sin anmälnings-skyldighet enligt 7 kap. 1 § andra stycket att fullgöra denna skyldighet. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

7 §

I den mån huvudmannen för ett hem för vård eller boende, som drivs av *landsting* eller kommun, beslutar det, får de som bereds vård där inte inneha alkohol eller andra berusningsmedel. Det samma gäller i fråga om injektionssprutor eller kanyler som kan användas för insprutning i människokroppen.

Om sådan egendom påträffas hos en intagen eller någon annans inom hemmet utan att det finns känd ägare till den, får den omhändertas. Den som förestår hemmet *skall* låta förstöra eller försälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagnen egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. Belopp som erhålls vid försäljning tillfaller staten.

I den mån huvudmannen för ett hem för vård eller boende, som drivs av *region* eller kommun, beslutar det, får de som bereds vård där inte inneha alkohol eller andra berusningsmedel. Det samma gäller i fråga om injektionssprutor eller kanyler som kan användas för insprutning i människokroppen.

Om sådan egendom påträffas hos en intagen eller någon annans inom hemmet utan att det finns känd ägare till den, får den omhändertas. Den som förestår hemmet *ska* låta förstöra eller försälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagnen egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. Belopp som erhålls vid försäljning tillfaller staten.

Kommuner utanför *landsting* Kommuner utanför *regioner*

8 §

Vad som sägs i denna lag om *landsting skall* tillämpas också på en kommun som inte tillhör *något landsting*.

Vad som sägs i denna lag om *region ska* tillämpas också på en kommun som inte tillhör *någon region*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.77 Förslag till
lag om ändring i lagen (2001:1170)
om särskilda avdrag i vissa fall vid
avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920)
om allmän löneavgift och socialavgiftslagen
(2000:980)**

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)²⁰⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<i>Nuvarande lydelse</i>	3 §	<i>Föreslagen lydelse</i>
Bestämmelserna i 2 § första stycket <i>skall</i> inte tillämpas om den avgiftsskyldige är		Bestämmelserna i 2 § första stycket <i>ska</i> inte tillämpas om den avgiftsskyldige är
1. en kommun eller <i>ett lands-</i> <i>ting,</i>		1. en kommun eller <i>region,</i>
2. en statlig myndighet,		
3. ett statligt affärsdrivande verk, eller		
4. ett registrerat trossamfund.		

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁰⁴ Senaste lydelse av lagens rubrik 2007:286.

1.78 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen

Härigenom föreskrivs att 2, 3 och 5 §§ lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²⁰⁵

Ett kommunalförbund som har samtliga kommuner i länet som medlemmar och där även *landstingen* kan ingå som medlem kan utgöra ett samverkansorgan.

Ett kommunalförbund som har samtliga kommuner i länet som medlemmar och där även *regionerna* kan ingå som medlem kan utgöra ett samverkansorgan.

3 §²⁰⁶

Ett samverkansorgan har till uppgift att

1. utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling som kommuner och *landsting* avser att genomföra i samarbete med andra parter,

2. samordna insatser för genomförandet av strategin,

3. trots 2 kap. 8 § andra stycket kommunallagen (2017:725) besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete,

4. upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur, och

5. följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.

1. utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling som kommuner och *regioner* avser att genomföra i samarbete med andra parter,

²⁰⁵ Senaste lydelse 2010:632.

²⁰⁶ Senaste lydelse 2017:743.

5 §²⁰⁷

Samverkansorganet ska samverka med

1. länets kommuner,
2. *landstinget*, och
2. *regionen*, och
3. länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁰⁷ Senaste lydelse 2010:632.

1.79 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Härigenom föreskrivs att 3, 9, 13, 22, 23 och 26 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Vad som i denna lag sägs om *landsting* gäller även kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som i denna lag sägs om *regioner* gäller även kommuner som inte ingår i *en region*.

9 §²⁰⁸

Innan Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket meddelar beslut i frågor som avses i 7 § ska sökanden och *landstingen* ges tillfälle till överläggningar med myndigheten.

Innan Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket meddelar beslut i frågor som avses i 7 § ska sökanden och *regionerna* ges tillfälle till överläggningar med myndigheten.

13 §²⁰⁹

En fråga om ändring av ett tidigare fastställt inköpspris eller försäljningspris får, förutom på eget initiativ av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, tas upp av myndigheten på begäran av den som marknadsför läkemedlet eller varan, *ett landsting* eller den som enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 § andra stycket har ansökt om att läkemedlet ska ingå i förmånerna. Den som begär ändringen har

En fråga om ändring av ett tidigare fastställt inköpspris eller försäljningspris får, förutom på eget initiativ av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, tas upp av myndigheten på begäran av den som marknadsför läkemedlet eller varan, *en region* eller den som enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 § andra stycket har ansökt om att läkemedlet ska ingå i förmånerna. Den som begär ändringen har

²⁰⁸ Senaste lydelse 2008:655.

²⁰⁹ Senaste lydelse 2016:530.

även rätt till överläggningar med myndigheten. Om överläggningar inte begärs, eller om överläggningarna inte leder till en överenskommelse, kan myndigheten fastställa det nya inköpspriset eller försäljningspriset på grundval av tillgänglig utredning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förutsättningar för ändring av inköpspris och försäljningspris för ett läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna om det

1. har gått 15 år efter det att läkemedlet godkänts för försäljning, eller

2. finns läkemedel som är utbytbara mot läkemedlet och som marknadsförs till öppenvårdsapotek i Sverige.

22 §²¹⁰

Kostnader för förmåner enligt denna lag ersätts av *det landsting* inom vars område den berättigade är bosatt.

Om den berättigade inte är bosatt inom *något landstings* område, ska *det landsting* inom vars område den berättigade är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *det landsting* inom vars område personen är registrerad som arbetsökande, svara för kostnader för förmåner enligt denna lag. När det gäller den som är berättigad till förmåner enligt denna lag i egenskap av familjemedlem till anställd eller egenföretagare enligt Europaparlamentets och rådets

även rätt till överläggningar med myndigheten. Om överläggningar inte begärs, eller om överläggningarna inte leder till en överenskommelse, kan myndigheten fastställa det nya inköpspriset eller försäljningspriset på grundval av tillgänglig utredning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förutsättningar för ändring av inköpspris och försäljningspris för ett läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna om det

1. har gått 15 år efter det att läkemedlet godkänts för försäljning, eller

2. finns läkemedel som är utbytbara mot läkemedlet och som marknadsförs till öppenvårdsapotek i Sverige.

Kostnader för förmåner enligt denna lag ersätts av *den region* inom vars område den berättigade är bosatt.

Om den berättigade inte är bosatt inom *någon regions* område, ska *den region* inom vars område den berättigade är förvärvsverksam eller, när det gäller en person som är arbetslös, *den region* inom vars område personen är registrerad som arbetsökande, svara för kostnader för förmåner enligt denna lag. När det gäller den som är berättigad till förmåner enligt denna lag i egenskap av familjemedlem till anställd eller egenföretagare enligt Europaparlamentets och rådets

²¹⁰ Senaste lydelse 2010:1320.

förordning (EG) nr 883/2004, ska i stället *det landsting* inom vars område den anställde eller egenföretagaren är förvärvsverksam eller registrerad som arbetssökande svara för kostnaderna för förmånerna.

I andra fall än som avses i första och andra styckena ersätts kostnaderna av *det landsting* inom vars område den som förskrivit en förmånsberättigad vara har sin verksamhetsort.

förordning (EG) nr 883/2004, ska i stället *den region* inom vars område den anställde eller egenföretagaren är förvärvsverksam eller registrerad som arbetssökande svara för kostnaderna för förmånerna.

I andra fall än som avses i första och andra styckena ersätts kostnaderna av *den region* inom vars område den som förskrivit en förmånsberättigad vara har sin verksamhetsort.

23 §

Rätten till förmåner enligt denna lag prövas av *det landsting* som enligt 22 § har att svara för kostnaden för förmånerna.

Rätten till förmåner enligt denna lag prövas av *den region* som enligt 22 § har att svara för kostnaden för förmånerna.

26 §²¹¹

Beslut som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket eller *ett landsting* i ett enskilt fall meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket eller *en region* i ett enskilt fall meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²¹¹ Senaste lydelse 2008:655.

1.80 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	7 §	
Riksrevisionen får vid vite förelägga den som avses i 2 § 6 att fullgöra sin skyldighet enligt 6 §. Detta gäller dock inte kommuner och <i>landsting</i> .		Riksrevisionen får vid vite förelägga den som avses i 2 § 6 att fullgöra sin skyldighet enligt 6 §. Detta gäller dock inte kommuner och <i>regioner</i> .

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.81 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²¹² <i>Ett landsting</i> och en eller flera kommuner som ingår i <i>landstinget</i> får genom samverkan i en gemensam nämnd fullgöra 1. <i>landstingets</i> uppgifter – enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), – enligt tandvårdslagen (1985:125), – enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, – enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, – enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, – enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, – enligt smittskyddslagen (2004:168), eller – som i annat fall enligt lag ska skötas av en sådan nämnd som avses i 7 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen, och 2. kommunens uppgifter – enligt socialtjänstlagen (2001:453), – enligt hälso- och sjukvårdslagen, – enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, – enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, – enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade,	<i>En region</i> och en eller flera kommuner som ingår i <i>regionen</i> får genom samverkan i en gemensam nämnd fullgöra 1. <i>regionens</i> uppgifter – enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), – enligt tandvårdslagen (1985:125), – enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, – enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, – enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, – enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, – enligt smittskyddslagen (2004:168), eller – som i annat fall enligt lag ska skötas av en sådan nämnd som avses i 7 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen, och 2. kommunens uppgifter – enligt socialtjänstlagen (2001:453), – enligt hälso- och sjukvårdslagen, – enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, – enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, – enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade,

²¹² Senaste lydelse 2017:375.

- enligt lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, eller
- som i annat fall enligt lag ska skötas av socialnämnd.

2 §

Landstinget och kommunen eller kommunerna får samverka enligt denna lag endast om uppgifter från såväl *landstinget* som kommunen eller kommunerna ingår i den gemensamma nämndens ansvarsområde.

Regionen och kommunen eller kommunerna får samverka enligt denna lag endast om uppgifter från såväl *regionen* som kommunen eller kommunerna ingår i den gemensamma nämndens ansvarsområde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.82 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Härigenom föreskrivs att 1, 3, 5, 5 a, 9, 12, 14, 16, 19–21, 25, 26 och 28 §§ lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser²¹³ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Finansiell samordning enligt denna lag får inom ett samordningsområde bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och *landsting* för att uppnå en effektiv resursanvändning. Ett samordningsområde kan omfatta en eller flera kommuner eller delar av kommuner. Kommunerna kan vara belägna inom olika *landsting*.

Föreslagen lydelse

1 §²¹⁴

Finansiell samordning enligt denna lag får inom ett samordningsområde bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och *region* för att uppnå en effektiv resursanvändning. Ett samordningsområde kan omfatta en eller flera kommuner eller delar av kommuner. Kommunerna kan vara belägna inom olika *regioner*.

3 §²¹⁵

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och *ett* eller flera *landsting* samt en eller flera kommuner får delta som samverkande parter i verksamhet med finansiell samordning. Finansiell samordning får bedrivas endast om Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, minst *ett landsting* och minst en kommun deltar. För finansiell samordning måste

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och *en* eller flera *regioner* samt en eller flera kommuner får delta som samverkande parter i verksamhet med finansiell samordning. Finansiell samordning får bedrivas endast om Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, minst *en region* och minst en kommun deltar. För finansiell samordning måste

²¹³ Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:793.

²¹⁴ Senaste lydelse 2010:350.

²¹⁵ Senaste lydelse 2010:350.

såväl kommun som *landsting* delta för varje del av samordningsområdet enligt 1 §. Finansiell samordning får dock bedrivas utan *ett landsting* för en del av samordningsområdet, om det för denna del deltar en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

såväl kommun som *region* delta för varje del av samordningsområdet enligt 1 §. Finansiell samordning får dock bedrivas utan *en region* för en del av samordningsområdet, om det för denna del deltar en kommun som inte ingår i *en region*.

5 §²¹⁶

Försäkringskassan ska bidra med hälften av medlen till den finansiella samordningen. Det eller de *landsting* som deltar ska bidra med en fjärdedel av medlen och den eller de kommuner som deltar med en fjärdedel.

Försäkringskassan ska bidra med hälften av medlen till den finansiella samordningen. Det eller de *regioner* som deltar ska bidra med en fjärdedel av medlen och den eller de kommuner som deltar med en fjärdedel.

Om flera kommuner deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde, ska dessa tillsammans anses utgöra en part. Den andel som dessa kommuner sammanlagt ska bidra med fördelas mellan dem på det sätt som de kommer överens om.

Andra stycket ska tillämpas på motsvarande sätt på *landsting*, om flera *landsting* deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde.

Andra stycket ska tillämpas på motsvarande sätt på *regioner*, om flera *regioner* deltar i finansiell samordning inom ett samordningsområde.

5 a §²¹⁷

Om en kommun som inte ingår i *ett landsting* deltar i finansiell samordning, ska den kommunen bidra med hälften av medlen till samordningen, om det inte deltar *något landsting* i samordningen.

Om en kommun som inte ingår i *en region* deltar i finansiell samordning, ska den kommunen bidra med hälften av medlen till samordningen, om det inte deltar *någon region* i samordningen.

²¹⁶ Senaste lydelse 2010:350.

²¹⁷ Senaste lydelse 2010:350.

Om en kommun som avses i första stycket deltar i finansiell samordning i vilken det också deltar *ett landsting*, ska 5 § andra stycket tillämpas på denna kommun. Vid sådant förhållande ska dessutom 5 § tredje stycket tillämpas på så sätt att denna kommun betraktas som *ett landsting*.

Om en kommun som avses i första stycket deltar i finansiell samordning i vilken det också deltar *en region*, ska 5 § andra stycket tillämpas på denna kommun. Vid sådant förhållande ska dessutom 5 § tredje stycket tillämpas på så sätt att denna kommun betraktas som *en region*.

9 §²¹⁸

Förbundsordningen ska ange

1. samordningsförbundets namn och den ort där förbundet ska ha sitt säte, förbundets medlemmar och ändamål,
2. förbundets organisation,
3. antalet ledamöter och ersättare i styrelsen och hur förbundsmedlemmarna ska vara representerade samt mandattiden om den ska vara kortare än fyra år,
4. de uppgifter förbundet ska få fullgöra enligt 7 § och den beslutanderätt förbundet enligt samma bestämmelse ska ha,
5. om en förbundsmedlem ska ha rätt att väcka ärenden i styrelsen,
6. om det för beslut ska krävas kvalificerad majoritet i styrelsen och för vilka ärenden detta ska gälla,
7. var förbundets tillkännagivanden ska anslås,
8. förbundsmedlemmarnas andelar i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader mellan medlemmarna, allt i förhållande till de andelar som medlemmarna ska bidra med enligt 5 §,
9. eventuella begränsningar av förbundets rätt enligt 21 § till skuldsättning genom sedvanliga krediter,
10. förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet,
11. föreskrifter om förbundets budgetprocess,
12. mandattiden för revisorer som utses enligt 25 §,
13. i fråga om förbund med en eller flera gemensamma revisorer

13. i fråga om förbund med en eller flera gemensamma revisorer

²¹⁸ Senaste lydelse 2017:746.

för kommuner och *landsting*, på vilket sätt de gemensamma revisorerna ska utses och vilken av förbundsmedlemmarna som ska utse dem,

14. förfarandet vid en förbundsmedlems utträde ur förbundet,

15. förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets behållna tillgångar när förbundet upplöses,

16. ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar,

17. ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till ledamöterna och ersättarna i styrelsen samt till revisorerna, och

18. vad förbundsmedlemmarna i övrigt anser nödvändigt för att ordna de ekonomiska förhållandena mellan förbundet och dess medlemmar samt förbundets förhållanden i fråga om ekonomi och förvaltning.

12 §²¹⁹

Ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen utses av kommun- och *landstingsfullmäktige*, Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen. När ledamöter eller ersättare *skall* utses för kommun och *landsting skall* det, under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, ske genom proportionellt val.

Till ledamot eller ersättare i styrelsen får en medlem utse endast den som är

1. ledamot eller ersättare i kommun- eller *landstingsfullmäktige*,

2. anställd vid Försäkringskassan, eller

3. anställd vid Arbetsförmedlingen.

Ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen utses av kommun- och *regionfullmäktige*, Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen. När ledamöter eller ersättare *ska* utses för kommun och *region ska* det, under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, ske genom proportionellt val.

²¹⁹ Senaste lydelse 2007:411.

När det utses ersättare i styrelsen *skall* det bestämmas i vilken ordning de *skall* kallas till tjänstgöring.

När det utses ersättare i styrelsen *ska* det bestämmas i vilken ordning de *ska* kallas till tjänstgöring.

14 §²²⁰

Om det under ett år då val av fullmäktige har hållits i hela landet utses ledamöter och ersättare enligt 12 § första stycket ska detta i fråga om kommun och *landsting* göras av de nyvalda fullmäktige.

Om det under ett år då val av fullmäktige har hållits i hela landet utses ledamöter och ersättare enligt 12 § första stycket ska detta i fråga om kommun och *region* göras av de nyvalda fullmäktige.

När ledamöter och ersättare utses enligt första stycket ska 4 kap. 8 § kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt.

16 §²²¹

Bestämmelserna i 4 kap. 6, 7 och 9 §§ samt 11 § första stycket kommunallagen (2017:725) om upphörande av uppdrag och rätt till ledighet ska tillämpas på motsvarande sätt för ledamöter och ersättare i styrelsen. Det förhållandet att en ledamots eller ersättares mandattid i kommun- eller *landstingsfullmäktige* har löpt ut medför inte att uppdraget som ledamot eller ersättare i samordningsförbundets styrelse upphör

Bestämmelserna i 4 kap. 6, 7 och 9 §§ samt 11 § första stycket kommunallagen (2017:725) om upphörande av uppdrag och rätt till ledighet ska tillämpas på motsvarande sätt för ledamöter och ersättare i styrelsen. Det förhållandet att en ledamots eller ersättares mandattid i kommun- eller *regionfullmäktige* har löpt ut medför inte att uppdraget som ledamot eller ersättare i samordningsförbundets styrelse upphör

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen får återkalla uppdraget för en ledamot eller ersättare som Försäkringskassan respektive Arbetsförmedlingen har utsett, om hans eller hennes anställning vid Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen har upphört.

²²⁰ Senaste lydelse 2017:746.

²²¹ Senaste lydelse 2017:746.

19 §²²²

Beträffande styrelsens verksamhet ska 3 kap. 5 § första och andra styckena, 4 kap. 20, 21, 24, 25 och 27 §§ samt 6 kap. 17, 23 och 27–36 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt. Vad som där föreskrivs om förtroendevald ska gälla ledamot och ersättare i styrelsen och vad som föreskrivs om fullmäktige eller nämnd ska gälla styrelsen. Justering av styrelsens protokoll ska tillkännages på anslagstavlan hos varje kommun och *landsting* som är medlem i samordningsförbundet. Det sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Sammanträdet ska tillkännages i enlighet med vad som anges i förbundsordningen

Beträffande styrelsens verksamhet ska 3 kap. 5 § första och andra styckena, 4 kap. 20, 21, 24, 25 och 27 §§ samt 6 kap. 17, 23 och 27–36 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt. Vad som där föreskrivs om förtroendevald ska gälla ledamot och ersättare i styrelsen och vad som föreskrivs om fullmäktige eller nämnd ska gälla styrelsen. Justering av styrelsens protokoll ska tillkännages på anslagstavlan hos varje kommun och *region* som är medlem i samordningsförbundet. Det sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Sammanträdet ska tillkännages i enlighet med vad som anges i förbundsordningen

20 §²²³

Ansvar för tillsynen av att samordningsförbundet fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (1990:782) ligger på arkivmyndigheten i en kommun som är medlem av förbundet. Arkivmyndigheten ska samråda med Riksarkivet. Om mer än en kommun ingår i förbundet, ska de berörda kommunerna komma överens om vilken av dem som ska svara för tillsynen.

Kommunfullmäktige i den ansvariga kommunen får, efter samråd med Riksarkivet, meddela föreskrifter om förbundets arkivvård. Vad som föreskrivs i 12 och 15 §§ arkivlagen om reger-

Kommunfullmäktige i den ansvariga kommunen får, efter samråd med Riksarkivet, meddela föreskrifter om förbundets arkivvård. Vad som föreskrivs i 12 och 15 §§ arkivlagen om reger-

²²² Senaste lydelse 2017:746.

²²³ Senaste lydelse 2017:556.

ingen, den myndighet regeringen bestämmer och *landstingsfullmäktige* ska i stället avse kommunfullmäktige.

ingen, den myndighet regeringen bestämmer och *regionfullmäktige* ska i stället avse kommunfullmäktige.

21 §²²⁴

Bestämmelserna i 8 kap. 14 § samt 11 kap. 1–4 §§, 5 § första och andra styckena, 6, 15 och 22 §§ kommunallagen (2017:725) ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om ekonomisk förvaltning i ett samordningsförbund. Vad som där föreskrivs om kommun eller *landsting* ska gälla för ett samordningsförbund och vad som föreskrivs för fullmäktige och styrelse ska gälla för förbundsstyrelsen.

Bestämmelserna i 8 kap. 14 § samt 11 kap. 1–4 §§, 5 § första och andra styckena, 6, 15 och 22 §§ kommunallagen (2017:725) ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om ekonomisk förvaltning i ett samordningsförbund. Vad som där föreskrivs om kommun eller *region* ska gälla för ett samordningsförbund och vad som föreskrivs för fullmäktige och styrelse ska gälla för förbundsstyrelsen.

Ett samordningsförbund får inte ingå borgen. Förbundet får inte heller sätta sig i skuld i annat fall än när det gäller sedvanliga krediter för verksamheten.

25 §²²⁵

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Revisorer ska när det gäller kommun och *landsting* utses av kommun- och *landstingsfullmäktige*. När kommun- och

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Revisorer ska när det gäller kommun och *region* utses av kommun- och *regionfullmäktige*. När kommun- och *regionfull-*

²²⁴ Senaste lydelse 2017:746.

²²⁵ Senaste lydelse 2017:746.

landstingsfullmäktige utser revisorer ska 14 § denna lag samt 4 kap. 3 § och 4 § andra stycket samt 7 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt. Kommuner och *landsting* kan träffa överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. När en eller flera gemensamma revisorer utses ska 9 kap. 7 § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.

För granskning av ett nybildat förbund ska revisor utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer börjar.

Arvoden till samtliga revisorer ska betalas av samordningsförbundet, om inte annat anges i förbundsordningen. Om förbundsmedlemmarna enligt förbundsordningen ska betala arvode till revisorerna, ska i stället Försäkringskassan betala arvodet till den för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen gemensamma revisorn.

26 §²²⁶

Bestämmelserna i 12 kap. 1–3 och 7–17 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt denna lag. Bestämmelserna i 12 kap. 18 § kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt denna lag som utförs av revisorer utsedda av kommun- och *landstingsfullmäktige*.

Justering av revisorernas protokoll tillkännages på anslags-tavlan hos varje kommun och

mäktige utser revisorer ska 14 § denna lag samt 4 kap. 3 § och 4 § andra stycket samt 7 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt. Kommuner och *regioner* kan träffa överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. När en eller flera gemensamma revisorer utses ska 9 kap. 7 § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.

För granskning av ett nybildat förbund ska revisor utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer börjar.

Arvoden till samtliga revisorer ska betalas av samordningsförbundet, om inte annat anges i förbundsordningen. Om förbundsmedlemmarna enligt förbundsordningen ska betala arvode till revisorerna, ska i stället Försäkringskassan betala arvodet till den för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen gemensamma revisorn.

Bestämmelserna i 12 kap. 1–3 och 7–17 §§ kommunallagen (2017:725) tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt denna lag. Bestämmelserna i 12 kap. 18 § kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt denna lag som utförs av revisorer utsedda av kommun- och *regionfullmäktige*.

Justering av revisorernas protokoll tillkännages på anslags-tavlan hos varje kommun och

²²⁶ Senaste lydelse 2017:746.

landsting som är medlem i samordningsförbundet. *region* som är medlem i samordningsförbundet.

Revisionsberättelse ska lämnas till styrelsen, förbundsmedlemmarna och Arbetsförmedlingen. Förbundsmedlemmarna ska var för sig pröva om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet och om skadeståndstalan ska väckas.

28 §²²⁷

Ett samordningsförbunds beslut får, med motsvarande tillämpning av bestämmelserna om laglighetsprövning i 13 kap. kommunallagen (2017:725) överklagas av den som är medlem i en kommun eller *i ett landsting*, som ingår i förbundet.

Beslut varigenom allmän förvaltningsdomstol har upphävt ett samordningsförbunds beslut eller förbjudit att det verkställs får överklagas endast av förbundet och av den som är medlem i en kommun eller *ett landsting* som är förbundsmedlem.

Ett samordningsförbunds beslut får, med motsvarande tillämpning av bestämmelserna om laglighetsprövning i 13 kap. kommunallagen (2017:725) överklagas av den som är medlem i en kommun eller *region*, som ingår i förbundet.

Beslut varigenom allmän förvaltningsdomstol har upphävt ett samordningsförbunds beslut eller förbjudit att det verkställs får överklagas endast av förbundet och av den som är medlem i en kommun eller *region* som är förbundsmedlem.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²²⁷ Senaste lydelse 2017:746.

1.83 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 8 och 9 §§, 2 kap. 3, 3 a, 3 f och 5 §§, 5 kap. 4, 6 och 24 §§, 6 kap. 8 och 12 §§ och 7 kap. 2, 4 och 4 a §§ smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

8 §

Varje *landsting* ansvarar för att behövliga smittskyddsåtgärder vidtas inom *landstingsområdet*, i den mån annat inte följer av denna lag.

Vad som sägs i denna lag om *landsting* gäller också en kommun som inte ingår i ett *landsting*.

Varje *region* ansvarar för att behövliga smittskyddsåtgärder vidtas inom *regionens område*, i den mån annat inte följer av denna lag.

Vad som sägs i denna lag om *region* gäller också en kommun som inte ingår i en *region*.

9 §²²⁸

I varje *landsting* ska det finnas en smittskyddsläkare.

En smittskyddsläkare utses av en sådan nämnd som avses i 7 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). I frågor som inte gäller smittskyddsläkarens myndighetsutövning ska denne verka under nämnden.

Smittskyddsläkaren får uppdras åt en erfaren läkare vid en smittskyddsenhet eller vid en infektionsklinik inom *landstinget* att fullgöra uppgifter som smittskyddsläkaren har enligt denna lag.

I varje *region* ska det finnas en smittskyddsläkare.

Smittskyddsläkaren får uppdras åt en erfaren läkare vid en smittskyddsenhet eller vid en infektionsklinik inom *regionen* att fullgöra uppgifter som smittskyddsläkaren har enligt denna lag.

²²⁸ Senaste lydelse 2017:54.

2 kap.

3 §

Landstinget, och under *landstinget* smittskyddsläkaren, *skall* se till att allmänheten har tillgång till den information och de råd som behövs för att var och en *skall* kunna skydda sig mot smitta som kan hota liv eller hälsa.

Läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal som är verksam inom smittskyddet *skall* vid behov upplysa patienter om åtgärder för att förebygga smittsamma sjukdomar.

Regionen, och under *regionen* smittskyddsläkaren, *ska* se till att allmänheten har tillgång till den information och de råd som behövs för att var och en *ska* kunna skydda sig mot smitta som kan hota liv eller hälsa.

Läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal som är verksam inom smittskyddet *ska* vid behov upplysa patienter om åtgärder för att förebygga smittsamma sjukdomar.

3 a §²²⁹

Landstingen ska erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen.

Detsamma gäller kommuner och andra huvudmän inom skolväsendet med ansvar för elevhälsa enligt 2 kap. 25 § skollagen (2010:800), med undantag för huvudmän för elevhälsa i förskoleklass.

Regionerna ska erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen.

3 f §²³⁰

Den som omfattas av 8 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska av *landstinget* erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i nationella vaccinationsprogram.

Den som omfattas av elevhälsa enligt 2 kap. 25 § skollagen (2010:800), med undantag för elever i förskoleklass, ska i stället

Den som omfattas av 8 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska av *regionen* erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i nationella vaccinationsprogram.

²²⁹ Senaste lydelse 2012:452.

²³⁰ Senaste lydelse 2017:54.

erbjudas vaccinationer mot smittsamma sjukdomar som ingår i allmänna vaccinationsprogram av huvudmannen för elevens utbildning.

5 §²³¹

En behandlande läkare som misstänker eller konstaterar fall av allmänfarlig sjukdom eller annan anmälningspliktig sjukdom, ska utan dröjsmål anmäla detta till smittskyddsläkaren i *det landsting* där den anmälade läkaren har sin yrkesverksamhet och till Folkhälsomyndigheten. Anmälan ska göras även beträffande annan sjukdom som är eller som misstänks vara smittsam, om sjukdomen har fått en anmärkningsvärd utbredning inom ett område eller uppträder i en elakartad form.

En behandlande läkare som misstänker eller konstaterar fall av allmänfarlig sjukdom eller annan anmälningspliktig sjukdom, ska utan dröjsmål anmäla detta till smittskyddsläkaren i *den region* där den anmälade läkaren har sin yrkesverksamhet och till Folkhälsomyndigheten. Anmälan ska göras även beträffande annan sjukdom som är eller som misstänks vara smittsam, om sjukdomen har fått en anmärkningsvärd utbredning inom ett område eller uppträder i en elakartad form.

Anmälningsskyldigheten enligt första stycket första meningen gäller även

- läkare vid laboratorium som utför mikrobiologisk diagnostik,
- den som är ansvarig för ett sådant laboratorium, och
- läkare som utför obduktion.

5 kap.

4 §

Isolering enligt 1 eller 3 § *skall* ske på en vårdinrättning som drivs av *ett landsting*.

Isolering enligt 1 eller 3 § *ska* ske på en vårdinrättning som drivs av *en region*.

6 §

Har beslut fattats om isolering enligt 1 § *skall* smittskyddsläkaren genast underrätta *det lands-*

Har beslut fattats om isolering enligt 1 § *ska* smittskyddsläkaren genast underrätta *den region*

²³¹ Senaste lydelse 2013:634.

ting eller den kommun som svarar för sådana insatser som den isolerade behöver. Smittskyddsläkaren *skall* därvid lämna de uppgifter om den enskilde som behövs för planering av insatserna.

Landstinget eller kommunen *skall* i samråd med smittskyddsläkaren förbereda lämpliga åtgärder för att tillgodose den enskildes behov då isoleringen upphör.

eller den kommun som svarar för sådana insatser som den isolerade behöver. Smittskyddsläkaren *ska* därvid lämna de uppgifter om den enskilde som behövs för planering av insatserna.

Regionen eller kommunen *ska* i samråd med smittskyddsläkaren förbereda lämpliga åtgärder för att tillgodose den enskildes behov då isoleringen upphör.

24 §

Landstinget får förordna någon inom hälso- och sjukvården legitimerad befattningshavare, som har tillräcklig kompetens och erfarenhet, att i chefsöverläkares ställe fullgöra de uppgifter som chefsöverläkaren har enligt 9–23 §§ vid isolering enligt 1 eller 3 §.

Vad som sägs i denna lag om chefsöverläkaren gäller också den som förordnats enligt första stycket.

Regionen får förordna någon inom hälso- och sjukvården legitimerad befattningshavare, som har tillräcklig kompetens och erfarenhet, att i chefsöverläkares ställe fullgöra de uppgifter som chefsöverläkaren har enligt 9–23 §§ vid isolering enligt 1 eller 3 §.

6 kap.

8 §

En smittskyddsläkare får, om det är lämpligt och smittskyddsläkarna är överens om det, överlämna ett smittskyddsärende till en smittskyddsläkare i *ett annat landsting*.

En smittskyddsläkare får, om det är lämpligt och smittskyddsläkarna är överens om det, överlämna ett smittskyddsärende till en smittskyddsläkare i *en annan region*.

12 §²³²

Uppmärksammar socialnämnden, Polismyndigheten eller Kriminalvården, efter att ha fått underrättelse enligt 11 §, i sin verksamhet förhållanden som tyder på att den smittade inte följer meddelade förhållningsregler, ska detta anmälas till den smittskyddsläkare som lämnat underrättelsen. Om smittskyddsläkaren enligt 8 § överlämnat ärendet till smittskyddsläkaren i *ett annat landsting*, ska anmälan i stället göras till den smittskyddsläkaren.

Den skyldighet som avses i första stycket gäller i två månader från det att underrättelsen enligt 11 § mottagits.

Uppmärksammar socialnämnden, Polismyndigheten eller Kriminalvården, efter att ha fått underrättelse enligt 11 §, i sin verksamhet förhållanden som tyder på att den smittade inte följer meddelade förhållningsregler, ska detta anmälas till den smittskyddsläkare som lämnat underrättelsen. Om smittskyddsläkaren enligt 8 § överlämnat ärendet till smittskyddsläkaren i *en annan region*, ska anmälan i stället göras till den smittskyddsläkaren.

7 kap.

2 §

Undersökning, vård och behandling som läkaren bedömer minska risken för smittspridning och som ges inom *landstingets* hälso- och sjukvård eller av en läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt vårdavtal med *landstinget* är kostnadsfri för patienten om det är fråga om en allmänfarlig sjukdom.

Undersökning, vård och behandling som läkaren bedömer minska risken för smittspridning och som ges inom *regionens* hälso- och sjukvård eller av en läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt vårdavtal med *regionen* är kostnadsfri för patienten om det är fråga om en allmänfarlig sjukdom.

²³² Senaste lydelse 2014:763.

4 §²³³

Landstinget har kostnadsansvar för läkemedel som avses i 1 §. Ett öppenvårdsapotek som har lämnat ut ett sådant läkemedel har rätt att få ersättning för kostnaderna för läkemedlet av *det landsting* inom vars område patienten är bosatt.

Om patienten inte är bosatt inom *något landstings* område, ska kostnaderna i stället ersättas av *det landsting* inom vars område den förskrivande läkaren har sin verksamhetsort.

Regionen har kostnadsansvar för läkemedel som avses i 1 §. Ett öppenvårdsapotek som har lämnat ut ett sådant läkemedel har rätt att få ersättning för kostnaderna för läkemedlet av *den region* inom vars område patienten är bosatt.

Om patienten inte är bosatt inom *någon regions* område, ska kostnaderna i stället ersättas av *den region* inom vars område den förskrivande läkaren har sin verksamhetsort.

4 a §²³⁴

Landstinget har kostnadsansvar för åtgärder som avses i 2 § och för vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram enligt 2 kap. 3 f § första stycket.

Kommunen eller annan huvudman inom skolväsendet har enligt skollagens (2010:800) bestämmelser om elevhälsa kostnadsansvar för vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram enligt 2 kap. 3 f § andra stycket.

Regionen har kostnadsansvar för åtgärder som avses i 2 § och för vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram enligt 2 kap. 3 f § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²³³ Senaste lydelse 2016:523.

²³⁴ Senaste lydelse 2016:523.

1.84 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor

Härigenom föreskrivs att 1 och 8 §§ samt rubriken närmast före 8 § lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²³⁵

Statliga myndigheter, en kommun eller *ett landsting* får ingå avtal om att för varandras räkning lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda och i övrigt handlägga förvaltningsärenden med de begränsningar som anges i denna lag eller i förordning (*samtjänst vid medborgarkontor*).

Statliga myndigheter, en kommun eller *en region* får ingå avtal om att för varandras räkning lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda och i övrigt handlägga förvaltningsärenden med de begränsningar som anges i denna lag eller i förordning (*samtjänst vid medborgarkontor*).

Kommuner och *landsting*

Kommuner och *regioner*²³⁶

8 §²³⁷

Förvaltningsuppgifter, som en kommun eller *ett landsting* ansvarar för och som innefattar myndighetsutövning, får omfattas av ett samtjänstavtal endast i sådana fall som anges i andra stycket.

Förvaltningsuppgifter, som en kommun eller *region* ansvarar för och som innefattar myndighetsutövning, får omfattas av ett samtjänstavtal endast i sådana fall som anges i andra stycket.

En arbets- eller uppdragstagare som omfattas av ett särskilt avtal enligt 5 § får i den kommunala myndighetens namn

²³⁵ Senaste lydelse 2009:314.

²³⁶ Senaste lydelse 2009:314.

²³⁷ Senaste lydelse 2010:1042.

1. ta emot ansökningar om plats och, med undantag för barn som behöver särskilt stöd enligt 8 kap. 7 § och 14 kap. 6 § skollagen (2010:800), fördela platser och lämna erbjudanden om plats för barn och elever i förskola, fritidshem och sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. samma lag,

2. lämna ekonomiskt stöd till inackordering för elever i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning enligt skollagen,

3. ge tillstånd till att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt en kommunal föreskrift, eller

4. bevilja parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.85 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

Härigenom föreskrivs att 1–10, 12–18 §§ lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om inkomst- och kostnadsutjämning för kommuner och *landsting*.

Lagen innehåller även bestämmelser om strukturbidrag och införandebidrag samt om regleringsbidrag och regleringsavgift.

Denna lag innehåller bestämmelser om inkomst- och kostnadsutjämning för kommuner och *regioner*.

2 §

Med *landsting* avses i denna lag även kommuner som inte ingår i ett *landsting*.

Med *regioner* avses i denna lag även kommuner som inte ingår i en *region*.

3 §²³⁸

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här.

Utjämningsår: Det år bidrag eller avgift ska betalas.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett *landsting* enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i fråga om kommunal inkomstskatt året före utjämningsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestäm-

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller *region* enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i fråga om kommunal inkomstskatt året före utjämningsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestäm-

²³⁸ Senaste lydelse 2015:1010.

melser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknad medelskattkraft: Summan av de uppräknade skatteunderlagen för hela landet dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före utjämningsåret.

Skatteutjämningsunderlag: Den uppräknade medelskattkraften multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen respektive *landstinget* den 1 november året före utjämningsåret uppräknad med den procentsats som anges i 4 §.

Medelskattesats: Varje kommuns och *landstings* skatteunderlag multiplicerad med dess skattesats varefter summan av de beräknade beloppen divideras med skatteunderlaget i landet. Skatteunderlaget och skattesatsen för kommuner som inte ingår i *ett landsting* undantas från denna beräkning.

Standardkostnad: En för varje kommun eller *landsting* beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 8 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa strukturella förhållanden.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för en kommun eller *ett landsting*.

Bidragminskning: En bidragminskning föreligger i den mån nettot av en kommuns eller *ett*

melser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Skatteutjämningsunderlag: Den uppräknade medelskattkraften multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen respektive *regionen* den 1 november året före utjämningsåret uppräknad med den procentsats som anges i 4 §.

Medelskattesats: Varje kommuns och *regions* skatteunderlag multiplicerad med dess skattesats varefter summan av de beräknade beloppen divideras med skatteunderlaget i landet. Skatteunderlaget och skattesatsen för kommuner som inte ingår i *en region* undantas från denna beräkning.

Standardkostnad: En för varje kommun eller *region* beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 8 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa strukturella förhållanden.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för en kommun eller *region*.

Bidragminskning: En bidragminskning föreligger i den mån nettot av en kommuns eller *en*

landstings bidrag och avgifter år 2013 enligt den då gällande lydelsen av denna lag är större än nettot av kommunens eller *landstingets* bidrag och avgifter för samma år beräknade enligt 5, 6, 9, 10 §§, 11 § andra och tredje styckena, 12 § andra och tredje styckena samt 15 och 16 §§.

Avgiftsökning: En avgiftsökning föreligger i den mån nettot av en kommuns eller *ett landstings* bidrag och avgifter år 2015 enligt den då gällande lydelsen av denna lag är större än nettot av kommunens eller *landstingets* bidrag och avgifter för samma år beräknade enligt 5, 6, 9–12 §§, 13 § första och tredje styckena samt 15 och 16 §§.

regions bidrag och avgifter år 2013 enligt den då gällande lydelsen av denna lag är större än nettot av kommunens eller *regionens* bidrag och avgifter för samma år beräknade enligt 5, 6, 9, 10 §§, 11 § andra och tredje styckena, 12 § andra och tredje styckena samt 15 och 16 §§.

Avgiftsökning: En avgiftsökning föreligger i den mån nettot av en kommuns eller *en regions* bidrag och avgifter år 2015 enligt den då gällande lydelsen av denna lag är större än nettot av kommunens eller *regionens* bidrag och avgifter för samma år beräknade enligt 5, 6, 9–12 §§, 13 § första och tredje styckena samt 15 och 16 §§.

4 §²³⁹

Vid beräkning av skatteutjämningsunderlaget för en kommun och för *ett landsting* ska procent-satsen vara 115 procent.

Vid beräkning av skatteutjämningsunderlaget för en kommun och för *en region* ska procent-satsen vara 115 procent.

5 §

En kommun eller *ett landsting* vars skatteutjämningsunderlag är högre än det uppräknade skatteunderlaget har rätt till ett inkomstutjämningsbidrag som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med den skattesats som fastställs enligt 7 §.

En kommun eller *region* vars skatteutjämningsunderlag är högre än det uppräknade skatteunderlaget har rätt till ett inkomstutjämningsbidrag som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med den skattesats som fastställs enligt 7 §.

²³⁹ Senaste lydelse 2011:1097.

6 §

En kommun eller *ett lands-
ting* vars skatteutjämningsunder-
lag är lägre än det uppräknade
skatteunderlaget *skall* betala en
inkomstutjämningsavgift som
motsvarar mellanskillnaden, mul-
tiplicerad med den skattesats
som fastställs enligt 7 §.

En kommun eller *region* vars
skatteutjämningsunderlag är lägre
än det uppräknade skatteunder-
laget *ska* betala en inkomstut-
jämningsavgift som motsvarar
mellanskillnaden, multiplicerad
med den skattesats som fastställs
enligt 7 §.

7 §²⁴⁰

Regeringen fastställer för varje län de skattesatser (länsvisa skatte-
satser) som ska tillämpas vid beräkning av bidrag enligt 5 § och av-
gifter enligt 6.

De länsvisa skattesatserna ska
för bidragsberättigade kommuner
fastställas utifrån 95 procent av
medelskattesatsen år 2003 och
för bidragsberättigade *landsting*
utifrån 90 procent av medel-
skattesatsen samma år.

För avgiftsskyldiga kommuner
och *landsting* ska de länsvisa
skattesatserna i stället fastställas
utifrån 85 procent av medel-
skattesatsen år 2003.

De länsvisa skattesatserna ska
för bidragsberättigade kommuner
fastställas utifrån 95 procent av
medelskattesatsen år 2003 och
för bidragsberättigade *regioner*
utifrån 90 procent av medel-
skattesatsen samma år.

För avgiftsskyldiga kommuner
och *regioner* ska de länsvisa
skattesatserna i stället fastställas
utifrån 85 procent av medel-
skattesatsen år 2003.

8 §²⁴¹

För varje kommun beräknas standardkostnaden för

1. förskola, fritidshem och sådan pedagogisk verksamhet som
avses i 25 kap. skollagen (2010:800),
2. förskoleklass och grundskola,
3. gymnasieskola,
4. individ- och familjeomsorg,
5. barn och ungdomar med utländsk bakgrund,
6. äldreomsorg,

²⁴⁰ Senaste lydelse 2015:1010.

²⁴¹ Senaste lydelse 2010:1043.

7. befolkningsförändringar,
8. bebyggelsestruktur, och
9. löner.

För varje *landsting* beräknas standardkostnaden för

1. hälso- och sjukvård,
2. befolkningsförändringar, och
3. löner.

En standardkostnad beräknas också för kollektivtrafik. Kostnaden fördelas mellan kommuner och *landsting* enligt bestämmelser som regeringen meddelar.

För varje *region* beräknas standardkostnaden för

En standardkostnad beräknas också för kollektivtrafik. Kostnaden fördelas mellan kommuner och *regioner* enligt bestämmelser som regeringen meddelar.

9 §

En kommun eller *ett landsting* vars strukturkostnad per invånare överstiger den för landet genomsnittliga strukturkostnaden per invånare har rätt till ett kostnadsutjämningsbidrag som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med antalet invånare i kommunen eller *landstinget*.

En kommun eller *region* vars strukturkostnad per invånare överstiger den för landet genomsnittliga strukturkostnaden per invånare har rätt till ett kostnadsutjämningsbidrag som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med antalet invånare i kommunen eller *regionen*.

10 §

En kommun eller *ett landsting* vars strukturkostnad per invånare understiger den för landet genomsnittliga strukturkostnaden per invånare *skall* betala en kostnadsutjämningsavgift som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med antalet invånare i kommunen eller *landstinget*.

En kommun eller *region* vars strukturkostnad per invånare understiger den för landet genomsnittliga strukturkostnaden per invånare *ska* betala en kostnadsutjämningsavgift som motsvarar mellanskillnaden, multiplicerad med antalet invånare i kommunen eller *regionen*.

12 §²⁴²

Ett landsting har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

Ett landsting som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för små *landsting* har rätt till ett bidrag med motsvarande belopp.

Ett landsting som år 2013 fått strukturbidrag för bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av beloppet som överstiger 0,11 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

En region har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

En region som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för små *regioner* har rätt till ett bidrag med motsvarande belopp.

En region som år 2013 fått strukturbidrag för bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av beloppet som överstiger 0,11 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

13 §²⁴³

En kommun eller *ett landsting* som får en bidragsminskning har rätt till ett årligt införandebidrag för den del av bidragsminskningen som överstiger 250 kronor per invånare.

En kommun eller *ett landsting* som får en avgiftsökning har rätt till ett årligt införandebidrag för den del av avgiftsökningen som överstiger 250 kronor per invånare.

Införandebidragen ska därefter årligen minska med 250 kronor per invånare och bidrag till dess respektive bidrag upphör.

En kommun eller *region* som får en bidragsminskning har rätt till ett årligt införandebidrag för den del av bidragsminskningen som överstiger 250 kronor per invånare.

En kommun eller *region* som får en avgiftsökning har rätt till ett årligt införandebidrag för den del av avgiftsökningen som överstiger 250 kronor per invånare.

15 §

Om statens samlade utgifter för inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag, strukturbidrag och införandebidrag,

Om statens samlade utgifter för inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag, strukturbidrag och införandebidrag,

²⁴² Senaste lydelse 2015:1010.

²⁴³ Senaste lydelse 2015:1010.

minskade med statens samlade inkomster från inkomstutjämningsavgifter och kostnadsutjämningsavgifter, är lägre än statens anslag för dessa bidrag, *skall* skillnaden fördelas till kommuner respektive *landsting* som regleringsbidrag, med ett enhetligt belopp per invånare i landet.

minskade med statens samlade inkomster från inkomstutjämningsavgifter och kostnadsutjämningsavgifter, är lägre än statens anslag för dessa bidrag, *ska* skillnaden fördelas till kommuner respektive *regioner* som regleringsbidrag, med ett enhetligt belopp per invånare i landet.

16 §

Om statens samlade utgifter för inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag, strukturbidrag och införandebidrag, minskade med statens samlade inkomster från inkomstutjämningsavgifter och kostnadsutjämningsavgifter, är högre än statens anslag för dessa bidrag, *skall* skillnaden betalas av kommuner respektive *landsting* i form av regleringsavgift, med ett enhetligt belopp per invånare i landet.

Om statens samlade utgifter för inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag, strukturbidrag och införandebidrag, minskade med statens samlade inkomster från inkomstutjämningsavgifter och kostnadsutjämningsavgifter, är högre än statens anslag för dessa bidrag, *ska* skillnaden betalas av kommuner respektive *regioner* i form av regleringsavgift, med ett enhetligt belopp per invånare i landet.

17 §²⁴⁴

Avgifter och bidrag beräknas på grundval av antalet folkbokförda invånare i en kommun eller *i ett landsting* den 1 november året före utjämningsåret och den indelning av kommuner och *landsting* som gäller vid början av utjämningsåret, om inte annat följer av 17 a §.

Avgifter och bidrag beräknas på grundval av antalet folkbokförda invånare i en kommun eller *region* den 1 november året före utjämningsåret och den indelning av kommuner och *regioner* som gäller vid början av utjämningsåret, om inte annat följer av 17 a §.

²⁴⁴ Senaste lydelse 2013:975.

17 a §²⁴⁵

Beräkningen av strukturbidrag samt standardkostnader för befolkningsförändringar och bebyggelsestruktur för en kommun som sammanläggs med en annan kommun eller flera andra kommuner enligt lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *landsting*, ska göras enligt följande.

Den nya kommunens strukturbidrag samt standardkostnader för befolkningsförändringar och bebyggelsestruktur ska, det utjämningsår då indelningsändringen träder i kraft och de därpå följande tre åren, grundas på det högsta värdet på dessa bidrag och kostnader beräknade på grundval av den indelning av kommuner

1. som gäller den januari utjämningsåret, eller
2. som gällde före indelningsändringen, varvid beräkningen ska utgå från de i sammanläggningen ingående kommunernas strukturbidrag samt standardkostnader för respektive kostnadsslag.

18 §

Skatteverket beslutar senast den 20 januari under utjämningsåret preliminärt om bidrag respektive avgifter för varje kommun och *landsting*.

En kommun eller *ett landsting* får senast den 15 februari under utjämningsåret till Skatteverket påtala brister och oriktiga uppgifter i underlaget för beslutet.

Skatteverket fastställer bidrag respektive avgifter för varje kom-

Beräkningen av strukturbidrag samt standardkostnader för befolkningsförändringar och bebyggelsestruktur för en kommun som sammanläggs med en annan kommun eller flera andra kommuner enligt lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och *regioner*, ska göras enligt följande.

Skatteverket beslutar senast den 20 januari under utjämningsåret preliminärt om bidrag respektive avgifter för varje kommun och *region*.

En kommun eller *region* får senast den 15 februari under utjämningsåret till Skatteverket påtala brister och oriktiga uppgifter i underlaget för beslutet.

Skatteverket fastställer bidrag respektive avgifter för varje kom-

²⁴⁵ Senaste lydelse 2013:975.

mun och *landsting* senast den 15 april under utjämningsåret. mun och *region* senast den 15 april under utjämningsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.86 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 16 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

16 §²⁴⁶

Personuppgifter som kontoföringsmyndigheten administrerar i unionsregistret ska ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som staten, *ett* 1. verksamhet som staten, *en landsting* eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och

a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i unionsregistret,

b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om utsläppsrätter eller kyotoenheter, eller

c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,

2. omsättning av utsläppsrätter eller kyotoenheter, samt

3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om utsläppsrätter eller kyotoenheter utgör underlag för prövningar eller beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁴⁶ Senaste lydelse 2011:1103, i kraft genom 2012:507.

1.87 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Landsting får ta ut en avgift av den myndighet som har beslutat att inhämta ett rättsintyg, om detta har utfärdats i tjänsten av läkare inom den offentligt bedrivna vården.

Regioner får ta ut en avgift av den myndighet som har beslutat att inhämta ett rättsintyg, om detta har utfärdats i tjänsten av läkare inom den offentligt bedrivna vården.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.88 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 § naturgaslagen (2005:403) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §

En koncession får för sin giltighet göras beroende av att den som innehar koncessionen ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort den berörda ledningen eller anläggningen och att vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *landsting* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Om det kan antas att den ställda säkerheten inte längre är tillräcklig, får regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten besluta om ytterligare säkerhet.

I fråga om säkerhetens beskaffenhet gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *skall* prövas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs.

En koncession får för sin giltighet göras beroende av att den som innehar koncessionen ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort den berörda ledningen eller anläggningen och att vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, *regioner* och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

I fråga om säkerhetens beskaffenhet gäller 2 kap. 25 § ut-sökningsbalken. Säkerheten *ska* prövas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten och förvaras av länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.89 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 46 §, 10 kap. 18 § och 21 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

46 §²⁴⁷

Revisorn är skyldig att lämna en medrevisor, en ny revisor, en lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget är försatt i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Revisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *landstinget* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* ingår i.

Revisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *regionen* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *regionen* ingår i.

Revisorn i ett aktiebolag i vilket staten äger samtliga aktier är skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till Riksrevisionen.

²⁴⁷ Senaste lydelse 2009:511.

10 kap.18 §²⁴⁸

Lekmannarevisorn är skyldig att lämna bolagets revisor, en annan lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget är försatt i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Lekmannarevisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *landstinget* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* ingår i.

Lekmannarevisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *regionen* eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller *regionen* ingår i.

21 kap.2 §²⁴⁹

Bestämmelserna i 1 § gäller inte om

1. gäldenären är en kommun, *ett landsting* eller ett kommunalförbund,
1. gäldenären är en kommun, *en region* eller ett kommunalförbund,
2. gäldenären är ett företag i en koncern i vilken det långivande bolaget ingår,
3. lånet är avsett uteslutande för gäldenärens rörelse och bolaget lämnar lånet av rent affärsmässiga skäl, eller
4. lånet har tagits upp av Riksgäldskontoret enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Med koncern som avses i första stycket 2 likställs annan företagsgrupp av motsvarande slag i vilken moderorganisationen är

1. en svensk juridisk person som är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),

²⁴⁸ Senaste lydelse 2009:511.

²⁴⁹ Senaste lydelse 2011:204.

2. en motsvarande utländsk juridisk person med hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3. kommun, *landsting* eller 3. kommun, *region* eller kommunalförbund.

Bestämmelserna i 1 § gäller inte heller lån till en aktieägare eller dennes närstående, om låntagarens och dennes närståendes sammanlagda aktieinnehav i bolaget inte uppgår till en procent av aktiekapitalet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.90 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt Lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
En ändamålsenlig kommunal
bokföring och redovisning

6 §

En öppen redovisning och en separat redovisning enligt 3 och 4 §§ som avser verksamhet som bedrivs inom en kommun eller ett landsting och som inte utgör räkenskapsinformation enligt lagen (2018:000) om kommunal bokföring och redovisning ska arkiveras i enlighet med bestämmelserna om bevarande och arkivering m.m. i 3 kap. 12–15 §§ den lagen. Detsamma gäller uppgifter av betydelse för redovisningarna.

Sådana redovisningar och uppgifter som sägs i första stycket och som avser verksamhet som bedrivs av en fysisk eller juridisk person vilken omfattas av bokföringslagen (1999:1078) ska arkiveras i enlighet med bestämmelserna om arkivering m.m. i 7 kap. den lagen även om informationen inte utgör räkenskapsinformation i bokföringslagens mening.

I arkivlagen (1990:782) finns ytterligare bestämmelser om arkivering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.91 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund²⁵⁰ samt 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund

Lag om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund

1 §²⁵¹

Denna lag innehåller bestämmelser om rätt till ersättning för kommuner för ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) och skyldighet att i vissa fall justera en sådan ersättning.

Det som sägs om kommun i denna lag gäller även *landsting* och kommunalförbund samt samordningsförbund som avses i 4 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Det som sägs om kommun i denna lag gäller även *region* och kommunalförbund samt samordningsförbund som avses i 4 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁵⁰ Senaste lydelse av lagens rubrik 2012:385.

²⁵¹ Senaste lydelse 2012:385.

1.92 Förslag till lag om ändring i vallagen (2005:837)

Härigenom föreskrivs i fråga om vallagen (2005:837)

dels att 1 kap. 1, 3 och 4 §§, 2 kap. 1–3, 5–7, 10, 14 och 15 §§, 4 kap. 1, 5, 7–10, 13, 15 och 19 §§, 5 kap. 2 a §, 6 kap. 8 §, 7 kap. 6 och 12 §§, 8 kap. 2 §, 10 kap. 2 §, 14 kap. 1, 6, 8, 13, 15, 21, 22, 27–29 §§ och 15 kap. 3, 10, 11, 13 §§ och rubriken närmast före 4 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 14 kap. 26 § ska lyda ”Valet till region- och kommunfullmäktige”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²⁵²

I denna lag finns bestämmelser om genomförande av val till riksdagen, *landstings-* och kommunfullmäktige samt Europaparlamentet.

Vissa grundläggande bestämmelser om val finns i regeringsformen och kommunallagen (2017:725).

Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande.

I denna lag finns bestämmelser om genomförande av val till riksdagen, *region-* och kommunfullmäktige samt Europaparlamentet.

AVDELNING I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap. – Inledande bestämmelser

2 kap. – Partier och kandidater

3 kap. – Valmyndigheter m.m.

4 kap. – Valkretsar och valdistrikt m.m.

5 kap. – Röstlängder och röstkort

6 kap. – Valsedlar och kuvert

AVDELNING II. GENOMFÖRANDE AV VAL

7 kap. – Allmänna bestämmelser om röstning

8 kap. – Allmänna bestämmelser om röstmottagning

9 kap. – Röstmottagning i vallokal

10 kap. – Röstmottagning i röstningslokal

²⁵² Senaste lydelse 2017:748.

AVDELNING III. RÄKNING AV RÖSTER

11 kap. – Preliminär rösträkning i vallokal

12 kap. – Valnämndens rösträkning

13 kap. – Slutlig rösträkning

AVDELNING IV. FÖRDELNING AV MANDAT

14 kap. – Fördelning av mandat

AVDELNING V. AVSLUTANDE BESTÄMMELSER

15 kap. – Överklagande

3 §²⁵³

Ordinarie val till riksdagen och ordinarie val till *landstings-* och kommunfullmäktige ska hållas samma dag. Valdag ska vara den andra söndagen i september. Val till Europaparlamentet ska hållas i juni vart femte år. Om Europeiska unionens råd i ett särskilt fall beslutar det, ska valet i stället hållas i april, maj eller juli valåret.

Vid omval till riksdagen bestämmer regeringen vilken dag som ska vara valdag. Vid omval till *landstings-* och kommunfullmäktige bestämmer den centrala valmyndigheten, efter samråd med länsstyrelsen, vilken dag som ska vara valdag. Ett omval ska hållas så snart det kan ske och senast inom tre månader efter beslut om omval.

Vid extra val enligt 3 kap. 11 § regeringsformen bestämmer regeringen vilken dag som ska vara valdag.

Ordinarie val till riksdagen och ordinarie val till *region-* och kommunfullmäktige ska hållas samma dag. Valdag ska vara den andra söndagen i september. Val till Europaparlamentet ska hållas i juni vart femte år. Om Europeiska unionens råd i ett särskilt fall beslutar det, ska valet i stället hållas i april, maj eller juli valåret.

Vid omval till riksdagen bestämmer regeringen vilken dag som ska vara valdag. Vid omval till *region-* och kommunfullmäktige bestämmer den centrala valmyndigheten, efter samråd med länsstyrelsen, vilken dag som ska vara valdag. Ett omval ska hållas så snart det kan ske och senast inom tre månader efter beslut om omval.

²⁵³ Senaste lydelse 2018:28.

Vid extra val enligt 6 kap. 5 § regeringsformen bestämmer riksdagens talman, efter samråd med den centrala valmyndigheten, vilken dag som ska vara valdag.

Vid extra val enligt 5 kap. 10 § kommunallagen (2017:725) bestämmer *landstings-* eller kommunfullmäktige, efter samråd med den centrala valmyndigheten och länsstyrelsen, vilken dag som ska vara valdag.

Vid extra val enligt 5 kap. 10 § kommunallagen (2017:725) bestämmer *region-* eller kommunfullmäktige, efter samråd med den centrala valmyndigheten och länsstyrelsen, vilken dag som ska vara valdag.

4 §

Den som har rösträtt vid val till riksdagen har rösträtt också vid val till Europaparlamentet.

Medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare) som har rösträtt vid val till *landstings-* och kommunfullmäktige och som vid val till Europaparlamentet inte röstar i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen, har rösträtt vid ett sådant val i Sverige.

Medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare) som har rösträtt vid val till *region-* och kommunfullmäktige och som vid val till Europaparlamentet inte röstar i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen, har rösträtt vid ett sådant val i Sverige.

2 kap.

1 §²⁵⁴

Ett parti som vill registrera sin beteckning ska skriftligen anmäla detta hos den centrala valmyndigheten.

Om anmälan görs senast den sista februari det år då ordinarie val till riksdagen och till *landstings-* och kommunfullmäktige eller val till Europaparlamentet ska hållas, gäller registreringen från och med det valet.

Om anmälan görs senast den sista februari det år då ordinarie val till riksdagen och till *region-* och kommunfullmäktige eller val till Europaparlamentet ska hållas, gäller registreringen från och med det valet.

²⁵⁴ Senaste lydelse 2018:28

Om det är fråga om ett extra val ska en anmälan i stället göras senast en vecka efter det att beslutet om valdag har meddelats för att registreringen ska gälla från och med det valet.

2 §

Av en anmälan *skall* det framgå vilket slag av val den gäller. Om den avser val till *landstings-* eller kommunfullmäktige, *skall* det framgå *vilket landsting* eller vilken kommun den gäller.

Tillsammans med en anmälan *skall* partiet lämna förklaringar enligt 4 § eller ett intyg om att sådana förklaringar har visats upp för notarius publicus.

Av en anmälan *ska* det framgå vilket slag av val den gäller. Om den avser val till *region-* eller kommunfullmäktige, *ska* det framgå *vilken region* eller vilken kommun den gäller.

Tillsammans med en anmälan *ska* partiet lämna förklaringar enligt 4 § eller ett intyg om att sådana förklaringar har visats upp för notarius publicus.

3 §²⁵⁵

En partibeteckning ska registreras om följande villkor är uppfyllda:

1. Partibeteckningen ska bestå av eller innehålla ord. Den får innehålla en partisymbol.

2. Om ett parti inte redan är representerat i den beslutande församling som anmälan gäller, ska anmälan ha ett dokumenterat stöd av minst

a) för val till riksdagen: 1 500 personer som har rösträtt i hela landet,

b) för val till *landstings-* eller kommunfullmäktige: 100 respektive 50 personer som har rösträtt i *det landsting* eller den kommun som anmälan gäller,

b) för val till *region-* eller kommunfullmäktige: 100 respektive 50 personer som har rösträtt i *den region* eller den kommun som anmälan gäller,

c) för val till Europaparlamentet: 1 500 personer som har rösträtt i hela landet.

3. Partibeteckningen ska inte kunna antas bli förväxlad med en beteckning som redan

a) är registrerad, eller

²⁵⁵ Senaste lydelse 2014:1384.

b) har anmälts för registrering, om beteckningarna skulle komma att bli registrerade för samma val.

4. Partibeteckningen ska inte kunna antas bli förväxlad med en beteckning som tidigare gällt för samma slag av val men som avregistrerats för högst fem år sedan på grund av namnbyte.

5. Partibeteckningen ska inte kunna antas bli förväxlad med en beteckning för något annat parti som redan anmält sitt deltagande i val eller som ska anses ha anmält sitt deltagande enligt 15 § andra eller tredje stycket, om beteckningarna skulle komma att gälla i samma val.

5 §

Om en partibeteckning registreras för val till riksdagen, gäller registreringen också för val till *landstings-* och kommunfullmäktige i hela landet samt för val till Europaparlamentet. Om registreringen avser val till *landstingsfullmäktige*, gäller den val i *det landstinget* och val till kommunfullmäktige i de kommuner som ligger inom *landstinget*. I övriga fall gäller registreringen endast för det val som anmälan avser.

Om en partibeteckning registreras för val till riksdagen, gäller registreringen också för val till *region-* och kommunfullmäktige i hela landet samt för val till Europaparlamentet. Om registreringen avser val till *regionfullmäktige*, gäller den val i *den regionen* och val till kommunfullmäktige i de kommuner som ligger inom *regionen*. I övriga fall gäller registreringen endast för det val som anmälan avser.

6 §

Om ett parti som har registrerat en partibeteckning medger det, kan ett annat parti få samma beteckning registrerad

1. för val till riksdagen även om beteckningen redan är registrerad för val till *landstings-* eller kommunfullmäktige, eller

2. för val till *landstingsfullmäktige*, även om partibeteckningen redan är registrerad för val till kommunfullmäktige inom *landstinget*.

1. för val till riksdagen även om beteckningen redan är registrerad för val till *region-* eller kommunfullmäktige, eller

2. för val till *regionfullmäktige*, även om partibeteckningen redan är registrerad för val till kommunfullmäktige inom *regionen*.

Detta gäller också om det första partiets ansökan ännu inte lett till registrering, när det andra partiet lämnar in sin ansökan.

7 §

<p>En registrerad partibeteckning <i>skall</i> avregistreras om partiet</p> <p>1. begär det, eller</p> <p>2. inte har anmält kandidater för två ordinarie val i följd till riksdagen, till <i>landstings-</i> eller <i>kommunfullmäktige</i> eller till Europaparlamentet.</p>	<p>En registrerad partibeteckning <i>ska</i> avregistreras om partiet</p> <p>1. begär det, eller</p> <p>2. inte har anmält kandidater för två ordinarie val i följd till riksdagen, till <i>region-</i> eller <i>kommunfullmäktige</i> eller till Europaparlamentet.</p>
--	--

10 §

<p>En anmälan av kandidater <i>skall</i> avse</p> <p>1. för val till riksdagen: en viss</p> <p>2. för val till kommun- eller <i>landstingsfullmäktige</i>: kommunen eller landstinget,</p> <p>3. för val till Europaparlamentet: hela landet.</p>	<p>En anmälan av kandidater <i>ska</i> avse</p> <p>1. för val till riksdagen: en viss valkrets,</p> <p>2. för val till kommun- eller <i>regionfullmäktige</i>: kommunen eller regionen,</p> <p>3. för val till Europaparlamentet: hela landet.</p>
---	--

14 §

<p>Ett parti som vill delta i ett val ska skriftligen anmäla detta till den centrala valmyndigheten. Av anmälan ska det framgå vilken beteckning partiet går till val under (partibeteckning) och vilket slag av val anmälan gäller. Om anmälan avser val till <i>landstings-</i> eller <i>kommunfullmäktige</i>, ska det framgå <i>vilket landsting</i> eller vilken kommun den gäller.</p>	<p>Ett parti som vill delta i ett val ska skriftligen anmäla detta till den centrala valmyndigheten. Av anmälan ska det framgå vilken beteckning partiet går till val under (partibeteckning) och vilket slag av val anmälan gäller. Om anmälan avser val till <i>region-</i> eller <i>kommunfullmäktige</i>, ska det framgå <i>vilken region</i> eller vilken kommun den gäller.</p>
--	---

15 §

<p>Om ett parti anmäls för val till riksdagen, gäller anmälan också för val till <i>landstings-</i> och</p>	<p>Om ett parti anmäls för val till riksdagen, gäller anmälan också för val till <i>region-</i> och</p>
---	---

kommunfullmäktige i hela landet och för val till Europaparlamentet. I övriga fall gäller anmälan endast för det val som anmälan avser.

Ett parti som är representerat i en beslutande församling ska vid nästa val anses ha anmält deltagande i val i den omfattning som följer av första stycket.

Ett parti som har anmält kandidater enligt 9 § ska anses ha anmält deltagande i valet.

kommunfullmäktige i hela landet och för val till Europaparlamentet. I övriga fall gäller anmälan endast för det val som anmälan avser.

4 kap.

1 §

För val till riksdagen, *landstingsfullmäktige* och kommunfullmäktige *skall* det finnas geografiskt avgränsade områden för vilka det *skall* väljas ledamöter till den beslutande församling valet gäller (valkretsar). För val till Europaparlamentet utgör landet en enda valkrets.

Om inte annat anges *skall* vid tillämpningen av detta kapitel antalet röstberättigade vid ett val beräknas på grundval av uppgifterna i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet den 1 mars valåret.

För val till riksdagen, *regionfullmäktige* och kommunfullmäktige *ska* det finnas geografiskt avgränsade områden för vilka det *ska* väljas ledamöter till den beslutande församling valet gäller (valkretsar). För val till Europaparlamentet utgör landet en enda valkrets.

Om inte annat anges *ska* vid tillämpningen av detta kapitel antalet röstberättigade vid ett val beräknas på grundval av uppgifterna i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet den 1 mars valåret.

Val till *landstingsfullmäktige*

Val till *regionfullmäktige*

5 §

Vid val till *landstingsfullmäktige* är *landstinget* en enda valkrets, om inte fullmäktige beslutar att

Vid val till *regionfullmäktige* är *regionen* en enda valkrets, om inte fullmäktige beslutar att dela

delas in *landstinget* i två eller flera valkretsar. in *regionen* i två eller flera valkretsar.

En valkrets ska omfatta en eller flera kommuner, om inte något annat följer av 6 § andra stycket.

7 §

Om en kommun delas in i två eller flera valkretsar för val till *landstingsfullmäktige* och om kommunen är indelad i valkretsar för val till kommunfullmäktige, *skall* gränsen för en valkrets för val till *landstingsfullmäktige* sammanfalla med gränsen för en valkrets för val till kommunfullmäktige.

Om en kommun delas in i två eller flera valkretsar för val till *regionfullmäktige* och om kommunen är indelad i valkretsar för val till kommunfullmäktige, *ska* gränsen för en valkrets för val till *regionfullmäktige* sammanfalla med gränsen för en valkrets för val till kommunfullmäktige.

8 §

Indelningen i valkretsar *skall*, sedan kommunerna inom *landstinget* har fått tillfälle att yttra sig, beslutas av *landstingsfullmäktige* senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen *skall* gälla för första gången. För att gälla *skall* beslutet vara fastställt av länsstyrelsen.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *landsting* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valkretsar får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

Indelningen i valkretsar *ska*, sedan kommunerna inom *regionen* har fått tillfälle att yttra sig, beslutas av *regionfullmäktige* senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen *ska* gälla för första gången. För att gälla *ska* beslutet vara fastställt av länsstyrelsen.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *regioner* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valkretsar får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

9 §²⁵⁶

Mandaten i *landstingsfullmäktige* i ett *landsting* som är *indelad* i valkretsar består av fasta valkretsmandat och utjämningsmandat.

Nio tiondelar av mandaten är fasta valkretsmandat. Om talet blir brutet när antalet fasta valkretsmandat beräknas, ska det rundas av till närmaste lägre hela tal. Återstående mandat är utjämningsmandat.

10 §²⁵⁷

Om ett *landsting* är *indelad* i valkretsar, ska länsstyrelsen senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.

Antalet personer som har rösträtt i *landstinget* delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet personer som har rösträtt i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet som har rösträtt i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får den valkretsen ett mandat.

Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning efter de överskott som uppstår vid beräkningen. När överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska lotten avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.

Mandaten i *regionfullmäktige* i en *region* som är *indelad* i valkretsar består av fasta valkretsmandat och utjämningsmandat.

Om en *region* är *indelad* i valkretsar, ska länsstyrelsen senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.

Antalet personer som har rösträtt i *regionen* delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet personer som har rösträtt i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet som har rösträtt i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får den valkretsen ett mandat.

²⁵⁶ Senaste lydelse 2014:1384.

²⁵⁷ Senaste lydelse 2014:1384.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *landsting* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om fördelning av mandat får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *regioner* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om fördelning av mandat får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

13 §

Indelningen i valkretsar *skall* beslutas av kommunfullmäktige senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen *skall* gälla för första gången. För att gälla *skall* beslutet vara fastställt av länsstyrelsen.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *landsting* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valkretsar får meddelas senare än som sägs i första stycket.

Indelningen i valkretsar *ska* beslutas av kommunfullmäktige senast den 31 oktober året före det valår då den nya indelningen *ska* gälla för första gången. För att gälla *ska* beslutet vara fastställt av länsstyrelsen.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *regioner* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valkretsar får meddelas senare än som sägs i första stycket.

15 §²⁵⁸

Om en kommun är indelad i valkretsar, ska länsstyrelsen senast den 30 april det år då ordinarie val ska hållas besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.

Antalet personer som har rösträtt i kommunen delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet personer som har rösträtt i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet som har rösträtt i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får den valkretsen ett mandat.

Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning efter de

²⁵⁸ Senaste lydelse 2014:1384.

överskott som uppstår vid beräkningen. När överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska lotten avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *landsting* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om fördelning av mandat får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *regioner* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om fördelning av mandat får meddelas senare än den dag som anges i första stycket.

19 §

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *landsting* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valdistrikt får meddelas senare än den dag som anges i 18 §.

Regeringen eller den myndighet som beslutar om ändring i landets indelning i *regioner* eller kommuner får, om det behövs, bestämma att beslut om indelning i valdistrikt får meddelas senare än den dag som anges i 18 §.

5 kap.

2 a §²⁵⁹

Vid val till kommunfullmäktige och *landstingsfullmäktige* ska unionsmedborgare som enligt 1 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725) har rösträtt tas upp i röstlängd om de skriftligen senast 30 dagar före valdagen hos den centrala valmyndigheten

Vid val till kommunfullmäktige och *regionfullmäktige* ska unionsmedborgare som enligt 1 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725) har rösträtt tas upp i röstlängd om de skriftligen senast 30 dagar före valdagen hos den centrala valmyndigheten

1. anmäler att de vill bli upptagna i röstlängden, och
2. anger sin nationalitet, sin adress i Sverige samt sin födelsetid eller i förekommande fall sitt personnummer.

²⁵⁹ Senaste lydelse 2017:748.

Väljare som har tagits upp i röstlängd enligt denna paragraf står kvar där tills de stryks från den på egen begäran eller villkoren för rösträtt inte längre är uppfyllda.

6 kap.

8 §

Följande partier som ställer upp i ett val har rätt till valsedlar på statens bekostnad:

1. vid val till riksdagen: parti som vid valet får eller vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet eller som ändå är eller genom valet blir representerat i riksdagen,

2. vid val till *landstings-* eller kommunfullmäktige: parti som är eller genom valet blir representerat i fullmäktige,

2. vid val till *region-* eller kommunfullmäktige: parti som är eller genom valet blir representerat i fullmäktige,

3. vid val till Europaparlamentet: parti som vid valet får eller vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet.

I samtliga fall avser rätten till fria valsedlar ett antal som motsvarar högst tre gånger antalet röstberättigade i

1. vid val till riksdagen: valkretsen,

2. vid övriga val: valet.

Vid tillämpningen av andra stycket beräknas antalet röstberättigade på grundval av uppgifterna i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet den 1 mars valåret.

7 kap.

6 §

Vid ordinarie val till riksdagen och till *landstings-* och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet får en budröst göras i ordning tidigast 24 dagar före valdagen.

Vid ordinarie val till riksdagen och till *region-* och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet får en budröst göras i ordning tidigast 24 dagar före valdagen.

Vid andra val får en budröst göras i ordning tidigast 10 dagar före valdagen. En budröst som lämnas hos en utlandsmyndighet får i dessa fall dock göras i ordning tidigast 20 dagar före valdagen.

12 §

Brevröster får göras i ordning tidigast 45 dagar före valdagen.

Vid andra val än ordinarie val till riksdagen och till *landstings-* och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet får brev- röster dock göras i ordning först sedan det har beslutats vilken dag valet *skall* hållas.

Vid andra val än ordinarie val till riksdagen och till *region-* och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet får brev- röster dock göras i ordning först sedan det har beslutats vilken dag valet *ska* hållas.

8 kap.

2 §

I anslutning till ett röst- mot- tagningsställe *skall* det ordnas en lämplig plats där valsedlar kan läggas ut. Om detta inte är möj- ligt får en sådan plats i stället ordnas inne i lokalen. På denna plats *skall* väljarna ha tillgång till

1. valsedlar med enbart valbeteckning,

2. valsedlar med parti- och valbeteckning

a) för val till riksdagen samt *landstings-* och kommunfull- mäktige för varje parti som vid något av de två senaste riksdags- valen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet,

b) för val till *landstings-* och kommunfullmäktige för varje parti som redan är representerat där och som inte uppfyller krav- en i a ovan, när det gäller röst- mottagningsställen inom *det landsting* eller den kommun där partiet är representerat,

3. valsedlar med parti- och valbeteckning för val till Europa- parlamentet för varje parti som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet har fått mer än 1 procent av rösterna i hela

I anslutning till ett röst- mot- tagningsställe *ska* det ordnas en lämplig plats där valsedlar kan läggas ut. Om detta inte är möj- ligt får en sådan plats i stället ordnas inne i lokalen. På denna plats *ska* väljarna ha tillgång till

a) för val till riksdagen samt *region-* och kommunfullmäktige för varje parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet,

b) för val till *region-* och kommunfullmäktige för varje parti som redan är representerat där och som inte uppfyller krav- en i a ovan, när det gäller röst- mottagningsställen inom *den region* eller den kommun där partiet är representerat,

landet eller valsedlar med parti- och valbeteckning samt uppgifter om kandidater om ett sådant parti deltar med endast en valsedel.

De partier som deltar i valen *skall* också kunna lägga ut sina valsedlar på denna plats. De partier som deltar i valen *ska* också kunna lägga ut sina valsedlar på denna plats.

Vad som sägs i första stycket 2 och 3 gäller endast under förutsättning att partiet har gjort en begäran enligt 6 kap. 7 §.

10 kap.

2 §

Vid ordinarie val till riksdagen och till *landstings*- och kommunfullmäktige samt vid val till Europaparlamentet får röstmottagningen påbörjas

Vid ordinarie val till riksdagen och till *region*- och kommunfullmäktige samt vid val till Europaparlamentet får röstmottagningen påbörjas

1. i röstningslokaler som en kommun har anordnat: tidigast den artonde dagen före valdagen,

2. hos en utlandsmyndighet: tidigast den tjugofjärde dagen före valdagen.

Vid andra val får röstmottagningen påbörjas

1. i röstningslokaler som en kommun har anordnat: tidigast den tionde dagen före valdagen,

2. hos en utlandsmyndighet: tidigast den tjugonde dagen före valdagen.

Röstmottagningen får pågå

1. i röstningslokaler som en kommun har anordnat: till och med valdagen,

2. hos en utlandsmyndighet: så länge att de fönsterkuvert som har gjorts i ordning kan antas vara hos den centrala valmyndigheten senast dagen före valdagen.

14 kap.

1 §

Den centrala valmyndigheten *skall* på grundval av resultatet av den slutliga rösträkningen fördela mandat i riksdagen och Europaparlamentet samt fastställa vilka kandidater som har valts

Den centrala valmyndigheten *ska* på grundval av resultatet av den slutliga rösträkningen fördela mandat i riksdagen och Europaparlamentet samt fastställa vilka kandidater som har valts

till ledamöter och ersättare.

I fråga om val till *landstings-* och kommunfullmäktige *skall* länsstyrelsen fördela mandaten mellan partierna och för varje valkrets fastställa vilka kandidater som har valts till ledamöter och ersättare.

till ledamöter och ersättare.

I fråga om val till *region-* och kommunfullmäktige *ska* länsstyrelsen fördela mandaten mellan partierna och för varje valkrets fastställa vilka kandidater som har valts till ledamöter och ersättare.

6 §²⁶⁰

Mandaten i kommunfullmäktige i en kommun som är en enda valkrets ska fördelas mellan partier som fått minst 2 procent av rösterna i kommunen. I en kommun som är indelad i två eller flera valkretsar ska mandaten fördelas mellan partier som fått minst 3 procent av rösterna i kommunen.

Mandaten i *landstingsfullmäktige* ska fördelas mellan partier som fått minst 3 procent av rösterna i *landstinget*.

Mandaten i *regionfullmäktige* ska fördelas mellan partier som fått minst 3 procent av rösterna i *regionen*.

Mandaten i Europaparlamentsvalet ska fördelas mellan partier som fått minst 4 procent av rösterna i landet.

8 §²⁶¹

Vid fördelningen av mandat i sådana *landsting* och kommuner som är indelade i valkretsar tillämpas bestämmelserna om riksdagsval i 3–5 §§ på motsvarande sätt.

Vid fördelningen av mandat i sådana *regioner* och kommuner som är indelade i valkretsar tillämpas bestämmelserna om riksdagsval i 3–5 §§ på motsvarande sätt.

13 §

Ledamöter i övriga val fastställs enligt vad som tillämpas beträffande riksdagsvalet.

Personligt röstetal *skall* fastställas bara för kandidater som fått särskilda personröster motsvarande minst 5 procent av det

Personligt röstetal *ska* fastställas bara för kandidater som fått särskilda personröster motsvarande minst 5 procent av det

²⁶⁰ Senaste lydelse 2014:1384.

²⁶¹ Senaste lydelse 2014:1384.

antal röster som partiet fått i valkretsen, dock minst 1. vid val till <i>landstingsfullmäktige</i>: 100 röster, 2. vid val till kommunfullmäktige: 50 röster.	antal röster som partiet fått i valkretsen, dock minst 1. vid val till <i>regionfullmäktige</i>: 100 röster,

15 §

Ersättare i <i>landstingsfullmäktige</i> och Europaparlamentet utses på motsvarande sätt som för riksdagsvalet.	Ersättare i <i>regionfullmäktige</i> och Europaparlamentet utses på motsvarande sätt som för riksdagsvalet.

21 §

Om en ledamot i <i>landstingsfullmäktige</i>, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet avgår under valperioden, <i>skall</i> respektive valmyndighet efter anmälan utse en ny ledamot. Ny ledamot <i>skall</i> utses enligt vad som tillämpas för riksdagsvalet enligt 18 och 19 §§.	Om en ledamot i <i>regionfullmäktige</i>, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet avgår under valperioden, <i>ska</i> respektive valmyndighet efter anmälan utse en ny ledamot. Ny ledamot <i>ska</i> utses enligt vad som tillämpas för riksdagsvalet enligt 18 och 19 §§.

22 §²⁶²

Om en ersättare i <i>landstingsfullmäktige</i> har utsetts till ordinarie ledamot, blivit invald i en annan valkrets efter ett omval där eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska länsstyrelsen på anmälan av fullmäktiges ordförande göra nya beräkningar och utse ytterligare en ersättare för varje ledamot som berörs.	Om en ersättare i <i>regionfullmäktige</i> har utsetts till ordinarie ledamot, blivit invald i en annan valkrets efter ett omval där eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska länsstyrelsen på anmälan av fullmäktiges ordförande göra nya beräkningar och utse ytterligare en ersättare för varje ledamot som berörs.

²⁶² Senaste lydelse 2018:28.

Ersättare för en annan ledamot som utsetts i stället för en ledamot som avgått är de övriga kandidater som skulle ha varit ersättare för den avgångna ledamoten.

Vid beräkningen ska samma beräkning som vid utseende av ersättare tillämpas. Kan någon ersättare inte utses enligt första stycket, utses ingen ersättare.

27 §

Om färre än halva antalet ledamöter utsetts i *landstings-* eller kommunfullmäktige, *skall* Valprövningsnämnden upphäva valet och besluta om omval av samtliga ledamöter och ersättare.

Om färre än halva antalet ledamöter utsetts i *region-* eller kommunfullmäktige, *ska* Valprövningsnämnden upphäva valet och besluta om omval av samtliga ledamöter och ersättare.

28 §

För den som blivit utsedd till ledamot av riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet eller till ersättare *skall* respektive valmyndighet genast utfärda bevis om detta. I beviset *skall* den valmyndigheten ange

För den som blivit utsedd till ledamot av riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet eller till ersättare *ska* respektive valmyndighet genast utfärda bevis om detta. I beviset *ska* den valmyndigheten ange

1. namnet på den som blivit utsedd, och

2. den tid, det parti och den valkrets som ledamoten eller ersättaren blivit utsedd för.

Ett bevis för ersättare *skall* dessutom i förkommande fall innehålla uppgift om den eller de ledamöter som han eller hon utsetts till ersättare för och ordningen mellan ersättarna, om flera ersättare utsetts för samma ledamot.

Ett bevis för ersättare *ska* dessutom i förkommande fall innehålla uppgift om den eller de ledamöter som han eller hon utsetts till ersättare för och ordningen mellan ersättarna, om flera ersättare utsetts för samma ledamot.

29 §

Som bevis gäller utdrag ur protokoll eller annan handling från beräkning vid vilken ledamoten eller ersättaren blivit utsedd. Beviset *skall* skickas till den som blivit utsedd. Vid riksdagsval *skall* beviset även skickas till Valprövningsnämnden och riksdagens talman. Bevis som avser ledamot i Europaparlamentet *skall* dessutom skickas till parlamentet. Bevis som avser *landstings-* och kommunfullmäktige *skall* skickas till respektive fullmäktige.

Som bevis gäller utdrag ur protokoll eller annan handling från beräkning vid vilken ledamoten eller ersättaren blivit utsedd. Beviset *ska* skickas till den som blivit utsedd. Vid riksdagsval *ska* beviset även skickas till Valprövningsnämnden och riksdagens talman. Bevis som avser ledamot i Europaparlamentet *ska* dessutom skickas till parlamentet. Bevis som avser *region-* och kommunfullmäktige *ska* skickas till respektive fullmäktige.

15 kap.

3 §²⁶³

Hos Valprövningsnämnden får överklagas

1. följande beslut av länsstyrelsen:

- a) beslut enligt 4 kap. 8 och 13 §§ om fastställande av valkretsindelning för val till *landstings-* och kommunfullmäktige,
- b) beslut enligt 4 kap. 10 och 14 §§ om antalet valkretsmandat för val till *landstings-* och kommunfullmäktige,
- c) beslut enligt 4 kap. 17 § om indelning i valdistrikt,

- a) beslut enligt 4 kap. 8 och 13 §§ om fastställande av valkretsindelning för val till *region-* och kommunfullmäktige,
- b) beslut enligt 4 kap. 10 och 14 §§ om antalet valkretsmandat för val till *region-* och kommunfullmäktige,

2. länsstyrelsens eller den centrala valmyndighetens beslut om rättelse i en röstlängd,

3. följande beslut av den centrala valmyndigheten eller, i förekommande fall, länsstyrelsen:

- a) beslut enligt 4 kap. 3 § om antalet valkretsmandat vid val till riksdagen,

²⁶³ Senaste lydelse 2014:1384.

- b) beslut i ett ärende enligt 2 kap. om registrering av partibeteckning,
 c) beslut i ett ärende enligt 2 kap. om anmälan av kandidater eller 6 kap. om valsedlar,
 d) beslut i ett ärende enligt 2 kap. om anmälan om deltagande i val,
 4. länsstyrelsens eller den centrala valmyndighetens beslut att fastställa utgången av ett val eller beslut om att utse nya ledamöter eller ersättare enligt 14 kap. 18–24 §§.

10 §

Ett beslut genom vilket någon har förordnats till ledamot i *landstings-* eller kommunfullmäktige eller till ersättare gäller även om beslutet har överklagats. Om någon annan förordnats till ledamot eller ersättare med anledning av överklagandet, gäller det beslutet så snart det val eller den sammanräkning har avslutats som ledamoten eller ersättaren blivit förordnad genom.

Ledamöter i Europaparlamentet tillträder sitt uppdrag då de förordnats och deras behörighet prövats av Europaparlamentet.

Bestämmelserna om inhibition i 29 § förvaltningslagen (1986:223) gäller inte beslut som sägs i denna paragraf.

11 §

När Valprövningsnämnden prövar ett överklagande, *skall* nämndens samtliga ledamöter vara närvarande. Om överklagandet avser ett beslut genom vilket utgången av ett ordinarie val till riksdagen eller ett ordinarie val till *landstings-* eller kommunfullmäktige har fastställts, *skall* nämnden ha samma sammansättning som den hade vid tiden för

Ett beslut genom vilket någon har förordnats till ledamot i *region-* eller kommunfullmäktige eller till ersättare gäller även om beslutet har överklagats. Om någon annan förordnats till ledamot eller ersättare med anledning av överklagandet, gäller det beslutet så snart det val eller den sammanräkning har avslutats som ledamoten eller ersättaren blivit förordnad genom.

När Valprövningsnämnden prövar ett överklagande, *ska* nämndens samtliga ledamöter vara närvarande. Om överklagandet avser ett beslut genom vilket utgången av ett ordinarie val till riksdagen eller ett ordinarie val till *region-* eller kommunfullmäktige har fastställts, *ska* nämnden ha samma sammansättning som den hade vid tiden för

dessa val. Om överklagandet avser ett beslut genom vilket utgången av ett annat val fastställts, får nämnden ha den sammansättning den hade vid tiden för det valet.

dessa val. Om överklagandet avser ett beslut genom vilket utgången av ett annat val fastställts, får nämnden ha den sammansättning den hade vid tiden för det valet.

13 §²⁶⁴

Valprövningsnämnden ska upphäva ett val i den omfattning som det behövs och besluta om omval i den berörda valkretsen

1. om det vid förberedande och genomförande av valet som en myndighet svarar för har förekommit någon avvikelse från föreskriven ordning, eller

2. om någon har hindrat röstningen, förvanskat lämnade röster eller otillbörligen verkat vid valet på något annat sätt.

Om rättelse kan åstadkommas genom förnyad sammanräkning eller någon annan sådan mindre ingripande åtgärd, ska nämnden i stället uppdra åt beslutsmyndigheten att vidta en sådan rättelse.

Rättelse enligt första eller andra stycket ska ske bara om det med fog kan antas att vad som förekommit har inverkat på valutgången.

Ett omval till riksdagen, *landstingsfullmäktige* eller kommunfullmäktige avser endast det antal fasta mandat och utjämningsmandat som tilldelades den eller de valkretsar som är berörda vid det upphävda valet.

Ett omval till riksdagen, *regionfullmäktige* eller kommunfullmäktige avser endast det antal fasta mandat och utjämningsmandat som tilldelades den eller de valkretsar som är berörda vid det upphävda valet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁶⁴ Senaste lydelse 2018:28.

1.93 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler

Härigenom föreskrivs att 1–3 och 6 §§ lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns bestämmelser om verksamhet med utbyte av sprutor och kanyler (sprututbytesverksamhet) i syfte att förebygga spridning av hivinfektion och andra blodburna infektioner bland personer som missbrukar narkotika.

Sprututbytesverksamhet *skall* bedrivas på ett sådant sätt att den enskilde kan motiveras för vård och behandling.

Vad som i lagen sägs om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Sprututbytesverksamhet *ska* bedrivas på ett sådant sätt att den enskilde kan motiveras för vård och behandling.

Vad som i lagen sägs om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

2 §²⁶⁵

Sprututbytesverksamhet får bedrivas endast av *landsting* inom ramen för deras hälso- och sjukvård och sedan Inspektionen för vård och omsorg har gett tillstånd till verksamheten.

Sprututbytesverksamhet får bedrivas endast av *regioner* inom ramen för deras hälso- och sjukvård och sedan Inspektionen för vård och omsorg har gett tillstånd till verksamheten.

3 §

Innan en ansökan om tillstånd ges in, *skall* samråd ske mellan *landstinget* och samtliga kommuner inom *landstinget*.

Innan en ansökan om tillstånd ges in, *ska* samråd ske mellan *regionen* och samtliga kommuner inom *regionen*.

²⁶⁵ Senaste lydelse 2017:7.

I ansökan *skall landstinget* redovisa hur behovet av avgiftning och vård av missbrukare kommer att tillgodoses.

I ansökan *ska regionen* redovisa hur behovet av avgiftning och vård av missbrukare kommer att tillgodoses.

6 §²⁶⁶

En spruta eller en kanyl får lämnas ut av *landstinget* endast om en begagnad spruta eller kanyl samtidigt lämnas in. Utlämnande får dock ske om det finns särskilda skäl till varför motsvarande begagnade sprutor och kanyler inte kan lämnas in.

En spruta eller en kanyl får lämnas ut av *regionen* endast om en begagnad spruta eller kanyl samtidigt lämnas in. Utlämnande får dock ske om det finns särskilda skäl till varför motsvarande begagnade sprutor och kanyler inte kan lämnas in.

Sprutor eller kanyler får lämnas ut endast till den som har fyllt 18 år. Utlämnande får ske endast vid personligt besök.

Endast personer som kan anses bosatta i *ett landsting* som har beviljats tillstånd får delta i sprututbytesverksamhet i *det landstinget*.

Endast personer som kan anses bosatta i *en region* som har beviljats tillstånd får delta i sprututbytesverksamhet i *den regionen*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁶⁶ Senaste lydelse 2017:7.

1.94 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 4 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

4 §²⁶⁷

Befruktning av ägg från en kvinna, i vars kropp ägget ska införas, med spermier från kvinnans make eller sambo får inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg utföras annat än vid offentligt finansierade sjukhus. Detta gäller också införande av ägget i kvinnans kropp.

Kommer ägget inte från kvinnan eller spermien inte från kvinnans make eller sambo får befruktning och införande av ägg ske endast vid de sjukhus som upplåtit enhet för utbildning av läkare enligt avtal mellan de universitet som bedriver läkarutbildning och berörda *landsting*.

Kommer ägget inte från kvinnan eller spermien inte från kvinnans make eller sambo får befruktning och införande av ägg ske endast vid de sjukhus som upplåtit enhet för utbildning av läkare enligt avtal mellan de universitet som bedriver läkarutbildning och berörda *regioner*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁶⁷ Senaste lydelse 2013:1147.

1.95 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

dels att rubriken till lagen samt 1 kap. 1, 2 och 4 §§, 2 kap. 1, 2, 4, 6, 8 och 9 §§, 3 kap. 1, 2 och 5 §§, 4 kap. 1–3 §§, 5 kap. 1 §, 6 kap. 1 och 2 §§, 7 kap. 1 § och rubriken närmast före 4 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 4 kap. ska lyda ”Bistånd mellan kommuner och regioner samt stöd till enskilda”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

1 kap.

1 §

Bestämmelserna i denna lag syftar till att kommuner och *landsting skall* minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och *landsting skall* därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Bestämmelserna i denna lag syftar till att kommuner och *regioner ska* minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och *regioner ska* därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

2 §

Vad som sägs i denna lag om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *något landsting*.

Vad som sägs i denna lag om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *någon region*.

4 §

Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller *ett landsting*.

Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller *en region*.

2 kap.

1 §

Kommuner och *landsting skall* analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive *landstinget* och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet *skall* värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Kommuner och *landsting skall* vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de *skall* hantera extraordinära händelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om risk- och sårbarhetsanalyser samt planer för hanteringen av extraordinära händelser.

2 §²⁶⁸

I kommuner och *landsting* ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid (kris-

I kommuner och *regioner* ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid (kris-

²⁶⁸ Senaste lydelse 2017:750.

ledningsnämnd). Närmare bestämmelser om krisledningsnämnden finns i detta kapitel. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

ledningsnämnd). Närmare bestämmelser om krisledningsnämnden finns i detta kapitel. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

4 §

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen eller landstinget i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

När förhållandena medger det *skall* krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder *skall* återgå till ordinarie nämnd.

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen eller regionen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

När förhållandena medger det *ska* krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder *ska* återgå till ordinarie nämnd.

6 §

Kommun- respektive *landstingsstyrelsen* får, när krisledningsnämndens verksamhet som är föranledd av den extraordinära händelsen inte längre behövs, besluta att verksamheten *skall* upphöra. Om styrelsen fattar ett sådant beslut återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till ordinarie nämnd. Ett sådant beslut om att krisledningsnämndens verksamhet *skall* upphöra kan även fattas av fullmäktige.

Kommun- respektive *regionstyrelsen* får, när krisledningsnämndens verksamhet som är föranledd av den extraordinära händelsen inte längre behövs, besluta att verksamheten *ska* upphöra. Om styrelsen fattar ett sådant beslut återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till ordinarie nämnd. Ett sådant beslut om att krisledningsnämndens verksamhet *ska* upphöra kan även fattas av fullmäktige.

8 §

Kommuner och *landsting skall* ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de *skall* kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Kommuner och *regioner ska* ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de *ska* kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

9 §

Kommuner och *landsting skall* hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget.

Kommunen och *landstinget skall* vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Kommuner och *regioner ska* hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget.

Kommunen och *regionen ska* vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

3 kap.

1 §

Kommuner och *landsting skall* vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser).

Kommuner och *regioner ska* vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser).

2 §

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila

försvaret som kommunen *skall* bedriva.

Under höjd beredskap ansvarar *landstingsstyrelsen* för ledningen av den civila hälso- och sjukvården samt den övriga verksamhet för det civila försvaret som *landstinget skall* bedriva.

försvaret som kommunen *ska* bedriva.

Under höjd beredskap ansvarar *regionstyrelsen* för ledningen av den civila hälso- och sjukvården samt den övriga verksamhet för det civila försvaret som *regionen ska* bedriva.

5 §

Kommuner och *landsting skall* under höjd beredskap hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen respektive *landstinget*.

Kommuner och *regioner ska* under höjd beredskap hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen respektive *regionen*.

4 kap.

Bistånd mellan kommuner och *landsting*

Bistånd mellan kommuner och *regioner*

1 §²⁶⁹

Kommuner och *landsting* får på begäran lämna hjälp till andra kommuner och *landsting* som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid. Om hjälp har lämnats har kommunen eller *landstinget* rätt till skälig ersättning av den andra kommunen eller *landstinget*.

Kommuner och *regioner* får på begäran lämna hjälp till andra kommuner och *regioner* som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid. Om hjälp har lämnats har kommunen eller *regionen* rätt till skälig ersättning av den andra kommunen eller *regionen*.

När en enskild persons vistelse i en kommun är föranledd av en extraordinär händelse i fredstid, har vistelsekommunen rätt till ersättning från den kommun som drabbats av den extraordinära händelsen.

²⁶⁹ Senaste lydelse 2017:57.

2 §

Om en kommun eller *ett landsting* har en för totalförsvaret viktig uppgift och denna blir oskäligt betungande till följd av krigsskada eller andra utomordentliga förhållanden som orsakats av krig eller krigsfara, är andra kommuner och *landsting* skyldiga att lämna hjälp.

Omfattningen av hjälpen beslutas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Om en kommun eller *en region* har en för totalförsvaret viktig uppgift och denna blir oskäligt betungande till följd av krigsskada eller andra utomordentliga förhållanden som orsakats av krig eller krigsfara, är andra kommuner och *regioner* skyldiga att lämna hjälp.

3 §

Kommuner och *landsting* får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till en enskild som drabbats av händelsen.

Kommuner och *regioner* får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till en enskild som drabbats av händelsen.

5 kap.

1 §

Kommunerna och *landstingen* skall få ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 och 3 kap. Uppgifter som rör extraordinära händelser i fredstid berättigar till ersättning endast i den mån verksamheten är till nytta för hanteringen av sådana mycket omfattande och svåra extraordinära händelser som allvarligt kan påverka kommunens respektive *landstingets* verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ersättningens storlek.

Kommunerna och *regionerna* ska få ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 och 3 kap. Uppgifter som rör extraordinära händelser i fredstid berättigar till ersättning endast i den mån verksamheten är till nytta för hanteringen av sådana mycket omfattande och svåra extraordinära händelser som allvarligt kan påverka kommunens respektive *regionens* verksamhet.

6 kap.

1 §²⁷⁰

Enligt Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och tilläggsprotokollen till konventionerna ska uppgifter om identitet, vistelseort, hälsotillstånd och liknande förhållanden som avser krigsfångar och andra skyddade personer som är i Sveriges våld lämnas till en officiell nationell upplysningsbyrå. Varje kommun och *landsting* som har sådana uppgifter ska, under tid när den nationella upplysningsbyrån är upprättad, lämna dessa uppgifter i fråga om krigsfångar till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och i fråga om andra skyddade personer till Migrationsverket. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Migrationsverket ska vidarebefordra uppgifterna till den nationella upplysningsbyrån.

Varje kommun och *landsting* ska också till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet respektive Migrationsverket lämna uppsamlade värdeföremål och handlingar, som kvarlämnats av skyddade personer eller som efterlämnats av avlidna skyddade personer, om värdeföremålen eller handlingarna är av vikt för de närmast anhöriga. Uppgift ska även

Enligt Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och tilläggsprotokollen till konventionerna ska uppgifter om identitet, vistelseort, hälsotillstånd och liknande förhållanden som avser krigsfångar och andra skyddade personer som är i Sveriges våld lämnas till en officiell nationell upplysningsbyrå. Varje kommun och *region* som har sådana uppgifter ska, under tid när den nationella upplysningsbyrån är upprättad, lämna dessa uppgifter i fråga om krigsfångar till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och i fråga om andra skyddade personer till Migrationsverket. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Migrationsverket ska vidarebefordra uppgifterna till den nationella upplysningsbyrån.

Varje kommun och *region* ska också till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet respektive Migrationsverket lämna uppsamlade värdeföremål och handlingar, som kvarlämnats av skyddade personer eller som efterlämnats av avlidna skyddade personer, om värdeföremålen eller handlingarna är av vikt för de närmast anhöriga. Uppgift ska även

²⁷⁰ Senaste lydelse 2010:455.

lämnas om var avlidna skyddade personers gravar är belägna. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Migrationsverket ska lämna vidare uppsamlade värdeföremål och handlingar samt vidarebefordra uppgifter om gravars belägenhet till den nationella upplysningsbyrån.

lämnas om var avlidna skyddade personers gravar är belägna. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Migrationsverket ska lämna vidare uppsamlade värdeföremål och handlingar samt vidarebefordra uppgifter om gravars belägenhet till den nationella upplysningsbyrån.

2 §

På begäran av Svenska Röda Korset *skall* varje kommun och *landsting*, som i krig eller under neutralitet kan få sådan information som avses i 1 §, i fred hjälpa Svenska Röda Korset med att förbereda den nationella upplysningsbyråns verksamhet.

På begäran av Svenska Röda Korset *ska* varje kommun och *region*, som i krig eller under neutralitet kan få sådan information som avses i 1 §, i fred hjälpa Svenska Röda Korset med att förbereda den nationella upplysningsbyråns verksamhet.

7 kap.

1 §

Den som deltar eller har deltagit i en kommuns eller *ett landstings* verksamhet med beredskap för eller åtgärder under extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta om

Den som deltar eller har deltagit i en kommuns eller *en regions* verksamhet med beredskap för eller åtgärder under extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta om

1. förhållanden av betydelse för att förebygga och hantera fredstida kriser,
2. förhållanden av betydelse för totalförsvaret eller rikets säkerhet i övrigt,
3. en enskild persons ekonomiska förhållanden, eller
4. ett företags affärs- eller driftsförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.96 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 5 §§ lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §²⁷¹

Kommuners och *landstings* skyldighet att ta hand om dem som omfattas av ett utrymningsbeslut och utlänningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Kommuners och *regioners* skyldighet att ta hand om dem som omfattas av ett utrymningsbeslut och utlänningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

5 §

Kommuner och *landsting* som befolkningen lämnar på grund av utrymning är skyldiga att i skäligen omfattning lämna hjälp till de kommuner och *landsting* som i större omfattning får ta emot befolkningen.

Kommuner och *regioner* som befolkningen lämnar på grund av utrymning är skyldiga att i skäligen omfattning lämna hjälp till de kommuner och *regioner* som i större omfattning får ta emot befolkningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁷¹ Senaste lydelse 2017:58.

1.97 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Härigenom föreskrivs att 4, 6, 7, 9–12, 24 och 25 §§ lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Kommunen svarar enligt denna lag för att åtgärder till skydd för människors hälsa vidtas i fråga om transportmedel, bagage och annat gods samt djur.

Landstinget svarar enligt denna lag för att smittskyddsåtgärder som riktar sig till människor vidtas.

Vad som sägs i denna lag om *landsting* gäller också en kommun som inte ingår i ett *landsting*.

Regionen svarar enligt denna lag för att smittskyddsåtgärder som riktar sig till människor vidtas.

Vad som sägs i denna lag om *regioner* gäller också en kommun som inte ingår i en *region*.

6 §

Med hamn respektive flygplats avses i denna lag sådan hamn eller flygplats där internationell trafik förekommer.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, *skall* efter samråd med berörda kommuner och *landsting* besluta vilka hamnar och flygplatser som *skall* vara karantänshamnar respektive karantänflygplatser.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, *ska* efter samråd med berörda kommuner och *regioner* besluta vilka hamnar och flygplatser som *ska* vara karantänshamnar respektive karantänflygplatser.

7 §

Kommuner och *landsting skall* inom sina respektive ansvarsområden svara för att karantänshamnar och karantänflygplatser har tillgång till den personal och

Kommuner och *regioner ska* inom sina respektive ansvarsområden svara för att karantänshamnar och karantänflygplatser har tillgång till den personal och

den utrustning som behövs för kontroll av passagerare, transportmedel, bagage och annat gods samt djur för att skydda mot internationella hot mot människors hälsa.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vilken personal och vilken utrustning som karantänshamnar och karantänsflygplatser *skall* ha.

den utrustning som behövs för kontroll av passagerare, transportmedel, bagage och annat gods samt djur för att skydda mot internationella hot mot människors hälsa.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vilken personal och vilken utrustning som karantänshamnar och karantänsflygplatser *ska* ha.

9 §

Myndigheter, kommuner och *landsting* som utför uppgifter enligt denna lag *skall* vid behov samverka med varandra, med Världshälsoorganisationen och med myndigheter i andra länder för att förebygga och begränsa internationella hot mot människors hälsa.

Myndigheter, kommuner och *regioner* som utför uppgifter enligt denna lag *ska* vid behov samverka med varandra, med Världshälsoorganisationen och med myndigheter i andra länder för att förebygga och begränsa internationella hot mot människors hälsa.

10 §²⁷²

Myndigheter, kommuner och *landsting* som inom sina respektive ansvarsområden får information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa ska omedelbart underrätta Folkhälsomyndigheten om det misstänkta hotet. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter som Folkhälsomyndigheten behöver för att kunna bedöma om det föreligger ett internationellt hot

Myndigheter, kommuner och *regioner* som inom sina respektive ansvarsområden får information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa ska omedelbart underrätta Folkhälsomyndigheten om det misstänkta hotet. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter som Folkhälsomyndigheten behöver för att kunna bedöma om det föreligger ett internationellt hot

²⁷² Senaste lydelse 2014:1550.

mot människors hälsa.

På begäran ska myndigheter, kommuner och *landsting* inom sina respektive ansvarsområden snarast möjligt lämna den information som Folkhälsomyndigheten behöver för att kunna fullgöra sin informationskyldighet till Världshälsoorganisationen.

Berörda myndigheter, kommuner och *landsting* ska informera Folkhälsomyndigheten om vilka åtgärder som har vidtagits och som kommer att vidtas med stöd av denna lag. Folkhälsomyndigheten ska lämna information om åtgärderna till berörda myndigheter, kommuner och *landsting*.

mot människors hälsa.

På begäran ska myndigheter, kommuner och *regioner* inom sina respektive ansvarsområden snarast möjligt lämna den information som Folkhälsomyndigheten behöver för att kunna fullgöra sin informationskyldighet till Världshälsoorganisationen.

Berörda myndigheter, kommuner och *regioner* ska informera Folkhälsomyndigheten om vilka åtgärder som har vidtagits och som kommer att vidtas med stöd av denna lag. Folkhälsomyndigheten ska lämna information om åtgärderna till berörda myndigheter, kommuner och *regioner*.

11 §²⁷³

Folkhälsomyndigheten ska, om den får information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa, skyndsamt och senast inom 24 timmar underrätta Världshälsoorganisationen om det misstänkta hotet.

Om Världshälsoorganisationen har fått information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa i landet ska Folkhälsomyndigheten, på begäran från Världshälsoorganisationen, skyndsamt och senast inom 24 timmar efter begäran lämna information till Världshälsoorganisationen om hälsoläget i landet.

Folkhälsomyndigheten ska lämna information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa till berörda myndigheter, kommuner och *landsting*.

Folkhälsomyndigheten ska lämna information om ett misstänkt internationellt hot mot människors hälsa till berörda myndigheter, kommuner och *regioner*.

²⁷³ Senaste lydelse 2014:1550.

12 §²⁷⁴

Om det bedöms nödvändigt för att skydda mot ett internationellt hot mot människors hälsa ska Folkhälsomyndigheten och andra berörda myndigheter, kommuner och *landsting* lämna uppgifter till Världshälsoorganisationen och till berörda utländska myndigheter även om de är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om skydd mot kränkning av en enskilds personliga integritet genom behandling av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (1998:204). Folkhälsomyndigheten och andra berörda myndigheter, kommuner och *landsting* får oavsett bestämmelserna i 33 § personuppgiftslagen överföra personuppgifter till Världshälsoorganisationen och tredje land för att fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt denna lag. Uppgifter som rör någons hälsa får behandlas helt eller delvis automatiserat, om det är nödvändigt för att en myndighet, en kommun eller *ett landsting* ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt denna lag.

Om det bedöms nödvändigt för att skydda mot ett internationellt hot mot människors hälsa ska Folkhälsomyndigheten och andra berörda myndigheter, kommuner och *regioner* lämna uppgifter till Världshälsoorganisationen och till berörda utländska myndigheter även om de är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om skydd mot kränkning av en enskilds personliga integritet genom behandling av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (1998:204). Folkhälsomyndigheten och andra berörda myndigheter, kommuner och *regioner* får oavsett bestämmelserna i 33 § personuppgiftslagen överföra personuppgifter till Världshälsoorganisationen och tredje land för att fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt denna lag. Uppgifter som rör någons hälsa får behandlas helt eller delvis automatiserat, om det är nödvändigt för att en myndighet, en kommun eller *en region* ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt denna lag.

²⁷⁴ Senaste lydelse 2014:1550.

24 §

Om en myndighet, en kommun eller *ett landsting* har vidtagit en åtgärd till skydd för människors hälsa enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, *skall* den som vidtagit åtgärden utfärda ett intyg om åtgärden, om den som berörs av åtgärden begär det.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vem som får utfärda intyg, skyldighet att visa upp intyg och undantag från sådan skyldighet samt andra behövliga föreskrifter om intyg enligt denna lag.

25 §

Kommuner och *landsting* får ta ut avgifter för åtgärder enligt denna lag enligt vad som närmare föreskrivs av regeringen.

Kommuner och *regioner* får ta ut avgifter för åtgärder enligt denna lag enligt vad som närmare föreskrivs av regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.98 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Strukturfondspartnerskapet ska samråda med berört samverkansorgan, *berört landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

Föreslagen lydelse

2 §²⁷⁵

Strukturfondspartnerskapet ska samråda med berört samverkansorgan, *berörd region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller länsstyrelse i fråga om projektets överensstämmelse med det regionala tillväxtarbetet i berörda län.

3 §²⁷⁶

Ett strukturfondspartnerskap ska vara sammansatt av

1. förtroendevalda representanter för kommuner och *landsting* i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget,
1. förtroendevalda representanter för kommuner och *regioner* i berörda län samt, i vissa fall, Sametinget,
2. företrädare för arbetsmarknadens organisationer, berörda intresseorganisationer, föreningar, och
3. företrädare för de myndigheter som regeringen bestämmer.

Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet.

Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet efter ett nomineringsförfarande och enligt de grunder som regeringen bestämmer. Det sammanlagda antalet ledamöter enligt första stycket 1 ska överstiga antalet övriga ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁷⁵ Senaste lydelse 2014:479.

²⁷⁶ Senaste lydelse 2014:479.

1.99 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § och 18 kap. 2 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §²⁷⁷

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas om emittenten är

1. en stat, 2. <i>ett landsting</i> eller en kommun eller en motsvarande regional eller lokal myndighet i en stat, 3. en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar, 4. Europeiska centralbanken, 5. en centralbank i en stat inom EES, eller 6. Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten eller andra mekanismer som upprättats i syfte att upprätthålla finansiell stabilitet i Europeiska monetära unionen.	2. <i>en region</i> eller en kommun eller en motsvarande regional eller lokal myndighet i en stat,

18 kap.

2 §

I 3–6 §§ avses med skuldebrev obligationer och andra överlåtbara skuldförbindelser, med undantag för sådana som

1. om de konverteras eller om de rättigheter som de medför utövas, ger rätt att förvärva aktier eller finansiella instrument som kan jämföras med aktier, eller
2. utgörs av penningmarknadsinstrument med kortare löptid än ett år.

<p>Bestämmelserna i 3–6 §§ <i>skall</i> tillämpas i fråga om skuldebrev som efter ansökan av utgivaren</p>	<p>Bestämmelserna i 3–6 §§ <i>ska</i> tillämpas i fråga om skuldebrev som efter ansökan av utgivaren</p>
--	--

²⁷⁷ Senaste lydelse 2015:960.

är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige.

Bestämmelserna i 4–6 §§ *skall* inte tillämpas i fråga om skuldebrev som har getts ut av en stat inom EES eller av *ett landsting* eller en kommun eller motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES.

I 8 § finns bestämmelser om undantag från 3–6 §§ för vissa utgivare som inte har säte i en stat inom EES.

är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige.

Bestämmelserna i 4–6 §§ *ska* inte tillämpas i fråga om skuldebrev som har getts ut av en stat inom EES eller av *en region* eller en kommun eller motsvarande regional eller lokal myndighet inom EES.

undantag från 3–6 §§ för vissa utgivare som inte har säte i en stat inom EES.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.100 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 1, 1 a, 3 och 5–7 §§ lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²⁷⁸

I denna lag finns bestämmelser om *landstingens* skyldigheter att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård och tandvård åt asylsökande och vissa andra utlänningar.

I denna lag finns bestämmelser om *regionernas* skyldigheter att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård och tandvård åt asylsökande och vissa andra utlänningar.

1 a §²⁷⁹

Särskilda bestämmelser om *landstingens* skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning finns i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Särskilda bestämmelser om *regionernas* skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning finns i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

3 §

Ett landstings skyldigheter enligt denna lag gäller endast utlänningar som vistas inom *landstinget*.

En regions skyldigheter enligt denna lag gäller endast utlänningar som vistas inom *regionen*.

²⁷⁸ Senaste lydelse 2017:59.

²⁷⁹ Senaste lydelse 2013:411.

Med *landsting* avses i denna lag även kommun som inte ingår i ett *landsting*.

Med *region* avses i denna lag även kommun som inte ingår i en *region*.

5 §

Ett *landsting* ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 4 § första stycket 1–3 och som inte har fyllt 18 år, vård i samma omfattning som erbjuds den som är bosatt inom *landstinget*.

En *region* ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 4 § första stycket 1–3 och som inte har fyllt 18 år, vård i samma omfattning som erbjuds den som är bosatt inom *regionen*.

Vård i den omfattning som avses i första stycket ska även erbjudas utlänningar som avses i 4 § första stycket 4.

6 §

Ett *landsting* ska erbjuda utlänningar som avses i 4 § första stycket 1–3 och som har fyllt 18 år, vård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning.

En *region* ska erbjuda utlänningar som avses i 4 § första stycket 1–3 och som har fyllt 18 år, vård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning.

7 §

Ett *landsting* ska, om det inte är uppenbart obehövt, erbjuda utlänningar som avses i 4 § en hälsoundersökning. Ett sådant erbjudande ska lämnas när en utlänning som avses i 4 § första stycket 1 eller 2 har etablerat boende inom *landstinget*. Övriga utlänningar ska erbjudas hälsoundersökning så snart det lämpligen kan ske.

En *region* ska, om det inte är uppenbart obehövt, erbjuda utlänningar som avses i 4 § en hälsoundersökning. Ett sådant erbjudande ska lämnas när en utlänning som avses i 4 § första stycket 1 eller 2 har etablerat boende inom *regionen*. Övriga utlänningar ska erbjudas hälsoundersökning så snart det lämpligen kan ske.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.101 Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 §, 2 kap. 6 och 7 §§, 4 kap. 6 §, 5 kap. 4 §, 7 kap. 10 § och 9 kap. 3 § patientdatalagen (2008:355) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1 kap. **3 §²⁸⁰**

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.
Journalhandling	Framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel och som upprättas eller inkommer i samband med vården av en patient och som innehåller uppgifter om patientens hälso-

²⁸⁰ Senaste lydelse 2017:60.

	tillstånd eller andra personliga förhållanden eller om vidtagna eller planerade vårdåtgärder.
Patientjournal	En eller flera journalhandlingar som rör samma patient.
Sammanhållen journalföring	Ett elektroniskt system, som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare.
Vårdgivare	Statlig myndighet, <i>landsting</i> och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, <i>landstinget</i> eller kommunen har ansvar för (offentlig vårdgivare) samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

*Föreslagen lydelse***1 kap.****3 §**

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Uttryck	Betydelse
Hälsa- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälsa- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.
Journalhandling	Framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel och som upprättas eller inkommer i samband med vården av en patient och som innehåller uppgifter om patientens hälsa-tillstånd eller andra personliga förhållanden eller om vidtagna eller planerade vårdåtgärder.
Patientjournal	En eller flera journalhandlingar som rör samma patient.

Sammanhållen journalföring	Ett elektroniskt system, som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare.
Vårdgivare	Statlig myndighet, <i>region</i> och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, <i>regionen</i> eller kommunen har ansvar för (offentlig vårdgivare) samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***2 kap.****6 §**

En vårdgivare är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som vårdgivaren utför. I *landsting* och kommun är varje myndighet som bedriver hälso- och sjukvård personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

Personuppgiftsansvaret enligt första stycket omfattar även sådan behandling av personuppgifter som vårdgivaren, eller den myndighet i *ett landsting* eller en kommun som är personuppgiftsansvarig, utför när vårdgivaren eller myndigheten genom direktåtkomst i ett enskilt fall bereder sig tillgång till personuppgifter om en patient hos en annan vårdgivare eller annan myndighet i samma *landsting* eller kommun.

I 6 och 7 kap. finns särskilda bestämmelser om personuppgiftsansvar.

7 §

En vårdgivare får behandla endast sådana personuppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 §. Uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får endast behandlas om det är absolut nödvändigt för ett sådant ändamål. Även en vårdgivare som

En vårdgivare är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som vårdgivaren utför. I *region* och kommun är varje myndighet som bedriver hälso- och sjukvård personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

Personuppgiftsansvaret enligt första stycket omfattar även sådan behandling av personuppgifter som vårdgivaren, eller den myndighet i *en region* eller en kommun som är personuppgiftsansvarig, utför när vårdgivaren eller myndigheten genom direktåtkomst i ett enskilt fall bereder sig tillgång till personuppgifter om en patient hos en annan vårdgivare eller annan myndighet i samma *region* eller kommun.

En vårdgivare får behandla endast sådana personuppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 §. Uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får endast behandlas om det är absolut nödvändigt för ett sådant ändamål. Även en vårdgivare som

inte är statlig myndighet, *landsting* eller kommun får under dessa förutsättningar behandla uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen.

inte är statlig myndighet, *region* eller kommun får under dessa förutsättningar behandla uppgifter om lagöverträdelser m.m. som avses i 21 § personuppgiftslagen.

4 kap.

6 §²⁸¹

I 14 § lagen (1996:1156) om receptregister finns bestämmelser om att E-hälsomyndigheten ska lämna ut vissa uppgifter till *landstingen* om förskrivning av läkemedel och andra varor och att uppgifter om patientens identitet ska vara krypterade vid utlämnandet.

Uppgifter som avses i första stycket får inte behandlas i syfte att röja en patients identitet utan att patienten samtycker till det.

Uppgifter om en patients identitet som har dokumenterats inom hälso- och sjukvården och som *landstingen* ska sambearbeta med sådana uppgifter som avses i första stycket, ska vara krypterade så att patientens identitet skyddas vid behandlingen.

I 14 § lagen (1996:1156) om receptregister finns bestämmelser om att E-hälsomyndigheten ska lämna ut vissa uppgifter till *regionerna* om förskrivning av läkemedel och andra varor och att uppgifter om patientens identitet ska vara krypterade vid utlämnandet.

Uppgifter om en patients identitet som har dokumenterats inom hälso- och sjukvården och som *regionerna* ska sambearbeta med sådana uppgifter som avses i första stycket, ska vara krypterade så att patientens identitet skyddas vid behandlingen.

5 kap.

4 §

Utlämnande genom direktåtkomst till personuppgifter är tillåten endast i den utsträckning som anges i lag eller förordning.

Om *ett landsting* eller en kommun bedriver hälso- och sjukvård genom flera myndigheter, får en sådan myndighet ha direkt-

Om *en region* eller en kommun bedriver hälso- och sjukvård genom flera myndigheter, får en sådan myndighet ha direkt-

²⁸¹ Senaste lydelse 2013:1024.

åtkomst till personuppgifter som behandlas av någon annan sådan myndighet i samma *landsting* eller kommun.

åtkomst till personuppgifter som behandlas av någon annan sådan myndighet i samma *region* eller kommun.

Ytterligare bestämmelser om utlämnande genom direktåtkomst finns i 5 §, 6 kap. och i 7 kap. 9 §.

7 kap.

10 §

Personuppgifter i ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister ska gallras när de inte längre behövs för det ändamål som anges i 4 §.

En arkivmyndighet inom *ett landsting* eller en kommun får dock föreskriva att personuppgifter i ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister som förs inom *landstinget* eller kommunen får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

En arkivmyndighet inom *en region* eller en kommun får dock föreskriva att personuppgifter i ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister som förs inom *regionen* eller kommunen får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

Om regeringen eller den myndighet regeringen bestämt har meddelat föreskrifter enligt 7 § andra stycket, får regeringen eller myndigheten också föreskriva att personuppgifter får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

9 kap.

3 §²⁸²

Patientjournaler som omhändertagits enligt 1 § ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i *det landsting* eller, i fråga om kommun som inte tillhör *något landsting*, den kommun där journalerna finns. Inspektionen för vård och omsorg ska i varje beslut om omhändertagande ange

Patientjournaler som omhändertagits enligt 1 § ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i *den region* eller, i fråga om kommun som inte tillhör *någon region*, den kommun där journalerna finns. Inspektionen för vård och omsorg ska i varje beslut om omhändertagande ange

²⁸² Senaste lydelse 2012:954.

hos vilken arkivmyndighet journalerna ska förvaras.

hos vilken arkivmyndighet journalerna ska förvaras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.102 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands

Härigenom föreskrivs att 1–2 och 5–7 §§ samt rubriken närmast före 7 § lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²⁸³

Vid insatser till stöd för utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med anknytning till Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet, får *ett landsting* bedriva hälso- och sjukvård utomlands i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningarna av olyckan eller katastrofen (katastrofmedicinska insatser).

Vid insatser till stöd för utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med anknytning till Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet, får *en region* bedriva hälso- och sjukvård utomlands i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningarna av olyckan eller katastrofen (katastrofmedicinska insatser).

Med människor med anknytning till Sverige avses

1. svenska medborgare,
2. svenska medborgares utländska familjemedlemmar, och
3. i Sverige bosatta utlänningar.

1 a §²⁸⁴

Även vid insatser till stöd för andra än de som enligt 1 § har anknytning till Sverige får *ett landsting*, i en situation då många människor drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlan-

Även vid insatser till stöd för andra än de som enligt 1 § har anknytning till Sverige får *en region*, i en situation då många människor drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlan-

²⁸³ Senaste lydelse 2015:312.

²⁸⁴ Senaste lydelse 2015:312.

det, bedriva hälso- och sjukvård utomlands i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkingarna av olyckan eller katastrofen.

det, bedriva hälso- och sjukvård utomlands i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkingarna av olyckan eller katastrofen.

2 §²⁸⁵

Med hälso- och sjukvård enligt denna lag avses detsamma som anges i 2 kap. 1 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Katastrofmedicinska insatser ska tillhandahållas av de *landsting* som anges i 6 § första stycket. Övriga *landsting* får tillhandahålla sådana insatser.

Det som sägs i denna lag om *landsting* ska också gälla en kommun som inte ingår i ett *landsting*.

Katastrofmedicinska insatser ska tillhandahållas av de *regioner* som anges i 6 § första stycket. Övriga *regioner* får tillhandahålla sådana insatser.

Det som sägs i denna lag om *regioner* ska också gälla en kommun som inte ingår i en *region*.

5 §

Socialstyrelsen ska, i nära samverkan med övriga berörda myndigheter, leda och samordna de katastrofmedicinska insatserna och får i övrigt besluta om hur *landstingens* resurser ska användas vid sådana insatser.

Socialstyrelsen ska, i nära samverkan med övriga berörda myndigheter, leda och samordna de katastrofmedicinska insatserna och får i övrigt besluta om hur *regionernas* resurser ska användas vid sådana insatser.

6 §

Beredskap för katastrofmedicinska insatser enligt denna lag ska upprätthållas av *landstingen* i Stockholms, Västra Götalands, Skåne, Östergötlands, Uppsala och Västerbottens län.

Övriga *landsting* får upprätthålla sådan beredskap.

Beredskap för katastrofmedicinska insatser enligt denna lag ska upprätthållas av *regionerna* i Stockholms, Västra Götalands, Skåne, Östergötlands, Uppsala och Västerbottens län.

Övriga *regioner* får upprätthålla sådan beredskap.

²⁸⁵ Senaste lydelse 2017:61.

Ersättning till *landsting*Ersättning till *regioner*

7 §

Ett landsting har rätt till ersättning av staten för kostnader som är direkt hänförliga till katastrofmedicinska insatser som *landstinget* har utfört enligt denna lag.

Landsting som avses i 6 § första stycket har rätt till ersättning av staten för kostnader som är direkt hänförliga till beredskap som avses i 6 §. Detsamma gäller övriga *landsting* efter överenskommelse med Socialstyrelsen om att sådan ersättning ska lämnas.

En region har rätt till ersättning av staten för kostnader som är direkt hänförliga till katastrofmedicinska insatser som *regionen* har utfört enligt denna lag.

Regioner som avses i 6 § första stycket har rätt till ersättning av staten för kostnader som är direkt hänförliga till beredskap som avses i 6 §. Detsamma gäller övriga *regioner* efter överenskommelse med Socialstyrelsen om att sådan ersättning ska lämnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.103 Förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 27 och 28 §§ och 5 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

27 §²⁸⁶

Staten, en kommun eller *ett landsting* får förbjudas att i en säljverksamhet som omfattas av 1 kap. 5 § första stycket tillämpa ett visst förfarande, om detta

1. snedvrider, eller är ägnat att en effektiv konkurrens på marknaden, eller

2. hämmar, eller är ägnat att hämma, förekomsten eller utvecklingen av en sådan konkurrens.

Förbud får inte meddelas för förfaranden som är försvarbara från allmän synpunkt.

En kommun eller *ett landsting* får även förbjudas att bedriva en viss säljverksamhet i fall som avses i första stycket. En sådan verksamhet får dock inte förbjudas, om den är förenlig med lag.

Ett förbud gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Staten, en kommun eller *en region* får förbjudas att i en säljverksamhet som omfattas av 1 kap. 5 § första stycket tillämpa ett visst förfarande, om detta

1. snedvrider, förutsättningarna för

En kommun eller *en region* får även förbjudas att bedriva en viss säljverksamhet i fall som avses i första stycket. En sådan verksamhet får dock inte förbjudas, om den är förenlig med lag.

28 §²⁸⁷

Det som sägs i 27 § gäller även ett förfarande eller en verksamhet i en annan juridisk person om staten, en kommun eller *ett landsting* direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över

Det som sägs i 27 § gäller även ett förfarande eller en verksamhet i en annan juridisk person om staten, en kommun eller *en region* direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över den

²⁸⁶ Senaste lydelse 2009:1280.

²⁸⁷ Senaste lydelse 2009:1280.

den juridiska personen genom ägarskap, finansiell medverkan, gällande regler eller på annat sätt. Det som sägs om staten, en kommun eller *ett landsting* tillämpas då på den juridiska personen.

juridiska personen genom ägarskap, finansiell medverkan, gällande regler eller på annat sätt. Det som sägs om staten, en kommun eller *en region* tillämpas då på den juridiska personen.

5 kap.

1 §

Om det behövs för att Konkurrensverket ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna lag, får verket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat,

2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig för förhör på tid och plats som verket bestämmer, eller

3. en kommun eller *ett lands-* 3. en kommun eller *en region*
ting som driver verksamhet av som driver verksamhet av eko-
ekonomisk eller kommersiell nomisk eller kommersiell natur
natur att redovisa kostnader och att redovisa kostnader och in-
intäkter i verksamheten. täkter i verksamheten.

Ett åläggande enligt första stycket gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.104 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 och 7 §§ lagen (2008:962) om valfrihetssystem ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §

Med offentligt styrda organ avses sådana bolag och stiftelser som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av kommersiell karaktär, och

1. som till största delen finansieras av en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av antalet ledamöter är utsedda av en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet.

1. som till största delen finansieras av en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av antalet ledamöter är utsedda av en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet.

7 §

Med upphandlande myndighet avses en kommunal myndighet.

Vid tillämpningen av denna lag ska med upphandlande myndigheter likställas

1. beslutande församlingar i kommuner och *landsting*,

1. beslutande församlingar i kommuner och *regioner*,

2. offentligt styrda organ som avses i 5 §,
3. sammanslutningar av en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1, och
4. sammanslutningar av flera organ enligt 2.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.105 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1–5 §§, 3 kap. 2 och 5 §§, 5 kap. 1, 2, 4–6, 8 och 9 §§ och 6 kap. 1 och 3–4 a §§ lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²⁸⁸

Denna lag innehåller bestämmelser som ger kommuner och *landsting* ökade befogenheter i förhållande till vad som gäller enligt kommunallagen (2017:725).

Denna lag innehåller bestämmelser som ger kommuner och *regioner* ökade befogenheter i förhållande till vad som gäller enligt kommunallagen (2017:725).

2 §²⁸⁹

Det krav på anknytning till kommunens eller *landstingets* område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) gäller inte vid tillämpning av följande bestämmelser i denna lag:

Det krav på anknytning till kommunens eller *regionens* område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) gäller inte vid tillämpning av följande bestämmelser i denna lag:

- 2 kap. 3 § om medfinansiering av vissa projekt,
- 2 kap. 4 § om bistånd till utländska studerande,
- 2 kap. 10 § om kompensation till enskilda inom socialtjänsten,
- 3 kap. 2 § om sjuktransporter,
- 3 kap. 3 § om kollektivtrafik,
- 3 kap. 7 § om samhällsorientering,
- 4 kap. 1 § om turism, och
- 5 kap. om tjänsteexport och internationellt bistånd.

²⁸⁸ Senaste lydelse 2017:755.

²⁸⁹ Senaste lydelse 2017:755.

Vid tillämpningen av 2 kap. 1 § om bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för, till byggande av järnväg som *ett landsting* ansvarar för och till anläggande av statlig farled krävs särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning.

Vid tillämpningen av 2 kap. 1 § om bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för, till byggande av järnväg som *en region* ansvarar för och till anläggande av statlig farled krävs särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning.

2 kap.

1 §²⁹⁰

Kommuner och *landsting* får lämna bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för. Bidrag får även lämnas till anläggande av allmän farled som staten ansvarar för. Kommuner får även lämna bidrag till byggande av järnväg som *ett landsting* ansvarar för.

Kommuner och *regioner* får lämna bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för. Bidrag får även lämnas till anläggande av allmän farled som staten ansvarar för. Kommuner får även lämna bidrag till byggande av järnväg som *en region* ansvarar för.

Vad som avses med byggande av väg och järnväg framgår av väglagen (1971:948) respektive lagen (1995:1649) om byggande av järnväg. Med anläggande av farled avses i denna lag att anlägga en ny farled och att i farled göra fysiska ingrepp som utgör förbättringar av den ursprungliga anläggningen.

2 §²⁹¹

Kommuner och *landsting* får lämna bidrag till utbildning och forskning som bedrivs vid statliga universitet och högskolor eller av en enskild utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda vissa examina.

Kommuner och *regioner* får lämna bidrag till utbildning och forskning som bedrivs vid statliga universitet och högskolor eller av en enskild utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda vissa examina.

Kommuner och *landsting* får även lämna bidrag till inrättande

Kommuner och *regioner* får även lämna bidrag till inrättande

²⁹⁰ Senaste lydelse 2017:180.

²⁹¹ Senaste lydelse 2014:569.

och drift av forskningsinfrastruktur vid sådant konsortium som avses i rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium).

och drift av forskningsinfrastruktur vid sådant konsortium som avses i rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium).

3 §

Kommuner och *landsting* får medfinansiera projekt inom ramen för EG:s strukturfonder och program.

Kommuner och *regioner* får medfinansiera projekt inom ramen för EG:s strukturfonder och program.

4 §

Kommuner och *landsting* får bistå utländska studerande som med stöd av svenskt utvecklingsbistånd vistas i kommunen eller *landstinget* för studier eller annan utbildning. Bistånd får ges genom åtgärder som syftar till att underlätta vistelsen samt till att främja välfärden och trivseln för den studerande.

Kommuner och *regioner* får bistå utländska studerande som med stöd av svenskt utvecklingsbistånd vistas i kommunen eller *regionen* för studier eller annan utbildning. Bistånd får ges genom åtgärder som syftar till att underlätta vistelsen samt till att främja välfärden och trivseln för den studerande.

5 §

Kommuner och *landsting* får lämna ekonomiskt stöd till ungdomsorganisationer. Ett sådant stöd får också omfatta politisk verksamhet.

Kommuner och *regioner* får lämna ekonomiskt stöd till ungdomsorganisationer. Ett sådant stöd får också omfatta politisk verksamhet.

3 kap.**2 §²⁹²**

Kommuner får ingå avtal med *landsting* om att utföra sådana transporter som avses i 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Kommuner får även ingå avtal med *landsting* om att utföra hälso- och sjukvård i väntan på sådana transporter.

Kommuner får ingå avtal med *regioner* om att utföra sådana transporter som avses i 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Kommuner får även ingå avtal med *regioner* om att utföra hälso- och sjukvård i väntan på sådana transporter.

5 §

I aktiebolagets årsredovisning ska intäkterna, kostnaderna och resultatet av den uppdragsverksamhet som avses i 3 § redovisas särskilt. Av denna särredovisning ska det framgå

1. omsättning och resultat efter finansnetto för uppdragsverksamheten,

2. borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser som kommuner eller *landsting* har ingått för bolaget och för uppdragsverksamheten samt kostnaderna för förbindelserna,

3. kapital som kommuner eller *landsting* tillskjutit uppdragsverksamheten, och

4. kapital som sysselsätts i uppdragsverksamheten.

För aktiebolagets årsredovisning i övrigt gäller det som är föreskrivet i årsredovisningslagen (1995:1554).

2. borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser som kommuner eller *regioner* har ingått för bolaget och för uppdragsverksamheten samt kostnaderna för förbindelserna,

3. kapital som kommuner eller *regioner* tillskjutit uppdragsverksamheten, och

5 kap.**1 §**

Kommuner och *landsting* får tillhandahålla sådan kunskap och erfarenhet som finns i den kommunala verksamheten (kommu-

Kommuner och *regioner* får tillhandahålla sådan kunskap och erfarenhet som finns i den kommunala verksamheten (kommu-

²⁹² Senaste lydelse 2017:79.

nal tjänst) för export (tjänsteexport).

nal tjänst) för export (tjänsteexport).

2 §

Som ett led i en tjänsteexport får kommuner och *landsting* i begränsad omfattning exportera varor som utgör ett nödvändigt komplement till eller har ett naturligt samband med den tillhandahållna kommunala tjänsten.

Som ett led i en tjänsteexport får kommuner och *regioner* i begränsad omfattning exportera varor som utgör ett nödvändigt komplement till eller har ett naturligt samband med den tillhandahållna kommunala tjänsten.

4 §

Kommuner och *landsting* får lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får svenskt statligt bistånd. Bistånd i form av ekonomiskt stöd får lämnas endast för att genomföra utbildning och rådgivning.

Kommuner och *regioner* får lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får svenskt statligt bistånd. Bistånd i form av ekonomiskt stöd får lämnas endast för att genomföra utbildning och rådgivning.

5 §

Bistånd till ett land som inte får svenskt statligt bistånd får lämnas av kommuner och *landsting* i form av utrustning som kommunerna och *landstingen* inte längre behöver för sin verksamhet.

Bistånd till ett land som inte får svenskt statligt bistånd får lämnas av kommuner och *regioner* i form av utrustning som kommunerna och *regionerna* inte längre behöver för sin verksamhet.

Regeringen får ge tillstånd till att bistånd även i form av annan utrustning än som avses i första stycket, rådgivning, utbildning eller på annat sätt lämnas till ett land som inte får svenskt statligt bistånd. Bistånd i form av ekonomiskt stöd får lämnas endast för att genomföra utbildning och rådgivning.

6 §

Kommuner och *landsting* som lämnar bistånd i form av utrustning får i skälig omfattning använda medel för att transportera och ställa i ordning utrustningen så att den kan tas i bruk.

Kommuner och *regioner* som lämnar bistånd i form av utrustning får i skälig omfattning använda medel för att transportera och ställa i ordning utrustningen så att den kan tas i bruk.

8 §

Kommuner och *landsting* ska förvissa sig om att bistånd som lämnas kommer till avsedd användning. Detta gäller dock inte om biståndet avser utrustning som kommunerna och *landstingen* inte längre behöver för sin verksamhet.

Kommuner och *regioner* ska förvissa sig om att bistånd som lämnas kommer till avsedd användning. Detta gäller dock inte om biståndet avser utrustning som kommunerna och *regionerna* inte längre behöver för sin verksamhet.

9 §

Kommuner och *landsting* som lämnar bistånd till ett land som får svenskt statligt bistånd ska anmäla åtgärden och omfattningen på biståndet till Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida). Anmälan ska dock inte göras om biståndet avser utrustning som kommunen eller *landstinget* inte längre behöver för sin verksamhet.

Kommuner och *regioner* som lämnar bistånd till ett land som får svenskt statligt bistånd ska anmäla åtgärden och omfattningen på biståndet till Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida). Anmälan ska dock inte göras om biståndet avser utrustning som kommunen eller *regionen* inte längre behöver för sin verksamhet.

6 kap.

1 §

Om det i kommuner eller *landsting* ska tas ut skatt enligt lagen (2004:629) om trängsel-skatt, får kommuner eller *landsting* träffa avtal med staten om att biträda med

Om det i kommuner eller *regioner* ska tas ut skatt enligt lagen (2004:629) om trängsel-skatt, får kommuner eller *regioner* träffa avtal med staten om att biträda med

1. information om systemet med trängselskatt, och

2. förvaltning och upphandling med anledning av trängselskatten.

Kommunerna eller *landsting-* Kommunerna eller *regioner-*
en får dock inte med stöd av *na* får dock inte med stöd av
 första stycket utföra uppgifter första stycket utföra uppgifter
 som innebär myndighetsutöv- som innebär myndighetsutöv-
 ning. ning.

3 §

En kommun som tillhör en sammanslutning av kommuner med uppgift att tillvarata medlemmarnas intressen såsom arbetsgivare, får uppdra åt sammanslutningen att med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal eller på annat sätt enhetligt reglera anställningsvillkoren för sådana arbetstagare i kommunens tjänst, vars villkor inte ska fastställas av någon statlig myndighet.

Kommunen får bestämma att uppdrag enligt första stycket får lämnas av en nämnd som handlägger frågor om anställningsvillkor för arbetstagare i kommunens tjänst.

Med kommun jämförs i denna paragraf *landsting* och annan kommunal förvaltningsenhet. Med kommun jämförs i denna paragraf *region* och annan kommunal förvaltningsenhet.

4 §²⁹³

En nämnd i en kommun, i *ett* En nämnd i en kommun, i *en*
landsting eller i ett kommunal- *region* eller i ett kommunal-
 förbund får efter överenskom- förbund får efter överenskom-
 melse med en inköpscentral upp- melse med en inköpscentral upp-
 dra åt anställda i inköpscentralen dra åt anställda i inköpscentralen
 att i en upphandling besluta på att i en upphandling besluta på
 nämndens vägnar. Detta gäller nämndens vägnar. Detta gäller
 när nämnden anskaffar varor, tjänster eller byggtreprenader när nämnden anskaffar varor,
 tjänster eller byggtreprenader tjänster eller byggtreprenader
 genom en inköpscentral enligt genom en inköpscentral enligt
 7 kap. 12 § lagen (2016:1145) om 7 kap. 12 § lagen (2016:1145) om
 offentlig upphandling eller 7 kap. offentlig upphandling eller 7 kap.
 7 § lagen (2016:1146) om upp- 7 § lagen (2016:1146) om upp-

²⁹³ Senaste lydelse 2017:755.

handling inom försörjningssektorerna. handling inom försörjningssektorerna.

Uppdrag enligt första stycket får inte lämnas i de fall som avses i 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725).

4 a §²⁹⁴

En nämnd i en kommun, i *ett landsting* eller i ett kommunalförbund får efter överenskommelse med den myndighet som avses i 1 § andra stycket 2 lagen (2013:311) om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering uppdra åt myndigheten att besluta på nämndens vägnar i ärenden enligt den lagen.

En nämnd i en kommun, i *en region* eller i ett kommunalförbund får efter överenskommelse med den myndighet som avses i 1 § andra stycket 2 lagen (2013:311) om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering uppdra åt myndigheten att besluta på nämndens vägnar i ärenden enligt den lagen.

Uppdrag enligt första stycket får inte lämnas i de fall som avses i 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁹⁴ Senaste lydelse 2017:755.

1.106 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan

Härigenom föreskrivs att 4 och 19 §§ lagen (2009:128) om yrkeshögskolan ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²⁹⁵

Utbildning inom yrkeshögskolan får anordnas av statliga universitet och högskolor, andra statliga myndigheter, kommuner, *landsting* och enskilda fysiska eller juridiska personer. Utbildningsanordnaren får anordna utbildningen i samverkan med andra.

Utbildning inom yrkeshögskolan får anordnas av statliga universitet och högskolor, andra statliga myndigheter, kommuner, *regioner* och enskilda fysiska eller juridiska personer. Utbildningsanordnaren får anordna utbildningen i samverkan med andra.

19 §

En studerande får tills vidare avskiljas från en utbildning som anordnas av staten, en kommun eller *ett landsting* om han eller hon

En studerande får tills vidare avskiljas från en utbildning som anordnas av staten, en kommun eller *en region* om han eller hon

1. lider av psykisk störning,
2. missbrukar alkohol eller narkotika, eller
3. har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Som ytterligare förutsättning för ett avskiljande gäller att det, till följd av något sådant förhållande som avses i första stycket, bedöms finnas en påtaglig risk att den studerande kan komma att skada någon annan person eller värdefull egendom under utbildningen.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om avskiljande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

²⁹⁵ Senaste lydelse 2016:1183.

1.107 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 §, 15 kap. 3 §, 19 kap. 3 §, 21 kap. 6 §, 25 kap. 11 §, 27 kap. 1 §, 30 kap. 25 §, 31 kap. 3 §, 37 kap. 5 §, 38 kap. 7 § och 44 kap. 5 § samt rubriken närmast 31 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §

Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller *landsting* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag, föreningar och stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämfästas med myndigheter.

Kommuner och *landsting* ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de ensamma eller tillsammans

1. äger aktier i ett aktiebolag eller andelar i en ekonomisk förening med mer än hälften av samtliga röster i bolaget eller föreningen eller på något annat sätt förfogar över så många röster i bolaget eller föreningen,

2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse, eller

3. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag.

Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller *regioner* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag, föreningar och stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämfästas med myndigheter.

Kommuner och *regioner* ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de ensamma eller tillsammans

Vid tillämpningen av andra stycket 1–3 ska inflytande som utövas av en juridisk person över vilken en kommun eller *ett landsting* bestämmer på det sätt som anges i de nämnda punkterna anses utövat av kommunen eller *landstinget*.

Första stycket gäller också för handlingar som efter medgivande av en kommun eller *ett landsting* för viss bestämd tid förvaras hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser där kommuner eller *landsting* tidigare har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som föreskrivs om kommuner och *landsting* i förstarett tredje styckena tillämpas också på kommunalförbund.

Vid tillämpningen av andra stycket 1–3 ska inflytande som utövas av en juridisk person över vilken en kommun eller *en region* bestämmer på det sätt som anges i de nämnda punkterna anses utövat av kommunen eller *regionen*.

Första stycket gäller också för handlingar som efter medgivande av en kommun eller *en region* för viss bestämd tid förvaras hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser där kommuner eller *regioner* tidigare har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som föreskrivs om kommuner och *regioner* i förstarett tredje styckena tillämpas också på kommunalförbund.

15 kap. 3 §²⁹⁶

Sekretessen enligt 1, 1 a och 2 §§ hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om

Sekretessen enligt 1, 1 a och 2 §§ hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om

²⁹⁶ Senaste lydelse 2013:972.

krigsfångar och andra skyddade personer. krigsfångar och andra skyddade personer.

19 kap.

3 §²⁹⁷

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till ärende om förvärv, överlåtelse, upplåtelse eller användning av egendom, tjänst eller annan nyttighet, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs. Begreppet tjänst omfattar inte arbete som för en myndighets behov utförs av dess egen eller någon annan myndighets personal, om det inte är fråga om ett arbete som en myndighet i konkurrens med andra myndigheter eller enskilda erbjuder sig att utföra.

Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, *ett landsting* eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts. Under en elektronisk auktion får dock lämnas sådana uppgifter som avses i 8 kap. 25 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 8 kap. 25 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller 6 kap. 11 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, *en region* eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts. Under en elektronisk auktion får dock lämnas sådana uppgifter som avses i 8 kap. 25 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 8 kap. 25 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller 6 kap. 11 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

²⁹⁷ Senaste lydelse 2016:1155.

Om ett ärende enligt första stycket rör försäljning av lös egendom för det allmännas räkning, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, *ett landsting* eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller avtal har slutits eller ärendet annars har slutförts.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande en handling som anger villkoren i ett slutet avtal gäller sekretessen dock längst till dess att två år, eller hos statliga affärsverk, Försvarets materielverk och i kommunal affärsverksamhet fem år, har gått från det att avtalet slöts.

21 kap.

6 §

Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

Om ett ärende enligt första stycket rör försäljning av lös egendom för det allmännas räkning, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, *en region* eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller avtal har slutits eller ärendet annars har slutförts.

Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

25 kap.

11 §²⁹⁸

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift lämnas

1. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § i en kommun till en annan sådan myndighet i samma kommun,

2. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § i ett *landsting* till en annan sådan myndighet i samma *landsting*,

3. till en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § eller till en enskild vårdgivare enligt vad som föreskrivs om sammanhållen journalföring i patientdatalagen (2008:355),

4. till ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister enligt patientdatalagen,

5. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § inom en kommun eller ett *landsting* till annan sådan myndighet för forskning eller framställning av statistik eller för administration på verksamhetsområdet, om det inte kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs, eller

5. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § inom en kommun eller en *region* till annan sådan myndighet för forskning eller framställning av statistik eller för administration på verksamhetsområdet, om det inte kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs, eller

6. till en enskild enligt vad som föreskrivs i

– lagen (1988:1473) om undersökning beträffande vissa smittsamma sjukdomar i brottmål,

– lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,

– smittskyddslagen (2004:168),

– 6 och 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.,

– lagen (2006:496) om blodsäkerhet,

– lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler,

– lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ eller förordning som har meddelats med stöd av den lagen, eller

²⁹⁸ Senaste lydelse 2017:614.

– 2 kap. lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

27 kap.

1 §²⁹⁹

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förändring av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller *lands-
ting* för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

2. hos kommun eller *region-
ting* för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift och förseningsavgift samt expeditonsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

²⁹⁹ Senaste lydelse 2016:1203.

30 kap.**25 §**

Får *ett landsting* eller en kommun som inte ingår i *ett landsting* i samband med sådana överläggningar som avses i 9 och 13 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. en uppgift från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket som är sekretessreglerad enligt 23 § första stycket 1, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *landstinget* eller kommunen. Detta gäller dock inte om det finns en primär sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten.

Får *en region* eller en kommun som inte ingår i *en region* i samband med sådana överläggningar som avses i 9 och 13 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. en uppgift från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket som är sekretessreglerad enligt 23 § första stycket 1, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *regionen* eller kommunen. Detta gäller dock inte om det finns en primär sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten.

31 kap.

Affärsverksamhet hos kommunala eller landstingskommunala företag

Kommunala bolag, stiftelser och föreningar

3 §³⁰⁰

Sekretess gäller i affärsverksamhet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller *landsting* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende en-

Sekretess gäller i affärsverksamhet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller *regioner* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende en-

³⁰⁰ Senaste lydelse 2017:351.

ligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

ligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

37 kap.

5 §

Sekretess enligt 4 § hindrar inte att uppgifter som avses i den paragrafen lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

Sekretess enligt 4 § hindrar inte att uppgifter som avses i den paragrafen lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

38 kap.

7 §

Sekretess gäller hos kommuner och *landsting* i verksamhet som avser beredskap för extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid

Sekretess gäller hos kommuner och *regioner* i verksamhet som avser beredskap för extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid

extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap eller planering enligt förfogandelagen (1978:262)

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för verksamheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

44 kap.

5 §³⁰¹

Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. förordnande med stöd av 7 § lagen (1999:988) om förhör m.m. hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet,

2. 7 kap. 1 § 1 lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

3. 4 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), och 4. 5 kap. 15 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁰¹ Senaste lydelse 2013:626.

1.108 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Härigenom föreskrivs att 19 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela föreskrifter om att en viss myndighet som lyder under regeringen ska undantas från tillämpningen av 8 §. Motsvarande gäller efter regeringens bemyndigande för *landsting* och kommun i fråga om kommunala myndigheter.

19 §

Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela föreskrifter om att en viss myndighet som lyder under regeringen ska undantas från tillämpningen av 8 §. Motsvarande gäller efter regeringens bemyndigande för *region* och kommun i fråga om kommunala myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.109 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Denna lag tillämpas i fråga om tjänster, dock inte

1. finansiella tjänster, 2. elektroniska kommunikationstjänster och tillhandahållande av kommunikationsnät, 3. tjänster på transportområdet, 4. tjänster som tillhandahålls av bemanningsföretag, 5. tjänster som är förbehållna reglerade yrken inom hälso- och sjukvården samt läkemedelstjänster utförda av yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården och som utförs för att bedöma, bibehålla eller återställa patienters hälsotillstånd, 6. audiovisuella tjänster och ljudradiosändningar, 7. tillhandahållande av hasardspel där penningvärden satsas, 8. tjänster som är förenade med offentlig maktutövning, 9. sociala tjänster som rör subventionerat boende, barnomsorg och stöd till permanent eller tillfälligt behövande familjer och enskilda, och som tillhandahålls av eller utförs på uppdrag av stat, kommun eller <i>landsting</i>, eller av välgörenhetsorganisationer erkända av stat, kommun eller <i>landsting</i>, och 10. privata säkerhetstjänster. Lagen tillämpas inte på skatteområdet.	9. sociala tjänster som rör subventionerat boende, barnomsorg och stöd till permanent eller tillfälligt behövande familjer och enskilda, och som tillhandahålls av eller utförs på uppdrag av stat, kommun eller <i>region</i>, eller av välgörenhetsorganisationer erkända av stat, kommun eller <i>region</i>, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.110 Förslag till
lag om ändring i lagen (2010:294) om
säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden
i kommuner och landsting**

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om säkerhetskontroll
vid offentliga sammanträden
i kommuner och *landsting***

**Lag om säkerhetskontroll
vid offentliga sammanträden
i kommuner och *regioner***

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.111 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

Härigenom föreskrivs att 4 § skyddslagen (2010:305) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Följande byggnader, andra anläggningar och områden kan beslutas vara skyddsobjekt

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller *ett landsting* har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller *en region* har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänsten eller totalförsvarets civila delar i övrigt eller för fredstida krishantering, energiförsörjning, vattenförsörjning, elektroniska kommunikationer, transporter eller försvarsindustriella ändamål, och

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för verksamhet som innefattar upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.112 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § och 7 kap. 3 § luftfartslagen (2010:500) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Ett luftfartyg får registreras i Sverige bara om det helt ägs av

1. svenska staten,
2. svensk kommun eller *svenskt landsting*,
2. svensk kommun eller *svensk region*
3. medborgare i ett land inom Europeiska unionen (EU-land) eller dödsboet efter en sådan person,
4. bolag, förening, samfällighet eller stiftelse som har svensk nationalitet eller har sitt säte i ett EU-land, eller
5. europeiska ekonomiska intressegrupperingar som har sitt säte i Sverige.

Även om förutsättningar enligt första stycket inte föreligger får ett luftfartyg registreras i Sverige, om det brukas av någon som avses i första stycket och denne har ett drifttillstånd som är utfärdat i Sverige.

Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta att ett luftfartyg får registreras i Sverige även om förutsättningar enligt första eller andra stycket inte föreligger. Ett sådant beslut får fattas bara om luftfartyget i regel används med utgångspunkt i Sverige.

7 kap.

3 §

Ett drifttillstånd får ges endast till

1. svenska staten,
2. svenska kommuner eller *landsting*,
2. svenska kommuner eller *regioner*,
3. medborgare i ett land inom Europeiska unionen (EU-land) som har sitt hemvist i Sverige eller till dödsbo efter en sådan person,
4. svenska handelsbolag som endast har bolagsmän som är medborgare i ett EU-land,

5. svenska föreningar, samfund eller stiftelser, som i styrelsen endast har ledamöter som är medborgare i ett EU-land,

6. svenska aktiebolag, om majoriteten av kapitalvärdet och röstvärdet ägs av medborgare i ett EU-land eller av någon som kan få tillstånd enligt denna paragraf,

7. europeiska ekonomiska intressegrupperingar som har sitt säte i Sverige.

Om ägaren till ett aktiebolag som ansöker om tillstånd enligt denna paragraf är ett annat aktiebolag, ska det som sägs i första stycket 6 också gälla det bolaget.

Ett tillstånd förfaller, om kraven i första och andra styckena inte längre är uppfyllda och rättelse inte sker inom den tid som bestäms av den myndighet som har meddelat tillståndet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, om det finns särskilda skäl, i ett enskilt fall besluta om undantag från denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.113 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³⁰²

Lagen gäller för vidareutnyttjande av sådana handlingar som tillhandahålls av statliga och kommunala myndigheter.

Lagen gäller också för vidareutnyttjande av sådana handlingar som tillhandahålls av de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), om handlingarna hör till den verksamhet som anges där, samt sådana handlingar som tillhandahålls av aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller *landsting* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Dessa organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

Lagen gäller också för vidareutnyttjande av sådana handlingar som tillhandahålls av de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), om handlingarna hör till den verksamhet som anges där, samt sådana handlingar som tillhandahålls av aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller *regioner* utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Dessa organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁰² Senaste lydelse 2015:289.

1.114 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

dels att 4 §³⁰³ ska upphöra att gälla,

dels att 3 och 5–10 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §³⁰⁴

Denna lag gäller för *Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Jönköpings läns landsting, Kronobergs läns landsting, Skåne läns landsting, Hallands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting, Västmanlands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Väster-norrlands läns landsting, Jämtlands läns landsting och Norrbottens läns landsting*. Lagen gäller också, med undantag för 8 § 1, för Gotlands kommun. Det som sägs om *ett landsting* i 5–10 §§ gäller i sådant fall kommunen.

Denna lag gäller för *Region Uppsala län, Region Östergötlands län, Region Jönköpings län, Region Kronobergs län, Region Skåne län, Region Hallands län, Region Västra Götalands län, Region Örebro län, Region Västmanlands län, Region Gävleborgs län, Region Västernorrlands län, Region Jämtlands län och Region Norrbottens län*. Lagen gäller också, med undantag för 8 § 1, för Gotlands kommun. Det som sägs om *en region* i 5–10 §§ gäller i sådant fall kommunen.

5 §³⁰⁵

De *landsting* som avses i denna lag ska

De *regioner* som avses i denna lag ska

1. utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin,

³⁰³ Senaste lydelse 2016:945.

³⁰⁴ Senaste lydelse 2016:945.

³⁰⁵ Senaste lydelse 2017:758.

2. trots 2 kap. 8 § andra stycket kommunallagen (2017:725) besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete, och

3. följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.

6 §

De *landsting* som avses i denna lag får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

De *regioner* som avses i denna lag får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

7 §

De *landsting* som avses i denna lag ska upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

De *regioner* som avses i denna lag ska upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

8 §

De *landsting* som avses i denna lag ska samverka med

1. länets kommuner, och
2. länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter.

De *regioner* som avses i denna lag ska samverka med

9 §

De *landsting* som avses i denna lag ska samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

De *regioner* som avses i denna lag ska samråda med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

10 §

Statliga myndigheter som bedriver verksamhet i länet ska beakta den strategi som fastställts för länets utveckling.

Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter ska inom sina verksamhetsområden lämna de *landsting* som avses i denna lag det biträde som de behöver för regionalt tillväxtarbete och regio-

Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter ska inom sina verksamhetsområden lämna de *regioner* som avses i denna lag det biträde som de behöver för regionalt tillväxtarbete och regio-

nal transportinfrastrukturplanering. De ska också löpande informera de *landsting* som avses i denna lag om pågående och planerade verksamheter som har betydelse för länets utveckling.

nal transportinfrastrukturplanering. De ska också löpande informera de *regioner* som avses i denna lag om pågående och planerade verksamheter som har betydelse för länets utveckling.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.115 Förslag till
lag om ändring i patientsäkerhetslagen
(2010:659)**

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Med vårdgivare avses i denna lag statlig myndighet, *landsting* och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, *landstinget* eller kommunen har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Med vårdgivare avses i denna lag statlig myndighet, *region* och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, *regionen* eller kommunen har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.116 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 4 § och 18 kap. 5 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

4 §

Tillstånd att sända analog kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndspanen.

Staten, *landsting* eller kommuner får inte inneha tillstånd att sända analog kommersiell radio, vare sig direkt eller indirekt genom

Staten, *regioner* eller kommuner får inte inneha tillstånd att sända analog kommersiell radio, vare sig direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket ett eller flera sådana subjekt har en del som för dem gemensamt motsvarar minst tjugo procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller

2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

Lydelse enligt lagrådsremissen
En omreglerad spelmarknad

Föreslagen lydelse

18 kap.

5 §

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot någon av 14 kap. 2 § samt 15 kap. 1–4, 8–9 a och 10 §§, eller

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Myndigheten för press, radio och tv, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Myndigheten för press, radio och tv medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, *landsting* eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet.

Om staten, *regioner* eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.117 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 och 6 §§, 4 kap. 15 §, 15 kap. 14, 30, 31, 39 och 40 §§, 16 kap. 48–50 §§, 17 kap. 17–19 och 21, 21 a, 23 och 26 a §§, 18 kap. 13, 27, 29 och 30 §§, 19 kap. 40–43 och 44 a §§, 20 kap. 18, 19 d och 22 §§, 21 kap. 15 §, 23 kap. 1, 5, 6, 8 och 9 §§, 26 kap. 17 §, 28 kap. 5 och 12 §§ och 29 kap. 1, 6, 10 och 26 §§ och rubrikerna närmast före 2 kap. 3 §, 15 kap. 31 §, 17 kap. 18 §, 18 kap. 29 §, 28 kap. 5 och 12 §§ och 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Landsting

2 kap.

Regioner

3 §³⁰⁶

Ett landsting får vara huvudman för gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna i den utsträckning som anges i denna lag.

I *ett landsting* som är huvudman för sådana skolformer som anges i första stycket ska det finnas en eller flera nämnder som ska fullgöra *landstingets* uppgifter enligt denna lag.

För en sådan nämnd som avses i andra stycket gäller det som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725).

En region får vara huvudman för gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna i den utsträckning som anges i denna lag.

I *en region* som är huvudman för sådana skolformer som anges i första stycket ska det finnas en eller flera nämnder som ska fullgöra *regionens* uppgifter enligt denna lag.

6 §

För att ett bolag eller en förening, där en kommun eller *ett landsting* äger aktier eller andelar

För att ett bolag eller en förening, där en kommun eller *en region* äger aktier eller andelar

³⁰⁶ Senaste lydelse 2017:759.

eller på annat sätt har ett rättsligt inflytande över verksamheten, ska godkännas som huvudman enligt 5 § gäller utöver vad som föreskrivs där att

1. bestämmanderätten inte tillkommer enbart en eller flera kommuner eller *landsting* eller juridiska personer där en kommun eller *ett landsting* genom ägande eller på annat sätt har ett rättsligt bestämmande inflytande,

2. samverkan mellan en kommun eller *ett landsting* och en enskild är nödvändig för att verksamheten ska komma till stånd, och

3. det finns särskilda skäl med hänsyn till utbildningens innehåll eller utformning.

eller på annat sätt har ett rättsligt inflytande över verksamheten, ska godkännas som huvudman enligt 5 § gäller utöver vad som föreskrivs där att

1. bestämmanderätten inte tillkommer enbart en eller flera kommuner eller *regioner* eller juridiska personer där en kommun eller *en region* genom ägande eller på annat sätt har ett rättsligt bestämmande inflytande,

2. samverkan mellan en kommun eller *en region* och en enskild är nödvändig för att verksamheten ska komma till stånd, och

4 kap.

15 §³⁰⁷

En kommun eller *ett landsting* får inrätta lokala styrelser inom den del av skolväsendet som kommunen eller *landstinget* är huvudman för enligt bestämmelserna om självförvaltningsorgan i 8 kap. 4–8 §§ kommunallagen (2017:725) om inte annat följer av denna lag.

En kommun eller *en region* får inrätta lokala styrelser inom den del av skolväsendet som kommunen eller *regionen* är huvudman för enligt bestämmelserna om självförvaltningsorgan i 8 kap. 4–8 §§ kommunallagen (2017:725) om inte annat följer av denna lag.

15 kap.

14 §³⁰⁸

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå.

³⁰⁷ Senaste lydelse 2017:759.

³⁰⁸ Senaste lydelse 2012:109.

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskola anordnad av kommuner, *landsting* och enskilda huvudmän.

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskola anordnad av kommuner, *regioner* och enskilda huvudmän.

30 §

Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet.

Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller *ett landsting* enligt samverkansavtal med kommunen eller *landstinget*. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen.

Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller *en region* enligt samverkansavtal med kommunen eller *regionen*. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen.

Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

Utbildning anordnad av landsting

Utbildning anordnad av regioner

31 §³⁰⁹

Ett landsting får anordna utbildningar på sådana nationella program som avser naturbruk och omvårdnad.

Efter överenskommelse med en kommun får *landstinget* anordna utbildning även på andra nationella program.

Av 17 kap. 17 och 18 §§ följer vilken utbildning på introduktionsprogram som får anordnas av *ett landsting*.

En region får anordna utbildningar på sådana nationella program som avser naturbruk och omvårdnad.

Efter överenskommelse med en kommun får *regionen* anordna utbildning även på andra nationella program.

Av 17 kap. 17 och 18 §§ följer vilken utbildning på introduktionsprogram som får anordnas av *en region*.

³⁰⁹ Senaste lydelse 2014:530.

Av 17 a kap. 2 § följer att *ett landsting* som anordnar utbildning på teknikprogrammet också får anordna vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

Av 17 a kap. 2 § följer att *en region* som anordnar utbildning på teknikprogrammet också får anordna vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

39 §

Avgifter får inte tas ut för insatser för omvårdnad i boendet eller habilitering som tillhandahålls av staten, en kommun eller *ett landsting* i anslutning till en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för kost och logi.

Avgifter får inte tas ut för insatser för omvårdnad i boendet eller habilitering som tillhandahålls av staten, en kommun eller *en region* i anslutning till en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning.

40 §

Hemkommunen ska betala ersättning för kostnader för boende och omvårdnad i boendet för elever på Rh-anpassad utbildning. *Hemlandstinget* eller, i förekommande fall hemkommunen, ska betala ersättning för kostnader för habilitering. Ersättningarna ska betalas till den huvudman som enligt avtal med staten svarar för verksamheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättningar enligt första stycket.

Hemkommunen ska betala ersättning för kostnader för boende och omvårdnad i boendet för elever på Rh-anpassad utbildning. *Hemregionen* eller, i förekommande fall hemkommunen, ska betala ersättning för kostnader för habilitering. Ersättningarna ska betalas till den huvudman som enligt avtal med staten svarar för verksamheten.

16 kap.

48 §

Innan en kommun eller *ett landsting* tar emot en sökande som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen ska yttrande in-

Innan en kommun eller *en region* tar emot en sökande som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen ska yttrande in-

hämtas från den sökandes hemkommun. Yttrande behöver dock inte inhämtas, om det med hänsyn till tidigare avgivet yttrande eller av andra skäl är onödigt.

hämtas från den sökandes hemkommun. Yttrande behöver dock inte inhämtas, om det med hänsyn till tidigare avgivet yttrande eller av andra skäl är onödigt.

49 §³¹⁰

En elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning och som därefter flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen, om den nya hemkommunen erbjuder sådan utbildning.

Erbjuder den nya hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *ett landsting* som anordnar utbildningen.

En elev som med anledning av placering i ett hem för vård eller boende enligt 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen i den kommun där hemmet för vård eller boende är beläget, om kommunen erbjuder sådan utbildning. Om den inte erbjuder den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *ett landsting* som anordnar utbildningen, om detta inte hindrar eleven från att vistas i hem-

Erbjuder den nya hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *en region* som anordnar utbildningen.

En elev som med anledning av placering i ett hem för vård eller boende enligt 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen i den kommun där hemmet för vård eller boende är beläget, om kommunen erbjuder sådan utbildning. Om den inte erbjuder den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *en region* som anordnar utbildningen, om detta inte hindrar eleven från att vistas i hem-

³¹⁰ Senaste lydelse 2015:176.

met för vård eller boende.

met för vård eller boende.

49 a §³¹¹

En elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning och som därefter placeras i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) och som är beläget i en annan kommun än hemkommunen eller samverkansområdet för utbildningen har rätt att i hemkommunen fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen när eleven efter placeringen återvänder till hemkommunen, om den erbjuder sådan utbildning. Detsamma gäller den elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning i den kommun där hemmet för vård eller boende är beläget.

Erbjuder hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *ett landsting* som anordnar utbildningen.

Erbjuder hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller *en region* som anordnar utbildningen.

50 §

En kommun som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i kommunen eller i samverkansområdet för utbildningen ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av dennes hemkommun (interkommunal ersättning).

Första stycket gäller även *ett landsting* som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i samverkansområdet för utbildningen.

Första stycket gäller även *en region* som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i samverkansområdet för utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om interkommunal ersättning.

³¹¹ Senaste lydelse 2015:176.

17 kap.

17 §

En kommun eller *ett landsting* som anordnar ett yrkesprogram får anordna programinriktat individuellt val som är inriktat mot yrkesprogrammet.

En kommun eller *en region* som anordnar ett yrkesprogram får anordna programinriktat individuellt val som är inriktat mot yrkesprogrammet.

Utbildning anordnad av landsting

Utbildning anordnad av regioner

18 §

Ett landsting får, utöver vad som följer av 17 §, efter överenskommelse med en kommun anordna yrkesintroduktion och individuellt alternativ. Mottagande till utbildningar som utformats för en grupp elever

En region får, utöver vad som följer av 17 §, efter överenskommelse med en kommun anordna yrkesintroduktion och individuellt alternativ. Mottagande till utbildningar som utformats för en grupp elever

19 §³¹²

En kommun eller *ett landsting* som anordnar programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever ska ta emot alla de behöriga sökande till utbildningen som hör hemma i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen.

En kommun eller *en region* som anordnar programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever ska ta emot alla de behöriga sökande till utbildningen som hör hemma i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen.

En elev som vistas i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen på grund av placering i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) ska vid beslut om mottagande enligt första stycket jämföras med den som är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen.

³¹² Senaste lydelse 2015:176.

Om det finns platser över på utbildningen, sedan alla sökande som ska tas emot enligt första och andra styckena har antagits, får kommunen eller *landstinget* ta emot andra behöriga sökande till utbildningen.

Om det finns platser över på utbildningen, sedan alla sökande som ska tas emot enligt första och andra styckena har antagits, får kommunen eller *regionen* ta emot andra behöriga sökande till utbildningen.

21 §

En kommun som anordnar preparandutbildning, yrkesintroduktion som inte har utformats för en grupp elever, individuellt alternativ eller språkintröduktion får ta emot ungdomar som uppfyller behörighetsvillkoren för respektive utbildning även om de inte kommer från kommunen.

Även *ett landsting* som anordnar yrkesintroduktion, som inte har utformats för en grupp elever eller individuellt alternativ, får ta emot behöriga ungdomar till utbildningen oberoende av vilken kommun de kommer från.

Även *en region* som anordnar yrkesintroduktion, som inte har utformats för en grupp elever eller individuellt alternativ, får ta emot behöriga ungdomar till utbildningen oberoende av vilken kommun de kommer från.

21 a §³¹³

En kommun som anordnar sådan utbildning som avses i 21 § första stycket ska ta emot ungdomar som uppfyller behörighetsvillkoren för respektive utbildning om de på grund av placering i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) vistas i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen. Det gäller också för *ett landsting* som anordnar sådan utbildning som avses i 21 § andra stycket.

En kommun som anordnar sådan utbildning som avses i 21 § första stycket ska ta emot ungdomar som uppfyller behörighetsvillkoren för respektive utbildning om de på grund av placering i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) vistas i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen. Det gäller också för *en region* som anordnar sådan utbildning som avses i 21 § andra stycket.

³¹³ Senaste lydelse 2015:176.

23 §

En kommun som på programinriktat individuellt val har antagit en elev som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av dennes hemkommun (interkommunal ersättning).

Första stycket gäller även *ett* Första stycket gäller även *en landsting* som på programinriktat *region* som på programinriktat individuellt val antagit en elev som inte är hemmahörande i samverkansområdet för utbildningen. som inte är hemmahörande i samverkansområdet för utbildningen.

Om inte den anordnande huvudmannen och hemkommunen kommer överens om annat, ska den interkommunala ersättningen beräknas enligt 24–27 §§.

26 a §³¹⁴

En kommun eller *ett landsting* som enligt 19 § andra stycket har tagit emot en elev på programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun. Detsamma gäller den kommun eller *det landsting* som enligt 21 a § har tagit emot en elev på preparandutbildning, yrkesintroduktion som inte har utformats för en grupp elever, individuellt alternativ eller språkintroduktion.

En kommun eller *en region* som enligt 19 § andra stycket har tagit emot en elev på programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun. Detsamma gäller den kommun eller *den region* som enligt 21 a § har tagit emot en elev på preparandutbildning, yrkesintroduktion som inte har utformats för en grupp elever, individuellt alternativ eller språkintroduktion.

Om den anordnande huvudmannen och elevens hemkommun inte kommer överens om annat ska ersättningen för utbildningen motsvara anordnarens självkostnad.

³¹⁴ Senaste lydelse 2015:176.

18 kap.

13 §³¹⁵

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasiesärskolan, gymnasieskolan, särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasiesärskola anordnad av kommuner, *landsting* och enskilda huvudmän. Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasiesärskola anordnad av kommuner, *regioner* och enskilda huvudmän.

27 §³¹⁶

Varje kommun ansvarar för att alla ungdomar i kommunen som tillhör gymnasiesärskolans målgrupp erbjuds utbildning av god kvalitet i gymnasiesärskolan.

Kommunen får erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller *ett landsting* enligt samverkansavtal med kommunen eller *landstinget*. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen. Kommunen får erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller *en region* enligt samverkansavtal med kommunen eller *regionen*. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen.

Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

Utbildning får anordnas av landsting

Utbildning får anordnas av regioner³¹⁷

29 §³¹⁸

Efter överenskommelse med en kommun får *ett landsting* anordna utbildning i gymnasiesärskolan på nationella och individuella program. Efter överenskommelse med en kommun får *en region* anordna utbildning i gymnasiesärskolan på nationella och individuella program.

³¹⁵ Senaste lydelse 2012:109.

³¹⁶ Senaste lydelse 2012:109.

³¹⁷ Senaste lydelse 2012:109.

³¹⁸ Senaste lydelse 2012:109.

30 §³¹⁹

Elever i gymnasiesärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

För elever som går i en annan kommuns gymnasiesärskola ska hemkommunen anordna skolskjuts i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Eleven hemkommun eller *det landsting* som anordnar utbildningen ska ombesörja att skolskjuts anordnas enligt första stycket. Eleven hemkommun eller *den region* som anordnar utbildningen ska ombesörja att skolskjuts anordnas enligt första stycket.

19 kap.

40 §³²⁰

En kommun får ta emot en elev från en annan kommun på ett individuellt program i sin gymnasiesärskola under förutsättning att hemkommunen har bedömt att eleven inte kan följa undervisningen på ett nationellt program. Även *ett landsting* får ta emot en elev på ett individuellt program under samma förutsättning.

Det som sägs i första stycket gäller dock endast om hemkommunen och den mottagande kommunen eller *landstinget* kommer överens om ersättningen för utbildningen.

En kommun får ta emot en elev från en annan kommun på ett individuellt program i sin gymnasiesärskola under förutsättning att hemkommunen har bedömt att eleven inte kan följa undervisningen på ett nationellt program. Även *en region* får ta emot en elev på ett individuellt program under samma förutsättning.

Det som sägs i första stycket gäller dock endast om hemkommunen och den mottagande kommunen eller *regionen* kommer överens om ersättningen för utbildningen.

³¹⁹ Senaste lydelse 2012:109.

³²⁰ Senaste lydelse 2012:109.

40 a §³²¹

En kommun eller *ett lands-* En kommun eller *en region*
ting ska ta emot en elev på ett in- ska ta emot en elev på ett indi-
 dividuellt program om viduellt program om

1. eleven vistas i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen på grund av placering i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), och

2. hemkommunen har bedömt att eleven inte kan följa undervisningen på ett nationellt program.

41 §³²²

Innan en kommun tar emot en sökande som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen ska yttrande inhämtas från den sökandes hemkommun. Yttrandet ska innehålla uppgift om huruvida eleven tillhör gymnasieskolornas målgrupp. Detsamma gäller innan *ett landsting* tar emot en sökande. I de fall där eleven har sökt till ett individuellt program ska yttrandet också innehålla uppgifter om huruvida eleven kan följa ett nationellt program och om överenskommelse om ersättning för utbildningen enligt 40 §.

Innan en kommun tar emot en sökande som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen ska yttrande inhämtas från den sökandes hemkommun. Yttrandet ska innehålla uppgift om huruvida eleven tillhör gymnasieskolornas målgrupp. Detsamma gäller innan *en region* tar emot en sökande. I de fall där eleven har sökt till ett individuellt program ska yttrandet också innehålla uppgifter om huruvida eleven kan följa ett nationellt program och om överenskommelse om ersättning för utbildningen enligt 40 §.

42 §³²³

En elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning och som därefter flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen

³²¹ Senaste lydelse 2015:176.

³²² Senaste lydelse 2012:109.

³²³ Senaste lydelse 2015:176.

på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen, om den nya hemkommunen erbjuder sådan utbildning.

<p>Erbjuder den nya hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller <i>ett landsting</i> som anordnar utbildningen.</p>	<p>Erbjuder den nya hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller <i>en region</i> som anordnar utbildningen.</p>
---	---

42 a §³²⁴

En elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning och som därefter placeras i ett sådant hem för vård eller boende som avses i 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) och som är beläget i en annan kommun än hemkommunen eller samverkansområdet för utbildningen har rätt att i hemkommunen fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen när eleven efter placeringen återvänder till hemkommunen, om den erbjuder sådan utbildning. Detsamma gäller den elev som har påbörjat ett nationellt program eller en nationell inriktning i den kommun där hemmet för vård eller boende är beläget.

<p>Erbjuder hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller <i>ett landsting</i> som anordnar utbildningen.</p>	<p>Erbjuder hemkommunen inte den aktuella utbildningen, har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller <i>en region</i> som anordnar utbildningen.</p>
---	---

43 §³²⁵

En kommun som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i kommunen eller i samverkansområdet för utbildningen ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av hans eller hennes hemkommun (interkommunal ersättning).

<p>Första stycket gäller även <i>ett landsting</i> som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i sam-</p>	<p>Första stycket gäller även <i>en region</i> som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i samverkans-</p>
--	---

³²⁴ Senaste lydelse 2015:176.

³²⁵ Senaste lydelse 2012:109.

verkansområdet för utbildningen. området för utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om interkommunal ersättning för de nationella programmen.

44 a §³²⁶

En kommun eller *ett landsting* som har tagit emot en elev på ett individuellt program enligt 40 a § ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun.

En kommun eller *en region* som har tagit emot en elev på ett individuellt program enligt 40 a § ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun.

Om den anordnande huvudmannen och elevens hemkommun inte kommer överens om annat ska ersättningen för utbildningen motsvara anordnarens självkostnad.

20 kap.

18 §

Ett landsting får tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå inom områdena naturbruk och omvårdnad. Efter överenskommelse med en kommun får *landstinget* tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå även inom andra områden.

En region får tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå inom områdena naturbruk och omvårdnad. Efter överenskommelse med en kommun får *regionen* tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå även inom andra områden.

19 d §³²⁷

Den som har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 19, 19 a eller 19 b § har rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller i *ett landsting*, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen.

Den som har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå enligt 19, 19 a eller 19 b § har rätt att delta i sådan utbildning i en annan kommun än sin hemkommun eller i *en region*, om utbildningen finns där och inte erbjuds av hemkommunen.

³²⁶ Senaste lydelse 2015:176.

³²⁷ Senaste lydelse 2016:1184.

När det gäller ungdomar som har sådan rätt som avses i första stycket ska bestämmelserna i 15 kap. 32 § tillämpas till och med första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

22 §³²⁸

Den huvudman som anordnar utbildning på gymnasial nivå beslutar om den sökande ska tas emot till utbildningen.

Hemkommunen ska ta emot en sökande om de villkor som anges i 20 § är uppfyllda eller om den sökande har rätt till utbildning enligt 19, 19 a eller 19 b §.

En kommun ska ta emot en sökande från en annan kommun och *ett landsting* ska ta emot en sökande, om En kommun ska ta emot en sökande från en annan kommun och *en region* ska ta emot en sökande, om

1. de villkor som anges i 20 § är uppfyllda eller om den sökande har rätt till utbildning enligt 19, 19 a eller 19 b §, och

2. hemkommunen har åtagit sig eller, efter överklagande enligt 28 kap. 12 §, ska åta sig att svara för kostnaderna för den sökandes utbildning.

Av ett beslut om att en sökande ska tas emot ska det framgå på vilken eller vilka grunder den sökande tas emot.

21 kap.

15 §

Ett landsting får efter överenskommelse med en kommun tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå.

En region får efter överenskommelse med en kommun tillhandahålla utbildning på gymnasial nivå.

³²⁸ Senaste lydelse 2016:1184.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Tillstånd att ta emot offentlig
finansiering inom socialtjänsten,
assistansersättningen och
skollagsreglerad verksamhet

23 kap.

1 §

En kommun, *ett landsting* eller en enskild huvudman får enligt bestämmelserna i detta kapitel med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal om att någon annan än kommunen, *landstinget* eller den enskilde huvudmannen utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag (entreprenad).

Ersättning som följer av ett avtal enligt första stycket till sådana privata utförare som avses i 10 kap. 7 § kommunallagen (2017:725) får, i fråga om juridiska personer, endast lämnas om utföraren har tillstånd att ta emot offentlig finansiering enligt 2 a kap.

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens eller *landstingets* område eller deras medlemmar får en kommun eller *ett landsting* genom ett avtal enligt första stycket utföra uppgifter åt en annan huvudman inom skolväsendet.

De bestämmelser som finns för en utbildning eller en annan verksamhet enligt denna lag ska med de undantag som anges i detta kapitel gälla även vid entreprenad.

En kommun, *en region* eller en enskild huvudman får enligt bestämmelserna i detta kapitel med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal om att någon annan än kommunen, *regionen* eller den enskilde huvudmannen utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag (entreprenad).

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens eller *regionens* område eller deras medlemmar får en kommun eller *en region* genom ett avtal enligt första stycket utföra uppgifter åt en annan huvudman inom skolväsendet.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §³²⁹

Om det finns särskilda skäl får regeringen efter ansökan av en kommun, *ett landsting* eller en enskild huvudman i andra fall än som anges i 2 och 3 a–4 a §§ medge att kommunen, *landstinget* eller den enskilde huvudmannen får överlämna åt någon annan att bedriva undervisning inom skolväsendet på entreprenad.

Om det finns särskilda skäl får regeringen efter ansökan av en kommun, *en region* eller en enskild huvudman i andra fall än som anges i 2 och 3 a–4 a §§ medge att kommunen, *regionen* eller den enskilde huvudmannen får överlämna åt någon annan att bedriva undervisning inom skolväsendet på entreprenad.

6 §³³⁰

Om en kommun, *ett landsting* eller en enskild huvudman överlämnar uppgiften att bedriva undervisning på entreprenad, får kommunen, *landstinget* eller den enskilde huvudmannen överlämna den myndighetsutövning som hör till en lärares undervisningsuppgift.

Om en kommun, *en region* eller en enskild huvudman överlämnar uppgiften att bedriva undervisning på entreprenad, får kommunen, *regionen* eller den enskilde huvudmannen överlämna den myndighetsutövning som hör till en lärares undervisningsuppgift.

Kommunen eller *landstinget* får när det gäller kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna överlämna även den myndighetsutövning som hör till rektorns uppgifter.

Kommunen eller *regionen* får när det gäller kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna överlämna även den myndighetsutövning som hör till rektorns uppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om begränsningar när det gäller överlämnande av rektorsuppgifter som innefattar myndighetsutövning.

³²⁹ Senaste lydelse 2017:570.

³³⁰ Senaste lydelse 2015:482.

8 §³³¹

En kommun får sluta avtal med en annan kommun om att denna ska ta över ansvaret för kommunens uppgifter inom förskolan, fritidshemmet, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap.

En kommun får också sluta avtal med *ett landsting* om att detta ska ta över ansvaret för kommunens uppgifter inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller inom särskild utbildning för vuxna.

En kommun får också sluta avtal med *en region* om att detta ska ta över ansvaret för kommunens uppgifter inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller inom särskild utbildning för vuxna.

9 §

En kommun får som huvudman överlåta ansvaret för sådana medicinska insatser som anges i 2 kap. 25–28 §§ till *ett landsting*, om kommunen och *landstinget* är överens om detta. På samma sätt får *ett landsting* överlåta ansvaret till en kommun.

Staten eller en enskild får som huvudman överlåta ansvaret för de medicinska insatser som anges i 2 kap. 25–28 §§ till en kommun eller *ett landsting*, om huvudmannen och kommunen eller *landstinget* är överens om detta.

En kommun får som huvudman överlåta ansvaret för sådana medicinska insatser som anges i 2 kap. 25–28 §§ till *en region*, om kommunen och *regionen* är överens om detta. På samma sätt får *en region* överlåta ansvaret till en kommun.

Staten eller en enskild får som huvudman överlåta ansvaret för de medicinska insatser som anges i 2 kap. 25–28 §§ till en kommun eller *en region*, om huvudmannen och kommunen eller *regionen* är överens om detta.

26 kap.

17 §

Statens skolinspektion får när det gäller en verksamhet som bedrivs av en kommun eller *ett landsting* besluta att staten på kommunens eller *landstingets* be-

Statens skolinspektion får när det gäller en verksamhet som bedrivs av en kommun eller *en region* besluta att staten på kommunens eller *regionens* bekostnad

³³¹ Senaste lydelse 2015:482.

kostnad ska vidta de åtgärder som ska vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse, om kommunen eller *landstinget*

1. inte har följt ett föreläggande enligt 10 §, och

2. grovt eller under längre tid åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Har staten haft kostnader för en åtgärd som vidtagits med stöd av denna paragraf, får denna kostnad kvittas mot belopp som staten annars skulle ha betalt ut till kommunen eller *landstinget*.

Har staten haft kostnader för en åtgärd som vidtagits med stöd av denna paragraf, får denna kostnad kvittas mot belopp som staten annars skulle ha betalt ut till kommunen eller *regionen*.

28 kap.

Beslut av en kommun eller ett landsting

Beslut av en kommun eller en region

5 §³³²

Beslut av en kommun eller *ett landsting* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. bidrag enligt 8 kap. 21 §, 9 kap. 19 §, 10 kap. 37 §, 11 kap. 36 §, 14 kap. 15 §, 16 kap. 52 §, 17 kap. 31 eller 35 § eller 19 kap. 45 §,

3. avstängning enligt 5 kap. 17 eller 19 §,

4. föreläggande för vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 23 §,

5. skolskjuts enligt 9 kap. 15 b § första stycket, 9 kap. 15 c § första stycket, 10 kap. 32 § första stycket, 10 kap. 33 § första stycket, 11 kap. 31 § första stycket, 11 kap. 32 § första stycket, 18 kap. 30 § första stycket eller 18 kap. 31 § första stycket,

6. ekonomiskt stöd till inackordering enligt 15 kap. 32 § eller 18 kap. 32 § första stycket,

7. medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt eller

³³² Senaste lydelse 2017:1115.

- återkallelse av sådant medgivande enligt 24 kap. 23 eller 24 §,
 8. rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 eller 15 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 §,
 9. bidrag enligt 25 kap. 11 §,
 10. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller
 11. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

Beslut av en kommun
 eller ett landsting

Beslut av en kommun
 eller en region

12 §³³³

Beslut av en kommun eller ett landsting får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om

Beslut av en kommun eller en region får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om

1. barns mottagande i grundsärskolan enligt 7 kap. 5 § eller tillhörighet till grundsärskolans målgrupp enligt 7 kap. 5 b §,
2. uppskjuten skolplikt enligt 7 kap. 10 § andra stycket,
3. skolpliktens förlängning enligt 7 kap. 13 § eller skolpliktens upphörande enligt 7 kap. 14 §,
4. mottagande av en elev från en annan kommun enligt 9 kap. 13 §, 10 kap. 25 § eller 11 kap. 25 §,
5. åtgärder enligt 10 kap. 29 § tredje stycket för en elev som inte bor hemma,
6. placering vid en annan skolenhet än den vårdnadshavaren önskar enligt 9 kap. 15 § andra stycket, 10 kap. 30 § andra stycket eller 11 kap. 29 § andra stycket,
7. mottagande i första hand enligt 16 kap. 36 §, mottagande enligt 17 kap. 14 § när det gäller en utbildning i gymnasieskolan som utformats för en grupp elever, mottagande enligt 17 a kap. 18 § eller mottagande i första hand enligt 19 kap. 29 § första stycket,
8. tillhörighet till målgruppen för gymnasiesärskolan enligt 18 kap. 5 eller 7 §,
9. mottagande till kommunal vuxenutbildning enligt 20 kap. 13 §, 14 § andra stycket, 22 § eller 33 § eller till särskild utbildning för vuxna enligt 21 kap. 7 § tredje stycket,

³³³ Senaste lydelse 2015:482.

10. upphörande av utbildningen för en elev i kommunal vuxenutbildning enligt 20 kap. 9 § andra stycket eller i särskild utbildning för vuxna enligt 21 kap. 9 § andra stycket,

11. att på nytt bereda kommunal vuxenutbildning enligt 20 kap. 9 § tredje eller fjärde stycket eller särskild utbildning för vuxna enligt 21 kap. 9 § tredje stycket,

12. åtagande om interkommunal ersättning enligt 20 kap. 21 § tredje stycket, eller

13. rätt till utbildning eller annan verksamhet för någon som avses i 29 kap. 2 § andra stycket 3.

Beslut som avses i första stycket 1, 4 och 7–12 får överklagas endast av barnet, eleven eller den sökande.

29 kap.

1 §³³⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bosättning (2–5 §§),
- hemkommun och *hemlands-* – hemkommun och *hemregion*
ting (6 §), (6 §),
- utlandssvenska elever (7 §),
- personer med begåvningsmässig funktionsnedsättning (8 §),
- kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar (9 §),
- handläggning (10 och 11 §§),
- talerätt (12 §),
- samverkan och anmälan till socialnämnden (13 §),
- tystnadsplikt (14 §),
- International Baccalaureate (17 §),
- överlämnande av betygshandlingar (18 §),
- informationsskyldighet (19 §),
- uppgiftsskyldighet (19 a §), och
- övriga bemyndiganden (20–29 §§).

³³⁴ Senaste lydelse 2015:73.

Hemkommun och *hemlandsting*

Hemkommun och *hemregion*

6 §

Med en persons hemkommun avses i denna lag den kommun som personen är folkbokförd i.

För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses med hemkommun den kommun som han eller hon stadigvarande vistas i eller, om han eller hon saknar stadigvarande vistelseort, den kommun som han eller hon för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller den som är kvarskriven i en kommun enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

Med *hemlandsting* avses *det landsting* som hemkommunen hör till. Med *hemregion* avses *den region* som hemkommunen hör till.

10 §

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, *ett landsting* eller en enskild huvudman ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) tillämpas:

- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut, och
- 26 § om rättelse av skrivfel eller liknande.

I sådana ärenden hos en enskild huvudman ska också 11 och 12 §§ förvaltningslagen tillämpas.

Bestämmelserna i 16 och 17 §§ förvaltningslagen gäller dock inte uppgifter som rör någon annan sökande i ett ärende om plats i utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag. Det som sägs i denna paragraf gäller inte vid betygssättning.

26 §³³⁵

26 § Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om bestämmandet av det bidrag som kommunerna enligt 8 kap. 21 §, 9 kap. 19 §, 10 kap. 37 §, 11 kap. 36 §, 14 kap. 15 §, 16 kap. 52 §, 17 kap. 31 §, 19 kap. 45 § och 25 kap. 11 § är skyldiga att lämna till fristående förskolor, fristående skolor och enskilt bedriven pedagogisk omsorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun eller *ett landsting* att lämna uppgifter om verksamheten som behövs för beslut om bidrag till fristående förskolor och fristående skolor samt hur bidrag till en fristående förskola eller fristående skola eller annan enskild verksamhet har beräknats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun eller *en region* att lämna uppgifter om verksamheten som behövs för beslut om bidrag till fristående förskolor och fristående skolor samt hur bidrag till en fristående förskola eller fristående skola eller annan enskild verksamhet har beräknats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³³⁵ Senaste lydelse 2012:109.

1.118 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800)

dels att 24–27 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 23 § ska lyda ”Region som huvudman”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §³³⁶

Trots bestämmelserna om huvudmän i den nya skollagen får *ett landsting* vara huvudman för grundskola för elever med autism eller autismliknande tillstånd och för grundsärskola, om landstinget bedrev obligatorisk särskola vid utgången av juni 2011.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över elevhemsboende vid utbildning som avses i första stycket.

Trots bestämmelserna om huvudmän i den nya skollagen får *en region* vara huvudman för grundskola för elever med autism eller autismliknande tillstånd och för grundsärskola, om landstinget bedrev obligatorisk särskola vid utgången av juni 2011.

25 §

Trots bestämmelserna om huvudmän i den nya skollagen får *ett landsting* vara huvudman för gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning inom andra områden än naturbruk eller omvårdnad om utbildningen

1. bedrevs före den 1 juli 1991 och har bedrivits sedan dess, och
2. under hela tiden har stått öppen för sökande från hela landet och förblir det.

Trots bestämmelserna om huvudmän i den nya skollagen får *en region* vara huvudman för gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning inom andra områden än naturbruk eller omvårdnad om utbildningen

³³⁶ Senaste lydelse 2014:459.

26 §³³⁷

När ett *landsting* bedriver utbildning med stöd av 24 eller 25 § ska de bestämmelser i den nya skollagen och denna lag som gäller för en offentlig huvudman för utbildning i den aktuella skolformen tillämpas på *landstinget*. *Landstinget* ska för utbildning i grundskola eller grundsärskola även tillämpa 7 kap. 22 § i den nya skollagen på samma sätt som en enskild huvudman.

När en *region* bedriver utbildning med stöd av 24 eller 25 § ska de bestämmelser i den nya skollagen och denna lag som gäller för en offentlig huvudman för utbildning i den aktuella skolformen tillämpas på *regionen*. *Regionen* ska för utbildning i grundskola eller grundsärskola även tillämpa 7 kap. 22 § i den nya skollagen på samma sätt som en enskild huvudman.

27 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om *landstingets* befattning med sådan utbildning som avses i 24 och 25 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om *regionens* befattning med sådan utbildning som avses i 24 och 25 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

³³⁷ Senaste lydelse 2014:459.

1.119 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 4 §³³⁸

I denna lag avses med

allmän plats: en gata, en väg, en park, ett torg eller ett annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov,

bebygga: att förse ett område med ett eller flera byggnadsverk,

bebyggelse: en samling av byggnadsverk som inte enbart består av andra anläggningar än byggnader,

byggherre: den som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten,

byggnad: en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den,

byggnadsnämnden: den eller de nämnder som fullgör kommunens uppgifter enligt denna lag,

byggnadsverk: en byggnad eller annan anläggning,

byggprodukt: en produkt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk,

exploateringsavtal: avtal om genomförande av en detaljplan och om medfinansieringsersättning mellan en kommun och en byggherre eller en fastighetsägare avseende mark som inte ägs av kommunen, dock inte avtal mellan en kommun och staten om utbyggnad av statlig transportinfrastruktur,

genomförandetiden: den tid för genomförandet av en detaljplan som ska bestämmas enligt 4 kap. 21–25 §§,

³³⁸ Senaste lydelse 2017:181.

kvartersmark: mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde, markanvisning: ett avtal mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande,

medfinansieringsersättning: ersättning som en byggherre eller en fastighetsägare i samband med genomförande av en detaljplan åtar sig att betala för en del av en kommuns kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller *ett lands-ting* ansvarar för,

medfinansieringsersättning: ersättning som en byggherre eller en fastighetsägare i samband med genomförande av en detaljplan åtar sig att betala för en del av en kommuns kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller *en region* ansvarar för,

miljönämnden: den eller de nämnder som fullgör kommunens uppgifter på miljö- och hälsoskyddsområdet,

nybyggnad: uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats,

ombyggnad: ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas,

omgivningsbuller: buller från flygplatser, industriell verksamhet, spårtrafik och vägar,

planläggning: arbetet med att ta fram en regionplan, en översiktsplan, en detaljplan eller områdesbestämmelser,

sammanhållen bebyggelse: bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark,

tillbyggnad: ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym,

tomt: ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna ska kunna användas för avsett ändamål,

underhåll: en eller flera åtgärder som vidtas i syfte att bibehålla eller återställa en byggnads konstruktion, funktion, användningsätt, utseende eller kulturhistoriska värde, och

ändring av en byggnad: en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.120 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

dels att 2 kap. 1, 1 a, 1 b, 2, 6, 7, 9, 11, 12 och 15 §§ och 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 7 §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

I denna lag avses med regioner regioner enligt 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725).

2 kap.

1 §

Landstinget och kommunerna inom ett län ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken, om inte annat följer av andra eller tredje stycket. *Landstinget* och kommunerna får dock komma överens om att antingen *landstinget* eller kommunerna ska bära ansvaret.

I Stockholms län ansvarar *landstinget* ensamt för den regionala kollektivtrafiken, om inte *landstinget* och kommunerna kommer överens om att gemensamt ansvara för denna trafik eller om att endast kommunerna ska bära ansvaret.

Regionen och kommunerna inom ett län ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken, om inte annat följer av andra eller tredje stycket. *Regionen* och kommunerna får dock komma överens om att antingen *regionen* eller kommunerna ska bära ansvaret.

I Stockholms län ansvarar *regionen* ensamt för den regionala kollektivtrafiken, om inte *regionen* och kommunerna kommer överens om att gemensamt ansvara för denna trafik eller om att endast kommunerna ska bära ansvaret.

I Gotlands län ansvarar kommunen för den regionala kollektivtrafiken.

Den eller de som ansvarar för kollektivtrafiken enligt första-tredje styckena ansvarar också för persontransporter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst eller lagen (1997:735) om riksfärdtjänst i sådana kommuner som överlåtit sina uppgifter enligt någon av dessa lagar till den regionala kollektivtrafikmyndighet som avses i 2 §.

1 a §³³⁹

Om *landstinget* och kommunerna i samma län har kommit överens om att *landstinget* ensamt ska bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämningen mellan kommunerna. Sådana bidrag får lämnas längst intill utgången av det femte året från det att ansvaret överfördes.

Om *regionen* och kommunerna i samma län har kommit överens om att *regionen* ensamt ska bära ansvaret för den regionala kollektivtrafiken, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämningen mellan kommunerna. Sådana bidrag får lämnas längst intill utgången av det femte året från det att ansvaret överfördes.

1 b §³⁴⁰

Om *ett landsting* ensamt ska ansvara för den regionala kollektivtrafiken i länet, får en kommun inom länet träffa avtal med *landstinget* om kostnadsansvar för regional kollektivtrafik som är av bättre kvalitet eller billigare för resenärerna än vad *landstinget* annars skulle tillhandahålla.

Om *en region* ensamt ska ansvara för den regionala kollektivtrafiken i länet, får en kommun inom länet träffa avtal med *regionen* om kostnadsansvar för regional kollektivtrafik som är av bättre kvalitet eller billigare för resenärerna än vad *regionen* annars skulle tillhandahålla.

³³⁹ Senaste lydelse 2011:1098.

³⁴⁰ Senaste lydelse 2012:437.

2 §

I varje län ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet.

I de län där kommunerna och *landstinget* gemensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten organiseras som ett kommunalförbund. Det samma gäller i de län där kommunerna *ensamma* bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken.

I de län där kommunerna och *regionen* gemensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten organiseras som ett kommunalförbund. Det samma gäller i de län där kommunerna *ensamt* bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken.

I fall som sägs i andra stycket får de som ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i länet komma överens om att organisera den regionala kollektivtrafikmyndigheten som en gemensam nämnd i stället för som ett kommunalförbund.

I de län där *landstinget* ensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken är *landstinget* regional kollektivtrafikmyndighet.

I de län där *regionen* ensamt bär ansvaret för den regionala kollektivtrafiken är *denna* regional kollektivtrafikmyndighet.

I Gotlands län är kommunen regional kollektivtrafikmyndighet.

5 §

Om enighet inte kan uppnås i fråga om hur antalet ledamöter och ersättare i ett kommunalförbunds beslutande församling ska fördelas mellan *landstinget* och kommunerna i länet, ska *landstinget* utse hälften och kommunerna tillsammans hälften. Antalet ledamöter och ersättare som varje kommun ska utse bestäms av länsstyrelsen i förhållande till folkmängden i kommunerna vid ingången av det år när val av förbundsfullmäktige förrättas. Varje kommun ska

Om enighet inte kan uppnås i fråga om hur antalet ledamöter och ersättare i ett kommunalförbunds beslutande församling ska fördelas mellan *regionen* och kommunerna i länet, ska *regionen* utse hälften och kommunerna tillsammans hälften. Antalet ledamöter och ersättare som varje kommun ska utse bestäms av länsstyrelsen i förhållande till folkmängden i kommunerna vid ingången av det år när val av förbundsfullmäktige förrättas. Varje kommun ska dock utse minst en

dock utse minst en ledamot och en ersättare. ledamot och en ersättare.
en ersättare.

6 §

Om inte enighet uppnås i fråga om sättet att fördela underskott i förbundsverksamheten mellan medlemmarna i ett kommunalförbund, ska *landstinget* täcka hälften av underskottet och kommunerna i länet tillsammans resten. Varje kommuns skyldighet att tillhandahålla medel ska bestämmas i förhållande till det trafikarbete som har lagts ned i kommunen under verksamhetsåret.

Om inte enighet uppnås i fråga om sättet att fördela underskott i förbundsverksamheten mellan medlemmarna i ett kommunalförbund, ska *regionen* täcka hälften av underskottet och kommunerna i länet tillsammans resten. Varje kommuns skyldighet att tillhandahålla medel ska bestämmas i förhållande till det trafikarbete som har lagts ned i kommunen under verksamhetsåret.

7 §

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen meddela föreskrifter eller i särskilt fall besluta om undantag från 5 eller 6 §. Regeringen får meddela sådana föreskrifter respektive fatta sådant beslut efter framställning av *ett landsting*, en kommun som inte tillhör *ett landsting* eller minst en tredjedel av de kommuner i ett visst län som tillhör *ett landsting*, om de ansvarar för kollektivtrafiken enligt 1 §. Beslut om undantag får förenas med särskilda villkor.

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen meddela föreskrifter eller i särskilt fall besluta om undantag från 5 eller 6 §. Regeringen får meddela sådana föreskrifter respektive fatta sådant beslut efter framställning av *en region*, en kommun som inte tillhör *en region* eller minst en tredjedel av de kommuner i ett visst län som tillhör *en region*, om de ansvarar för kollektivtrafiken enligt 1 §. Beslut om undantag får förenas med särskilda villkor.

9 §

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet ska upprättas efter samråd med motsvarande myndigheter i angränsande län.

Samråd ska även ske med övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer. I de fall *ett landsting* ensamt är regional kollektivtrafikmyndighet ska samråd även ske med kommunerna i länet.

Samråd ska även ske med övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer. I de fall *en region* ensamt är regional kollektivtrafikmyndighet ska samråd även ske med kommunerna i länet.

11 §

Varje kommun ska regelbundet i ett trafikförsörjningsprogram ange omfattningen av trafik enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och lagen (1997:735) om riksfärdtjänst och grunderna för prissättningen för resor med sådan trafik, i den mån kommunen inte överlåtit sina uppgifter enligt dessa lagar till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Kommunen ska anta programmet efter samråd med den regionala kollektivtrafikmyndigheten och, i förekommande fall, *landstinget*.

Kommunen ska anta programmet efter samråd med den regionala kollektivtrafikmyndigheten och, i förekommande fall, *regionen*.

12 §

Efter överenskommelse med *landstinget* eller en kommun i länet får den regionala kollektivtrafikmyndigheten upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller *landstinget* ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.

Efter överenskommelse med *regionen* eller en kommun i länet får den regionala kollektivtrafikmyndigheten upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller *regionen* ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.

15 §

Regeringen får efter framställning av en regional kollektivtrafikmyndighet, *ett landsting* eller en kommun meddela före-

Regeringen får efter framställning av en regional kollektivtrafikmyndighet, *en region* eller en kommun meddela föreskrifter

skrifter om samverkan i fråga om trafik mellan regionala kollektivtrafikmyndigheter i olika län.

om samverkan i fråga om trafik mellan regionala kollektivtrafikmyndigheter i olika län.

3 kap.

2 §

En regional kollektivtrafikmyndighet får efter beslut av den beslutande församlingen överlämna befogenheten att ingå avtal om allmän trafik till ett aktiebolag. Om den regionala kollektivtrafikmyndigheten är en gemensam nämnd, överlämnas befogenheten efter samstämmiga beslut av fullmäktige i var och en av de kommuner och, i förekommande fall, *det landsting* som samverkar i nämnden.

En regional kollektivtrafikmyndighet får efter beslut av den beslutande församlingen överlämna befogenheten att ingå avtal om allmän trafik till ett aktiebolag. Om den regionala kollektivtrafikmyndigheten är en gemensam nämnd, överlämnas befogenheten efter samstämmiga beslut av fullmäktige i var och en av de kommuner och, i förekommande fall, *den region* som samverkar i nämnden.

Myndigheten får i samma ordning som föreskrivs i första stycket även överlämna sin befogenhet att ingå avtal om allmän trafik till en kommun inom länet i fråga om kollektivtrafik som bedrivs inom denna kommuns område, inklusive trafik längs eventuella utgående linjer som sträcker sig in i angränsande kommuner.

En regional kollektivtrafikmyndighet som överlämnar sin befogenhet enligt första stycket får i samma ordning även överlämna sina befogenheter att upphandla och samordna tjänster enligt 2 kap. 12 § till aktiebolaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.121 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För att tillgodose de behov av uppgifter om marknads- och konkurrensförhållanden som Konkurrensverket har för att främja en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet och en effektiv offentlig upphandling får Konkurrensverket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter eller handlingar, eller

2. en kommun eller *ett lands-* 2. en kommun eller *en region*
ting som driver verksamhet av som driver verksamhet av eko-
ekonomisk eller kommersiell nomisk eller kommersiell natur
natur att redovisa kostnader och att redovisa kostnader och in-
intäkter i verksamheten. täkter i verksamheten.

Ett åläggande gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.122 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ett landsting får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om

1. en regional kulturplan har upprättats av *landstinget*, och

2. kulturplanen överensstämmer med de föreskrifter som regeringen meddelar.

Vad som sägs om *landsting* i denna lag gäller även för Gotlands kommun.

1 §

En region får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om

1. en regional kulturplan har upprättats av *regionen*, och

Vad som sägs om *regioner* i denna lag gäller även för Gotlands kommun.

Med regioner avses i denna lag regioner enligt 1 kap. 1 § kommunallagen (2017:725).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.123 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 19 och 26 §§ lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

19 §

Med offentligt styrda organ avses sådana bolag, föreningar, delägarförvaltningar, särskilt bildade samfällighetsföreningar och stiftelser som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierade av staten, en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, *ett landsting* eller en upphandlande myndighet.

1. som till största delen är finansierade av staten, en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, *en region* eller en upphandlande myndighet.

26 §

Med upphandlande myndighet avses statliga och kommunala myndigheter.

Vid tillämpning av denna lag ska med myndighet jämföras

1. beslutande församlingar i kommuner och *landsting*, och

1. beslutande församlingar i kommuner och *regioner*, och

2. offentligt styrda organ som avses i 19 §, samt
3. sammanslutningar av en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1 eller sammanslutningar av ett eller flera organ enligt 2.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.124 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 5 §, 26 kap. 34 §, 62 kap. 1 och 10 §§ och 64 kap. 2 och 3 §§ samt rubriken närmast före 26 kap. 34 § och 62 kap. 10 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

5 §

Skatteavdrag ska inte göras från

1. ersättning för arbete som ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person betalar ut till en delägare i bolaget eller i den juridiska personen,

2. sjukpenning eller annan ersättning som avses i 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229) till en mottagare som har debiterats preliminär skatt för beskattningsåret, eller

3. ersättning för arbete som betalas ut till staten, *landsting*, kommuner eller kommunalförbund.

3. ersättning för arbete som betalas ut till staten, *regioner*, kommuner eller kommunalförbund.

26 kap.

34 §

Kommuner och landsting

Kommuner och regioner

Kommuner och *landsting* ska lämna arbetsgivardeklaration och punktskattedeklaration enligt uppställningen i 26 §. Mervärdes-skattedeklaration ska lämnas enligt uppställningen för punktskattedeklaration i den paragrafen. De skattedeklaration som ska lämnas i januari och augusti ska dock ha kommit in

Kommuner och *regioner* ska lämna arbetsgivardeklaration och punktskattedeklaration enligt uppställningen i 26 §. Mervärdes-skattedeklaration ska lämnas enligt uppställningen för punktskattedeklaration i den paragrafen. De skattedeklaration som ska lämnas i januari och augusti ska dock ha kommit in

till Skatteverket senast den 12 i månaden. till Skatteverket senast den 12 i månaden.

62 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- inbetalning till det särskilda kontot för skattebetalningar (2 §),
- när skatter och avgifter som redovisas i en skattedeklaration ska betalas (3 §),
- när F-skatt och särskild A-skatt ska betalas (4–7 §§),
- när övriga skatter och avgifter ska betalas (8 och 9 §§),
- betalning från kommuner – betalning från kommuner och *landsting* (10 §), och *regioner* (10 §),
- avräkning (11–14 §§),
- vilken skatt eller avgift som är betald (15 och 16 §§),
- ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift (17 och 18 §§), samt
- inbetalda belopp som inte har kunnat tillgodoräknas någon (19 §).

Kommuner och *landsting*

Kommuner och *regioner*

10 §³⁴¹

Betalning av skatt och avgift enligt denna lag från kommuner och *landsting* ska göras genom avräkning från fordran enligt 4 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. Detsamma gäller sådan ersättning eller sådant justeringsbelopp som har debiterats enligt 17 b § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*,

Betalning av skatt och avgift enligt denna lag från kommuner och *regioner* ska göras genom avräkning från fordran enligt 4 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. Detsamma gäller sådan ersättning eller sådant justeringsbelopp som har debiterats enligt 17 b § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*,

³⁴¹ Senaste lydelse 2012:387.

kommunalförbund och samordningsförbund. kommunalförbund och samordningsförbund.

64 kap.

2 §

Om en avstämning av skattekontot visar att det finns ett överskott på kontot, ska beloppet betalas tillbaka om

1. kontohavaren begär det,
2. överskottet grundas på
 - a) en slutskatteberäkning enligt 56 kap. 9 §,
 - b) ett beslut om överskjutande ingående mervärdesskatt,
 - c) ett beslut om överskjutande punktskatt,
 - d) ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol, eller
3. kontohavaren är en kommun eller *ett landsting*.
3. kontohavaren är en kommun eller *en region*.

En automatisk återbetalning enligt första stycket 2 ska dock göras bara om beloppet är minst 2 000 kronor eller återbetalningen kan göras till ett konto hos bank- eller kreditmarknadsföretag.

3 §

Överskjutande ingående mervärdesskatt och överskjutande punktskatt som har redovisats före den tid som anges i 26 kap. 26, 27, 28 eller 30 §, ska betalas tillbaka först när samtliga arbetsgivar-, mervärdesskatte- och punktskattedeklarationer har lämnats för skatter och avgifter som ska redovisas senast den månad då den överskjutande skatten redovisades. Det gäller dock inte deklarerationer för redovisningsperioder som omfattas av ett omprövningsbeslut.

Första stycket gäller inte kommuner och *landsting*. Första stycket gäller inte kommuner och *regioner*.

66 kap.

27 §³⁴²

Ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller av ett beslut om skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 § får meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (efterbeskattning) om

³⁴² Senaste lydelse 2017:387.

1. ett beslut har blivit felaktigt eller inte fattats på grund av att den uppgiftsskyldige
 - a) under förfarandet har lämnat oriktig uppgift till ledning för egen beskattning,
 - b) har lämnat oriktig uppgift i ett mål om egen beskattning,
 - c) inte har lämnat en deklARATION eller låtit bli att lämna en begärd uppgift, eller
 - d) inte har lämnat begärt varuprov,
2. en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbi-seende ska rättas,
3. kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande eller uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklARATION har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklARATION,
4. det föranleds av ett beslut i ett ärende eller mål
 - a) om en annan skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, eller samma skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, men för en annan redovisningsperiod, ett annat beskattningsår eller en annan person,
 - b) om fastighetstaxering,
 - c) om utländsk skatt eller om obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229),
 - d) enligt lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*, kommunalförbund och samordningsförbund, om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*, kommunalförbund och samordningsförbund,
 - e) om huruvida en inkomst ska beskattas enligt inkomstskattelagen eller enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
 - f) om Skatteverkets prissättningsbesked enligt lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner eller beslut om ändring av sådant prissättningsbesked, eller
 - g) om återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning enligt 13 a kap. 10 § första stycket 2–4,
5. en förening eller ett registrerat trossamfund inte har genomfört en investering inom den tid som föreskrivs i ett sådant beslut som avses i 7 kap. 9 § inkomstskattelagen eller inte har följt ett annat villkor i beslutet, eller

6. det föranleds av en uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.125 Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4 § yrkestrafiklagen (2012:210) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §

4 § I fråga om den behöriga myndighetens beslut enligt förordning (EG) nr 1071/2009, denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, som får överklagas till allmän förvaltningsdomstol gäller följande.

Ett beslut som rör en fysisk person överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen är folkbokförd eller, om denne inte är folkbokförd i Sverige, till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen vistas.

Ett beslut som rör en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer som staten, en kommun, ett kommunalförbund eller *ett lands- ting*, överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets företagets eller verksamhetens ledning finns.

Ett beslut som rör en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer som staten, en kommun, ett kommunalförbund eller *en region*, överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets företagets eller verksamhetens ledning finns.

Beslut i andra fall än som sägs i andra och tredje styckena överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets beslutet meddelades.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.126 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § taxitrafiklagen (2012:211) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

I fråga om beslut enligt denna lag, eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, som får överklagas till allmän förvaltningsdomstol gäller följande.

Ett beslut som rör en fysisk person överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen är folkbokförd eller, om denne inte är folkbokförd i Sverige, till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen vistas.

Ett beslut som rör en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller *ett lands-ting*, överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets företagets eller verksamhetens ledning finns.

Ett beslut som rör en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller *en region*, överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets företagets eller verksamhetens ledning finns.

Beslut i andra fall än som sägs i andra och tredje styckena överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets beslutet meddelades.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.127 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2 §³⁴³

I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Allvarlig avvikande händelse

Händelse som inträffar i något steg i kedjan från donation till transplantation och som kan

1. leda till överföring av en smittsam sjukdom eller till döden,

2. vara livshotande eller invalidiserande eller medföra betydande funktionsnedsättning för patienten, eller

3. leda till eller förlänga sjukdom eller behov av sjukhusvård.

Allvarlig biverkning

Icke avsedd reaktion, inbegripet smittsam sjukdom, hos den levande donatorn eller mottagaren som kan ha samband med något steg i kedjan från donation till transplantation, och som

1. kan leda till döden eller till ett livshotande eller invalidiserande tillstånd,

³⁴³ Senaste lydelse 2014:358

2. medför betydande funktionsnedsättning, eller
3. leder till eller förlänger sjukdom eller behov av sjukhusvård.

Behörig myndighet eller delegerad inrättning

De myndigheter eller inrättningar som anges i den förteckning som Europeiska kommissionen ska förse medlemsstaterna med enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv 2012/25/EU av den 9 oktober 2012 om informationsförfarandena för utbyte mellan medlemsstater av mänskliga organ avsedda för transplantation.

Organ

1. Differentierad del av människokroppen som består av olika sorters vävnad och som upprätthåller sin struktur, kärlbildning och förmåga att utveckla fysiologiska funktioner med en betydande grad av autonomi, eller
2. del av ett sådant organ som avses i 1 och som är avsedd att användas för samma syfte som hela organet i människokroppen och som uppfyller kraven för struktur och kärlbildning.

Vårdgivare

Statlig myndighet, *landsting* och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, *landstinget* eller kommunen har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Allvarlig avvikande händelse

Händelse som inträffar i något steg i kedjan från donation till transplantation och som kan

1. leda till överföring av en smittsam sjukdom eller till döden,
2. vara livshotande eller invalidiserande eller medföra betydande funktionsnedsättning för patienten, eller
3. leda till eller förlänga sjukdom eller behov av sjukhusvård.

Allvarlig biverkning

Icke avsedd reaktion, inbegripet smittsam sjukdom, hos den levande donatorn eller mottagaren som kan ha samband med något steg i kedjan från donation till transplantation, och som

1. kan leda till döden eller till ett livshotande eller invalidiserande tillstånd,
2. medför betydande funktionsnedsättning, eller
3. leder till eller förlänger sjukdom eller behov av sjukhusvård.

Behörig myndighet eller delegerad inrättning

De myndigheter eller inrättningar som anges i den förteckning som Europeiska kommissionen ska förse medlemsstaterna med enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv 2012/25/EU av den 9 oktober 2012 om informationsförfaran-

dena för utbyte mellan medlemsstater av mänskliga organ avsedda för transplantation.

Organ

1. Differentierad del av människokroppen som består av olika sorters vävnad och som upprätthåller sin struktur, kärlbildning och förmåga att utveckla fysiologiska funktioner med en betydande grad av autonomi, eller

2. del av ett sådant organ som avses i 1 och som är avsedd att användas för samma syfte som hela organet i människokroppen och som uppfyller kraven för struktur och kärlbildning.

Vårdgivare

Statlig myndighet, *region* och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, *landstinget* eller kommunen har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.128 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 4 och 6–10 §§ lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁴⁴

Denna lag innehåller bestämmelser om skyldighet för *landsting* att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till vissa utlänningar som vistas inom *ett landsting* utan att vara bosatta där.

Denna lag innehåller bestämmelser om skyldighet för *regioner* att, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till vissa utlänningar som vistas inom *en region* utan att vara bosatta där.

2 §

I lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. finns bestämmelser om skyldighet för *landsting* att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård åt bl.a. asylsökande, personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och personer som hålls i förvar.

I lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. finns bestämmelser om skyldighet för *regioner* att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård åt bl.a. asylsökande, personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och personer som hålls i förvar.

³⁴⁴ Senaste lydelse 2017:64.

4 §

Ett landstings skyldigheter enligt denna lag gäller endast för utlänningar som vistas inom *landstinget*.

Med *landsting* avses i denna lag även en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

En regions skyldigheter enligt denna lag gäller endast för utlänningar som vistas inom *regionen*.

Med *region* avses i denna lag även en kommun som inte ingår i *en region*.

6 §

Ett landsting ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som inte har fyllt 18 år vård i samma omfattning som erbjuds dem som är bosatta inom *landstinget*.

En region ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som inte har fyllt 18 år vård i samma omfattning som erbjuds dem som är bosatta inom *regionen*.

7 §

Ett landsting ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som har fyllt 18 år

1. vård som inte kan anstå,
2. mödrahälsovård,
3. vård vid abort, och
4. preventivmedelsrådgivning.

En region ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som har fyllt 18 år

8 §

Ett landsting får erbjuda utlänningar som har fyllt 18 år och som omfattas av denna lag vård utöver vad som följer av 7 §.

En region får erbjuda utlänningar som har fyllt 18 år och som omfattas av denna lag vård utöver vad som följer av 7 §.

9 §³⁴⁵

Ett landsting ska erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag sådana läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna enligt lagen

En region ska erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag sådana läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna enligt lagen

³⁴⁵ Senaste lydelse 2016:524.

(2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. *Ett landsting* ska även erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag och som inte har fyllt 18 år sådana varor som avses i 18 § lagen om läkemedelsförmåner m.m.

(2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. *En region* ska även erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag och som inte har fyllt 18 år sådana varor som avses i 18 § lagen om läkemedelsförmåner m.m.

Första stycket gäller endast de läkemedel och andra varor som förskrivs i samband med vård som ges med stöd av denna lag.

10 §

Ett landsting ska erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag en hälsundersökning, om det inte är uppenbart obehövligt.

En region ska erbjuda utlänningar som omfattas av denna lag en hälsundersökning, om det inte är uppenbart obehövligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om sådana hälsundersökningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.129 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs att 4, 12 och 13 §§ lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Det som i denna lag sägs om *ett landsting* gäller även en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

Det som i denna lag sägs om *en region* gäller även en kommun som inte ingår i *en region*.

12 §³⁴⁶

Försäkringskassan ska, om det inte är uppenbart obehövt, i ett ärende om ersättning eller förhandsbesked enligt denna lag inhämta ett yttrande från *det landsting* som enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) har ansvar för patientens vård i Sverige.

Om *ett landsting* ska yttra sig i ett ärende som avser ersättning för hjälpmedel som berör en kommun som ingår i *landstinget*, ska *landstinget* inför yttrandet samråda med kommunen.

Försäkringskassan ska, om det inte är uppenbart obehövt, i ett ärende om ersättning eller förhandsbesked enligt denna lag inhämta ett yttrande från *den region* som enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) har ansvar för patientens vård i Sverige.

Om *en region* ska yttra sig i ett ärende som avser ersättning för hjälpmedel som berör en kommun som ingår i *regionen*, ska *regionen* inför yttrandet samråda med kommunen.

³⁴⁶ Senaste lydelse 2017:65.

13 §

Myndigheter ska inom ramen för ett förfarande enligt 12 § eller på begäran lämna Försäkringskassan, *landsting* och kommuner sådana uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Myndigheter ska inom ramen för ett förfarande enligt 12 § eller på begäran lämna Försäkringskassan, *regioner* och kommuner sådana uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.130 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:514) om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2013:514) om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet samt 1–3 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet

Lag om regionernas och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet

1 §

I denna lag finns bestämmelser om *landstingens* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet.

Det som i denna lag sägs om *ett landsting* gäller även en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

I denna lag finns bestämmelser om *regionernas* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet.

Det som i denna lag sägs om *en region* gäller även en kommun som inte ingår i *en region*.

2 §

Ett landsting har, om inget annat sägs i denna lag, kostnadsansvar för ersättningar som har bestämts enligt

1. 7, 8 eller 9 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Första stycket gäller endast ersättningar som har betalats ut till en patient som vid tiden för den vård ersättningen avser var

En region har, om inget annat sägs i denna lag, kostnadsansvar för ersättningar som har bestämts enligt

1. bosatt inom *landstinget*, eller
2. kvarskriften enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistades i *landstinget*.

1. bosatt inom *regionen*, eller
2. kvarskriften enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistades i *regionen*.

3 §

Ett landsting ska ersätta Försäkringskassan för sådana utbetalda ersättningar som avses i 2 §.

En region ska ersätta Försäkringskassan för sådana utbetalda ersättningar som avses i 2 §.

4 §

En kommun som ingår i *ett landsting* har kostnadsansvar för ersättning som avses i 2 § om ersättningen avser hjälpmedel som kommunen skulle haft kostnadsansvar för om dessa tillhandahållits i Sverige.

En kommun som ingår i *en region* har kostnadsansvar för ersättning som avses i 2 § om ersättningen avser hjälpmedel som kommunen skulle haft kostnadsansvar för om dessa tillhandahållits i Sverige.

En kommun ska ersätta *ett landsting* vad *landstinget* enligt 3 § har betalat ut för sådana hjälpmedel som kommunen enligt första stycket har kostnadsansvar för.

En kommun ska ersätta *en region* vad *regionen* enligt 3 § har betalat ut för sådana hjälpmedel som kommunen enligt första stycket har kostnadsansvar för.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.131 Förslag till lag om ändring i bibliotekslagen (2013:801)

Härigenom föreskrivs att 3, 11 och 17 §§ bibliotekslagen (2013:801) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Bibliotekshuvudmän är kommunerna, *landstingen*, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

1. För folkbibliotek ansvarar kommunerna.
2. För skolbibliotek ansvarar kommuner, *landsting*, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).

3. För regional biblioteksverksamhet ansvarar *landstingen* och de kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

4. För högskolebibliotek vid universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) ansvarar staten.

5. För lånecentraler ansvarar staten.

6. För övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet ansvarar den som enligt särskilda bestämmelser är huvudman för verksamheten.

Om ett kommunalt eller statligt bibliotek drivs av någon annan än huvudmannen ansvarar huvudmannen för att den som driver biblioteket följer bestämmelserna i denna lag.

11 §

Varje *landsting* och de kommuner som inte ingår i *ett landsting* ska bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det

Bibliotekshuvudmän är kommunerna, *regionerna*, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

2. För skolbibliotek ansvarar kommuner, *regioner*, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).

3. För regional biblioteksverksamhet ansvarar *regionerna* och de kommuner som inte ingår i *en region*.

Varje *region* och de kommuner som inte ingår i *en region* ska bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller

gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet.

de folkbibliotek som är verksamma i länet.

17 §

Kommuner och *landsting* ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.

Kommuner och *regioner* ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.132 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Den som erbjuds en anställning i staten, en kommun, *ett landsting*, ett företag eller en organisation ska, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

Den som erbjuds en anställning i staten, en kommun, *en region*, ett företag eller en organisation ska, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.133 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Lagen gäller arbetsgivare som är juridiska personer eller som är fysiska personer och bedriver näringsverksamhet.

Lagen gäller dock inte

1. staten, *landsting*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan,

2. juridiska personer över vilka staten, *landsting*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, och

3. arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentligrättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten.

1. staten, *regioner*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan,

2. juridiska personer över vilka staten, *regioner*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.134 Förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 3 kap. 2 b §, 8 kap. 1 § och 9 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Bestämmelserna i 1 kap. 9 §, 6 kap. 4 § och 7 kap. 1 och 2 §§ gäller endast hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs med *ett landsting* eller en kommun som huvudman.

Bestämmelserna i 2 kap. 3 och 4 §§, 6 kap. 3 §, 8 kap. 1 § och 9 kap. 1 § gäller endast hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs med *ett landsting* som huvudman.

Bestämmelserna i 1 kap. 9 §, 6 kap. 4 § och 7 kap. 1 och 2 §§ gäller endast hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs med *en region* eller en kommun som huvudman.

Bestämmelserna i 2 kap. 3 och 4 §§, 6 kap. 3 §, 8 kap. 1 § och 9 kap. 1 § gäller endast hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs med *en region* som huvudman.

3 kap.

2 b §³⁴⁷

En patient som skrivs ut från sluten vård ska få sammanfattande information om den vård och behandling som getts under vårdtiden, om avsikten är att patienten ska få insatser från socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård eller den *landstingsfinansierade* öppna vården. Om information finns tillgänglig, ska patienten även få uppgifter om vem som är patientens

En patient som skrivs ut från sluten vård ska få sammanfattande information om den vård och behandling som getts under vårdtiden, om avsikten är att patienten ska få insatser från socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård eller den *av regioner finansierade* öppna vården. Om information finns tillgänglig, ska patienten även få uppgifter om vem som är patientens

³⁴⁷ Senaste lydelse 2017:615.

fasta vårdkontakt, tidpunkt för när samordnad individuell planering avses genomföras och uppgifter om befintliga planer för vård och omsorg efter utskrivningen.

fasta vårdkontakt, tidpunkt för när samordnad individuell planering avses genomföras och uppgifter om befintliga planer för vård och omsorg efter utskrivningen.

8 kap.

1 §

En patient med livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom eller skada ska få möjlighet att inom eller utom *det* egna *landstinget* få en ny medicinsk bedömning.

En patient med livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom eller skada ska få möjlighet att inom eller utom *den* egna *regionen* få en ny medicinsk bedömning.

Patienten ska erbjudas den behandling som den nya bedömningen kan ge anledning till om

1. behandlingen står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, och
2. det med hänsyn till den aktuella sjukdomen eller skadan och till kostnaderna för behandlingen framstår som befogat.

9 kap.

1 §

En patient som omfattas av *ett landstings* ansvar för hälso- och sjukvård ska inom eller utom *detta landsting* få möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård.

En patient som omfattas av *en regions* ansvar för hälso- och sjukvård ska inom eller utom *denna region* få möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.135 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

Med myndighetsenhet avses staten Sverige, Sveriges riksdag, Sveriges regering, svenska *lands- ting*, svenska kommuner och till någon av dessa hörande organ, verk, integrerade delar eller kontrollerade enheter.

Med integrerad del avses person, organisation, förvaltning, verk, fond, institution eller annat organ, oavsett sammansättning, som utgör en svensk myndighet. Detta gäller dock bara om myndighetens nettoinkomster tillgodogörs myndighetens eget konto eller annat svenskt konto som innehas av en myndighetsenhet och ingen del av nettoinkomsterna fördelas till förmån för någon privatperson. Begreppet integrerad del omfattar inte fysisk person som är statschef eller tjänsteman eller handläggare inom offentlig förvaltning och som agerar i privat eller eget syfte.

Med kontrollerad enhet avses enhet som till sin form är skild från svenska staten eller som på annat sätt utgör en separat juridisk enhet och

1. som helt och hållet ägs och kontrolleras av en eller flera svenska myndighetsenheter, antingen direkt eller via en eller flera kontrollerade enheter,

2. vars nettoinkomster tillgodogörs enhetens eget konto eller konton hos en eller flera svenska myndighetsenheter, och ingen del av enhetens inkomster fördelas till förmån för någon privatperson, och

3. vars tillgångar tillfaller en eller flera svenska myndighetsenheter vid upplösning.

Inkomster anses inte fördelade till förmån för privatpersoner om dessa personer är de avsedda förmånstagarna för ett offentligt program, och verksamheten inom programmet bedrivs till förmån för allmänheten och för det allmännas bästa eller rör administration inom någon fas av myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.136 Förslag till
lag om ändring i lagen (2015:602)
om överlämnande av allmänna handlingar
för förvaring**

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Fullmäktige i en kommun får under samma förutsättningar som anges i 3 § besluta att allmänna handlingar som kommit in till eller upprättats hos en kommunal myndighet får överlämnas till ett svenskt enskilt organ och förvaras där under viss tid utan att handlingarna upphör att vara allmänna.

Det som sägs om kommuner i denna lag avser även *landsting*. Det som sägs om kommuner i denna lag avser även *regioner*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.137 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3§

Med svensk myndighetsenhet avses staten Sverige, Sveriges riksdag, Sveriges regering, svenska *landsting*, svenska kommuner och till någon av dessa hörande organ, verk, integrerade delar eller kontrollerade enheter.

Med integrerad del avses person, organisation, förvaltning, verk, fond, institution eller annat organ, oavsett sammansättning, som utgör en svensk myndighet. Detta gäller dock bara om myndighetens nettoinkomster tillgodogörs myndighetens eget konto eller annat svenskt konto som innehas av en myndighetsenhet och ingen del av nettoinkomsterna fördelas till förmån för någon privatperson. Begreppet integrerad del omfattar inte en fysisk person som är statschef eller tjänsteman eller handläggare inom offentlig förvaltning och som agerar i privat eller eget syfte.

Med kontrollerad enhet avses en enhet som till sin form är skild från svenska staten eller som på annat sätt utgör en separat juridisk enhet och

1. som helt och hållet ägs och kontrolleras av en eller flera svenska myndighetsenheter, antingen direkt eller via en eller flera kontrollerade enheter,

2. vars nettoinkomster tillgodogörs enhetens eget konto eller konton hos en eller flera svenska myndighetsenheter, och ingen del av enhetens inkomster fördelas till förmån för någon privatperson, och

3. vars tillgångar tillfaller en eller flera svenska myndighetsenheter vid upplösning.

Inkomster anses inte fördelade till förmån för privatpersoner om dessa personer är de avsedda förmånstagarna för ett offentligt program, och verksamheten inom programmet bedrivs till förmån för allmänheten och för det allmännas bästa eller rör administration inom någon fas av myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.138 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁴⁸

Denna lag innehåller bestämmelser om *landstingens* skyldighet att lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till vissa barn och unga.

Särskilda bestämmelser om *landstingens* skyldigheter att erbjuda hälso- och sjukvård finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Denna lag innehåller bestämmelser om *regionernas* skyldighet att lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till vissa barn och unga.

Särskilda bestämmelser om *regionernas* skyldigheter att erbjuda hälso- och sjukvård finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

2 §³⁴⁹

Ett landsting ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av *landstingets* skyldighet att erbjuda hjälpmedel enligt 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Detsamma gäller den som erbjuds hälso-

En region ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av *regionens* skyldighet att erbjuda hjälpmedel enligt 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Detsamma gäller den som erbjuds hälso-

³⁴⁸ Senaste lydelse 2017:67.

³⁴⁹ Senaste lydelse 2017:67.

och sjukvård med stöd av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

och sjukvård med stöd av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om bidragets storlek och övriga villkor för bidraget samt om återbetalningsskyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.139 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ och rubriken närmast före 2 § lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁵⁰

I denna lag finns bestämmelser om *landstingets* ansvar för viss avgiftsfri screening inom hälso- och sjukvården utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Med screening avses i denna lag en systematisk undersökning med hjälp av en speciell metod av en grupp personer för att upptäcka tillstånd som innebär en hög risk för framtida ohälsa.

I denna lag finns bestämmelser om *regionens* ansvar för viss avgiftsfri screening inom hälso- och sjukvården utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Landstingets ansvar

Regionens ansvar

2 §³⁵¹

Ett landsting ska erbjuda dem som omfattas av 8 kap. 1 eller 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) avgiftsfri screening i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 3 §.

Vad som sägs i denna lag om *ett landsting* gäller också en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

En region ska erbjuda dem som omfattas av 8 kap. 1 eller 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) avgiftsfri screening i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 3 §.

Vad som sägs i denna lag om *en region* gäller också en kommun som inte ingår i *en region*.

³⁵⁰ Senaste lydelse 2017:68.

³⁵¹ Senaste lydelse 2017:68.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.140 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 18 och 22 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

18 §

Med offentligt styrt organ avses en sådan juridisk person som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet.

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet.

22 §

Med upphandlande myndighet avses en statlig eller kommunal myndighet.

Vid tillämpning av denna lag ska med myndighet jämföras

1. beslutande församling i en kommun eller ett landsting,

2. offentligt styrt organ som avses i 18 §, och

3. sammanslutning av

1. beslutande församling i en kommun eller en region,

- a) en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1, eller
- b) ett eller flera organ enligt 2.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.141 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 17 och 23 §§ lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

17 §

Med offentligt styrt organ avses en sådan juridisk person som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet.

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet.

23 §

Med upphandlande myndighet avses en statlig eller kommunal myndighet.

Vid tillämpning av denna lag ska med myndighet jämföras

1. beslutande församling i en kommun eller ett landsting,

2. offentligt styrt organ som avses i 17 §, och

3. sammanslutning av

1. beslutande församling i en kommun eller en region,

- a) en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1, eller
- b) ett eller flera organ enligt 2.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.142 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 17, 20 och 21 §§ lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

17 §

Med *offentligt styrt organ* avses en sådan juridisk person som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande myndighet.

1. som till största delen är finansierad av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet, eller

3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet.

20 §

Med *upphandlande enhet* avses i denna lag en enhet som bedriver någon av de verksamheter som anges i bilaga 2 och tilldelar en koncession för bedrivande av sådan verksamhet och som är

1. en statlig eller kommunal myndighet, beslutande församling i en kommun eller ett landsting, ett offentligt styrt organ som avses i 17 § eller en sammanslutning av en eller flera myndigheter eller församlingar eller en

1. en statlig eller kommunal myndighet, beslutande församling i en kommun eller en region, ett offentligt styrt organ som avses i 17 § eller en sammanslutning av en eller flera myndigheter eller församlingar eller en

sammanslutning av ett eller flera offentligt styrda organ, sammanslutning av ett eller flera offentligt styrda organ,

2. ett företag som en upphandlande myndighet kan utöva ett bestämmande inflytande över på det sätt som anges i andra stycket, eller

3. en annan enhet än de som anges i 1 och 2, om den bedriver sin verksamhet med stöd av en sådan ensamrätt enligt 12 § eller en särskild rättighet enligt 18 § som beviljats för bedrivande av någon av de verksamheter som anges i bilaga 2.

Ett bestämmande inflytande enligt första stycket 2 ska anses finnas om en upphandlande myndighet, direkt eller indirekt, innehar mer än hälften av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

En sådan enhet som anges i första stycket 3 utgör inte en upphandlande enhet om den har beviljats särskilda rättigheter eller ensamrätter genom ett förfarande som offentliggjorts på lämpligt sätt och om beviljandet av dessa rättigheter har grundats på objektiva kriterier.

21 §

Med upphandlande myndighet avses en statlig eller kommunal myndighet.

Vid tillämpning av denna lag ska med myndighet jämföras

1. beslutande församling i en kommun eller *ett landsting*, 1. beslutande församling i en kommun eller *en region*,

2. offentligt styrt organ som avses i 17 §, och

3. sammanslutning av

a) en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1, eller

b) ett eller flera organ enligt 2.

En myndighet som bedriver någon av de verksamheter som anges i bilaga 2 och tilldelar en koncession för bedrivande av sådan verksamhet utgör dock inte en upphandlande myndighet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.143 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 2, 3 och 7 §§, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1–3 och 5 a–9 §§, 8 kap. 1–9 §§, 9 kap. 1–4 §§, 10 kap. 1–5 §§, 11 kap. 4 §, 12 kap. 4 §, 14 kap. 1–3 §§, 15 kap. 1 §, 16 kap. 1–4 §§, 17 kap. 1, 2 och 6 §§ och 18 kap. 2 och 3 §§ samt rubriken närmast före 14 kap. 1 och 2 §§ och 17 kap. 6 § och närmast efter 6 kap. 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivs. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt *landsting* och kommuner som huvudmän.

Denna lag innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivs. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt *regioner* och kommuner som huvudmän.

Lagen består av fem avdelningar:

Avdelning I innehåller inledande bestämmelser (1 och 2 kap.).

Avdelning II innehåller bestämmelser för all hälso- och sjukvård (3–6 kap.).

Avdelning III innehåller bestämmelser om *landstingets* ansvar som huvudman (7–10 kap.).

Avdelning III innehåller bestämmelser om *regionens* ansvar som huvudman (7–10 kap.).

Avdelning IV innehåller bestämmelser om kommunens ansvar som huvudman (11–13 kap.).

Avdelning V innehåller övriga bestämmelser för huvudmännen (14–18 kap.).

2 §

Vad som sägs i denna lag om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i ett *landsting*.

Vad som sägs i denna lag om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i en *region*.

Avdelning IV gäller de kommuner som inte ingår i *ett landsting* enbart i de fall det är särskilt föreskrivet.

Avdelning IV gäller de kommuner som inte ingår i *en region* enbart i de fall det är särskilt föreskrivet.

2 kap.

2 §

Med *huvudman* avses i denna lag *det landsting* eller den kommun som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård. Inom en huvudmans geografiska område kan en eller flera vårdgivare bedriva verksamhet.

Med *huvudman* avses i denna lag *den region* eller den kommun som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård. Inom en huvudmans geografiska område kan en eller flera vårdgivare bedriva verksamhet.

3 §

Med *vårdgivare* avses i denna lag statlig myndighet, *landsting*, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Med *vårdgivare* avses i denna lag statlig myndighet, *region*, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Lydelse enligt prop. 2017/18:40

Föreslagen lydelse

7 §

Med nationell högspecialiserad vård avses i denna lag offentligt finansierad hälso- och sjukvård som behöver koncentreras till en eller flera enheter men inte till varje *sjukvårdsregion* för att kvaliteten, patientsäkerheten och kunskapsutvecklingen ska kunna upprätthållas och ett effektivt användande av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås.

Med nationell högspecialiserad vård avses i denna lag offentligt finansierad hälso- och sjukvård som behöver koncentreras till en eller flera enheter men inte till varje *samverkansregion* för att kvaliteten, patientsäkerheten och kunskapsutvecklingen ska kunna upprätthållas och ett effektivt användande av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***6 kap.**

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att landet ska delas in i *regioner* för den hälso- och sjukvård som berör flera *landsting*,
 1. att landet ska delas in i *samverkansregioner* för den hälso- och sjukvård som berör flera *regioner*

2. hälso- och sjukvården i krig, vid krigsfara eller under sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, och

3. bedrivande av hälso- och sjukvårdsverksamhet i övrigt.

**AVDELNING III.
 LANDSTINGETS ANSVAR
 SOM HUVUDMAN**

**AVDELNING III.
 REGIONENS ANSVAR
 SOM HUVUDMAN**

7 kap.1 §³⁵²

Ledningen av hälso- och sjukvårdsverksamheten i *landstinget* ska utövas av en eller flera nämnder. För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725). Bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

Ledningen av hälso- och sjukvårdsverksamheten i *regionen* ska utövas av en eller flera nämnder. För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725). Bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

2 §

Landstinget ska planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem

Regionen ska planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem

³⁵² Senaste lydelse 2017:773.

som omfattas av *landstingets* ansvar för hälso- och sjukvård.

Landstinget ska vid planeringen beakta den hälso- och sjukvård som erbjuds av andra vårdgivare.

Landstinget ska även planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls.

som omfattas av *regionens* ansvar för hälso- och sjukvård.

Regionen ska vid planeringen beakta den hälso- och sjukvård som erbjuds av andra vårdgivare.

Regionen ska även planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls.

Lydelse enligt prop. 2017/18:83 *Föreslagen lydelse*

2 a §

Landstinget ska organisera hälso- och sjukvårdsverksamheten så att vården kan ges nära befolkningen. Om det är motiverat av kvalitets- eller effektivitetsskäl, får vården koncentreras geografiskt.

Regionen ska organisera hälso- och sjukvårdsverksamheten så att vården kan ges nära befolkningen. Om det är motiverat av kvalitets- eller effektivitetsskäl, får vården koncentreras geografiskt.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Landstinget ska organisera primärvården så att alla som omfattas av *landstingets* ansvar för hälso- och sjukvård kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt (vårdvalssystem). *Landstinget* får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom *landstinget*.

Landstinget ska utforma vårdvalssystemet så att alla utförare

Regionen ska organisera primärvården så att alla som omfattas av *regionens* ansvar för hälso- och sjukvård kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt (vårdvalssystem). *Regionen* får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom *regionen*.

Regionen ska utforma vårdvalssystemet så att alla utförare

behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättning- en från *landstinget* till utförare inom ett vårdvalssystem ska följa den enskildes val av utförare.

När *landstinget* beslutat att in- föra ett vårdvalssystem ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem tillämpas.

behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättning- en från *regionen* till utförare inom ett vårdvalssystem ska följa den enskildes val av utförare.

När *regionen* beslutat att in- föra ett vårdvalssystem ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem tillämpas.

Lydelse enligt prop. 2017/18:40 *Föreslagen lydelse*

5 a §

För att få bedriva nationell högspecialiserad vård krävs det tillstånd. Den myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan från *ett landsting* besluta om ett sådant tillstånd. Tillstån- det ska gälla tills vidare och vara förenat med villkor.

Ett tillstånd får återkallas om villkoren för det inte längre är uppfyllda, om förutsättningarna för tillståndet har ändrats eller om tillståndshavaren begär det.

Beslut enligt första och andra styckena får inte överklagas.

För att få bedriva nationell högspecialiserad vård krävs det tillstånd. Den myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan från *en region* besluta om ett sådant tillstånd. Tillstån- det ska gälla tills vidare och vara förenat med villkor.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Landstinget svarar för att det inom *landstinget* finns en ändamålsenlig organisation för att till och från vårdinrättning eller läkare transportera personer vars tillstånd kräver att transporten utförs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet.

Regionen svarar för att det inom *regionen* finns en ändamåls- enlig organisation för att till och från vårdinrättning eller läkare transportera personer vars till- stånd kräver att transporten ut- förs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet.

7 §

I planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården ska *landstinget* samverka med samhällsorgan, organisationer och vårdgivare.

I planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården ska *regionen* samverka med samhällsorgan, organisationer och vårdgivare.

8 §

I frågor om hälso- och sjukvård som berör flera *landsting* ska *landstingen* samverka.

I frågor om hälso- och sjukvård som berör flera *regioner* ska *regionerna* samverka.

9 §

Landstinget får träffa överenskommelser med kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att inom ramen för *landstingets* uppgifter enligt denna lag samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. *Landstinget* ska bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får *landstinget* delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Regionen får träffa överenskommelser med kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att inom ramen för *regionens* uppgifter enligt denna lag samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. *Regionen* ska bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får *regionen* delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Riksrevisionen har rätt att ta del av de uppgifter som behövs för granskningen.

8 kap.

1 §

Landstinget ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom *landstinget*.

Regionen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom *regionen*. Det

Detsamma gäller i fråga om den som är kvarskriven enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och som stadigvarande vistas inom *landstinget*. Även i övrigt ska *landstinget* verka för en god hälsa hos befolkningen.

samma gäller i fråga om den som är kvarskriven enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och som stadigvarande vistas inom *regionen*. Även i övrigt ska *regionen* verka för en god hälsa hos befolkningen.

2 §

Landstinget ska även erbjuda en god hälso- och sjukvård åt

1. den som, utan att vara bosatt här, har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, och

2. den som avses i 5 kap. 7 § första stycket socialförsäkringsbalken och som omfattas av förordningen.

Vården ska erbjudas av *det landsting* inom vars område personen är förvärvsverksam eller, i fråga om en person som är arbetslös, *det landsting* inom vars område denne är registrerad som arbetssökande. I den utsträckning familjemedlemmar till dessa personer har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av förordningen, ska familjemedlemmarna erbjudas vård av samma *landsting*. Om familjemedlemmarna är bosatta i Sverige gäller dock 1 §.

Regionen ska även erbjuda en god hälso- och sjukvård åt

Vården ska erbjudas av *den region* inom vars område personen är förvärvsverksam eller, i fråga om en person som är arbetslös, *den region* inom vars område denne är registrerad som arbetssökande. I den utsträckning familjemedlemmar till dessa personer har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av förordningen, ska familjemedlemmarna erbjudas vård av samma *region*. Om familjemedlemmarna är bosatta i Sverige gäller dock 1 §.

3 §

Landstinget ska erbjuda öppen vård åt den som omfattas av *ett annat landstings* ansvar för hälso- och sjukvård. En sådan patient

Regionen ska erbjuda öppen vård åt den som omfattas av *en annan regions* ansvar för hälso- och sjukvård. En sådan patient

omfattas inte av *landstingets* vårdgaranti enligt 9 kap. 1 §. I övrigt ska vården ges på samma villkor som de villkor som gäller för de egna invånarna.

Om patienten omfattas av *ett annat landstings* ansvar för hälso- och sjukvård enligt 1 §, svarar *det landstinget* för kostnaderna för vård som patienten ges med stöd av första stycket. Detta gäller dock inte om *det landstinget* ställer krav på remiss för vården och dessa remissregler inte följs.

omfattas inte av *regionens* vårdgaranti enligt 9 kap. 1 §. I övrigt ska vården ges på samma villkor som de villkor som gäller för de egna invånarna.

Om patienten omfattas av *en annan regions* ansvar för hälso- och sjukvård enligt 1 §, svarar *den regionen* för kostnaderna för vård som patienten ges med stöd av första stycket. Detta gäller dock inte om *den regionen* ställer krav på remiss för vården och dessa remissregler inte följs.

4 §

Om någon som vistas inom *landstinget* utan att vara bosatt där behöver omedelbar hälso- och sjukvård, ska *landstinget* erbjuda sådan vård.

Om någon som vistas inom *regionen* utan att vara bosatt där behöver omedelbar hälso- och sjukvård, ska *regionen* erbjuda sådan vård.

Lydelse enligt prop. 2017/18:40

Föreslagen lydelse

5 §

Landstinget får också i andra fall erbjuda hälso- och sjukvård åt den som omfattas av *ett annat landstings* ansvar för hälso- och sjukvård, om

1. *landstingen* kommer överens om det, eller
2. det är fråga om nationell högspecialiserad vård.

Regionen får också i andra fall erbjuda hälso- och sjukvård åt den som omfattas av *en annan regions* ansvar för hälso- och sjukvård, om

1. *regionerna* kommer överens om det, eller
2. det är fråga om nationell högspecialiserad vård.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Landstingets ansvar omfattar inte sådan hälso- och sjukvård som en kommun inom *landstinget* har ansvar för enligt 12 kap. 1 § eller 14 kap. 1 §.

Regionens ansvar omfattar inte sådan hälso- och sjukvård som en kommun inom *regionen* har ansvar för enligt 12 kap. 1 § eller 14 kap. 1 §.

7 §

Landstinget ska erbjuda dem som avses i 1 §

Regionen ska erbjuda dem som avses i 1 §

1. habilitering och rehabilitering,
2. hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning, och
3. tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

Landstingets ansvar omfattar dock inte insatser enligt första stycket 1 och 2 som en kommun inom *landstinget* ansvarar för enligt 12 kap. 5 §. *Landstingets* ansvar innebär inte någon inskränkning i de skyldigheter som arbetsgivare eller andra kan ha enligt annan lag.

Regionens ansvar omfattar dock inte insatser enligt första stycket 1 och 2 som en kommun inom *regionen* ansvarar för enligt 12 kap. 5 §. *Regionens* ansvar innebär inte någon inskränkning i de skyldigheter som arbetsgivare eller andra kan ha enligt annan lag.

Landstinget ska, i samverkan med patienten, upprätta en individuell plan när insatser som avses i första stycket 1 eller 2 erbjuds. Av planen ska planerade och beslutade insatser framgå.

Regionen ska, i samverkan med patienten, upprätta en individuell plan när insatser som avses i första stycket 1 eller 2 erbjuds. Av planen ska planerade och beslutade insatser framgå.

8 §

Landstinget får erbjuda läkemedel utan kostnad till den som får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård).

Regionen får erbjuda läkemedel utan kostnad till den som får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård).

9 §

Landstinget ska tillhandahålla den som avses i 1 § förbrukningsartiklar som fortlöpande behövs på grund av allvarlig sjukdom eller efter behandling för sådan sjukdom. Detta gäller inte om kommunen har motsvarande ansvar enligt 12 kap. 6 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka förbrukningsartiklar som omfattas av första stycket.

Regionen ska tillhandahålla den som avses i 1 § förbrukningsartiklar som fortlöpande behövs på grund av allvarlig sjukdom eller efter behandling för sådan sjukdom. Detta gäller inte om kommunen har motsvarande ansvar enligt 12 kap. 6 §.

Lydelse enligt prop. 2017/18:83

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §

Landstinget ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av *landstingets* ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,
3. besöka den specialiserade vården, och
4. planerad vård.

Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av *regionens* ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Om *landstinget* inte uppfyller garantin enligt 1 § 3 eller 4, ska *landstinget* se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten.

Om *regionen* inte uppfyller garantin enligt 1 § 3 eller 4, ska *regionen* se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten.

3 §

Landstinget ska rapportera in uppgifter om väntetider till en nationell databas.

Regionen ska rapportera in uppgifter om väntetider till en nationell databas.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de tidsperioder inom vilka vårdgarantin enligt 1 § ska vara uppfylld och i övrigt om garantins innehåll, och

2. *landstingens* rapporterings- skyldighet enligt 3 §.

2. *regionernas* rapporterings- skyldighet enligt 3 §.

10 kap.

1 §

Landstinget ska ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt vad som anges i 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

Regionen ska ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt vad som anges i 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

2 §

Landstinget ska ge patienten möjlighet att välja hjälpmedel enligt vad som anges i 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821).

Regionen ska ge patienten möjlighet att välja hjälpmedel enligt vad som anges i 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821).

3 §

Landstinget ska ge patienten möjlighet att få en ny medicinsk bedömning enligt vad som anges i 8 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

Regionen ska ge patienten möjlighet att få en ny medicinsk bedömning enligt vad som anges i 8 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

4 §

I samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet utanför Sveriges sjöterritorium, där sjöräddningstjänsten ankommer på svenska myndigheter, får

I samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet utanför Sveriges sjöterritorium, där sjöräddningstjänsten ankommer på svenska myndigheter, får

landstinget bedriva hälso- och sjukvård i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningsarna av en olycka.

regionen bedriva hälso- och sjukvård i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningsarna av en olycka.

5 §

I *landstingen* ska det finnas möjligheter till anställning för läkares allmäntjänstgöring i sådan omfattning att alla läkare som avlagt läkarexamen och läkare med utländsk utbildning som föreskrivits allmäntjänstgöring ges möjlighet att fullgöra praktisk tjänstgöring för att få legitimation som läkare enligt 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). Anställning för allmäntjänstgöring ska ske för viss tid.

I *landstingen* ska det också finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

I *regionerna* ska det finnas möjligheter till anställning för läkares allmäntjänstgöring i sådan omfattning att alla läkare som avlagt läkarexamen och läkare med utländsk utbildning som föreskrivits allmäntjänstgöring ges möjlighet att fullgöra praktisk tjänstgöring för att få legitimation som läkare enligt 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). Anställning för allmäntjänstgöring ska ske för viss tid.

I *regionerna* ska det också finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

11 kap.

4 §

Inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer ska det finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Om ett verksamhetsområde i huvudsak omfattar rehabilitering, får en fysioterapeut eller en arbetsterapeut fullgöra de uppgifter som åligger en medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Första och andra styckena gäller sådan hälso- och sjukvårdsverksamhet som avses i 12 kap. 1 och 2 §§ i en kommun som inte ingår i *ett landsting*, om det i

Första och andra styckena gäller sådan hälso- och sjukvårdsverksamhet som avses i 12 kap. 1 och 2 §§ i en kommun som inte ingår i *en region*, om det i verk-

verksamheten inte finns någon samheten inte finns någon läkare.
läkare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansvar och uppgifter för personal som avses i första och andra styckena.

12 kap.

4 §

<i>Landstinget</i> får på framställning av en kommun inom <i>landstinget</i> erbjuda läkemedel utan kostnad ur läkemedelsförråd till den som	<i>Regionen</i> får på framställning av en kommun inom <i>regionen</i> erbjuda läkemedel utan kostnad ur läkemedelsförråd till den som
--	--

1. bor i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), eller

2. får hemsjukvård genom kommunens försorg.

<i>Landstinget</i> svarar för kostnaderna för läkemedel som rekvideras till läkemedelsförråden.	<i>Regionen</i> svarar för kostnaderna för läkemedel som rekvideras till läkemedelsförråden.
---	--

14 kap.

**Överlåtelse av ansvar
från *landsting* till kommun**

**Överlåtelse av ansvar
från *region* till kommun**

1 §

<i>Landstinget</i> får till en kommun inom <i>landstinget</i> överlåta skyldigheten att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende, om <i>landstinget</i> och kommunen kommer överens om det. Överenskommelsen får inte avse ansvar för hälso- och sjukvård som ges av läkare. Överenskommelsen får även avse ansvar för sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §.	<i>Regionen</i> får till en kommun inom <i>regionen</i> överlåta skyldigheten att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende, om <i>regionen</i> och kommunen kommer överens om det. Överenskommelsen får inte avse ansvar för hälso- och sjukvård som ges av läkare. Överenskommelsen får även avse ansvar för sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §.
--	---

Landstinget får lämna sådant ekonomiskt bidrag till kommunen som motiveras av överlåtelsen.

Regionen får lämna sådant ekonomiskt bidrag till kommunen som motiveras av överlåtelsen.

2 §

Om samtliga kommuner inom ett *landstings* område ingår i en överlåtelse av ansvar för hemsjukvård enligt 1 § och om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra.

Om samtliga kommuner inom en *regions* område ingår i en överlåtelse av ansvar för hemsjukvård enligt 1 § och om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra.

3 §

Landstinget får träffa överenskommelse med en kommun inom *landstinget* om att kommunen ska ha ansvar för hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Bestämmelserna om individuell plan i 12 kap. 5 § andra stycket och om val av hjälpmedel i 13 kap. 2 § gäller även i dessa fall.

Regionen får träffa överenskommelse med en kommun inom *regionen* om att kommunen ska ha ansvar för hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Bestämmelserna om individuell plan i 12 kap. 5 § andra stycket och om val av hjälpmedel i 13 kap. 2 § gäller även i dessa fall.

Lydelse enligt Prop. 2016/17:167 *Föreslagen lydelse*

15 kap.

1 §

Landsting och kommuner får, med de undantag som anges i 2 och 3 §§, med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som *landstinget* eller kommunen ansvarar för enligt denna lag. Av avtalet ska framgå de särskilda

Regioner och kommuner får, med de undantag som anges i 2 och 3 §§, med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som *regionen* eller kommunen ansvarar för enligt denna lag. Av avtalet ska framgå de särskilda

villkor som gäller för överlämnandet. Avtal som *ett landsting* ingår ska innehålla villkor om de krav som gäller enligt 3 kap. 3 §.

villkor som gäller för överlämnandet. Avtal som *en region* ingår ska innehålla villkor om de krav som gäller enligt 3 kap. 3 §.

2 §

Landsting och kommuner får inte med stöd av 1 § överlämna en uppgift som innefattar myndighetsutövning till en juridisk person eller en enskild individ.

Regioner och kommuner får inte med stöd av 1 § överlämna en uppgift som innefattar myndighetsutövning till en juridisk person eller en enskild individ.

3 §

Ett landsting får inte genom ett sådant avtal som avses i 1 § överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus till någon annan.

En region får inte genom ett sådant avtal som avses i 1 § överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus till någon annan.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka sjukhus som anses som universitetssjukhus.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

1 §

Landstinget ska till kommunerna inom *landstinget* avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas en god hälso- och sjukvård i särskilt boende och i dagverksamhet enligt 12 kap. 1 §. Detsamma gäller hemsjukvård i ordinärt boende, om en kommun ansvarar för vården enligt 14 kap. 1 §.

Regionen ska till kommunerna inom *regionen* avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas en god hälso- och sjukvård i särskilt boende och i dagverksamhet enligt 12 kap. 1 §. Detsamma gäller hemsjukvård i ordinärt boende, om en kommun ansvarar för vården enligt 14 kap. 1 §.

Landstinget ska med kommunerna inom *landstinget* sluta avtal om omfattningen av och

Regionen ska med kommunerna inom *regionen* sluta avtal om omfattningen av och former-

formerna för läkarmedverkan.

Om *landstinget* inte uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet att tillhandahålla läkare, har kommunen rätt att på egen hand anlita läkare och få ersättning för sina kostnader för det från *landstinget*.

na för läkarmedverkan.

Om *regionen* inte uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet att tillhandahålla läkare, har kommunen rätt att på egen hand anlita läkare och få ersättning för sina kostnader för det från *regionen*.

2 §

Landstinget och kommunen ska samverka så att en enskild, som kommunen enligt 12 kap. 1 eller 2 § har ansvar för, också får övrig vård och behandling, hjälpmedel samt förbrukningsartiklar enligt 8 kap. 9 § som hans eller hennes tillstånd fordrar.

Regionen och kommunen ska samverka så att en enskild, som kommunen enligt 12 kap. 1 eller 2 § har ansvar för, också får övrig vård och behandling, hjälpmedel samt förbrukningsartiklar enligt 8 kap. 9 § som hans eller hennes tillstånd fordrar.

3 §³⁵³

Landstinget ska ingå en överenskommelse med kommunen om ett samarbete i fråga om

1. personer med psykisk funktionsnedsättning,
2. personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar, och
3. barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

4 §

När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten, ska *landstinget* tillsammans

När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten, ska *regionen* tillsammans med

³⁵³ Senaste lydelse 2017:810.

med kommunen upprätta en individuell plan.

Planen ska upprättas om *landstinget* eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till det. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska, när det är möjligt, upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser som respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än *landstinget* eller kommunen, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

kommunen upprätta en individuell plan.

Planen ska upprättas om *regionen* eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till det. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska, när det är möjligt, upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser som respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än *regionen* eller kommunen, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

17 kap.

1 §

Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som *landstinget* eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av *ett landstings* eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1–3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som *regionen* eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av *en regions* eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1–3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet.

2 §

Landstinget får för sluten vård fastställa avgiftsnivåer i olika inkomstintervall och besluta om vilka regler om nedsättning av avgiften som ska gälla. Avgiften för sluten vård får för varje vård dag uppgå till högst 0,0023 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste tiotal kronor.

Regionen får för sluten vård fastställa avgiftsnivåer i olika inkomstintervall och besluta om vilka regler om nedsättning av avgiften som ska gälla. Avgiften för sluten vård får för varje vård dag uppgå till högst 0,0023 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste tiotal kronor.

Högekostnadsskydd för avgifter till *landsting*

Högekostnadsskydd för avgifter till *regioner*

6 §

För den enskilde får följande poster tillsammans under ett år, räknat från det första tillfälle då avgift betalats, uppgå till högst 0,025 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste femtiotal kronor, eller det lägre belopp som bestämts av *landstinget*:

För den enskilde får följande poster tillsammans under ett år, räknat från det första tillfälle då avgift betalats, uppgå till högst 0,025 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste femtiotal kronor, eller det lägre belopp som bestämts av *regionen*:

1. vårdavgifter som avser öppen vård enligt denna lag i andra fall än som avses i 8 § första stycket 1,
2. avgifter för förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §, och
3. avgifter för tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125).

Vid beräkning av avgiftsbefrielse enligt första stycket ska även sådana avdrag som har gjorts enligt 7 § andra stycket lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medräknas.

18 kap.

2 §

Landsting och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. *Landsting* och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor.

Regioner och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. *Regioner* och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor.

3 §

Personer som tas emot från en annan kommun eller *ett annat landsting* enligt 4 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap omfattas av mottagande kommuns och *landstings* skyldigheter enligt denna lag.

Personer som tas emot från en annan kommun eller *en annan region* enligt 4 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap omfattas av mottagande kommuns och *regions* skyldigheter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.144 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lagen gäller inte för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner, *landsting* eller kommunalförbund utövar eller har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande enligt 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och inte heller för de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen beträffande den verksamhet som anges där.

Föreslagen lydelse

3 §

Lagen gäller inte för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner, *regioner* eller kommunalförbund utövar eller har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande enligt 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och inte heller för de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen beträffande den verksamhet som anges där.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.145 Förslag till
lag om ändring i lagen (2017:209)
om hälsoundersökning av barn och unga
som vårdas utanför det egna hemmet**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Landstinget ska, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år inleds.

Regionen ska, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år inleds.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.146 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården

Härigenom föreskrivs att 1 och 3–6 §§ lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁵⁴

I varje *landsting* och kommun ska det finnas en eller flera patientnämnder med uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den

1. hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som bedrivs av *landsting* eller enligt avtal med *landsting*,

2. hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommuner eller enligt avtal med kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård, och

3. tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av *landsting*.

För patientnämnder gäller vad som är föreskrivet i kommunallagen (2017:725).

Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

3 §

Patientnämnderna ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksam-

I varje *region* och kommun ska det finnas en eller flera patientnämnder med uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den

1. hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som bedrivs av *regioner*, eller enligt avtal med *regioner*,

3. tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av *regioner*.

Patientnämnderna ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksam-

³⁵⁴ Senaste lydelse 2017:776.

heterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma *landstinget* eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården.

heterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma *regionen* eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården.

4 §

Landstingen och kommunerna ska organisera patientnämnderna så att de kan utföra sina uppgifter självständigt.

Regionerna och kommunerna ska organisera patientnämnderna så att de kan utföra sina uppgifter självständigt.

5 §

En kommun som ingår i *ett landsting* får överlåta skyldigheten enligt 1 § till *landstinget*, om kommunen och *landstinget* har kommit överens om detta. Kommunen får lämna sådant ekonomiskt bidrag till *landstinget* som motiveras av överenskommelsen.

En kommun som ingår i *en region* får överlåta skyldigheten enligt 1 § till *regionen*, om kommunen och *regionen* har kommit överens om detta. Kommunen får lämna sådant ekonomiskt bidrag till *regionen* som motiveras av överenskommelsen.

6 §

Landstingen och kommunerna ska organisera sin verksamhet så att slutsatser av de analyser som patientnämnderna gör i enlighet med 3 § tas om hand och bidrar till hälso- och sjukvårdens utveckling.

Kommunens skyldighet att organisera sin verksamhet i enlighet med första stycket gäller även om kommunen med stöd

Regionerna och kommunerna ska organisera sin verksamhet så att slutsatser av de analyser som patientnämnderna gör i enlighet med 3 § tas om hand och bidrar till hälso- och sjukvårdens utveckling.

Kommunens skyldighet att organisera sin verksamhet i enlighet med första stycket gäller även om kommunen med stöd

av 5 § överlåtit skyldigheten enligt 1 § till *landstinget*.

av 5 § överlåtit skyldigheten enligt 1 § till *regionen*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.147 Förslag till lag om ändring i museilagen (2017:563)

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ museilagen (2017:563) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns bestämmelser om det allmänna museiväsendet. Med det allmänna museiväsendet avses

1. statliga museer,	
2. regionala museer,	
3. kommunala museer, och	
4. andra museer i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av antalet ledamöter är utsedda av stat, kommun eller <i>landsting</i> .	4. andra museer i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av antalet ledamöter är utsedda av stat, kommun eller <i>region</i> .

3 §

Med museihuvudmän avses i denna lag staten, kommunerna och <i>landstingen</i> .	Med museihuvudmän avses i denna lag staten, kommunerna och <i>regionerna</i> .
---	--

Det som sägs om museihuvudmän gäller även den som utsett mer än hälften av antalet ledamöter i ett sådant museum som avses i 1 § 4.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.148 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

En huvudman för utbildning på ett yrkesprogram inom gymnasieskolan eller för kommunal vuxenutbildning enligt skollagen (2010:800) får, inom ramen för en försöksverksamhet, med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med en branschskola om att skolan utför vissa uppgifter inom sådan utbildning (entreprenad). De uppgifter som får överlämnas på entreprenad är undervisning i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil (yrkesämnen) och undervisning som avser sådant gymnasiearbete som ingår i utbildningen enligt skollagen.

Om sådan undervisning överlämnas på entreprenad, får även den myndighetsutövning som hör till en lärares undervisningsuppgift och uppgifter som inte är hänförliga till undervisningen överlämnas till branschskolan på entreprenad.

Endast en kommun, *ett lands-
ting* eller en enskild fysisk eller juridisk person som uppfyller vissa villkor kan efter ansökan till den myndighet som regeringen bestämmer få ett godkännande att bedriva branschskola.

Endast en kommun, *en region* eller en enskild fysisk eller juridisk person som uppfyller vissa villkor kan efter ansökan till den myndighet som regeringen bestämmer få ett godkännande att bedriva branschskola.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana villkor och om urval.

3 §³⁵⁵

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens

³⁵⁵ Senaste lydelse 2017:1105.

eller *landstingets* område eller eller *regionens* område eller deras
deras medlemmar får en kom- medlemmar får en kommun eller
mun eller *ett landsting* genom *en region* genom sådan entre-
sådan entreprenad som avses i prenad som avses i 1 § utföra
1 § utföra uppgifter åt en annan uppgifter åt en annan huvudman
huvudman inom skolväsendet. inom skolväsendet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.149 Förslag till lag om ändring i lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1, 5 och 6 §§, 4 kap. 1 och 3–5 §§ och 5 kap. 1, 3 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 4 kap. ska lyda ”Samverkan mellan region och kommun”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns bestämmelser om

1. samverkan vid planering av insatser för enskilda som efter att de skrivits ut från slutna vård kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *landstingsfinansierade* öppna vården,

2. hur insatserna ska planeras för enskilda som efter utskrivning behöver insatser från flera berörda enheter inom de aktuella verksamheterna, och

3. kommunens betalningsansvar för vissa utskrivningsklara patienter.

Det som i denna lag sägs om *landsting* gäller även kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

1. samverkan vid planering av insatser för enskilda som efter att de skrivits ut från slutna vård kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *av regioner finansierade* öppna vården,

3. kommunens betalningsansvar för vissa utskrivningsklara patienter.

Det som i denna lag sägs om *regioner* gäller även kommuner som inte ingår i *en region*.

2 §

Denna lag syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna vård

Denna lag syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna vård

behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *landstingsfinansierade* öppna vården. I detta syfte ska lagen särskilt främja att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar.

behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *av regioner finansierade* öppna vården. I detta syfte ska lagen särskilt främja att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar.

2 kap.

1 §

Om den behandlande läkaren, när en patient skrivs in i den slutna vården, bedömer att patienten kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *landstingsfinansierade* öppna vården efter det att patienten har skrivits ut, ska den slutna vården underrätta de berörda enheterna om denna bedömning genom ett inskrivningsmeddelande.

Om insatser bedöms behövas från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården, ska inskrivningsmeddelandet även skickas till den *landstingsfinansierade* öppna vården.

Om den behandlande läkaren, när en patient skrivs in i den slutna vården, bedömer att patienten kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *av regioner finansierade* öppna vården efter det att patienten har skrivits ut, ska den slutna vården underrätta de berörda enheterna om denna bedömning genom ett inskrivningsmeddelande.

Om insatser bedöms behövas från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården, ska inskrivningsmeddelandet även skickas till den *av regioner finansierade* öppna vården.

5 §

När en enhet i den *landstingsfinansierade* öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande i fråga om en pati-

När en enhet i den *av regioner finansierade* öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande i fråga om en pati-

ent, ska verksamhetschefen vid den enheten utse en fast vårdkontakt för patienten. Verksamhetschefen ska utse den fasta vårdkontakten innan patienten skrivs ut från den slutna vården.

Om patienten redan har en fast vårdkontakt vid enheten, får denne fortsätta att vara patientens fasta vårdkontakt.

ent, ska verksamhetschefen vid den enheten utse en fast vårdkontakt för patienten. Verksamhetschefen ska utse den fasta vårdkontakten innan patienten skrivs ut från den slutna vården.

6 §

När en berörd enhet inom socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *landstingsfinansierade* öppna vården har fått ett inskrivningsmeddelande, ska enheten börja sin planering av de insatser som är nödvändiga för att patienten på ett tryggt och säkert sätt ska kunna lämna den slutna vården och efter utskrivningen få sina behov av socialtjänst eller hälso- och sjukvård tillgodosedda.

När en berörd enhet inom socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den *av regioner finansierade* öppna vården har fått ett inskrivningsmeddelande, ska enheten börja sin planering av de insatser som är nödvändiga för att patienten på ett tryggt och säkert sätt ska kunna lämna den slutna vården och efter utskrivningen få sina behov av socialtjänst eller hälso- och sjukvård tillgodosedda.

4 kap.

1 §

Om patienten efter utskrivningen behöver insatser från både *landsting* och kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst, ska en samordnad individuell planering genomföras av representanter för de enheter som ansvarar för insatserna. Om insatser behövs från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården, ska även den *landstingsfinansierade* öppna vården

Om patienten efter utskrivningen behöver insatser från både *region* och kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst, ska en samordnad individuell planering genomföras av representanter för de enheter som ansvarar för insatserna. Om insatser behövs från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården, ska även den *av regioner finansierade* öppna vården

medverka i den samordnade individuella planeringen.

För patienter som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård, ska planeringen i stället genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan i 7 a § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och 12 a § lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

3 §

En kallelse till den samordnade individuella planering som avses i 1 § första stycket ska skickas till berörda enheter av patientens fasta vårdkontakt i den *landstingsfinansierade* öppna vården.

Kallelsen ska skickas senast tre dagar efter det att en underrättelse enligt 3 kap. 1 § om att patienten är utskrivningsklar har lämnats.

4 §

Landsting och kommun ska i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer till vårdgivare och till dem som bedriver socialtjänst avseende samverkan enligt denna lag.

Region och kommun ska i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer till vårdgivare och till dem som bedriver socialtjänst avseende samverkan enligt denna lag.

5 §

Landsting och kommun får träffa en överenskommelse om att kommunens betalningsansvar ska inträda vid en annan tidpunkt än den som anges i 5 kap. 4 § eller med ett annat belopp än det som bestäms enligt 5 kap. 6 §.

Region och kommun får träffa en överenskommelse om att kommunens betalningsansvar ska inträda vid en annan tidpunkt än den som anges i 5 kap. 4 § eller med ett annat belopp än det som bestäms enligt 5 kap. 6 §.

5 kap.

1 §

En kommun betalar i enlighet med 2–6 §§ ersättning till *ett landsting* för en patient som vårdas inom den slutna vården efter det att den behandlande läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar.

En kommun betalar i enlighet med 2–6 §§ ersättning till *en region* för en patient som vårdas inom den slutna vården efter det att den behandlande läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar.

3 §

Kommunens betalningsansvar förutsätter att den slutna vården har 1. underrättat kommunen om att patienten har skrivits in i enlighet med 2 kap. 1–3 §§, och

2. underrättat berörda enheter i kommunen om att patienten är utskrivningsklar i enlighet med 3 kap. 1 §.

I de fall en samordnad individuell planering ska genomföras enligt 4 kap. 1 och 2 §§ är kommunen betalningsansvarig endast om den fasta vårdkontakten i den *landstingsfinansierade* öppna vården har kallat till samordnad individuell planering i enlighet med 4 kap. 3 §.

I de fall en samordnad individuell planering ska genomföras enligt 4 kap. 1 och 2 §§ är kommunen betalningsansvarig endast om den fasta vårdkontakten i den *av regioner finansierade* öppna vården har kallat till samordnad individuell planering i enlighet med 4 kap. 3 §.

5 §

Kommunens betalningsansvar ska inte inträda om patienten inte kan skrivas ut från den slutna vården på grund av att sådana insatser som den *landstingsfinansierade* öppna vården är ansvarig för inte är tillgängliga, eller det inte är klarlagt om sådana insatser är tillgängliga.

Kommunens betalningsansvar ska inte inträda om patienten inte kan skrivas ut från den slutna vården på grund av att sådana insatser som den *av regioner finansierade* öppna vården är ansvarig för inte är tillgängliga, eller det inte är klarlagt om sådana insatser är tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.150 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att kunden

1. är en stat, *ett landsting*, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, *ett landsting*, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,

2. har hemvist inom EES,

3. har hemvist i en stat som har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar dem i denna lag och som tillämpar dessa bestämmelser på ett effektivt sätt,

4. har hemvist i en stat som har en låg nivå av korruption och annan relevant brottslighet, och

5. är ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES.

1. är en stat, *en region*, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, *en region*, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.151 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 2 §

Lagen är tillämplig på

1. svenska juridiska personer,
 2. utländska juridiska personer som driver verksamhet i Sverige,
- och
3. fysiska personer som har hemvist i Sverige och som förvaltar trustar eller liknande juridiska konstruktioner.

Lagen är inte tillämplig på

1. staten, *landsting* och kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan samt juridiska personer över vilka staten, *landsting*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,
2. aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller motsvarande marknad utanför EES,
3. dödsbon, och
4. konkursbon.

1. staten, *regioner* och kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan samt juridiska personer över vilka staten, *regioner*, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.152 Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (2017:900)

Härigenom föreskrivs att 2 § förvaltningslagen (2017:900) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Vid handläggning av sådana ärenden hos myndigheter i kommuner och *landsting* där besluten kan laglighetsprövas genom att överklagas enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725) tillämpas inte 9 § andra stycket, 10–12, 16–20 och 23–49 §§.

Vid handläggning av sådana ärenden hos myndigheter i kommuner och *regioner* där besluten kan laglighetsprövas genom att överklagas enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725) tillämpas inte 9 § andra stycket, 10–12, 16–20 och 23–49 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.153 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om insyn i finansiering av partier

Härigenom föreskrivs att 2, 7 och 28 §§ lagen (2018:000) om insyn i finansiering av partier ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:55 *Föreslagen lydelse*

2 §

I lagen avses med

parti: ett parti som deltar eller har deltagit i val till riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

ledamot: en ledamot av riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

ersättare för ledamot: en ersättare för en ledamot av riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

bidrag: prestationer i form av pengar, varor, tjänster och annat som har tagits emot helt eller delvis utan någon motprestation med undantag för sedvanligt frivilligt arbete och sedvanliga gratistjänster,

uppgift om bidragsgivarens identitet: uppgift om namn och antingen personnummer eller organisationsnummer eller adress,

anonymt bidrag: ett bidrag från någon vars identitet mottagaren inte känner till och inte heller utan betydande svårighet kan ta reda på, och

prisbasbelopp: det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller vid utgången av det räkenskapsår eller kalenderår som avses i 6 §.

parti: ett parti som deltar eller har deltagit i val till riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

ledamot: en ledamot av riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

ersättare för ledamot: en ersättare för en ledamot av riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet,

7 §

Ett parti ska lämna intäktsredovisning för det räkenskapsår eller kalenderår då partiet deltar i val till riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet.

Ett parti som har mandat i riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet ska lämna intäktsredovisning för samtliga räkenskapsår eller kalenderår som helt eller delvis sammanfaller med mandatperioden.

Ett parti som annars får stöd enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier eller får partistöd med stöd av 4 kap. 29 och 30 §§ kommunallagen (2017:725) ska lämna intäktsredovisning för varje räkenskapsår eller kalenderår under vilket det har betalats ut stöd.

Ett parti ska lämna intäktsredovisning för det räkenskapsår eller kalenderår då partiet deltar i val till riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet.

Ett parti som har mandat i riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet ska lämna intäktsredovisning för samtliga räkenskapsår eller kalenderår som helt eller delvis sammanfaller med mandatperioden.

28 §

Ett landsting eller en kommun som ger partistöd med stöd av 4 kap. 29 och 30 §§ kommunallagen (2017:725) ska i anslutning till sitt beslut om sådant stöd göra uppgifter om vilka partier som har fått stöd och med vilka belopp tillgängliga på sin webbplats.

En region eller en kommun som ger partistöd med stöd av 4 kap. 29 och 30 §§ kommunallagen (2017:725) ska i anslutning till sitt beslut om sådant stöd göra uppgifter om vilka partier som har fått stöd och med vilka belopp tillgängliga på sin webbplats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.154 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om bostadsanpassningsbidrag

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2018:000) om bostadsanpassningsbidrag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:80 Föreslagen lydelse

5 §

Bostadsanpassningsbidrag lämnas för att anpassa och komplettera fasta funktioner i och i anslutning till en bostad.

Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig för sökanden. Bidrag lämnas inte om behovet kan tillgodoses med hjälpmedel som erbjuds av *landstinget* eller kommunen enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig för sökanden. Bidrag lämnas inte om behovet kan tillgodoses med hjälpmedel som erbjuds av *regionen* eller kommunen enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.155 Förslag till
lag om ändring i lagen (2018:000) om förbud
mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem
för vård eller boende**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2018:000) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Stärkt rättssäkerhet vid genom-
förande av särskilda befogenheter
på särskilda ungdomshem och
LVM-hem

1 §
Denna lag ska tillämpas vid hem för vård eller boende som drivs av en kommun, *ett lands-*
ting, ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ.
Denna lag ska tillämpas vid hem för vård eller boende som drivs av en kommun, *en region*,
ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.156 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 50 § lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
En ny lag om ekonomiska
föreningar

8 kap. 50 §

Revisorn är skyldig att lämna en medrevisor, en ny revisor, en särskild granskare och, om föreningen är försatt i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om föreningens angelägenheter.

Revisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om föreningens angelägenheter till undersökningsledaren under en förundersökning i brottmål.

Revisorn i en förening som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om föreningens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *landstinget* eller ett sådant kommunalförbund som kommunen eller *landstinget* ingår i.

Revisorn i en förening som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om föreningens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, *regionen* eller ett sådant kommunalförbund som kommunen eller *regionen* ingår i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.157 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:000)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 18 § strålskyddslagen (2018:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Ny strålskyddslag

6 kap.

18 §

Ett tillstånd enligt denna lag får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer finansiell säkerhet för de kostnader för avfallshantering och återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Staten, kommuner, *landsting* och kommunförbund behöver dock inte ställa någon finansiell säkerhet. Den som är skyldig att betala avgift eller ställa finansiell säkerhet enligt lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter eller 16 kap. 3 § miljöbalken behöver inte ställa någon finansiell säkerhet för åtgärder som omfattas av avgifter och säkerheter enligt de nämnda lagarna.

Säkerheten kan ställas efter hand enligt en plan som vid varje tid tillgodoser det aktuella behovet av finansiell säkerhet.

Ett tillstånd enligt denna lag får för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer finansiell säkerhet för de kostnader för avfallshantering och återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Staten, kommuner, *regioner* och kommunförbund behöver dock inte ställa någon finansiell säkerhet. Den som är skyldig att betala avgift eller ställa finansiell säkerhet enligt lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter eller 16 kap. 3 § miljöbalken behöver inte ställa någon finansiell säkerhet för åtgärder som omfattas av avgifter och säkerheter enligt de nämnda lagarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.158 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om kommunal bokföring och redovisning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1–3 §§, 2 kap. 2, 5 och 6 §§, 3 kap. 2, 8, 11, 12, 14 och 15 §§, 4 kap. 3 och 4 §§, 5 kap. 5 och 7 §§, 6 kap. 1 och 7 §§, 7 kap. 5 och 8 §§, 8 kap. 1 §, 9 kap. 3 §, 10 kap. 2 §, 11 kap. 1–4, 6, 9 och 13 §§, 12 kap. 1–3 och 5 §§ lagen (2018:000) om kommunal bokföring och redovisning ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
En ändamålsenlig kommunal
bokföring och redovisning

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om bokföring och redovisning för kommuner och *landsting*. Lagen är indelad i följande kapitel:

- Inledande bestämmelser (1 kap.)
- Ord och uttryck i lagen (2 kap.)
- Bokföring och arkivering (3 kap.)
- Allmänna bestämmelser om årsredovisning (4 kap.)
- Resultaträkning (5 kap.)
- Balansräkning (6 kap.)
- Värdering (7 kap.)
- Kassaflödesanalys (8 kap.)
- Noter (9 kap.)
- Drift- och investeringsredovisning (10 kap.)
- Förvaltningsberättelse (11 kap.)
- Sammanställda räkenskaper (12 kap.)
- Delårsrapport (13 kap.)

2 §

Kommuner och *landsting* är bokföringsskyldiga enligt 3 kap. De är också skyldiga att upp-

Kommuner och *regioner* är bokföringsskyldiga enligt 3 kap. De är också skyldiga att upp-

rätta en årsredovisning för varje räkenskapsår enligt 4–12 kap. och en delårsrapport enligt 13 kap.

rätta en årsredovisning för varje räkenskapsår enligt 4–12 kap. och en delårsrapport enligt 13 kap.

3 §

Bestämmelserna i denna lag om kommuner och *landsting* gäller även kommunalförbund.

Bestämmelserna i denna lag om kommuner och *regioner* gäller även kommunalförbund.

2 kap.

2 §

Med ekonomisk händelse avses i denna lag alla förändringar i storleken eller sammansättningen av en kommuns eller *ett landstings* förmögenhet som beror på kommunens eller *landstingets* ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt andra åtgärder eller transaktioner som påverkar förmögenhetens storlek eller sammansättning.

Med ekonomisk händelse avses i denna lag alla förändringar i storleken eller sammansättningen av en kommuns eller *regions* förmögenhet som beror på kommunens eller *regionens* ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt andra åtgärder eller transaktioner som påverkar förmögenhetens storlek eller sammansättning.

5 §

Med kommunalt koncernföretag avses i denna lag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommuner eller *landsting* har ett varaktigt betydande inflytande. Kommuner eller *landsting* kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag.

Med kommunalt koncernföretag avses i denna lag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommuner eller *regioner* har ett varaktigt betydande inflytande. Kommuner eller *regioner* kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag.

Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständigheterna.

Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens eller *landstingets* verksamhet eller ekonomi.

Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens eller *regionens* verksamhet eller ekonomi.

6 §

Med en kommunal koncern avses i denna lag kommunen eller *landstinget* samt de kommunala koncernföretagen.

Med en kommunal koncern avses i denna lag kommunen eller *regionen* samt de kommunala koncernföretagen.

3 kap.

2 §

Bokföringen ska vara ordnad på ett sådant sätt att

1. det ekonomiska utfallet av verksamheten kan jämföras med den budget som fullmäktige har fastställt,
2. det finns förutsättningar för kontroll av kommunens eller *landstingets* ekonomi, och
3. statistik kan lämnas enligt lag eller annan författning.

8 §

För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. Har en kommun eller *ett landsting* tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen i en form som anges i 12 § första stycket, ska denna uppgift användas som verifikation, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 9 § första stycket. Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. Har en kommun eller *region* tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen i en form som anges i 12 § första stycket, ska denna uppgift användas som verifikation, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 9 § första stycket. Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Flera likartade ekonomiska händelser får dokumenteras genom en gemensam verifikation.

11 §

Varje kommun och *landsting* ska upprätta
Varje kommun och *region* ska upprätta

1. sådana beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad som behövs för att ge överblick över systemet (systemdokumentation), och

2. sådana beskrivningar över genomförda bearbetningar inom systemet som gör det möjligt att utan svårighet följa och förstå behandlingen av de enskilda bokföringsposterna (behandlingshistorik).

12 §

Räkenskapsinformation ska bevaras i

1. vanlig läsbar form (dokument),

2. mikroskrift som kan läsas med förstoringshjälpmedel, eller

3. annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med ett tekniskt hjälpmedel (maskinläsbart medium) och som genom omedelbar utskrift kan tas fram i sådan form som avses i 1 eller 2.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommunen eller *landstinget* har tagit emot från någon annan ska bevaras i det skick som materialet hade när det kom till kommunen eller *landstinget*. Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommuner eller *landsting* själva har upprättat ska bevaras i det skick som materialet fick när räkenskapsinformationen sammanställdes.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommunen eller *regionen* har tagit emot från någon annan ska bevaras i det skick som materialet hade när det kom till kommunen eller *regionen*. Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommuner eller *regioner* själva har upprättat ska bevaras i det skick som materialet fick när räkenskapsinformationen sammanställdes.

14 §

En kommun eller *ett lands-
ting* får förstöra sådant material
för bevarande av räkenskapsinfor-
mation som avses i 12 §, om
räkenskapsinformationen på ett
betryggande sätt överförs till
något annat sådant material. Om
materialet är sådant som avses i
12 § andra stycket, får det dock
förstöras först från och med det
fjärde året efter utgången av det
kalenderår då räkenskapsåret av-
slutades.

En kommun eller *en region*
får förstöra sådant material för
bevarande av räkenskapsinfor-
mation som avses i 12 §, om räken-
skapsinformationen på ett betryg-
gande sätt överförs till något
annat sådant material. Om mate-
rialet är sådant som avses i 12 §
andra stycket, får det dock för-
störas först från och med det
fjärde året efter utgången av det
kalenderår då räkenskapsåret av-
slutades.

15 §

Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket i enskilda fall tillåta
att dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används
för att bevara räkenskapsinformation förstörs före utgången av den
tid som anges i 13 §.

Även om ett tillstånd enligt
första stycket har meddelats, får
kommunen eller *landstinget* inte
förstöra dokument, mikroskrift
eller maskinläsbara medier som
används för att bevara informa-
tion som omfattas av lagen
(2005:590) om insyn i vissa finan-
siella förbindelser m.m. förrän
tidigast fem år efter utgången av
det kalenderår då räkenskapsåret
avslutades. Förstöring får dock
ske om informationen bevaras
på annat sätt.

Även om ett tillstånd enligt
första stycket har meddelats, får
kommunen eller *regionen* inte
förstöra dokument, mikroskrift
eller maskinläsbara medier som
används för att bevara informa-
tion som omfattas av lagen
(2005:590) om insyn i vissa finan-
siella förbindelser m.m. förrän
tidigast fem år efter utgången av
det kalenderår då räkenskapsåret
avslutades. Förstöring får dock
ske om informationen bevaras
på annat sätt.

4 kap.

3 §

Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller *landstingets* ekonomiska ställning.

Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Om kommunen eller *landstinget* i årsredovisningen avviker från det som följer av en rekommendation från normgivande organ på det kommunala området, ska en upplysning om skälen för avvikelserna lämnas i en not.

Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller *regionens* ekonomiska ställning.

Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Om kommunen eller *regionen* i årsredovisningen avviker från det som följer av en rekommendation från normgivande organ på det kommunala området, ska en upplysning om skälen för avvikelserna lämnas i en not.

4 §

När årsredovisningen upprättas ska följande grundläggande redovisningsprinciper iakttas:

1. Kommuner och *landsting* ska förutsättas fortsätta sina verksamheter.

2. Samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.

3. Värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.

4. Intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen.

5. De olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.

6. Tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.

7. Den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.

8. Förändringar i eget kapital ska redovisas över resultaträkningen.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed och kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild, får avvikelse göras från första stycket.

5 kap.

5 §

Intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens eller *landstingets* normala verksamhet ska redovisas som Extraordinära poster.

Intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens eller *regionens* normala verksamhet ska redovisas som Extraordinära poster.

7 §

Efter kommunens eller *landstingets* beslut ska sådana bidrag som avses i 2 kap. 1 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och sådana bidrag till inrättande av forskningsinfrastruktur som avses i 2 kap. 2 § andra stycket samma lag redovisas som en kostnad i resultaträkningen eller tas upp i balansräkningen under posten Bidrag till infrastruktur.

Efter kommunens eller *regionens* beslut ska sådana bidrag som avses i 2 kap. 1 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och sådana bidrag till inrättande av forskningsinfrastruktur som avses i 2 kap. 2 § andra stycket samma lag redovisas som en kostnad i resultaträkningen eller tas upp i balansräkningen under posten Bidrag till infrastruktur.

6 kap.

1 §

Balansräkningen ska i sammandrag redovisa kommunens eller *landstingets* samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Balansräkningen ska i sammandrag redovisa kommunens eller *regionens* samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

7 §

Utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunens eller *landstingets* verksamhet under kommande år får tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser och liknande rättigheter.

Utgifter för forskning får inte tas upp som immateriella anläggningstillgångar.

Utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunens eller *regionens* verksamhet under kommande år får tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser och liknande rättigheter.

7 kap.

5 §

Omsättningstillgångar ska tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen, om inte något annat följer av 6, 8 eller 10 §.

Med anskaffningsvärde avses utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. Anskaffningsvärdet för omsättningstillgångar ska bestämmas enligt 2 § första–tredje styckena.

Med det verkliga värdet avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om det finns särskilda skäl, får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet, i förekommande fall med avdrag för inkurans, eller något annat värde som är förenligt med god redovisningssed.

Med återanskaffningsvärdet avses det belopp som motsvarar den utgift för anskaffningen som kommunen eller *landstinget* skulle ha haft om tillgången anskaffats på balansdagen.

Med återanskaffningsvärdet avses det belopp som motsvarar den utgift för anskaffningen som kommunen eller *regionen* skulle ha haft om tillgången anskaffats på balansdagen.

8 §

Materiella anläggningstillgångar, råvaror och förnödenheter som omsätts och vars sammantagna värde är av underordnad betydelse för kommunen eller

Materiella anläggningstillgångar, råvaror och förnödenheter som omsätts och vars sammantagna värde är av underordnad betydelse för kommunen eller

landstinget, får tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde, om deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt.

regionen, får tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde, om deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt.

8 kap.

1 §

I kassaflödesanalysen ska kommunens eller *landstingets* in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

I kassaflödesanalysen ska kommunens eller *regionens* in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

9 kap.

3 §

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap. 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska en upplysning lämnas om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens eller *landstingets* resultat och ekonomiska ställning.

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap. 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska en upplysning lämnas om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens eller *regionens* resultat och ekonomiska ställning.

10 kap.

2 §

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller *landstingets* investeringsverksamhet.

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller *regionens* investeringsverksamhet.

11 kap.

1 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens eller *landstingets* verksamhet.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens eller *regionens* verksamhet.

2 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens eller *landstingets* resultat eller ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens eller *regionens* resultat eller ekonomiska ställning.

3 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen eller *landstinget* som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen eller *regionen* som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

4 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens eller *landstingets* förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens eller *regionens* förväntade utveckling.

6 §

Förvaltningsberättelsen ska särskilt innehålla upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Uppgift ska också lämnas om

1. den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
2. sjukfrånvaron för kvinnor respektive män, samt
3. sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

Sjukfrånvaron för varje sådan grupp som avses i andra stycket 2 och 3 ska anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid. Sådan uppgift ska inte lämnas när antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Paragrafen gäller inte kommuner och *landsting* i vilka antalet anställda under de senaste två räkenskapsåren i medeltal uppgått till högst tio.

Paragrafen gäller inte kommuner och *regioner* i vilka antalet anställda under de senaste två räkenskapsåren i medeltal uppgått till högst tio.

9 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av kommunens eller *landstingets* ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av kommunens eller *regionens* ekonomiska ställning.

13 §

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden om privata utförare enligt 10 kap. 7 § kommunallagen (2017:725) som inte är ett kommunalt koncernföretag som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens eller *landstingets* verksamhet eller ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden om privata utförare enligt 10 kap. 7 § kommunallagen (2017:725) som inte är ett kommunalt koncernföretag som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens eller *regionens* verksamhet eller ekonomiska ställning.

12 kap.

1 §

Med sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avses en sammanställning av kommunens eller *landstingets* och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

Med sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avses en sammanställning av kommunens eller *regionens* och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

2 §

Sammanställda räkenskaper ska upprättas för den kommunala koncernen.

Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen eller *landstinget*.

Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen eller *regionen*.

3 §

Ett kommunalt koncernföretag behöver inte omfattas av de sammanställda räkenskaperna om det är utan väsentlig betydelse för kommunen eller *landstinget*.

Om två eller flera av dessa kommunala koncernföretag tillsammans bedöms ha väsentlig betydelse för kommunen eller *landstinget*, ska de dock ingå i de sammanställda räkenskaperna.

Ett kommunalt koncernföretag behöver inte omfattas av de sammanställda räkenskaperna om det är utan väsentlig betydelse för kommunen eller *regionen*.

Om två eller flera av dessa kommunala koncernföretag tillsammans bedöms ha väsentlig betydelse för kommunen eller *regionen*, ska de dock ingå i de sammanställda räkenskaperna.

5 §

Ett kommunalt koncernföretags identifierbara tillgångar och skulder enligt förvärvsanalysen i 4 § ska räknas in i den sammanställda resultaträkningen och i den sammanställda balansräkningen.

Konsolidering ska ske i proportion till kommunens eller *landstingets* ägda andel av det kommunala koncernföretaget. Om det kommunala koncernföretaget är en stiftelse, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser,

Konsolidering ska ske i proportion till kommunens eller *regionens* ägda andel av det kommunala koncernföretaget. Om det kommunala koncernföretaget är en stiftelse, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, ska konsolide-

ska konsolidering ske i proportion till kommunens eller *landstingets* andel av det kommunala koncernföretagets tillgångar och skulder. ring ske i proportion till kommunens eller *regionens* andel av det kommunala koncernföretagets tillgångar och skulder.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild, får kapitalandelsmetoden i 7 kap. 26 §, 27 §, 28 § första stycket och 29 § årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas vid konsolidering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.159 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (0000:000)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 § och 3 kap. 1 och 11 §§ säkerhetsskyddslagen (0000:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Ett modernt och stärkt skydd för
Sveriges säkerhet – ny säkerhets-
skyddslag

2 kap.

6 §

Statliga myndigheter, kommuner och *landsting* som avser att genomföra en upphandling och ingå ett avtal om varor, tjänster eller byggtreprenader ska se till att det i ett säkerhetsskyddsavtal anges hur kraven på säkerhetsskydd enligt 1 § ska tillgodoses av leverantören om

1. det i upphandlingen förekommer säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller över, eller

2. upphandlingen i övrigt avser eller ger leverantören tillgång till säkerhetskänslig verksamhet av motsvarande betydelse för Sveriges säkerhet.

Det som anges i första stycket gäller även för enskilda verksamhetsutövare som ingår avtal om varor, tjänster och byggtreprenader med utomstående leverantörer.

Verksamhetsutövaren ska kontrollera att leverantören följer säkerhetsskyddsavtalet.

Statliga myndigheter, kommuner och *regioner* som avser att genomföra en upphandling och ingå ett avtal om varor, tjänster eller byggtreprenader ska se till att det i ett säkerhetsskyddsavtal anges hur kraven på säkerhetsskydd enligt 1 § ska tillgodoses av leverantören om

3 kap.

1 §

Den som genom en anställning eller på något annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet ska säkerhetsprövas. Säkerhetsprövning ska dock inte göras när det gäller

1. uppdrag som statsråd, ledamot av Europaparlamentet, riksdagen eller kommun- och *landstingsfullmäktige*, eller

1. uppdrag som statsråd, ledamot av Europaparlamentet, riksdagen eller kommun- och *regionfullmäktige*, eller

2. annat uppdrag som offentlig försvarare eller ombud inför domstol än sådant som avser offentligt ombud enligt 27 kap. 27 § rättegångsbalken eller integritetsskyddsombud enligt 6 § lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol.

11 §

En anställning i staten, en kommun eller *ett landsting* som är placerad i säkerhetsklass 1 eller 2 får endast innehas av den som är svensk medborgare.

En anställning i staten, en kommun eller *en region* som är placerad i säkerhetsklass 1 eller 2 får endast innehas av den som är svensk medborgare.

Om det finns särskilda skäl får regeringen i enskilda fall medge undantag från kravet på svenskt medborgarskap.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

1.160 Förslag till förordning om ändring i förundersökningskungörelsen (1947:948)

Härigenom föreskrivs att 14 § förundersökningskungörelsen (1947:948)³⁵⁶ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §³⁵⁷

Läggs en förundersökning ned eller beslutas det att åtal inte ska väckas, ska den som hörts som skäligen misstänkt för brottet underrättas.

Beslutas det att förundersökning inte ska inledas eller att en inledd förundersökning ska läggas ned eller att åtal inte ska väckas, ska underrättelse lämnas till en målsägande som angett brottet, anmält enskilt anspråk i anledning av brottet eller begärt att bli underrättad. Har den som övertagit målsägandens anspråk gjort anmälan om enskilt anspråk, ska även han eller hon underrättas.

Underrättelse enligt andra stycket behövs inte vid beslut av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen om att inte inleda eller att lägga ned en förundersökning, om utredningen inte lett så långt att någon varit skäligen misstänkt för brottet. Målsäganden ska dock alltid underrättas om han eller hon har begärt det.

En myndighet, en kommun eller *ett landsting* som har till uppgift att handlägga disciplinärenden enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. och som har gjort en åtalsanmälan ska genast underrättas om en åtgärd som avses i andra stycket eller om att ett väckt åtal har lagts ned.

En myndighet, en kommun eller *en region* som har till uppgift att handlägga disciplinärenden enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. och som har gjort en åtalsanmälan ska genast underrättas om en åtgärd som avses i andra stycket eller om att ett väckt åtal har lagts ned.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁵⁶ Författningen omtryckt 1969:589.

³⁵⁷ Senaste lydelse 2014:1109.

**1.161 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(1957:515) om fullgörande av
deklarationsskyldighet för staten, landsting,
kommun, m.m.**

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen om (1957:515) om fullgörande av deklarationsskyldighet för staten, landsting, kommun, m.m. samt 1 § 1 mom. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Förordning om fullgörande av
deklarationsskyldighet för
staten, *landsting*, kommun,
m.m.**

**Förordning om fullgörande av
deklarationsskyldighet för
staten, *region*, kommun,
m.m.**³⁵⁸

1 § 1 mom.³⁵⁹

Om staten, *landsting*, kommun eller annan liknande menighet enligt bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) är skyldig att lämna deklaration, ska skyldigheten fullgöras av den förvaltningsmyndighet eller annan, som utövar vården och inseendet över den fastighet eller som har handhaft den rörelse, som omfattas av deklarationsskyldigheten.

Om staten, *region*, kommun eller annan liknande menighet enligt bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) är skyldig att lämna deklaration, ska skyldigheten fullgöras av den förvaltningsmyndighet eller annan, som utövar vården och inseendet över den fastighet eller som har handhaft den rörelse, som omfattas av deklarationsskyldigheten.

Om en fond som förvaltas av en statlig myndighet är skyldig att lämna deklaration, ska skyldigheten fullgöras av denna myndighet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁵⁸ Senaste lydelse 1957:515.

³⁵⁹ Senaste lydelse 2011:1438.

1.162 Förslag till förrordning om ändring i gränssjukvårdsförrordningen (1962:390)

Härigenom föreskrivs att 2 § gränssjukvårdsförrordningen (1962:390)³⁶⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³⁶¹

Ersättning för utgift för läkarvård lämnas högst med ett belopp som motsvarar det arvode som en privatpraktiserande läkare med ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning skulle ha fått tillgodoräkna sig för vården. Utgift för fysioterapi ersätts högst med ett belopp som motsvarar det arvode som en privatpraktiserande fysioterapeut med ersättning enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi skulle ha fått tillgodoräkna sig för behandlingen.

Från ersättning för utgift för vård eller behandling görs avdrag med ett belopp som motsvarar den patientavgift som gäller för vården eller behandlingen i patientens *hemlandsting*.

Från ersättning för utgift för vård eller behandling görs avdrag med ett belopp som motsvarar den patientavgift som gäller för vården eller behandlingen i patientens *hemregion*.

Denna förrordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁶⁰ Förrordningen omtryckt 1974:1108.

Senaste lydelse av förrordningens rubrik 1986:435.

³⁶¹ Senaste lydelse 2013:1150.

1.163 Förslag till förordning om ändring i författningssamlingsförordningen (1976:725)

Härigenom föreskrivs att 7, 13 och 17 §§ författningssamlingsförordningen (1976:725)³⁶² ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Statliga myndigheter *skall* se till att de har tillgång till SFS i den utsträckning som behövs.

Till varje kommun, *landsting* och kommunbibliotek *skall* det kostnadsfritt sändas ett exemplar av författningssamlingen.

Statliga myndigheter *ska* se till att de har tillgång till SFS i den utsträckning som behövs.

Till varje kommun, *region* och kommunbibliotek *ska* det kostnadsfritt sändas ett exemplar av författningssamlingen.

13 §

Statliga myndigheter *skall* se till att de har tillgång till andra myndigheters författningssamlingar i den utsträckning som behövs. Till varje kommun, *landsting* och kommunbibliotek som begär det *skall* det kostnadsfritt sändas ett exemplar av en författningssamling som en central myndighet låter ge ut.

Statliga myndigheter *ska* se till att de har tillgång till andra myndigheters författningssamlingar i den utsträckning som behövs. Till varje kommun, *region* och kommunbibliotek som begär det *ska* det kostnadsfritt sändas ett exemplar av en författningssamling som en central myndighet låter ge ut.

17 §

Statliga myndigheter *skall* se till att de har tillgång till länens författningssamling i den utsträckning som behövs. Till varje kommun, *landsting* och kommunbibliotek inom länet *skall*

Statliga myndigheter *ska* se till att de har tillgång till länens författningssamling i den utsträckning som behövs. Till varje kommun, *region* och kommunbibliotek inom länet *ska* det

³⁶² Förordningen omtryckt 2006:66.

det kostnadsfritt sändas ett exem- kostnadsfritt sändas ett exemplar
plar av länets författningssamling. av länets författningssamling.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.164 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:836) om upphävande av personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser

Härigenom föreskrivs att förordningen (1976:836) om upphävande av personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser³⁶³ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vad som i författning har föreskrivits om personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser *skall ej* längre gälla i fråga om arbetstagare hos kommun, *landstingskommun*, kommunalförbund eller församling, pastorat eller annan kyrklig samfällighet under förutsättning att arbetstagaren efter utgången av år 1976 förvärvar rätt till icke-statlig tjänstepensionsförmån i anställning hos sådan huvudman.

I första stycket har orden ”församling”, ”pastorat” och ”kyrklig samfällighet” den betydelse de har i före år 2000 gällande lag.

Föreslagen lydelse

Vad som i författning har föreskrivits om personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser *ska inte* längre gälla i fråga om arbetstagare hos kommun, *region*, kommunalförbund eller församling, pastorat eller annan kyrklig samfällighet under förutsättning att arbetstagaren efter utgången av år 1976 förvärvar rätt till icke-statlig tjänstepensionsförmån i anställning hos sådan huvudman.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁶³ Senaste lydelse 1999:870.

1.165 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1976:837) om ersättning för kostnader för vissa pensioner och livräntor

Häri genom föreskrivs att 1 och 3 §§ förordningen (1976:837) om ersättning för kostnader för vissa pensioner och livräntor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁶⁴

Kommun, *landstingskommun*, kommunalförbund eller församling, pastorat eller annan kyrklig samfällighet erhåller ersättning för kostnaden för pension eller livränta, som utgår till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande enligt pensionsbestämmelser antagna av huvudmannen, om

Kommun, *region*, kommunalförbund eller församling, pastorat eller annan kyrklig samfällighet erhåller ersättning för kostnaden för pension eller livränta, som utgår till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande enligt pensionsbestämmelser antagna av huvudmannen, om

1. arbetstagaren den 31 december 1976 eller tidigare har haft personlig pensionsrätt på grund av anställning av sådant slag som finns upptagen i statens personalpensionsverks år 1966 utgivna förteckning över personer med personlig pensionsrätt enligt statliga tjänstepensionsbestämmelser eller annars har haft sådan pensionsrätt i anställning hos kommunal vårdanstalt för alkoholmissbrukare,

2. arbetstagaren den 31 december 1976 ej är underkastad pensionsbestämmelser antagna av huvudman som avses här men kommer efter denna dag att ha pensionsrätt enligt sådana bestämmelser.

Om rätt till ersättning enligt första stycket övergått till församling, kyrklig samfällighet eller stift inom Svenska kyrkan enligt 3 § lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om

Om rätt till ersättning enligt första stycket övergått till församling, kyrklig samfällighet eller stift inom Svenska kyrkan enligt 3 § lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om

³⁶⁴ Senaste lydelse 1999:871.

Svenska kyrkan, *skall* ersättning-
en beräknas enligt de pensions-
bestämmelser som gällt för an-
ställda hos i första stycket avsedd
huvudman före ingången av år
2000. Beräkningen *skall* grundas
på anställningstid hos en sådan
huvudman.

Svenska kyrkan, *ska* ersättning-
en beräknas enligt de pensions-
bestämmelser som gällt för an-
ställda hos i första stycket avsedd
huvudman före ingången av år
2000. Beräkningen *ska* grundas
på anställningstid hos en sådan
huvudman.

3 §³⁶⁵

Ytterligare föreskrifter för
verkställighet av denna förord-
ning får meddelas av Statens
tjänstepensionsverk efter samråd
med det för kommunerna och
landstingen gemensamma organet
för administration av personal-
pension.

Ytterligare föreskrifter för
verkställighet av denna förord-
ning får meddelas av Statens
tjänstepensionsverk efter samråd
med det för kommunerna och
regionerna gemensamma organet
för administration av personal-
pension.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁶⁵ Senaste lydelse 2010:545.

1.166 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.

Härigenom föreskrivs att 7 a § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.³⁶⁶ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §³⁶⁷

Beslut av Skatteverket som överklagas till en förvaltningsrätt ska tas upp av Förvaltningsrätten i Falun om beslutet avser ärenden enligt

1. skatteförfarandelagen (2011:1244) i fråga om punktskatt och om återbetalning av mervärdesskatt eller punktskatt enligt 64 kap. 6 § samma lag,

2. författning som anges i 3 kap. 15 § skatteförfarandelagen,

3. kupongskattelagen (1970:624),

4. lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,

5. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

6. lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner och *landsting*,

7. mervärdesskattelagen (1994:200) som rör den som är mervärdesskattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag, eller

8. lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter i fråga om kontroll av upplagshavare inom uppskovsförfarandet enligt 6 kap. samma lag.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁶⁶ Senaste lydelse av förordningens rubrik 1995:126.

³⁶⁷ Senaste lydelse 2013:1078.

1.167 Förslag till förfogande om ändring i förfogandeförordningen (1978:558)

Härigenom föreskrivs att 2, 4, 12, 28 och 29 §§ förfogandeförordningen (1978:558) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³⁶⁸

Förfogande för annans räkning än Försvarmaktens beslutas, om förfogandet avser

1. transportmedel: av Trafikverket, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen eller länsstyrelsen i det län där transportmedlet finns,

2. fastigheter: av länsstyrelsen i det län där fastigheten ligger,

3. radioanläggningar: av länsstyrelsen i det län där anläggningen finns,

4. annan egendom än som anges i 1–3 och tjänster: av kommunen, *landstinget* eller den statliga myndighet som regeringen bestämmer särskilt.

4. annan egendom än som anges i 1–3 och tjänster: av kommunen, *regionen* eller den statliga myndighet som regeringen bestämmer särskilt.

Har förfogande förberetts genom uttagning eller på annat sätt, får beslut om förfogandet meddelas också av myndighet för vars behov förberedelsen har gjorts.

Förfogande enligt 5 § första stycket 5 förfogandelagen (1978:262) får dessutom meddelas av vägtrafikombud.

4 §³⁶⁹

Gör flera myndigheter, kommuner eller *landsting* som har rätt att besluta om förfogande samtidigt anspråk på egendom som inte är förberedd för förfogande, avgörs frågan om företrädesrätt i samråd mellan dem.

Gör flera myndigheter, kommuner eller *regioner* som har rätt att besluta om förfogande samtidigt anspråk på egendom som inte är förberedd för förfogande, avgörs frågan om företrädesrätt i samråd mellan dem.

³⁶⁸ Senaste lydelse 2010:125.

³⁶⁹ Senaste lydelse 1995:129.

Kan enighet inte nås, får ärendet hänskjutas till regeringen. Om ett beslut i sådan ordning inte kan inhämtas eller avvaktas, har Försvarmakten företrädesrätt till egendomen förutsatt att den oundgängligen behövs för verksamheten.

Kan enighet inte nås, får ärendet hänskjutas till regeringen. Om ett beslut i sådan ordning inte kan inhämtas eller avvaktas, har Försvarmakten företrädesrätt till egendomen förutsatt att den oundgängligen behövs för verksamheten.

12 §³⁷⁰

Varje myndighet, kommun eller *landsting* som avses i 1 eller 2 § *skall* föra förteckning över ärenden om förfogande. Ärendena *skall* tas upp i nummerföljd. För varje ärende *skall* beslut och annan åtgärd antecknas. Kopia av beslut och andra handlingar i ärendet *skall* föras med ärendets nummer och föras samman i en akt. När akten eller någon handling ur denna lämnas till annan myndighet, kommun eller *landsting*, *skall* detta antecknas.

Varje myndighet, kommun eller *region* som avses i 1 eller 2 § *ska* föra förteckning över ärenden om förfogande. Ärendena *ska* tas upp i nummerföljd. För varje ärende *ska* beslut och annan åtgärd antecknas. Kopia av beslut och andra handlingar i ärendet *ska* föras med ärendets nummer och föras samman i en akt. När akten eller någon handling ur denna lämnas till annan myndighet, kommun eller *region*, *ska* detta antecknas.

28 §³⁷¹

Uppgift enligt 45 § förfogandelagen (1978: 262) *skall* lämnas till den myndighet, kommun eller *landsting* som tar emot egendomen när denna avlämnas eller frånträds, om inte myndigheten, kommunen eller *landstinget* medger att uppgiften lämnas senare. Uppgiften lämnas på blankett som fastställs av För-

Uppgift enligt 45 § förfogandelagen (1978: 262) *ska* lämnas till den myndighet, kommun eller *region* som tar emot egendomen när denna avlämnas eller frånträds, om inte myndigheten, kommunen eller *regionen* medger att uppgiften lämnas senare. Uppgiften lämnas på blankett som fastställs av Försvars-

³⁷⁰ Senaste lydelse 1995:129.

³⁷¹ Senaste lydelse 1995:129.

svarsmakten. Myndigheten, kommunen eller *landstinget* skall skicka en kopia av handlingen till den länsstyrelse som anges i 9 § andra stycket denna förordning.

makten. Myndigheten, kommunen eller *regionen* ska skicka en kopia av handlingen till den länsstyrelse som anges i 9 § andra stycket denna förordning.

29 §³⁷²

Om en myndighet, kommun eller *landsting* som får besluta om förfogande finner att det krävs en åtgärd enligt 46 § andra stycket eller 47 § första eller andra stycket förfogandelagen (1978:262), skall myndigheten, kommunen eller *landstinget* göra framställning om åtgärden hos den länsstyrelse som anges i 9 § andra stycket denna förordning.

Om en myndighet, kommun eller *region* som får besluta om förfogande finner att det krävs en åtgärd enligt 46 § andra stycket eller 47 § första eller andra stycket förfogandelagen (1978:262), ska myndigheten, kommunen eller *regionen* göra framställning om åtgärden hos den länsstyrelse som anges i 9 § andra stycket denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁷² Senaste lydelse 1995:129.

1.168 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1981:1137) om vissa arbetstagare vid Karolinska sjukhuset

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ förordningen (1981:1137) om vissa arbetstagare vid Karolinska sjukhuset ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna förordning meddelas föreskrifter i fråga om sådana arbetstagare som behåller sina statliga tjänster vid karolinska sjukhuset, när huvudmannskapet för sjukhuset övergår från staten till *Stockholms läns landstingskommun*.

Förordningen gäller endast arbetstagare i den verksamhet vid sjukhuset som övergår till *landstingskommunen*.

I denna förordning meddelas föreskrifter i fråga om sådana arbetstagare som behåller sina statliga tjänster vid karolinska sjukhuset, när huvudmannskapet för sjukhuset övergår från staten till *Region Stockholms län*.

Förordningen gäller endast arbetstagare i den verksamhet vid sjukhuset som övergår till *regionen*.

3 §³⁷³

I fråga om arbetstagare som enligt kollektivavtal med staten är skyldiga att utföra sina arbetsuppgifter hos *landstingskommunen* skall Försäkringskassan bestämma i vilken utsträckning denna skyldighet skall fullgöras.

I fråga om arbetstagare som enligt kollektivavtal med staten är skyldiga att utföra sina arbetsuppgifter hos *regionen* ska Försäkringskassan bestämma i vilken utsträckning denna skyldighet ska fullgöras.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁷³ Senaste lydelse 2004:916.

1.169 Förslag till förordning om ändring i tjänstledighetsförordningen (1984:111)

Härigenom föreskrivs att 10 § tjänstledighetsförordningen (1984:111)³⁷⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En arbetstagare, som av en beslutande församling eller nämnd i en kommun eller *ett landsting* har fått ett uppdrag som grundar sig på en författningsbestämmelse, bör beviljas tjänstledighet för att fullgöra uppdraget, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

10 §³⁷⁵

En arbetstagare, som av en beslutande församling eller nämnd i en kommun eller *en region* har fått ett uppdrag som grundar sig på en författningsbestämmelse, bör beviljas tjänstledighet för att fullgöra uppdraget, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁷⁴ Förordningen omtryckt 1991:1747.

³⁷⁵ Senaste lydelse 1999:863.

1.170 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1984:535) om statliga myndigheters lån av konstföremål för lokalutsmäckning

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (1984:535) om statliga myndigheters lån av konstföremål för lokalutsmäckning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p style="text-align: center;">4 §³⁷⁶</p> <p>Som långivare får förekomma enbart</p> <ul style="list-style-type: none"> – kommuner, <i>landsting</i>, kommunalförbund, församlingar eller kyrkliga samfälligheter, – sådana stiftelser eller ekonomiska och ideella föreningar som har till ändamål att främja kulturhistoria eller konst genom att förvärva, vårda, bevara, vetenskapligt bearbeta eller ställa ut konstföremål. 	<p>Som långivare får förekomma enbart</p> <ul style="list-style-type: none"> – kommuner, <i>regioner</i>, kommunalförbund, församlingar eller kyrkliga samfälligheter,
---	---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁷⁶ Senaste lydelse 2004:927.

1.171 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1984:908) om vissa statsbidrag för sjukvård m.m.

Härigenom föreskrivs att 1, 14 och 16 §§ förordningen (1984:908) om vissa statsbidrag för sjukvård m.m.³⁷⁷ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁷⁸

I denna förordning finns bestämmelser om vissa statsbidrag till *landsting* och andra för sjukvård m.m. Vad som i förordningen sägs om *landsting* gäller även kommuner som inte ingår i ett *landsting*.

I denna förordning finns bestämmelser om vissa statsbidrag till *regioner* och andra för sjukvård m.m. Vad som i förordningen sägs om *regioner* gäller även kommuner som inte ingår i en *region*.

14 §³⁷⁹

Ersättning enligt denna förordning lämnas under förutsättning att *landstinget* inte tar ut avgifter i vidare mån än vad som följer av förordningen.

Ersättning enligt denna förordning lämnas under förutsättning att *regionen* inte tar ut avgifter i vidare mån än vad som följer av förordningen.

16 §³⁸⁰

Landstinget ska på begäran av patienten anteckna betalda patientavgifter enligt 8 § första stycket 1–5 och 9 §. Även i övrigt ska *landstinget* vidta de åtgärder som behövs för avgiftsbefrielse enligt 17 kap. 6 och 7 §§ hälso-

Regionen ska på begäran av patienten anteckna betalda patientavgifter enligt 8 § första stycket 1–5 och 9 §. Även i övrigt ska *regionen* vidta de åtgärder som behövs för avgiftsbefrielse enligt 17 kap. 6 och 7 §§ hälso-

³⁷⁷ Förordningen omtryckt 1991:1647.

Senaste lydelse av förordningens rubrik 2010:1664.

³⁷⁸ Senaste lydelse 2010:1664.

³⁷⁹ Senaste lydelse 2004:888.

³⁸⁰ Senaste lydelse 2017:82.

och sjukvårdslagen (2017:30). och sjukvårdslagen (2017:30).

En patient som för viss tid har uppnått avgiftsbefrielse enligt nämnda bestämmelser är även befriad från att betala patientavgifter enligt 8 § första stycket 1–5 och 9 § under samma tid.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.172 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1989:891) om statsbidrag till enskild väghållning

Härigenom föreskrivs att 5, 9 och 11 §§ förordningen (1989:891) om statsbidrag till enskild väghållning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §³⁸¹

Frågor om bidrag för byggande prövas av Trafikverkets region efter skriftlig ansökan. Vid prövningen ska verket samråda med samverkansorgan i län där sådana bildats och med *berört landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. I övriga län ska verket samråda med länsstyrelsen.

Frågor om bidrag för byggande prövas av Trafikverkets region efter skriftlig ansökan. Vid prövningen ska verket samråda med samverkansorgan i län där sådana bildats och med *berörd region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. I övriga län ska verket samråda med länsstyrelsen.

Frågor om driftbidrag prövas av Trafikverkets region efter skriftlig ansökan.

Bidragen betalas ut av Trafikverket.

9 §³⁸²

Trafikverket fastställer planen sedan yttrande inhämtats från

1. det kommunala samverkansorganet i de län där sådana bildats, i Skåne län och i Västra Götalands län från *landstinget* och i övriga län från länsstyrelsen, och
2. kommunerna i länet.

1. det kommunala samverkansorganet i de län där sådana bildats, i Skåne län och i Västra Götalands län från *regionen* och i övriga län från länsstyrelsen, och

³⁸¹ Senaste lydelse 2010:1760.

³⁸² Senaste lydelse 2010:129.

11 §³⁸³

Trafikverket ska sända en kopia av den fastställda planen till

1. den som ansökt om byggnadsbidrag,
2. det kommunala samverkansorganet i de län där sådana bildats, i Skåne län och i Västra Götalands län till *landstinget* samt i övriga län till länsstyrelsen,
2. det kommunala samverkansorganet i de län där sådana bildats, i Skåne län och i Västra Götalands län till *regionen* samt i övriga län till länsstyrelsen,
3. kommunerna i länet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁸³ Senaste lydelse 2010:129.

1.173 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.

Härigenom föreskrivs att 22 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §³⁸⁴

Om domstolen beslutar att den tilltalade *skall* överlämnas till rättspsykiatrisk vård, *skall* domstolen samma dag sända en kopia av domen till den eller de nämnder som utövar ledningen av hälso- och sjukvården i *det landsting* eller den kommun, som inte ingår i *något landsting*, där den dömde är bosatt eller, om den dömde inte har stadigvarande bostad i Sverige, där den dömde vistas. Om den dömde vistas på en enhet för rättspsykiatrisk undersökning, *skall* en kopia av domen samma dag sändas även till Rättsmedicinalverket. Domstolen får i stället sända domsbevis, varvid 2 § andra stycket tillämpas.

Om domstolen beslutar att den tilltalade *ska* överlämnas till rättspsykiatrisk vård, *ska* domstolen samma dag sända en kopia av domen till den eller de nämnder som utövar ledningen av hälso- och sjukvården i *den region* eller den kommun, som inte ingår i *någon region*, där den dömde är bosatt eller, om den dömde inte har stadigvarande bostad i Sverige, där den dömde vistas. Om den dömde vistas på en enhet för rättspsykiatrisk undersökning, *ska* en kopia av domen samma dag sändas även till Rättsmedicinalverket. Domstolen får i stället sända domsbevis, varvid 2 § andra stycket tillämpas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁸⁴ Senaste lydelse 1998:635.

1.174 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

Härigenom föreskrivs och rubriken närmast före 34 § förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.³⁸⁵

dels att 1, 34, 35, 38 och 39 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före tidigare upphävda 32 § ska lyda ”Ersättning till regioner för hälso- och sjukvård”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁸⁶

Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till kommuner och *landsting* för mottagande av och insatser för skyddsbehövande och vissa andra utlänningar som avses i 3 § och som före utgången av november 2010 först togs emot i en kommun.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till kommuner och *regioner* för mottagande av och insatser för skyddsbehövande och vissa andra utlänningar som avses i 3 § och som före utgången av november 2010 först togs emot i en kommun.

För utlänningar som har varit registrerade vid en mottagningsenhet hos Migrationsverket eller som har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska tidpunkten då de först togs emot i en kommun anses vara den dag han eller hon faktiskt togs emot i kommunen. För övriga utlänningar som omfattas av 3 § ska tidpunkten då de först togs emot i en kommun anses vara då han eller hon folkbokfördes i kommunen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

³⁸⁵ Förordningen omtryckt 1994:734.

Senaste lydelse rubriken till tidigare upphävda 32 § 2010:1141.

³⁸⁶ Senaste lydelse 2010:1141.

34 §³⁸⁷

Ett landsting har rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvård av en utlänning som omfattas av 1 § och som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade när han eller hon först togs emot i en kommun eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som skyddsbehövande, måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning lämnas endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och *landstingets* sammanlagda vårdkostnad för utlänningen uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månadersperiod. Ersättningens storlek bestäms enligt Riksvalet för utomlänsvård om inte annat avtalats.

När ersättning lämnas enligt första stycket får ersättning även lämnas för kostnader för tolk.

En region har rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvård av en utlänning som omfattas av 1 § och som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade när han eller hon först togs emot i en kommun eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som skyddsbehövande, måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning lämnas endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och *regionens* sammanlagda vårdkostnad för utlänningen uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månadersperiod. Ersättningens storlek bestäms enligt Riksvalet för utomlänsvård om inte annat avtalats.

35 §³⁸⁸

Ett landsting har rätt till ersättning för kostnader för hälsoundersökning av en utlänning som omfattas av 1 § som har genomförts inom tolv månader från den tidpunkt då utlänningen först togs emot i en kommun enligt 1 § andra stycket, om utlänningen inte genomgått någon

En region har rätt till ersättning för kostnader för hälsoundersökning av en utlänning som omfattas av 1 § som har genomförts inom tolv månader från den tidpunkt då utlänningen först togs emot i en kommun enligt 1 § andra stycket, om utlänningen inte genomgått någon

³⁸⁷ Senaste lydelse 2010:1141.

³⁸⁸ Senaste lydelse 2010:1440.

hälsundersökning innan han eller hon först togs emot i en kommun eller om hälsundersökning krävs av smittskyddsskäl.

hälsundersökning innan han eller hon först togs emot i en kommun eller om hälsundersökning krävs av smittskyddsskäl.

En hälsundersökning enligt första stycket ersätts i form av en schablonersättning med 2 000 kronor. I ersättningen ingår kostnader för tolk i samband med hälsundersökningen.

38 §³⁸⁹

Utöver ersättning enligt 34–36 §§ får Migrationsverket inom ramen för anvisade medel lämna ersättning till *landsting* och kommuner för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för skyddsbehövande. Sådan ersättning betalas efter ansökan.

Utöver ersättning enligt 34–36 §§ får Migrationsverket inom ramen för anvisade medel lämna ersättning till *regioner* och kommuner för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för skyddsbehövande. Sådan ersättning betalas efter ansökan.

39 §³⁹⁰

En ansökan om ersättning enligt denna förordning *skall* ha kommit in till Migrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser om inte annat anges i andra bestämmelser i förordningen.

Kommuner och *landsting* är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket *skall* kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

En ansökan om ersättning enligt denna förordning *ska* ha kommit in till Migrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser om inte annat anges i andra bestämmelser i förordningen.

Kommuner och *regioner* är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket *ska* kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁸⁹ Senaste lydelse 2010:1141.

³⁹⁰ Senaste lydelse 2007:627.

1.175 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m.

Härigenom föreskrivs att 1, 5, 7, 9 och 11–13 §§ förordningen (1991:1195) om skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m.³⁹¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³⁹²

Denna förordning innehåller föreskrifter om verksamheten under krig och vid krigsfara inom den del av skolväsendet som en kommun eller *ett landsting* är huvudman för.

Denna förordning innehåller föreskrifter om verksamheten under krig och vid krigsfara inom den del av skolväsendet som en kommun eller *en region* är huvudman för.

Vad som föreskrivs för krig eller krigsfara ska också gälla när det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller krigsfara som riket har befunnit sig i.

Föreskrifterna i 3–11, 15 och 16 §§, som rör verksamheten under krig och vid krigsfara, ska tillämpas om regeringen beslutar det. Föreskrifterna i 12 och 13 §§, som rör planläggningen, ska tillämpas utan särskilt beslut av regeringen.

5 §³⁹³

Ett landsting som är huvudman för utbildning i gymnasiesärskolan får besluta att de uppgifter som *landstinget* har ska övertas av den kommun där skolenheten är belägen.

En region som är huvudman för utbildning i gymnasiesärskolan får besluta att de uppgifter som *regionen* har ska övertas av den kommun där skolenheten är belägen.

En kommun får besluta att verksamheten vid en eller flera skolenheter inom grundsärskolan ska läggas ned.

³⁹¹ Senaste lydelse av författningens rubrik 2011:568.

³⁹² Senaste lydelse 2013:17.

³⁹³ Senaste lydelse 2011:568.

7 §³⁹⁴

En kommun får besluta att skolpliktiga elever i grundsärskolan ska fullgöra sin skolgång i kommunens grundskola enligt 3 §.

Huvudmannen för grundsärskolan ska se till att eleverna får den tillsyn och vård de behöver, antingen hos sina vårdnadshavare eller genom *landstingets*, de kommunala myndigheternas eller andra myndigheters försorg.

Huvudmannen för grundsärskolan ska se till att eleverna får den tillsyn och vård de behöver, antingen hos sina vårdnadshavare eller genom *regionens*, de kommunala myndigheternas eller andra myndigheters försorg.

9 §³⁹⁵

I övrigt ska, i den utsträckning förhållandena medger det,

– en kommun fortsätta att bedriva utbildningen i gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning,

– *ett landsting* eller en kommun fortsätta att bedriva utbildningen i särskild utbildning för vuxna,

– *ett landsting* fortsätta att bedriva utbildningen i gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning av annat slag än som avses i 8 §.

– *en region* eller en kommun fortsätta att bedriva utbildningen i särskild utbildning för vuxna,

– *en region* fortsätta att bedriva utbildningen i gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning av annat slag än som avses i 8 §.

11 §³⁹⁶

Om personal, lokaler och utrustning för en kommuns gymnasieskola, kommunala vuxenutbildning eller särskilda utbildning för vuxna behövs för arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program, får länsstyrelsen efter framställning av Arbetsförmedlingen besluta att kommunens gymnasieskola, kommunala vuxenutbildning eller särskilda utbildning för vuxna ska läggas ned och att resurserna i stället ska ställas till förfogande för den arbetsmarknadspolitiskt motiverade utbildningen. Detta gäller dock inte den utbildning inom vårdområdet som avses i 8 §.

³⁹⁴ Senaste lydelse 2011:568.

³⁹⁵ Senaste lydelse 2016:449.

³⁹⁶ Senaste lydelse 2016:449.

Ett beslut enligt första stycket ska gälla framför ett beslut av huvudmannen enligt 10 §.

Första stycket första mening- en ska tillämpas också på *ett landstings* gymnasieskola, kommunala vuxenutbildning och särskilda utbildning för vuxna, när det gäller resurser för utbildning på andra områden än vårdområdet.

Första stycket första mening- en ska tillämpas också på *en regions* gymnasieskola, kommunala vuxenutbildning och särskilda utbildning för vuxna, när det gäller resurser för utbildning på andra områden än vårdområdet.

12 §³⁹⁷

En kommuns och *ett lands- tings* planläggning enligt 4 § förordningen (2006:637) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska, i fråga om den skolverksamhet som avses i denna förordning, ske efter samråd med länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen.

En kommuns och *en regions* planläggning enligt 4 § förordningen (2006:637) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska, i fråga om den skolverksamhet som avses i denna förordning, ske efter samråd med länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen.

13 §³⁹⁸

Kommuner och *landsting* skall underrätta länsstyrelsen om behovet av lokaler för skolverksamheten under krig och vid krigsfara.

Kommuner och *regioner* ska underrätta länsstyrelsen om behovet av lokaler för skolverksamheten under krig och vid krigsfara.

Länsstyrelsen beslutar, enligt förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov, vilka lokaler som får användas för skolverksamheten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁹⁷ Senaste lydelse 2008:396.

³⁹⁸ Senaste lydelse 2004:745.

1.176 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1472) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (1991:1472) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §³⁹⁹

Ansökan om tillstånd enligt 15 § andra stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård att för vården använda någon annan vårdinrättning än en sådan som drivs av *ett landsting*, görs av sjukvårdshuvudmannen hos Socialstyrelsen, som med eget yttrande ger in ansökan till regeringen.

Ansökan om tillstånd enligt 15 § andra stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård att för vården använda någon annan vårdinrättning än en sådan som drivs av *en region*, görs av sjukvårdshuvudmannen hos Socialstyrelsen, som med eget yttrande ger in ansökan till regeringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

³⁹⁹ Senaste lydelse 2013:179.

1.177 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:395) om uppdragsutbildning inom skolväsendet

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (1992:395) om uppdragsutbildning inom skolväsendet⁴⁰⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall finns föreskrifter om att kommuner och *landsting* får bedriva uppdragsutbildning som i fråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen eller *landstinget* får bedriva inom skolväsendet. Denna förordning innehåller ytterligare föreskrifter om uppdragsutbildning.

1 §⁴⁰¹

I lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall finns föreskrifter om att kommuner och *regioner* får bedriva uppdragsutbildning som i fråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen eller *regionen* får bedriva inom skolväsendet. Denna förordning innehåller ytterligare föreskrifter om uppdragsutbildning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁰⁰ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2011:312.

⁴⁰¹ Senaste lydelse 2011:312.

1.178 Förslag till förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 36 § högskoleförordningen (1993:100)⁴⁰² ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

36 §⁴⁰³

Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och

2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och *landsting* och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån

För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och *regioner* och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån

⁴⁰² Förordningen omtryckt 1998:1003.

⁴⁰³ Senaste lydelse 2017:947.

på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige. på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.179 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 12 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §⁴⁰⁴

Handlingar som avses i 21 d § andra stycket och 23 b § andra stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska av hänsyn till forskningens behov undantas från gallring i de kommuner och *landsting* som ingår i Östergötlands, Gotlands och Västernorrlands län samt i Göteborgs kommun. I landets övriga kommuner och *landsting* ska sådana handlingar undantas från gallring när det gäller personer födda den femte, femtonde och tjugofemte i varje månad.

Handlingar som avses i 21 d § andra stycket och 23 b § andra stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska av hänsyn till forskningens behov undantas från gallring i de kommuner och *regioner* som ingår i Östergötlands, Gotlands och Västernorrlands län samt i Göteborgs kommun. I landets övriga kommuner och *regioner* ska sådana handlingar undantas från gallring när det gäller personer födda den femte, femtonde och tjugofemte i varje månad.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁰⁴ Senaste lydelse 2007:1317.

1.180 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar

Härigenom föreskrivs att 8 § förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar ska ha följande lydelse.

8 §⁴⁰⁵

Utlänningarna ska betala avgift med 50 kronor för behandling hos en tandläkare inom folk-tandvården och för behandling hos en tandläkare som tillhör en vårdgivare som *landstinget* slutit avtal med.

Utlänningarna ska betala avgift med 50 kronor för behandling hos en tandläkare inom folk-tandvården och för behandling hos en tandläkare som tillhör en vårdgivare som *regionen* slutit avtal med.

Tandvård hos en sådan tandläkare som anges i första stycket är kostnadsfri för utlänningar som inte har fyllt 18 år.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁰⁵ Senaste lydelse 2016:661.

1.181 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴⁰⁶

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag som lämnas för att bereda utlandssvenska barn och ungdomar

– utbildning som motsvarar förskoleklassen, grundskolan och, så långt det är möjligt, gymnasieskolan, eller

– undervisning i svenska och om Sverige, om de går i en utländsk skola.

Regeringen meddelar särskilda bestämmelser om statsbidrag till kommuner och *landsting* till kostnader för utlandssvenska barns och ungdomars skolgång i grundskolan och gymnasieskolan i Sverige.

Regeringen meddelar särskilda bestämmelser om statsbidrag till kommuner och *regioner* till kostnader för utlandssvenska barns och ungdomars skolgång i grundskolan och gymnasieskolan i Sverige.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁰⁶ Senaste lydelse 1999:443.

1.182 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1120) om ersättning för fysioterapi

Härigenom föreskrivs att 3 och 14–16 §§ förordningen (1994:1120) om ersättning för fysioterapi⁴⁰⁷ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁴⁰⁸

Normalarvode och reducerat normalarvode lämnas enligt arvodeskategori A eller arvodeskategori B. Arvodeskategori B avser ensampraktiserande eller samverkande fysioterapeuter med assisterande personal, flera behandlingsrum och kvalificerad utrustning. Arvodeskategori A avser övriga fysioterapeuter.

Fysioterapeuten ska till *landstinget* anmäla vilken arvodeskategori som gäller för verksamheten. Ändring ska anmälas minst sex månader innan den börjar gälla.

Fysioterapeuten ska till *regionen* anmäla vilken arvodeskategori som gäller för verksamheten. Ändring ska anmälas minst sex månader innan den börjar gälla.

14 §⁴⁰⁹

Landstinget ska till fysioterapeuten betala ut skillnaden mellan det arvode som ska lämnas och den patientavgift som fysioterapeuten fått ta ut.

Regionen ska till fysioterapeuten betala ut skillnaden mellan det arvode som ska lämnas och den patientavgift som fysioterapeuten fått ta ut.

Arvodet betalas dock helt genom fysioterapiersättning

1. om patienten enligt 23 § lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi är befriad från att betala patientavgift,
2. för sjukvård som avses i 2 § andra stycket 5 förordningen (1984:908) om vissa statsbidrag för sjukvård m.m.,
3. för fysioterapeutens resekostnader enligt 12 §.

⁴⁰⁷ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2013:1151.

⁴⁰⁸ Senaste lydelse 2013:1151.

⁴⁰⁹ Senaste lydelse 2013:1151.

15 §⁴¹⁰

Vid utbetalning av ersättning till en mottagare som inte åberopar godkännande för F-skatt och inte är juridisk person minskas ersättningen med 12,9 procent eller, om mottagaren vid årets ingång är 65 år eller äldre, med 8,2 procent. Om mottagaren visar att minst hälften av ersättningen motsvarar kostnader i arbetet som ska täckas med ersättningen, ska ersättningen minskas med det lägre belopp som beräknas motsvara de arbetsgivaravgifter eller den särskilda löneskatt som *landstinget* ska betala.

Vid utbetalning av ersättning till en mottagare som inte åberopar godkännande för F-skatt och inte är juridisk person minskas ersättningen med 12,9 procent eller, om mottagaren vid årets ingång är 65 år eller äldre, med 8,2 procent. Om mottagaren visar att minst hälften av ersättningen motsvarar kostnader i arbetet som ska täckas med ersättningen, ska ersättningen minskas med det lägre belopp som beräknas motsvara de arbetsgivaravgifter eller den särskilda löneskatt som *regionen* ska betala.

16 §⁴¹¹

En fysioterapeut som har fysioterapiersättning är skyldig att i fråga om all sådan behandling visa räkning för *landstinget* och redovisa arbetstid, antalet vidtagna åtgärder samt uppgift om patientens bosättningsort. Fysioterapeuten är även skyldig att rapportera till respektive *landsting* om han eller hon är verksam i två eller flera *landstingsområden* och ska därvid även ange beräknad omfattning i respektive *landstingsområde*. Därutöver är fysioterapeuten själv skyldig att bevaka när han eller hon når ersättningstak 1 eller

En fysioterapeut som har fysioterapiersättning är skyldig att i fråga om all sådan behandling visa räkning för *regionen* och redovisa arbetstid, antalet vidtagna åtgärder samt uppgift om patientens bosättningsort. Fysioterapeuten är även skyldig att rapportera till respektive *region* om han eller hon är verksam i två eller flera *regioners sområden* och ska därvid även ange beräknad omfattning i respektive *regions område*. Därutöver är fysioterapeuten själv skyldig att bevaka när han eller hon når ersättningstak 1 eller

⁴¹⁰ Senaste lydelse 2011:1449.

⁴¹¹ Senaste lydelse 2013:1151.

ersättningstak 2 och underrätta ersättningstak 2 och underrätta
landstinget om detta. *regionen* om detta.

Fysioterapiersättning i motsvarande mån kan innehållas i avvaktan
på att sådana uppgifter lämnas som avses i första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.183 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning

Härigenom föreskrivs att 13–17 §§ förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §⁴¹²

För laboratorieundersökning som utförs av Folkhälsomyndigheten lämnas ersättning från *landstinget* om undersökningen utförs efter remiss från

För laboratorieundersökning som utförs av Folkhälsomyndigheten lämnas ersättning från *regionen* om undersökningen utförs efter remiss från

1. en läkare som har ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning,

2. en läkare som är anställd av studerandehälsovårdsorganisation, eller

3. en läkare inom företagshälsovård som

– är en rådgivande expertfunktion för arbetsgivare och arbetstagare,

– arbetar förebyggande med arbetsmiljön och medverkar i arbets-, anpassnings- och rehabiliteringsverksamheten på arbetsstället, – aktivt medverkar i det lokala arbetsmiljöarbetet,

– samverkar med berörda samhällsorgan, och

– drivs med för ändamålet utbildad personal.

Ersättning lämnas med högst det belopp som finns angivet för sådan undersökning i den för Folkhälsomyndigheten gällande taxan.

14 §⁴¹³

Landstinget ska till läkaren betala ut skillnaden mellan det arvode som följer av bestämmelserna i denna förordning och den patientavgift som läkaren fått ta ut.

Regionen ska till läkaren betala ut skillnaden mellan det arvode som följer av bestämmelserna i denna förordning och den patientavgift som läkaren fått ta ut.

⁴¹² Senaste lydelse 2013:889.

⁴¹³ Senaste lydelse 2012:965.

Arvodet betalas dock helt genom läkarvårdsersättning

1. för provtagning i syfte att ta reda på om en allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (2004:168) föreligger och för undersökning i samband med provtagningen,
2. om patienten enligt 24 § lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning är befriad från att betala patientavgift,
3. för rådgivning i födelsekontrollerande syfte eller angående abort eller sterilisering,
4. för läkarens resekostnader enligt 12 §,
5. för sjukvård som avses i 2 § andra stycket 5 förordningen (1984:908) om vissa statsbidrag för sjukvård m.m.

15 §⁴¹⁴

Vid utbetalning av ersättning till en mottagare som inte åberopar godkännande för F-skatt och inte är juridisk person minskas ersättningen med 10,3 procent eller, om mottagaren vid årets ingång är 65 år eller äldre, med 6,5 procent. Om mottagaren visar att minst 60 procent av ersättningen motsvarar kostnader i arbetet som ska täckas med ersättningen, ska ersättningen minskas med det lägre belopp som beräknas motsvara de arbetsgivaravgifter eller den särskilda löneskatt som *landstinget* ska betala.

Vid utbetalning av ersättning till en mottagare som inte åberopar godkännande för F-skatt och inte är juridisk person minskas ersättningen med 10,3 procent eller, om mottagaren vid årets ingång är 65 år eller äldre, med 6,5 procent. Om mottagaren visar att minst 60 procent av ersättningen motsvarar kostnader i arbetet som ska täckas med ersättningen, ska ersättningen minskas med det lägre belopp som beräknas motsvara de arbetsgivaravgifter eller den särskilda löneskatt som *regionen* ska betala.

16 §⁴¹⁵

Läkarvårdsersättningen utgör ersättning för samtliga åtgärder vid ett vårdtillfälle inräknat läkemedelsförskrivning och provtagning för klinisk laboratorieundersökning. I ersättningen ingår också betalning för läkarintyg som behövs för att få ut sjukpenning eller sjuklön samt för förbands- och annat förbrukningsmaterial.

⁴¹⁴ Senaste lydelse 2011:1450.

⁴¹⁵ Senaste lydelse 1996:1360.

Läkarvårdsersättningen innefattar också betalning för de kliniska laboratorieundersökningar som anges i bilaga 2 och provtagning för sådan undersökning. Om undersökningen eller provtagningen utförs av någon annan *skall* läkaren stå för kostnaden.

Provtagningskostnaden för andra laboratorieundersökningar än som anges i bilaga 2 bekostas av läkaren om det inte är medicinskt motiverat att provtagning sker vid ett laboratorium som *landstinget* har anvisat.

Läkarvårdsersättningen innefattar också betalning för de kliniska laboratorieundersökningar som anges i bilaga 2 och provtagning för sådan undersökning. Om undersökningen eller provtagningen utförs av någon annan *ska* läkaren stå för kostnaden.

Provtagningskostnaden för andra laboratorieundersökningar än som anges i bilaga 2 bekostas av läkaren om det inte är medicinskt motiverat att provtagning sker vid ett laboratorium som *regionen* har anvisat.

17 §⁴¹⁶

En läkare som har läkarvårdsersättning är skyldig att i fråga om all sådan vård visa läkarvårdsräkning för *landstinget* och redovisa arbetstid, antalet vidtagna åtgärder samt uppgift om patientens bosättningsort. Sådan provtagning och undersökning som avses i 14 § andra stycket 1 *skall* dock, utan uppgifter om patientens identitet, redovisas särskilt. Läkaren är även skyldig att rapportera till respektive *landsting* om han eller hon är verksam i två eller flera *landstingsområden* och *skall* därvid även ange beräknad omfattning i respektive *landstingsområde*. Därutöver är läkaren skyldig att själv bevaka när han eller hon når ersättningstak 1 eller

En läkare som har läkarvårdsersättning är skyldig att i fråga om all sådan vård visa läkarvårdsräkning för *regionen* och redovisa arbetstid, antalet vidtagna åtgärder samt uppgift om patientens bosättningsort. Sådan provtagning och undersökning som avses i 14 § andra stycket 1 *ska* dock, utan uppgifter om patientens identitet, redovisas särskilt. Läkaren är även skyldig att rapportera till respektive *region* om han eller hon är verksam i två eller flera *regioners områden* och *ska* därvid även ange beräknad omfattning i respektive *regions område*. Därutöver är läkaren skyldig att själv bevaka när han eller hon når ersättningstak 1 eller

⁴¹⁶ Senaste lydelse 1997:94.

ersättningstak 2 och att under- ersättningstak 2 och att under-
rätta *landstinget* om detta. rätta *regionen* om detta.

Läkarvårdsersättning i motsvarande mån kan innehållas i avvaktan
på att sådana uppgifter lämnas som avses i första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.184 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 5, 9, 14, 14 a, och 16 §§, 4 kap. 5 och 7 §§ och rubriken närmast före 3 kap. 14 § förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

5 §⁴¹⁷

Den eller de nämnder i *ett landsting* eller i en kommun som ansvarar för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt chefsöverläkare vid en vårdinrättning där vård meddelas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, ska lämna uppgifter om varje svensk medborgare som under året fyller 17 år och som den 15 mars

Den eller de nämnder i *en region* eller i en kommun som ansvarar för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt chefsöverläkare vid en vårdinrättning där vård meddelas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, ska lämna uppgifter om varje svensk medborgare som under året fyller 17 år och som den 15 mars

1. erhöll insats enligt 9 § 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 eller 9 lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller

2. var intagen på vårdinrättning med stöd av lagen om psykiatrisk tvångsvård eller lagen om rättspsykiatrisk vård.

Uppgifterna ska lämnas till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet före den 1 april varje år.

⁴¹⁷ Senaste lydelse 2010:1473.

9 §⁴¹⁸

Statens skolverk, Universitets- och högskolerådet och rektorn för en utbildningsanstalt eller skola som drivs av staten, en kommun eller *ett landsting* eller av en enskild som godkänts av Statens skolinspektion ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna uppgifter till myndigheten om de totalförsvarspliktigas studieinriktning och behörighet för studier på ett nationellt program i gymnasieskolan.

Statens skolverk, Universitets- och högskolerådet och rektorn för en utbildningsanstalt eller skola som drivs av staten, en kommun eller *en region* eller av en enskild som godkänts av Statens skolinspektion ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna uppgifter till myndigheten om de totalförsvarspliktigas studieinriktning och behörighet för studier på ett nationellt program i gymnasieskolan.

Kommuner och *landsting* m.fl. Kommuner och *regioner* m.fl.

14 §⁴¹⁹

Kommuner, *landsting* och vårdgivare som bedriver enskild verksamhet ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om anställd hälso- och sjukvårdspersonal som behövs för myndighetens planeringsarbete.

Kommuner, *regioner* och vårdgivare som bedriver enskild verksamhet ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om anställd hälso- och sjukvårdspersonal som behövs för myndighetens planeringsarbete.

14 a §⁴²⁰

Kommuner, *landsting* och vårdgivare som bedriver enskild verksamhet ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om totalförsvarspliktigas hälsotill-

Kommuner, *regioner* och vårdgivare som bedriver enskild verksamhet ska på begäran av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet lämna de uppgifter om totalförsvarspliktigas hälsotill-

⁴¹⁸ Senaste lydelse 2012:714.

⁴¹⁹ Senaste lydelse 2010:1473.

⁴²⁰ Senaste lydelse 2010:1473.

stånd som behövs för att kontrollera de uppgifter som en totalförsvarspliktig har lämnat till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och som utgör underlag för beslut om kallelse till mönstring.

stånd som behövs för att kontrollera de uppgifter som en totalförsvarspliktig har lämnat till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och som utgör underlag för beslut om kallelse till mönstring.

16 §⁴²¹

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska i samband med att en totalförsvarspliktig rycker in för värnplikt eller civilplikt med längre grundutbildning än 60 dagar lämna de journalhandlingar som upprättats vid mönstring eller särskild antagningsprovning enligt lagen (1994:1810) om möjlighet för kvinnor att fullgöra värnplikt eller civilplikt med längre grundutbildning, till hälso- och sjukvårdspersonalen vid den organisatoriska enhet hos en myndighet, en kommun eller *ett landsting* där grundutbildningen ska genomföras.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska i samband med att en totalförsvarspliktig rycker in för värnplikt eller civilplikt med längre grundutbildning än 60 dagar lämna de journalhandlingar som upprättats vid mönstring eller särskild antagningsprovning enligt lagen (1994:1810) om möjlighet för kvinnor att fullgöra värnplikt eller civilplikt med längre grundutbildning, till hälso- och sjukvårdspersonalen vid den organisatoriska enhet hos en myndighet, en kommun eller *en region* där grundutbildningen ska genomföras.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska vid samma tidpunkt lämna uppgifter om den totalförsvarspliktiges psykiska funktionsförmåga, fysiska arbetsförmåga, allmänna begåvning och hälsotillstånd till den befattningshavare på en sådan enhet som anges i första stycket som har till uppgift att utbilda den totalförsvarspliktige. Uppgifterna ska anges kortfattat.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska också vid samma tidpunkt och till samma enheter som anges i första stycket lämna uppgift i form av fotografisk bild av den totalförsvarspliktige från det register som myndigheten för över sådana uppgifter. En sådan uppgift

⁴²¹ Senaste lydelse 2014:1218.

ska på begäran även lämnas till Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Försvarmakten, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

4 kap.

5 §⁴²²

Av 2 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt följer att Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, en kommun eller *ett lands- ting* får begära vissa uppgifter av totalförsvarspliktiga.

Av 2 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt följer att Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, en kommun eller *en region* får begära vissa uppgifter av totalförsvarspliktiga.

En totalförsvarspliktig är även skyldig att lämna uppgifter enligt 2 kap. 1 § lagen om totalförsvarsplikt på begäran av en länsstyrelse, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarmakten, Post- och telestyrelsen, Trafikverket, Transportstyrelsen, Statens jordbruksverk, Migrationsverket, Statens energimyndighet och Affärsverket svenska kraftnät.

7 §⁴²³

Av 3 kap. 15 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt följer att kommuner, *landsting*, bolag, föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund, organisatoriska delar av sådana samfund eller andra enskilda får göra framställningar om krigsplacering.

Av 3 kap. 15 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt följer att kommuner, *regioner*, bolag, föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund, organisatoriska delar av sådana samfund eller andra enskilda får göra framställningar om krigsplacering.

De statliga myndigheter som enligt 3 kap. 15 § lagen om totalförsvarsplikt får göra framställning om krigsplacering är Försvarmakten, i fråga om totalförsvarspliktiga som *skall* tjänstgöra där, och i övrigt de myndigheter

De statliga myndigheter som enligt 3 kap. 15 § lagen om totalförsvarsplikt får göra framställning om krigsplacering är Försvarmakten, i fråga om totalförsvarspliktiga som *ska* tjänstgöra där, och i övrigt de myndigheter

⁴²² Senaste lydelse 2014:1218.

⁴²³ Senaste lydelse 1999:981.

som anges i 4 kap. 5 § andra stycket denna förordning. som anges i 4 kap. 5 § andra stycket denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.185 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga

Häri genom föreskrivs att 11 kap. 2, 7 och 12 §§ förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §⁴²⁴

Underlag för utbetalning av dagpenning lämnas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller, efter överenskommelse med myndigheten, av statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser, registrerade trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund samt andra enskilda.

Underlag för utbetalning av dagpenning lämnas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller, efter överenskommelse med myndigheten, av statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser, registrerade trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund samt andra enskilda.

7 §⁴²⁵

Skatteverket, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller, efter överenskommelse med myndigheten, statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser, registrerade trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund samt andra enskilda ska lämna de uppgifter som behövs

Skatteverket, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet eller, efter överenskommelse med myndigheten, statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser, registrerade trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund samt andra enskilda ska lämna de uppgifter som behövs

⁴²⁴ Senaste lydelse 2010:1474.

⁴²⁵ Senaste lydelse 2010:1474.

för bedömning av rätten till familjebidrag till Försäkringskassan.

för bedömning av rätten till familjebidrag till Försäkringskassan.

12 §⁴²⁶

Annan förmån än dagpenning, familjebidrag, ekonomiskt stöd i form av bidrag och grupplivförsäkring beslutas och betalas ut av den myndighet, den kommun eller *det landsting* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

Annan förmån än dagpenning, familjebidrag, ekonomiskt stöd i form av bidrag och grupplivförsäkring beslutas och betalas ut av den myndighet, den kommun eller *den region* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

I fråga om de totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en annan enskild än ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska dock den utbildningsansvariga myndigheten besluta om och betala ut sådana förmåner. Myndigheten får dock överlämna rätten att besluta om och betala ut förmånerna till de enskilda hos vilka totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt.

För de totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap besluta om och betala ut förmånerna. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får överlämna rätten att besluta om och betala ut förmånerna till de trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund hos vilka totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴²⁶ Senaste lydelse 2008:1013.

1.186 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § och 5 kap. 2 och 3 §§ förordningen (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §⁴²⁷

Har en myndighet, en kommun eller *ett landsting* som *skall* pröva frågor om disciplinansvar eller åtalsanmälan, på grund av en anmälan eller på något annat sätt fått kännedom om att en disciplinansvarig kan antas ha begått en disciplinförseelse, *skall* en utredning av disciplinärendet inledas. Om det därvid framkommer att den disciplinansvarige genom sitt förfarande skäligen kan misstänkas ha gjort sig skyldig även till brott, *skall* prövas om åtalsanmälan *skall* göras.

Har en myndighet, en kommun eller *en region* som *ska* pröva frågor om disciplinansvar eller åtalsanmälan, på grund av en anmälan eller på något annat sätt fått kännedom om att en disciplinansvarig kan antas ha begått en disciplinförseelse, *ska* en utredning av disciplinärendet inledas. Om det därvid framkommer att den disciplinansvarige genom sitt förfarande skäligen kan misstänkas ha gjort sig skyldig även till brott, *ska* prövas om åtalsanmälan *ska* göras.

5 kap.

2 §⁴²⁸

Till överklagande som överlämnas till tingsrätten i ett disciplinärende *skall* fogas en uppgift om när den disciplinansvarige fick del av beslutet och

Till överklagande som överlämnas till tingsrätten i ett disciplinärende *ska* fogas en uppgift om när den disciplinansvarige fick del av beslutet och när över-

⁴²⁷ Senaste lydelse 1999:983.

⁴²⁸ Senaste lydelse 1999:983.

när överklagandet kom in till den myndighet, den kommun eller *det landsting* som har fattat beslutet.

klagandet kom in till den myndighet, den kommun eller *den region* som har fattat beslutet.

3 §⁴²⁹

Sedan tingsrättens eller hovrättens beslut i ett disciplinärende vunnit laga kraft, *skall* de erhållna originalhandlingarna tillsammans med en kopia av beslutet sändas till den myndighet, den kommun eller *det landsting* som har fattat det överklagade beslutet.

Sedan tingsrättens eller hovrättens beslut i ett disciplinärende vunnit laga kraft, *ska* de erhållna originalhandlingarna tillsammans med en kopia av beslutet sändas till den myndighet, den kommun eller *den region* som har fattat det överklagade beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴²⁹ Senaste lydelse 1999:983.

1.187 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:649) om ledighet och fritid för totalförsvarspliktiga under tjänstgöring

Härigenom föreskrivs att 7, 22, 26 och 28 §§ förordningen (1995:649) om ledighet och fritid för totalförsvarspliktiga under tjänstgöring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Tjänstledighet *skall* beviljas för Tjänstledighet *ska* beviljas för
1. uppdrag som ledamot av riksdagen eller kyrkomötet eller som riksdagens revisor eller dess fullmäktige i Riksgäldskontoret eller Riksbanken,

2. uppdrag som ledamot av juryn i ett tryckfrihetsmål,

3. deltagande som förtroende- vald ledamot i ett *landstingsmöte* eller, om en suppleant inte kan inträda eller det annars finns synnerliga skäl, i ett sammanträde med *landstingets* förvaltningsutskott, kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen,

3. deltagande som förtroende- vald ledamot i *en regions möte* eller, om en suppleant inte kan inträda eller det annars finns synnerliga skäl, i ett sammanträde med *regionens* förvaltningsutskott, kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen,

4. deltagande i allmänna val och folkomröstningar, om röstning inte kan ske genom valsedelsförsändelse eller på postanstalt under fritid eller annan ledighet än tjänstledighet.

Tjänstledighet *skall* också beviljas för personlig inställelse inför domstol. Framställning bör dock göras hos domstolen om ändrad tid för inställelsen, om det finns skäl för detta.

Tjänstledighet *ska* också beviljas för personlig inställelse inför domstol. Framställning bör dock göras hos domstolen om ändrad tid för inställelsen, om det finns skäl för detta.

22 §⁴³⁰

Beslut om tjänstledighet och permission för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i det civila försvaret fattas av den myndighet, den kommun eller *det landsting* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

Beslut om tjänstledighet och permission för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i det civila försvaret fattas av den myndighet, den kommun eller *den region* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

I fråga om de totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en annan enskild än ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska den utbildningsansvariga myndigheten besluta om tjänstledighet och permission. Myndigheten får överlämna rätten att besluta om ledighet till de enskilda hos vilka totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt.

För de totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap besluta om tjänstledighet och permission. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får överlämna rätten att besluta om ledighet till de trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund hos vilka totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt.

26 §⁴³¹

Beslut i ärenden som avses i 25 § fattas av den myndighet, den kommun eller *det landsting* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

Beslut i ärenden som avses i 25 § fattas av den myndighet, den kommun eller *den region* där den totalförsvarspliktige tjänstgör.

I fråga om totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en annan enskild än ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska den utbildningsansvariga myndigheten besluta.

För de totalförsvarspliktiga som tjänstgör hos ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap besluta.

⁴³⁰ Senaste lydelse 2008:1015.

⁴³¹ Senaste lydelse 2008:1015.

28 §⁴³²

En totalförsvarspliktig ska i den mån det kan ske under tjänstgöringen ges tillfälle till social, kulturell och andlig verksamhet. Beslut i dessa frågor fattas av den myndighet, den kommun eller *det landsting* där den totalförsvarspliktige tjänstgör. Om den totalförsvarspliktige tjänstgör hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en annan enskild än ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska dock den utbildningsansvariga myndigheten besluta. För en totalförsvarspliktig som tjänstgör hos ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap besluta.

En totalförsvarspliktig ska i den mån det kan ske under tjänstgöringen ges tillfälle till social, kulturell och andlig verksamhet. Beslut i dessa frågor fattas av den myndighet, den kommun eller *den region* där den totalförsvarspliktige tjänstgör. Om den totalförsvarspliktige tjänstgör hos ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en annan enskild än ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska dock den utbildningsansvariga myndigheten besluta. För en totalförsvarspliktig som tjänstgör hos ett registrerat trossamfund eller en organisatorisk del av ett sådant samfund ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap besluta.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴³² Senaste lydelse 2008:1015.

1.188 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:1644) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (1995:1644) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting samt 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Förordning om generellt
statsbidrag till kommuner
och landsting**

**Förordning om generellt
statsbidrag till kommuner
och regioner**

1 §⁴³³

Skatteverket *skall* fastställa de belopp som avses i 1 och 2 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting. Beloppen *skall* avrundas till närmaste hela krontal.

För att beräkna belopp per invånare för det åldersbaserade statsbidraget *skall* det totala åldersbaserade bidragsbeloppet fördelas på respektive åldersgrupp 7–15, 16–18, 65–74, 75–84 samt 85 år och äldre med de relativa andelar som erhålls genom att nettokostnaden per invånare i de berörda åldersgrupperna multipliceras med antalet invånare i respektive åldersgrupp. Nettokostnaderna *skall* vara de som följer av utjämningsystemet i beräkningarna för grundskola,

Skatteverket *ska* fastställa de belopp som avses i 1 och 2 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och regioner. Beloppen *ska* avrundas till närmaste hela krontal.

För att beräkna belopp per invånare för det åldersbaserade statsbidraget *ska* det totala åldersbaserade bidragsbeloppet fördelas på respektive åldersgrupp 7–15, 16–18, 65–74, 75–84 samt 85 år och äldre med de relativa andelar som erhålls genom att nettokostnaden per invånare i de berörda åldersgrupperna multipliceras med antalet invånare i respektive åldersgrupp. Nettokostnaderna *ska* vara de som följer av utjämningsystemet i beräkningarna för grundskola,

⁴³³ Senaste lydelse 2003:981.

gymnasieskola och äldreomsorg. Antalet invånare <i>skall</i> avse den 1 november året före det år bidra- get betalas ut.	gymnasieskola och äldreomsorg. Antalet invånare <i>ska</i> avse den 1 november året före det år bidra- get betalas ut.
---	---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.189 Förslag till förordning om ändring i säkerhetsskyddsförordningen (1996:633)

Härigenom föreskrivs att 3, 18 och 19 §§ säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁴³⁴

Vad som i denna förordning föreskrivs om myndigheter gäller också för kommuner och *landsting* om inte annat sägs.

Förordningen gäller vidare för sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt sådana enskilda som avses i 1 § 3 säkerhetsskyddslagen.

Vad som i denna förordning föreskrivs om myndigheter gäller också för kommuner och *regioner* om inte annat sägs.

18 §⁴³⁵

Kommuner, *landsting* och de myndigheter som anges i bilaga till denna förordning beslutar om placering i säkerhetsklasser när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör med vilken de har ingått säkerhetsskyddsavtal enligt 8 § säkerhetsskyddslagen (1996:627).

Kommuner, *regioner* och de myndigheter som anges i bilaga till denna förordning beslutar om placering i säkerhetsklasser när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör med vilken de har ingått säkerhetsskyddsavtal enligt 8 § säkerhetsskyddslagen (1996:627).

19 §⁴³⁶

Kommuner, *landsting* och de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning beslutar om 1. placering i säkerhetsklass 2 om den egna verksamheten,

Kommuner, *regioner* och de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning beslutar om 1. placering i säkerhetsklass 2 och 3 och registerkontroll i fråga om den egna verksamheten,

⁴³⁴ Senaste lydelse 1999:905.

⁴³⁵ Senaste lydelse 2001:221.

⁴³⁶ Senaste lydelse 2014:1150.

2. registerkontroll när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör som de har ingått säkerhetsskyddsavtal med enligt 8 § säkerhetsskyddslagen (1996:627), och

3. placering i säkerhetsklass 2 och 3 och registerkontroll när det gäller bolag, föreningar och stiftelser som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över.

När en statlig myndighet som inte finns angiven i bilagan utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över ett bolag, en förening eller en stiftelse, beslutas om placering i säkerhetsklass 2 och 3 och om registerkontroll för bolaget, föreningen eller stiftelsen

1. för elförsörjningsverksamhet: av Affärsverket svenska kraftnät,

2. för flygtransportverksamhet: av Transportstyrelsen,

3. för verksamhet som avser elektronisk kommunikation: av Post- och telestyrelsen, och

4. för andra verksamheter än sådana som anges i 1–3: av länsstyrelsen i det län där bolaget, föreningen eller stiftelsen har sitt säte.

Sveriges Radio Aktiebolag, Sveriges Television Aktiebolag, Teracom AB och Teracom Boxer Group AB beslutar om placering i säkerhetsklass 2 och 3 och om registerkontroll när det gäller den egna personalen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.190 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande

Härigenom föreskrivs att i fråga om förordningen (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande⁴³⁷ dels att 1, 6, 10 och 11 §§ ska ha följande lydelse, dels att rubriken närmast före 2 § ska lyda "Ersättning till regioner och kommuner".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴³⁸
Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till *landsting*, kommuner och öppenvårdsapotek för kostnader för hälso- och sjukvård samt kostnader för tandvård och receptförskrivna läkemedel som de har för vissa utlänningar.

Ersättning enligt förordningen beslutas och betalas av Migrationsverket.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till *regioner*, kommuner och öppenvårdsapotek för kostnader för hälso- och sjukvård samt kostnader för tandvård och receptförskrivna läkemedel som de har för vissa utlänningar.

Ersättning enligt förordningen beslutas och betalas av Migrationsverket.

6 §⁴³⁹
Hälso- och sjukvård enligt 2 och 4 §§ ersätts i form av en schablonersättning som lämnas med ett visst belopp per kvartal och person för utlänningar som bor inom *landstinget* eller kommunen och som är registrerade hos Migrationsverket den sista dagen i kvartalet. Ersättningen

Hälso- och sjukvård enligt 2 och 4 §§ ersätts i form av en schablonersättning som lämnas med ett visst belopp per kvartal och person för utlänningar som bor inom *regionen* eller kommunen och som är registrerade hos Migrationsverket den sista dagen i kvartalet. Ersättningen

⁴³⁷ Senaste lydelse av 2 § 2006:1011.

⁴³⁸ Senaste lydelse 2010:277.

⁴³⁹ Senaste lydelse 2017:1314.

betalas ut i den månad som följer varje kvartalsskifte. betalas ut i den månad som följer varje kvartalsskifte.

Schablonersättningen som ges för barn är 3 655 kronor för barn till och med 18 år. För vuxna ges schablonersättning med 4 335 kronor för personer från och med 19 år till och med 60 år och med 5 505 kronor för personer som är 61 år eller äldre.

Kostnader för tolk, hjälpmedel och transport eller sjukresa i samband med vård som ger rätt till ersättning inkluderas i schablonersättningen.

10 §⁴⁴⁰

Landsting och kommuner är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för bedömningen av deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

Regioner och kommuner är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för bedömningen av deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

11 §⁴⁴¹

Migrationsverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Innan Migrationsverket beslutar sådana föreskrifter *skall* verket samråda med *Landstingsförbundet*.

Migrationsverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Innan Migrationsverket beslutar sådana föreskrifter *ska* verket samråda med *Sveriges Kommuner och Landsting*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁴⁰ Senaste lydelse 2000:411.

⁴⁴¹ Senaste lydelse 2000:411.

1.191 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer

Härigenom föreskrivs att 6–8 §§ förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I 6 kap. 1–2 §§ lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om skyldighet för kommuner och *landsting* att lämna sådana uppgifter som sägs i 4 § och sådant biträde som sägs i 5 §.

Av 8 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144) följer att skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap gäller för huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.

6 §⁴⁴²

I 6 kap. 1–2 §§ lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om skyldighet för kommuner och *regioner* att lämna sådana uppgifter som sägs i 4 § och sådant biträde som sägs i 5 §.

Av 8 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144) följer att skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap gäller för huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.

⁴⁴² Senaste lydelse 2006:912.

7 §⁴⁴³

I 7 kap. 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos den nationella upplysningsbyrån.

I 7 kap. 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos den nationella upplysningsbyrån.

I 15 kap. 3 §, 21 kap. 6 § samt 37 kap. 4 och 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) finns bestämmelser om sekretess hos Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Migrationsverket för uppgifter som avses i 4 §.

8 §⁴⁴⁴

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela föreskrifter om verkställigheten av

1. denna förordning,
2. 6 kap. 1 och 2 §§ lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, och
3. 8 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska höra Försvarsmakten innan myndigheten meddelar föreskrifter i fråga om de skyldigheter som åligger statliga myndigheter, kommuner och *landsting* samt huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁴³ Senaste lydelse 2010:1475.

⁴⁴⁴ Senaste lydelse 2008:1017.

1.192 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet

Härigenom föreskrivs att bilagan till förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

*Bilaga*⁴⁴⁵

2.2 Lagstiftningsärenden

3. Lagstiftningsärenden som gäller

<p>ransonering, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, kommunernas och <i>landstingens</i> beredskap, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, Kustbevakningens medverkan i</p>	<p>kommunernas och <i>regionernas</i> beredskap, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, polisiär övervakning,</p>
---	--

4.2 Lagstiftningsärenden

<p>gränsövervakning i krig, förfogande, ransonering, kommunernas och <i>lands-</i> <i>tingens</i> beredskap, transport av farligt gods och brandfarliga och explosiva varor, allt i den mån sådana ärenden rör försvarets militära förmåga.</p>	<p>kommunernas och <i>region-</i> <i>ernas</i> beredskap, och explosiva varor, allt i den mån sådana ärenden rör försvarets militära förmåga.</p>
---	---

6.1 Förvaltningsärenden

<p>statistik, Sveriges indelning i kommuner och <i>landsting</i>,</p>	<p>Sveriges indelning i kommuner och <i>regioner</i>,</p>
---	---

⁴⁴⁵ Senaste lydelse 1996:1515.

kommuner, *landsting*, kom- kommuner, *regioner*, kom-
munalförbund, munalförbund,
övergripande lönepolitiska frågor inom statsförvaltningen,

6.2 Lagstiftningsärenden

statistik,
Sveriges indelning i kommu- Sveriges indelning i kommu-
ner och *landsting*, ner och *regioner*,
kommuner, *landsting*, kom- kommuner, *regioner*, kom-
munalförbund, munalförbund,
offentlig upphandling,

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.193 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 och 17 §§ förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Statsbidrag lämnas endast till regionala och lokala institutioner som också får bidrag från *ett landsting*, en kommun eller någon annan huvudman. Statsbidrag till verksamhet med länskonstnärer och till regionala resurscentrum för film och video lämnas endast om bidrag från *ett landsting*, en kommun eller någon annan huvudman uppgår till minst motsvarande det statliga stödbeloppet.

2 §⁴⁴⁶

Statsbidrag lämnas endast till regionala och lokala institutioner som också får bidrag från *en region*, en kommun eller någon annan huvudman. Statsbidrag till verksamhet med länskonstnärer och till regionala resurscentrum för film och video lämnas endast om bidrag från *en region*, en kommun eller någon annan huvudman uppgår till minst motsvarande det statliga stödbeloppet.

Ansökan om statsbidrag *skall* innehålla en verksamhetsplan. Till ansökan skall även bifogas ett yttrande från *det landsting*, den kommun eller annan huvudman som avser att lämna bidrag till kulturverksamheten.

17 §⁴⁴⁷

Ansökan om statsbidrag *ska* innehålla en verksamhetsplan. Till ansökan skall även bifogas ett yttrande från *den region*, den kommun eller annan huvudman som avser att lämna bidrag till kulturverksamheten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁴⁶ Senaste lydelse 2005:1147.

⁴⁴⁷ Senaste lydelse 2005:1147.

1.194 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:153) om statsbidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum

Härigenom föreskrivs att 2 § i förordningen (1997:153) om statsbidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁴⁴⁸

Statsbidrag får lämnas till ett teknik- och naturvetenskapscentrum där verksamheten

– i väsentlig utsträckning vänder sig till allmänheten,
– uppvisar bredd och mångfald när det gäller naturvetenskap eller teknik,

– syftar till att öka intresset för och insikterna om naturvetenskap och teknik med till största delen interaktiva metoder, och

– har bedrivits under minst ett år och huvudsakligen finansieras på annat sätt än genom statsbidrag, till exempel genom ekonomiskt stöd av universitet, högskola, museum, kommun, *landsting* eller näringsliv.

Statens skolverk får meddela närmare föreskrifter om kraven enligt första stycket. Skolverket får också meddela föreskrifter om ytterligare krav för att bidrag ska få lämnas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁴⁸ Senaste lydelse 2008:624.

1.195 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur

Härigenom föreskrivs att 7 och 17 §§ förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §⁴⁴⁹

Åklagarmyndigheten ska lämna underlag till länsplanen. Underlaget ska avse gällande nationella planeringsförutsättningar och ange inriktningsmål inom respektive trafikslag samt vilka särskilda regionala aspekter som bör beaktas. Trafikverket ska därutöver lämna förslag till vilka regionala infrastrukturobjekt som bör genomföras och lämna en redovisning av objektens beräknade kostnader.

Länsstyrelsen ska också begära in förslag om vilka objekt som bör utföras i länet från regionala kollektivtrafikmyndigheter, kommuner, *landstinget* och andra berörda myndigheter.

Länsstyrelsen ska också begära in förslag om vilka objekt som bör utföras i länet från regionala kollektivtrafikmyndigheter, kommuner, *regionen* och andra berörda myndigheter.

17 §⁴⁵⁰

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att vissa *landsting* har till uppgift att upprätta

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att vissa *regioner* har till uppgift att upprätta

⁴⁴⁹ Senaste lydelse 2011:1127.

⁴⁵⁰ Senaste lydelse 2010:1753.

och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. Dessa bestämmelser ska dock inte gälla åtgärd enligt 13 §.

Ett landsting som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska fastställa länsplanen efter samråd med länsstyrelsen.

och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. Dessa bestämmelser ska dock inte gälla åtgärd enligt 13 §.

En region som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska fastställa länsplanen efter samråd med länsstyrelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.196 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1997:909) om handläggning av ärenden om statliga tjänstepensionsförmåner

Härigenom föreskrivs att 21 § förordningen (1997:909) om handläggning av ärenden om statliga tjänstepensionsförmåner ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §⁴⁵¹

Om en arbetstagare med anledning av ändrat huvudmannskap eller ändrade pensionsbestämmelser har gått över från en statligt pensionsreglerad anställning till en kommunalt *eller landstingskommunalt* pensionsreglerad anställning prövar Statens tjänstepensionsverk om arbetstagaren har rätt

Om en arbetstagare med anledning av ändrat huvudmannskap eller ändrade pensionsbestämmelser har gått över från en statligt pensionsreglerad anställning till en kommunalt pensionsreglerad anställning prövar Statens tjänstepensionsverk om arbetstagaren har rätt

1. att tillgodoräkna pensionsgrundande tjänstetid fram till tidpunkten för förändringen och

2. att få pensionsförmåner i övrigt.

Detta gäller när arbetstagaren samtidigt har eller har haft både en statligt och en kommunalt pensionsreglerad anställning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁵¹ Senaste lydelse 2010:555.

1.197 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1229) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga

Härigenom föreskrivs att 3 § samt bilaga 1 och bilaga 2 till förordningen (1998:1229) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁴⁵²

De myndigheter, kommuner, *landsting* och bolag som anges i bilaga 1 respektive bilaga 2 till denna förordning får ha direktåtkomst till automatiserat register över totalförsvarspliktiga respektive får föra in uppgifter i registret och rätta dessa, i enlighet med vad som anges i bilagorna.

De myndigheter, kommuner, *regioner* och bolag som anges i bilaga 1 respektive bilaga 2 till denna förordning får ha direktåtkomst till automatiserat register över totalförsvarspliktiga respektive får föra in uppgifter i registret och rätta dessa, i enlighet med vad som anges i bilagorna.

Behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga enligt första stycket får endast utföras om den är nödvändig för den egna verksamheten.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska ställa de villkor för direktåtkomsten och registreringen av uppgifter som Totalförsvarets rekryteringsmyndighet bedömer vara nödvändiga för registrets säkerhet.

⁴⁵² Senaste lydelse 2010:1476.

*Nuvarande lydelse**Bilaga 1⁴⁵³*

Följande myndigheter, kommuner, *landsting* och bolag får ha direktåtkomst till automatiserat register över totalförsvarspliktiga till de personuppgifter som anges i bilagan.

<u>Enhet med direktåtkomst</u>	<u>Personkategori enligt 8 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>	<u>Personuppgift enligt 9 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>
-----	-----	-----
kommuner	p. 1 och 2	p. 1, 2, 4, 6, 9, 11 och 12
<i>landsting</i>	p. 3	p. 1, 4, 6 och 11
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	p. 1 och 2	p. 1, 2, 4, 6, 9, 11 och 12
-----	-----	-----

⁴⁵³ Senaste lydelse 2014:1221.

Föreslagen lydelse

Bilaga 1⁴⁵⁴

Följande myndigheter, kommuner, *regioner* och bolag får ha direktåtkomst till automatiserat register över totalförsvarspliktiga till de personuppgifter som anges i bilagan.

<u>Enhet med direktåtkomst</u>	<u>Personkategori enligt 8 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>	<u>Personuppgift enligt 9 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>
-----	-----	-----
kommuner	p. 1 och 2	p. 1, 2, 4, 6, 9, 11 och 12
<i>regioner</i>	p. 3	p. 1, 4, 6 och 11
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	p. 1 och 2	p. 1, 2, 4, 6, 9, 11 och 12
-----	-----	-----

⁴⁵⁴ Senaste lydelse 2014:1221.

*Nuvarande lydelse**Bilaga 2⁴⁵⁵*

Följande myndigheter, kommuner, *landsting* och bolag får föra in de personuppgifter som anges i bilagan i automatiserat register över totalförsvarspliktiga och rätta dessa.

<u>Enhet med rätt att föra in uppgifter och rätta dessa</u>	<u>Personkategori enligt 8 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>	<u>Personuppgift enligt 9 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>
---	--	---

kommuner	p. 1 och 2	p. 1, 11 och 12
<i>landsting</i>	p. 3	p. 1, 4, 6 och 11
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	p. 1 och 2	p. 1, 11 och 12

⁴⁵⁵ Senaste lydelse 2014:1221.

Föreslagen lydelse

Bilaga 2⁴⁵⁶

Följande myndigheter, kommuner, *regioner* och bolag får föra in de personuppgifter som anges i bilagan i automatiserat register över totalförsvarspliktiga och rätta dessa.

<u>Enhet med rätt att föra in uppgifter och rätta dessa</u>	<u>Personkategori enligt 8 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>	<u>Personuppgift enligt 9 § första stycket lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga</u>
---	--	---

kommuner	p. 1 och 2	p. 1, 11 och 12
<i>regioner</i>	p. 3	p. 1, 4, 6 och 11
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	p. 1 och 2	p. 1, 11 och 12

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁵⁶ Senaste lydelse 2014:1221.

**1.198 Förslag till
förrordning om ändring i förrordningen
(1998:1318) om övervakningsnämndernas
verksamhetsområden m.m.**

Härigenom föreskrivs att 3 § förrordningen (1998:1318) om övervakningsnämndernas verksamhetsområden m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 §⁴⁵⁷

Om mer än ett län eller delar av flera län ingår i en övervakningsnämnds verksamhetsområde *skall* respektive *landstingsfullmäktige* välja ledamöter och ersättare med det antal som anges nedan. Om en nämnd är indelad i avdelningar *skall* det antal ledamöter och ersättare som anges nedan väljas för varje avdelning.

Övervakningsnämnd	<i>Landstingsfullmäktige</i>	Ledamöter	Ersättare
Göteborg	Västra Götalands län	3	2
	Hallands län	–	1
Kalmar	Kronobergs län	1	1
	Kalmar län	2	2
Kristianstad	Blekinge län	1	2
	Skåne län	2	1

⁴⁵⁷ Senaste lydelse 2006:1160.

*Föreslagen lydelse*3 §⁴⁵⁸

Om mer än ett län eller delar av flera län ingår i en övervakningsnämnds verksamhetsområde *ska* respektive *regionfullmäktige* välja ledamöter och ersättare med det antal som anges nedan. Om en nämnd är indelad i avdelningar *ska* det antal ledamöter och ersättare som anges nedan väljas för varje avdelning.

Övervakningsnämnd	<i>Regionfullmäktige</i>	Ledamöter	Ersättare
Göteborg	Västra Götalands län	3	2
	Hallands län	–	1
Kalmar	Kronobergs län	1	1
	Kalmar län	2	2
Kristianstad	Blekinge län	1	2
	Skåne län	2	1

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁵⁸ Senaste lydelse 2006:1160.

1.199 Förslag till förordning om ändring i tandvårdsförordningen (1998:1338)

Härigenom föreskrivs att 7, 8, 10, 11 och 12 §§ tandvårdsförordningen (1998:1338) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §⁴⁵⁹

Bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) om avgifter som avser öppen hälso- och sjukvård gäller för den som i samband med långvariga sjukdomssymtom får sina tandfyllningar utbytta som ett led i medicinsk rehabilitering.

Detta gäller dock endast om utbytet sker med anledning av en utredningsplan och som ett led i en behandlingsplan som upprättats under ledning av en läkare med specialistkompetens inom ett område med anknytning till något eller några av patientens symtom.

Utrednings- och behandlingsplanen ska innan åtgärderna påbörjas ges in till *landstinget* för en bedömning av förutsättningarna för de föreslagna åtgärderna.

Utrednings- och behandlingsplanen ska innan åtgärderna påbörjas ges in till *regionen* för en bedömning av förutsättningarna för de föreslagna åtgärderna.

8 §⁴⁶⁰

Om *landstingets* ansvar för uppsökande verksamhet finns bestämmelser i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125).

Till den som omfattas av 8 a § första stycket tandvårdslagen *skall* erbjudande om avgiftsfri uppsökande munhälsobedömning lämnas.

Munhälsobedömningen *skall* innefatta en bedömning av behov-

Om *regionens* ansvar för uppsökande verksamhet finns bestämmelser i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125).

Till den som omfattas av 8 a § första stycket tandvårdslagen *ska* erbjudande om avgiftsfri uppsökande munhälsobedömning lämnas.

Munhälsobedömningen *ska* innefatta en bedömning av behov-

⁴⁵⁹ Senaste lydelse 2017:87.

⁴⁶⁰ Senaste lydelse 2003:621.

et av munhygieninsatser och en preliminär bedömning av behovet av nödvändig tandvård. Behovet av munhygieninsatser *skall* bedömas med utgångspunkt i vad den enskilde eller den som vårdar denne kan klara av att utföra i fråga om munhygien.

et av munhygieninsatser och en preliminär bedömning av behovet av nödvändig tandvård. Behovet av munhygieninsatser *ska* bedömas med utgångspunkt i vad den enskilde eller den som vårdar denne kan klara av att utföra i fråga om munhygien.

10 §⁴⁶¹

Innan en vårdgivare inleder en behandling enligt 3, 3 a, 4 eller 6 § eller en protetisk behandling på en person som omfattas av bestämmelserna i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125), ska behandlingsförslaget prövas av *det landsting* inom vars område patienten är bosatt.

Ett landsting får besluta att en förhandsprövning enligt första stycket inte krävs för vissa typer av behandlingar.

Innan en vårdgivare inleder en behandling enligt 3, 3 a, 4 eller 6 § eller en protetisk behandling på en person som omfattas av bestämmelserna i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125), ska behandlingsförslaget prövas av *den region* inom vars område patienten är bosatt.

En region får besluta att en förhandsprövning enligt första stycket inte krävs för vissa typer av behandlingar.

11 §

En vårdgivare är på begäran av *landstinget* skyldig att i ett ärende om prövning enligt 10 § eller för kontroll av debiterade åtgärder lämna upplysningar samt förete journal och övrigt material som rör munhälsobedömning, undersökning eller behandling av en patient.

Vårdgivaren är också skyldig att på begäran av *landstinget* för uppföljning och utvärdering lämna

En vårdgivare är på begäran av *regionen* skyldig att i ett ärende om prövning enligt 10 § eller för kontroll av debiterade åtgärder lämna upplysningar samt förete journal och övrigt material som rör munhälsobedömning, undersökning eller behandling av en patient.

Vårdgivaren är också skyldig att på begäran av *regionen* för uppföljning och utvärdering lämna

⁴⁶¹ Senaste lydelse 2011:1183.

uppgifter om munhälsobedömning, undersökning eller behandling enligt denna förordning.

uppgifter om munhälsobedömning, undersökning eller behandling enligt denna förordning.

12 §⁴⁶²

En kommun ska tillhandahålla *landstinget* de uppgifter som behövs för uppföljning av sådan tandvård som ges till personer som avses i 8 § andra stycket och 9 §.

Om sekretess gäller för en uppgift enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för den enskilde, gäller uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om regeringen beslutar att uppgiften ska lämnas ut efter ansökan av *ett landsting*.

En kommun ska tillhandahålla *regionen* de uppgifter som behövs för uppföljning av sådan tandvård som ges till personer som avses i 8 § andra stycket och 9 §.

Om sekretess gäller för en uppgift enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för den enskilde, gäller uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om regeringen beslutar att uppgiften ska lämnas ut efter ansökan av *en region*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶² Senaste lydelse 2009:952.

1.200 Förslag till förordning om ändring i kommittéförordningen (1998:1474)

Härigenom föreskrivs att 14 § kommittéförordningen (1998:1474) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om förslagen i ett betänkande påverkar kostnaderna eller intäkterna för staten, kommuner, *landsting*, företag eller andra enskilda, *skall* en beräkning av dessa konsekvenser redovisas i betänkandet. Om förslagen innebär samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt, *skall* dessa redovisas. När det gäller kostnadsökningar och intäktsminskningar för staten, kommuner eller *landsting*, *skall* kommittén föreslå en finansiering.

Föreslagen lydelse

14 §

Om förslagen i ett betänkande påverkar kostnaderna eller intäkterna för staten, kommuner, *regioner*, företag eller andra enskilda, *ska* en beräkning av dessa konsekvenser redovisas i betänkandet. Om förslagen innebär samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt, *ska* dessa redovisas. När det gäller kostnadsökningar och intäktsminskningar för staten, kommuner eller *regioner*, *ska* kommittén föreslå en finansiering.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.201 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1519) om behörighet till vissa anställningar inom folktandvården m.m

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (1998:1519) om behörighet till vissa anställningar inom folktandvården m.m ska ha följande lydelse.

4 §

Vid anställning som chef vid en enhet för specialisttandvård <i>skall landstinget</i> fästa avseende främst vid skickligheten för anställningen.	Vid anställning som chef vid en enhet för specialisttandvård <i>ska regionen</i> fästa avseende främst vid skickligheten för anställningen.
--	---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.202 Förslag till förordning om ändring i rättsinformationsförordningen (1999:175)

Härigenom föreskrivs att 18 § rättsinformationsförordningen (1999:175) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Inom samordningsmyndigheten ska det finnas ett råd med högst 14 ledamöter. Regeringskansliet och Domstolsverket ska vara representerade i rådet. Dessutom ska ytterligare fem informationsansvariga myndigheter som regeringen bestämmer vara representerade för en viss tid. Om riksdagen, *landsting* eller kommuner deltar i rättsinformationssystemet med stöd av 9 §, ska de erbjudas fast representation i rådet. *Landsting* och kommuner ska i sådana fall representeras av Sveriges Kommuner och Landsting.

Samordningsmyndigheten utser ordförande i rådet.

Samordningsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om formerna för rådets beslutsfattande.

Föreslagen lydelse

18 §⁴⁶³

Inom samordningsmyndigheten ska det finnas ett råd med högst 14 ledamöter. Regeringskansliet och Domstolsverket ska vara representerade i rådet. Dessutom ska ytterligare fem informationsansvariga myndigheter som regeringen bestämmer vara representerade för en viss tid. Om riksdagen, *regioner* eller kommuner deltar i rättsinformationssystemet med stöd av 9 §, ska de erbjudas fast representation i rådet. *Regioner* och kommuner ska i sådana fall representeras av Sveriges Kommuner och Landsting.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶³ Senaste lydelse 2008:1394.

1.203 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 11 och 16 c §§ förordningen (1999:1134) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §⁴⁶⁴

Uppgifter ur belastningsregistret om brott som lett till någon annan påföljd än penningböter ska lämnas ut om det begärs av

1. Justitiekanslern, i fråga om den som ansöker om ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder,

2. Högskolans avskiljandenämnd, i fråga om den som nämnden vid prövning enligt högskolelagen (1992:1434) överväger att avskilja från utbildningen,

3. Arbetsförmedlingen, för utredning i ärenden om kallelse till ny tjänstgöring av vapenfri tjänst, i fråga om den som ärendet gäller,

4. Riksbanken, i fråga om den som banken avser att anställa som bevaknings- eller transportpersonal,

5. en *statlig, kommunal eller landstingskommunal* myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

5. en myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

6. Lotteriinspektionen, i fråga om den som myndigheten

a) vid prövning enligt lotterilagen (1994:1000) överväger att ge tillstånd att få anordna roulettspel, tärningsspel och kortspel, eller

b) vid prövning enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel överväger att ge tillstånd,

⁴⁶⁴ Senaste lydelse 2016:694.

7. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller en kommun, i fråga om den som myndigheten eller kommunen enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vid lämplighetsprövning överväger att ge tillstånd eller godkänna som föreståndare,
8. en socialnämnd, i ärenden om
 - a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,
 - b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6–6 a och 8–10 §§ socialtjänstlagen,
 - c) adoption enligt 6 kap. 12–16 §§ socialtjänstlagen, och
 - d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
9. Transportstyrelsen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning
 - a) enligt luftfartslagen (2010:500) och luftfartsförordningen (2010:770) överväger att ge certifikat eller tillstånd, eller
 - b) enligt 4 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 3 kap. 2–4, 6 och 8 §§ järnvägslagen (2004:519) överväger att ge tillstånd,
10. en kommunal myndighet, i ärenden om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622), i fråga om den som ärendet gäller,
11. Läkemedelsverket, i fråga om den som myndigheten överväger att ge tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel eller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,
12. Kronofogdemyndigheten, för utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen (2016:675) eller lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare, i fråga om den som ärendet gäller,
13. Brottsoffermyndigheten, för utredning i ärenden enligt brottskadlagen (2014:322),
14. en överförmyndare eller överförmyndarnämnd, i ärenden där en lämplighetsprövning ska göras, i fråga om
 - a) den som överförmyndaren eller nämnden avser att utse eller avser att föreslå att rätten utser till förmyndare, god man eller förvaltare, eller
 - b) den som är förmyndare, god man eller förvaltare,
15. Inspektionen för strategiska produkter i tillståndsärenden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s proto-

koll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition, i fråga om den som prövningen gäller, och

16. Rättsmedicinalverket, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare i den rättspsykiatriska undersökningsverksamheten.

Sådana uppgifter som avses i 3 § 3–5 lagen (1998:620) om belastningsregister får inte lämnas till en myndighet som har rätt att få uppgifter enligt denna paragraf. En socialnämnd har dock rätt till uppgift om åklagares beslut om åtalsunderlåtelse, straffvarning, kontaktförbud och förbud enligt 3 kap. 5 § lagen (2015:642) om europeisk skyddsorder.

16 c §⁴⁶⁵

Uppgifter ur belastningsregistret om brott mot 3 kap., 4 kap. 1–2 eller 4–5 §§, 6 kap., 8 kap. 5 eller 6 §, 10 kap. 5 a eller 5 c §, 13–15 kap., 16 kap. 10 a §, 17 kap. 1 eller 2 § eller 20 kap. 1 § brottsbalken, 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, narkotikastrafflagen (1968:64), abortlagen (1974:595), lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor, lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, lagen (1992:860) om kontroll av narkotika, lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 6 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling, lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, 10 kap. 3, 4 eller 6 § patientsäkerhetslagen (2010:659) eller 1, 2, 4–11 och 13 §§ lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser ska, om brotten lett till någon annan påföljd än böter, lämnas ut om det begärs av

1. Socialstyrelsen i ärenden om legitimation enligt 4 kap. 1 eller 2 § patientsäkerhetslagen eller särskilt förordnande enligt 4 kap. 4 § samma lag, i fråga om den som styrelsen överväger att meddela legitimation eller särskilt förordna att utöva yrke,

2. Inspektionen för vård och omsorg i ärenden om prøvotid och återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 1, 3 eller 4 § patientsäkerhetslagen, i fråga om den som inspektionen enligt 7 kap. 30 § patient-

⁴⁶⁵ Senaste lydelse 2014:411.

säkerhetslagen överväger att anmäla till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, eller

3. *ett landsting*, i fråga om en icke legitimerad yrkesutövare som *landstinget* överväger att anställa för allmäntjänstgöring eller med ett vikariatsförordnande enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 kap. 12 § patient-säkerhetsförordningen (2010:1369).

3. *en region*, i fråga om en icke legitimerad yrkesutövare som *regionen* överväger att anställa för allmäntjänstgöring eller med ett vikariatsförordnande enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 kap. 12 § patient-säkerhetsförordningen (2010:1369).

Om påföljden även avser något annat brott än de som anges i första stycket, ska också uppgifter om det brottet lämnas ut.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.204 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁴⁶⁶

Uppgift om misstanke om brott för vilket åtal har väckts, ska lämnas om det begärs av

1. Justitiekanslern, i fråga om den som ansöker om ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder,

2. Kriminalvården, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som

a) övervakare,

b) förtroendemän enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. eller fängelseförordningen (2010:2010),

c) personutredare enligt lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m.,

d) biträde enligt 6 § andra stycket lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll eller 33 § fängelseförordningen, eller

e) kontrollör enligt 3 kap. 4 § förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljder,

3. Kriminalvården, när uppgiften behövs för prövning av en fråga enligt fängeslagen (2010:610), häkteslagen (2010:611), lagen om intensivövervakning med elektronisk kontroll eller lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m.,

4. en övervakningsnämnd eller Kriminalvården, i ärenden om övervakning, i fråga om den som ärendet gäller,

5. Riksbanken, i fråga om den som banken avser att anställa som bevaknings- eller transportpersonal,

6. en sådan *statlig, kommunal* eller *landstingskommunal* myndighet som beslutar om anställning av per-

⁴⁶⁶ Senaste lydelse 2016:1346.

dighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

7. Lotteriinspektionen, i fråga om den som myndigheten

a) vid prövning enligt lotterilagen (1994:1000) överväger att ge tillstånd att få anordna roulettspel, tärningsspel och kortspel, eller

b) vid prövning enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel överväger att ge tillstånd,

8. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller en kommun, i fråga om den som myndigheten eller kommunen enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vid lämplighetsprövning överväger att ge tillstånd eller godkänna som föreståndare,

9. en socialnämnd, i ärenden om

a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,

b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6, 6 a och 8–10 §§ socialtjänstlagen,

c) adoption enligt 6 kap. 12–16 §§ socialtjänstlagen, och

d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

10. Transportstyrelsen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning

a) enligt luftfartslagen (2010:500) och luftfartsförordningen (2010:770) överväger att ge certifikat eller tillstånd, eller

b) enligt 4 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 3 kap. 2–4, 6 och 8 §§ järnvägslagen (2004:519) överväger att ge tillstånd,

11. Finansinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning av större ägare enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), lagen (2011:755) om elektroniska pengar, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter eller lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter överväger att ge tillstånd,

12. Fastighetsmäklarinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666) överväger att registrera som fastighetsmäklare,

13. Kammarkollegiet, i fråga om den som myndigheten vid prövning enligt förordningen (1985:613) om auktorisation av tolkar och översättare avser att auktorisera,

14. Revisorsinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt revisorslagen (2001:883) överväger att auktorisera eller godkänna,

15. Skatteverket, för prövning av upplagshavare, skatteupplag och registrerade varumottagare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi, skattebefriade förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi samt lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt eller lagen om skatt på energi,

16. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Försvarmakten, i fråga om dels totalförsvarspliktiga som skrivs in eller är inskrivna för värnplikt enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, dels de som Försvarmakten avser att anta eller som är antagna till militär utbildning inom myndigheten,

17. Försvarmakten, i fråga om den som myndigheten avser att anställa för tjänstgöring i internationella militära insatser,

18. Läkemedelsverket, i fråga om den som myndigheten överväger att ge tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel eller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,

19. Kronofogdemyndigheten, för utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen (2016:675) eller lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare, i fråga om den som ärendet gäller, och

20. Riksgäldskontoret, i fråga om den som myndigheten överväger att betala ut ersättning till enligt lagen (1999:158) om investerarskydd.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.205 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *ett landsting* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *ett landsting* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla *det berörda landstinget*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

Föreslagen lydelse

3 §⁴⁶⁷

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *en region* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *en region* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla *den berörda regionen*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶⁷ Senaste lydelse 2011:1205.

1.206 Förslag till förordning om ändring i inskrivningsförordningen (2000:309)

Härigenom föreskrivs att 15 § inskrivningsförordningen (2000:309) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §⁴⁶⁸

Om en ansökan om lagfart eller inskrivning av tomträtt beviljas eller förklaras vilande, ska en underrättelse om detta omedelbart skickas till överlåtaren. En underrättelse om bifall ska dock inte skickas om överlåtaren tidigare i ärendet har underrättats om ett beslut om vilandeförklaring.

Första stycket gäller inte om ansökan har getts in till inskrivningsmyndigheten av en statlig myndighet, *ett landsting*, en kommun, en advokat, en registrerad fastighetsmäklare eller ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen.

Första stycket gäller inte om ansökan har getts in till inskrivningsmyndigheten av en statlig myndighet, *en region*, en kommun, en advokat, en registrerad fastighetsmäklare eller ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶⁸ Senaste lydelse 2010:57.

1.207 Förslag till förordning om ändring i studiestödsförordningen (2000:655)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 23 § studiestödsförordningen (2000:655) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. 23 §⁴⁶⁹

Om en studerandes uppehälle i annat fall än som anges i 22 § helt eller till väsentlig del bekostas av staten, en kommun eller *ett landsting*, får studiehjälp lämnas bara i form av studiebidrag och extra tillägg.

Om en studerandes uppehälle i annat fall än som anges i 22 § helt eller till väsentlig del bekostas av staten, en kommun eller *en region*, får studiehjälp lämnas bara i form av studiebidrag och extra tillägg.

Om en studerande i fall som avses i första stycket också får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning, får inte någon form av studiehjälp lämnas. Till en studerande som får bidrag enligt förordningen (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan får dock studiehjälp lämnas i form av studiebidrag och extra tillägg.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁶⁹ Senaste lydelse 2002:1109.

1.208 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken

Härigenom föreskrivs att 5 c § och rubriken närmast före 5 c § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommuner och landsting

Kommuner och regioner⁴⁷⁰

5 c §⁴⁷¹

Kommuner och *landsting* ska för den officiella statistiken lämna de uppgifter som avses i 5 § 1–7, samt uppgifter om

1. preliminära och definitiva årliga bokslut,
2. budget och plan för resultat- och balansräkning enligt 5 kap. 1 och 2 §§ lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
3. utfall av kommunernas och *landstingens* resultaträkning för räkenskapsårets första tertial samt årsprognoser för innevarande år vid utgången av samma tertial,
4. *kommun- och landstings-ägda företag*, och
5. alternativa utförare av *kommun- och landstingsfinansierad verksamhet*.

Kommuner och *landsting* ska för den officiella statistiken dessutom lämna kvartalsvisa uppgifter om intäkter och kostnader, finansiella tillgångar och skulder, balansräkningsposter,

Kommuner och *regioner* ska för den officiella statistiken lämna de uppgifter som avses i 5 § 1–7, samt uppgifter om

3. utfall av kommunernas och *regionernas* resultaträkning för räkenskapsårets första tertial samt årsprognoser för innevarande år vid utgången av samma tertial,
4. *företag ägda av kommuner eller regioner*, och
5. alternativa utförare av verksamhet *finansierad av kommuner eller regioner*.

Kommuner och *regioner* ska för den officiella statistiken dessutom lämna kvartalsvisa uppgifter om intäkter och kostnader, finansiella tillgångar och skulder, balansräkningsposter,

⁴⁷⁰ Senaste lydelse 2013:946.

⁴⁷¹ Senaste lydelse 2013:946.

investeringsutgifter samt kvartals- investeringsutgifter samt kvartals-
visa årsprognoser för dessa. visa årsprognoser för dessa.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.209 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet

Härigenom föreskrivs att 1, 4 och 17 §§ förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till statliga myndigheter, kommuner, *landsting* och enskilda.

Denna förordning *skall* dock inte gälla för sådant stöd från Försvarsmakten till civil verksamhet som regleras särskilt i lag eller förordning.

Denna förordning innehåller bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till statliga myndigheter, kommuner, *regioner* och enskilda.

Denna förordning *ska* dock inte gälla för sådant stöd från Försvarsmakten till civil verksamhet som regleras särskilt i lag eller förordning.

4 §⁴⁷²

Försvarsmakten får på begäran lämna stöd till Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kustbevakningen, Tullverket, andra statliga myndigheter samt kommuner och *landsting*.

Försvarsmakten får på begäran lämna stöd till Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kustbevakningen, Tullverket, andra statliga myndigheter samt kommuner och *regioner*.

17 §

Försvarsmakten får, trots 5 § förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering, som villkor för stöd enligt denna förordning bestämma

Försvarsmakten får, trots 5 § förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering, som villkor för stöd enligt denna förordning bestämma

⁴⁷² Senaste lydelse 2014:1222

att försäkring *skall* tecknas för statens egendom, ansvarighet eller i övrigt för skador som staten *skall* ersätta. Detta gäller stöd som lämnas till kommuner, *landsting* och enskilda.

att försäkring *ska* tecknas för statens egendom, ansvarighet eller i övrigt för skador som staten *ska* ersätta. Detta gäller stöd som lämnas till kommuner, *regioner* och enskilda.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.210 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m.

Härigenom föreskrivs att 1, 4 och 16–19 §§ förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴⁷³

I denna förordning finns föreskrifter som ansluter till lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. De termer och begrepp som används i lagen har samma betydelse i denna förordning.

Vad som sägs om *landsting* i denna förordning gäller även kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som sägs om *regioner* i denna förordning gäller även kommuner som inte ingår i *en region*.

4 §⁴⁷⁴

Alla som har en arbetsplats och är behöriga att förskriva läkemedel eller sådana varor som avses i 18 § 2 och 3 lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. har rätt att få en arbetsplatskod.

Landstinget får i övrigt besluta om utformning och fördelning av arbetsplatskod för den som har sin arbetsplats inom *landstingets* område.

Om *landstinget* finner att den sökande inte har rätt till arbetsplatskod *skall* ärendet överlämnas till Socialstyrelsen för prövning.

En arbetsplatskod gäller endast så länge förutsättningarna i första stycket är uppfyllda.

Regionen får i övrigt besluta om utformning och fördelning av arbetsplatskod för den som har sin arbetsplats inom *regionens* område.

Om *regionen* finner att den sökande inte har rätt till arbetsplatskod *ska* ärendet överlämnas till Socialstyrelsen för prövning.

⁴⁷³ Senaste lydelse 2009:633.

⁴⁷⁴ Senaste lydelse 2006:1118.

16 §⁴⁷⁵

Har läkemedel eller annan vara som avses i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. lämnats ut kostnadsfritt eller med kostnadsreducering från öppenvårdsapoteket mot förskrivning, har öppenvårdsapoteket rätt att få ersättning av *det landsting* som avses i 22 § samma lag med ett belopp som motsvarar försäljningspriset respektive den föreskrivna kostnadsreduceringen.

Ersättning ska betalas i efterhand, varvid ersättning som hör till en viss månad ska betalas den första vardag som inte är lördag i den andra månaden därefter. Ersättningen ska betalas till E-hälsomyndigheten som förmedlar den till öppenvårdsapoteken. I övrigt ska ersättning betalas på det sätt *landstingen*, E-hälsomyndigheten och öppenvårdsapoteket kommer överens om.

Har läkemedel eller annan vara som avses i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. lämnats ut kostnadsfritt eller med kostnadsreducering från öppenvårdsapoteket mot förskrivning, har öppenvårdsapoteket rätt att få ersättning av *den region* som avses i 22 § samma lag med ett belopp som motsvarar försäljningspriset respektive den föreskrivna kostnadsreduceringen.

Ersättning ska betalas i efterhand, varvid ersättning som hör till en viss månad ska betalas den första vardag som inte är lördag i den andra månaden därefter. Ersättningen ska betalas till E-hälsomyndigheten som förmedlar den till öppenvårdsapoteken. I övrigt ska ersättning betalas på det sätt *regionerna*, E-hälsomyndigheten och öppenvårdsapoteket kommer överens om.

17 §⁴⁷⁶

De handlingar som enligt denna förordning utgör öppenvårdsapotekets verifikationer ska förvaras i tre år från den dag öppenvårdsapoteket begärde ersättning för dem.

Verifikationerna ska på begäran av *ett landsting* överlämnas till *landstinget* för granskning.

Verifikationerna ska på begäran av *en region* överlämnas till *regionen* för granskning.

⁴⁷⁵ Senaste lydelse 2013:1036.

⁴⁷⁶ Senaste lydelse 2009:633.

18 §

Landstinget får granska ersättningsanspråk enligt 16 § samt kontrollera att läkemedel och andra varor som lämnats ut kostnadsfritt eller till nedsatt pris omfattas av lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Regionen får granska ersättningsanspråk enligt 16 § samt kontrollera att läkemedel och andra varor som lämnats ut kostnadsfritt eller till nedsatt pris omfattas av lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

19 §⁴⁷⁷

Läkemedelsverket ska, efter samråd med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och *landstingen*, fastställa blanketter som avses i 7 och 8 §§.

Läkemedelsverket ska, efter samråd med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och *regionerna*, fastställa blanketter som avses i 7 och 8 §§.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁷⁷ Senaste lydelse 2008:656.

1.211 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:746) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2002:746) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Med vårdgivare enligt 5 kap. 1 § lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. avses *Stockholms läns landsting*.

Med vårdgivare enligt 5 kap. 1 § lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. avses *Region Stockholms län*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.212 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor ska ha följande lydelse.

3 §⁴⁷⁸

En högskola får bedriva uppdragsutbildning bara om den knyter an till sådan högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå som högskolan har examensrätt för.

<p>Om uppdragsgivaren är svenska staten, en svensk kommunal myndighet, <i>ett svenskt landsting</i> eller en motsvarande offentlig uppdragsgivare från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) gäller utöver första stycket att uppdraget ska avse</p>	<p>Om uppdragsgivaren är svenska staten, en svensk kommunal myndighet, <i>en svensk region</i> eller en motsvarande offentlig uppdragsgivare från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) gäller utöver första stycket att uppdraget ska avse</p>
---	--

1. personalutbildning, eller 2. utbildning som behövs av arbetsmarknadsskäl eller av biståndspolitiska skäl.	1. personalutbildning, eller 2. utbildning som behövs av arbetsmarknadsskäl.

Trots det som anges i andra stycket 1 får uppdraget avse utbildning av personer som inte är anställda hos uppdragsgivaren, om utbildningen enligt beslut av regeringen ska ges på uppdrag av svenska staten för en bestämd kategori av personer.

När det inte är fråga om en offentlig uppdragsgivare gäller utöver första stycket att uppdraget ska avse

1. personalutbildning som är ägnad att få betydelse för deltagarnas arbete åt uppdragsgivaren, eller
2. utbildning som behövs av arbetsmarknadsskäl.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁷⁸ Senaste lydelse 2017:206.

1.213 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 20 a § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §⁴⁷⁹

Undantag enligt 3 kap. 8 § andra stycket 3 lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation gäller för sådan radioanvändning som behövs för att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa och som bedrivs av Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kriminalvården och Tullverket.

Undantag gäller även för radioanvändning om den behövs för att tillgodose sådan verksamhet som avser allmän ordning, säkerhet eller hälsa som bedrivs av

1. regeringen med Regeringskansliet samt de myndigheter som anges i bilagan till förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap när det gäller fredstida krishantering,

2. kommun eller *landsting* enligt lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

2. kommun eller *region* enligt lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

3. kommun, Transportstyrelsen, Sjöfartsverket eller länsstyrelse när det gäller räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,

4. den som äger eller utövar farlig verksamhet på en anläggning och som enligt beslut av länsstyrelsen enligt 2 kap. 3 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor är skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i

⁴⁷⁹ Senaste lydelse 2017:91.

övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa allvarliga skador på människor eller miljön,

5. Strålsäkerhetsmyndigheten när det gäller rådgivning enligt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor,

6. kommun eller *landsting* när det gäller akutsjukvård och katastrofmedicinsk beredskap enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

6. kommun eller *region* när det gäller akutsjukvård och katastrofmedicinsk beredskap enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

7. alarmeringsföretag i verksamhet där myndigheter bistås med stöd av lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler,

8. koncessionshavare och elleverantörer enligt ellagen (1997:857) när det gäller verksamhet som är av omedelbar betydelse för att upprätthålla elöverföringen, och

9. den som enligt radio- och tv-lagen (2010:696) eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av den lagen är skyldig att kostnadsfritt sända varningsmeddelande eller meddelanden som är av vikt för allmänheten, om en myndighet begär det.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.214 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken

Härigenom föreskrivs att 1, 3, 8 och 9 §§ förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken⁴⁸⁰ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁴⁸¹

Regeringen, Tillväxtverket, länsstyrelser och i förekommande fall samverkansorgan och *landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, beslutar om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken.

I denna förordning finns bestämmelser om bidrag inom den projektverksamhet som bedrivs av Tillväxtverket och av länsstyrelser, samverkansorgan och *landsting* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Med projektverksamhet avses i denna förordning sådan verksamhet som avser projekt med syfte att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken.

Med projekt avses i denna förordning insatser som är avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats.

Regeringen, Tillväxtverket, länsstyrelser och i förekommande fall samverkansorgan och *regioner* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, beslutar om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken.

I denna förordning finns bestämmelser om bidrag inom den projektverksamhet som bedrivs av Tillväxtverket och av länsstyrelser, samverkansorgan och *regioner* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

⁴⁸⁰ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2007:714.

⁴⁸¹ Senaste lydelse 2012:435.

3 §⁴⁸²

Den projektverksamhet som finansieras av Tillväxtverket ska vara förenlig med regionala strategier och program. Innan beslut om bidrag fattas ska Tillväxtverket samråda med berörd länsstyrelse, berört samverkansorgan eller *berört landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. När Tillväxtverket fattat beslut om bidrag ska det berörda organet informeras om detta.

Den projektverksamhet som finansieras av länsstyrelser, samverkansorgan och *landsting* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska bedrivas i enlighet med strategin för länets utveckling.

Den projektverksamhet som finansieras av Tillväxtverket ska vara förenlig med regionala strategier och program. Innan beslut om bidrag fattas ska Tillväxtverket samråda med berörd länsstyrelse, berört samverkansorgan eller *berörd region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. När Tillväxtverket fattat beslut om bidrag ska det berörda organet informeras om detta.

Den projektverksamhet som finansieras av länsstyrelser, samverkansorgan och *regioner* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska bedrivas i enlighet med strategin för länets utveckling.

8 §⁴⁸³

Ansökan om bidrag för ett projekt ska ske skriftligen. En ansökan som avser Tillväxtverkets projektverksamhet ges in till verket. En ansökan som avser bidrag inom den projektverksamhet som bedrivs av en länsstyrelse, ett samverkansorgan eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ges in till den som ska besluta om bidraget.

Ansökan om bidrag för ett projekt ska ske skriftligen. En ansökan som avser Tillväxtverkets projektverksamhet ges in till verket. En ansökan som avser bidrag inom den projektverksamhet som bedrivs av en länsstyrelse, ett samverkansorgan eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ges in till den som ska besluta om bidraget.

⁴⁸² Senaste lydelse 2012:435.

⁴⁸³ Senaste lydelse 2012:435.

En ansökan ska innehålla uppgifter om

1. bidragsmottagaren, och
2. projektet, med en beskrivning av projektets syfte, mål, tidsplan och genomförande samt budget och finansieringsplan.

Av projektbeskrivningen ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar tillväxt utifrån perspektiven ekonomi, miljö, integration och jämställdhet.

Sökanden ska i övrigt lämna de uppgifter och göra den utredning som Tillväxtverket, länsstyrelsen, samverkansorganet eller *landstinget* beslutar.

Sökanden ska i övrigt lämna de uppgifter och göra den utredning som Tillväxtverket, länsstyrelsen, samverkansorganet eller *regionen* beslutar.

9 §⁴⁸⁴

Beslut i ett ärende om bidrag för ett projekt ska innehålla

1. de villkor som förenas med beslutet,
2. uppgifter om hur projektet ska följas upp och utvärderas,
3. total finansieringsplan för projektet,
4. uppgift om hur projektet ska slutrapporteras, och
5. beslutsmotivering.

Om beslutet fattas av en länsstyrelse, ett samverkansorgan eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska beslutsmotiveringen innehålla en beskrivning av projektets koppling till strategin för länets utveckling.

Om beslutet fattas av en länsstyrelse, ett samverkansorgan eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska beslutsmotiveringen innehålla en beskrivning av projektets koppling till strategin för länets utveckling.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁸⁴ Senaste lydelse 2012:435.

1.215 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration

Härigenom föreskrivs att 3 a och 8 §§ förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §⁴⁸⁵

Arbetsförmedlingen, kommuner och *landsting* som deltar i samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet får ha direktåtkomst till personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning den registrerade samtycker till det. Endast de personer vid nämnda myndigheter som ansvarar för den lokala samverkansaktivitet i vilken den registrerade deltar får ges behörighet för direktåtkomst till sådana personuppgifter.

Arbetsförmedlingen, kommuner och *regioner* som deltar i samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet får ha direktåtkomst till personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning den registrerade samtycker till det. Endast de personer vid nämnda myndigheter som ansvarar för den lokala samverkansaktivitet i vilken den registrerade deltar får ges behörighet för direktåtkomst till sådana personuppgifter.

8 §⁴⁸⁶

Försäkringskassan får meddela föreskrifter i fråga om

1. formerna för tilldelning av behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen genom en särskild handling,
2. vilka uppgifter i socialförsäkringsdatabasen Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten får ha direktåtkomst till och formerna för direktåtkomsten,

⁴⁸⁵ Senaste lydelse 2007:928.

⁴⁸⁶ Senaste lydelse 2010:1723.

4. vilka uppgifter i socialförsäkringsdatabasen Statens tjänstepensionsverk och det för kommunerna och *landstingen* gemensamma organet för administration av personalpensioner får ha direktåtkomst till,

5. vilka uppgifter i socialförsäkringsdatabasen som får lämnas ut på medium för automatiserad behandling för sammanställning av gemensam pensionsinformation,

6. vilka uppgifter i socialförsäkringsdatabasen som får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till organ som driver försäkringsrörelse,

7. begränsningar av de sökbegrepp som får användas vid sökning i socialförsäkringsdatabasen,

8. fastställande av avgifter för utlämnade av uppgifter och handlingar från socialförsäkringsdatabasen, om inte utlämnandet är avgiftsfritt till följd av att det sker till en annan myndighet på grund av att det föreligger en sådan skyldighet i lag eller förordning, och

9. vilka särskilda åtgärder som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska vidta för att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i 114 kap. socialförsäkringsbalken.

Om föreskrifterna enligt första stycket avser uppgifter som faller under Pensionsmyndighetens personuppgiftsansvar enligt 114 kap. 6 § andra stycket socialförsäkringsbalken ska föreskrifterna beslutas i samråd med Pensionsmyndigheten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.216 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1, 10 och 21 §§ förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §⁴⁸⁷

Polismyndigheten ansvarar för fjällräddningstjänst.

Polismyndigheten ska upprätta ett program för fjällräddningstjänsten. Programmet ska innehålla

1. uppgifter om vilken förmåga myndigheten har och avser att skaffa sig för att göra räddningsinsatser, och

2. uppgifter om samverkan med kommuner, *landsting*, andra statliga myndigheter och berörda organisationer.

Som en del av förmågan ska det anges vilka resurser myndigheten har och avser att skaffa sig.

10 §

Sjöfartsverket *skall* upprätta ett program för sjöräddningstjänsten. Programmet *skall* innehålla

1. uppgifter om vilken förmåga verket har och avser att skaffa sig för att göra räddningsinsatser, och

2. uppgifter om samverkan med kommuner, *landsting*, statliga myndigheter och berörda organisationer.

Som en del av förmågan *skall* anges vilka resurser verket har och avser att skaffa sig.

Sjöfartsverket *ska* upprätta ett program för sjöräddningstjänsten. Programmet *ska* innehålla

2. uppgifter om samverkan med kommuner, *regioner*, statliga myndigheter och berörda organisationer.

Som en del av förmågan *ska* anges vilka resurser verket har och avser att skaffa sig.

⁴⁸⁷ Senaste lydelse 2014:1223.

21 §⁴⁸⁸

En länsstyrelse ska efter att ha hört berörda myndigheter, kommuner och *landsting* upprätta ett program för räddningstjänsten enligt 4 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och saneringen enligt 4 kap. 8 § samma lag. Programmet ska behandla

1. organisation och ledning,
2. samband,
3. strålningsmätning,
4. information till allmänheten,
5. personella och materiella resurser i länet,
6. saneringsmetoder, och
7. andra frågor av betydelse för beredskapen.

De program som upprättas av länsstyrelserna i Uppsala, Kalmar och Hallands län ska dessutom behandla frågor om alarmering, utrymning, utdelning av jodtabletter och sådant bistånd som sägs i 29 §. Uppgifter om biståndet ska även behandlas i det program som ska upprättas av länsstyrelserna i Skåne och Västerbottens län.

En länsstyrelse ska efter att ha hört berörda myndigheter, kommuner och *regioner* upprätta ett program för räddningstjänsten enligt 4 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och saneringen enligt 4 kap. 8 § samma lag. Programmet ska behandla

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁸⁸ Senaste lydelse 2008:439.

1.217 Förslag till förordning om ändring i smittskyddsförordningen (2004:255)

Härigenom föreskrivs att 7 d, 7 e och 9 b §§ smittskyddsförordningen (2004:255) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 d §⁴⁸⁹

Folkhälsomyndighetens förslag till ändringar av nationella vaccinationsprogram enligt 7 c § ska i tillämpliga delar innehålla en analys av

1. sjukdomsördan i samhället, i hälso- och sjukvården och för enskilda individer,

2. vaccinationens förväntade påverkan på sjukdomsördan och på sjukdomens epidemiologi,

3. det antal doser som bedöms krävas för att uppnå önskad effekt,

4. de målgrupper som ska erbjudas vaccination,

5. vaccinetts säkerhet,

6. vaccinationens påverkan på verksamhet i *landsting*, kommuner och hos privata vårdgivare,

7. vaccinetts lämplighet att kombinera med övriga vacciner i de nationella vaccinationsprogrammen,

8. allmänhetens möjlighet att acceptera vaccinet och dess påverkan på attityder till vaccinationer generellt,

9. vilka andra tillgängliga, förebyggande åtgärder eller behandlingar som kan vidtas eller ges som alternativ till vaccination i ett nationellt vaccinationsprogram,

10. vaccinationens samhälls-ekonomiska effekter och dess kostnader och intäkter i staten, kommunerna och *landstingen*,

11. möjligheterna till uppföljning av vaccinationens effekter i de avseenden som anges i 1–10 samt statens beräknade kostnader för sådan uppföljning,

⁴⁸⁹ Senaste lydelse 2015:159.

12. behovet av informationsinsatser i förhållande till allmänheten och vårdgivare och kostnaden för dessa insatser, och
 13. medicinetiska och humanitära överväganden.
 Samtliga faktorer ska redovisas utan inbördes rangordning.

7 e §⁴⁹⁰

Innan Folkhälsomyndigheten lämnar förslag till regeringen, ska Folkhälsomyndigheten höra Läkemedelsverket, Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, kommuner och *landsting* samt de andra myndigheter och organisationer som Folkhälsomyndigheten bestämmer.

Innan Folkhälsomyndigheten lämnar förslag till regeringen, ska Folkhälsomyndigheten höra Läkemedelsverket, Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, kommuner och *regioner* samt de andra myndigheter och organisationer som Folkhälsomyndigheten bestämmer.

9 b §⁴⁹¹

Ett öppenvårdsapotek som har lämnat ut ett läkemedel som är kostnadsfritt enligt 7 kap. 1 § smittskyddslagen (2004:168) har rätt att få ersättning av *det landsting* som avses i 7 kap. 4 § samma lag med ett belopp som motsvarar försäljningspriset.

Ersättning ska betalas i efterhand. Ersättningen ska betalas till E-hälsomyndigheten som förmedlar den till öppenvårdsapoteket. I övrigt ska ersättning betalas på det sätt *landstingen*, E-hälsomyndigheten och öppenvårdsapoteket kommer överens om.

Ett öppenvårdsapotek som har lämnat ut ett läkemedel som är kostnadsfritt enligt 7 kap. 1 § smittskyddslagen (2004:168) har rätt att få ersättning av *den region* som avses i 7 kap. 4 § samma lag med ett belopp som motsvarar försäljningspriset.

Ersättning ska betalas i efterhand. Ersättningen ska betalas till E-hälsomyndigheten som förmedlar den till öppenvårdsapoteket. I övrigt ska ersättning betalas på det sätt *regionerna*, E-hälsomyndigheten och öppenvårdsapoteket kommer överens om.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁴⁹⁰ Senaste lydelse 2015:159.

⁴⁹¹ Senaste lydelse 2016:856.

1.218 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning

dels att 1–4, 20 a, 21, 23–26 och 29 §§ samt bilagan ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 20 a § ska lyda ”Regioner”.

Nuvarande lydelse

2 §⁴⁹²

Vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner och för *landsting* ska följande länsvisa skattesatser tillämpas.

Län	Kommuner	<i>Landsting</i>
Stockholms	19,05	10,03
Uppsala	19,14	9,94
Södermanlands	19,93	9,15
Östergötlands	18,93	10,15
Jönköpings	19,14	9,94
Kronobergs	19,77	9,31
Kalmar	20,36	8,72
Blekinge	19,56	9,52
Skåne	19,70	9,38
Hallands	19,28	9,80
Västra Götalands	19,41	9,67
Värmlands	20,45	8,63
Örebro	19,00	10,08
Västmanlands	20,19	8,89
Dalarnas	19,52	9,56
Gävleborgs	19,31	9,77
Västernorrlands	21,04	8,04
Jämtlands	20,17	8,91
Västerbottens	20,60	8,48
Norrbottens	20,45	8,63

⁴⁹² Senaste lydelse 2017:1100.

För en kommun som inte ingår i *ett landsting* är skattesatsen 19,60 procent vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner.

För en kommun som inte ingår i *ett landsting* är skattesatsen 9,48 procent vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för *landsting*.

*Föreslagen lydelse*2 §⁴⁹³

Vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner och för *regioner* ska följande länsvisa skattesatser tillämpas.

Län	Kommuner	Region
Stockholms	19,05	10,03
Uppsala	19,14	9,94
Södermanlands	19,93	9,15
Östergötlands	18,93	10,15
Jönköpings	19,14	9,94
Kronobergs	19,77	9,31
Kalmar	20,36	8,72
Blekinge	19,56	9,52
Skåne	19,70	9,38
Hallands	19,28	9,80
Västra Götalands	19,41	9,67
Värmlands	20,45	8,63
Örebro	19,00	10,08
Västmanlands	20,19	8,89
Dalarnas	19,52	9,56
Gävleborgs	19,31	9,77
Västernorrlands	21,04	8,04
Jämtlands	20,17	8,91
Västerbottens	20,60	8,48
Norrbottens	20,45	8,63

För en kommun som inte ingår i *en region* är skattesatsen 19,60 procent vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner.

För en kommun som inte ingår i *en region* är skattesatsen 9,48 procent vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för *region*.

⁴⁹³ Senaste lydelse 2017:1100.

*Nuvarande lydelse*3 §⁴⁹⁴

Vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner och för *landsting* ska följande länsvisa skattesatser tillämpas.

Län	Kommuner	<i>Landsting</i>
Stockholms	16,98	9,51
Uppsala	17,07	9,42
Södermanlands	17,86	8,63
Östergötlands	16,86	9,63
Jönköpings	17,07	9,42
Kronobergs	17,70	8,79
Kalmar	18,29	8,20
Blekinge	17,49	9,00
Skåne	17,63	8,86
Hallands	17,21	9,28
Västra Götalands	17,34	9,15
Värmlands	18,38	8,11
Örebro	16,93	9,56
Västmanlands	18,12	8,37
Dalarnas	17,45	9,04
Gävleborgs	17,24	9,25
Västernorrlands	18,97	7,52
Jämtlands	18,10	8,39
Västerbottens	18,53	7,96
Norrbottens	18,38	8,11

För en kommun som inte ingår i *ett landsting* är skattesatsen 17,54 procent vid beräkning av inkomstutjämningsavgift för kommuner.

För en kommun som inte ingår i *ett landsting* är skattesatsen 8,95 procent vid beräkning av inkomstutjämningsavgift för *landsting*.

⁴⁹⁴ Senaste lydelse 2017:1100.

*Föreslagen lydelse*3 §⁴⁹⁵

Vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag för kommuner och för *regioner* ska följande länsvisa skattesatser tillämpas.

Län	Kommuner	Region
Stockholms	16,98	9,51
Uppsala	17,07	9,42
Södermanlands	17,86	8,63
Östergötlands	16,86	9,63
Jönköpings	17,07	9,42
Kronobergs	17,70	8,79
Kalmar	18,29	8,20
Blekinge	17,49	9,00
Skåne	17,63	8,86
Hallands	17,21	9,28
Västra Götalands	17,34	9,15
Värmlands	18,38	8,11
Örebro	16,93	9,56
Västmanlands	18,12	8,37
Dalarnas	17,45	9,04
Gävleborgs	17,24	9,25
Västernorrlands	18,97	7,52
Jämtlands	18,10	8,39
Västerbottens	18,53	7,96
Norrbottens	18,38	8,11

För en kommun som inte ingår i *en region* är skattesatsen 17,54 procent vid beräkning av inkomstutjämningsavgift för kommuner.

För en kommun som inte ingår i *en region* är skattesatsen 8,95 procent vid beräkning av inkomstutjämningsavgift för *regioner*.

⁴⁹⁵ Senaste lydelse 2017:1100.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

Inkomstutjämningsbidrag och inkomstutjämningsavgift anges i kronor per invånare i kommunen respektive *landstinget* och avrundas till närmaste hela krontal.

Inkomstutjämningsbidrag och inkomstutjämningsavgift anges i kronor per invånare i kommunen respektive *regionen* och avrundas till närmaste hela krontal.

20 a §⁴⁹⁶

En kommuns standardkostnad för löner beräknas utifrån ett löneindex som är baserat på andelen av befolkningen över 15 år som inte arbetar i kommun eller *landsting*, det genomsnittliga priset för en bostadsrätt i länet och det genomsnittliga taxeringsvärdet för småhus i kommunen. För kommuner med ett värde på löneindex som överstiger 100 beräknas ett tillägg motsvarande produkten av den del av indexet som överstiger 100 och en justerad lönekostnad, dividerad med 100. Samtliga kommuner får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av avdragen motsvarar summan av tilläggen.

En kommuns standardkostnad för löner beräknas utifrån ett löneindex som är baserat på andelen av befolkningen över 15 år som inte arbetar i kommun eller *region*, det genomsnittliga priset för en bostadsrätt i länet och det genomsnittliga taxeringsvärdet för småhus i kommunen. För kommuner med ett värde på löneindex som överstiger 100 beräknas ett tillägg motsvarande produkten av den del av indexet som överstiger 100 och en justerad lönekostnad, dividerad med 100. Samtliga kommuner får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av avdragen motsvarar summan av tilläggen.

En kommuns justerade lönekostnad beräknas på följande sätt. Kommunens standardkostnad för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg multipliceras med lönekostnadsandelen för respektive verksamhet, varefter produkterna summeras. Lönekostnadsandelen för respektive verksamhet anges i bilagan till denna förordning.

⁴⁹⁶ Senaste lydelse 2013:976.

21 §⁴⁹⁷

Ett landstings standardkostnad för hälso- och sjukvård beräknas utifrån kostnaderna för befolkningens vårdbehov och hälso- och sjukvård i glesbygd.

En regions standardkostnad för hälso- och sjukvård beräknas utifrån kostnaderna för befolkningens vårdbehov och hälso- och sjukvård i glesbygd.

23 §⁴⁹⁸

Kostnaden för befolkningens vårdbehov beräknas utifrån summan av en modell för hela befolkningen och en separat beräkning för kostnader för hiv-smittade personer.

I modellen delas befolkningen in i olika grupper utifrån kön, åldersgrupperna 0, 1–4, 5–9, 10–14, 15–19, 20–24, 25–29, 30–39, 40–49, 50–59, 60–69, 70–74 och 75 år och äldre, civilstånd, sysselsättningsstatus, inkomst och boendetyper. I varje *landsting* multipliceras antalet personer i respektive grupp den 31 december tre år före utjämningsåret med den genomsnittliga kostnaden för gruppen.

Kostnaderna för hiv-smittade personer beräknas genom att det antagna antalet hiv-smittade per 10 000 invånare för varje *landsting* multipliceras med en uppskattad kostnad per hiv-smittad person som anges i bilagan till denna förordning.

I modellen delas befolkningen in i olika grupper utifrån kön, åldersgrupperna 0, 1–4, 5–9, 10–14, 15–19, 20–24, 25–29, 30–39, 40–49, 50–59, 60–69, 70–74 och 75 år och äldre, civilstånd, sysselsättningsstatus, inkomst och boendetyper. I varje *region* multipliceras antalet personer i respektive grupp den 31 december tre år före utjämningsåret med den genomsnittliga kostnaden för gruppen.

Kostnaderna för hiv-smittade personer beräknas genom att det antagna antalet hiv-smittade per 10 000 invånare för varje *region* multipliceras med en uppskattad kostnad per hiv-smittad person som anges i bilagan till denna förordning.

⁴⁹⁷ Senaste lydelse 2013:976.

⁴⁹⁸ Senaste lydelse 2013:976.

24 §⁴⁹⁹

Summan av den beräknade kostnaden för de olika grupperna i modellen för hela befolkningen och kostnaden för hivsmittade personer divideras med antalet invånare i *landstinget* den 31 december tre år före utjämningsåret.

Ett landstings kostnader enligt första stycket multipliceras med en korrigeringsfaktor, varefter produkten utgör kostnaden för befolkningens vårdbehov. Korrigeringsfaktorerna värde bestäms så att den genomsnittliga standardkostnaden, som vägts med befolkningen den 31 december två år före utjämningsåret, överensstämmer med den genomsnittliga standardkostnaden för hälso- och sjukvård, som anges i bilagan till denna förordning.

Summan av den beräknade kostnaden för de olika grupperna i modellen för hela befolkningen och kostnaden för hivsmittade personer divideras med antalet invånare i *regionen* den 31 december tre år före utjämningsåret.

En regions kostnader enligt första stycket multipliceras med en korrigeringsfaktor, varefter produkten utgör kostnaden för befolkningens vårdbehov. Korrigeringsfaktorerna värde bestäms så att den genomsnittliga standardkostnaden, som vägts med befolkningen den 31 december två år före utjämningsåret, överensstämmer med den genomsnittliga standardkostnaden för hälso- och sjukvård, som anges i bilagan till denna förordning.

25 §

Ett landstings kostnader för hälso- och sjukvård i glesbygd beräknas utifrån en teoretiskt bestämd placering av sjukhus, ambulanscentraler och vårdcentraler. Utifrån denna placering av enheterna beräknas även kostnader för övernattningsplatser vid vårdcentraler och behovet av sjukresor. Samtliga *landsting* får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av

En regions kostnader för hälso- och sjukvård i glesbygd beräknas utifrån en teoretiskt bestämd placering av sjukhus, ambulanscentraler och vårdcentraler. Utifrån denna placering av enheterna beräknas även kostnader för övernattningsplatser vid vårdcentraler och behovet av sjukresor. Samtliga *regioner* får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av

⁴⁹⁹ Senaste lydelse 2013:976.

avdragen motsvarar summan av de beräknade kostnaderna per invånare i landet för hälso- och sjukvård i glesbygd.

avdragen motsvarar summan av de beräknade kostnaderna per invånare i landet för hälso- och sjukvård i glesbygd.

25 a §⁵⁰⁰

Ett landstings merkostnader till följd av befolkningsförändringar beräknas för landsting som under en fyraårsperiod haft en ökning av antalet invånare med i genomsnitt minst 1,2 procent per år och där folkmängden från och med den 1 november två år före utjämningsåret till och med den 1 november året före utjämningsåret ökat med minst 1,2 procent.

Befolkningsökning under en fyraårsperiod är skillnaden mellan befolkningen den 1 november sex år före utjämningsåret och befolkningen den 1 november två år före utjämningsåret.

Den del av befolkningsökningen räknat i antalet personer från och med den 1 november två år före utjämningsåret till och med den 1 november året före utjämningsåret som överstiger 1,2 procent samt *landstingets* folkmängd den 1 november två år före utjämningsåret multipliceras med *landstingets* intäkter året före utjämningsåret dividerat med antalet invånare i *landstinget*. *Landstingets* intäkter året före utjämningsåret beräknas enligt anvisningar i bilagan till denna förordning.

En regions merkostnader till följd av befolkningsförändringar beräknas för regioner som under en fyraårsperiod haft en ökning av antalet invånare med i genomsnitt minst 1,2 procent per år och där folkmängden från och med den 1 november två år före utjämningsåret till och med den 1 november året före utjämningsåret ökat med minst 1,2 procent.

Den del av befolkningsökningen räknat i antalet personer från och med den 1 november två år före utjämningsåret till och med den 1 november året före utjämningsåret som överstiger 1,2 procent samt *regionens* folkmängd den 1 november två år före utjämningsåret multipliceras med *regionens* intäkter året före utjämningsåret dividerat med antalet invånare i *regionen*. *Regionens* intäkter året före utjämningsåret beräknas enligt anvisningar i bilagan till denna förordning.

⁵⁰⁰ Senaste lydelse 2005:810.

25 b §⁵⁰¹

Ett landstings standardkostnad för löner beräknas utifrån ett löneindex som är baserat på lönerna i länets privata sektor och läkarnas faktiska lönenivå i *landstinget*. För *landsting* med ett löneindex som överstiger 100 beräknas ett tillägg motsvarande produkten av den del av löneindexet som överstiger 100 och en justerad lönekostnad, dividerad med 100. Samtliga *landsting* får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av avdragen motsvarar summan av tilläggen.

Ett landstings justerade lönekostnad beräknas genom att *landstingets* standardkostnad för hälso- och sjukvård multipliceras med lönekostnadsandelen för verksamheten. Lönekostnadsandelen för hälso- och sjukvård anges i bilagan till denna förordning.

En regions standardkostnad för löner beräknas utifrån ett löneindex som är baserat på lönerna i länets privata sektor och läkarnas faktiska lönenivå i *regionen*. För *regioner* med ett löneindex som överstiger 100 beräknas ett tillägg motsvarande produkten av den del av löneindexet som överstiger 100 och en justerad lönekostnad, dividerad med 100. Samtliga *regioner* får därefter ett invånarbaserat avdrag, som beräknas så att summan av avdragen motsvarar summan av tilläggen.

En regions justerade lönekostnad beräknas genom att *regionens* standardkostnad för hälso- och sjukvård multipliceras med lönekostnadsandelen för verksamheten. Lönekostnadsandelen för hälso- och sjukvård anges i bilagan till denna förordning.

26 §⁵⁰²

Standardkostnaden för kollektivtrafik beräknas utifrån variablerna gleshet, arbetspendling och tätortsstruktur. Värdena för respektive variabel multipliceras med de parametervärden, som anges i bilagan till denna förordning.

Standardkostnaden beräknas för respektive län, varefter hälften av standardkostnaden tillförs kommunerna i länet och hälften

Standardkostnaden beräknas för respektive län, varefter hälften av standardkostnaden tillförs kommunerna i länet och hälften

⁵⁰¹ Senaste lydelse 2013:976.

⁵⁰² Senaste lydelse 2017:1100.

landstinget, med undantag för Stockholms län där kommunernas andel motsvarar 40 procent och *landstingens* andel motsvarar 60 procent av standardkostnaden.

Standardkostnaden för Gotlands kommun motsvarar redovisade nettokostnader år 2009. Hälften av standardkostnaden fördelas i kommunernas utjämningsystem och hälften i *landstingens* utjämningsystem.

Fördelningen av kommunernas andel av standardkostnaden mellan kommunerna i länet görs på följande sätt:

1. För kommunerna i Blekinge län, Värmlands län, Västmanlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län görs fördelningen efter deras andel av de totala kostnaderna i länet för kollektivtrafiken år 2009.

2. För kommunerna i Stockholms län, Uppsala län, Östergötlands län, Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län, Skåne län, Hallands län, Västra Götalands län, Örebro län, Dalarnas län, Gävleborgs län och Jämtlands län görs fördelningen med lika stora belopp per invånare.

3. För kommunerna i Södermanlands län fattar regeringen särskilda beslut om varje kommuns andel av de totala kostnaderna i länet.

29 §

Statistiska centralbyrån *skall* senast den 1 oktober året före utjämningsåret lämna uppgifter till varje kommun och varje *landsting* om preliminära bidrag och avgifter enligt 5, 6 och 9–16 §§ lagen (2004:773) om kommunal-ekonomisk utjämning.

Statistiska centralbyrån *ska* senast den 1 oktober året före utjämningsåret lämna uppgifter till varje kommun och varje *region* om preliminära bidrag och avgifter enligt 5, 6 och 9–16 §§ lagen (2004:773) om kommunal-ekonomisk utjämning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

*Nuvarande lydelse**Bilaga*⁵⁰³**Beräkningsmetoder och närmare detaljer
för kostnadsutjämnningen****Genomsnittlig standardkostnad**Kommuner

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden i kronor per invånare före uppräkningsår till utjämningsårets kostnadsnivå för var och en av följande verksamheter är:

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	
– Förskola	6 264
– Pedagogisk omsorg	140
– Fritidshem	1 365
Förskoleklass och grundskola	
– Förskoleklass	641
– Grundskola	9 908
Gymnasieskola	3 680
Individ- och familjeomsorg	3 939
Äldreomsorg	10 169

Beloppen avser år 2016.

⁵⁰³ Senaste lydelse 2017:1100.

Landsting

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden före uppräknig till utjämningsårets kostnadsnivå för hälso- och sjukvård är 22 335 kronor per invånare. Beloppet avser år 2016.

Delat huvudmannaskap

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden före uppräknig till utjämningsårets kostnadsnivå för kollektivtrafik är 2 444 kronor per invånare. Beloppet avser år 2016.

Nettoprisindex

Befolkningsförändringar

Eftersläpningseffekter

Antalet personer som utgör den befolkningsökning som överskrider 1,2 procent mellan den 1 november två år före utjämningsåret och den 1 november året före utjämningsåret samt kommunens eller *landstingets* folkmängd den 1 november två år före utjämningsåret multipliceras med summan av, kronor per invånare året före utjämningsåret, bidrag eller avgift i kostnadsutjämnigen, strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag eller regleringsavgift samt det enligt andra stycket framräknade beloppet.

Kommunens eller landstingets inkomstutjämningsbidrag eller inkomstutjämningsavgift omräknas med kommunens respektive *landstingets* befolkning den 1 november två år före utjämningsåret samt den del av befolkningsökningen som överskrider 1,2 procent mellan den 1 november två år före utjämningsåret och den 1 november året före utjämningsåret utifrån landets och kommunens eller landstingets skatteunderlag som används vid beräkningen av inkomstutjämnigen året före utjämningsåret.

Kommunen eller *landstinget* kompenseras för differensen mellan bidrag eller avgift i utjämningsystemet året före utjämningsåret och bidrag eller avgift i utjämningsystemet beräknat enligt första och andra styckena.

Bebyggelsestruktur

Löner

Kommuner

Löneindex = $100 \times (21\,256,664 + 2\,645,990 \times \text{andelen av befolkningen över 15 år som inte arbetar i kommun eller landsting} + 0,294 \times \text{det genomsnittliga priset för en bostadsrätt i länet} + 0,388 \times \text{det genomsnittliga taxeringsvärdet för småhus i kommunen}) / \text{standardiserad genomsnittlig kommunlön}$. Beräkningen för löneindex har baserats på underlag från 2009.

Lönekostnadsandelen för var och en av följande verksamheter är:

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	0,81
Förskoleklass och grundskola	0,75
Gymnasieskola	0,68
Individ- och familjeomsorg	0,55
Äldreomsorg	0,81

Landsting

Löneindex (löner efter sammanvägning för ålder och yrkesgrupper) = $100 \times ((0,89 \times (16\,593 + 0,19709 \times \text{medellön i privat sektor}) + 0,11 \times \text{standardiserad läkarlön i landstinget}) / \text{genomsnittlig medellön i riket}$). Beräkningen för löneindex har baserats på underlag från år 2004.

Lönekostnadsandelen för hälso- och sjukvård är 0,72.

Hälso- och sjukvård

Uppgifter om genomsnittliga kostnader för befolkningen hämtas från *Skåne läns landsting* och avser 2008.

Kostnaden per hiv-smittad person är 47 200.

Kollektivtrafik

*Föreslagen lydelse**Bilaga*⁵⁰⁴**Beräkningsmetoder och närmare detaljer för kostnadsutjämnningen****Genomsnittlig standardkostnad**Kommuner

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden i kronor per invånare före uppräkningsår till utjämningsårets kostnadsnivå för var och en av följande verksamheter är:

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

– Förskola	6 264
– Pedagogisk omsorg	140
– Fritidshem	1 365

Förskoleklass och grundskola

– Förskoleklass	641
– Grundskola	9 908

Gymnasieskola 3 680

Individ- och familjeomsorg 3 939

Äldreomsorg 10 169

Beloppen avser år 2016.

⁵⁰⁴ Senaste lydelse 2017:1100.

Regioner

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden före uppräknings till utjämningsårets kostnadsnivå för hälso- och sjukvård är 22 335 kronor per invånare. Beloppet avser år 2016.

Delat huvudmannaskap

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden före uppräknings till utjämningsårets kostnadsnivå för kollektivtrafik är 2 444 kronor per invånare. Beloppet avser år 2016.

Nettoprisindex

Befolkningsförändringar

Eftersläpningseffekter

Antalet personer som utgör den befolkningsökning som överskrider 1,2 procent mellan den 1 november två år före utjämningsåret och den 1 november året före utjämningsåret samt kommunens eller *regionens* folkmängd den 1 november två år före utjämningsåret multipliceras med summan av, kronor per invånare året före utjämningsåret, bidrag eller avgift i kostnadsutjämnings, strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag eller regleringsavgift samt det enligt andra stycket framräknade beloppet.

Kommunens eller landstingets inkomstutjämningsbidrag eller inkomstutjämningsavgift omräknas med kommunens respektive *regionens* befolkning den 1 november två år före utjämningsåret samt den del av befolkningsökningen som överskrider 1,2 procent mellan den 1 november två år före utjämningsåret och den 1 november året före utjämningsåret utifrån landets och kommunens eller landstingets skatteunderlag som används vid beräkningen av inkomstutjämningsåret före utjämningsåret.

Kommunen eller *regionen* kompenseras för differensen mellan bidrag eller avgift i utjämningsystemet året före utjämningsåret och bidrag eller avgift i utjämningsystemet beräknat enligt första och andra styckena.

Bebyggelsestruktur

Löner

Kommuner

Löneindex = $100 \times (21\,256,664 + 2\,645,990 \times \text{andelen av befolkningen över 15 år som inte arbetar i kommun eller landsting} + 0,294 \times \text{det genomsnittliga priset för en bostadsrätt i länet} + 0,388 \times \text{det genomsnittliga taxeringsvärdet för småhus i kommunen}) / \text{standardiserad genomsnittlig kommunlön}$. Beräkningen för löneindex har baserats på underlag från 2009.

Lönekostnadsandelen för var och en av följande verksamheter är:

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	0,81
Förskoleklass och grundskola	0,75
Gymnasieskola	0,68
Individ- och familjeomsorg	0,55
Äldreomsorg	0,81

Regioner

Löneindex (löner efter sammanvägning för ålder och yrkesgrupper) = $100 \times ((0,89 \times (16\,593 + 0,19709 \times \text{medellön i privat sektor}) + 0,11 \times \text{standardiserad läkarlön i regionen}) / \text{genomsnittlig medellön i riket})$. Beräkningen för löneindex har baserats på underlag från år 2004.

Lönekostnadsandelen för hälso- och sjukvård är 0,72.

Hälso- och sjukvård

Uppgifter om genomsnittliga kostnader för befolkningen hämtas från *Region Skåne län* och avser 2008.

Kostnaden per hiv-smittad person är 47 200.

Kollektivtrafik

1.219 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2005:811) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2005:811) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund⁵⁰⁵ och 1–3 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Förordning om ersättning
för viss mervärdesskatt
för kommuner, *landsting*,
kommunalförbund och
samordningsförbund**

**Förordning om ersättning
för viss mervärdesskatt
för kommuner, *regioner*,
kommunalförbund och
samordningsförbund**

1 §⁵⁰⁶

Ersättning enligt 5 § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*, kommunalförbund och samordningsförbund lämnas

1. med sex procent av kostnaden vid upphandling och bidragsgivning eller, om det framgår att viss del avser lokalkostnad, med arton procent för denna del och fem procent för resterande del, samt

2. med arton procent av kostnaden vid hyra av lokal för sådana boendeformer som avses i 4 § samma lag. Ersättning med arton procent lämnas dock inte om den fastighet som lokalen är inrymd i upplåts av stat, kommun, *lands-*

Ersättning enligt 5 § lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*, kommunalförbund och samordningsförbund lämnas

2. med arton procent av kostnaden vid upphandling och bidragsgivning eller, om det framgår att viss del avser lokalkostnad, med arton procent för denna del och fem procent för resterande del, samt

2. med arton procent av kostnaden vid hyra av lokal för sådana boendeformer som avses i 4 § samma lag. Ersättning med arton procent lämnas dock inte om den fastighet som lokalen är inrymd i upplåts av stat, kommun, *region*,

⁵⁰⁵ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2012:388.

⁵⁰⁶ Senaste lydelse 2012:388.

ting, kommunalförbund eller samordningsförbund. kommunalförbund eller samordningsförbund.

2 §⁵⁰⁷

Skatteverket ska avräkna utbetalad ersättning enligt lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*, kommunalförbund och samordningsförbund mot inkomsttitel när verket betalar ut ersättningen.

Skatteverket ska avräkna utbetalad ersättning enligt lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*, kommunalförbund och samordningsförbund mot inkomsttitel när verket betalar ut ersättningen.

3 §⁵⁰⁸

Skatteverket får meddela ytterligare föreskrifter om verkställighet av lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *landsting*, kommunalförbund och samordningsförbund.

Skatteverket får meddela ytterligare föreskrifter om verkställighet av lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, *regioner*, kommunalförbund och samordningsförbund.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁰⁷ Senaste lydelse 2012:388.

⁵⁰⁸ Senaste lydelse 2012:388.

1.220 Förslag till förförordning om ändring i valförordningen (2005:874)

Härigenom föreskrivs att 5 och 13 §§ valförordningen (2005:874)⁵⁰⁹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁵¹⁰

Valsedlar ska vara

1. för ordinarie val till riksdagen: gula,
2. för extra val till riksdagen: vita,
3. för val till *landstingsfull-* 3. för val till *regionfullmäktige:*
mäktige: blå, blå,
4. för val till kommunfullmäktige: vita,
5. för val till Europaparlamentet: vita.

Valsedlar ska vara utformade på det sätt som framgår av bilagan till denna förförordning.

På en valsedel med partibeteckning får en partibeteckning tryckas i annan färg än svart, om partiet begär det.

13 §⁵¹¹

Vid sin slutliga rösträkning ska länsstyrelsen i protokollet anteckna

1. antalet godkända valsedlar för varje partibeteckning och lista som har fått mandat samt antalet godkända personröster och fördelningen av dessa,
2. antalet godkända valsedlar för övriga partibeteckningar,
3. antalet ogiltiga valsedlar,
4. antalet valsedlar som är ogiltiga därför att de saknar partibeteckning, och
5. antalet valsedlar som är ogiltiga därför att de har en partibeteckning för ett parti som inte anmält sitt deltagande i valet enligt 2 kap. vallagen (2005:837).

⁵⁰⁹ Förförordningen omtryckt 2008:1279.

⁵¹⁰ Senaste lydelse 2017:1073.

⁵¹¹ Senaste lydelse 2017:1073.

Vid fördelningen av mandat vid val till *landstings-* och kommunfullmäktige ska länsstyrelsen i protokollet dessutom anteckna

1. mandatfördelningen,
2. vilka listor som förekommit med kandidater för de partier som har fått mandat,
3. vilka kandidater som klarat spärren för inval på personliga röstetal, och
4. vilka ledamöter och ersättare som har utsetts.

15 §⁵¹²

Om mindre än hälften av det bestämda antalet ledamöter har utsetts vid val till *landstings-* eller kommunfullmäktige, ska länsstyrelsen anmäla detta till Valprövningsnämnden.

Om mindre än hälften av det bestämda antalet ledamöter har utsetts vid val till *region-* eller kommunfullmäktige, ska länsstyrelsen anmäla detta till Valprövningsnämnden.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵¹² Senaste lydelse 2008:1279.

1.221 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:93) om statsbidrag till verksamhet inriktad mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (2006:93) om statsbidrag till verksamhet inriktad mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna förordning meddelas föreskrifter om statsbidrag till ideella organisationer som bedriver arbete i syfte att förebygga spridning eller minska konsekvenserna av hiv/aids eller andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar.

Syftet med statsbidraget är att förstärka och komplettera statens, *landstingens* och kommunernas insatser genom stöd till organisationerna i deras arbete med utbildning, information, opinionsbildning eller olika former av stödjande socialt arbete. Syftet med statsbidraget är även att förstärka organisationernas utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad.

Syftet med statsbidraget är att förstärka och komplettera statens, *regionernas* och kommunernas insatser genom stöd till organisationerna i deras arbete med utbildning, information, opinionsbildning eller olika former av stödjande socialt arbete. Syftet med statsbidraget är även att förstärka organisationernas utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.222 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och 1–4, 7–12 §§ samt rubriken närmast före 9 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

**Förordning om kommuners
och landstings åtgärder inför
och vid extraordinära
händelser i fredstid och höjd
beredskap**

Föreslagen lydelse

**Förordning om kommuners
och regioners åtgärder inför
och vid extraordinära
händelser i fredstid och höjd
beredskap**

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser som ansluter till lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Denna förordning innehåller bestämmelser som ansluter till lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

2 §

Varje kommun *skall* hålla länsstyrelsen underrättad om vilka förberedelser som vidtagits inför extraordinära händelser samt lämna lägesrapporter och information om händelseutvecklingen vid extraordinära händelser i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om

Varje kommun *ska* hålla länsstyrelsen underrättad om vilka förberedelser som vidtagits inför extraordinära händelser samt lämna lägesrapporter och information om händelseutvecklingen vid extraordinära händelser i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om

kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

3 §⁵¹³

Varje *landsting* ska hålla Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättade om vilka förberedelser som vidtagits inför extraordinära händelser i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Vid extraordinära händelser ska *landstingen* lämna lägesrapporter och information om händelseutvecklingen till Socialstyrelsen och länsstyrelsen i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Varje *region* ska hålla Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättade om vilka förberedelser som vidtagits inför extraordinära händelser i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Vid extraordinära händelser ska *regionerna* lämna lägesrapporter och information om händelseutvecklingen till Socialstyrelsen och länsstyrelsen i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap. 9 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

4 §

Varje kommun och *landsting skall* ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Dessa *skall* innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap. Av planerna *skall*

Varje kommun och *region ska* ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Dessa *ska* innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap. Av planerna *ska* också

⁵¹³ Senaste lydelse 2008:1004.

också framgå krigsorganisationen, den personal som *skall* tjänstgöra i denna och vad som i övrigt behövs för att kommunen eller *landstinget skall* kunna höja sin beredskap och bedriva verksamheten under höjd beredskap.

framgå krigsorganisationen, den personal som *ska* tjänstgöra i denna och vad som i övrigt behövs för att kommunen eller *regionen ska* kunna höja sin beredskap och bedriva verksamheten under höjd beredskap.

7 §⁵¹⁴

Varje *landsting* ska hålla Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättade om de beredskapsförberedelser som vidtagits och om de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret inom *landstingets* ansvarsområde.

Vid höjd beredskap ska *landstinget* hålla Socialstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelsen underrättade om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret inom *landstingets* ansvarsområde.

Varje *region* ska hålla Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättade om de beredskapsförberedelser som vidtagits och om de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret inom *regionens* ansvarsområde.

Vid höjd beredskap ska *regionen* hålla Socialstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelsen underrättade om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret inom *regionens* ansvarsområde.

8 §

När 3 kap. 3 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap tillämpas *skall* kommunen

När 3 kap. 3 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap tillämpas *ska* kommunen

⁵¹⁴ Senaste lydelse 2008:1004.

1. lämna sådant biträde åt statliga myndigheter som behövs för att trygga befolkningens och produktionens försörjning med nödvändiga varor,

2. övervaka föreskriven inventering av förråd av sådana varor och lämna allmänheten behövlig hjälp vid inventeringen,

3. se till att varor som *skall* lämnas till staten, kommunen eller *landstinget* noggrant vårdas och i föreskriven omfattning kommer staten, kommunen eller *landstinget* till del,

3. se till att varor som *ska* lämnas till staten, kommunen eller *regionen* noggrant vårdas och i föreskriven omfattning kommer staten, kommunen eller *regionen* till del,

4. medverka vid planläggning och verkställighet av undanförsel,

5. dela ut ransoneringsbevis och andra av myndigheter utfärdade inköpstillstånd samt övervaka att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte efterlevs, och

6. sprida upplysning om de krav som kristiden ställer och om medel att undvika eller lindra rådande svårigheter.

Bistånd mellan kommuner och *landsting*

Bistånd mellan kommuner och *regioner*

9 §

Omfattningen av hjälpen enligt 4 kap. 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap beslutas av länsstyrelsen i det län där den kommun eller *det landsting* som *skall* lämna hjälpen ligger. Kommuner eller *landsting* som har fått hjälp med personal, *skall* svara för personalens avlöning och andra anställningsförmåner.

Omfattningen av hjälpen enligt 4 kap. 2 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap beslutas av länsstyrelsen i det län där den kommun eller *den region* som *ska* lämna hjälpen ligger. Kommuner eller *regioner* som har fått hjälp med personal, *ska* svara för personalens avlöning och andra anställningsförmåner.

10 §⁵¹⁵

Den ersättning som kommunerna får enligt 5 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap bestäms och betalas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom ramen för vad regeringen årligen beslutar.

Länsstyrelsen kan föreslå att del av ersättningen ska reduceras eller falla bort för en kommun som inte fullgjort sina uppgifter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får besluta att så ska ske.

11 §⁵¹⁶

Den ersättning som *landstingen* får enligt 5 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap bestäms och betalas ut av Socialstyrelsen, för verksamheter inom Socialstyrelsens ansvarsområde, inom ramen för vad regeringen beslutar. För övrig verksamhet bestämmer Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om ersättningen och betalar ut den inom ramen för vad regeringen beslutar.

Den ersättning som kommunerna får enligt 5 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap bestäms och betalas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom ramen för vad regeringen årligen beslutar.

Den ersättning som *regionerna* får enligt 5 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap bestäms och betalas ut av Socialstyrelsen, för verksamheter inom Socialstyrelsens ansvarsområde, inom ramen för vad regeringen beslutar. För övrig verksamhet bestämmer Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om ersättningen och betalar ut den inom ramen för vad regeringen beslutar.

⁵¹⁵ Senaste lydelse 2008:1004.

⁵¹⁶ Senaste lydelse 2008:1004.

12 §⁵¹⁷

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela närmare föreskrifter om sådana risk- och sårbarhetsanalyser som avses i 2 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela närmare föreskrifter om sådana risk- och sårbarhetsanalyser som avses i 2 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵¹⁷ Senaste lydelse 2008:1004.

**1.223 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2006:639) om utrymning och inkvartering
m.m. under höjd beredskap**

Härigenom föreskrivs att 6 § och rubriken närmast före 6 § förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Skyldighet att hjälpa andra
kommuner och *landsting***

**Skyldighet att hjälpa andra
kommuner och *regioner***

6 §

Kommuner eller *landsting* som enligt 2 kap. 5 § lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap har fått hjälp med personal *skall* svara för personalens avlöning och andra anställningsförmåner.

Kommuner eller *regioner* som enligt 2 kap. 5 § lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap har fått hjälp med personal *ska* svara för personalens avlöning och andra anställningsförmåner.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.224 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Folkhälsomyndigheten ska efter samråd med berörda kommuner och *landsting* besluta vilka hamnar och flygplatser som ska vara karantänshamnar respektive karantänsflygplatser.

3 §⁵¹⁸

Folkhälsomyndigheten ska efter samråd med berörda kommuner och *regioner* besluta vilka hamnar och flygplatser som ska vara karantänshamnar respektive karantänsflygplatser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵¹⁸ Senaste lydelse 2015:162.

1.225 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:160) om stöd till planeringsinsatser för vindkraft

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2007:160) om stöd till planeringsinsatser för vindkraft ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁵¹⁹

Stöd får ges till ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som beslutat att, i samverkan med länsstyrelsen och de berörda kommunerna i länet, medverka till att klarlägga förutsättningarna för en utbyggnad av vindkraftsanläggningar.

Stöd får ges till ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som beslutat att, i samverkan med länsstyrelsen och de berörda kommunerna i länet, medverka till att klarlägga förutsättningarna för en utbyggnad av vindkraftsanläggningar.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵¹⁹ Senaste lydelse 2010:1763.

1.226 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:909) med instruktion för Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor

Härigenom föreskrivs att 7 § förordningen (2007:909) med instruktion för Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

I prövningen av ärenden som avses i 1 § samt av andra ärenden än de som avses i 5 och 6 §§ deltar ordföranden och fyra andra ledamöter. Två av dessa ska vara utsedda på förslag av arbetstagarorganisationerna och två av Föreningen Svenskt Näringsliv. I stället för den ene av de två sistnämnda ledamöterna inträder

– när ärendet gäller ett företag där en kommun eller en *landstingskommun* har ett bestämmande inflytande, en av de ledamöter som har utsetts på förslag av Sveriges *kommuner* och *landsting*,

– när ärendet gäller ett företag där en kommun eller en *region* har ett bestämmande inflytande, en av de ledamöter som har utsetts på förslag av Sveriges *Kommuner* och *Landsting*,

– när ärendet gäller ett företag som är anslutet till Arbetsgivaralliansen, den ledamot som har utsetts på förslag av denna organisation,

– när ärendet gäller ett företag som är anslutet till Kooperations förhandlingsorganisation, den ledamot som har utsetts på förslag av denna organisation.

Beslut som inte innefattar slutligt avgörande av ärendet får dock fattas av ordföranden samt en ledamot för vardera arbetstagersidan och arbetsgivarsidan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.227 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket

Härigenom föreskrivs att 6 § förordningen (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Arbetsmiljöverket ska samråda med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer innan myndigheten beslutar föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller *landsting* eller beslutar i förvaltningsärenden av större vikt.

Arbetsmiljöverket ska samråda med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer innan myndigheten beslutar föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller *regioner* eller beslutar i förvaltningsärenden av större vikt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.228 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:36

Föreslagen lydelse

4 §

Post- och telestyrelsen har till uppgift att

1. främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer, inbegripet att tillse att samhällsomfattande tjänster finns tillgängliga, och att främja tillgången till ett brett urval av elektroniska kommunikationstjänster,

2. främja utbyggnaden av och följa tillgången till bredband och mobiltäckning i alla delar av landet, inbegripet att skapa förutsättningar för samverkan mellan myndigheter som kan bidra till utbyggnaden av bredband,

3. svara för att möjligheterna till radiokommunikation och andra användningar av radiovågor utnyttjas effektivt,

4. svara för att nummer ur nationella nummerplaner utnyttjas på ett effektivt sätt,

5. främja en effektiv konkurrens,

6. övervaka pris- och tjänsteutvecklingen,

7. bedriva informationsverksamhet riktad till konsumenter,

8. följa utvecklingen när det gäller säkerhet vid elektronisk kommunikation och uppkomsten av eventuella miljö- och hälsorisker,

9. pröva frågor om tillstånd och skyldigheter, fastställa och analysera marknader samt utöva tillsyn och pröva tvister enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation,

10. meddela föreskrifter enligt förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation,

11. upprätta och offentliggöra planer för frekvensfördelning till ledning för radioanvändningen samt offentliggöra information av allmänt intresse om rättigheter, villkor, förfaranden och avgifter som rör radiospektrumanvändningen,

12. tillhandahålla information om frekvensanvändning till Europeiska radiokommunikationskontorets frekvensinformationssystem (EFIS),

13. vara marknadskontrollmyndighet enligt radioutrustningslagen (2016:392),

14. vara tillsynsmyndighet enligt lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering och ska ge stöd och information till myndigheter och enskilda när det gäller betrodda tjänster,

15. följa utvecklingen när det gäller toppdomäner med geografiska namn som har anknytning till Sverige,

16. utöva tillsyn enligt lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet samt meddela föreskrifter enligt förordningen (2006:25) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet,

17. verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga,

18. verka för ökad nät- och informationssäkerhet i fråga om elektronisk kommunikation, genom samverkan med myndigheter som har särskilda uppgifter inom informationssäkerhets-, säkerhetsskydds- och integritetsskyddsområdet samt med andra berörda aktörer,

19. lämna råd och stöd till myndigheter, kommuner och *landsting* samt företag, organisationer och andra enskilda i frågor om nätsäkerhet, och

20. vara tvistlösnings- och tillsynsmyndighet enligt lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät och ansvara för informationstjänsten för utbyggnad av bredbandsnät enligt samma lag.

18. lämna råd och stöd till myndigheter, kommuner och *regioner* samt företag, organisationer och andra enskilda i frågor om nätsäkerhet, och

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.229 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1021) med instruktion för Barnombudsmannen

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (2007:1021) med instruktion för Barnombudsmannen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵²⁰

I lagen (1993:335) om Barnombudsman finns bestämmelser om Barnombudsmannens uppgifter, förordnande, organisation m.m.

Vid fullgörande av sina uppgifter enligt 2 § lagen om Barnombudsman ska Barnombudsmannen systematiskt och återkommande följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen i berörda verksamheter hos förvaltningsmyndigheter, kommuner och *landsting*. Barnombudsmannen ska, utifrån sin ombudsmannaroll, belysa levnadsvillkor för flickor respektive pojkar och för barn som definierar sig på andra sätt. Barnombudsmannen ska förmedla och föra en dialog om slutsatser och iakttagelser med de myndigheter och huvudmän som är berörda. Utifrån sådana uppföljningar och utvärderingar ska Barnombudsmannen också genomföra insatser som bidrar till att utveckla och

Vid fullgörande av sina uppgifter enligt 2 § lagen om Barnombudsman ska Barnombudsmannen systematiskt och återkommande följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen i berörda verksamheter hos förvaltningsmyndigheter, kommuner och *regioner*. Barnombudsmannen ska, utifrån sin ombudsmannaroll, belysa levnadsvillkor för flickor respektive pojkar och för barn som definierar sig på andra sätt. Barnombudsmannen ska förmedla och föra en dialog om slutsatser och iakttagelser med de myndigheter och huvudmän som är berörda. Utifrån sådana uppföljningar och utvärderingar ska Barnombudsmannen också genomföra insatser som bidrar till att utveckla och

⁵²⁰ Senaste lydelse 2017:998.

sprida kunskap om tillämpningen av barnkonventionen. sprida kunskap om tillämpningen av barnkonventionen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.230 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1069) med instruktion för regionala etikprövningsnämnder

Härigenom föreskrivs att 7 a § förordningen (2007:1069) med instruktion för regionala etikprövningsnämnder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

7 a §⁵²¹

De *landsting* som anges nedan ska lämna förslag till regeringen på ledamöter och ersättare som företräder allmänna intressen i respektive regional etikprövningsnämnd. Innan de lämnar förslag ska de samråda med andra *landsting* i de län som ingår i respektive nämnds upptagningsområde enligt bilaga 1 till förordningen (2003:615) om etikprövning av forskning som avser människor.

<u>Nämnd</u>	<u>Landsting</u>
Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg	<i>Västra Götalands läns landsting</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Linköping	<i>Östergötlands läns landsting</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Lund	<i>Skåne läns landsting</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm	<i>Stockholms läns landsting</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Umeå	<i>Västerbottens läns landsting</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	<i>Uppsala läns landsting</i>

⁵²¹ Senaste lydelse 2008:352.

*Föreslagen lydelse*7 a §⁵²²

De *regioner* som anges nedan ska lämna förslag till regeringen på ledamöter och ersättare som företräder allmänna intressen i respektive regional etikprövningsnämnd. Innan de lämnar förslag ska de samråda med andra *regioner* i de län som ingår i respektive nämnds upptagningsområde enligt bilaga 1 till förordningen (2003:615) om etikprövning av forskning som avser människor.

<u>Nämnd</u>	<u>Region</u>
Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg	<i>Region Västra Götalands län</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Linköping	<i>Region Östergötlands län</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Lund	<i>Region Skåne län</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm	<i>Region Stockholms län</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Umeå	<i>Region Västerbottens län</i>
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	<i>Region Uppsala län</i>

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵²² Senaste lydelse 2008:352.

1.231 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1132) med instruktion för Statens institutionsstyrelse

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2007:1132) med instruktion för Statens institutionsstyrelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Myndigheten får utföra uppdrag åt kommuner och *landsting* i samband med avgiftning av missbrukare, utslussning, eftervård eller andra insatser som anknyter till verksamheten vid sådana hem som anges i 1 §.

3 §

Myndigheten får utföra uppdrag åt kommuner och *regioner* i samband med avgiftning av missbrukare, utslussning, eftervård eller andra insatser som anknyter till verksamheten vid sådana hem som anges i 1 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.232 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1233) med instruktion för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering

Härigenom föreskrivs att 1 a och 4 §§ förordningen (2007:1233) med instruktion för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering⁵²³ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §⁵²⁴

Myndigheten ska sammanställa utvärderingarna på ett enkelt och lättfattligt sätt och sprida dem så att huvudmän (*landsting* och kommuner), vårdgivare och andra berörda kan tillägna sig kunskapen. Myndigheten ska kontinuerligt utveckla sitt arbete med att sprida utvärderingarna så att dessa tillämpas i praktiken och leder till önskade förändringar inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Myndigheten ska systematiskt identifiera och aktivt informera om sådana metoder i hälso- och sjukvården och socialtjänsten vars effekter det saknas tillräcklig kunskap om.

4 §⁵²⁵

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Nämnden för medicinsk och social utvärdering.

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Nämnden för medicinsk och social utvärdering.

⁵²³ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2015:167.

⁵²⁴ Senaste lydelse 2015:285.

⁵²⁵ Senaste lydelse 2015:285.

Nämnden har till uppgift att fastställa slutsatser i de utvärderingar som myndigheten genomför enligt 1 §. Nämnden ska bidra till utvärderingarnas tillämpbarhet för huvudmän (*landsting* och kommuner), vårdgivare och andra berörda.

Nämnden består av myndighetens chef och högst 15 andra ledamöter.

Nämnden har till uppgift att fastställa slutsatser i de utvärderingar som myndigheten genomför enligt 1 §. Nämnden ska bidra till utvärderingarnas tillämpbarhet för huvudmän (*regioner* och kommuner), vårdgivare och andra berörda.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.233 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Härigenom föreskrivs att 4 och 8 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, ska myndigheten så tidigt som möjligt

1. utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning, och

2. ge statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, organisationer, näringslivet och andra som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.

2. ge statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, organisationer, näringslivet och andra som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.

Innebär det fara för miljön, liv, personlig säkerhet eller hälsa eller risk för betydande ekonomisk skada om en föreskrift inte beslutas, får det som sägs i första stycket vidtas efter beslutet.

8 §⁵²⁶

Kan föreskrifter få effekter för kommuner eller *landsting*, ska konsekvensutredningen, utöver vad som följer av 6 §, innehålla en redogörelse för de överväganden som myndigheten gjort enligt 14 kap. 3 § regeringsformen.

Om föreskrifterna innebär förändringar av kommunala be-

Kan föreskrifter få effekter för kommuner eller *regioner*, ska konsekvensutredningen, utöver vad som följer av 6 §, innehålla en redogörelse för de överväganden som myndigheten gjort enligt 14 kap. 3 § regeringsformen.

Om föreskrifterna innebär förändringar av kommunala be-

⁵²⁶ Senaste lydelse 2014:571.

fogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller *landstingens* organisation eller verksamhetsformer, ska en beräkning göras av de kostnader och intäkter som följer av förändringarna.

fogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller *regionernas* organisation eller verksamhetsformer, ska en beräkning göras av de kostnader och intäkter som följer av förändringarna.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.234 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:81) om stöd till anläggning av kanalisation

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ förordningen (2008:81) om stöd till anläggning av kanalisation⁵²⁷ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁵²⁸

I län med *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs i 2, 8, 9, 12, 14–16 och 18 §§ om länsstyrelsen i stället gälla *det* berörda *landstinget*. I Kalmar län ska det som sägs i 2, 8, 9, 12, 14–16 och 18 §§ om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

I län med *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs i 2, 8, 9, 12, 14–16 och 18 §§ om länsstyrelsen i stället gälla *den* berörda *regionen*. I Kalmar län ska det som sägs i 2, 8, 9, 12, 14–16 och 18 §§ om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

7 §⁵²⁹

Länsstyrelsen i Örebro län ska ansvara för fördelningen av stödbeloppet mellan länen. För beredning av sådana ärenden ska Länsstyrelsen i Örebro län biträdas av en arbetsgrupp som består av företrädare från tre länsstyrelser, *landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller samverkansorgan. Regeringen förordnar dessa företrädare.

Länsstyrelsen i Örebro län ska ansvara för fördelningen av stödbeloppet mellan länen. För beredning av sådana ärenden ska Länsstyrelsen i Örebro län biträdas av en arbetsgrupp som består av företrädare från tre länsstyrelser, *regioner* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller samverkansorgan. Regeringen förordnar dessa företrädare.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵²⁷ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2010:389.

⁵²⁸ Senaste lydelse 2010:1761.

⁵²⁹ Senaste lydelse 2010:1761.

1.235 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:347) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ förordningen (2008:347) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna förordning finns föreskrifter om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Med *landsting* avses i denna förordning även kommun som inte ingår i *ett landsting*.

Med *region* avses i denna förordning även kommun som inte ingår i *en region*.

2 §⁵³⁰

Migrationsverket ska till *berört landsting* lämna uppgifter om utlänningar som omfattas av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och som har etablerat boende inom *landstinget* eller som i annat fall vistas inom *landstinget*.

Migrationsverket ska till *berörd region* lämna uppgifter om utlänningar som omfattas av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och som har etablerat boende inom *regionen* eller som i annat fall vistas inom *regionen*.

Uppgifter enligt första stycket ska avse namn, födelsedatum, adress, språk, hemland, ärendenummer hos Migrationsverket och, i förekommande fall, telefonnummer och e-postadress samt familjemedlemmar.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵³⁰ Senaste lydelse 2016:19.

1.236 Förslag till förordning om ändring i patientdataförordningen (2008:360)

Härigenom föreskrivs att 5 § patientdataförordningen (2008:360) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Datainspektionen får meddela föreskrifter om sådan kryptering som *landstingen* ska använda för att skydda patienternas identitet vid sambearbetning av uppgifter enligt 4 kap. 6 § tredje stycket patientdatalagen (2008:355).

Föreslagen lydelse

5 §⁵³¹

Datainspektionen får meddela föreskrifter om sådan kryptering som *regionerna* ska använda för att skydda patienternas identitet vid sambearbetning av uppgifter enligt 4 kap. 6 § tredje stycket patientdatalagen (2008:355).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵³¹ Senaste lydelse 2010:414.

1.237 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Härigenom föreskrivs att 2, 11 a och 27 §§ förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Myndigheten ska i samverkan med myndigheter, kommuner, *landsting*, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga. Myndigheten ska vidare tillsammans med de ansvariga myndigheterna genomföra en övergripande planering av åtgärder som bör vidtas. Myndigheten ska värdera, sammanställa och rapportera resultatet av arbetet till regeringen.

Myndigheten ska i samverkan med myndigheter, kommuner, *regioner*, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga. Myndigheten ska vidare tillsammans med de ansvariga myndigheterna genomföra en övergripande planering av åtgärder som bör vidtas. Myndigheten ska värdera, sammanställa och rapportera resultatet av arbetet till regeringen.

11 a §⁵³²

Myndigheten ska stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området. I detta ingår att lämna råd och stöd i fråga om förebyggande arbete till

Myndigheten ska stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området. I detta ingår att lämna råd och stöd i fråga om förebyggande arbete till

⁵³² Senaste lydelse 2015:1065.

andra statliga myndigheter, kommuner och *landsting* samt företag och organisationer.

Myndigheten ska årligen lämna en rapport till regeringen med en sammanställning av de incidenter som rapporterats in till myndigheten enligt 20 § förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap. Inför sammanställning av rapporten ska myndigheten inhämta upplysningar från Säkerhetspolisen och Försvarmakten om de incidenter som rapporterats in till de myndigheterna enligt 10 a § säkerhetsskydds-förordningen (1996:633).

Myndigheten ska även rapportera till regeringen om förhållanden på informationssäkerhetsområdet som kan leda till behov av åtgärder på olika nivåer och områden i samhället.

27 §

Myndigheten får åta sig att mot avgift utveckla och förvalta tekniskt stöd åt andra myndigheter samt åt kommuner och *landsting*. Myndigheten beslutar om avgifternas storlek.

Myndigheten får åta sig att mot avgift utveckla och förvalta tekniskt stöd åt andra myndigheter samt åt kommuner och *regioner*. Myndigheten beslutar om avgifternas storlek.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.238 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:1421) med instruktion för Kungl. biblioteket

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2008:1421) med instruktion för Kungl. biblioteket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁵³³

Myndigheten ska ha en nationell överblick över det allmänna biblioteksväsendet och främja samverkan och utveckling inom området. Myndigheten ska särskilt ansvara för

1. biblioteksstatistik enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,

2. de nationella bibliotekssystemen LIBRIS, och

3. den uppföljning som myndigheten ska göra tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna av hur de biblioteksplaner som kommuner och *landsting* antar i enlighet med bibliotekslagen (2013:801) har utformats och hur de används.

3. den uppföljning som myndigheten ska göra tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna av hur de biblioteksplaner som kommuner och *regioner* antar i enlighet med bibliotekslagen (2013:801) har utformats och hur de används.

Myndigheten ska också verka för utveckling och samordning av digitala tjänster och system inom biblioteksväsendet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵³³ Senaste lydelse 2013:1050.

1.239 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 5 §, 5 kap. 2 §, 7 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

5 §

Om en kommun eller *ett landsting* är ansvarig utbildningsanordnare, ska den nämnd som fullmäktige utser ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i 2 §. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det.

Om en kommun eller *en region* är ansvarig utbildningsanordnare, ska den nämnd som fullmäktige utser ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i 2 §. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det.

5 kap.

2 §⁵³⁴

För utbildningar inom yrkeshögskolan får statsbidrag lämnas till kommuner, *landsting* eller enskilda fysiska eller juridiska personer och särskilda medel får lämnas till universitet eller högskolor som har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434).

För utbildningar inom yrkeshögskolan får statsbidrag lämnas till kommuner, *regioner* eller enskilda fysiska eller juridiska personer och särskilda medel får lämnas till universitet eller högskolor som har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434).

Statsbidrag respektive särskilda medel får även lämnas till dem som anges i första stycket för kostnader för

1. undervisning i svenska med yrkesinriktning i utbildningarna, och
2. särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningarna.

⁵³⁴ Senaste lydelse 2016:155.

7 kap.

1 §⁵³⁵

En studerande på en utbildning inom yrkeshögskolan, som anordnas av staten, en kommun eller *ett landsting*, får avskiljas från utbildningen under de villkor som anges i 19 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Frågor om avskiljande prövas av Högskolans avskiljandenämnd enligt 8–20 §§ förordningen (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning och 8 § förordningen (2007:990) med instruktion för Högskolans avskiljandenämnd.

Nämnden tar upp frågor om avskiljande endast efter skriftlig anmälan från ledningsgruppen för utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnaren är den studerandes motpart hos Högskolans avskiljandenämnd eller hos domstolen, om ett beslut av nämnden i fråga om avskiljande överklagas.

2 §

Ett beslut om avskiljande ska alltid innebära att den studerande tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen.

Beslutet om avskiljande ska också innebära att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta annan utbildning av samma slag som anordnas av staten, en kommun eller *ett landsting*, om inte Högskolans avskiljandenämnd beslutar något annat.

Ett beslut om avskiljande innebär vidare att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta någon annan utbildning inom yrkeshögskolan som anordnas av staten, en kom-

En studerande på en utbildning inom yrkeshögskolan, som anordnas av staten, en kommun eller *en region*, får avskiljas från utbildningen under de villkor som anges i 19 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Frågor om avskiljande prövas av Högskolans avskiljandenämnd enligt 8–20 §§ förordningen (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning och 8 § förordningen (2007:990) med instruktion för Högskolans avskiljandenämnd.

Nämnden tar upp frågor om avskiljande endast efter skriftlig anmälan från ledningsgruppen för utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnaren är den studerandes motpart hos Högskolans avskiljandenämnd eller hos domstolen, om ett beslut av nämnden i fråga om avskiljande överklagas.

Ett beslut om avskiljande ska alltid innebära att den studerande tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen.

Beslutet om avskiljande ska också innebära att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta annan utbildning av samma slag som anordnas av staten, en kommun eller *en region*, om inte Högskolans avskiljandenämnd beslutar något annat.

Ett beslut om avskiljande innebär vidare att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta någon annan utbildning inom yrkeshögskolan som anordnas av staten, en kom-

⁵³⁵ Senaste lydelse 2009:943.

mun eller *ett landsting*, om det anges i beslutet. mun eller *en region*, om det anges i beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.240 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning

Härigenom föreskrivs att 8 § förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Om uppdragsgivaren är svenska staten, en svensk kommun, *ett svenskt landsting* eller en motsvarande offentlig uppdragsgivare från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), ska uppdraget avse

Om uppdragsgivaren är svenska staten, en svensk kommun, *en svensk region* eller en motsvarande offentlig uppdragsgivare från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), ska uppdraget avse

1. personalutbildning,
2. utbildning som behövs av arbetsmarknadsskäl,
3. utbildning som behövs av biståndspolitiska skäl, eller
4. utbildning som utgör ett led i rehabilitering av en enskild.

När det inte är fråga om en offentlig uppdragsgivare gäller i stället att uppdraget ska avse personalutbildning som är ägnad att få betydelse för de studerandes arbete åt uppdragsgivaren.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.241 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur

Härigenom föreskrivs att 8 och 11 §§ förordningen (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §⁵³⁶

Synpunkter och yttranden enligt 6 och 7 §§ ska inhämtas från

1. ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen, och

2. ett *landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

2. en *region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

11 §⁵³⁷

Trafikverket ska se till att en kopia av den fastställda planen sänds till

1. berörda statliga myndigheter,

2. länsstyrelserna,

3. samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen,

4. *landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län,

4. *regioner* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län,

5. Försvarmakten, och

6. kommunerna.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵³⁶ Senaste lydelse 2010:1755.

⁵³⁷ Senaste lydelse 2010:1755.

1.242 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:315) om samtjänst vid medborgarkontor

Härigenom föreskrivs att 4 och 7 §§ förordningen (2009:315) om samtjänst vid medborgarkontor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Statliga myndigheter, en kommun eller *ett landsting* som har träffat ett samtjänstavtal ska, så snart avtalet har träffats eller ändrats, ge in en kopia av avtalet till Kammarkollegiet.

Föreslagen lydelse

4 §

Statliga myndigheter, en kommun eller *en region* som har träffat ett samtjänstavtal ska, så snart avtalet har träffats eller ändrats, ge in en kopia av avtalet till Kammarkollegiet.

7 §

Kammarkollegiet ska bistå statliga myndigheter, kommuner och *landsting* med råd och vägledning om hur samtjänstavtal och verksamhet som bedrivs enligt lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor kan utformas och bedrivas.

Kammarkollegiet ska bistå statliga myndigheter, kommuner och *regioner* med råd och vägledning om hur samtjänstavtal och verksamhet som bedrivs enligt lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor kan utformas och bedrivas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.243 Förslag till förordning om ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Härigenom föreskrivs att 2 § och bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2 §⁵³⁸

Följande myndigheter är i den utsträckning som framgår nedan undantagna från registreringskyldigheten enligt 5 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Myndighet	Handlingar som innehåller sekretessreglerade uppgifter och som inte behöver registreras
Kustbevakningen	– anmälningar från sjöfarten om fartygs ankomst till svenska orter
Landstingskommunala myndigheter och kommunala myndigheter i kommuner som inte ingår i ett landsting	– bevis om högkostnadsskydd för patientavgifter i öppen hälso- och sjukvård
Läkemedelsverket	– statistiskt primärmaterial

⁵³⁸ Senaste lydelse 2016:864.

*Föreslagen lydelse*2 §⁵³⁹

Följande myndigheter är i den utsträckning som framgår nedan undantagna från registreringsskyldigheten enligt 5 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Myndighet	Handlingar som innehåller sekretessreglerade uppgifter och som inte behöver registreras
Kustbevakningen	– anmälningar från sjöfarten om fartygs ankomst till svenska orter
<i>Regioners myndigheter och kommunala myndigheter i kommuner som inte ingår i en region</i>	– bevis om högkostnadsskydd för patientavgifter i öppen hälso- och sjukvård
Läkemedelsverket	– statistiskt primärmaterial

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵³⁹ Senaste lydelse 2016:864.

*Nuvarande lydelse**Bilaga*⁵⁴⁰

Verksamheten består i

Särskilda begränsningar
i sekretessen

31. uppföljnings- och stödverksamhet hos länsstyrelser, Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i frågor som rör förberedelser enligt lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap eller enligt motsvarande äldre bestämmelser

⁵⁴⁰ Senaste lydelse 2017:1248.

*Föreslagen lydelse**Bilaga*⁵⁴¹

Verksamheten består i	Särskilda begränsningar i sekretessen
-----------------------	--

31. uppföljnings- och stödverksamhet hos länsstyrelser, Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i frågor som rör förberedelser enligt lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap eller enligt motsvarande äldre bestämmelser

⁵⁴¹ Senaste lydelse 2017:1248.

1.244 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:955) om statsbidrag till vissa juridiska personer som tillhandahåller meningsfull sysselsättning till personer med psykisk funktionsnedsättning

Härigenom föreskrivs att 1 och 4 §§ förordningen (2009:955) om statsbidrag till vissa juridiska personer som tillhandahåller meningsfull sysselsättning till personer med psykisk funktionsnedsättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵⁴²

I denna förordning finns föreskrifter om statsbidrag till juridiska personer som i sin verksamhet tillhandahåller sådan meningsfull sysselsättning som avses i 5 kap. 7 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453) till personer som på grund av en psykisk funktionsnedsättning möter betydande svårigheter i sin livsföring och som inte står till arbetsmarknadens förfogande.

Målen med statsbidraget är att förstärka och komplettera kommunernas och *landstingens* insatser för att ge personer med en psykisk funktionsnedsättning

Målen med statsbidraget är att förstärka och komplettera kommunernas och *regionernas* insatser för att ge personer med en psykisk funktionsnedsättning

1. ett varierat utbud av meningsfull sysselsättning,
2. ökad valfrihet genom att urvalet av sysselsättningsplatser lokalt utökas och breddas,
3. en sysselsättning som är särskilt anpassad till den enskildes förutsättningar och som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv, och
4. bättre möjligheter att återgå till den reguljära arbetsmarknaden.

⁵⁴² Senaste lydelse 2011:950.

4 §

Bidrag får inte lämnas till juridiska personer vars verksamhet står under kontroll av en kommun, *ett landsting* eller en statlig myndighet.

Bidrag får inte lämnas till juridiska personer vars verksamhet står under kontroll av en kommun, *en region* eller en statlig myndighet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.245 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet

Härigenom föreskrivs att 16 a § förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

16 a §⁵⁴³
Kommittén för klinisk behandlingsforskning ska bestå av en ordförande och tolv andra ledamöter. Regeringen ska utse ordföranden och sex andra ledamöter, varav tre ledamöter ska utses efter förslag från Vetenskapsrådet. Innan Vetenskapsrådet lämnar sina förslag ska rådet samråda med Verket för innovationssystem. *Landstingen* ska utse sex ledamöter.

Föreslagen lydelse

Kommittén för klinisk behandlingsforskning ska bestå av en ordförande och tolv andra ledamöter. Regeringen ska utse ordföranden och sex andra ledamöter, varav tre ledamöter ska utses efter förslag från Vetenskapsrådet. Innan Vetenskapsrådet lämnar sina förslag ska rådet samråda med Verket för innovationssystem. *Regionerna* ska utse sex ledamöter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁴³ Senaste lydelse 2013:1116.

1.246 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁵⁴⁴

Försäkringskassan ska samverka med

1. berörda myndigheter, kommuner och *landsting* samt andra berörda parter för att bedriva en effektiv och rättssäker verksamhet och därvid särskilt verka för att felaktiga utbetalningar inte görs,

2. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och andra berörda parter i frågor om det statliga tandvårdsstödet,

3. Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektiv användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Försäkringskassan ska i samma syfte träffa överenskommelse med kommun, *landsting* eller Arbetsförmedlingen samt bedriva finansiell samordning enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

1. berörda myndigheter, kommuner och *regioner* samt andra berörda parter för att bedriva en effektiv och rättssäker verksamhet och därvid särskilt verka för att felaktiga utbetalningar inte görs,

3. Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektiv användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Försäkringskassan ska i samma syfte träffa överenskommelse med kommun, *region* eller Arbetsförmedlingen samt bedriva finansiell samordning enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁴⁴ Senaste lydelse 2016:11.

1.247 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

dels att 1, 6 och 10–12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 5 § ska lyda ”Statsbidrag till kommuner och regioner”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser till lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt om statsbidrag till kommuner och *landsting* för merkostnader och åtgärder med anledning av lagen.

Denna förordning innehåller bestämmelser till lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt om statsbidrag till kommuner och *regioner* för merkostnader och åtgärder med anledning av lagen.

6 §⁵⁴⁵

Statsbidrag enligt denna förordning lämnas, i mån av tillgång på medel, till *landstingen* i Dalarnas län, Gävleborgs län, Jämtlands län, Jönköpings län, Norrbottens län, Skåne län, Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län, Västerbottens län, Västernorrlands län, Västmanlands län, Västra Götalands län, Örebro län och Östergötlands län.

Statsbidrag enligt denna förordning lämnas, i mån av tillgång på medel, till *regionerna* i Dalarnas län, Gävleborgs län, Jämtlands län, Jönköpings län, Norrbottens län, Skåne län, Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län, Västerbottens län, Västernorrlands län, Västmanlands län, Västra Götalands län, Örebro län och Östergötlands län.

⁵⁴⁵ Senaste lydelse 2017:1292.

8 §

Statsbidrag till kommunerna och *landstingen* lämnas årligen. Statsbidraget är avsett att användas till de merkostnader som uppkommer i kommunen och *landstinget* med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritets- språk, och till åtgärder för att stödja användningen av finska, meänkieli och samiska.

Varje kommun ska tillsammans med de nationella minoriteterna kartlägga de behov som finns i kommunen av åtgärder till stöd för användningen av finska, meänkieli respektive samiska.

Statsbidrag till kommunerna och *regionerna* lämnas årligen. Statsbidraget är avsett att användas till de merkostnader som uppkommer i kommunen och *regionen* med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritets- språk, och till åtgärder för att stödja användningen av finska, meänkieli och samiska.

10 §⁵⁴⁶

Statsbidraget till *ett landsting* är 250 000 kronor.

Statsbidraget till *en region* är 250 000 kronor.

10 a §⁵⁴⁷

Statsbidraget enligt 9 eller 10 § får sättas ned om kommunen eller *landstinget* inte har förbrukat hela bidragsbeloppet för närmast föregående bidragsår.

Nedsättning enligt första stycket ska göras med ett belopp som motsvarar högst det belopp som inte har förbrukats. Bidraget får dock inte sättas ned om kommunen eller *landstinget* visar att medlen, helt eller delvis, ska användas för sådana särskilda merkostnader eller åtgärder för att

Statsbidraget enligt 9 eller 10 § får sättas ned om kommunen eller *regionen* inte har förbrukat hela bidragsbeloppet för närmast föregående bidragsår.

Nedsättning enligt första stycket ska göras med ett belopp som motsvarar högst det belopp som inte har förbrukats. Bidraget får dock inte sättas ned om kommunen eller *regionen* visar att medlen, helt eller delvis, ska användas för sådana särskilda merkostnader eller åtgärder för att

⁵⁴⁶ Senaste lydelse 2010:196.

⁵⁴⁷ Senaste lydelse 2014:1543.

stödja användningen av finska, meänkieli och samiska som inte kommer att täckas av närmast följande års statsbidrag.

stödja användningen av finska, meänkieli och samiska som inte kommer att täckas av närmast följande års statsbidrag.

11 §⁵⁴⁸

Sametinget ska pröva frågor om statsbidrag till de kommuner som ingår i förvaltningsområdet för samiska och till *landstingen* i Dalarnas län, Jämtlands län, Norrbottens län, Västerbottens län och Västernorrlands län. Länsstyrelsen i Stockholms län ska pröva frågor om statsbidrag till övriga kommuner och *landsting*. Bidragen ska betalas ut senast den 1 april varje bidragsår.

Sametinget ska pröva frågor om statsbidrag till de kommuner som ingår i förvaltningsområdet för samiska och till *regionerna* i Dalarnas län, Jämtlands län, Norrbottens län, Västerbottens län och Västernorrlands län. Länsstyrelsen i Stockholms län ska pröva frågor om statsbidrag till övriga kommuner och *regioner*. Bidragen ska betalas ut senast den 1 april varje bidragsår.

12 §

En kommun eller *ett landsting* som tagit emot bidrag enligt denna förordning är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de utbetalda medlen och en redovisning av vad medlen har använts till. Kommunerna ska också redovisa hur kartläggningen enligt 8 § andra stycket har genomförts. Redovisningen ska lämnas till den myndighet som har betalat ut bidraget.

En kommun eller *en region* som tagit emot bidrag enligt denna förordning är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de utbetalda medlen och en redovisning av vad medlen har använts till. Kommunerna ska också redovisa hur kartläggningen enligt 8 § andra stycket har genomförts. Redovisningen ska lämnas till den myndighet som har betalat ut bidraget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁴⁸ Senaste lydelse 2017:1292.

1.248 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1395) med instruktion för Sametinget

Härigenom föreskrivs att 8 § förordningen (2009:1395) med instruktion för Sametinget ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Sametingets styrelse har de uppgifter som framgår av 2 kap. 4 § sametingslagen (1992:1433).

Sametingets styrelse ska pröva om myndighetens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet med verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. myndighetens årsredovisning, delårsrapport och budgetunderlag samt säkerställer att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt,

2. riktlinjer och revisionsplan för internrevisionen samt åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer enligt 10 § internrevisionsförordningen (2006:1228), samt

3. sådana föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller *landsting*.

3. sådana föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller *regioner*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.249 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer

Härigenom föreskrivs att 6 § förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §⁵⁴⁹

En viltförvaltningsdelegation består, utöver ordföranden, av

1. fem ledamöter som är politiska företrädare och som utses efter förslag av <i>landstinget</i>, 2. en ledamot som har särskild kunskap i frågor om trafiksäkerhet och illegal jakt och som utses efter förslag av Polismyndigheten, 3. en ledamot som representerar jakt- och viltvårdsintresset, 4. två ledamöter som representerar naturvårdsintresset, 5. en ledamot som representerar friluftsintrasset, 6. en ledamot som representerar ägare och brukare av jordbruksmark, 7. en ledamot som representerar lokalt näringsliv och turism, 8. en ledamot som representerar skogsnäringen, och 9. en ledamot som representerar natur- och ekoturismföretagen.	1. fem ledamöter som är politiska företrädare och som utses efter förslag av <i>regionen</i>,

Ledamöterna i första stycket 3–9 ska utses efter förslag av den eller de berörda intresseorganisationerna i länet.

I län med en rennäringsdelegation ska en av de politiska företrädarna enligt första stycket 1 utses efter samråd med Sametinget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁴⁹ Senaste lydelse 2017:166.

1.250 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1533) om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2009:1533) om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting samt 1–4, 6, 12 och 13 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Förordning om statligt stöd
till energieffektivisering i
kommuner och *landsting***

**Förordning om statligt stöd
till energieffektivisering i
kommuner och *regioner***

1 §

Syftet med denna förordning är att bidra till att kommuner och *landsting* föregår som goda exempel för en effektiv användning av energi i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG av den 5 april 2006 om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EEG. Förordningens syfte är också att bidra till att de av riksdagen antagna målen för energieffektivisering ska uppnås.

Syftet med denna förordning är att bidra till att kommuner och *regioner* föregår som goda exempel för en effektiv användning av energi i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG av den 5 april 2006 om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EEG. Förordningens syfte är också att bidra till att de av riksdagen antagna målen för energieffektivisering ska uppnås.

2 §

Om det finns medel, får statligt stöd lämnas till kommuner och *landsting* enligt denna förordning. Stödet får avse kostnader för kommunens eller *landstingets* strategiska arbete med

Om det finns medel, får statligt stöd lämnas till kommuner och *regioner* enligt denna förordning. Stödet får avse kostnader för kommunens eller *regionens* strategiska arbete med

energieffektivisering ur ett systemperspektiv i den egna verksamheten.

Stödet får inte användas vid upprättandet av energideklarationer enligt lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.

3 §

Kommunen eller *landstinget* ska förbinda sig att

1. fastställa en strategi för energieffektivisering,
2. aktivt arbeta för att genomföra strategin, och
3. genomföra minst två av de åtgärder som framgår av förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter.

4 §

Strategin enligt 3 § ska innehålla mål för den energieffektivisering kommunen eller *landstinget* avser att uppnå till och med år 2014 och år 2020. Strategin ska även innehålla en handlingsplan för arbetet med energieffektivisering.

Strategin enligt 3 § ska innehålla mål för den energieffektivisering kommunen eller *regionen* avser att uppnå till och med år 2014 och år 2020. Strategin ska även innehålla en handlingsplan för arbetet med energieffektivisering.

6 §

Det årliga stödbeloppet för *landsting* beräknas utifrån antalet invånare i länet den 31 december året före det år som utbetalningen avser. Om ansökan om stöd kommer in efter den 30 juni, betalas dock endast halva det belopp ut som framgår av andra stycket.

Det årliga stödbeloppet för *regioner* beräknas utifrån antalet invånare i länet den 31 december året före det år som utbetalningen avser. Om ansökan om stöd kommer in efter den 30 juni, betalas dock endast halva det belopp ut som framgår av andra stycket.

Om länet har

1. mindre än 200 000 invånare uppgår beloppet till 315 000 kronor,
2. 200 000–299 999 invånare uppgår beloppet till 345 000 kronor,
3. 300 000–499 999 invånare uppgår beloppet till 385 000 kronor,
4. 500 000 eller fler invånare uppgår beloppet till 435 000 kronor.

12 §

Kommuner och *landsting* som har beviljats stöd ska varje år rapportera till myndigheten om energieffektiviseringsarbetet för föregående år.

Rapporten för första året ska innehålla en redovisning av hur stödet har använts och en redovisning av vilka av de åtgärder som anges i förordningen om energieffektiva åtgärder för myndigheter, som kommunen eller *landstinget* avser att genomföra.

Rapporterna för övriga år ska innehålla en redovisning av hur stödet har använts, vilka åtgärder enligt handlingsplanen och enligt förordningen om energieffektiva åtgärder för myndigheter som har genomförts och effekterna av de genomförda åtgärderna.

Kommuner och *regioner* som har beviljats stöd ska varje år rapportera till myndigheten om energieffektiviseringsarbetet för föregående år.

Rapporten för första året ska innehålla en redovisning av hur stödet har använts och en redovisning av vilka av de åtgärder som anges i förordningen om energieffektiva åtgärder för myndigheter, som kommunen eller *regionen* avser att genomföra.

13 §

Statens energimyndighet ska bistå de kommuner och *landsting* som beviljats stöd enligt denna förordning med information och råd om energieffektivisering.

Statens energimyndighet ska bistå de kommuner och *regioner* som beviljats stöd enligt denna förordning med information och råd om energieffektivisering.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.251 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar

Härigenom föreskrivs att 1, 4, 33, 36 och 38 §§ samt rubriken närmast före 33 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till kommuner, *landsting* och kommunalförbund för mottagande av och insatser för vissa utlänningar.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statlig ersättning till kommuner, *regioner* och kommunalförbund för mottagande av och insatser för vissa utlänningar.

4 §

Landsting har rätt till ersättning enligt 33–35 §§ för vissa hälso- och sjukvårdskostnader för skyddsbehövande och vissa andra utlänningar.

Regioner har rätt till ersättning enligt 33–35 §§ för vissa hälso- och sjukvårdskostnader för skyddsbehövande och vissa andra utlänningar.

**Ersättning till *landsting*
för hälso- och sjukvård**

**Ersättning till *regioner*
för hälso- och sjukvård**

33 §⁵⁵⁰

Ett landsting har rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvård av en utlänning som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade när han eller hon först togs emot i en kommun eller som

En region har rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvård av en utlänning som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade när han eller hon först togs emot i en kommun eller som

⁵⁵⁰ Senaste lydelse 2010:1441.

annars har ett direkt samband med utlänningens situation som skyddsbehövande måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning lämnas endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och *landstingets* sammanlagda vårdkostnad för utlänningen uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månadersperiod. Ersättningens storlek bestäms enligt Riksavtalet för utomlänsvård om inte annat avtalats.

När ersättning lämnas enligt första stycket får ersättning även lämnas för kostnader för tolk.

36 §⁵⁵¹

Utöver ersättning enligt 33 och 34 §§ får Migrationsverket, i mån av tillgång på medel, lämna ersättning till *landsting* för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för utlänningar som omfattas av 5–5 b §§. Sådan ersättning betalas ut efter ansökan.

Utöver ersättning enligt 33 och 34 §§ får Migrationsverket, i mån av tillgång på medel, lämna ersättning till *regioner* för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för utlänningar som omfattas av 5–5 b §§. Sådan ersättning betalas ut efter ansökan.

38 §

Kommuner och *landsting* är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket ska kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

Kommuner och *regioner* är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket ska kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁵¹ Senaste lydelse 2017:487.

1.252 Förslag till förordning om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 12 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

12 §⁵⁵²

Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om att *landsting* i vissa fall får förordna icke legitimerad personal att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, dock inte i fall som avses i 11 §.

Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om att *regioner* i vissa fall får förordna icke legitimerad personal att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, dock inte i fall som avses i 11 §.

Socialstyrelsen prövar frågor om särskilt förordnande för personal som har begått brott som avses i 16 c § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁵² Senaste lydelse 2013:246.

1.253 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets rekryteringsmyndighet

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet får inom sakområdet åta sig att utföra uppdrag åt andra myndigheter samt åt kommuner, *landsting* och enskilda.

3 §

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet får inom sakområdet åta sig att utföra uppdrag åt andra myndigheter samt åt kommuner, *regioner* och enskilda.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.254 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2, 3, 5–9, 10, 12–14 och 16 §§ samt rubriken närmast före 6 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Statens kulturråd beslutar om det statsbidrag som får fördelas till *ett landsting*.

Statens kulturråd beslutar om det statsbidrag som får fördelas till *en region*.

3 §

Vad som sägs om *ett landsting* i denna förordning gäller, med undantag för vad som sägs i 7 § om samverkan mellan länets kommuner, också för Gotlands kommun.

Vad som sägs om *en region* i denna förordning gäller, med undantag för vad som sägs i 7 § om samverkan mellan länets kommuner, också för Gotlands kommun.

5 §

Med regional kulturplan avses en beskrivning av de prioriteringar som *landstinget* vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd, prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna.

Med regional kulturplan avses en beskrivning av de prioriteringar som *regionen* vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd, prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna.

Villkor för *landstingens* fördelning av statsbidraget

Villkor för *regionernas* fördelning av statsbidraget

6 §

Ett landsting får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av *landstinget* och kulturplanen överensstämmer med denna förordning och de föreskrifter som meddelas med stöd av denna förordning.

En region får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av *regionen* och kulturplanen överensstämmer med denna förordning och de föreskrifter som meddelas med stöd av denna förordning.

7 §

Landstinget ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med kulturplanen som grund beslutar Statens kulturråd om det statsbidrag som *landstinget* ska fördela.

Regionen ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med kulturplanen som grund beslutar Statens kulturråd om det statsbidrag som *regionen* ska fördela.

8 §⁵⁵³

Med utgångspunkt i det ändamål som anges i 4 § ska *landstinget* ansvara för att bidragsgivningen enligt denna förordning främjar en god tillgång för länets invånare till

Med utgångspunkt i det ändamål som anges i 4 § ska *regionen* ansvara för att bidragsgivningen enligt denna förordning främjar en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete,
3. biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,
4. professionell bild- och formverksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,

⁵⁵³ Senaste lydelse 2017:1264.

6. filmkulturell verksamhet, och

7. främjande av hemslöjd.

Landstinget får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i första stycket och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till *landstingets* område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). *Landstinget* får även lämna statsbidrag till överskridande samarbeten mellan olika konstområden.

Regionen får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i första stycket och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till *regionens* område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). *Regionen* får även lämna statsbidrag till överskridande samarbeten mellan olika konstområden.

9 §

Landstinget får endast lämna statsbidrag till sådan verksamhet som också får bidrag från *landsting*, kommun eller annan huvudman.

Regionen får endast lämna statsbidrag till sådan verksamhet som också får bidrag från *region*, kommun eller annan huvudman.

10 §

Statens kulturråd får besluta om tidsbegränsade bidrag till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse.

Tidsbegränsade utvecklingsbidrag får endast lämnas till sådan verksamhet som också får bidrag från *landsting*, kommun eller annan huvudman.

Tidsbegränsade utvecklingsbidrag får endast lämnas till sådan verksamhet som också får bidrag från *region*, kommun eller annan huvudman.

12 §

Landsting som fördelar statsbidrag enligt denna förordning ska årligen följa upp och redovisa till Statens kulturråd hur de statliga medlen har använts och vilka effekter som uppnåtts.

Regioner som fördelar statsbidrag enligt denna förordning ska årligen följa upp och redovisa till Statens kulturråd hur de statliga medlen har använts och vilka effekter som uppnåtts.

13 §

Ett landsting som fördelar statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldigt om

1. *landstinget* genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att statsbidraget lämnats felaktigt eller med för högt belopp,

2. statsbidraget av något annat skäl än vad som avses i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och *landstinget* borde ha insett detta,

3. statsbidraget inte har använts för det ändamål det har beviljats för, eller

4. *landstinget* inte lämnar sådan redovisning som avses i 12 §.

En region som fördelar statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldigt om

1. *regionen* genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att statsbidraget lämnats felaktigt eller med för högt belopp,

2. statsbidraget av något annat skäl än vad som avses i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och *regionen* borde ha insett detta,

för det ändamål det har beviljats för, eller

4. *regionen* inte lämnar sådan redovisning som avses i 12 §.

14 §

Om *ett landsting* är återbetalningsskyldigt enligt 13 §, får Statens kulturråd besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidraget.

Om *en region* är återbetalningsskyldigt enligt 13 §, får Statens kulturråd besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidraget.

16 §

Om en kulturverksamhet är återbetalningsskyldig enligt 15 §, ska *landstinget* besluta att kräva tillbaka den del av statsbidraget som återbetalningsskyldigheten avser. Om det finns särskilda skäl för det, får *landstinget* efterge återkrav helt eller delvis.

Om en kulturverksamhet är återbetalningsskyldig enligt 15 §, ska *regionen* besluta att kräva tillbaka den del av statsbidraget som återbetalningsskyldigheten avser. Om det finns särskilda skäl för det, får *regionen* efterge återkrav helt eller delvis.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.255 Förslag till förordning om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 9 § och 13 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

9 §

Ett landsting eller en enskild huvudman som har tagit emot nordiska sökande har rätt till ersättning.

En region eller en enskild huvudman som har tagit emot nordiska sökande har rätt till ersättning.

13 kap.

9 §⁵⁵⁴

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka belopp en kommun ska betala till en enskild huvudman per elev, program och inriktning när det gäller sådana grundbelopp som avses i 16 kap. 55 § tredje stycket och 19 kap. 48 § fjärde stycket skollagen. När Skolverket meddelar föreskrifter om grundbeloppens storlek ska dessa meddelas senast den 31 januari det kalenderår som föreskrifterna gäller för.

Skolverket får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna och *landstingen* att lämna de uppgifter om verksamheten som behövs för sådana föreskrifter om grundbelopp som avses i första stycket.

När Skolverket meddelar föreskrifter om grundbeloppens storlek enligt riksprislistorna ska berörda kommuners budgeterade bidragsbelopp och berörda *lands-*

Skolverket får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna och *regionerna* att lämna de uppgifter om verksamheten som behövs för sådana föreskrifter om grundbelopp som avses i första stycket.

När Skolverket meddelar föreskrifter om grundbeloppens storlek enligt riksprislistorna ska berörda kommuners budgeterade bidragsbelopp och berörda *re-*

⁵⁵⁴ Senaste lydelse 2012:402.

tings budgeterade kostnader för *gioners* budgeterade kostnader
program och i förekommande fall för program och i förekomman-
inriktning ligga till grund för de fall inriktning ligga till grund
bidragsbeloppen. för bidragsbeloppen.

Statens skolverk får meddela föreskrifter när det gäller den ersätt-
ning som avses i 17 kap. 35 § andra stycket 2 skollagen (2010:800).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.256 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:130) med instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2011:130) med instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Myndigheten ska bistå de huvudmän som svarar för verksamheten med särskilda omvårdnadsinsatser för elever som går en sådan Rh-anpassad utbildning som avses i 15 kap. skollagen (2010:800) med administrativa tjänster i samband med att hemkommuner och *hemlandsting* betalar ersättning för vissa kostnader för eleverna till dessa huvudmän enligt 15 kap. 40 § skollagen.

Myndigheten ska bistå de huvudmän som svarar för verksamheten med särskilda omvårdnadsinsatser för elever som går en sådan Rh-anpassad utbildning som avses i 15 kap. skollagen (2010:800) med administrativa tjänster i samband med att hemkommuner och *hemregioner* betalar ersättning för vissa kostnader för eleverna till dessa huvudmän enligt 15 kap. 40 § skollagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.257 Förslag till förordning om ändring i plan- och byggförordningen (2011:338)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 och 6 §§ plan- och byggförordningen (2011:338) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap. 3 §⁵⁵⁵

I områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt.

Trots första stycket krävs det inte bygglov för

1. en skylt vars area är högst 1,0 kvadratmeter,
2. en skylt för ett tillfälligt evenemang, om skylten är uppsatt under högst fyra veckor,
3. en orienteringstavla vars area är högst 2,0 kvadratmeter,
4. en skylt inomhus,
5. valreklam i samband med val till riksdagen, *landstingsfullmäktige*, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Samedinget, eller i samband med folkomröstning,
5. valreklam i samband med val till riksdagen, *regionfullmäktige*, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Samedinget, eller i samband med folkomröstning,
6. en nationsflagga, flagga med kommunvapen eller liknande,
7. ett vägmärke, en tilläggstavla eller annan anordning för anvisning av trafik enligt vägmärkesförordningen (2007:90), och
8. ett sjövägmärke eller en säkerhetsanordning för sjöfarten enligt sjötrafikförordningen (1986:300).

Andra stycket 1 och 3 gäller inte om skylten eller orienteringstavlan placeras på eller i anslutning till en sådan byggnad eller inom ett sådant bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900).

⁵⁵⁵ Senaste lydelse 2017:102.

6 §⁵⁵⁶

Kravet på anmälan enligt 5 § gäller inte

1. rivning av en byggnad eller en del av en byggnad som är
 - a) en komplementbyggnad,
 - b) ett sådant skärmtak eller en sådan tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 eller 6 § plan- och bygglagen (2010:900), eller
 - c) en ekonomibygnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring,
2. annan åtgärd än rivning som rör en ekonomibygnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring inom ett område som inte omfattas av en detaljplan,
3. åtgärd som avses i 5 § första stycket 3, 4, 5 eller 6 i fråga om en byggnad eller tomt som tillhör staten eller *ett landsting*,
3. åtgärd som avses i 5 § första stycket 3, 4, 5 eller 6 i fråga om en byggnad eller tomt som tillhör staten eller *en region*,
4. åtgärd som rör en sådan byggnad eller annan anläggning som är avsedd för totalförsvaret och som är av hemlig natur,
5. åtgärd som avses i 5 § första stycket 10, 12 eller 13, om åtgärden vidtas utanför ett område med detaljplan och utanför en sammanhållen bebyggelse där anmälan behövs med hänsyn till omfattningen av byggnadsverk i bebyggelsen, och
6. åtgärd som avses i 5 § första stycket 3 i fråga om
 - a) en sådan komplementbyggnad, tillbyggnad eller takkupa som avses i 5 § första stycket 10, 12 och 13, om åtgärden vidtas utanför ett område med detaljplan och utanför en sammanhållen bebyggelse där anmälan behövs med hänsyn till omfattningen av byggnadsverk i bebyggelsen, eller
 - b) en sådan komplementbyggnad eller tillbyggnad som avses i 9 kap. 6 § plan- och bygglagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁵⁶ Senaste lydelse 2015:837.

1.258 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige ska ha följande lydelse.

5 §

Statsbidrag lämnas med ett belopp som motsvarar hemkommunens kostnad för barnets eller elevens utbildning.

Om barnet eller eleven har tagits emot med stöd av bestämmelser i skollagen (2010:800) till en annan kommuns utbildning eller utbildning som anordnas av *ett landsting* eller av staten, avses med hemkommunens kostnad den ersättning eller det bidrag som hemkommunen betalar för barnet eller eleven till den andra kommunen, *landstinget* eller staten enligt bestämmelser i skollagen och bestämmelser som meddelats med stöd av denna.

Om barnet eller eleven har tagits emot med stöd av bestämmelser i skollagen (2010:800) till en annan kommuns utbildning eller utbildning som anordnas av *en region* eller av staten, avses med hemkommunens kostnad den ersättning eller det bidrag som hemkommunen betalar för barnet eller eleven till den andra kommunen, *regionen* eller staten enligt bestämmelser i skollagen och bestämmelser som meddelats med stöd av denna.

Om barnet eller eleven har tagits emot med stöd av bestämmelser i skollagen till sådan utbildning som avses i 4 § som anordnas av en enskild, avses med hemkommunens kostnad det bidrag som hemkommunen betalar för barnet eller eleven till verksamheten eller skolan enligt bestämmelser i skollagen och bestämmelser som meddelats med stöd av denna.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.259 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 §, 6 kap. 2 § och 7 kap. 7 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §⁵⁵⁷

I de fall kommunal vuxenutbildning eller särskild utbildning för vuxna anordnas på entreprenad enligt 23 kap. 2 § skollagen (2010:800) får den myndighetsutövning som hör till rektorns uppgifter endast överlämnas till en enskild entreprenör om entreprenören har fått ett tillstånd enligt 6 kap. 1 § denna förordning för motsvarande utbildning. Rektorns uppgifter enligt 2 kap. 10 § denna förordning får dock inte överlämnas till entreprenören.

Även om myndighetsutövning överlämnats enligt första stycket när det gäller kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå har en kommun eller *ett landsting* sådan uppgiftsskyldighet som avses i 6 kap. 9–11 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Även om myndighetsutövning överlämnats enligt första stycket när det gäller kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå har en kommun eller *en region* sådan uppgiftsskyldighet som avses i 6 kap. 9–11 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

6 kap.

2 §

Med enskild utbildningsanordnare avses i detta kapitel en enskild fysisk eller juridisk person som anordnar utbildning.

Det som sägs om en enskild utbildningsanordnare gäller även en folkhögskola som bedrivs av en kommun eller *ett landsting*.

Det som sägs om en enskild utbildningsanordnare gäller även en folkhögskola som bedrivs av en kommun eller *en region*.

⁵⁵⁷ Senaste lydelse 2016:458.

7 kap.

7 §

Ett landsting som i sin kommunala vuxenutbildning har tagit emot nordiska sökande har rätt till ersättning.

En region som i sin kommunala vuxenutbildning har tagit emot nordiska sökande har rätt till ersättning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.260 Förslag till förordning om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandeförordningen (2011:1261)

dels att 1 kap. 1 §, 18 kap. 1 § och rubriken närmast före 18 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

dels att rubriken till 18 kap. ska lyda ”Skatteverkets skyldigheter mot kommuner, regioner, myndigheter och andra menigheter”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna förordning gäller vid tillämpning av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Innehållet i förordningen är uppdelat enligt följande.

1 kap. – Tillämpningsområde och betydelse av termer och uttryck

2 kap. – Registrering

3 kap. – Preliminär skatt

4 kap. – Särskild inkomstskatt

5 kap. – Kontrolluppgifter

6 kap. – Deklarationer

7 kap. – Övriga uppgifter

8 kap. – Föreläggande

9 kap. – Dokumentation

10 kap. – Utredning och kontroll

11 kap. – Betalningssäkring

12 kap. – Undantag från kontroll

13 kap. – Beslut om skatter och avgifter

14 kap. – Betalning och återbetalning av skatter och avgifter

15 kap. – Omprövning och överklagande

16 kap. – Verkställighet

17 kap. – Underrättelse om beslut m.m.

18 kap. – Skatteverkets skyldigheter mot kommuner, *landsting*, myndigheter och andra menigheter

18 kap. – Skatteverkets skyldigheter mot kommuner, *regioner*, myndigheter och andra menigheter

- 19 kap. – Myndigheters skyldigheter mot Skatteverket
 20 kap. – Uppgifter och handlingar hos Skatteverket och andra myndigheter
 21 kap. – Avgifter
 22 kap. – Övrigt.

Kommuner, <i>landsting</i> och andra menigheter	18 kap. Kommuner, <i>regioner</i> och andra menigheter
--	---

1 §

Skatteverket ska lämna redovisningsräkning till kommuner, *landsting*, registrerade trossamfund enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund och huvudmän för begravningsverksamhet enligt begravningslagen (1990:1144).

I redovisningsräkningen ska Skatteverket lämna uppgift om de medel som tillkommer kommunen, *landstinget*, trossamfundet eller huvudmannen för begravningsverksamheten.

En redovisningsräkning ska upprättas för kalenderår och lämnas i två exemplar senast den 8 mars närmast följande kalenderår. Ett exemplar av redovisningsräkningen, försett med intyg om att räkningen har tagits emot, ska lämnas tillbaka till verket.

Skatteverket ska lämna redovisningsräkning till kommuner, *regioner*, registrerade trossamfund enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund och huvudmän för begravningsverksamhet enligt begravningslagen (1990:1144).

I redovisningsräkningen ska Skatteverket lämna uppgift om de medel som tillkommer kommunen, *regionen*, trossamfundet eller huvudmannen för begravningsverksamheten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.261 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:316) om statsbidrag för viss verksamhet på funktionshindersområdet

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2012:316) om statsbidrag för viss verksamhet på funktionshindersområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁵⁵⁸

Syftet med statsbidrag enligt denna förordning är att främja specialanpassad rehabilitering och att stödja utbildning, kunskapsutbyte och rekreation för personer som avses i 1 §. Statsbidraget ska förstärka och komplettera insatser som utförs eller finansieras av stat, *landsting* eller kommun.

Syftet med statsbidrag enligt denna förordning är att främja specialanpassad rehabilitering och att stödja utbildning, kunskapsutbyte och rekreation för personer som avses i 1 §. Statsbidraget ska förstärka och komplettera insatser som utförs eller finansieras av stat, *region* eller kommun.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁵⁸ Senaste lydelse 2014:526.

1.262 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd

Härigenom föreskrivs att 3, 5 och 6 §§ förordningen (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁵⁵⁹

Myndigheten ska också

1. verka för ökat internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan inom hela kulturområdet,

2. integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barn- och ungdomsperspektiv samt även främja ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete i sin verksamhet,

3. ha ett samlat ansvar, sektorsansvar, för funktionshindersfrågor med anknytning till myndighetens verksamhetsområde och inom ramen för detta ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda aktörer,

4. inom ramen för kultursamverkansmodellen enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet representera staten i dialogen med berörda *landsting* och kommuner,

5. administrera det pris som avses i förordningen (2002:1091) om litteraturpris till Astrid Lindgrens minne,

6. vara nationell kontaktpunkt för EU:s kulturprogram,

7. verka för kulturens betydelse inom andra samhällsområden,

8. sprida information och kunskap om myndighetens verksamhet, och

9. ha ett samlat ansvar för att inom sitt verksamhetsområde främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

⁵⁵⁹ Senaste lydelse 2017:1063.

5 §

Myndigheten ska samverka med berörda myndigheter, *landsting* och kommuner med ansvar enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statliga bidrag till regional kulturverksamhet samt med institutioner, det civila samhället och andra aktörer.

Myndigheten ska samverka med berörda myndigheter, *regioner* och kommuner med ansvar enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statliga bidrag till regional kulturverksamhet samt med institutioner, det civila samhället och andra aktörer.

Myndigheten ska även främja samverkan, erfarenhetsutbyte och lärande mellan lokala, regionala, nationella och internationella aktörer som bedriver verksamhet av betydelse för kulturens utveckling.

6 §

Myndigheten ska följa upp och till regeringen redovisa verksamhetens kvantitativa och kvalitativa resultat. Följande ska följas upp och redovisas:

1. den statliga bidragsgivningen och övrig främjande verksamhet, per konst- och kulturområde,

2. hur den statliga bidragsgivningen kompletteras genom medfinansiering av *landsting*, kommuner och andra aktörer, och

2. hur den statliga bidragsgivningen kompletteras genom medfinansiering av *regioner*, kommuner och andra aktörer, och

3. hur myndighetens verksamhet bidragit till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen.

Myndigheten ska lämna förslag till regeringen om hur insatser inom myndighetens ansvarsområde kan förbättras och effektiviseras.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.263 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:545) om stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Härigenom föreskrivs att 4 och 7 §§ förordningen (2012:545) om stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Stöd får ges till ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som avser att, i samverkan med länsstyrelsen och de berörda kommunerna i länet, medverka till att klarlägga förutsättningarna för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i kommunerna.

Stöd får ges till ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som avser att, i samverkan med länsstyrelsen och de berörda kommunerna i länet, medverka till att klarlägga förutsättningarna för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i kommunerna.

7 §

Frågor om stöd prövas av Boverket efter ansökan av en sådan stödmottagare som anges i 2, 3 eller 4 § eller efter en gemensam ansökan av

1. kommuner som deltar i en mellankommunal samverkan,
2. länsstyrelser som samverkar, eller

3. ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som samverkar med en eller flera länsstyrelser och kommuner.

Boverket ska ge Naturvårds-

3. ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län som samverkar med en eller flera länsstyrelser och kommuner.

Boverket ska ge Naturvårds-

verket och de berörda länsstyrelser som inte är sökande tillfälle att yttra sig över ansökan. I berörda län ska även samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *ett landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ges tillfälle att yttra sig över ansökan som kommit in från en eller flera kommuner respektive från en eller flera länsstyrelser.

verket och de berörda länsstyrelser som inte är sökande tillfälle att yttra sig över ansökan. I berörda län ska även samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen eller *en region* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ges tillfälle att yttra sig över ansökan som kommit in från en eller flera kommuner respektive från en eller flera länsstyrelser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.264 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2012:606) om samordning inom alkohol-,
narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m.**

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2012:606) om samordning inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Länsstyrelserna ska genom samordningsfunktionen stödja

1. genomförandet av den nationella ANDT-politiken i länet,

2. utvecklingen av ett långsiktigt kunskapsbaserat regionalt och lokalt arbete,

3. utvecklingen av tvärspektori-

3. utvecklingen av tvärspektori-

ella insatser i kommunerna och
landstinget,

ella insatser i kommunerna och
regionen,

4. samarbetet på lokal, regional och nationell nivå, och

5. utbildning och kompetensutveckling i länet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.265 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:176) med instruktion för Inspektionen för vård och omsorg

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2013:176) med instruktion för Inspektionen för vård och omsorg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁵⁶⁰

Syftet med tillsynen är att granska att befolkningen får vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter.

Tillsynen ska planeras och genomföras med utgångspunkt i egna riskanalyser om inte annat följer av lag, förordning eller särskilt beslut från regeringen. Tillsynen ska även innefatta kontroll av hur verksamheterna fullgör sin skyldighet att bedriva egenkontroll.

Resultatet av tillsynen ska redovisas till de granskade verksamheterna och till <i>det landsting</i> eller den kommun som berörs.	Resultatet av tillsynen ska redovisas till de granskade verksamheterna och till <i>den region</i> eller den kommun som berörs.
---	--

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁶⁰ Senaste lydelse 2014:1049.

1.266 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Härigenom föreskrivs att 3 och 4 §§ förordningen (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Utlänningar som omfattas av denna förordning ska betala vårdavgift med 50 kronor för läkarbesök inom *landstingets* hälso- och sjukvård eller hos läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt vårdavtal med *landstinget* samt för läkarvård som ges efter remiss av sådana läkare.

Utlänningar som omfattas av denna förordning ska betala vårdavgift med 50 kronor för läkarbesök inom *regionens* hälso- och sjukvård eller hos läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt vårdavtal med *regionen* samt för läkarvård som ges efter remiss av sådana läkare.

4 §

Utlänningar som omfattas av denna förordning ska betala vårdavgift med 25 kronor för annan sjukvårdande behandling än läkarvård, om den ges av en vårdgivare efter remiss av en läkare inom *landstingets* hälso- och sjukvård eller av läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt

Utlänningar som omfattas av denna förordning ska betala vårdavgift med 25 kronor för annan sjukvårdande behandling än läkarvård, om den ges av en vårdgivare efter remiss av en läkare inom *regionens* hälso- och sjukvård eller av läkare som får ersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt

vårdavtal. Vidare ska den ska betala avgift för sjukresa, dock med högst 40 kronor.

vårdavtal. Vidare ska den ska betala avgift för sjukresa, dock med högst 40 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.267 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar

Härigenom föreskrivs att 3 och 5 §§ förordningen (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Statsbidrag får lämnas för verksamhet med personligt ombud som syftar till att den enskilde ska

1. ha bättre möjligheter att påverka sin livssituation och vara delaktig i samhället,

2. ha möjligheter att leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation, och

3. ges möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor samt rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån sina egna önskemål och behov.

Verksamheten syftar även till att

1. få myndigheter, kommuner och *landsting* att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov, och

1. få myndigheter, kommuner och *regioner* att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov, och

2. ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

5 §

Verksamheten med personligt ombud ska bedrivas så att samverkan mellan berörda huvudmän för vård- och omsorgsinsatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kommer till stånd utifrån den enskildes

behov. Verksamheten bör bedrivas så att samverkan även omfattar patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

För verksamheten ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, *landstingets* primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen.

För verksamheten ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, *regionens* primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.268 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:711) om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden

Härigenom föreskrivs att 2–6 och 8–13 §§ och rubriken närmast före 4 § förordningen (2013:711) om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden⁵⁶¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Det som i denna förordning sägs om *ett landsting* gäller även en kommun som inte ingår i *ett landsting*.

Det som i denna förordning sägs om *en region* gäller även en kommun som inte ingår i *en region*.

3 §

Ersättning lämnas med högst ett belopp som motsvarar de faktiska kostnader som har uppkommit för *ett landsting* eller för Försäkringskassan.

Ersättning lämnas med högst ett belopp som motsvarar de faktiska kostnader som har uppkommit för *en region* eller för Försäkringskassan.

Ersättning till *landsting*

Ersättning till *regioner*

4 §⁵⁶²

Försäkringskassan ska ersätta *ett landsting* för kostnader som avser hälso- och sjukvård, tandvård, sjukresor, sjuktransporter och inköp av varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. om

Försäkringskassan ska ersätta *en region* för kostnader som avser hälso- och sjukvård, tandvård, sjukresor, sjuktransporter och inköp av varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. om

⁵⁶¹ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2015:882.

⁵⁶² Senaste lydelse 2015:882.

1. kostnaderna har uppkommit till följd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen,

2. kostnaderna har uppkommit till följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen,

3. det följer av en överenskommelse om social trygghet eller sjukvårdsförmåner mellan Sverige och annan stat, eller

4. kostnaderna avser personer som vid tillämpning av förordning (EG) nr 883/2004 bedöms vara bosatta i Sverige men som inte ska folkbokföras.

Första stycket gäller inte kostnader som *ett landsting* ansvarar för enligt lagen (2013:514) om *landstingens* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet.

Första stycket gäller inte kostnader som *en region* ansvarar för enligt lagen (2013:514) om *regionernas* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet.

5 §

Ersättning för hälso- och sjukvård som har tillhandahållits av *ett landsting* lämnas med ett belopp som motsvarar det riksavtal för hälso- och sjukvård som gällde vid tidpunkten för vården.

Ersättning för hälso- och sjukvård som har tillhandahållits av *en region* lämnas med ett belopp som motsvarar det riksavtal för hälso- och sjukvård som gällde vid tidpunkten för vården.

6 §⁵⁶³

Ersättning för hälso- och sjukvård som har tillhandahållits av privatpraktiserande läkare eller fysioterapeuter som är anslutna till det ersättningssystem som *landstinget* finansierar lämnas med ett belopp som motsvarar det riksavtal för hälso- och sjukvård

Ersättning för hälso- och sjukvård som har tillhandahållits av privatpraktiserande läkare eller fysioterapeuter som är anslutna till det ersättningssystem som *regionen* finansierar lämnas med ett belopp som motsvarar det riksavtal för hälso- och sjukvård

⁵⁶³ Senaste lydelse 2013:1156.

som gällde vid tidpunkten för vården.

som gällde vid tidpunkten för vården.

8 §

Ersättning för en sjukresa eller annan sjuktransport lämnas med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnad som *landstinget* haft för resan. Detsamma gäller inköp av varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Ersättning för en sjukresa eller annan sjuktransport lämnas med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnad som *regionen* haft för resan. Detsamma gäller inköp av varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

9 §

Ersättning lämnas under förutsättning att *landstinget* inte tar ut högre avgifter

1. av patienter som får hälso- och sjukvård, tandvård, sjukresor, sjuktransporter och varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. än den avgift som tas ut av patienter som är bosatta inom *landstingets* område, och

2. lämnar Försäkringskassan ett specificerat underlag för debitering utomlands om kostnaden avser en person som är bosatt i Sverige men en behörig institution i ett annat land ska svara för kostnaden.

Ersättning lämnas under förutsättning att *regionen* inte tar ut högre avgifter

1. av patienter som får hälso- och sjukvård, tandvård, sjukresor, sjuktransporter och varor som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. än den avgift som tas ut av patienter som är bosatta inom *regionens* område, och

10 §

Ersättning som *ett landsting* är berättigat till för inköp som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. får med *landstingets* medgivande betalas ut till den som har tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Ersättning som *en region* är berättigat till för inköp som omfattas av bestämmelserna i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. får med *regionens* medgivande betalas ut till den som har tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

11 §

Försäkringskassan ska samråda med *ett landsting* inför beslut om
 Försäkringskassan ska samråda med *en region* inför beslut om

1. tillstånd för planerad vård enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, och

2. ersättning för kostnader som avses i artiklarna 26 b 7 och 26 c 8 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser för förordning EG nr 883/2004.

Betalning av ersättningar till landsting

Betalning av ersättningar till regioner

12 §

Ersättning som *ett landsting* är berättigat till ska betalas senast inom 30 dagar från den dag då Försäkringskassan fått en specificerad faktura från *landstinget*.

Ersättning som *en region* är berättigat till ska betalas senast inom 30 dagar från den dag då Försäkringskassan fått en specificerad faktura från *regionen*.

13 §

Ersättning som *ett landsting* enligt 3 § lagen (2013:514) om *landstingens* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet ska betala till Försäkringskassan, ska betalas senast 30 dagar från den dag då *landstinget* från Försäkringskassan fått en specificerad faktura över vad som har betalats ut till följd av vården.

Ersättning som *en region* enligt 3 § lagen (2013:514) om *regionernas* och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet ska betala till Försäkringskassan, ska betalas senast 30 dagar från den dag då *regionen* från Försäkringskassan fått en specificerad faktura över vad som har betalats ut till följd av vården.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.269 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:1020) med instruktion för Folkhälsomyndigheten

Härigenom föreskrivs att 2, 3 och 10 §§ förordningen (2013:1020) med instruktion för Folkhälsomyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁵⁶⁴

Myndigheten ska

1. ansvara för uppföljning av befolkningens hälsa och för sektorsövergripande uppföljning av utvecklingen av folkhälsans bestämningfaktorer med utgångspunkt i folkhälsopolitikens målområden samt utvärdera insatser och metoder inom folkhälsoarbetet,
2. svara för kunskapsuppbyggnad inom sitt ansvarsområde,
3. förse regeringen och statliga myndigheter med kunskaps- och beslutsunderlag inom sitt ansvarsområde,
4. identifiera, analysera och förmedla för ansvarsområdet relevant kunskap till berörda i kommuner, *landsting* och andra berörda samhällssektorer,
5. samordna, följa och utveckla smittskyddet på nationell nivå, och
6. medverka till minskad negativ miljöpåverkan på människors hälsa.

3 §⁵⁶⁵

Myndigheten ska särskilt

1. analysera utvecklingen av hälsan och hälsans bestämningfaktorer och hur bestämningfaktorerna fördelas efter kön, etnisk eller kulturell bakgrund, socioekonomisk tillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, funktionsnedsättning och ålder,

⁵⁶⁴ Senaste lydelse 2015:173.

⁵⁶⁵ Senaste lydelse 2017:521.

2. följa och analysera beteende- och omvärldsförändringar av betydelse för smittskyddet och hur sådana förändringar påverkar förutsättningarna för smittskyddet i landet,

3. verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö-kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling samt i detta arbete särskilt följa upp, utvärdera och sprida kunskap om hur människors hälsa påverkas av miljön,

4. framställa statistik inom folkhälsoområdet och främja tillgång till sådan statistik,

5. bidra till utvecklingen av både hälsoekonomisk metodik inom folkhälsoområdet och metoder för att beakta folkhälsoaspekter i konsekvensbedömningar och uppföljningar,

6. följa och analysera utvecklingen av smittsamma sjukdomar och skyddet mot dessa nationellt och internationellt, analysera konsekvenserna av denna utveckling för samhället och den enskilde samt utvärdera effekterna av vaccinationer och andra smittskydds-åtgärder inom hälso- och sjukvården och andra berörda samhälls-sektorer,

7. ansvara för den samordnade uppföljningen inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet,

8. svara för stöd till kvalitets- och metodutveckling vid laboratorier som bedriver diagnostik av betydelse för landets smittskydd,

9. verka för att möjligheten att effektivt använda antibiotika hos människor och djur bevaras genom att samla in, analysera och aktivt förmedla kunskap i frågor som rör antibiotikaresistens samt främja insatser på lokal och regional nivå i frågor som rör rationell antibiotikaanvändning och antibiotikaresistens,

10. verka för en minskad smittspridning genom att samla in, analysera och aktivt förmedla kunskap i frågor som rör annan antimikrobiell resistens än antibiotikaresistens samt i frågor som rör vårdrelaterade infektioner och vårdhygien,

11. verka för att förskrivare, övriga berörda yrkesgrupper och allmänheten tillämpar de kunskaper som finns om antibiotikaresistens och annan antimikrobiell resistens,

12. verka för att begränsa spridningen och konsekvenserna för samhället och för enskilda av hiv/aids samt verka för att skapa öppenhet om hiv/aids och motverka stigmatisering och diskriminering av

personer som lever med hivinfektion, bland annat genom att främja utvecklingsinsatser och långsiktigt förebyggande arbete,

13. bevaka och utreda behovet av narkotikaklassificering av varor som inte utgör läkemedel samt bevaka och utreda behovet av kontroll av varor enligt lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,

14. vara samordnande myndighet för det friluftslivsmål för god folkhälsa som regeringen har fastställt och verka för att detta mål nås genom att sammanställa och sprida evidensbaserade kunskaper om insatser som skapar förutsättningar för friluftsliv och främjar hälsa till kommuner, *landsting* och andra berörda samhällssektorer,

14. vara samordnande myndighet för det friluftslivsmål för god folkhälsa som regeringen har fastställt och verka för att detta mål nås genom att sammanställa och sprida evidensbaserade kunskaper om insatser som skapar förutsättningar för friluftsliv och främjar hälsa till kommuner, *regioner* och andra berörda samhällssektorer,

15. ha ett samlat ansvar för att inom sitt verksamhetsområde främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck,

16. verka för kunskapsuppbyggnad och nationell samordning inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt följa upp utvecklingen inom området,

17. till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) ge in underlag för beslut om rekommendationer för resor till länder där det kan finnas risk för spridning av smittsamma sjukdomar, och

18. övervaka marknadsutvecklingen för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, inbegripet eventuella belägg för att användningen av dem fungerar som inkörsport till nikotinberoende och slutligen traditionell tobakskonsumtion för unga människor och icke-rökare.

10 §

Myndigheten ska

1. bistå myndigheter, *landsting*, kommuner och organisationer med expertstöd vid konstaterade eller misstänkta utbrott av allvarliga smittsamma sjukdomar och vid analys av risker

1. bistå myndigheter, *regioner*, kommuner och organisationer med expertstöd vid konstaterade eller misstänkta utbrott av allvarliga smittsamma sjukdomar och vid analys av risker och be-

och behov av förebyggande åtgärder när det gäller sådana utbrott, och behov av förebyggande åtgärder när det gäller sådana utbrott, och

2. upprätthålla den laboratorieberedskap som behövs och tillhandahålla mikrobiologiska laboratorieundersökningar som är av unik natur eller som av andra skäl inte utförs av andra laboratorier.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.270 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:1031) med instruktion för E-hälsomyndigheten

Härigenom föreskrivs att 1, 2 och 7 §§ förordningen (2013:1031) med instruktion för E-hälsomyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵⁶⁶

E-hälsomyndigheten ska ansvara för register och it-funktioner som öppenvårdsapotek och vårdgivare behöver ha tillgång till för en patientsäker och kostnadseffektiv läkemedelshantering. Myndigheten ska vidare samordna regeringens satsningar på e-hälsa samt övergripande följa utvecklingen på e-hälsoområdet.

Vad som sägs om *landsting* i denna förordning gäller även kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som sägs om *regioner* i denna förordning gäller även kommuner som inte ingår i *en region*.

2 §⁵⁶⁷

Myndigheten ska särskilt

1. ansvara för de register som anges i lagen (1996:1156) om receptregister och lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning,

2. utfärda intyg som visar att den som ansöker om tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel till konsument uppfyller de förutsättningar för tillståndet som föreskrivs i 2 kap. 6 § 5–7 lagen (2009:366) om handel med läkemedel,

3. vid behov genomföra kontroller av det elektroniska system för direktåtkomst till uppgifter hos myndigheten som en tillståndshavare ska ha enligt 2 kap. 6 § 6 lagen om handel med läkemedel,

4. förmedla ersättning från *landstingen* till öppenvårdsapoteken enligt vad som sägs i förordningen (2002:687) om läkeme-

4. förmedla ersättning från *regionerna* till öppenvårdsapoteken enligt vad som sägs i förordningen (2002:687) om läkeme-

⁵⁶⁶ Senaste lydelse 2014:242.

⁵⁶⁷ Senaste lydelse 2017:297.

delsförmåner m.m. och i smitt- delsförmåner m.m. och i smitt- skyddsförordningen (2004:255), skyddsförordningen (2004:255),

5. förvalta, framställa och tillhandahålla nationell läkemedelsstatistik,

6. tillhandahålla ett system för analys av läkemedelsstatistik,

7. ansvara för ett nationellt register över elektroniska recept för djur,

8. ansvara för ett nationellt produkt- och artikelregister över läkemedel samt förbrukningsartiklar och livsmedel som ingår i läkemedelsförmånerna,

9. tillhandahålla ett system för insamling av läkemedelsinformation,

10. ansvara för ett nationellt register över sortiments- och leveransinformation avseende dosdispenserade läkemedel,

11. tillhandahålla ett elektroniskt expertstöd till öppenvårdsapoteken i syfte att öka säkerheten vid expediering av läkemedelsrecept, och

12. tillhandahålla ett system för förmedling av ansökningar om tillstånd till försäljning av läkemedel enligt 4 kap. 10 § andra stycket läkemedelslagen (2015:315).

7 §⁵⁶⁸

Myndigheten får på uppdrag av *landsting*

1. föra register över koder avseende geografisk indelning av *landstings* hälso- och sjukvårdsverksamhet (områdeskoder),

2. tillhandahålla en teknisk plattform där *landsting* och andra kan lämna och hämta uppgifter om läkemedel och andra varor som *landsting* subventionerar utöver läkemedelsförmånen, och

Myndigheten får på uppdrag av *regioner*

1. föra register över koder avseende geografisk indelning av *regions* hälso- och sjukvårdsverksamhet (områdeskoder),

2. tillhandahålla en teknisk plattform där *regioner* och andra kan lämna och hämta uppgifter om läkemedel och andra varor som *regioner* subventionerar utöver läkemedelsförmånen, och

⁵⁶⁸ Senaste lydelse 2014:242.

3. utveckla och förvalta ett system som möjliggör förmedling av information om ordinationer, förskrivningar, uthämtade läkemedel och läkemedelsanvändning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.271 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Myndigheten ska

1. främja ett systematiskt och effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken på alla nivåer i samhället,

2. följa upp, utvärdera och analysera insatser från statliga myndigheter, kommuner, *landsting* och andra aktörer i förhållande till de nationella funktionshinderspolitiska målen,

3. inneha samlad kunskap om arbetet för ökad tillgänglighet och dess resultat samt om utveckling och skillnader i levnadsvillkoren för personer i alla åldrar och kön med olika funktionsnedsättningar bland annat genom att genomföra kartläggningar, uppföljningar, utvärderingar och analyser, däribland samhällsekonomiska analyser,

4. föreslå lämpliga åtgärder för en effektiv styrning och samordning av det funktionshinderspolitiska arbetet,

5. ta fram metoder, riktlinjer och vägledningar till stöd för arbetet med tillgänglighet och delaktighet,

6. utveckla kunskap om hur samspelet mellan generella välfärdsteknologilösningar och personligt utformade hjälpmedel fungerar för den enskilde,

7. följa och vid behov medverka i strategiskt viktig nationell och internationell standardisering inom välfärdsteknologi och tillgänglighet samt verka för att tillgänglighet och universell utformning inkluderas i relevanta standarder,

8. upphandla ledarhundar, och

9. bevaka och analysera den internationella utvecklingen och Europeiska unionens insatser inom myndighetens verksamhetsområde

och bidra till att Sverige uppfyller sina åtaganden inom ramen för skyddet av mänskliga rättigheter samt vid behov rapportera vilka konsekvenser utvecklingen och insatserna kan få för personer med funktionsnedsättning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.272 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 4, 7 och 8 §§ förordningen (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation. Statsbidraget lämnas till *landsting*.

Vad som sägs i förordningen om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *något landsting*.

Om flera *landsting* samverkar och bildar ett kommunalförbund för att tillhandahålla utrustning för personer med dövblindhet, lämnas statsbidrag till det förbundet.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation. Statsbidraget lämnas till *regioner*.

Vad som sägs i förordningen om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *någon region*.

Om flera *regioner* samverkar och bildar ett kommunalförbund för att tillhandahålla utrustning för personer med dövblindhet, lämnas statsbidrag till det förbundet.

2 §

Syftet med statsbidraget är att stimulera *landstingen* att tillhandahålla utrustning för elektronisk kommunikation till döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning.

Syftet med statsbidraget är att stimulera *regionerna* att tillhandahålla utrustning för elektronisk kommunikation till döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning.

4 §

Bidrag lämnas även för kostnader som *landstinget* har för nödvändig service och reparation samt nödvändigt byte av sådan utrustning som anges i 3 §.

Bidrag lämnas även för kostnader som *regionen* har för nödvändig service och reparation samt nödvändigt byte av sådan utrustning som anges i 3 §.

7 §

På Socialstyrelsens eller Riksrevisionens begäran är *landstinget* skyldigt att tillhandahålla det underlag som behövs för dessa myndigheters granskning.

På Socialstyrelsens eller Riksrevisionens begäran är *regionen* skyldigt att tillhandahålla det underlag som behövs för dessa myndigheters granskning.

8 §

Ett landsting som fått statsbidrag enligt denna förordning ska senast den 30 juni varje år redovisa till Socialstyrelsen hur mycket av statsbidraget som förbrukats föregående kalenderår. I redovisningen ska *landstinget* även ange andra uppgifter som ger Socialstyrelsen information om hur statsbidraget har använts.

En region som fått statsbidrag enligt denna förordning ska senast den 30 juni varje år redovisa till Socialstyrelsen hur mycket av statsbidraget som förbrukats föregående kalenderår. I redovisningen ska *regionen* även ange andra uppgifter som ger Socialstyrelsen information om hur statsbidraget har använts.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.273 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:299) om statsbidrag för samordning av landstingens arbete med utrustning för elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2014:299) om statsbidrag för samordning av landstingens arbete med utrustning för elektronisk kommunikation samt 1, 5, 7, 8 och 12–14 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om statsbidrag för samordning av *landstingens* arbete med utrustning för elektronisk kommunikation

Förordning om statsbidrag för samordning av *regionernas* arbete med utrustning för elektronisk kommunikation

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till *ett landsting* för samordning mellan och kompetensutveckling i samtliga *landsting* inom området elektronisk kommunikation för döva och hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning.

Vad som sägs i förordningen om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *något landsting*.

I förordningen (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation finns bestämmelser om statsbidrag till individuella kommunikationshjälpmedel för personer som avses i första stycket.

Med utrustning avses i denna förordning detsamma som i förordningen om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till *en region* för samordning mellan och kompetensutveckling i samtliga *regioner* inom området elektronisk kommunikation för döva och hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning.

Vad som sägs i förordningen om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *någon region*.

5 §

Statsbidrag får lämnas endast för sådan verksamhet i *ett lands- ting* som har till syfte att utveckla kompetens bland samtliga *lands- tings* personal som arbetar med utrustning för elektronisk kommunikation, och som består av att

1. minst en konferens per år anordnas för *landstingens* förskrivare och annan personal som jobbar med utrustning för elektronisk kommunikation,

2. det tas fram och sprids metoder för att utifrån individens behov och möjligheter samt i samråd med individen välja och anpassa lämplig utrustning,

3. det tas fram och sprids goda exempel på hur utrustning underlättar elektronisk kommunikation för personer som utgör målgruppen för statsbidraget som delas ut enligt förordningen (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation,

4. det samordnas och drivs träffar för erfarenhetsutbyte med personal som är inblandad i *lands- tings* upphandling av utrustning för elektronisk kommunikation, och

5. användningen stimuleras både av utrustning som tagits fram i avsikt att underlätta för enskilda personer med funktionsnedsättning och av utrustning som tagits fram för användning av vem som helst men vars funktion medför att den kan användas för de ändamål som *landsting* får statsbidrag för enligt förordningen om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation.

Statsbidrag får lämnas endast för sådan verksamhet i *en region* som har till syfte att utveckla kompetens bland samtliga *region- ers* personal som arbetar med utrustning för elektronisk kommunikation, och som består av att

1. minst en konferens per år anordnas för *regionernas* förskrivare och annan personal som jobbar med utrustning för elektronisk kommunikation,

4. det samordnas och drivs träffar för erfarenhetsutbyte med personal som är inblandad i *regionernas* upphandling av utrustning för elektronisk kommunikation, och

5. användningen stimuleras både av utrustning som tagits fram i avsikt att underlätta för enskilda personer med funktionsnedsättning och av utrustning som tagits fram för användning av vem som helst men vars funktion medför att den kan användas för de ändamål som *regioner* får statsbidrag för enligt förordningen om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation.

Kunskapen ska spridas genom ett permanent nationellt nätverk för den *landstingsprofession* som arbetar med utrustning för elektronisk kommunikation.

Bidraget får inte användas för kostnader i *landstingets* ordinarie verksamhet.

Kunskapen ska spridas genom ett permanent nationellt nätverk för den *regionprofession* som arbetar med utrustning för elektronisk kommunikation.

Bidraget får inte användas för kostnader i *regionens* ordinarie verksamhet.

7 §

Ansökan ska innehålla en beskrivning av

1. *landstingets* verksamhet inom området elektronisk kommunikation – ibland kallat alternativ telefonverksamhet eller text- och bildtelefonverksamhet – vilka personalresurser som finns, personalens kompetens, erfarenhet av arbete med personer med de olika funktionsnedsättningar som området berör, och

2. hur arbetet med att säkra att denna förordnings syfte enligt 3 § och krav enligt 5 § ska utföras om *landstinget* beviljas statsbidrag enligt denna förordning.

1. *regionens* verksamhet inom området elektronisk kommunikation – ibland kallat alternativ telefonverksamhet eller text- och bildtelefonverksamhet – vilka personalresurser som finns, personalens kompetens, erfarenhet av arbete med personer med de olika funktionsnedsättningar som området berör, och

2. hur arbetet med att säkra att denna förordnings syfte enligt 3 § och krav enligt 5 § ska utföras om *regionen* beviljas statsbidrag enligt denna förordning.

8 §

Socialstyrelsen ska vid sin tilldelning av statsbidraget i första hand lämna statsbidrag till *det landsting* som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla det syfte som anges i 3 § och övriga förutsättningar enligt denna förordning.

Socialstyrelsen ska vid sin tilldelning av statsbidraget i första hand lämna statsbidrag till *den region* som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla det syfte som anges i 3 § och övriga förutsättningar enligt denna förordning.

12 §

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget. Statsbidraget betalas ut vid ett tillfälle per bidragsår. Det första statsbidraget ska betalas ut snarast möjligt efter Socialstyrelsens beslut att bevilja statsbidrag. För bidragsår två och tre betalar Socialstyrelsen ut medel så snart *landstinget* kommit in med en redovisning enligt 13 §.

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget. Statsbidraget betalas ut vid ett tillfälle per bidragsår. Det första statsbidraget ska betalas ut snarast möjligt efter Socialstyrelsens beslut att bevilja statsbidrag. För bidragsår två och tre betalar Socialstyrelsen ut medel så snart *regionen* kommit in med en redovisning enligt 13 §.

13 §

Ett landsting som tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är skyldigt att varje år till Socialstyrelsen lämna en ekonomisk redovisning och redogörelse i sak för den verksamhet som bedrivs eller har bedrivits med stöd av bidraget. Socialstyrelsen anger i beslutet om statsbidrag vid vilken tidpunkt som redovisningen och redogörelsen ska lämnas.

En region som tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är skyldigt att varje år till Socialstyrelsen lämna en ekonomisk redovisning och redogörelse i sak för den verksamhet som bedrivs eller har bedrivits med stöd av bidraget. Socialstyrelsen anger i beslutet om statsbidrag vid vilken tidpunkt som redovisningen och redogörelsen ska lämnas.

14 §

Ett landsting som fått bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldigt om

1. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats,
2. bidraget inte har använts för det ändamål som det har beviljats för,
3. *landstinget* inte har lämnat sådan redovisning eller sådant underlag som avses i 13 §, eller
4. villkor i beslutet inte har följts.

En region som fått bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldigt om

3. *regionen* inte har lämnat sådan redovisning eller sådant underlag som avses i 13 §, eller

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.274 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2014:570) om regeringens medgivande
till beslut om vissa föreskrifter**

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Innan en förvaltningsmyndighet beslutar föreskrifter som vid tillämpningen kan få sådana effekter på kostnader för staten, kommuner eller *landsting* som inte är oväsentliga, ska regeringens medgivande att besluta föreskrifterna inhämtas.

Innan en förvaltningsmyndighet beslutar föreskrifter som vid tillämpningen kan få sådana effekter på kostnader för staten, kommuner eller *regioner* som inte är oväsentliga, ska regeringens medgivande att besluta föreskrifterna inhämtas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.275 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1071) om statsbidrag för att stärka ungas inflytande i den lokala demokratin

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2014:1071) om statsbidrag för att stärka ungas inflytande i den lokala demokratin ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Statsbidrag får lämnas till kommuner och *landsting* för verksamheter där det utvecklas innovativa strategier, system och metoder för att långsiktigt stärka ungas inflytande i den lokala demokratin.

2 §

Statsbidrag får lämnas till kommuner och *regioner* för verksamheter där det utvecklas innovativa strategier, system och metoder för att långsiktigt stärka ungas inflytande i den lokala demokratin.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.276 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1542) om statsbidrag till kommuner och landsting för att öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2014:1542) om statsbidrag till kommuner och landsting för att öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation samt 1, 3–5 och 9 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om statsbidrag till kommuner och landsting för att öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation

Förordning om statsbidrag till kommuner och regioner för att öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner och landsting för utbildningsinsatser för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner och regioner för utbildningsinsatser för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

3 §

Statsbidrag får, i mån av tillgång på medel, lämnas till kommuner och landsting för projekt som syftar till att inom det egna verksamhetsområdet öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation för att främja målgruppens rättigheter och möjligheter i kontak-

Statsbidrag får, i mån av tillgång på medel, lämnas till kommuner och regioner för projekt som syftar till att inom det egna verksamhetsområdet öka kunskapen om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation för att främja målgruppens rättigheter och möjligheter i kontak-

ten med kommuner och *landsting* (lärandeprojekt).

ten med kommuner och *regioner* (lärandeprojekt).

4 §

Statsbidrag får lämnas efter ansökan.

Ett villkor för bidrag är att projektet inte omfattar insatser som redan utförs inom kommunens eller *landstingets* ordinarie verksamhet.

Ett villkor för bidrag är att projektet inte omfattar insatser som redan utförs inom kommunens eller *regionens* ordinarie verksamhet.

5 §

Ansökningar som avser projekt som har en hög grad av egen finansiering av en kommun eller *ett landsting* ska prioriteras.

Ansökningar som avser projekt som har en hög grad av egen finansiering av en kommun eller *en region* ska prioriteras.

9 §

En kommun eller *ett landsting* som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de mottagna medlen till Socialstyrelsen vid den tidpunkt som angetts i beslutet. Bidragsmottagaren ska samtidigt redovisa vilka resultat som har uppnåtts och hur resultaten förhåller sig till det ändamål som bidraget har beviljats för.

En kommun eller *en region* som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de mottagna medlen till Socialstyrelsen vid den tidpunkt som angetts i beslutet. Bidragsmottagaren ska samtidigt redovisa vilka resultat som har uppnåtts och hur resultaten förhåller sig till det ändamål som bidraget har beviljats för.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.277 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:49) med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2015:49) med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Myndigheten ska ansvara för att ta fram och samla sektorsövergripande kunskap om ungdomars levnadsvillkor, attityder och värderingar. I detta arbete ingår att följa upp ungdomars levnadsvillkor och tillhandahålla en databas över befintlig statistik som möjliggör jämförelser på kommunal nivå, nationell nivå och EU-nivå. Därutöver ska myndigheten utveckla kunskap om insatser och metoder som kan förbättra ungdomars levnadsvillkor. Kunskapen ska i första hand göras tillgänglig och spridas till kommuner, *landsting* och myndigheter.

Myndigheten ska verka för att ungdomsperspektivet integreras i relevanta statliga myndigheters verksamhet och bidra till samverkan och samordning av statliga insatser som riktas till ungdomar.

Myndigheten ska stödja utvecklingen av kunskapsbaserad ungdomspolitik i kommuner och *landsting*.

Myndigheten ska ansvara för att ta fram och samla sektorsövergripande kunskap om ungdomars levnadsvillkor, attityder och värderingar. I detta arbete ingår att följa upp ungdomars levnadsvillkor och tillhandahålla en databas över befintlig statistik som möjliggör jämförelser på kommunal nivå, nationell nivå och EU-nivå. Därutöver ska myndigheten utveckla kunskap om insatser och metoder som kan förbättra ungdomars levnadsvillkor. Kunskapen ska i första hand göras tillgänglig och spridas till kommuner, *regioner* och myndigheter.

Myndigheten ska stödja utvecklingen av kunskapsbaserad ungdomspolitik i kommuner och *regioner*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.278 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst

Härigenom föreskrivs att 1 och 10 §§ förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵⁶⁹

Denna förordning syftar till att säkerställa att styrningen med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst som statliga myndigheter ansvarar för utgör ett stöd för huvudmän (*landsting* och kommuner) och olika professioner vilka har ansvar för att patienter och brukare ges en god vård och insatser av god kvalitet.

Styrningen med kunskap ska bidra till att målen i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och socialtjänstlagen (2001:453) uppfylls.

Denna förordning syftar till att säkerställa att styrningen med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst som statliga myndigheter ansvarar för utgör ett stöd för huvudmän (*regioner* och kommuner) och olika professioner vilka har ansvar för att patienter och brukare ges en god vård och insatser av god kvalitet.

10 §

Huvudmannagruppen består av sexton ledamöter, varav sex ledamöter företräder *landstingen* och tio ledamöter företräder kommunerna. Varje ledamot bör ha en ersättare.

Ledamöterna och ersättarna ska utses av regeringen på förslag av Sveriges Kommuner och

Huvudmannagruppen består av sexton ledamöter, varav sex ledamöter företräder *regionerna* och tio ledamöter företräder kommunerna. Varje ledamot bör ha en ersättare.

Ledamöterna och ersättarna ska utses av regeringen på förslag av Sveriges Kommuner och

⁵⁶⁹ Senaste lydelse 2017:95.

Landsting. Till ledamot eller ersättare får endast den utses som är ledamot eller ersättare i kommun- eller *landstingsfullmäktige*. Landsting. Till ledamot eller ersättare får endast den utses som är ledamot eller ersättare i kommun- eller *regionfullmäktige*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.279 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *ett landsting* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *ett landsting* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i denna förordning i stället gälla *det* berörda *landstinget*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *en region* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *en region* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i denna förordning i stället gälla *den* berörda *regionen*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.280 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar

Härigenom föreskrivs att 7 § förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *ett landsting* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *ett landsting* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i denna förordning i stället gälla *det* berörda *landstinget*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att ett samverkansorgan har till uppgift att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län finns bestämmelser om att *en region* som avses i lagen ska besluta om användningen av vissa medel för regionalt tillväxtarbete.

I län med *en region* som avses i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska det som sägs om länsstyrelsen i denna förordning i stället gälla *den* berörda *regionen*. I Kalmar län ska det som sägs om länsstyrelsen i stället gälla samverkansorganet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.281 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen

Härigenom föreskrivs att 19 § förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §⁵⁷⁰

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Rikssjukvårdsnämnden. Beslutsorganet ska fatta beslut om rikssjukvård enligt 7 kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får nämnden även fullgöra andra uppgifter.

Rikssjukvårdsnämnden består av en ordförande samt nio andra ledamöter, varav sex ska representera *landstingen*, en ska representera Statens beredning för medicinsk och social utvärdering och en ska representera Vetenskapsrådet. Ordföranden i nämnden och ställföreträdaren för denne ska vara representanter från Socialstyrelsen.

Rikssjukvårdsnämnden består av en ordförande samt nio andra ledamöter, varav sex ska representera *regionerna*, en ska representera Statens beredning för medicinsk och social utvärdering och en ska representera Vetenskapsrådet. Ordföranden i nämnden och ställföreträdaren för denne ska vara representanter från Socialstyrelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

⁵⁷⁰ Senaste lydelse 2017:96.

1.282 Förslag till förordning om ändring i havsplaneringsförordningen (2015:400)

Härigenom föreskrivs att 9 och 17 §§ havsplaneringsförordningen (2015:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Havs- och vattenmyndigheten ska ge de kommuner, regionplaneorgan, kommunala samverkansorgan och *landsting* som kan beröras av ett förslag till havsplan tillfälle att medverka i förslagsarbetet så att hänsyn kan tas till lokala och regionala förutsättningar och behov.

Havs- och vattenmyndigheten ska ge de kommuner, regionplaneorgan, kommunala samverkansorgan och *regioner* som kan beröras av ett förslag till havsplan tillfälle att medverka i förslagsarbetet så att hänsyn kan tas till lokala och regionala förutsättningar och behov.

17 §

När Havs- och vattenmyndigheten tar fram förslag till föreskrifter ska den samverka med de berörda myndigheter som avses i 5 § och med berörda kommuner, regionplaneorgan, kommunala samverkansorgan och *landsting*.

När Havs- och vattenmyndigheten tar fram förslag till föreskrifter ska den samverka med de berörda myndigheter som avses i 5 § och med berörda kommuner, regionplaneorgan, kommunala samverkansorgan och *regioner*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.283 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 7 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

Stöd får inte lämnas för åtgärder som staten, *landsting*, regioner eller kommuner ska ansvara för enligt lag eller annan författning.

Stöd får inte heller lämnas för åtgärder som endast syftar till att uppfylla villkor i unionslagstiftningen, lag eller annan författning.

Stöd får inte lämnas för åtgärder som staten, regioner eller kommuner ska ansvara för enligt lag eller annan författning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.284 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:407) om lokalt ledd utveckling

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2015:407) om lokalt ledd utveckling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Stöd enligt denna förordning får inte lämnas

1. för åtgärder som staten, *landsting*, regioner eller kommuner ska ansvara för enligt lag eller annan författning,

2. för åtgärder som enbart syftar till att uppfylla krav enligt unionslagstiftningen eller nationell rätt, eller

3. till företag som befinner sig i svårigheter enligt kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.285 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att 1 och 8 §§ förordningen (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵⁷¹

Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter. Myndigheten ska verka för en rättssäker, effektiv och socialt och miljömässigt hållbar upphandling till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten ska främja innovativa lösningar inom upphandling.

Myndigheten ska också ge vägledning i statsstödsfrågor till kommuner och *landsting*.

Myndigheten ska också ge vägledning i statsstödsfrågor till kommuner och *regioner*.

8 §⁵⁷²

Myndigheten ska samverka med statliga myndigheter, särskilt Konkurrensverket, Kammarkollegiet, Verket för innovationssystem, Kommerskollegium, Naturvårdsverket, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket, samt med *landsting*, kommuner, berörda offentliga organisationer och näringslivet för att utveckla upphandlingen. Myndigheten ska vid behov även samverka med andra organisationer.

Myndigheten ska samverka med statliga myndigheter, särskilt Konkurrensverket, Kammarkollegiet, Verket för innovationssystem, Kommerskollegium, Naturvårdsverket, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket, samt med *regioner*, kommuner, berörda offentliga organisationer och näringslivet för att utveckla upphandlingen. Myndigheten ska vid behov även samverka med andra organisationer.

⁵⁷¹ Senaste lydelse 2017:1297.

⁵⁷² Senaste lydelse 2017:1297.

De kriterier som avses i 2 § 3 ska tas fram och utvecklas i samverkan med berörda aktörer, såväl offentliga som privata.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.286 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:579) om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer

Härigenom föreskrivs att 1 och 6–10 och 12–15 §§ förordningen (2015:579) om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵⁷³

För att främja hållbara stadsmiljöer får Trafikverket, om det finns medel för ändamålet, ge stöd enligt denna förordning till kommuner och *landsting* för åtgärder som leder till att en större andel persontransporter i städer sker med kollektivtrafik eller cykeltrafik. Åtgärderna ska leda till energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och bidra till att nå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.

För att främja hållbara stadsmiljöer får Trafikverket, om det finns medel för ändamålet, ge stöd enligt denna förordning till kommuner och *regioner* för åtgärder som leder till att en större andel persontransporter i städer sker med kollektivtrafik eller cykeltrafik. Åtgärderna ska leda till energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och bidra till att nå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Stödet bör särskilt främja innovativa, kapacitetsstarka och resurseffektiva lösningar för kollektivtrafik eller cykeltrafik.

6 §⁵⁷⁴

Stöd får ges med högst 50 procent av kostnaderna för att genomföra åtgärden.

Vid fastställandet av stödnivån ska Trafikverket ta hänsyn till om kommunen eller *landstinget* har sökt eller beviljats annan offent-

Vid fastställandet av stödnivån ska Trafikverket ta hänsyn till om kommunen eller *regionen* har sökt eller beviljats annan offent-

⁵⁷³ Senaste lydelse 2017:9.

⁵⁷⁴ Senaste lydelse 2017:9.

lig eller privat finansiering för att genomföra åtgärden.

lig eller privat finansiering för att genomföra åtgärden.

7 §

Som villkor för stöd ska kommunen eller *landstinget* genomföra motprestationer i form av andra åtgärder än de som stödet avser och som bidrar till en ökad andel hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande.

Som villkor för stöd ska kommunen eller *regionen* genomföra motprestationer i form av andra åtgärder än de som stödet avser och som bidrar till en ökad andel hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande.

8 §

En ansökan om stöd ges in till och prövas av Trafikverket. Ansökan ska ske enligt det formulär som verket tillhandahåller.

Ansökan ska innehålla

1. en beskrivning av de åtgärder som stöd söks för, inklusive planerad start- och sluttidpunkt, och en analys av hur åtgärderna uppfyller syftet med förordningen,

2. en förteckning över kostnader för åtgärderna enligt 1 och uppgift om när kostnaderna planeras att redovisas till verket,

3. uppgift om huruvida annan finansiering har sökts eller beviljats för att genomföra åtgärderna enligt 1,

4. en beskrivning av de motprestationer enligt 7 § som kommunen eller *landstinget* åtar sig att genomföra, hur de passar in i kommunens eller *landstingets* övergripande arbete med en hållbar stadsmiljö och deras planerade start- och sluttidpunkt, och

4. en beskrivning av de motprestationer enligt 7 § som kommunen eller *regionen* åtar sig att genomföra, hur de passar in i kommunens eller *regionens* övergripande arbete med en hållbar stadsmiljö och deras planerade start- och sluttidpunkt, och

5. övriga uppgifter som verket behöver för att pröva ansökan.

9 §

Trafikverkets beslut om stöd ska ange

1. vilka åtgärder som stödet avser,

2. de motprestationer som kommunen eller *landstinget* enligt 7 § ska genomföra,

2. de motprestationer som kommunen eller *regionen* enligt 7 § ska genomföra,

3. stödnivå och ett högsta belopp som kan betalas ut,
4. planerad start- och sluttidpunkt för åtgärderna enligt 1 och motprestationerna enligt 2,
5. hur uppföljning, rapportering och redovisning av kostnader ska ske, och
6. övriga villkor som behövs för att syftet med stödet ska tillgodoses.

10 §

Stödet betalas ut årsvis mot redovisning av nedlagda kostnader. Trafikverket får dock besluta att betala ut högst 50 procent av det beviljade stödet i förskott. De kostnader som kommunen eller *landstinget* redovisar ska löpande räknas av mot det förskottsvis utbetalade beloppet.

Stödet betalas ut årsvis mot redovisning av nedlagda kostnader. Trafikverket får dock besluta att betala ut högst 50 procent av det beviljade stödet i förskott. De kostnader som kommunen eller *regionen* redovisar ska löpande räknas av mot det förskottsvis utbetalade beloppet.

12 §

En kommun eller *ett landsting* är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i 11 § 1 och 2 föreligger. Trafikverket får då besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

En kommun eller *en region* är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i 11 § 1 och 2 föreligger. Trafikverket får då besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

13 §

En kommun eller *ett landsting* som har fått stöd ska i samband med redovisningen av kostnaderna till Trafikverket rapportera hur genomförandet av de åtgärder som stödet avser och de motprestationer som enligt 9 § 2 ska genomföras fortskrider.

En kommun eller *en region* som har fått stöd ska i samband med redovisningen av kostnaderna till Trafikverket rapportera hur genomförandet av de åtgärder som stödet avser och de motprestationer som enligt 9 § 2 ska genomföras fortskrider.

När de åtgärder som stödet avser har genomförts ska en slutrapport ges in till verket. Rapporten ska ges in inom sex månader från den planerade sluttidpunkt som framgår av stödbeslutet, om inte verket beslutar annat.

14 §

Slutrapporten ska innehålla en ekonomisk slutredovisning av de åtgärder som stödet beviljats för. Av rapporten ska det särskilt framgå vilka effekter som åtgärderna har gett. Rapporten ska ange om de motprestationer som kommunen eller *landstinget* enligt 9 § 2 ska genomföra är slutförda. Rapporten ska även innehålla en redogörelse för kommunens eller *landstingets* arbete för en hållbar stadsmiljö och hur åtgärderna och motprestationerna har bidragit i det arbetet.

Slutrapporten ska innehålla en ekonomisk slutredovisning av de åtgärder som stödet beviljats för. Av rapporten ska det särskilt framgå vilka effekter som åtgärderna har gett. Rapporten ska ange om de motprestationer som kommunen eller *regionen* enligt 9 § 2 ska genomföra är slutförda. Rapporten ska även innehålla en redogörelse för kommunens eller *regionens* arbete för en hållbar stadsmiljö och hur åtgärderna och motprestationerna har bidragit i det arbetet.

15 §

Trafikverket ska följa upp att syftet med stödet enligt denna förordning tillgodoses. Verket ska varje år i samband med sin årsredovisning till regeringen rapportera hur medlen använts, vilka motprestationer som kommunerna och *landstingen* ska genomföra och vilka resultat som uppnåtts.

Trafikverket ska följa upp att syftet med stödet enligt denna förordning tillgodoses. Verket ska varje år i samband med sin årsredovisning till regeringen rapportera hur medlen använts, vilka motprestationer som kommunerna och *regionerna* ska genomföra och vilka resultat som uppnåtts.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.287 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2015:605) om överlämnande av allmänna
handlingar för förvaring**

Härigenom föreskrivs att 11 § förordningen (2015:605) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

En kommun får meddela sådana föreskrifter om ansökan, förvaringstid, återlämnande och tillsyn som följer av 4, 5, 7 och 8 §§ lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring.

Det som sägs om kommuner i första stycket avser även *lands-* Det som sägs om kommuner i första stycket avser även *re-*
ting. *gioner.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.288 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:801) om internationella skolor

Härigenom föreskrivs att 20 § förordningen (2015:801) om internationella skolor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

Statens skolverk får meddela föreskrifter om det belopp per elev, program och inriktning som en kommun ska betala till en huvudman för en internationell skola på gymnasienivå i de fall som avses i 24 kap. 6 a § skollagen (2010:800), om en kommun och en huvudman inte kommer överens om beloppet. När Skolverket meddelar sådana föreskrifter ska de meddelas senast den 31 januari det kalenderår som föreskrifterna gäller för.

När Skolverket meddelar föreskrifter om beloppens storlek enligt första stycket ska de berörda kommunernas budgeterade bidragsbelopp och de berörda *landstingens* budgeterade kostnader för program och i förekommande fall inriktning ligga till grund för bidragsbeloppen. När föreskrifterna avser bidragsbeloppens storlek för utbildning som leder fram till International Baccalaureate ska det belopp som bestäms för naturvetenskapsprogrammet ligga till grund för beloppet.

När Skolverket meddelar föreskrifter om beloppens storlek enligt första stycket ska de berörda kommunernas budgeterade bidragsbelopp och de berörda *regionernas* budgeterade kostnader för program och i förekommande fall inriktning ligga till grund för bidragsbeloppen. När föreskrifterna avser bidragsbeloppens storlek för utbildning som leder fram till International Baccalaureate ska det belopp som bestäms för naturvetenskapsprogrammet ligga till grund för beloppet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.289 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 2, 6 och 10 §§ förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Denna förordning innehåller föreskrifter som dels reglerar krisberedskapen, dels ansluter till vad som föreskrivs i lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap i fråga om civil verksamhet.

I förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap finns bestämmelser om myndigheters ansvar att i sin verksamhet beakta och planera för totalförsvarets krav. I förordningen finns även bestämmelser om hur höjd beredskap tillkännages och vilka författningar som då omedelbart ska tillämpas.

I lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om vilka åtgärder kommuner och *landsting* ska vidta inför och vid fredstida kris-situationer och höjd beredskap. I lagen regleras det geografiska områdesansvaret på lokal nivå.

I lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om vilka åtgärder kommuner och *regioner* ska vidta inför och vid fredstida kris-situationer och höjd beredskap. I lagen regleras det geografiska områdesansvaret på lokal nivå.

Bestämmelserna i denna förordning ska tillämpas bara om något annat inte följer av lag eller annan förordning.

6 §

Varje länsstyrelse ska inom sitt geografiska område i fråga om sådana situationer som avses i 8 § andra stycket vara en sammanhållande funktion mellan lokala aktörer, som exempelvis kommuner, *landsting* och näringsliv, och den nationella nivån. Länsstyrelserna ska efter beslut av regeringen prioritera och inrikta statliga och internationella resurser som ställs till förfogande. Länsstyrelserna ska vidare verka för att

- regionala risk- och sårbarhetsanalyser sammanställs,
- nödvändig samverkan inom länet och med närliggande län sker kontinuerligt,
- under en kris samordna verksamhet mellan kommuner, *landsting* och myndigheter, och
- informationen till allmänheten och företrädare för massmedia under sådana förhållanden samordnas.

10 §

De myndigheter som anges i bilagan till denna förordning, länsstyrelserna samt i övrigt de andra myndigheter som regeringen meddelar föreskrifter om eller beslutar efter förslag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ett särskilt ansvar för att planera och vidta förberedelser för att skapa förmåga att hantera en kris, förebygga sårbarheter och motstå hot och risker.

Myndigheterna ska särskilt

1. samverka med länsstyrelserna i deras roll som områdesansvarig myndighet,
2. samverka med övriga statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda,
2. samverka med övriga statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda,

3. beakta det samarbete som sker inom Europeiska unionen och internationella forum i frågor som rör samhällets krisberedskap,

4. beakta behovet av forsknings- och utvecklingsinsatser och annan kunskapsinhämtning såsom erfarenhetsåterföring av inträffade händelser,

5. beakta behovet av säkerhet och kompatibilitet i de tekniska system som är nödvändiga för att myndigheterna ska kunna utföra sitt arbete,

6. beakta behovet av deltagande i det samhällsgemensamma radio-kommunikationssystemet för skydd och säkerhet (Rakel) som förvaltas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, och

7. informera Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om sin övningsverksamhet för att den ska kunna samordnas med den övningsverksamhet som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap planerar. Myndigheterna ska vidare delta i den övningsverksamhet som berör deras ansvarsområde.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.290 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 2, 4 och 12 §§ förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap finns bestämmelser om statliga myndigheters åtgärder för att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Förordningen innehåller även bestämmelser om bevakningsansvariga myndigheters åtgärder inför och vid höjd beredskap.

I lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om vilka åtgärder kommuner och *landsting* ska vidta vid höjd beredskap.

Bestämmelserna i denna förordning ska tillämpas bara om något annat inte följer av lag eller annan förordning.

4 §

Varje myndighet ska i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. I myndigheternas planering för totalförsvaret ska det ingå att myndigheten under höjd beredskap ska fortsätta sin verksamhet så långt det är möjligt med hänsyn till tillgången på personal och förhållandena i övrigt.

Myndigheternas planering för totalförsvaret ska ske i samverkan med de statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.

Myndigheternas planering för totalförsvaret ska ske i samverkan med de statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.

12 §

Vid högsta beredskap ska kommuner och *landsting* övergå till krigsorganisation.

Vid beredskapslarm ska kommuner och *landsting* samt de trosamfund och andra enskilda organisationer och de näringsidkare som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig övergå till krigsorganisation.

Vid högsta beredskap ska kommuner och *regioner* övergå till krigsorganisation.

Vid beredskapslarm ska kommuner och *regioner* samt de trosamfund och andra enskilda organisationer och de näringsidkare som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig övergå till krigsorganisation.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.291 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:36) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2016:36) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Den som har tagit emot bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,

2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,

3. bidraget inte har använts för det ändamål som det har beviljats för.

Landstinget får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett bidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt första stycket.

Regionen får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett bidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.292 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:82) om statsbidrag till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2016:82) om statsbidrag till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Statsbidrag får lämnas till kommuner för verksamheter där olika samhällsaktörer, t.ex. kommuner, *landsting*, myndigheter, näringsliv och organisationer inom det civila samhället, samverkar i syfte att underlätta etableringen i arbets- och samhällslivet för de unga. Verksamheten ska i huvudsak vara inriktad på unga kvinnor och män i åldern 15–25 år, som varken arbetar eller studerar eller som löper risk att hamna i en sådan situation. I verksamheten ska ett uppsökande arbete ingå.

Statsbidrag får också lämnas till samordningsförbund som avses i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser för sådan verksamhet som anges i första stycket.

Föreslagen lydelse

2 §

Statsbidrag får lämnas till kommuner för verksamheter där olika samhällsaktörer, t.ex. kommuner, *regioner*, myndigheter, näringsliv och organisationer inom det civila samhället, samverkar i syfte att underlätta etableringen i arbets- och samhällslivet för de unga. Verksamheten ska i huvudsak vara inriktad på unga kvinnor och män i åldern 15–25 år, som varken arbetar eller studerar eller som löper risk att hamna i en sådan situation. I verksamheten ska ett uppsökande arbete ingå.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.293 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2016:137) om utvecklingsstöd till tryckta
allmänna nyhetstidningar**

Härigenom föreskrivs att 8 § förordningen (2016:137) om utvecklingsstöd till tryckta allmänna nyhetstidningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Utvecklingsstöd får inte lämnas för en tryckt allmän nyhetstidning som ges ut av staten, en kommun eller *ett landsting*.

Utvecklingsstöd får inte lämnas för en tryckt allmän nyhetstidning som ges ut av staten, en kommun eller *en region*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

**1.294 Förslag till
förordning om ändring i förordningen
(2016:660) om avgiftsfrihet för screening
för bröstcancer med mammografi**

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2016:660) om avgiftsfrihet för screening för bröstcancer med mammografi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Landstingets ansvar enligt 2 §
lagen (2016:659) om avgiftsfrihet
för viss screening inom hälso-
och sjukvården avser screening
för bröstcancer med mammo-
grafi i enlighet med vad som
föreskrivs med stöd av 3 §.

2 §
Regionens ansvar enligt 2 §
lagen (2016:659) om avgiftsfrihet
för viss screening inom hälso-
och sjukvården avser screening
för bröstcancer med mammo-
grafi i enlighet med vad som
föreskrivs med stöd av 3 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.295 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:989) om statsbidrag till film

Härigenom föreskrivs att 16 § förordningen (2016:989) om statsbidrag till film ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Statsbidrag enligt 15 § första stycket 1 får lämnas till kommun, *landsting*, samverkansorgan eller länsstyrelser med ansvar inom det regionala tillväxtarbetet eller andra aktörer som på uppdrag av kommun, *landsting*, samverkansorgan eller länsstyrelser med ansvar inom det regionala tillväxtarbetet anordnar filmkulturell verksamhet och till huvudmän inom skolväsendet.

Statsbidrag enligt 15 § första stycket 1 får lämnas till kommun, *region*, samverkansorgan eller länsstyrelser med ansvar inom det regionala tillväxtarbetet eller andra aktörer som på uppdrag av kommun, *region*, samverkansorgan eller länsstyrelser med ansvar inom det regionala tillväxtarbetet anordnar filmkulturell verksamhet och till huvudmän inom skolväsendet.

Statsbidrag enligt 15 § första stycket 2 får lämnas till huvudmän för regionala resurscentrum för film.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.296 Förslag till förordning om ändring i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2 §, 3 kap. 1 §, 4 kap. 7 §, 5 kap. 1, 4, 7–9, 11 och 14 §§, 6 kap. 2–4 §§ och 7 kap. 2 § samt rubriken närmast före 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Vad som sägs i denna förordning om *landsting* gäller också kommuner som inte ingår i *ett landsting*.

Vad som sägs i denna förordning om *regioner* gäller också kommuner som inte ingår i *en region*.

2 kap.

2 §

Socialstyrelsen beslutar efter ansökan från *ett landsting* om tillstånd att bedriva rikssjukvård.

Socialstyrelsen beslutar efter ansökan från *en region* om tillstånd att bedriva rikssjukvård.

*Nuvarande lydelse***3 kap.****Regioner för hälso- och sjukvård****1 §**

För hälso- och sjukvård som berör flera *landsting* ska landet vara indelat i *regioner* som anges i nedanstående uppställning. Varje *region* omfattar de län och de kommuner som anges i uppställningen.

<i>Region</i>	Län Kommuner
<i>Stockholmsregionen</i>	Stockholms län Gotlands län
<i>Linköpingsregionen</i>	Östergötlands län Jönköpings län Kalmar län
<i>Lund/Malmöregionen</i>	Kronobergs län Blekinge län Skåne län Halmstads kommun Hylte kommun Laholms kommun
<i>Göteborgsregionen</i>	Västra Götalands län Falkenbergs kommun Kungsbacka kommun Varbergs kommun
<i>Uppsala/Örebroregionen</i>	Uppsala län Södermanlands län Värmlands län Örebro län Västmanlands län Dalarnas län Gävleborgs län

Umeåregionen

Västernorrlands län
Jämtlands län
Västerbottens län
Norrbottens län

*Föreslagen lydelse***3 kap.*****Samverkansregioner för hälso- och sjukvård*****1 §**

För hälso- och sjukvård som berör flera *regioner* ska landet vara indelat i *samverkansregioner* som anges i nedanstående uppställning. Varje *samverkansregion* omfattar de län och de kommuner som anges i uppställningen.

<i>Samverkansregion</i>	Län Kommuner
<i>Samverkansregion Stockholm</i>	Stockholms län Gotlands län
<i>Samverkansregion Linköping</i>	Östergötlands län Jönköpings län Kalmar län
<i>Samverkansregion Lund/Malmö</i>	Kronobergs län Blekinge län Skåne län Halmstads kommun Hylte kommun Laholms kommun
<i>Samverkansregion Göteborg</i>	Västra Götalands län Falkenbergs kommun Kungsbacka kommun Varbergs kommun
<i>Samverkansregion Uppsala/Örebro</i>	Uppsala län Södermanlands län Värmlands län Örebro län Västmanlands län Dalarnas län Gävleborgs län

Samverkansregion Umeå

Västernorrlands län
Jämtlands län
Västerbottens län
Norrbottens län

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***4 kap.**

7 §

En läkare som är anställd vid en sjukvårdsenhet inom *landstingens* hälso- och sjukvård där det bedrivs högskoleutbildning för läkarexamen eller forskning är skyldig att biträda vid handledningen av medicine studerande.

En specialistutbildad läkare som är anställd vid en sådan enhet som avses i första stycket är, i den mån den eller de nämnder som utövar ledningen av hälso- och sjukvårdsverksamheten vid enheten medger det, skyldig att inom sitt verksamhetsområde utföra den undervisning och den examination som behövs för att högskoleutbildning för läkarexamen ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt.

En läkare som är anställd vid en sjukvårdsenhet inom *regionernas* hälso- och sjukvård där det bedrivs högskoleutbildning för läkarexamen eller forskning är skyldig att biträda vid handledningen av medicine studerande.

5 kap.

1 §

Detta kapitel gäller inom *landstingens* hälso- och sjukvård. Bestämmelsen i 5 § gäller även inom kommunernas hälso- och sjukvård.

Detta kapitel gäller inom *regionernas* hälso- och sjukvård. Bestämmelsen i 5 § gäller även inom kommunernas hälso- och sjukvård.

4 §

Om *landstinget* inte kan anställa någon som är behörig att utöva läkaryrket som vikarie för läkare vid semester eller annan ledighet eller under vakans, får Socialstyrelsen medge *landstinget* att anställa någon annan som styrelsen bedömer i huvudsak kan fullgöra de med anställningen förenade uppgifterna.

Om *regionen* inte kan anställa någon som är behörig att utöva läkaryrket som vikarie för läkare vid semester eller annan ledighet eller under vakans, får Socialstyrelsen medge *regionen* att anställa någon annan som styrelsen bedömer i huvudsak kan fullgöra de med anställningen förenade uppgifterna.

7 §

Landstinget ska kungöra anställningar för specialistutbildade läkare lediga till ansökan. Om det finns särskilda skäl får dock anställning ske utan kungörelse.

Kungörelser som avses i första stycket ska införas i Post- och Inrikes Tidningar eller, om regeringen medger det, i en annan publikation med föreläggande av tre veckors ansökningstid, räknad från dagen för kungörandet.

Regionen ska kungöra anställningar för specialistutbildade läkare lediga till ansökan. Om det finns särskilda skäl får dock anställning ske utan kungörelse.

8 §

Vid andra anställningar för specialistutbildade läkare än som avses i 6 § vid en sjukvårdsenhet inom *landstingens* hälso- och sjukvård där det bedrivs högskoleutbildning för läkarexamen eller forskning, ska tre sakkunniga pröva varje sökandes behörighet och bedöma skickligheten hos samtliga behöriga sökande. Vid bedömningen av skickligheten ska hänsyn tas främst till utbildning samt till klinisk och vetenskaplig skicklighet. De sakkunniga ska föra upp de fyra främsta behöriga sökandena på förslag. *Landstinget* får därefter anställa en av de föreslagna sökandena.

Vid andra anställningar för specialistutbildade läkare än som avses i 6 § vid en sjukvårdsenhet inom *regionernas* hälso- och sjukvård där det bedrivs högskoleutbildning för läkarexamen eller forskning, ska tre sakkunniga pröva varje sökandes behörighet och bedöma skickligheten hos samtliga behöriga sökande. Vid bedömningen av skickligheten ska hänsyn tas främst till utbildning samt till klinisk och vetenskaplig skicklighet. De sakkunniga ska föra upp de fyra främsta behöriga sökandena på förslag. *Regionen* får därefter anställa en av de föreslagna sökandena.

9 §

Två av de sakkunniga som avses i 8 § och suppleanter för dem utses för högst fyra år på det sätt som den berörda högskolestyrelsen bestämmer. *Landstinget* utser för samma tid en sakkunnig

Två av de sakkunniga som avses i 8 § och suppleanter för dem utses för högst fyra år på det sätt som den berörda högskolestyrelsen bestämmer. *Regionen* utser för samma tid en sak-

och suppleant för denne. Högskolestyrelsen utser ordförande och vice ordförande bland de sakkunniga.

Om ingen av de sakkunniga är verksam inom det område som den lediga anställningen avser, ska de tillkalla en läkare inom verksamhetsområdet att ingå som sakkunnig.

Om det behövs får de sakkunniga, efter medgivande av *landstinget*, inhämta yttrande från en annan läkare med särskild erfarenhet från det verksamhetsområde som den lediga anställningen avser.

kunnig och suppleant för denne. Högskolestyrelsen utser ordförande och vice ordförande bland de sakkunniga.

Om det behövs får de sakkunniga, efter medgivande av *regionen*, inhämta yttrande från en annan läkare med särskild erfarenhet från det verksamhetsområde som den lediga anställningen avser.

11 §

Vid andra anställningar för specialistutbildade läkare än som avses i 6 och 8 §§ ska *landstinget* fästa avseende främst vid skickligheten för anställningen.

Vid andra anställningar för specialistutbildade läkare än som avses i 6 och 8 §§ ska *regionen* fästa avseende främst vid skickligheten för anställningen.

14 §

Den myndighet som ska anställa någon som avses i denna förordning ska utan dröjsmål anslå de sakkunnigas beslut om anställningsförslag på *landstingets* anslagstavla med uppgift om den dag då beslutet anslogs.

Den myndighet som ska anställa någon som avses i denna förordning ska utan dröjsmål anslå de sakkunnigas beslut om anställningsförslag på *regionens* anslagstavla med uppgift om den dag då beslutet anslogs.

6 kap.

2 §

Vid bedömningen av om vårdgarantin enligt 1 § 3 eller 4 är uppfylld ska inte räknas tid då den enskilde

1. av medicinska skäl inte kan ges vård,

2. utnyttjat sin möjlighet att välja vård i *ett annat landsting* enligt 9 kap. 1 § patientlagen (2014:821), eller

2. utnyttjat sin möjlighet att välja vård i *en annan region* enligt 9 kap. 1 § patientlagen (2014:821), eller

3. frivilligt avstår från vård.

Den enskilde ska anses frivilligt avstå från vård om han eller hon har

1. informerats om vårdgarantin,
2. erbjudits vård i enlighet med vårdgarantin, och
3. meddelat vårdgivaren att han eller hon avstår från erbjudandet om vård.

3 §

Landstingens rapporterings- skyldighet enligt 9 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska fullgöras genom att *landstingen* lämnar uppgifter om väntetider till den nationella väntetidsdata- bas som förs av Sveriges Kom- muner och Landsting.

Regionernas rapporterings- skyldighet enligt 9 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska fullgöras genom att *regionerna* lämnar uppgifter om väntetider till den nationella väntetidsdata- bas som förs av Sveriges Kom- muner och Landsting.

4 §

Socialstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om *lands- tingens* rapporteringsskyldighet enligt 9 kap. 3 § hälso- och sjuk- vårdslagen (2017:30).

Socialstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om *region- ernas* rapporteringsskyldighet en- ligt 9 kap. 3 § hälso- och sjuk- vårdslagen (2017:30).

7 kap.

2 §

Landstinget eller kommunen ska i fall som avses i 8 kap. 9 § eller 12 kap. 6 § hälso- och sjuk- vårdslagen (2017:30) tillhanda- hålla förbrukningsartiklar som fortlöpande behövs vid urin- inkontinens, urinretention eller tarminkontinens.

Regionen eller kommunen ska i fall som avses i 8 kap. 9 § eller 12 kap. 6 § hälso- och sjuk- vårdslagen (2017:30) tillhanda- hålla förbrukningsartiklar som fortlöpande behövs vid urin- inkontinens, urinretention eller tarminkontinens.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.297 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 1, 3, 5 16, 17, 22 och 23 §§ förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om kommuners och *landstings* rätt till statlig ersättning för vissa kostnader för asylsökande och vissa andra utlänningar.

Denna förordning innehåller bestämmelser om kommuners och *regioners* rätt till statlig ersättning för vissa kostnader för asylsökande och vissa andra utlänningar.

3 §

En kommun eller *ett lands-
ting* har rätt till ersättning för kostnader för utbildning för

En kommun eller *en region* har rätt till ersättning för kostnader för utbildning för

1. barn som avses i 1 § första stycket samt 8 § andra och tredje styckena lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., utom i fall som avses i tredje stycket, och

2. barn som vistas här enligt ett beslut om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716).

Ersättning får betalas ut för barn som vistas på en mottagningsenhet eller i en kommun och som enligt 29 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 skollagen (2010:800) ska anses som bosatta här vid tillämpningen av nämnda lag och därför har rätt till utbildning enligt den lagen.

Rätt till ersättning enligt första stycket 1 finns inte för barn som bor hos en vårdnadshavare som har uppehållstillstånd utom i fall då vårdnadshavaren omfattas av 8 § andra och tredje styckena lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

5 §

Utöver den schablonersättning som ska betalas ut enligt 4 § får, efter särskild prövning, ersättning betalas ut till en kommun eller *ett landsting* för extra kostnader för ett barn i förskola eller för en elev med behov av särskilt stöd och för andra extraordinära kostnader för sådan utbildning.

Utöver den schablonersättning som ska betalas ut enligt 4 § får, efter särskild prövning, ersättning betalas ut till en kommun eller *en region* för extra kostnader för ett barn i förskola eller för en elev med behov av särskilt stöd och för andra extraordinära kostnader för sådan utbildning.

16 §

För en utlänning som av medicinska skäl enligt 5 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716) har beviljats tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller kortare tid än ett år har en kommun rätt till ersättning för det bistånd som har betalats ut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Ett landsting har rätt till ersättning för sjukvårdskostnader för en utlänning som avses i första stycket. Detta gäller inte, om utlänningen omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

En region har rätt till ersättning för sjukvårdskostnader för en utlänning som avses i första stycket. Detta gäller inte, om utlänningen omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

17 §

För en person som vistas här med stöd av en ansökan eller ett beslut om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716) har en kommun rätt till ersättning för kostnader för det bistånd som har betalats ut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) och den vård som har lämnats med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

Ett landsting har rätt till ersättning för kostnader för den hälso- och sjukvård som det lämnat till en person som avses i första stycket.

En region har rätt till ersättning för kostnader för den hälso- och sjukvård som det lämnat till en person som avses i första stycket.

22 §

Kommuner och *landsting* är skyldiga att lämna de uppgifter som krävs till Migrationsverket för att deras rätt till ersättning enligt denna förordning ska kunna bedömas.

Kommuner och *regioner* är skyldiga att lämna de uppgifter som krävs till Migrationsverket för att deras rätt till ersättning enligt denna förordning ska kunna bedömas.

23 §

Ersättning som en kommun eller *ett landsting* har tagit emot enligt denna förordning får krävas åter helt eller delvis om den betalats ut till följd av att kommunen eller *landstinget* har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

Ersättning som en kommun eller *en region* har tagit emot enligt denna förordning får krävas åter helt eller delvis om den betalats ut till följd av att kommunen eller *regionen* har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

Om ett fel som avses i första stycket inte har orsakats av mottagaren av ersättningen, är mottagaren återbetalningsskyldig om han eller hon insett eller skäligen borde ha insett felet.

En upplysning om bestämmelserna i denna paragraf ska tas in i beslutet om ersättning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.298 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Härigenom föreskrivs att 8 § förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bidrag får inte lämnas för insatser som *ett landsting* ska svara för. Bestämmelser om *landstingets* ansvar för tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade finns i 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

8 §

Bidrag får inte lämnas för insatser som *en region* ska svara för. Bestämmelser om *regionens* ansvar för tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade finns i 8 kap. 7 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.299 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete

Härigenom föreskrivs att 6, 10, 12, 14 och 20 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

De *landsting* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet i sina respektive län. Om det har bildats ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen, ska samverkansorganet ha ansvaret för det regionala tillväxtarbetet i sitt län. I Stockholms län har länsstyrelsen det ansvaret.

I lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och i lagen om samverkansorgan i länen anges vilka uppgifter som samverkansorganen respektive *landstingen* har.

De *regioner* som avses i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet i sina respektive län. Om det har bildats ett samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen, ska samverkansorganet ha ansvaret för det regionala tillväxtarbetet i sitt län. I Stockholms län har länsstyrelsen det ansvaret.

I lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och i lagen om samverkansorgan i länen anges vilka uppgifter som samverkansorganen respektive *regionerna* har.

10 §

Den regionala utvecklingsstrategin ska utarbetas i samverkan med berörda kommuner, *landsting* samt länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Strategin ska förankras väl lokalt och regionalt. Även näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska

Den regionala utvecklingsstrategin ska utarbetas i samverkan med berörda kommuner, *regioner* samt länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Strategin ska förankras väl lokalt och regionalt. Även näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska

erbjudas möjligheter till sam-
verkan.

erbjudas möjligheter till sam-
verkan.

12 §

Den regionala utvecklingsstrategin ska uppdateras löpande.

Strategin ska ses över åtmin-
stone en gång mellan varje val
till *landstings*- och kommunfull-
mäktige.

Strategin ska ses över åtmin-
stone en gång mellan varje val
till *region*- och kommunfull-
mäktige.

14 §

Den som har ansvaret för det
regionala tillväxtarbetet ska sam-
ordna insatserna för genomföran-
det av den regionala utvecklings-
strategin. Samordning ska ske
med berörda kommuner, *lands-
ting* samt länsstyrelser och andra
berörda statliga myndigheter.
Även näringslivet och det civila
samhällets organisationer i länet
ska erbjudas möjligheter till sam-
verkan.

Den som har ansvaret för det
regionala tillväxtarbetet ska sam-
ordna insatserna för genomföran-
det av den regionala utvecklings-
strategin. Samordning ska ske
med berörda kommuner, *regioner*
samt länsstyrelser och andra be-
rörda statliga myndigheter. Även
näringslivet och det civila sam-
hällets organisationer i länet ska
erbjudas möjligheter till sam-
verkan.

20 §

Statliga myndigheter ska

1. samråda med den som har ansvaret för det regionala tillväxt-
arbetet i frågor som är av väsentlig betydelse för en regions hållbara
tillväxt och utveckling,

2. löpande informera den som har ansvaret för det regionala till-
växtarbetet om pågående och planerade verksamheter som har be-
tydelse för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet,

3. inom sina verksamhetsområden ge det biträde som behövs till
den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet,

4. prioritera myndighetsgemensamma insatser i det regionala
tillväxtarbetet,

5. när verksamhetsminskning-
ar övervägs, samråda med den som
har ansvaret för det regionala

5. när verksamhetsminskning-
ar övervägs, samråda med den som
har ansvaret för det regionala

tillväxtarbetet, länsstyrelsen och andra berörda statliga myndigheter, kommuner, *landsting*, näringsliv och organisationer om möjligheter att genom samordning eller samverkan upprätthålla eller utveckla verksamheten, och

tillväxtarbetet, länsstyrelsen och andra berörda statliga myndigheter, kommuner, *regioner*, näringsliv och organisationer om möjligheter att genom samordning eller samverkan upprätthålla eller utveckla verksamheten, och

6. beakta möjligheterna till decentralisering när de planerar sina verksamheter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.300 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:617) om fastställande av belopp för vård av utskrivningsklara patienter

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (2017:617) om fastställande av belopp för vård av utskrivningsklara patienter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om det belopp som en kommun ska lämna i ersättning till *ett landsting* för vård av en utskrivningsklar patient enligt 5 kap. 6 § lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

1 §

Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om det belopp som en kommun ska lämna i ersättning till *en region* för vård av en utskrivningsklar patient enligt 5 kap. 6 § lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

Innan Socialstyrelsen meddelar föreskrifter om beloppets storlek enligt första stycket ska myndigheten ge Sveriges Kommuner och Landsting tillfälle att yttra sig.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.301 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommuner, *landsting* och enskilda fysiska eller juridiska personer får ansöka om att delta som branschskola i en försöksverksamhet. Ansökan prövas av Statens skolverk.

3 §

Kommuner, *regioner* och enskilda fysiska eller juridiska personer får ansöka om att delta som branschskola i en försöksverksamhet. Ansökan prövas av Statens skolverk.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.302 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:811) om statsbidrag till telefon- och webbaserade stödinsatser inom områdena alkohol, tobak och spel om pengar

Härigenom föreskrivs att 14 § förordningen (2017:811) om statsbidrag till telefon- och webbaserade stödinsatser inom områdena alkohol, tobak och spel om pengar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

En kvalificerad revisor ska granska den ekonomiska redovisningen. För en kommun, *ett landsting*, en region eller en sammanslutning av dessa gäller att en ekonomichef får intyga redovisningen i stället för en revisor. Ekonomichefen får inte vara samma person som undertecknat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning. Granskningen ska utföras enligt standard SNT 4400.

En kvalificerad revisor ska granska den ekonomiska redovisningen. För en kommun, *en region*, en region eller en sammanslutning av dessa gäller att en ekonomichef får intyga redovisningen i stället för en revisor. Ekonomichefen får inte vara samma person som undertecknat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning. Granskningen ska utföras enligt standard SNT 4400.

Revisorn eller ekonomichefen ska vidta följande granskningsåtgärder:

1. Kontrollera att den ekonomiska redovisningen stämmer med bidragsmottagarens bokföring för perioden som bidraget enligt bidragsbeslutet omfattar,
2. kontrollera, för respektive budgetpost, att redovisade kostnader till sin karaktär överensstämmer med budgetpostens benämning,
3. kontrollera att det finns underlag (kvitton/fakturor) som verifierar kostnaderna,
4. kontrollera att kostnaderna avser den tidsperiod som bidraget enligt bidragsbeslutet omfattar,
5. kontrollera att kostnaderna överensstämmer med den verksamhet som beskrivs i bidragsbeslutet, samt

6. för lönerelaterade kostnader kontrollera att
- a. anställningskontrakt finns för den period som lönekostnaden omfattar,
 - b. tidrapporter eller annat underlag som styrker nedlagd tid finns för den period som lönekostnaderna omfattar, och
 - c. perioden som lönekostnaderna omfattar avser den tidsperiod som bidraget omfattar enligt bidragsbeslutet.

Kostnader som granskas ska uppgå till minst 70 % av kostnaderna för respektive budgetpost och omfatta ett stickprov på minst 5 verifikationer för respektive budgetpost.

Revisorns rapport över granskningen ska bifogas redovisningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.303 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:848) om statsbidrag till kommuner och landsting för åtgärder för att motverka och minska segregation

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2017:848) om statsbidrag till kommuner och landsting för åtgärder för att motverka och minska segregation samt 1, 3–5 och 14 §§ och rubriken närmast före 3 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om statsbidrag till kommuner och *landsting* för åtgärder för att motverka och minska segregation

Förordning om statsbidrag till kommuner och *regioner* för åtgärder för att motverka och minska segregation

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner och *landsting* för åtgärder för att motverka och minska segregation.

Bidrag lämnas i mån av tillgång på medel.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner och *regioner* för åtgärder för att motverka och minska segregation.

3 §

Bidrag får lämnas till kommuner och *landsting*.

Bidrag får lämnas till kommuner och *regioner*.

4 §

Bidrag får lämnas för utvecklingsarbete samt för att bilda och utveckla nätverk och för erfarenhetsutbyten mellan kommuner, *landsting*, myndigheter, forskare, organisationer inom det civila

Bidrag får lämnas för utvecklingsarbete samt för att bilda och utveckla nätverk och för erfarenhetsutbyten mellan kommuner, *regioner*, myndigheter, forskare, organisationer inom det civila

samhället och andra relevanta aktörer. samhället och andra relevanta aktörer.

Åtgärderna ska vara inriktade på

1. att förebygga brottslighet,
2. att minska långtidsarbetslöshet,
3. att stärka skolor och förbättra elevers skolresultat genom att verka för en närmare kontakt mellan skolan och samhället i övrigt,
4. att förbättra samhällsservice och minska bostadssegregation,
5. att stödja det civila samhället och stärka demokratin,
6. att främja arbetet mot diskriminering, stärka arbetet för jämställdhet eller mot hedersrelaterat våld och förtryck, eller
7. andra angelägna områden utifrån den lokala och regionala kontexten.

Lika rättigheter och möjligheter för alla, ett integrerat funktionshindersperspektiv samt respekt för barnets rättigheter ska utgöra grundläggande utgångspunkter i arbetet, liksom ett genomgående jämställdhetsperspektiv.

5 §

<p>Bidrag får inte lämnas för utförande av sådana uppgifter som kommuner och <i>landsting</i> enligt lag eller förordning är skyldiga att genomföra.</p>	<p>Bidrag får inte lämnas för utförande av sådana uppgifter som kommuner och <i>regioner</i> enligt lag eller förordning är skyldiga att genomföra.</p>
--	---

14 §

<p>Kommuner eller <i>landsting</i> som tagit emot bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldiga om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål som bidraget beviljades för, eller 2. en redovisning enligt 12 § inte har lämnats. 	<p>Kommuner eller <i>regioner</i> som tagit emot bidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldiga om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål som bidraget beviljades för, eller 2. en redovisning enligt 12 § inte har lämnats.
--	---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.304 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion

Härigenom föreskrivs att 2 och 32 §§ förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Länsstyrelsen ska

1. verka för att nationella mål får genomslag i länet, samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar,

2. utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande samt inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser,

3. främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet,

4. inom sin verksamhet främja samverkan mellan kommuner, *landsting*, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet, och

5. ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den.

32 §

Begränsningarna i 4 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191) ska inte tillämpas på myndigheten när det gäller sådana avgifter för offentlig inköps- och resurssamordning som länsstyrelsen tar ut av statliga myndigheter, kommuner och *landsting* inom ett län. Samma sak gäller när en

Begränsningarna i 4 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191) ska inte tillämpas på myndigheten när det gäller sådana avgifter för offentlig inköps- och resurssamordning som länsstyrelsen tar ut av statliga myndigheter, kommuner och *regioner* inom ett län. Samma sak gäller när en

länsstyrelse tar ut sådana avgifter av länsstyrelser i andra län. länsstyrelse tar ut sådana avgifter av länsstyrelser i andra län.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.305 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Länsstyrelsen ska vara sammanhållande för krisberedskapen inom sitt geografiska område samt före, under och efter en kris verka för samordning och gemensam inriktning av de åtgärder som behöver vidtas.

Länsstyrelsen ska särskilt

1. ansvara för att en samlad regional lägesbild sammanställs vid krissituationer,

2. stödja de aktörer som är ansvariga för krisberedskapen i länet när det gäller planering, risk- och sårbarhetsanalyser samt utbildning och övning,

3. ha ett regionalt råd för krisberedskap och skydd mot olyckor, i vilket representanter för länsstyrelsen och berörda aktörer i krishanteringssystemet bör ingå, för att skapa nödvändig samordning,

4. upprätta regionala risk- och sårbarhetsanalyser som ska kunna användas som underlag för egna och andra berörda aktörers krisberedskapsåtgärder,

5. följa upp kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuners och *landstings* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

6. årligen till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap rapportera vilka beredskapsförberedelser som kommuner och *landsting* vidtagit och samtidigt

5. följa upp kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuners och *regioners* åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

6. årligen till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap rapportera vilka beredskapsförberedelser som kommuner och *regioner* vidtagit och samtidigt

redovisa en bedömning av effekten av de vidtagna förberedelserna, och redovisa en bedömning av effekten av de vidtagna förberedelserna, och

7. verka för att den verksamhet som berörda aktörer bedriver inom länet avseende krisberedskap bidrar till att en grundläggande förmåga till civilt försvar uppnås.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

1.306 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1085) med instruktion för Delegationen mot segregation

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2017:1085) med instruktion för Delegationen mot segregation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Myndigheten ska

1. främja ökad samverkan mellan myndigheter, *landsting*, kommuner, organisationer inom det civila samhället, näringsliv, forskare och andra relevanta aktörer,

2. bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer, och

3. stödja relevanta aktörer i att utföra ett strategiskt och kunskapsbaserat arbete som följs upp och utvärderas.

1. främja ökad samverkan mellan myndigheter, *regioner*, kommuner, organisationer inom det civila samhället, näringsliv, forskare och andra relevanta aktörer,

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

Statens offentliga utredningar 2018

Kronologisk förteckning

1. Ett reklamlandskap i förändring
– konsumentskydd och tillsyn i en digitaliserad värld. Fi.
2. Stärkt straffrättsligt skydd
för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner. Ju.
3. En strategisk agenda
för internationalisering. U.
4. Framtidens biobanker. S.
5. Vissa processuella frågor på
socialförsäkringsområdet. S.
6. Grovt upphovsrättsbrott och
grovt varumärkesbrott. Ju.
7. Försvarsmaktens långsiktiga
materielbehov. Fö.
8. Kunskapsläget på kärnavfallsområdet
2018. Beslut under osäkerhet. M.
9. Ökad trygghet för studerande som
blir sjuka. U.
10. Myndighetsgemensam indelning –
samverkan på regional nivå. Volym 1.
Myndighetsgemensam indelning –
författningsändringar till följd av ny
landstingsbeteckning. Volym 2. Fi.

Statens offentliga utredningar 2018

Systematisk förteckning

Finansdepartementet

Ett reklamlandskap i förändring
– konsumentskydd och tillsyn
i en digitaliserad värld. [1]

Myndighetsgemensam indelning –
samverkan på regional nivå. Volym 1.
Myndighetsgemensam indelning –
författningsändringar till följd av ny
landstingsbeteckning. Volym 2. [10]

Försvarsdepartementet

Försvarsmaktens långsiktiga
materielbehov. [7]

Justitiedepartementet

Stärkt straffrättsligt skydd
för blåljusverksamhet och andra
sammansatt nyttiga funktioner. [2]

Grovt upphovsrättsbrott och
grovt varumärkesbrott. [6]

Miljö- och energidepartementet

Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2018.
Beslut under osäkerhet. [8]

Socialdepartementet

Framtidens biobank. [4]

Vissa processuella frågor på social-
försäkringsområdet. [5]

Utbildningsdepartementet

En strategisk agenda
för internationalisering. [3]

Ökad trygghet för studerande
som blir sjuka. [9]